ཨཱ། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་དེའི་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ།

རྫེ་ཡབ་སྡས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་སྡུད་སྦྲིག་ཁང་།

2019

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་།
2019

༄༅། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ།

༼ན༽

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་བསྡུར་མ། པོད། ༤༠
Je Yabse Sungbum Volume 40

པར་འགྲེམས་བྱེད་པོ།

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་།

Published by:
JE YABSE SUNGBUM PROJECT

Drepung Loseling Pethub Khangtsen Education Society‚ Mundgod U.K. Karnataka State (INDIA)
www jeyabsesungbum.org‚

པར་ཐེངས་དང་པོར།
དེབ་གྲངས་ ༧༥༠ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩

First Edition:

750 copies‚ 2019

པར་སྐྲུན་ཞུ་ཡུལ།
མ་ཎྀ་པཱལ་འཕྲུལ་ལས་ཁང་།

Printed at:

Manipal Technologies Limited Manipal

དཀར་ཆགདཀར་ཆག V

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 1
བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པ། 4
བདག་བསྲུང་བའི་དོན་དུ་བསྒོམ་པ། 4
གནས་བསྲུང་བའི་དོན་དུ་བསྒོམ་པ། 11
རྟེན་བརྟེན་པ་བསྐྱེད་པ། 11
བགེགས་ཚར་གཅོད་པའི་སྔགས་བཟླས་པ། 30
སྒྲུབ་ཐབས་དངོས། 35
སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས། 35
ཆོ་གའི་རིམ་པ་དངོས་བཤད་པ། 43
འཆི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་སྔོན་འགྲོ་ཚོགས་བསག 43
སྐྱེ་རིམ་དང་མཐུན་པར་དངོས་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར། 46
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བསྒོམ་པ། 46
རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ། 46
བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པ། 50
ལས་རྒྱལ་མཆོག་བསྒོམ་པ། 79
ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ། 87
ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ། ི

88

ཐུན་མཐར་གཤེགས་གསོལ་སོགས་བྱ་བ། 88

VI མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

དུས་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་མཆོད་པའི་ཆོ་ག 93
དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ཐིག་རྩ། ི

113

དུས་འཁོར་ཉེ་མཁོའ་ཟུར་འདེབས། ི

121

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 129
སྔོན་འགྲོ་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པ། 131
རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ། 132
དབང་གི་ལེའུ་ལས་གསུང་ཚུལ། 142
འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་པར་རང་ལུགས་འཇོག་ཚུལ། 143
སྒྲུབ་ཐབས་དངོས། 159
སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་བཤད་པ། 159
འཆི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་སྔོན་འགྲོ་ཚོགས་བསག 161
སྐྱེ་རིམ་དང་མཐུན་དངོས་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར། 164
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བཤད་པ། 164
རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ། 164
བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པ། 173
ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དཀའ་གནས་ལ་དཔྱད་པ། 192
ལས་རྒྱལ་མཆོག་བཤད་པ། 201
རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ། 206
ཐིག་ལེ་དང་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། ི

225

འདིར་ཐོག་མར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ། 230
ཐུན་མཐར་གཤེགས་གསོལ་སོགས་བྱ་བ། 239

དཀར་ཆག VII

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 243
ཕྱི་ནང་འདྲ་ཚུལ་བསྡུས་པའི་མདོར་བསྡུས་ཀྱི་ངེས་པ། 243
ནང་ལེའི་མདོར་བསྡུས་དང་པོའ་དཀའི་གནས། 247
ནང་ལེའི་མདོར་བསྡུས་གཉིས་པའི་དཀའ་གནས། 262
ནང་ལེའི་མདོར་བསྡུས་གསུམ་པའི་དཀའ་གནས། 274
ནང་ལེའི་མདོར་བསྡུས་བཞི་པའི་དཀའ་གནས། 290
དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 337
མཚན་གྱི་དོན་དང་འགྱུར་གྱི་ཕྱག 337
བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་འཆད་པ། 338
མདོར་བསྡུས་དང་པོའ་དཀའི་གནས་བཤད་པ། 338
མདོར་བསྡུས་གཉིས་པའི་དཀའ་གནས་བཤད་པ། 390
མདོར་བསྡུས་གསུམ་པའི་དཀའ་གནས་བཤད་པ། 407
མདོར་བསྡུས་བཞི་པའི་དཀའ་གནས་བཤད་པ། 421
མདོར་བསྡུས་ལྔ་པའི་དཀའ་གནས་བཤད་པ། 436
མདོར་བསྡུས་དྲུག་པའི་དཀའ་གནས་བཤད་པ། 466
དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག 482

༄༅། །དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ ིདཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་པད་དཀར་
ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ ིཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་པདྨ་དཀར་པོའ་ཞལ་གྱི་ལུང་ཞེས་བྱ་བ། བཅོམ་ ིལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཞབས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་ཐུགས་ཀྱི་བང་མཛོད་ལ། །དབང་བསྒྱུར་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཀུན་གྱི་རྗེ། །མ་ནོར་རྒྱལ་བའི་ལམ་བཟང་མཚོན་པའི་མིག།།སྦྱིན་མཛད་བླ་མ་མཆོག་ལ་བདག་ཕྱག་འཚལ། །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་བཅོམ། །འཕོ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་འགགས། །བདེན་དོན་བཅུ་གཉིས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཞན། །སྐུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་འཕྲོད་པའི་གནད་ཀྱིས་དབེན། །རྫོགས་རིམ་སྨིན་བྱེད་མཆོག་ཏུ་མ་ཤེས་པར། །བསྐྱེད་རིམ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་རྒྱུ་མིན་ཞེས། །སྨྲ་བས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ལམ་བཟང་ཉམས། །མུ་སྟེགས་ ིལམ་དང་ཧྭ་ཤང་རིང་ལུགས་ལ། །རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ཏུ་མིང་བཏགས་ནས། །སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ལོག་པའི་ལམ་ལ་ཁྲིད། །རིགས་ལྡན་བཞེད་གཞུང་མིང་གི་ལྷག་མར་བྱས། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིས། །ཁྱོད་ནི་ཟླ་བ་བཟང་པོ་ཇི་བཞིན་ཞེས། །དངོས་སུ་ལུང་བསྟན་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་ལས། །ལམ་བཟང་འདི་འདྲ་འཆད་ལ་སྐལ་ལྡན་གྱུར། །ཕྱོགས་ལྷུང་ཕྲག་དོག་གདོན་གྱིས་ཡིད་དཀྲུགས་ཤིང༌། །ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་བློ་གྲོས་མིག་བྲལ་བ། །རྒན་པོའ་ལུགས་འཛིན་ ིཡིད་ལ་མི་འབབ་ཀྱང༌། །སྐལ་ལྡན་འགའ་ཡིས་མཐོང་ན་དོན་ཡོད་འགྱུར།།
དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གོ་རིམས་ ིངེས་པ་ཅན་དུ་མ་འཆོལ་བར་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་བསྲུང་བ་ལ་གུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས།

2 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

སྒྲུབ་ལེར། སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལམ་རི་བོ་དང་ནི་རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་གནས་དང་ལྷ་ཡི་གནས་ནི་སྟོང་པ་དང༌། །གྲུབ་པའི་གནས་དང་དུར་ཁྲོད་དང་ནི་མཚོ་དང་བཟང་པོའ་གནས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ ིསྦས་པའི་ས། །གང་དུ་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་ཚིམ་པར་འགྱུར་བ་དེར་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་མི་ཡི་བདག་པོ་ཀྱེ།1

།ཞེས་གསུངས་པའི་གནས་སུ། བྲིས་སྐུ། ནང་མཆོད། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་2

པར་བྱས་ཏེ། འཇམ་
པའི་སྟན་ལ་ཉེ་བར་འཁོད་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ།།
དེ་ཡང་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅི་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ་པར་བྱ་སྙམ་ན། ཁ་ཅིག་ན་
རེ། བསྐྱེད་རིམ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་སྒོམ་ཡིན་པས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཙམ་ཞིག་གི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བསྡུས་དང་པོ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ་གོམས་པར་གྱུར་པས་ནི། །གྲུབ་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དག་འགྲུབ་འགྱུར་གྱི། །འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ག་ལ་ཞིག3

།ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་
མཚན་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་སྨྲའོ། །འདི་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་ལྔའི་གོ་རིམས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་འགལ། དགོས་སོགས་ཆོས་བཞིའི་རྣམ་གཞག་དང་འགལ། དབང་བདུན་གྱི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་ཚུལ་དང་འགལ། འཚང་རྒྱ་བའི་རྒྱུར་ཚོགས་གསུམ་ཀ་ལ་བསླབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ། སྒྲུབ་ལེར་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཕྱི་ནང་གི་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་མཐའ་དག་དང་འགལ་ཞིང༌། སྒྲུབ་ཐབས་ལེའུ་ཞེས་པ་དང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་སྒྲུབ་ ིཐབས་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་ཡང་མ་ཤེས་ལ། རང་གིས་སྒྲུབ་ཐབས་སྒོམ་པ་དང་མདུན་བསྐྱེད་སྒྲུབ་མཆོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྒོམ་པར་དམ་འཆའ་ཞིང༌། མཇུག་ཏུ་དེ་ལྟར་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་མགོ་ལས་རྭ་འཁྲུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒོམ་པ་དང་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་བས། རང་གི་ཚིག་ལ་ཅོ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱག་དང་མཆོད་པ་དང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་སྙིང་རྗེ་དང་བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་ལས་འབྲས་སེམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པས་བྱ་དགོས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ལེགས་ཚོགས་མཐའ་དག་གི་རྩ་བ་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ།།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༡༩༠ ཕྲེང་། ༥
2 ཞོལ། ཤོག ༢ ན ༤ ཚེགས་པར་
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༡༡ ཕྲེང་། ༡

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 3
ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དངོས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས་སྨྲས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྒོས་སུ་དེ་ཙམ་ཞིག་
སྨྲ་ཅི་དགོས། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཡང་ཡན་ལག་དང་པོ་ལྔ་ཀ་དངོས་རྒྱུ་མ་ཡིན་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་གིའང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱའི་དང་པོ་རྣམས་དངོས་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཞིང༌། དབང་གོང་མ་བསྐུར་བའང་དངོས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཆེས་མང་ཡང་ཆོ་གའི་དཀྱུས་འཆད་པའི་གེགས་སུ་འགྱུར་བས་འདིར་མ་བྲིས་ལ། མདོར་བསྡུས་དང་པོའ་ལུང་དེའི་དོན་ནི། ི དེ་ཉིད་ལས། སྣ་ཚོགས་རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་ལམ་གྱིས་ནི། །དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་གསུངས་པ། །བཅུ་དྲུག་བཞི་ཡི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཅན། །ལམ་དང་བྲལ་བས་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྫོགས་རིམ་དང་བྲལ་བའི་བསྐྱེད་
རིམ་རྐྱང་པ་བསྒོམས་པས་གྲུབ་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དག་འགྲུབ་ཀྱི། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ག་ལ་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བའི་

དོན་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པར་གསུངས་པའི་ཧཱུཾ་དང་ནི། །ཕཊ་ཡིག་ལ་སོགས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ། །རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཉིད་དེ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་གཞན་ཡོད་མིན། །ཅེས་པ་ཡང༌། རྫོགས་རིམ་བསྒོམས་པ་ལས་གཞན་མ་བསྒོམས་པར་མཆོག་སྒྲུབ་བའི་ཐབས་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྫོགས་རིམ་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
དེ་བས་ན་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམས་པའི་དགོས་པ་ཕལ་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
མོད་ཀྱི། དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། སྦྱང་གཞི་ཕྱི་ནང་གི་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་སྦྱོང་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ལེགས་པར་བསྒོམས་པས། སྦྱང་གཞི་དེ་དག་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བྱེད་པའི་རྫོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྔོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་མ་བྱས་པར་རྫོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་བཤད་པ་བཞིན་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་དོ།།
དེ་ཡང་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་ལས། ལྷན་སྐྱེས་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ་པ་དང༌། ལྷ་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང༌ལྷ་དགུ་དང༌ལྷ་
བཅུ་གསུམ་དང༌ལྷ་བཅུ་དྲུག་དང༌ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང༌སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་སོགས་མང་དུ་བཤད་ཀྱང༌། འགྲེལ་ཆེན་ལས་མིའི་བདག་པོ་གཞན་ཡང་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སོ་སོ་རུ་དཀྱིལ་འཁོར་འདིར་ནི་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་རྒྱལ་བའི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཏེ། རྣམ་པར་སྣང་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༡༠ ཕྲེང་། ༡༣

4 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།མཛད་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་འགྱུར་རོ།1

།ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར། དཔའ་བོ་གཅིག་པ་དང་ལྷན་སྐྱེས་རྐྱང་པ་བསྒོམ་པ་སོགས་ནི་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་སྣ་ཚོགས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བ་དང༌། རྫོགས་རིམ་ཡན་ལག་དྲུག་མཐའ་དག་ལ་ལྟོས་པའི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཆ་རགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྫོགས་པར་མ་ཚང་བས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྔོན་དུ་བསྒོམ་བྱའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་དེ་གཉིས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འདོད་པ་ནི་ལོག་པའི་ལམ་སྟོན་པའོ།།
དེས་ན་མ་མཐའ་འང་ལྷ་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཙམ་བསྒོམ་པ་སོགས་ལ་བསླབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་ཅི་ཙམ་རྒྱས་པ་ཙམ་གྱིས་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཆ་རྒྱས་པར་འདིར་གསུངས་པས།2

ལྷ་

ལྔ་ཙམ་བསྒོམ་པ་དང༌། ཐུགས་དཀྱིལ་ཙམ་བསྒོམ་པ་དང༌། ཡོངས་རྫོགས་བསྒོམ་པ་སོགས་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །འདིའི་གནད་མཐའ་དག་པར་རྟོགས་ན་རྒྱུད་ལ་གུས་པ་ཆེས་ཆེར་སྐྱེ་ཞིང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྲོས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དག་མེད་མི་རུང་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ན་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་རྫོགས་རིམ་རྐྱང་པས་ཆོག་པ་དང༌། དེའི་སྔོན་དུ་ཅིས་ཀྱང་བསྒོམ་ནའང་ལྷན་སྐྱེས་སམ་དཔའ་གཅིག་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་བཟུང་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྲོས་པ་རྒྱ་ཆེར་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་སྣང་ཤས་ཀྱི་སྤྲོས་པར་གོ་སྟེ། ཆོས་སྤོང་བའི་ལོག་པའི་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་རང་ཉིད་གནས་ཤིང་གཞན་དག་ཀྱང་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་ན་འདིར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས། བསྲུང་འཁོར་
དང༌། སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྔོན་འགྲོ་ཚོགས་གཉིས་བསག་པ། དངོས་གཞི་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པ། མཇུག་གཏོར་མ་ཕུལ་ཏེ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདུད་རྩི་རི་བུའམ་མེད་ན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ནང་མཆོད་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྲིན་གྱིས་ལྕེ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པས་ཁ་དག་པར་བྱ་སྟེ། མཆོད་པ་དང་སྡིག་བཤགས་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བར་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་བྱ་བར་དབང་ལེར་བཤད་དོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་བསྲུང་བ་དང༌། གནས་བསྲུང་བའི་དོན་དུ་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པའོ། །དང་པོ་
ལ་ལྔ། རང་ལྷར་རྫོགས་པའི་དོན་དུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་སྦྱང་བ། རིགས་དྲུག་དགོད་པ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བ། ཡན་ལག་དྲུག་དགོད་པ། རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདུད་གཞོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༥༦༥ ཕྲེང་། ༡༩
2 ཞོལ། ཤོག ༣ བ ༥ གསུངས་པ།

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 5

ཧོཿཧཾཀྵཿཔྲཛྙོ་པཱ་ཡ་ཨཱཏྨ་ཀ།།ཀཱ་ཡ་ཝཱ་ཀ་ཙིཏྟ་ཛྙཱ་ན་ཨ་དྷི་པ་ཏེ། མ་མ་ཀཱ་ཡ་ཝཱ་ཀ་ཙིཏྟ་ཛྙཱ་ན་བཛྲི་བཛྲ་ཨ་མྲྀ་ཏ་སྭ་བྷཱ་ཝཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྐན་དྷ་དྷྭཱ་ཏྭཱ་ཡ་ཏ་ནཾ་ནི་སྭ་བྷཱ་ཝཾ་སྭཱཧཱ། རང་གི་གཙུག་ཏོར་དུ་ཝཾ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་བཅུ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། དེས་གཙུག་ཏོར་ནས་རྐང་སེན་གྱི་བར་རང་གི་ལུས་སྦྲལ་ཤན་པ་བརྗེས་པ་བཞིན་དུ་ལན་གསུམ་དོར་ཏེ། རང་གི་ལུས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་དཀར་བར་གྱུར། ཨོཾ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཤདྡྷཱཿསརྦ་དྷརྨཱཿསྭ་བྷཱ་ཝ་ཤད་དྷོ྅ཧཾ།
གཉིས་པ་ནི། རང་གི་དཔྲལ་བར་ཨོཾ་དཀར་པོ་ལས་འོད་དཔག་མེད་དཀར་པོ་དཀར་ནག་
དམར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་པ་གསུམ་ན་ཐོ་བ། མདུང་། རྩེ་གསུམ། གཡོན་པ་གསུམ་ན་པད་དཀར་འདབ་བརྒྱ་པ། མེ་ལོང༌། བགྲང་ཕྲེང་འཛིན་པ། མགྲིན་པར་ཨཱཿདམར་པོ་ལས་རིན་འབྱུང་དམར་པོ་དམར་དཀར་ནག་པའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་པ་གསུམ་ན་མེ་མདའ། རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ། སྒྲ་དང་བཅས་པའི་ཌཱ་མ་རུ། གཡོན་པ་གསུམ་ན་གཞུ། རྡོ་རྗེ་ཞགས་པ། རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དགུ་པ་འཛིན་པ། སྙིང་ཁར་ཧཱུཾ་ནག་པོ་ལས་དོན་གྲུབ་ནག་པོ་ནག་དམར་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་པ་གསུམ་ན་རལ་གྲི། གྲི་གུག།།རྩེ་གསུམ། གཡོན་པ་གསུམ་ན་ཕུབ། ཐོད་པ། ཁ་ཊྭཾ་ག་དཀར་པོ་འཛིན་པ། ལྟེ་བར་ཧོཿསེར་པོ་ལས་རྣམ་སྣང་སེར་པོ་སེར་དཀར་ནག་པའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་པ་གསུམ་ན་འཁོར་ལོ། དབྱུག་པ། འཇིགས་བྱེད་རྡོ་རྗེ། གཡོན་པ་གསུམ་ན་དུང༌། རྡོ་རྗེ་ལྕགས་སྒྲོག།།སྒྲ་དང་བཅས་པའི་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ། གཙུག་ཏོར་དུ་ཧཾ་ལྗང་ཁུ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་ལྗང་ཁུ་ལྗང་དམར་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་པ་གསུམ་ན་རྡོ་རྗེ། གྲི་གུག །དགྲ་སྟ། གཡོན་པ་གསུམ་ན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ། ཐོད་པ། ཚངས་མགོ་འཛིན་པ། གསང་བར་ཀྵཿསྔོན་པོ་ལས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྔོན་པོ་སྔོ་དམར་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་པ་གསུམ་ན་རྡོ་རྗེ། གྲི་གུག།།དགྲ་སྟ། གཡོན་པ་གསུམ་ན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ། ཐོད་པ། ཚངས་མགོ་འཛིན་པ།
གསུམ་པ་ལ་བཞི། ཕྱག་རྒྱ་བཅིང་བའི་དོན་དུ་ལག་པ་བཀྲུ་བ། དེས་ཕྱག་རྒྱ་བཅིང་བ། ཕྱག་རྒྱ་དང་སྔགས་ཀྱིས་

6 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།
ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། ང་རྒྱལ་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཨོཾ་ཧྲཿ1

སརྦ་ཨསྟྲ་རཱ་ཛ། མཱ་ར་ཀླེ་ཤ་
ཨན་ཏ་ཀ་ར། བཛྲ་ཏཱི་ཀྵྞ། དུཿཁ་ཙྪེ་ད། མ་མ་ཀ་རཾ་བི་ཤོདྷ་ཡ་སྭཱཧཱ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ལག་པ་ཕན་ཚུན་མཉེས་ནས་རྣམ་པར་དག་པར་བསམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེའུ་ཆུང་ནས་མཐེ་བོའ་བར་གྱི་རྩ་བའི་ཚིགས་ལྔ་ལ། ཨ་ཨི་རྀ་ཨུ་ལྀ། བར་པའི་ཚིགས་ལྔ་ལ་ཨ་ཨི 2

་ཨར་ཨོ་ཨལ།
རྩེ་མོའ་ཚིགས་ལྔ་ལ་ཧ་ཡ་ར་ཝ་ལ་སྟེ་དབྱངས་བཅོ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤིན་ ིཏུ་གང་བ་ཆ་བཅོ་ལྔ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར། ལག་པ་གཡས་ཀྱི་མཐེ་བོང་ནས་མཐེའུ་ཆུང་གི་བར་གྱི་རྩེ་མོའ་ཚིགས་ལྔ་ལ། ལཱ་ཝཱ་རཱ་ཡཱ་ཧཱ། བར་པའི་ཚིགས་ལྔ་ལ་ཨཱ་ལ་ཨཽ་ཨཱར་ཨཻ་ཨཱ། རྩ་བའི་ ིཚིགས་ལྔ་ལ་3

ལཱྀ་ཨཱུ་རཱྀ་ཨཱི་ཨཱ་སྟེ་དབྱངས་བཅོ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ལས་གྲུབ་པའི་ཡང་དག་པར་གང་
བའི་ཉི་མར་གྱུར། ལག་པ་གཉིས་ཁ་སྦྱར་བ་ཟླ་བ་དང་ཉི་མའི་དབུས་སུ་ཧཱུཾ་སྔོན་པོ། ཟླ་ཉི་ཧཱུཾ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པར་གྱུར། ལག་པ་གཉིས་རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་ཁ་སྦྱར་བའི་མཐེ་བོང་དང་མཐེའུ་ཆུང་བརྐྱང་བ་པདྨའི་འདབ་མ་ལྟར་བྱ། གུང་མོ་གཉིས་མཉམ་དུ་བརྐྱང་བའི་རྒྱབ་ཏུ་མཛུབ་མོ་གཉིས་ཕྱེད་འཁྱོག་པའི་ཚུལ་དུ་སྦྱར་ཏེ་བཞག །མིང་མེད་འོག་ཏུ་བསྐུམ་ནས་ལག་མཐིལ་དུ་སོན་པར་བྱས་པ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅིང་ངོ༌།།གསུམ་པ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་དེས་གཙུག་ཏོར་ནས་རྐང་སེན་གྱི་བར་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་རེག་ཅིང༌། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་
ཧོཿཧཾ་ཀྵཿཀཱ་ཡ། ཝཱ་ཀ།།ཙིཏྟ། ཛྙཱ་ན་ཨ་དྷི་པ་ཏེ། བཛྲ་ཀཱ་ཡ། མ་མ་ཀཱ་ཡ་ཝཱ་ཀ་ཙིཏྟ་ཛྙཱ་ན་བཛྲཾ་བཛྲ་ཀཱ་ཡ་སྭ་བྷཱ་ཝཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་སྔགས་དོན་དྲན་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་བཛྲ་ཀཱ་ཡ། སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཞེས་བརྗོད་དེ་ང་རྒྱལ་བཟུང་ཞིང༌། ལག་པས་པད་ཀོར་བྱས་ཏེ་སྙིང་ཁར་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་བྱ་སྟེ། ཕྱག་རྒྱ་དེ་ནི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱའོ།།

བཞི་པ་ཡན་ལག་དྲུག་དགོད་པ་ནི། རང་གི་སྙིང་ཁར་ཨོཾ་་ཧྲི་ད་ཡཱ་ཡ་ན་མཿམགོ་བོར་ཨོཾ་ཧྲཱུཾ་
སི་ར་སེ་སྭཱཧཱ། གཙུག་ཏོར་ལ་ཨེཾ་་ཤི་ཁཱ་ཡཻ་བཽ་ཥཊ། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ཨོཾ་་ཀ་བ་ཙ་ཡེ་སྭཱཧཱ། མིག་ལ་ཨོཾ་ཧྲཱཾ་ནེ་ཏྲ་ཡ་ཝ་ཥཊ། ཅེས་བརྗོད་ཅིང་བསམས་ཏེ། ལག་པ་གཉིས་ཁ་སྦྱར་བའི་མཐེ་བོང་ཟུང་

1 ཞོལ། ཤོག ༤ བ ༦ ཨོཾ་ཧྲིཿ
2 ཞོལ། ཤོག ༥ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༤ བ ༢ ཨ་ཨེ་ཨར་
3 ཞོལ། ཤོག ༥ ན ༣ ཚིགས་ལྔ་ལྀ་ལཱྀ་ཨཱུ་རཱྀ་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 7
གིས་གནས་དེ་དག་ཏུ་རེག་པར་བྱའོ། །ཨོཾཧྲཱཿ1

ཨསྟྲཱ་ཡ་ཕཊ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་མཚོན་ཆས་བསྲུངས་
པར་གྱུར། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བསམས་ལ། དགེ་བ་ལ་གཡོན་པ་མི་དགེ་བ་ལ་གཡས་པའི་མཐེབ་འཛུབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲ་བྱའོ།།
འདིར་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཡན་ལག་དྲུག་པོ་ས་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དང་དགོངས་པའི་སྐད་གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྙིང་
ཁ་དང་ལྟེ་བ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་སྙིང་ཁ་དང་མགྲིན་པ་དང༌། དཔྲལ་བ་དང་གཙུག་ཏོར་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མགོ་བོ་ལ་སོགས་པས་གཟུང་བར་བྱའོ།2

།ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཡང་ན་ལྟེ་བ་ས་སྙིང་ཁ་ཆུ། མགྲིན་པ་མེ་དཔྲལ་བ་རླུང་གཙུག་ཏོར་ནམ་
མཁའ་གསང་གནས་ཡེ་ཤེས་སུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་བསྟུན་ནས། འདིར་ལྟེ་བ་ལ་སྙིང་ཁ་ཞེས་སོགས་དགོངས་པའི་སྐད་གཞན་གྱིས་གསུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སྔར་སྙིང་ཁར་དགོད་པར་བཤད་པའི་སྔགས་ལྟེ་བ་དང༌། མགོ་བོ་ལ་བཤད་པ་སྙིང་ཁ་དང༌། གཙུག་ཏོར་ལ་བཤད་པ་མགྲིན་པ་དང༌། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་བཤད་པ་དཔྲལ་བ་དང༌། མིག་ལ་བཤད་པ་གཙུག་ཏོར་དང༌། མཚོན་ཆ་དགོད་པར་བཤད་པའི་སྔགས་གསང་གནས་ལ་དགོད་པར་བྱ་སྟེ། ཡི་གེ་རྣམས་ལ་རིགས་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བ་ན་ཧྲཱཿ3

ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡན་ལག་དྲུག་དགོད་པ་གཉིས་པོ་དེ་གང་རུང་ཅིག་བྱའོ། །ཞེས་གདམ་
ངའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་དྲུག་འགོད་ཐེབས་གཉིས་བྱེད་པ་དང༌། དེ་ལ་ཡང་སྔགས་སྔ་ཕྱི་མི་འདྲ་བ་བྱེད་པ་དོན་མ་ཡིན་

ནོ། །དེ་ནས། ཨོཾསརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཧྲི་ད་ཡ་སི་རཿ ཤི་ཁཱ་ཀཱ་བ་ཙ་ནེ་ཏྲ་ཨསྟྲ་བཛྲ་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་སྭ་བྷ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཞེས་བརྗོད་དེ་ང་རྒྱལ་བཟུང་ངོ༌།།
ལྔ་པ་རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདུད་གཞོམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་འདིར་ཞིང་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན་པར་དབང་ལེ་ལས་

གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང༌། དེའི་གཏོར་སྔགས་ལས། ཨི་དཾ་སྠཱ་ནཾ་ཏྱ་ཀཱ་ཏྭཱ་བཱ་ཧྱེ་མཎྜ་ལ་བྷཱུ་མེཾ། ཞེས་འབྱུང་བའི་སྔགས་དོན་ནི། གནས་འདི་དོར་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞི་ལ་གནས་པར་མཛོད། ཅེས་པ་ཡིན་པས། རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་བའི་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཞིང་སྐྱོང་རེ་ཤིག་གནས་གཞན་དུ་གནས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཆེད་ཡིན་གྱི། མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་རེས་ཀྱིས་གནས་དེའི་ཞིང་སྐྱོང་གནས་གཞན་དུ་སྤོ་མི་དགོས་པས་འདིར་བྱེད་པ་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་ལས་ཀྱང༌། ས་ཡི་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་འདིར་དང་པོར་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་ཞིང་སྐྱོང་རྣམས་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན་བྱ་

1 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༢ ཨོཾ་ཧྲཱྀཿ གཙང་། ཤོག ༥ ན ༡ ཨོཾཧྲཿ
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༦༤༩ ཕྲེང་། ༣
3 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༦ ཕྱེ་བ་ན་ཧྲཱྀཿཡེ་ཤེས་

8 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།
སྟེ།1

ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་བའི་ས་ཕྱོགས་ལ་གནས་པའི་ཞིང་སྐྱོང་ལ་སྦྱིན་པར་གསུངས་སོ།།
དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ལེར། དབང་གི་ལེའུ་ལས་གསུངས་པའི་བསྲུང་བ་བྱས་ནས་2

ཞེས་གསུངས་ཀྱང༌། དབང་ལེར།
ཕུར་གདབ་ནི་བསྲུང་འཁོར་དུ་མ་གསུངས་ཀྱི། བསྲུང་འཁོར་བསྒོམས་ཟིན་པའི་རྗེས་ཀྱི་ས་ཆོག་ཁོ་ནའི་ཆོ་གའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ཀྱི་བསྲུང་འཁོར་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མ་གསུངས་ལ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིམ་པས་བདུད་དང་བགེགས་དང་ལོག་འདྲེན་རྣམས་ཕུར་བུས་གདབ་པའི་དོན་དང༌། གནས་བསྲུང་བའི་དོན་དུ་སྔགས་པས་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།3

།ཞེས་གསུངས་པས་ནི། འོག་ཏུ་ས་ཆོག་གི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བགེགས་ལ་ཕུར་གདབ་བྱེད་པ་ལ། འདེབས་པ་པོ་རང་ཉིད་ཁྲོ་བོའ་དབང་པོར་བསྐྱེད་པ་སོགས་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། ཕུར་གདབ་སོགས་ཀྱི་ས་ཆོག་གི་ ིསྔོན་དུ་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཕུར་གདབ་སོགས་ཀྱི་སྔོན་དུ་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམས་པའི་དགོས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། བསྲུང་འཁོར་དུ་ཕུར་གདབ་བྱེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
ད་ནི་ཆོ་གའི་དཀྱུས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རང་གི་དཔྲལ་བར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་ལ་ཨོཾ་དཀར་པོ་ལས་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་མོ་བཅུ་བདུན་པ། མགྲིན་པར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་ལ་ཨཱཿདམར་པོ་ལས་རྡོ་རྗེ་དམར་པོ་རྩེ་མོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ། སྙིང་ཁར་སྒྲ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་པོ་ལ་ཧཱུཾ་ནག་པོ་ལས་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་རྩེ་མོ་དགུ་པ། ལྟེ་བར་དུས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་སེར་པོ་ལ་ཧོཿསེར་པོ་ལས་རྡོ་རྗེ་སེར་པོ་རྩེ་མོ་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔ་པ། གཙུག་ཏོར་དུ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྗང་ཁུ་ལ་ཧཾ་ལྗང་ཁུ་ལས་རྡོ་རྗེ་ལྗང་ཁུ་རྩེ་ལྔ་པ། གསང་བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྔོན་པོ་ལ་ཀྵཿ སྔོན་པོ་ལས་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་རྩེ་མོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ། གཡོན་པའི་ཕྲག་པ་དང་དཔུང་པའི་ཚིགས་ལ། ང་ངི་ྀ་ངུ་ངླྀ་ངཾ། གྷ་གྷི་ྀ་གྷུ་གྷླྀ་གྷཾ། ག་གི་ྀ་གུ་གླྀ་གཾ ཁ་ཁི་ྀ་ཁུ་ཁླྀ་ཁཾ། ཀ་ཀི་ྀ་ཀུ་ཀླྀ་ཀཾ། སྟེ་ཀ་སྡེ་ཐུང་ངུ་དང། གཡས་པའི་ཕྲག་པ་དང་དཔུང་པའི་ཚིགས་ལ། ཀྐཱཿཀྐླཱྀ་ཀྐཱུ་་ཀྐཱི་ཀྐཱ། ཁྑཱཿ་ཁྑཱུ་་ཁྑཱི་ཁྑཱ། གྒཱཿ་་་གྒཱི་གྒཱ། གྷྒྷཱཿ་་་གྷྒྷཱི་གྷྒྷཱ། ངྔཱཿ་ངྔཱུ་་ངྔཱི་ངྔཱ། སྟེ་ཀ་སྡེ་རིང་པོ་ལས་རྡོ་རྗེ་ལྗང་ཁུ་རྩེ་མོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་པ་རེ་རེ།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༡༤༦ ཕྲེང་། ༧
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༤༦༧ ཕྲེང་། ༡༦
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༦༣༡ ཕྲེང་། ༡༥

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 9
དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བའི་དཔུང་པའི་ཚིགས་གཡོན་གཡས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཉ་ཉི་ྀ་ཉུ་ཉླྀ་ཉཾ། ཛྷ་ཛྷི་ྀ་ཛྷུ་ཛྷླྀ་ཛྷཾ། ཛ་ཛི་ྀ་ཛུ་ཛླྀ་ཛཾ། ཚ་ཚི་ྀ་ཚུ་ཚླྀ་ཚཾ། ཙ་ཙི་ྀ་ཙུ་ཙླྀ་ཙཾ། སྟེ་ཙ་སྡེ་ཐུང་ངུ་དང། ཙྩཱཿ་་ཙྩཱུ་་ཙྩཱི་ཙྩཱ། ཿཚྪླཱྀ་ཚྪཱུ་་ཚྪཱི་ཚྪཱ། ཛྫཱཿཛྫླཱྀ་ཛྫཱུ་་ཛྫཱི་ཛྫཱ། ཿ་ྀ་་ྀ་ི་། ཉྙཱཿ་ཉྙཱུ་་ཉྙཱི་ཉྙཱ། སྟེ་ཙ་སྡེ་རིང་པོ་ལས་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་རྩེ་མོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་པ་རེ་རེ། མཁྲིག་མའི་ཚིགས་གཡོན་གཡས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཎ་ཎི་ྀ་ཎུ་ཎླྀ་ཎཾ། ཌྷ་ཌྷི་ྀ་ཌྷུ་ཌྷླྀ་ཌྷཾ། ཌ་ཌི་ྀ་ཌུ་ཌླྀ་ཌཾ། ཋ་ཋི་ྀ་ཋུ་ཋླྀ་ཋཾ། ཊ་ཊི་ྀ་ཊུ་ཊླྀ་ཊཾ། སྟེ་ཊ་སྡེ་ཐུང་དུ་དང། ཊྚཱཿ་་་ཊྚཱི་ཊྚཱ། ཿ་་་ི་། ཌྜཱཿཌྜླཱྀ་ཌྜཱུ་ྀ་ཌྜཱི་ཌྜཱ། ཿ་་་་། ཎྞཱཿ་ ་ ་ཎྞཱི་ཎྞཱ། སྟེ་ཊ་སྡེ་རིང་པོ་ལས་རྡོ་རྗེ་དམར་པོ་རྩེ་མོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་པ་རེ་རེ། དཔྱི་དང་བརླའི་ཚིགས་གཡོན་གཡས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། མ་མི་ྀ་མུ་མླྀ་མཾ། བྷ་བྷི་ྀ་བྷུ་བྷླྀ་བྷཾ། བ་བི་ྀ་བུ་བླྀ་བཾ། ཕ་ཕི་ྀ་ཕུ་ཕླྀ་ཕཾ། པ་པི་ྀ་པུ་པླྀ་པཾ། སྟེ་པ་སྡེ་ཐུང་ངུ་དང། པྤཱཿཔྤླཱྀ་པྤཱུ་་པྤཱི་པྤཱ། ཕྥཱཿ་་་ཕྥཱི་ཕྥཱ། བྦཱཿ་བྦཱུ་་བྦཱི་བྦཱ། བྷྦྷཱཿ་་་བྷྦྷཱི་བྷྦྷཱ། མྨཱཿ་་་མྨཱི་མྨཱ། སྟེ་པ་སྡེ་རིང་པོ་ལས་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་མོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་པ་རེ་རེ། པུས་མོའ་ཚིགས་གཡོན་གཡས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ན་ནི་ནྀ་ནུ་ནླྀ་ནཾ། ིདྷ་དྷི་་དྷུ་དྷླྀ་དྷཾ། ད་དི་ྀ་དུ་དླྀ་དཾ། ཐ་ཐི་ྀ་ཐུ་ཐླྀ་ཐཾ། ཏ་ཏི་ྀ་ཏུ་ཏླྀ་ཏཾ། སྟེ་ཏ་སྡེ་ཐུང་ངུ་དང། ཏྟཱཿ་ཏྟཱུ་་ཏྟཱི་ཏྟཱ། ཐྠཱཿ་་་ཐྠཱི་ཐྠཱ། དྡཱཿ་་་དྡཱི་དྡཱ། དྷྡྷཱཿ་་་དྷྡྷཱི་དྷྡྷཱ། ནྣཱཿ་་་ནྣཱི་ནྣཱ། སྟེ་ཏ་སྡེ་རིང་པོ་ལས་རྡོ་རྗེ་སེར་པོ་རྩེ་མོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་པ་རེ་རེ། ལོང་བུའི་ཚིགས་གཡོན་གཡས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ་ི་་་ུ་ཾ། ཤ་ཤི་ྀ་ཤ་ཤླྀ་ཤཾ། ཥ་ཥི་ྀ་་ཥླྀ་ཥཾ། ་ི་ྀ་་ྀ་ཾ། ས་སི་ྀ་སུ་སླྀ་སཾ། སྟེ་ས་སྡེ་ཐུང་ངུ་དང། སྶཱཿ་་་སྶཱི་སྶཱ། ཿ་་་་། ཥྵཱཿྀ་་ྀ་ཥྵཱི་ཥྵཱ། ཿི་་ྀ་ི་། ཿ་ ་ ་ ་ ། སྟེ་ས་སྡེ་རིང་པོ་ལས་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་རྩེ་མོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་པ་རེ་རེ། ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེའུ་ཆུང་ནས་བརྩམས་ཏེ་མཐེ་བོང་གི་བར་གྱི་རྩ་བའི་ཚིགས་ལྔ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ང་1

ངི་

ཅེས་པ་ནས། ཀླྀ་ཀཾ་སྟེ་ཐུང་ངུ་སྡེ་ཚན་ལྔ་དང། ལག་པ་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་ནས་བརྩམས་ཏེ་མཐེའུ་ཆུང་གི་བར་གྱི་རྩ་བའི་ཚིགས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཀྐཱཿཀྐླཱྀ་ཅེས་པ་དང། དྡཱི་དྡཱ་སྟེ་རིང་པོ་སྡེ་ཚན་ལྔ་དང། དེ་བཞིན་དུ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་སོར་ཚིགས་བར་པ་གཡོན་གཡས་རྣམས་ལ་ལུགས་ལྡོག་དང་ལུགས་འབྱུང་གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཉ་ཉི་ཅེས་པ་ནས། ཙླྀ་ཙཾ་སྟེ་ཐུང་ངུ་སྡེ་ཚན་ལྔ་དང། ཙྩཱཿཅེས་པ་
1 ཞོལ། ཤོག ༧ བ ༤ བཞིན་དུ། ཅེས་པ་ནས། ཀླྀ་ཀཾ་སྟེ་

10 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ནས། ཉྙཱ་སྟེ་རིང་པོ་སྡེ་ཚན་ལྔ་དང། ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་སོར་ཚིགས་དང་པོ་གཡོན་གཡས་རྣམས་ལ་ལུགས་ལྡོག་དང་ལུགས་འབྱུང་གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཎ་ཎི་ཅེས་པ་ནས། ཊླྀ་ཊཾ་སྟེ་ཐུང་ངུ་སྡེ་ཚན་ལྔ་དང། ཊྚཱཿཅེས་པ་དང། ཎྞཱ་སྟེ་རིང་པོ་སྡེ་ཚན་ལྔ་དང། རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བའི་སོར་ཚིགས་གཡོན་གཡས་རྣམས་ལ་ལུགས་ལྡོག་དང་ལུགས་འབྱུང་གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། མ་མི་ཅེས་པ་ནས། པླྀ་པཾ་སྟེ་ཐུང་ངུ་སྡེ་ཚན་ལྔ་དང༌། པྤཿཅེས་པ་ནས། མྨཱ་སྟེ་རིང་པོ་སྡེ་ཚན་ལྔ་དང༌། རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་སོར་ཚིགས་བར་པ་གཡོན་གཡས་རྣམས་ལ་ལུགས་ལྡོག་དང་ལུགས་འབྱུང་གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ན་ནི་ཅེས་པ་ནས། ཏླྀ་ཏཾ་སྟེ་ཐུང་ངུ་སྡེ་ཚན་ལྔ་དང༌། ཏྟཱཿཅེས་པ་ནས། ནྣཱ་སྟེ་རིང་པོ་སྡེ་ཚན་ལྔ་དང༌། རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་སོར་ཚིགས་དང་པོ་གཡོན་གཡས་རྣམས་ལ་ལུགས་ལྡོག་དང་ལུགས་འབྱུང་གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ་ི་ཅེས་པ་ནས། སླྀ་སཾ་སྟེ་ཐུང་ངུ་སྡེ་ཚན་ལྔ་དང༌། སྶཱཿཅེས་པ་ནས། ་སྟེ་རིང་པོ་སྡེ་ཚན་ལྔ་རྣམས་ལས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་བདུན་པ་རེ་རེ། རྣ་བ་གཡོན་གཡས་ལ་ཨ་ཨཱ་ལས་རྡོ་རྗེ་ལྗང་ཁུ་རྩེ་གསུམ་པ། སྣ་བུག་གཡོན་གཡས་ལ་ཨེ་ཨཻ་ལས་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་རྩེ་གསུམ་པ། མིག་གཡོན་གཡས་ལ་ཨར་ཨཱར་ལས་རྡོ་རྗེ་དམར་པོ་རྩེ་གསུམ་པ། ལྕེ་དང་ལྕེ་ཆུང་ལ་ཨོ་ཨཽ་ལས་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་གསུམ་པ། རྡོ་རྗེ་དང་གསང་བདག་ལ་ཨལ་ཨཱལ་ལས་རྡོ་རྗེ་སེར་པོ་རྩེ་གསུམ་པ། ཡིད་དང་ཁུ་བའི་རྩ་ཨ་བ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ཡས་1

སྣ་དང་མས་སྣ་ལ་ཨཾ་ཨཿ ལས་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་རྩེ་གསུམ་པ། གཙུག་ཏོར་
དང་མགོ་བོ་ལ་ཧ་ཧཱ་ལས་རྡོ་རྗེ་ལྗང་ཁུ་རྩེ་ལྔ་པ། ལྕེ་དང་རྐན་ལ་ཡ་ཡཱ་ལས་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་རྩེ་ལྔ་པ། ལག་མཐིལ་གཡོན་གཡས་ལ་ར་རཱ་ལས་རྡོ་རྗེ་དམར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ། རྐང་མཐིལ་གཡོན་གཡས་ལ་ཝ་ཝཱ་ལས་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ། བཤང་ལམ་གྱི་གཡོན་གཡས་སུ་ལ་ལཱ་ལས་རྡོ་རྗེ་སེར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ། དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེའི་སྐུར་གྱུར། རྡོ་རྗེ་དེ་རྣམས་ལས་འཕྲོས་པའི་རྡོ་རྗེའི་འོད་ཟེར་སྟེང་དུ་ལྗང་ཁུ། འོག་ཏུ་སྔོན་པོ། ཤར་དང་མེར་ནག་པོ། ལྷོ་དང་བདེན་བྲལ་དུ་དམར་པོ། བྱང་དང་དབང་ལྡན་དུ་དཀར་པོ། ནུབ་དང་རླུང་དུ་སེར་པོ་རབ་ཏུ་འབར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་འཚེ་བར་བྱེད་པའི་བདུད་དང༌བགེགས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ངེས་པར་བསྲེགས་པར་གྱུར། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཧོཿཧཾ་ཀྵཿཧྲཱཿཧྲཱཿཧྲཱཿཧྲཱཿ ར་ར་ར་ར་བཛྲ་ཨ་ན་ལ་སརྦ་ཨ་ཝ་ར་ཎ་དྷརྨཱ་དྲ་ལ་ཡ་སྭ་བྷཱ་ཝ་སརྦ་
1 ཞོལ། ཤོག ༨ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༧ ན ༢ ཡ་སྣ་དང་མ་སྣ་ལ་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 11

མཱ་ར་ཀཱ་ཡི་ག་བིགྷྣ་བི་ནཱ་ཡ་ཀ་ཨ་དཱི་ནཱཾ་ད་ཤ་དིཀ་ག་ཏཱ་ནཱཾ་ཀ་ཡ་ཝཱ་ཀ་ཙིཏྟཱ་ནི་ད་ཧ་ད་ཧ་པ་ཙ་པ་ཙ་བྷ་སྨི་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ། ཅེས་པའི་སྔགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ཅིང་རྡོ་རྗེ་མེའི་ཕྱག་རྒྱ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐོར་བ་ཕྱག་ལེན་ནོ།།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟེན་བསྐྱེད་པ། བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པ། བདུད་བགེགས་ཚར་གཅོད་པའི་སྔགས་བཟླས་

པའོ། །དང་པོ་ནི། ཨོཾ་ཧཱཾ་ཡཱཾ་རཱཾ་ཝཱཾ་ལཱཾ་བཛྲ་ཨཱ་ཀཱ་ཤ།།ཝཱ་ཡུ། ཏེ་ཛ། ཨུད་ཀ།།པྲི་ཐི་བཱི། བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་པཉྩ་དྷཱ་ཏ་བོ་བཛྲ་མཎྜ་ལཱ་ནི་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཧཱཾ་ལས་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་པོ་གཞུའི་དབྱིབས་ཅན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཚན་པ། སྟེང་འོག་ཏུ་ཧུཾ་ཧུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཁ་སྦྱར་གྱིས་བརྒྱན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་རཾ་ལས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་གྲུ་གསུམ་པ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་མཚན་པ། སྟེང་འོག་ཏུ་ཧུཾ་ཧུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཁ་སྦྱར་གྱིས་བརྒྱན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་བཾ་ལས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་ཟླུམ་པོ་པདྨས་མཚན་པ་སྟེང་འོག་ཏུ་ཧུཾ་ཧུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཁ་སྦྱར་གྱིས་བརྒྱན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་ལཾ་ལས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་སེར་པོ་གྲུ་བཞི་རྡོ་རྗེས་མཚན་པ་སྟེང་འོག་ཏུ་ཧུཾ་ཧུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཁ་སྦྱར་གྱིས་བརྒྱན་པ། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་རཿབཛྲ་ཙནྟྲ་སཱུརྱ་རཱ་ཧུ་ཀཱ་ལ་ཨགྣ་ཡཿ ཀཱ་ཡ་ཝཱ་ཀ་ཙིཏྟ་ཛྙཱ་ན་བཛྲ་པྲཱ་ཀཱ་རཱ་
ན་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ།
དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་རྭ་བ་རྣམས་དང་ཁང་བརྩེགས་གདན་
དང་བཅས་པ་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ནི། རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྭ་བ་ཕྱི་ནང་གཉིས་1

ཀའང་དབྱིབས་ཟླུམ་
པོ། དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་དང་ས་འབྱར་བ་ཟླུམ་པོ་སྣང་བའི་མཚམས་ནས་ནག་དམར་དཀར་བའི་རྡོ་རྗེའི་རྭ་བ་གསུམ་དང༌། ཡུལ་འཁོར་གྱི་མཚམས་ནས་སེར་དཀར་དམར་ནག་ལྗང་བའི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྭ་བ་ལྔ་དང༌། ཐམས་ཅད་དུ་འོག་ཏུ་མདུང་དང་སྟེང་དུ་མདའི་དྲ་བ་རྣོན་པོ། དབུས་ནས་ཡུལ་འཁོར་གྱི་མཚམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་འོག་གཞི་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞིར་གྱུར། ཨོཾ་ཧཱུཾ་བི་ཤྭ་ཀཱ་ཡ་བཛྲ་བཛྲ་ཀཱུ་ཊཱ་གཱ་རཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། རྡོ་རྗེའི་རྭ་བ་སྟེང་འོག་ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་བར་མེད་པ་ཟླུམ་པོར་འདུས་པའི་དབུས་སུ་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་ལ་རེག་པར་གནས་པའི་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་སྟེང་
1 ཞོལ། ཤོག ༨ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༧ བ ༣ གཉི་གའང་དབྱིབས་

12 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

འོག་ཏུ་ཁྲུ་ཉིས་བརྒྱ་པ། དེའི་དབུས་སུ་ཨོཾ་པཱཿབི་ཤྭ་བཛྲ་པདྨཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱ་ཧཱ། སྣ་ཚོགས་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཁྲུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལྟེ་བ་ལ་ཁྲུ་བཞི་ཡོད་པ། ལྟེ་བའི་སྟེང་དུ། ཨོཾ་རཿབཛྲ་སཱུརྱ་བཛྲ་སཱུ་རྱ་ཨ་ས་ནཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། པདྨའི་ལྟེ་བ་དང་མཉམ་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། ཁང་བརྩེགས་ཀྱི་ནང་གི་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་གནས་སུ། སྟེང་དང་ཕྱོགས་བཞིར་ཨཾ་ལས་ཟླ་བ། འོག་དང་མཚམས་བཞིར་རཾ་ལས་ཉི་མ། ཁང་བརྩེགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཟད་པར་བཅུའི་གནས་སུ། སྟེང་དང་འོག་ཏུ་ཨ་ལས་སྟོང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་དང་ཤར་ལྷོར་ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་པོ་ཟླ་གམ། ལྷོ་དང་ལྷོ་ནུབ་ཏུ་རཾ་ལས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་གྲུ་གསུམ། བྱང་དང་བྱང་ཤར་དུ་བཾ་ལས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་ཟླུམ་པོ། ནུབ་དང་ནུབ་བྱང་དུ་ལཾ་ལས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་སེར་པོ་གྲུ་བཞི།
རྭ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུའི་གནས་སུ། སྟེང་དུ་ཧཾ་ལས་ངང་པ། འོག་ཏུ་གཾ་
ལས་མཁའ་ལྡིང༌། ཤར་དུ་ཕྲེཾ་ལས་ཡི་དྭགས། ཤར་ལྷོར་མྲྀཾ་ལས་རི་དྭགས། ལྷོར་མཾ་ལས་མ་ཧེ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་ཨེཾ་ལས་ལུག།།བྱང་དུ་མཾ་ལས་ཆུ་སྲིན། བྱང་ཤར་དུ་བཾ་ལས་ཁྱུ་མཆོག།།ནུབ་ཏུ་ཧཾ་ལས་གླང་པོ་ཆེ། ནུབ་བྱང་དུ་བྷྲཱུཾ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་པ་རྭ་བ་གསུམ་གྱི་ཕྱིའི་གཟའ་བཅུའི་གནས་དང༌། རྭ་བ་ལྔའི་ནང༌། ཀླུ་བཅུའི་གནས་དང་། རྭ་བ་ལྔའི་ཕྱི་རབ་གཏུམ་མ་བཅུའི་གནས་རྣམས་སུ། སྟེང་དང་འོག་ཏུ་ཨ་ལས་སྟོང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ། ཤར་དང་ཤར་ལྷོར་ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་པོ་རེ་རེ། ལྷོ་དང་ལྷོ་ནུབ་ཏུ་རཾ་ལས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་རེ་རེ། བྱང་དང་བྱང་ཤར་དུ་བཾ་ལས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་རེ་རེ། ནུབ་དང་ནུབ་བྱང་དུ་ལཾ་ལས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་སེར་པོ་རེ་རེ་གྲུབ་པར་གྱུར།
གཉིས་པ་ལ་བཞི། དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་པ། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། དབང་
བསྐུར་ཞིང་རྒྱས་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་ཉིད་ཁྲོ་བོའ་དབང་པོར་བསྐྱེད་པ་དང༌། འཁོར་གྱི་བསྲུང་མ་སྤྲོ་ ིབའོ། །དང་པོ་ནི། དབུས་ཀྱི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རང་ཉིད་ཧཱུཾ་དང་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཤུགས་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ། དབུས་ནག་གཡས་དམར་གཡོན་དཀར་བའི་མགྲིན་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། དབུས་སྔོ་གཡས་དམར་གཡོན་དཀར་རྒྱབ་སེར་བའི་ཞལ་བཞི་དང་ལྡན་པ། ཞལ་རེ་རེའང་མཆེ་བ་གཙིགས་ཤིང་འཇིགས་སུ་རུང་བ། ཞལ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དམར་སེར་དུ་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 13
འདུག་པ། དབུ་སྐྲ་དམར་སེར་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། གཡས་གཡོན་གྱི་ཕྲག་པ་དང་པོ་ནག་པོ། གཉིས་པ་དམར་པོ། གསུམ་པ་དཀར་པོ་སྟེ་ཕྲག་པ་དྲུག།།དཔུང་པ་བཅུ་གཉིས། ཕྱག་ཉི་ཤ་རྩ་བཞིའི་དང་པོ་བཞི་བཞི་ནག་པོ། གཉིས་པ་བཞི་བཞི་དམར་པོ། གསུམ་པ་བཞི་བཞི་དཀར་པོ།
ཕྱག་ལྷག་མ་གཉིས་གཡས་ནག་གཡོན་སེར་བ། ཕྱག་རྣམས་ཀྱི་མཐེ་བོང་སེར་པོ། མཛུབ་
མོ་དཀར་པོ། གུང་མོ་དམར་པོ། མིང་མེད་ནག་པོ། མཐེའུ་ཆུང་ལྗང་ཁུ། སོར་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཚིགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་དང་པོ་ནག་པོ། གཉིས་པ་དམར་པོ། གསུམ་པ་དཀར་པོ། སོར་གདུབ་རྣམས་ཀྱིས་མཛེས་ཤིང་འོད་འཕྲོ་བ། ཞབས་གཡས་པ་དམར་པོ་གཡོན་པ་དཀར་པོས་བདུད་འདོད་ལྷ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དབང་ཕྱུག་གི་སྙིང་ཁར་གཡས་བརྐྱང་གི་སྟབས་ཀྱིས་མནན་པ། སྦྲུལ་དང་རུས་པའི་རྒྱན་དང་སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། མགོ་བོ་དང་ཐོད་པའི་ཕྲེང་བ་འཕྱང་བར་གྱུར། ཨོཾ་ཧཾ་ཧཿབཱ་མ་དཀྵི་ཎ་ཀརྞྞ་ཡོར་བཛྲ་ཀུཎྜ་ལེ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ། ཧཾ་ཧཿ ལས་གྲུབ་པའི་མི་རུས་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེའི་རྣ་རྒྱན་གྱིས་རྣ་བ་གཡོན་གཡས་ལ་བརྒྱན་པར་གྱུར། ཨོཾ་ཨཾ་ཨཱཿཀ་ཊྱཱཾ་ཀ་ཎྛེ་བཛྲ་མེ་ཁཱ་ལཱ་བཛྲ་ཀ་ཎ་ཋི་ཀེ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ། ཨཾ་ཨཱཿལས་གྲུབ་པའི་མི་རུས་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་སྐ་རགས་དང་རྡོ་རྗེ་མགུལ་རྒྱན་གྱིས་རྐེད་པ་དང་མགུལ་བ་ལ་བརྒྱན་པར་གྱུར། ཨོཾ་ཨ་ཨཱ་བཱ་མ་དཀྵི་ཎ་ཀ་ར་ཡོར་བཛྲ་རུ་ཙ་ཀཽ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ། ཨ་ཨཱ་ལས་གྲུབ་པའི་མི་རུས་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཕྱག་གདུབ་དག་གིས་ཕྱག་རྣམས་ལ་བརྒྱན་པར་གྱུར། ཨོཾ་ཧ་ཧཱ་བཱ་མ་དཀྵི་ཎ་པཱ་ད་ཡོར། བཛྲ་ནཱུ་པུ་རེ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ། ཧ་ཧཱ་ལས་གྲུབ་པའི་མི་རུས་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་རྐང་གདུབ་དག་གིས་ཞབས་རྣམས་ལ་བརྒྱན་པར་གྱུར། ཨོཾ་ཧཾ་བཾ་པཉྩ་ཨ་ཀཱ་ར་མཧཱ་ཤཱུ་ནྱ་སྭ་བྷཱ་ཝ་བཛྲ་ཤི་རོ་མ་ཎི་ཤི་ར་སི་སརྦཱཾ་གེ་བྷསྨ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ། ཧཾ་བཾ་ལས་གྲུབ་པའི་མི་རུས་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུས་སྤྱི་བོར་བརྒྱན་ཅིང༌། མི་རུས་ཀྱི་ཐལ་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུགས་པར་གྱུར། ཨོཾ་ཨཾ་ཨར་དྷ་ནཱ་རཱི་ཤྭ་ར་བཛྲ་ཨརྡྷ་ཙནྟྲ་བཛྲ་པཊྚ་ཨུར་དྷེ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ། ཨཾ་ཨར་ལས་བྱུང་བའི་འཚོགས་མའི་གཡོན་དུ་རྡོ་རྗེ་ཟླ་ཕྱེད་དང༌། དཔྲལ་བར་རྡོ་རྗེ་དར་དཔྱངས། ཨོཾ་ཨ་ཨཿཨཾ་སརྦ་སྭ་རཻ་ཀ་ཏྲི་སྭ་ར་སྭ་བྷཱ་ཝ་བཛྲ་ཡ་ཛྙོ་པ་པཱི་ཏ་སྐན་དྷེ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ། ཨ་ཨཿཨཾ་ལས་བྱུང་བའི། ཕྲག་པ་གཉིས་ལ་རྡོ་རྗེ་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་ཏེ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་གོ །ཨོཾ་ཀྵཿདུར་དཱན་ཏཱ་བྷི་མཱ་ན་ཀྵ་ཡཾ་ཀ་ར་བྱཱ་གྷྲ་ཙ་ར་མ་ཀ་

14 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཊཽ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ། ཀྵཿལས་བྱུང་བའི་རྐེད་པར་སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས། ཨོཾ་ཧཾ་ཀྵཿཏྲི་ཤད་སྭ་ར་སཔྟ་ཏི་ཧྲ་སྭ་དཱིརྒྷ་བྱ་ཉྫ་ན་སྭ་བྷ་ཝ་བྱཻ་ཏྱ་ཀུ་ལ་ཤ་ཏ་སི་རཾ་བྷི་ར་མུཎ་ཌ་མཱ་ལེ་སྐན་དྷ་ཨཱ་བ་ལཾ་བི་ནི་སྐན་དྷེ་ཧུཾ་ཧུཾ་ཕཊ་ཕཊ། ཧཾ་ཀྵཿལས་བྱུང་བའི་ཕྲག་པར་བདུད་རིགས་བརྒྱའི་མགོ་བོའ་ཕྲེང་བ་ ིའཕྱང་བ། ཨོཾ་ཧ་ཧི་ྀ་ཧུ་ཧླྀ་པཉྩ་སྐ་ན་ངྷ་བི་ཤད་དྷ་སྭ་བྷཱ་ཝེ་ཤི་ར་སི་ཀ་པཱ་ལ་མཱ་ལེ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ། ཧ་ཧི་ྀ་ཧུ་ཧླྀ་རྣམས་ལས་བྱུང་བའི་དབུ་རེ་རེ་ལ་ཐོད་པ་རྫོགས་པ་ཁ་དོག་ལྔའི་ཕྲེང་བ་སྟེ། དེ་དག་དང་གླང་ལྤགས་ནི་ཕར་ཕྱིན་བཞི་དག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་སྟེ། གནས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅུ་དྲུག་གོ།
ཨོཾ་ཀྵྲཿཀྲོ་དྷ་བཛྲ་ཧཱུཾ་ཕཊ། གཡས་ཀྱི་ཕྱག་ནག་པོ་བཞིའི་དང་པོར་ཀྵྲཿལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ།
ཨོཾ་ ཿབཛྲ་ཁཌྒ་ཧཱུཾ་ཕཊ། གཉིས་པར་ཿལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་རལ་གྲི། ཨོཾ་ཿབཛྲ་ཏྲི་ཤཱུ་ལ་ཧཱུཾ་ཕཊ། གསུམ་པར་ ཿལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གསུམ། ཨོཾ་ཿབཛྲ་ཀརྟྟ་ར་ཧཱུཾ་ཕཊ། བཞི་པར་ཿལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་གྲི་གུག།།ཨོཾ་ཿབཛྲ་པཱ་ཎ་ཧཱུཾ་ཕཊ། དམར་པོ་བཞིའི་དང་པོར་ཿལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་མདའ། ཨོཾ་ཿབཛྲ་ཨཾཀུ་ཤ་ཧཱུཾ་ཕཊ། གཉིས་པར་ཿལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ། ཨོཾ་ཿབཛྲ་ཌ་མ་རུ་ཀ་ཧཱུཾ་ཕཊ། གསུམ་པར་ཿལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཅང་ཏེའུ། ཨོཾ་ཿབཛྲ་མུད་ག་ར་ཧཱུཾ་ཕཊ། བཞི་པར་ ཿལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཐོ་བ། ཨོཾ་ཿབཛྲ་ཙཀྲ་ཧཱུཾ་ཕཊ། དཀར་པོ་བཞིའི་དང་པོར་ཿལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ། ཨོཾ་ཿབཛྲ་ཀུན་ཏ་ཧཱུཾ་ཕཊ། གཉིས་པར་ཿལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེའི་མདུང༌། ཨོཾ་ཿབཛྲ་དཱ་ཎ་ཌ་ཧཱུཾ་ཕཊ། གསུམ་པར་ཿལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་དབྱུག་པ། ཨོཾ་ཿབཛྲ་པ་ར་ཤ་ཧཱུཾ་ཕཊ། བཞི་པར་ཿལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་དགྲ་སྟ། ཨོཾ་ཧཱཾ་བཛྲ་གྷཎྜེ་ཧོ་ཕྲེཾ་ཕཊ།
གཡོན་གྱི་ཕྱག་ནག་པོ་བཞིའི་དང་པོར་ཧྭཱཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ། ཨོཾ་ཧྭཱཾ་བཛྲ་ཁེ་ཊ་
ཧོ་ཕྲེཾ་ཕཊ། གཉིས་པར་ཧྭཱཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཕུབ། ཨོཾ་ཧྭཱཾ་བཛྲ་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་ཧོ་ཕྲེཾ་ཕཊ། གསུམ་པར་ཧྭཱཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཁ་ཊྭཱཾ་ག།།ཨོཾ་ཧྭཱཾ་བཛྲ་ཀ་པ་ལ་ཧོ་ཕྲེཾ་ཕཊ། བཞི་པར་ཧྭཱཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཐོད་པ། ཨོཾ་ཧྭཱཾ་བཛྲ་ཙཱ་པ་ཧོ་ཕྲེཾ་ཕཊ། དམར་པོ་བཞིའི་དང་པོར་ཧྭཱཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་གཞུ། ཨོཾ་ཧྭཱཾ་བཛྲ་པཱ་ཤ་ཧོ་ཕྲེཾ་ཕཊ། གཉིས་པར་ཧྭཱཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཞགས་པ། ཨོཾ་ཧྭཱཾ་བཛྲ་རཏྣ་ཧོ་ཕྲེཾ་ཕཊ། གསུམ་པར་ཧྭཱཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ། ཨོཾ་ཧྭཱཾ་བཛྲ་པདྨ་ཧོ་ཕྲཻཾ་ཕཊ། བཞི་པར་ཧྭཱཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 15

པདྨ། ཨོཾ་ཧྭཱཾ་བཛྲ་ཤཱཾ་ཁ་ཧོ་ཕྲེཾ་ཕཊ།
དཀར་པོ་བཞིའི་དང་པོར་ཧྭཱཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་དུང༌། ཨོཾ་ཧྭཱཾ་བཛྲ་ཨ་དར་ཤ་ཧོ་ཕྲེཾ་ཕཊ།
གཉིས་པར་ཧྭཱཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་མེ་ལོང༌། ཨོཾ་ཧྭཱཾ་བཛྲ་ཤྲཱིཾ་ཁ་ལེ་ཧོ་ཕྲེཾ་ཕཊ། གསུམ་པར་ཧྭཱཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་སྒྲོག།།ཨོཾ་ཧྭཱཾ་བཛྲ་ཙེ་ཏུ་ར་བེ་ད་སྭ་བྷཱ་ཝ་བྲཧྨ་ཤི་རཾ་ཧོ་ཕྲེཾ་ཕཊ། བཞི་པར་ཧྭཱཾ་ལས་བྱུང་བའི་ཚངས་པའི་མགོ་བོ་གདོང་བཞི་པ། ཨོཾ་ཀྵ་ཀྵཱ་ཀྵི་ཀྵཱི་་ྀ་ཀྵུ་ཀྵཱུ་ཀྵླྀ་་ཀྵཾ་ཀྵཿཧ་ཧཱ་ཧི་ཧཱི་ྀ་་ཧུ་ཧཱུ་ཧླྀ་་ཧཾ་ཧཿསརྦ་བི་གྷྣ་བི་དཱ་རི་ཏ་ག་ཛ་ཙ་ར་མ་ཕཊ་ཨར་ཏྲ་རཀྟ་ཤྲ་བ་ཏ་ཧཱུཾ་ཕྲེཾ་ཕཊ། ཀྵ་ཀྵཱ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གླང་པོ་ཆེའི་པགས་པ་རློན་པ་ཁྲག་འཛག་པའི་མགོ་བོ་གཡས་སུ་བསྟན་ཏེ་གྱོན་པའི་རྐང་ལག་གཡོན་པ་གཉིས་ནས་ཕྱག་ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྡིགས་མཛུབ་དང་བཅས་ཏེ་བརྒྱངས་ནས་འཛིན་པའོ། །ཨོཾ་ཧཱུཾ་བཛྲ་ཛ་ཡ་ནཱ་གེནྟྲ་བཛྲ་ཛཊཱ་མུ་ཀུ་ཊ་བན་དྷེ་ཏིཥྠ་ཏིཥྠ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ། ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་ཀླུ་རྒྱལ་1

ལྗང་ཁུ་རལ་པའི་ཅོད་པན་དུ་བཅིངས་པ། ཨོཾ་ཀྵུཾ་
བཛྲ་བི་ཛ་ཡ་ནཱ་གེནྟྲ་བཛྲ་པཊྚ་བན་དྷེ་ཏིཥྛ་ཏིཥྛ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ། ཀྵུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་རྒྱལ་སྔོན་པོ་དར་དཔྱངས་སུ་བཅིངས་པ། ཨོཾ་ཧྱཾ་ཧྱཱ་བཛྲ་ཀར་ཀོ་ཊ་བཛྲ་པད་མཽ་བཱ་མ་དཀྵི་ཎ་ཀུཎྜ་ལ་ཡོཿཏིཥྛ་ཏིཥྛ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ། ཧྱཾ་ཧྱཱ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོབས་རྒྱུ་དང་པདྨ་ནག་པོས་གཡོན་དང་གཡས་ཀྱི་རྣ་བ་དག་ལ་བརྒྱན་པ། ཨོཾ་ཧྲཾ་ཧྲཱ་བཛྲ་བཱ་སུ་ཀི་2

ཤཾ་ཁ་བཱ་ལཽ་བཱ་མ་དཀྵི་ཎ་རུ་ཙ་ཀ་ཡོཿཏིཥྛ་ཏིཥྛ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་
ཕཊ་ཕཊ། ཧྲཾ་ཧྲཱཿལས་བྱུང་བའི་ནོར་རྒྱས་དང་དུང་སྐྱོང་དམར་པོ་དག་གིས་གཡོན་དང་གཡས་པའི་ལག་གདུབ་བྱས་པ། ཨོཾ་ཧྭཾ་ཧྭཱ་བཛྲ་ཨ་ནནྟ་ཀུ་ལི་ཀཽ་མེ་ཁ་ལཱ་ཀཎ་ཋི་ཀ་ཡོཿཏིཥྛ་ཏིཥྛ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ། ཧྭཾ་ཧྭཱ་ལས་བྱུང་བའི་མཐའ་ཡས་དང་རིགས་ལྡན་དཀར་པོ་དག་གིས་སྐ་རགས་དང་མགུལ་བ་བརྒྱན་པ། ཨོཾཧླཾ་་བཛྲ་ཏ་ཀྵ་ཀོ་མཧཱ་པདྨཽ་བཱ་མ་དཀྵི་ཎ་པཱ་ད་ནཱུ་པུ་ར་ཡོཿཏིཤྛ་ཏིཤྛ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ། ཧླཾ་་ལས་བྱུང་བའི་འཇོག་པོ་དང་པདྨ་ཆེན་པོ་སེར་པོ་དག་གིས་གཡོན་དང་གཡས་པའི་རྐང་གདུབ་བྱས་པའོ། །ཨོཾ་ཧུ་ཀྲོ་དྷེ་ན་དྷོ྅ཧཾ་ཀྲོ་དྷ་ནཱཾ་ཨཱཛྙཱ་ད་ཡ་ཀ་སྭཱཧཱ། ཞེས་བརྗོད་དེ་ཁྲོ་བོའ་ིདབང་པོའ་ང་རྒྱལ་བཟུང་ངོ༌།། ི

1 ཞོལ། ཤོག ༡༡ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༩ བ ༣ ཀླུ་རྒྱལ་བ་ལྗང་ཁུ་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༡ བ ༡ ཀིཾ་ཤཾ་ཁ་བཱ་ལ་དཀྵི་ཎ་རུ་

16 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།
གཉིས་པ་ལ་ཁྲོ་བོ་དང༌། ཟད་པར་དང༌། ཕྱོགས་སྐྱོང་དང༌། གཟའ་དང༌། ཀླུ་དང༌། འབྱུང་པོ་སྤྲོ་བ་དང་དྲུག་

གོ །དང་པོ་ནི། སྙིང་ཁར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཧྷཱ་་་་ལླཱ་བརྩེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཧ་ལས་བྱུང་བའི་གཙུག་ཏོར་ཅན་ལྗང་ཁུ། ལྗང་དམར་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་པ་གསུམ་ན་རྡོ་རྗེ། གྲི་གུག།།དགྲ་སྟ། གཡོན་པ་གསུམ་ན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ། ཐོད་པ། ཚངས་མགོ་འཛིན་པ། ཧཱ་ལས་བྱུང་བའི་གནོད་མཛེས་སྔོན་པོ་སྔོ་དམར་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་པ་གསུམ་ན་རྡོ་རྗེ། གྲི་གུག།།དགྲ་སྟ། གཡོན་པ་གསུམ་ན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ། ཐོད་པ། ཚངས་མགོ་འཛིན་པ། ཨོཾ་ཧཾ་བཛྲ་ཀྲོ་དྷ་རཱ་ཛ་མཧཱ་ཨུཥྞཱི་ཥཨུར་དྷ་དི་ཤི་རཀྵཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་ཧཱཿབཛྲ་ཀྲོ་དྷ་རཱ་ཛ་སུཾ་བྷ་ཨ་དྷོ་དི་ཤི་རཀཱཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཞེས་བཀའ་བསྒོས་ནས། རྩ་ཞལ་གྱི་རྣ་བ་གཡོན་གཡས་ནས་ཕྱུང་སྟེ། སྟེང་དུ་ཁང་བརྩེགས་ཀྱི་ནང་དང་འོག་ཏུ་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞིའི་སྟེང་གི་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། ཡི་ལས་བགེགས་མཐར་བྱེད་ནག་པོ་ནག་དམར་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་པ་གསུམ་ན་རལ་གྲི། གྲི་གུག།།རྩེ་གསུམ། གཡོན་པ་གསུམ་ན་ཕུབ། ཐོད་པ། ཁ་ཊྭཱཾ་ག་དཀར་པོ་འཛིན་པ། ཡཱི་ལས་དབྱུག་སྔོན་ཅན་ནག་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་གཉིས་ན་རལ་གྲི་དང་རྡོ་རྗེ། གཡོན་པ་གཉིས་ན་ཕུབ་དང་སྦྲུལ་འཛིན་པ། ཨོཾ་ཡཾ་བཛྲ་ཀྲོ་དྷ་རཱ་ཛ་ཨ་ཏི་བ་ལ་སརྦ་བིགྷྣཱན་ཏ་ཀ་པཱུརྦ་དི་ཤི་རཀྵཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་ཡཿབཛྲ་ཀྲོ་དྷ་རཱ་ཛ་ནཱི་ལ་ད་ན་ཊ་ཨག་ནེ་ཡཡཱཾ་དི་ཤི་རཀྵཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཞེས་བཀའ་བསྒོས་ནས་སྣ་བུག་གཡོན་གཡས་ནས་ཕྱུང་སྟེ། ཤར་དང་ཤར་ལྷོར་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། ྀ་ལས་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དམར་པོ། དམར་དཀར་ནག་པའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་པ་གསུམ་ན་མེ་མདའ། རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ། སྒྲ་དང་བཅས་པའི་ཌཱ་མ་རུ། གཡོན་པ་གསུམ་ན་གཞུ། རྡོ་རྗེ་ཞགས་པ། རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དགུ་པ་འཛིན་པ། ་ལས་འདོད་རྒྱལ་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་གཉིས་ན་མདའ་དང་ལྕགས་ཀྱུ། གཡོན་པ་གཉིས་ན་གཞུ་དང་ཞགས་པ་འཛིན་པ། ཨོཾ་རཾ་བཛྲ་ཀྲོ་དྷ་རཱ་ཛ་ཛཾ་བྷ་ཀ་དུཥྚ་པྲ་ཛྙཱ་ན་ཏ་ཀ་དཀྵི་ཎ་དི་ཤི་རཀྵཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་རཱཿབཛྲ་ཀྲོ་དྷ་རཱ་ཛ་ཊ་ཀྐི་ནཻ་རི་ཏྱཱཾ་དི་ཤི་རཀྵཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཞེས་བཀའ་བསྒོས་ནས་མིག་གཡོན་གཡས་ནས་ཕྱུང་སྟེ་ལྷོ་དང་ལྷོ་ནུབ་ཏུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད།

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 17
ཝུ་ལས་པདྨ་མཐར་བྱེད་དཀར་པོ། དཀར་ནག་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་
གཡས་པ་གསུམ་ན་ཐོ་བ། མདུང༌། རྩེ་གསུམ། གཡོན་པ་གསུམ་ན་པད་དཀར་འདབ་བརྒྱ་པ། མེ་ལོང་། བགྲང་ཕྲེང་འཛིན་པ། ཝཱུ་ལས་མི་གཡོ་བ་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་གཉིས་ན་ཐོ་བ་དང་མདུང༌། གཡོན་པ་གཉིས་ན་པདྨ་དང་མེ་ལོང་འཛིན་པ། ཨོཾ་ཝཾ་བཛྲ་ཀྲོ་དྷ་རཱ་ཛ་མཱ་ན་ཀ་བི་རཱ་ག་པད་མཱན་ཏ་ཀ་ཨུད་ཏ་ར་དི་ཤི་རཀྵཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་ཝཱཿབཛྲཀྲོ་དྷ་རཱ་ཛ་ཨ་ཙ་ལ་ཨཱི་ཤཱ་ན་དི་ཤི་རཀྵཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཞེས་བཀའ་བསྒོས་ནས་ལྕེ་དང་ཆུ་ལམ་ནས་ཕྱུང་སྟེ་བྱང་དང་བྱང་ཤར་དུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད།
ལླྀ་ལས་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་སེར་པོ། སེར་དཀར་ནག་པའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་
གཡས་པ་གསུམ་ན་འཁོར་ལོ། དབྱུག་པ། འཇིགས་བྱེད་རྡོ་རྗེ། གཡོན་པ་གསུམ་ན་དུང༌། རྡོ་རྗེ་ལྕགས་སྒྲོག།།སྒྲ་དང་བཅས་པའི་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ། ལླཱྀ་ལས་སྟོབས་པོ་ཆེ་སེར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་གཉིས་ན་འཁོར་ལོ་དང་དབྱུག་པ། གཡོན་པ་གཉིས་ན་དུང་དང་། རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། ཨོཾ་ལཾ་བཛྲ་ཀྲོ་དྷ་རཱ་ཛ་སྟཾ་བྷ་ཀ་ཡ་མཱན་ཏ་ཀ་པཥྩི་མ་དི་ཤི་རཀྵཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་ལཱཿབཛྲ་ཀྲོ་དྷ་རཱ་ཛ་མཧཱ་བ་ལ་བཱ་ཡ་བྱཱཾ་དི་ཤི་རཀྵཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཞེས་བཀའ་བསྒོས་ནས་བཤང་ལམ་དང་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་ནས་ཕྱུང་སྟེ། ནུབ་དང་ནུབ་བྱང་དུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབུ་སྐྲ་དམར་སེར་གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། སྦྲུལ་རྒྱན་དང་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་གིས་བརྒྱན་པ། ཞལ་རེ་རེ་ལ་དམར་ལ་ཟླུམ་པའི་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། གཡས་བརྐྱང་གི་སྟབས་ཀྱིས་གནས་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དག་པས་ཁང་བརྩེགས་ཀྱི་ནང་བསྲུང་བའོ།།
གཉིས་པ་ནི། སྙིང་ཁར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ང་ཉ་ཎ་མ་ན་ཐུང་རིང་བརྩེགས་པའི་
ནང་ནས། ང་ངཱ་ལས་ཟད་པར་ནམ་མཁའ་ལྗང་ཁུ་དང་སྔོན་པོ་གཉིས་རྣ་བ་གཡོན་གཡས་ནས་ཕྱུང་སྟེ། ཁང་བརྩེགས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟེང་དང་འོག་ཏུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། ཉི་ཉཱི་ལས་ཟད་པར་རླུང་གཉིས་ནག་པོ་སྣ་བུག་གཡོན་གཡས་ནས་ཕྱུང་སྟེ་ཤར་དང་ཤར་ལྷོར་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། ྀ་ྀ་ལས་ཟད་པར་མེ་གཉིས་དམར་པོ་མིག་གཡོན་གཡས་ནས་ཕྱུང་སྟེ་ལྷོ་དང་ལྷོ་ནུབ་ཏུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། མུ་མཱུ་ལས་ཟད་པར་ཆུ་གཉིས་དཀར་པོ་ལྕེ་དང་ཆུ་ལམ་ནས་ཕྱུང་སྟེ་

18 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བྱང་དང་བྱང་ཤར་དུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། ནླྀ་ྀ་ལས་ཟད་པར་ས་གཉིས་སེར་པོ་བཤང་ལམ་དང་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་ནས་ཕྱུང་སྟེ་ནུབ་དང་ནུབ་བྱང་དུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷའི་བུ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ཕྱག་གཡོན་གཡས་ཀྱིས་གྲི་གུག་འཛིན་ཞིང༌། རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་ལྷའི་གོས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཅན། ནམ་མཁའ་དག་པས་ཁང་བརྩེགས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་བསྲུང་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་བསྲུང་བར་བྱེད་པའོ།།གསུམ་པ་ནི། སྙིང་ཁར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། གྷ་ཛྷ་ཌྷ་བྷ་དྷ་ཐུང་རིང་བརྩེགས་པའི་ནང་
ནས། གྷ་ལས་ཚངས་པ་ལྗང་ཁུ་ཞལ་བཞི་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་གཉིས་ན་ཁབ་དང་བགྲང་ཕྲེང༌། གཡོན་པ་གཉིས་ན་པདྨ་དང་སྤྱི་བླུགས་འཛིན་པ། གྷཱ་ལས་ཁྱབ་འཇུག་སྔོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་གཉིས་ན་འཁོར་ལོ་དང་དབྱུག་ཏོ། གཡོན་པ་གཉིས་ན་པདྨ་དང་སྐྱེས་པ་ལྔ་པའི་དུང་འཛིན་པ། རྣ་བ་གཡོན་གཡས་ནས་ཕྱུང་སྟེ། རྭ་བ་གསུམ་གྱི་ཁྱོན་གྱི་ཚད་ཀྱིས་རྭ་བའི་ནང་གི་སྟེང་དང་འོག་ཏུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། ཛྷི་ལས་བདེན་བྲལ་ནག་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་གཉིས་ན་རལ་གྲི་དང་གྲི་གུག།།གཡོན་པ་གཉིས་ན་ཕུབ་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ། ཛྷཱི་ལས་རླུང་ལྷ་ནག་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་གཉིས་ན་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡོངས་འདུའི་མེ་ཏོག །གཡོན་པ་གཉིས་ན་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་དང་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་འཛིན་པ། སྣ་བུག་གཡོན་གཡས་ནས་ཕྱུང་སྟེ། ཤར་དང་ཤར་ལྷོར་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། ཌྷྲྀ་ལས་གཤིན་རྗེ་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་གཉིས་ན་དབྱུག་པ་དང་རལ་གྲི། གཡོན་པ་གཉིས་ན་ལྕགས་སྒྲོག་དང་ཞགས་པ་འཛིན་པ། ་ལས་མེ་ལྷ་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་གཉིས་ན་ཤཀ་ཏི་དང་དབྱུག་པ། གཡོན་པ་གཉིས་ན་པདྨ་དང་སྤྱི་བླུགས་འཛིན་པ། མིག་གཡོན་གཡས་ནས་ཕྱུང་སྟེ། ལྷོ་དང་ལྷོ་ནུབ་ཏུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད།
བྷུ་ལས་རྒྱ་མཚོ་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་གཉིས་ན་ཞགས་པ་དང་
རིན་པོ་ཆེ། གཡོན་པ་གཉིས་ན་སྦྲུལ་ཞགས་དང་ཟླ་བ་ཆུ་ཤེལ་འཛིན་པ། བྷཱུ་ལས་དྲག་པོ་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་གཉིས་ན་རྩེ་གསུམ་དང་མདའ། གཡོན་པ་གཉིས་ན་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་སྦྲུལ་དང་བཅས་པ་དང་གཞུ་འཛིན་པ། ལྕེ་དང་ཆུ་ལམ་ནས་ཕྱུང་སྟེ། བྱང་དང་བྱང་ཤར་དུ་རང་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 19
རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། དྷླྀ་ལས་དབང་པོ་སེར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་གཉིས་ན་རྡོ་རྗེ་དང་མེ་མདའ། གཡོན་པ་གཉིས་ན་དྲིལ་བུ་དང་གཞུ་འཛིན་པ། ་ལས་གནོད་སྦྱིན་སེར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་གཉིས་ན་རིན་པོ་ཆེ་དང་བེ་ཅོན། གཡོན་པ་གཉིས་ན་ནེའུ་ལེ་དང་པདྨ་འཛིན་པ། བཤང་ལམ་དང་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་ནས་ཕྱུང་སྟེ། ནུབ་དང་ནུབ་བྱང་དུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ཅིང༌། རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། རླུང་དག་པས་རྭ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་བསྲུང་བའོ།།
བཞི་པ་ནི། སྙིང་ཁར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ག་ཛ་ཌ་བ་ད་ཐུང་རིང་བརྩེགས་པའི་ནང་
ནས། ག་གཱ་ལས་སྒྲ་གཅན་དང་དུས་མེ་ལྗང་ཁུ་དང་སྔོན་པོ་རྣ་བ་གཡོན་གཡས་ནས་ཕྱུང་སྟེ། རྭ་བ་གསུམ་གྱི་ཁྱོན་གྱི་ཚད་ཀྱིས་རྭ་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟེང་དང་འོག་ཏུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། ཛི་ཛཱི་ལས་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་ནག་པོ་སྣ་བུག་གཡོན་གཡས་ནས་ཕྱུང་སྟེ། ཤར་དང་ཤར་ལྷོར་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། ྀ་ྀ་ལས་ལྷག་པ་དང་མིག་དམར་དམར་པོ་མིག་གཡོན་གཡས་ནས་ཕྱུང་སྟེ། ལྷོ་དང་ལྷོ་ནུབ་ཏུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། བུ་བཱུ་ལས་པ་སངས་དང་ཕུར་བུ་དཀར་པོ་ལྕེ་དང་ཆུ་ལམ་ནས་ཕྱུང་སྟེ། བྱང་དང་བྱང་ཤར་དུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། ངླྀ་་ལས་མཇུག་རིངས་དང་སྤེན་པ་སེར་པོ་བཤང་ལམ་དང་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་ནས་ཕྱུང་སྟེ། ནུབ་དང་ནུབ་བྱང་དུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། ལྷའི་གོས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་ཤིང༌། མེ་ཁམས་དག་པས་རྭ་བ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་རོལ་བསྲུང་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ངག་གི་ཁམས་བསྲུང་བའོ།།
ལྔ་པ་ནི། སྙིང་ཁར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཁ་ཚ་ཋ་ཕ་ཐ་ཐུང་རིང་བརྩེགས་པའི་ནང་ནས།
ཁ་ཁཱ་ལས་རྒྱལ་བ་ལྗང་ཁུ་དང་རྣམ་རྒྱལ་སྔོན་པོ་སྦྲུལ་མགོ་བདུན་གྱི་གདེངས་ཀ་ཅན་རྣ་བ་གཡོན་གཡས་ནས་ཕྱུང་སྟེ། རྭ་བ་ལྔའི་ཁྱོན་གྱི་ཚད་ཀྱིས་ར་བའི་ནང་གི་སྟེང་དང་འོག་ཏུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། ཚི་ཚཱི་ལས་སྟོབས་རྒྱུ་དང་པདྨ་ནག་པོ་སྣ་བུག་གཡོན་གཡས་ནས་ཕྱུང་སྟེ། ཤར་དང་ཤར་ལྷོར་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། ྀ་ྀ་ལས་ནོར་རྒྱས་དང་དུང་སྐྱོང་དམར་པོ་མིག་གཡོན་གཡས་ནས་ཕྱུང་སྟེ། ལྷོ་དང་ལྷོ་ནུབ་ཏུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། ཕུ་ཕཱུ་ལས་མཐའ་ཡས་

20 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

དང་རིགས་ལྡན་དཀར་པོ་ལྕེ་དང་ཆུ་ལམ་ནས་ཕྱུང་སྟེ། བྱང་དང་བྱང་ཤར་དུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། ཋླྀ་ཋླཱྀ་ལས་པདྨ་ཆེན་པོ་དང་འཇོག་པོ་སེར་པོ་བཤང་ལམ་དང་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་ནས་ཕྱུང་སྟེ། ནུབ་དང་ནུབ་བྱང་དུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། ལྷག་མ་བརྒྱད་པོ་སྦྲུལ་མགོ་ལྔ་ལྔའི་གདེངས་ཀ་ཅན། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་གཉིས་ན་བུམ་པ་དང་རྡོ་རྗེ། གཡོན་པ་གཉིས་ན་པདྨ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། ལྷའི་གོས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་ཤིང་། ཆུའི་ཁམས་དག་པས་རྭ་བ་ལྔའི་ནང་བསྲུང་བའོ།།
དྲུག་པ་ནི། སྙིང་ཁར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཀ་ཙ་ཊ་པ་ཏ་ཐུང་རིང་བརྩེགས་པའི་ནང་
ནས། ཀ་ཀཱ་ལས་རོ་ལངས་ལྗང་ཁུ་དང་གྲུལ་བུམ་སྔོན་པོ་རྣ་བ་གཡོན་གཡས་ནས་ཕྱུང་སྟེ། རྭ་བ་ལྔའི་ཁྱོན་གྱི་ཚད་ཀྱིས་རྭ་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟེང་དང་འོག་ཏུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། ཙི་ཙཱི་ལས་མིའམ་ཅི་ཁྱི་གདོང་ཅན་དང༌། སྐྱེས་བུའམ་ཅི་བྱ་རོག་གདོང་ཅན། སྣ་བུག་གཡོན་གཡས་ནས་ཕྱུང་སྟེ་ཤར་དང་ཤར་ལྷོར་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། ྀ་ྀ་ལས་དྲི་ཟ་ཕག་གདོང་ཅན་དང༌། འབྱུང་པོ་བྱ་རྒོད་གདོང་ཅན་མིག་གཡོན་གཡས་ནས་ཕྱུང་སྟེ། ལྷོ་དང་ལྷོ་ནུབ་ཏུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། བུ་བཱུ་ལས་སྲིན་པོ་སྟག་གདོང་ཅན་དང༌། ཡི་དྭགས་འུག་གདོང་ཅན་ལྕེ་དང་ཆུ་ལམ་ནས་ཕྱུང་སྟེ་བྱང་དང་བྱང་ཤར་དུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། ཏླྀ་་ལས་བརྗེད་བྱེད་ཅེ་སྤྱང་གི་གདོང་ཅན་དང༌། ནམ་མཁའ་ལྡིང་གཉིས་བཤང་ལམ་དང་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་ནས་ཕྱུང་སྟེ་
ནུབ་དང་ནུབ་བྱང་དུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་གཅེར་བུ་ཕྱག་རྒྱ་ལྔས་བརྒྱན་པ། མགོ་བོའ་ཕྲེང་བ་འཕྱར་བ། ཟླུམ་པོའི་ིསྟབས་ཀྱིས་གནས་ཤིང༌། སའི་ཁམས་དག་པས་རྭ་བ་ལྔའི་ཕྱི་བསྲུང་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་བསྲུང་བའོ།།
གཉིས་པ་ནི། རང་གི་སྙིང་ཁར་ཧཱུཾ་དང་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཤགས། འོད་ཟེར་སྔོན་པོ་
འཇིགས་པའི་སྐུ། རབ་ཏུ་བཞད་པའི་ཞལ་མཆེ་བ་ཕྱེད་གཙིགས་པ། སྒྲ་དྲག་པོ་སྒྲོགས་པ། སྤྱན་བཅུ་གཉིས་པ། ཕྱག་ཉི་ཤ་རྩ་དྲུག་པ། ཞལ་བཞི་པ། ཞབས་གཉིས་པ། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། གཙོ་བོ་དང་མཚུངས་པའི་མཚོན་ཆ་འཛིན་པ། གླང་པོ་ཆེའི་པགས་པའི་གོས་འཛིན་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 21
པ། ཕྱག་རྒྱ་ལྔས་བརྒྱན་པ། མི་བསྐྱོད་པའི་དབུ་རྒྱན་ཅན། ཐོད་པ་དང་མགོ་བོའ་ཕྲེང་བ་འཛིན་པ། ིསྦྲུལ་གྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། རྐང་པ་བརྒྱད་པའི་ཤིང་རྟ་ལ་གནས་པ། དབུགས་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྲོས་ཏེ། དེས་བསྒོམས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོའ་ལྟེ་བར་ལྕགས་ ིཀྱུས་བསྣུན། ཕྱག་ཉི་ཤ་རྩ་དྲུག་པོ་རྣམས་སྦྲུལ་གྱི་ཞགས་པས་བཅིངས། མཚོན་ཆ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིགས་པར་བྱས་ཏེ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱན་དྲངས། རྡོ་རྗེ་ཤགས་རང་གི་སྙིང་ཁར་ཐིམ། ཨོཾ་ ་བཛྲ་གྷན་དྷེ་གྷན་དྷ་ཅེས་པ་ནས། བཛྲ་སུ་ར་ཏ་པཱུ་ཛཱི་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པའི་བར་རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་ལྷ་མོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོད། བཛྲ་བྷཻ་ར་ཝཱ་ཨ་ཀརྵ་ཡ་ཛཿཔྲ་ཛྙཱ་ན་ཏ་ཀ་ཧཱུཾ། ཡ་མཱན་ཏཱ་ཀ་བཾ། པདྨཱན་ཏ་ཀ་ཧོཿབིགྷྣཱ་ནྟ་ཀ་ཧི། ཞེས་བརྗོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན། ལྕགས་ཀྱུའི་ཕྱག་རྒྱ་ནམ་མཁར་འདེགས་པ་
དང༌། ལག་པ་གཉིས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱེད་པ་དང༌། ལག་པ་གཉིས་ཞགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ནམ་མཁར་འདེབས་པ་དང༌། ལག་པ་གཉིས་དྲིལ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་དང༌། ལག་པ་གཉིས་རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་བཅིངས་ནས་བརྐྱང་པ་དབྱུག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་བྱ་སྟེ། དགུག་གཞུག་བཅིང་མཉེས་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་པར་བསམས་ལ། རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་དམ་ཚིག་པ་རྣམས་དང་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར། ཞེས་བརྗོད་དོ།།
གསུམ་པ་ནི། རང་གི་དཔྲལ་བར་ཨ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཨོཾ་དཀར་པོ།
མགྲིན་པར་རཾ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཨཱཿདམར་པོ། སྙིང་ཁར་ཐིག་ལེ་ལས་སྒྲ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ནག་པོ། རྒྱས་པ་ལ་སྤྲོ་ན་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ༌། །བཞི་པ་ནི།རང་གི་སྙིང་ཁའི་ཧཱུཾ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་གི་ལྷ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱན་དྲངས། སྔར་ལྟར་ལྷ་མོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོད། ཨོཾ་ཧཾ་ཧཱཾ་་་་་ཧུཾ་ཧཱུཾ་་། ཨཱ་ཨཱི་རཱྀ་ཨཱུ་ལཱྀ་བཛྲ་ཌཱ་ཀི་ནྱཽ་བཛྲ་ཨ་མྲྀ་ཏ་གྷ་ཊཻ་ར་ཨ་བྷི་ཥིཉྩ་ཏུ་མཱཾ་སྭཱཧཱ། ཞེས་ཆུའི་དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཨོཾ་ཨཱ་ཨཱི་རཱྀ་ཨཱུ་ལཱྀ་པཉྩ་དྷཱ་ཏུ་བི་ཤོ་དྷ་ནི་སྭཱཧཱ། ཞེས་གསུང་ཞིང་ཡུམ་ལྔས་ཆུའི་དབང་བསྐུར། ཨོཾ་ཨཾ་ཨིཾ་རྀཾ་ཨུཾ་ལྀཾ་སརྦ་བུདྡྷ་བཛྲ་མུ་ཀུ་ཊཾ་མ་མ་པཉྩ་བུདྡྷ་ཨཱཏྨ་ཀཾ་བན་དྷ་ཡནྟུ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་ཅོད་པན་གྱི་དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཨོཾ་ཨ་ཨི་རྀ་ཨུ་ལྀ་པཉྩ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་པ་རི་ཤདྡྷ་སྭཱཧཱ། ཞེས་གསུང་ཞིང་རྒྱལ་བ་ལྔས་ཅོད་པན་གྱི་དབང་བསྐུར།

22 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཨོཾ་ཨ་ཨཱ་ཨཾ་ཨཿཧ་ཧཱ་ཧཾ་ཧཱཿཕྲེཾ་ཧོཿསརྦ་པཱ་ར་མི་ཏཱ་མ་མ་བཛྲ་པཊྚཾ་བན་དྷ་ཡནྟུ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ།
ཅེས་དར་དཔྱངས་ཀྱི་དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཨོཾ་ཨ་ཨཱ་ཨཾ་ཨཿཧེ་ཧཱ་ཧཾ་ཧཿཧོཿ་ཕྲེཾ་ད་ཤ་པཱ་ར་མི་ཏཱ་པཱ་རི་པཱུ་ར་ཎི་སྭཱཧཱ། ཞེས་གསུང་ཞིང་ནུས་མ་བཅུས་དར་དཔྱངས་ཀྱི་དབང་བསྐུར། ཨོཾ་ཧཱུཾ་ཧོཿབི་ཛྙཱ་ན་ཛྙཱ་ན་སྭ་བྷཱ་ཝེ་ཀ་རུ་ཎཱ་པྲ་ཛྙཱ་ཨཱཏྨ་ཀེ་བཛྲ་བཛྲ་གྷ་ཎ་ཌེས་བྱེ་ཏ་ར་ཀར་ལོར་1

མ་མ་

བཛྲ་ས་ཏྭཿས་པྲ་ཛྙོ་ད་དཱ་ཏུ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཞེས་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཨོཾཧཱུཾ་ཧོཿསཱུ་རྱ་ཙནྟྲ་བི་ཤོ་དྷ་ཀ་སྭཱཧཱ། ཞེས་གསུང་ཞིང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་དབང་བསྐུར། ཨོཾ་ཨ་ཨཱ་ཨེ་ཨཻ་ཨར་ཨཱར་ཨོ་ཨཽ་ཨཱལ་ཨཱལ་ཨཾ་ཨཿསརྦ་བོ་དྷི་སཏྭ་ས་བྷཱརྱཱཿསརྦ་དཱ་སརྦ་ཀཱ་མ་ཨུ་བ་བྷོ་གཾ་བཛྲ་པྲ་ཏཾ་མ་མ་ད་ད་ན་ཏུ་སྭཱཧཱ། ཞེས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཨོཾ་ཨ་ཨཱ་ཨེ་ཨཻ་ཨར་ཨཱར་ཨོ་ཨཽ་ཨལ་ཨཱལ་ཨཾ་ཨཿབཾ་ཥ་ཡེནྟྲི་ཡ་བི་ཤོ་དྷ་ནི་སྭཱཧཱ། ཞེས་གསུང་ཞིང་སེམས་དཔའ་སེམས་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར། ཨོཾ་ཧ་ཧཱ་ཡ་ཡཱ་ར་རཱ་ཝ་ཝཱ་ལ་ལཱ་སརྦ་ཀྲོ་དྷ་རཱ་ཛཱཿས་བྷཱ་རྱཱ་མཻ་ཏྲཱིཾ་ཀ་རུ་ཎཱ་མུ་དི་ཏ་ཨུ་པཀྵ་སརྦ་ས་མ་ཏཱ་སྭ་བྷཱ་ཝཾ་བཛྲ་པཱུརྦཾ་ག་མཾ་ནཱ་མ་མེ་ད་དན་ཏུ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་མིང་གི་དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཨོཾ་ཧ་ཧཱ་ཡ་ཡཱ་ར་རཱ་ཝ་ཝཱ་ལ་ལཱ་ཙ་ཏུར་བྲ་ཧྨ་བི་ཧཱ་ར་བི་ཤདྡྷ་སྭཱཧཱ། ཞེས་གསུང་ཞིང་ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོ་རྣམས་ལ་སོགས་པས་མིང་གི་དབང་བསྐུར། ཨོཾ་ཨེ་ཝཾ་པདྨ་བཛྲ་ཙི་ཧྣཽ་པྲཛྙཱེ་པཱ་ཡཽ་མཎྜལ་ཨ་དྷི་པ་ཏཱི་བཛྲ་སུ་ཁ་ཛྙཱ་མཱཾ2

གཾ་མ་མ་ར་དཱ་ཏཱཾ་ཧཾ་ཧཿཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་རྗེས་གནང་གི་དབང་གི་དོན་དུ་
གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཨོཾ་ཧཾ་ཀྵཿདྷརྨ་ཙཀྲ་པྲ་བརྟ་ཀ་སྭཱཧཱ། ཞེས་གསུང་ཞིང་རྗེས་གནང་གི་དབང་བསྐུར། དེ་ལྟར་དབང་བདུན་གྱིས་བདག་ཉིད་ལ་མངོན་པར་དབང་བསྐུར་བས་ས་བདུན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་སཔྟ་ཨ་བྷི་ཥེ་ཀ་སཔྟ་བྷཱུ་མི་པྲཱ་བྟོ་ཧཾ། ཞེས་བརྗོད་དེ་ང་རྒྱལ་བཟུང་ངོ༌།།དེ་ནས། ཨོཾ་ཨོཾ་པྲཛྙཱོ་པཱ་ཡཽ་ཀ་ལ་ཤ་ཨ་བྷི་ཥེ་ཀཾ་མེ་ད་ད་ཏཱཾ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་དབང་གོང་མའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཕྱག་རྒྱའི་དཀར་འཛིན་གྱི་ནུ་མ་ལ་རེག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བུམ་པའི་དབང་ཐོབ། ས་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར། ཨོཾ་ཨོཾ་བཛྲ་ས་ཏྭེན་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༥ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༡༣ ན ༤ ཀར་ཡོར་མ་མ་བཛྲ་སཏྭཿ
2 ཞོལ། ཤོག ༡༦ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༡༣ ན ༧ ནཱཾ་གཾ་མ་མ་ད་དཱ་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 23

བཛྲ་ཀ་ལ་ཤ་ཨ་བྷི་ཥེ་ཀ་ཎ་ཨ་བྷི་ཥི་ཀ་ཏོ་བཛྲ་སཏྭ་པུ་ཏྲོ་ཨ་ཙ་ལཱ་བྷཱུ་མི་ལབྡྷོ྅ཧཾ། ཞེས་ང་རྒྱལ་བཟུང་ངོ་། །ཨོཾ་ཨཱཿཔྲཛྙཱོ་པཱ་ཡཽ་གུ་ཧྱ་ཨ་བྷི་ཥེ་ཀཾ་མེ་ད་ད་ཏཱཾ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་གསང་དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཧོཿཧཾཀྵཿ ཞེས་གསུང་ཞིང་བྱིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མྱངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་གསང་བའི་དབང་ཐོབ། ས་དགུའི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར། ཨོཾ་ཨཱཿབཛྲ་སཏྭོ་ན་གུ་ཧྱ་ཨ་བྷི་ཥེ་ཀེ་ན་ཨ་བྷི་ཥེ་ཀ་ཏོ་བཛྲ་སཏྭ་ཡུ་བ་རཱ་ཛོ་ན་བ་བྷཱུ་མཱི་ལབྡྷོ྅ཧཾ།
ཞེས་ང་རྒྱལ་བཟུང་ངོ༌། །

ཨོཾ་ཧཱུཾ་པྲ་ཛྙཱོ་པ་ཡཽ་བཛྲ་ས་ཏྭ་བི་ཤྭ་མཱ་ཏ་རཽ་པྲ་ཛྙཱ་ཛྙཱ་ན་ཨ་བྷི་ཥེ་ཀཾ་མེ་ད་ད་ཏཱཾ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ།
ཅེས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཨོཾ་ཤཱི་ཤྡི་ཤཱི་ཧ་ཧ་ཧ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཨ་ནུ་རཱ་ག་ཎ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། རང་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང༌། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པས་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར། ཨོཾ་ཧཱུཾ་བཛྲ་ས་ཏྭེ་ན་པྲཛྙཱ་ཛྙཱ་ནེ་ན་ཨ་བྷི་ཥི་ཀ་ཏོ་དྭི་ཏཱཾ་ཡ་བཛྲ་དྷ་རོ། ཧཾ་དྷརྨ་མེ་གྷཱ་བྷཱུ་མི་ལབྡྷོ྅ཧཾ། ཞེས་ང་རྒྱལ་བཟུང་ངོ༌། །ཨོཾ་ཧོཿཔྲ་ཛྙཱོ་པ་ཡ་ཨཱཏྨ་ཀཾ་བཛྲ་ས་ཏྭ་མཧཱ་མུ་ཏྭཱ་1

ཛྙཱ་
ན་ཨ་བྷི་ཥེ་ཀཾ་མེ་པྲ་ཡ་ཙྪ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཧོཿཕཊ། ཅེས་དབང་གོང་མའི་ཡང་གོང་མའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའ་དབང་བསྐུར་བས་ས་བཅུ་གཅིག་གི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར་ ིཔ་ལ། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ནི་འདིའོ་ཞེས་དབང་བཞི་པ་ཚིག་གིས་བྱིན་པ་ཐོབ་པས་ས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར། ཨོཾ་ཧོཿདྷརྨཱ་དྷཱ་ཏྭཱ་ཀྵ་ར་ཙ་ཏུར་ཐ་ཨ་བྷི་ཥེ་ཀེ་ཎ་ཨ་བྷི་ཥེ་ཀ་ཏོ། བཛྲ་ས་ཏྭེ་ན་ཨཱད་མནཱ་ཧཾ་དྭི་ཏཱི་ཡཽ་དྭ་ད་ཤ་བྷཱུ་མི་ལབ་དྷོ་བཛྲ་སཏྭ་མཧཱ་ཨཿཔ་ར་མ་ཨཀྵ་རཿཏྲཻ་ལོ་ཀྱ་བི་ཛ་ཡཿཀཱ་ལ་ཙཀྲ་བྷ་ག་ཝཱན་ཨེ་ཝཾ་ཀཱ་རཿ ཞེས་ང་རྒྱལ་བཟུང་ངོ༌།།
དེ་ལྟར་དབང་བཅུ་གཅིག་གིས་དབང་བསྐུར་བས་དྲི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་
སྟེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར་པ་ནི། གཙོ་བོ་དང་སྟེང་གི་རྣམས་ལ་མི་བསྐྱོད་པ། ཤར་དང་ཤར་ལྷོ་པ་རྣམས་ལ་དོན་གྲུབ། ལྷོ་དང་ལྷོ་ནུབ་པ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༦ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༡༣ བ ༦ མུ་ཏྲཱ་ཛྙཱ་ན་

24 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

རྣམས་ལ་རིན་འབྱུང༌། བྱང་དང་བྱང་ཤར་པ་རྣམས་ལ་འོད་དཔག་མེད། ནུབ་དང་ནུབ་བྱང་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད། འོག་གི་རྣམས་ལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་སྐུའི་ཆ་བྱད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་པར་གྱུར།
ད་ནི་བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་མདོར་བསྡུས་པ་ཉུང་ངུ་ཙམ་བཤད་པར་བྱ་
སྟེ། དེ་ཡང་བླ་མ་སྔ་མ་འགའ་ཞིག་རྭ་བ་གསུམ་དང་ལྔ་ཞེས་པ་རྡོ་རྗེའི་རྭ་བར་འདོད་པ་སྣང་ནའང༌། སྔ་ཕྱི་མང་པོ་ཞིག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩིག་ཟླུམ་འདྲ་བ་མཐའ་སྐོར་མ་གཏོགས་སྟེང་དུ་མེད་པར་སེམས་སོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཡུལ་འཁོར་གྱི་མཚམས་སུ་རྭ་བ་ལྔ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་དུ་འོག་ཏུ་མདུང་རྣམས་དང་སྟེང་དུ་མདའི་དྲ་བ་རྣོན་པོའོ། །དབུས་སུ་རྡོ་རྗེའི་ས་ཡུལ་འཁོར་གྱི་མཚམས་ཀྱི་མཐའ་རུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པས། འོག་རྡོ་
རྗེའི་ས་གཞི། སྟེང་རྡོ་རྗེའི་གུར། ལོགས་རྡོ་རྗེའི་རྭ་བ་ལ་ཕྱོགས་མཚམས་སྟེང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་མདུང་དང༌མདའི་དྲ་བ་རྣོན་པོས་ཁྱབ་པར་ཆེས་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱཱས་ཀྱང༌། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྡོ་རྗེ་གུར་གྱི་ནང་ ིདུ་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་པ་སྟེ།2

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྟེང་ན་བླ་གབ་མེད་པ་ལ་མདུང་དང་མདའི་དྲ་
བ་འགོད་པ་ཆེས་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྭ་པའི་སྔགས་ལས། བཛྲ་པྲ་ཀ་ར། ཞེས་འབྱུང་བའི་སྔགས་དོན་ཡང་རྡོ་རྗེའི་རྭ་བ་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
ཁང་བརྩེགས་ནི་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་ལ་མ་རེག་པ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་ནི་རྣ་བ་གཡས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱུང་སྟེ་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞིར་ཉི་མ་ལ་བཞག་པར་བྱའོ།3

།ཞེས་གསུངས་ལ། ཁང་བརྩེགས་དང་རྡོ་རྗེའི་ས་
གཞི་འབྱར་བའི་བར་དུ་གནོད་མཛེས་བཞག་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཁང་བརྩེགས་ཀྱི་ནང་དུ་བཞག་པས་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་ལ་བཞག་པར་མི་འགྲོ་ཞིང༌། གཙོ་བོའ་གདན་གྱི་འོི ག།།ཁང་བརྩེགས་ཀྱི་ནང་ན་གནོད་མཛེས་དགོད་པའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཁང་བརྩེགས་ཀྱི་ནང་གི་འོག་གཞི་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་ཡིན་པས་དེར་བཞག་པ་ཉིད་ལ་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་ལ་བཞག་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཕྱོགས་གཞན་ལ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ལ་བཀོད་པ་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་ལྷ་སྣམ་ལ་བཀོད་པ་ནི་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཁང་བརྩེགས་ཞེས་པ་ནི་སྟེང་དུ་མཐོན་པོར་བརྩེགས་པ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༦༣༢ ཕྲེང་། ༢༠
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༡༢༠༤ ཕྲེང་། ༨
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༦༣༤ ཕྲེང་། ༡༠

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 25
ལ་ཟེར་གྱི་ཐོག་བརྩེགས་པ་ལ་མི་ཟེར་རོ། །དེའི་ནང་དུ་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དང་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་པ་འགོད་པ་ནི་གདམ་ང་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ནས་ཁང་པ་བརྩེགས་པའི་དབུས་སུ་ཆུ་སྐྱེས་སམ། འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་པ་ཁྲུ་བཅུ་གཉིས་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཙོ་བོའ་ཕྱག་མཚན་འགོད་པའི་ཚེ་ཕྱག་མཚན་དེ་དང་དེའི་ཕྱག་རྒྱ་ ིའཆིང་ཞིང་འགོད་པའི་ཕྱག་ལེན་སྣང་ངོ༌།།
འགྲེལ་ཆེན་ལས། ད་ནི་ཕན་ཚུན་ཕྱག་རྒྱ་སྟོན་པ་ན་ཕྱག་རྒྱའི་ལན་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུངས་ཏེ། འདིར་བཅོམ་
ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་གཡོན་པ་དང་གཡས་པའི་ཕྱག་གི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་བཞིན་ནི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་ ིསོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་ལན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་དག་གོ །རལ་གྲི་དང་ཕུབ་དག་གོ་2

ཞེས་
སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ཞིང་སྐྱོང་གི་རྣལ་འབྱོར་མ་ནུས་པ་ཅན་རྣམས་དང་། སྒྲུབ་པ་པོ་ནུས་པ་ཐོབ་པ་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་ལན་གྱི་བརྡ་སྟོན་པ་ན། གཙོ་བོའ་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་དང་གཡོན་གྱི་ཕྱག་མཚན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཕན་ ིཚུན་ཐབས་ཤེས་སུ་སྦྱར་ནས། རྣལ་འབྱོར་མས་དྲིལ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་ནས་བསྟན་བྱུང་ན། སྒྲུབ་པ་པོས་རྡོ་རྗེའི་ཕྱག་རྒྱ་ལན་དུ་སྟོན་པ་སོགས་བྱེད་དགོས་པས། དེའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། སྐབས་དེར་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་ཚུལ་དེ་དག་གསུངས་ཀྱི། ཕྱག་མཚན་འགོད་པ་ལ་དེ་དག་འཆིང་བར་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་ཤིང༌། དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་སྤྲོས་པ་ལ་དགའ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་ཞིང་བཀོད་པས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའང་མ་ཡིན་ནོ།།
ཕྱག་མཚན་དགོད་པ་ནི། འགྲེལ་པར། མགྲིན་པ་གསུམ་དང་ཞབས་གཉིས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཚོན་ཆ་འཛིན་པ་རྣམ་པར་བསམས་ནས།3

ཞེས་གསུངས་པའི་སྐབས་དེར་བྱ་དགོས་ལ། མཚོན་ཆ་འཛིན་པ་ཡང་སོ་སོའ་སྔགས་ ིཀྱིས་བྱ་དགོས་པའི་སྔགས་ཕྱིས་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་སྔགས་དབང་བསྐུར་གྱི་འོག་ཏུ་གསུངས་པས་དོན་གྱི་གོ་རིམས་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་རིགས་ན། སྲུང་མ་དྲུག་ཅུ་སྤྲོས། གཏོར་མ་ཕུལ། གཤེགས་སུ་གསོལ་བའི་ཆོ་ག་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་དབང་བསྐུར་རྒྱས་གདབ་བཤད་པས་ལག་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཚོན་ཆ་འཛིན་པ་རྣམ་པར་བསམས་ནས། སྔར་གསུངས་པའི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་རང་གི་ལུས་ལ་རྣམ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༦༣༣ ཕྲེང་། ༡
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༨༠༤ ཕྲེང་། ༢༠
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༦༥༨ ཕྲེང་། ༩

26 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།
པར་བཀོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་བཤད་པའི་གོ་རིམས་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་གོ་རིམས་མ་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་ཡང་ལུས་ལ་རྡོ་རྗེ་དགོད་པ་སྔར་ལྟར་བྱེད་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། སྒྲུབ་ཐབས་ལས་གསུངས་པའི་ཆོ་གས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱག་ཉི་ཤ་རྩ་དྲུག་དང༌། སྤྱན་བཅུ་གཉིས་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས། དང་པོར་དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཞལ་ཕྱག་རྣམས་བསྒོམ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།།
གཙོ་བོའ་ཞབས་འོག་ཏུ་གང་མནན་པ་ནི་སྒྲུབ་ལེར། ཞབས་གཉིས་དག་གིས་འབྱུང་པོའི་མགོན་པོ་སྟེ་ཡི་དྭགས་ ིཀྱི་མགོན་པོ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་ལྷག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མནན་ཞིང༌།1

ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྐབས་དེར་འགྲེལ་པ་ལས་
འབྱུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་དེས་ཞབས་ཀྱི་འོག་ཏུ་བསྒྱེལ་བར་གྱུར་པ་ན་འཁོར་དང་བཅས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ།2

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྱུང་པོ་སྒྲུབ་པའི་ལས་སྦྱོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
ན་ཆར་དབབ་པའི་ལས་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ཞབས་འོག་ཏུ་མནན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་ནི་རྐང་པ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། མཱ་ར་གླེ་ཤ་ཞྀ་3

ད་ཡ་ཀཱན་ཏཱ། ཞེས་འབྱུང་བའི་སྔགས་དོན། བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྙིང་ཁར་མནན་
པ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལེགས་སོ།།
བསྲུང་མ་རྣམས་སྤྲོ་བ་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ས་བོན་ལས་སྤྲོ་བ་རེ་རེ་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལ་གསུངས་ཀྱང༌། ཕྱག་
མཚན་ལས་སྤྲོ་བ་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་ཤིང༌། ངེས་པར་ཕྱག་མཚན་ལས་སྤྲོ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡང་ཅིའང་མི་སྣང་ངོ༌། །ཟད་པར་རྣམས་དང་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་སྒོས་སུ་རང་མིང་གིས་དམིགས་ཕུག་ནས་གསུངས་པ་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་སྐོར་གསུམ་ན་མེད་དོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་ཡང༌། ཟད་པར་རྣམས་ལ་རྭ་ཆོས་རབ་ཚངས་མ་ཁྱབ་འཇུག་མ་ལ་སོགས་པའི་མིང་དང་ཕྱག་མཚན་རྣམས་བྱེད་པ་དང༌། རོང་པ་འགའ་ཞིག་ཁྲོ་མོ་བཅུའི་ཕྱག་མཚན་བྱེད་པ་དང༌། འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱི་ལྷ་མོའ་ཕྱག་མཚན་འཛིན་པར་འདོད་པ་སོགས་ལ་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ ིདག་ལྟ་ཅི་སྨོས། ལྟར་སྣང་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕོངས་ཆོས་སུ་འདུག་པས་སྙིང་པོ་ཅིའང་མེད་ལ། ཁ་ཅིག་གཟུགས་མེད་རྣམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ས་པ་ཡིན་པས་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་དུ་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༢༢༢ ཕྲེང་། ༣
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༥༦༤ ཕྲེང་། ༡༠
3 ཞོལ། ཤོག ༡༨ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༡༥ ན ༧ ཧྲི་ད་ཡ་ཀྲཱན་ཏ།

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 27
སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ས་པ་ཡིན་པས། ཐམས་ཅད་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་དུ་བྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།
བླ་མ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་ན་རེ། རྒྱུད་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་
པ་དང༌། དེའི་འགྲེལ་པར། ཚངས་པའི་ཡུལ་སར་དཔལ་ལྡན་བཞི་སྟེ་ཚངས་རིས་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་བསྒོམས་པ་རྣམས་སོ། །གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ནི་སྟོང་པའི་ཁམས་སོ། །རབ་མཆོག་ཞི་བའི་གྲོང་དུ་ཡུམ་གཅིག་མ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པས་ཟད་པར་རྣམས་ཡུམ་ལྔར་བཤད་
པའི་ཕྱིར་ཕྱག་མཚན་ཡང་དེ་དག་དང་མཐུན་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་ཞིང༌། ཕོ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལྷ་ཕོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ་།།
གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕོ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ནི་འགལ་ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་མེད་ཡིན་ན་གཟུགས་ཀྱི་
མཚན་མ་གང་ཡང་མེད་པས་ཕོ་མོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་སྲིད་པ་ནི་གསུང་རབ་གོང་འོག་མཐའ་དག་གི་རྣམ་གཞག་དང་འགལ་ཞིང༌། ཟད་པར་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་སྨྲ་ན་ནི། སྦྱང་གཞི་ལ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་དང༌། སྦྱོང་བྱེད་དུ་དང་སྦྱང་འབྲས་ལ་སྦྱང་གཞིའི་མིང་བཏགས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་ཞིག་རྒྱུད་སྡེ་འདི་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ནས་གསུངས་པས་མ་ངེས་སོ། །གཟུགས་མེད་པ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་དང༌། དེའི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དུ་མ་ཞིག་སྨྲ་བ་ནི་རང་ཚིག་འགལ་བའོ།།
རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་འདི་དག་གིས་ནི། རྣལ་འབྱོར་མ་སོ་བདུན་གྱི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ས་
འོག་ན་སྤྱོད་པའི་རིགས་དང༌། ས་སྟེང་མི་ཡུལ་ན་སྤྱོད་པའི་རིགས་དང༌། ས་བླ་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་རིགས་དང༌། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་རིགས་དང༌། གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པའི་རིགས་རྣམས་སུ་ཇི་ལྟར་འཇོག་པའི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ན། ཡུམ་བཞི་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་མེད་བཞིན་སྤྱོད་པའི་རིགས་ཡིན་ཞིང༌། ཡུམ་གཅིག་ཤེར་ཕྱིན་མ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་པས། གཟུགས་མེད་ཡུམ་ལྔར་བཤད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཡུམ་བཞི་གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པའི་རིགས་སུ་བཤད་པ་འདྲེན་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་ཆེན་པོ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སྐབས་དེར། མིའི་འཇིག་རྟེན་ཕྱོགས་བཅུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནི་ཁྲོ་སྐྱེས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མི་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་མ་བཅུར་བཤད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་མི་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་མ་དེ་དག་དང་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་འདྲ་བར་ཁྱོད་ལ་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།།
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༡༠༦༤ ཕྲེང་། ༡༥

28 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།
གཟའ་བཅུའི་ཕྱག་མཚན་ལ། མེ་ལྷ་གཟའ་དག་གི་སྐབས་ནས། མེ་ལྷ་དེ་དང་དེ་གཟའ་དེ་དང་དེ་དག་པར་
གསུངས་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱས་ནས། གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་མེ་ལྷ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲས་ནས། ཟླ་བ་ནག་པོ་གཡས་ན་གྲི་གུག་དང་རྩེ་གསུམ། གཡོན་ན་ཐོད་པ་དང་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་འཛིན་པ་ཞེས་སོགས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ།།
མེ་ལྷ་གཟའ་དག་གི་སྐབས་སུ་ནི་ཞི་བའི་མེ་ལྷ་གཟའ་ཟླ་བ་དག་པར་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ཤེས་བྱེད་དུ་བཀོད་ནས།
ཟླ་བའི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་དྲག་པོའ་མེ་ལྷ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ནི་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྨྲ་བ་སྟེ། ཞི་བ་ལ་ཟླ་བའི་ལྕེའོ་ཞེས་དང༌། ཞི་ ིབ་ལ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་གོས་དང་བཅས་པ། སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན་པ་སྟེ། གཡས་པ་ན་པདྨ་དང་ཤེལ་གྱི་བགྲང་ཕྲེང་འཛིན་ཞིང༌། གཡོན་པ་ན་རིལ་བ་དང་དུང་འཛིན་པའོ། །ཞེས་དང༌། བསད་པ་ལ་ཁ་དོག་ནག་པོ་གོས་དང་བཅས་པ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པས་དབུ་བརྒྱན་པ་སྟེ། ཕྱག་གཡས་པ་ན་གྲི་གུག་དང་རྩེ་གསུམ་པ། ཕྱག་གཡོན་པ་ན་ཐོད་པ་དང་ཁ་ཊྭཱཾ་གའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ནས་ཐམས་ཅད་མི་འགྲིག་པར་སྣང་ལ། ཟླ་བའི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་ཞི་བའི་མེ་ལྷ་དང་འདྲ་བ་སོགས་བྱས་ན། བསྲུང་མ་སྤྲོ་བའི་སྐབས་སུ་ཟླ་བ་ཤར་དུ་སྤྲོ་ཞིང༌། ཤར་གྱི་བསྲུང་མ་རྣམས་ཁ་དོག་ནག་པོར་བཤད་པ་སོགས་དང་འགལ་ལོ།།
མེ་ལྷ་དང་གཟའི་དག་པ་སྦྱོར་ཚུལ་ཡང༌། མེ་ལྷ་རེ་རེ་ཡང་ཞལ་རེ་རེ་བར་བྱེད་པ་ནི་གཟའ་རེ་རེ་དག་པས་
ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་དུ་གཟའ་སོ་སོ་རྣམ་པར་དག་པས་ལས་སོ་སོ་རེ་རེ་ལ་ཞལ་གཅིག་པའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་གཟའི་ཕྱག་མཚན་མེ་ལྷ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ན། ཟླ་ཉི་སྒྲ་གཅན་དུས་མེ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞལ་བཞི་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟའ་བཞི་པོ་དེའི་ཕྱག་མཚན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཞིན་བྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་འདིར་དུས་མེ་དང་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་དང་སྒྲ་གཅན་ནི་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བཞིའོ། །ས་སྐྱེས་དང་ཟླ་སྐྱེས་དང་སྔགས་པ་དང་པ་པ་སངས་དང་སྤེན་པ་དང་གདེངས་ཅན་ཞེས་པ་མཇུག་རིངས་ཏེ། འདི་རྣམས་ནི་ཞིང་གི་དབྱེ་བས་གཟུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཚིག་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་དག་དང་ཕྱག་མཚན་འདྲ་བར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།།
ཁ་ཅིག་གཟའ་རྣམས་ཟླུམ་པོའ་རྣམ་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་ཤེས་བྱེད་གཞན་ཅིའང་མེད་ཅིང༌། ད་ལྟ་མིག་གིས་མཐོང་ ིབའི་ཉི་ཟླའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་སྐར་མའི་གནས་ཀྱི་གཟུགས་འགའ་ཞིག་ལ་ཉི་ཟླ་དང་པ་སངས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པས་འཁྲུལ་ཞིང༌ཕྱག་མཚན་མ་ཤེས་པས་ཕོངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་སྐར་ལ་ཡང་མཚུངས་པས། རྒྱུ་སྐར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༧༡༤ ཕྲེང་། ༡༡

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 29
དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རླུང་དང་མེའི་ཁོར་ཡུག་གི་མཚམས་སུ་འདི་དག་གི་ས་བོན་ནམ་ཕྱག་མཚན་གང་རུང་བྲི་བར་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང༌། གཟའ་རྣམས་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་བའི་ཚེ་དང༌། དབང་བསྐུར་རྒྱས་གདབ་ཀྱི་ཚེ་བསྒོམ་དོན་ཇི་ལྟར་བྱེད་སྨྲོས་ཤིག།
འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་འདི་ལ་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་ཆེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ།
ནང་གི་ལེའུ་ལས་ཡི་གེ་རྣམས་ཁམས་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་ན། ཛ་ཉ་ཎ་མ་ནའི་ཡི་གེ་ཐུང་རིང་རྣམས་ནམ་མཁའ་དང༌། ག་ཛ་ཊ་བ་དྭ་ཐུང་རིང་རྣམས་མེར་བཤད་པས། འདིར་ཡི་གེ་དེ་དང་དེ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཟད་པར་རྣམས་ནམ་མཁའི་ལྷ་དང༌། གཟའ་རྣམས་མེའི་ལྷར་གྲུབ་ལ། གཤེགས་སུ་གསོལ་བའི་ཚེ་ཡང་ཟད་པར་རྣམས་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཨི་ལ་འཇུག་ཅིང༌། གཟའ་རྣམས་མགྲིན་པའི་རྀ་ལ་འཇུག་པས་ཀྱང་ཟད་པར་རྣམས་ནམ་མཁའ་དང་གཟའ་རྣམས་མེའི་ལྷར་གྲུབ་སྟེ། གཙུག་ཏོར་ནམ་མཁའ་དང་མགྲིན་པ་མེའི་གནས་ཡིན་ཞིང༌། ཡི་གེ་དེ་གཉིས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་དང༌། མེའི་ཁམས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པས་སོ།།
དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ན་འདི་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལས་ཀྱི་ལྷ་ཕྱག་མཚན་སྒོས་སུ་དམིགས་ཕུག་
ནས་མ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱིར་གསུངས་པ་ནི་སྒྲུབ་ལེའི་མཚན་མའི་ངེས་པ་ལས་གསུངས་ལ། དེའི་སྐབས་སུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས་འདི་ལྟར། ཨཱི་རཱྀ་ཨཱུ་ལཱྀ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཨཱི་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རལ་གྲི་སྟེ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷའམ་ལྷ་མོ་ཕྱག་ན་རལ་གྲིར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རཱྀ་ཡིག་ལས་ནོར་བུའམ་མདའ་སྟེ། དེ་ལས་མེའི་ལྷ་ཕྱག་ན་ནོར་བུའམ་མདར་འགྱུར་རོ། །ཨཱུ་ཡིག་ལས་པདྨ་སྟེ། དེ་ལས་ཆུའི་ལྷ་ཕྱག་ན་པདྨར་འགྱུར་རོ། །ལཱྀ་ཡིག་ལས་འཁོར་ལོ་སྟེ། དེ་ལས་སའི་ལྷ་ཕྱག་ན་འཁོར་ལོའོ།1

།ཞེས་
ཕྱག་མཚན་དམིགས་བསལ་མེད་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ། ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རླུང་གི་ལྷ་ཡིན་ན་ཕྱག་མཚན་རལ་གྲི་དང༌། མེའི་ལྷ་ཡིན་ན་ཕྱག་མཚན་ནོར་བུའམ། ཡང་ན་མདའ་དང༌། ཆུའི་ལྷ་ཡིན་ན་ཕྱག་མཚན་པདྨ་དང༌། སའི་ལྷ་ཡིན་ན་ཕྱག་མཚན་འཁོར་ལོ་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང༌། དེའི་ཤགས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་ཕྱག་མཚན་གྲི་གུག་བྱ་བར་གྲུབ་ལ། གཟའ་མེ་དང་། ཟད་པར་རྣམས་ཁམས་དྲུག་གི་ནང་ནས་ནམ་མཁའ་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་ལ། དེ་དག་གི་ཕྱག་མཚན་དམིགས་བསལ་གཞན་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་ནོར་བུའམ་མདའ་གང་ཡང་རུང་བ་དང༌། ཟད་པར་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་གྲི་གུག་ཡིན་པ་བསྙོན་དུ་མེད་པར་གྲུབ་ལ། བི་བྷུ་ཏ་ཙནྟྲའི་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་མཚན་ལས་ཀྱང༌། ཟད་པར་རྣམས་ལྷའི་བུ་གྲི་གུག་འཛིན་པར་གསུངས་སོ། །ད་དུང་བསྲུང་འཁོར་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་མོད་དཀྱུས་མ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༥༧༡ ཕྲེང་། ༡༥

30 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།
འཆད་པའི་བགེགས་སུ་འགྱུར་བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་སྔགས་ཕྲེང་གིས་བསྐོར་བར་དམིགས་ལ། ཨོཾ་ན་མོ་བཛྲ་སཏྭཱ་
ཡ། ན་མོ་བུདྡྷ་བོ་དྷི་སཏྭེ་བྷྱཿ ན་མོ་བཛྲ་ཀྲོ་དྷེ་ན་དྲ་རཱ་ཛེ་བྷྱཿ ན་མོ་བི་ཤྭ་མཱ་ཏྲཻ། ན་མོ་བུདྡྷ་བོ་དྷི་སཏྭ་དེ་བཱི་བྷྱཿ ན་མོ་བཛྲ་ཌཱ་ཀི་ནཱི་བྷྱཿ ཨོཾ་ན་མོ་བྷ་ག་ཝ་ཏེ་ཀཱ་ལ་ཙཀྲཱ་ཡ། བཛྲ་བྷཻ་ར་བ་བྷཱི་ཀ་རཱ་ཡ། མ་ཧེནྟྲ་ནཱི་ལ་བརྞྞ་ཤ་རཱི་རཱ་ཡ། མཱ་ར་ཀླེ་ཤ་ཧྲྀ་ད་ཡ། ཀྲཱན་ཏ་སིཏ་རཀ་ཏ་ཙ་ར་ན་ཎཱ་ཡ། ཀྲྀཥྞ་རཀ་སི་ཏ་ཀཎ་ཋཱ་ཡ། ནཱི་ལ་སི་ཏ་པཱི་ཏ་ར་ཀ་ཏ་དཾ་ཥྚཱ་ཀ་རཱ་ལོ་གྲ་བྷཱི་ཥ་ཎ་མུ་ཁཱ་ཡ། ཀྲྀཥྞ་རཀྟ་སི་ཏ་ས་བྱེ་རསྐ་ན་དྷཱ་ཡ། དྭཱ་ད་ཤ་བྷུ་ཛཱ་ཡ། ཥ་ཊ་བིཾ་ཤ་ཏི་ཀ་རཱ་ཡ། བཛྲ་ཁ་ཌ་ག་ཏྲི་ཤཱུ་ལ། ཀ་ར་ཏི་ཀཱ། བཱ་ཎ། ཨཾ་ཀུ་ཤ །ཌ་མ་རུ་ཀ །མུད་ག་ར། ཙཀྲ། ཀུན་ཏ། ད་ན་ཌ། པ་ར་ཤ། བཛྲ་གྷ་ཎ་ཊ་ཥེ་ཊ། ཁ་ཊྭཱཾ་ག།།ཀ་པཱ་ལ། ཙཱ་པ་པཱ་ཤ་རད་ན། ཀ་མ་ལ། ཤཾ་ཁ། ཨཱ་དར་ཤ།།ཤྲིཾ་ཁ་ལཱ། བྲཧྨ་ཤྲི་རོ། གར་ཛ་ཙར་མ་དྷྲྀ་ཏ་ཀ་རཱུ་ཡ། བྱ་གྲ་ཙ་ར་མ་ནི་ཝ་ས་ནཱ་ཡ། སྐན་དྷེ་མུཎ་ཌ་མཱ་ལཱ་བ་ལཾ་བི་ནེ། ཤི་ར་སེ་བཛྲ་པཊྚ་མུ་ཀུ་ཊེ། བཛྲ་ཀ་པཱ་ལ་མཱ་ལ། ཨརྡྷ་ཙན་དྲ་དྷ་རཱ་ཡ། ཀུཎ་ཌ་ལ་རུ་ཙ་ཀ།།ཀ་ཎ་ཐི་ཀཱ། མེ་ཁ་ལཱ། ནཱུ་པུ་ར། བྷསྨ། ཡཛྙོ་པ་བཱི་ཏ། ཤི་རོ་མ་ཎི་མཧཱ། མུ་ཏྲཱ་ནཱ་གེན་དྲ་བི་བྷཱུ་ཥ་ཎཱ་ཡ། བཛྲ་ཌཱ་ཀི་ཎཱི་སན་ཏོ་ཥི་ཏ་ཧྲཱྀ་ད་ཡཱ་ཡ། ཨིནྟྲ། ཨག་ནི་ཡ་མཱ། ནཻ་རྀ་ཏྱ། བ་རུ་ཎ། བཱ་ཡུ། ཀུ་བཻ་ར། ཨི་ཤཱ་ན། བྲཧྨ། བིཥྞུ། བི་ནཱ་ཡ་ཀ།།ཀཱར་ཏི་ཀེ་ཡ། ནན་དཻ། མཧཱ་ཀཱ་ལ། གྲ་ཧ། ནཀྵ་ཏྲ། ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལ། སུ་རེནྟྲ། ཨ་སུ་རེནྟྲ། ཕ་ཎཱིན་ཏྲ། བྷུ་ཏེནྟྲ། ནཱ་རེནྟྲ། སཾ་སྟུ་ཏ་ཙ་ར་ཎཱ་ཡ། ཞེས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་ཤགས་ཀྱི་རྩ་བའི་སྔགས་
རྐང་པ་བཅུ་དྲུག་པའོ།།

ཨོཾཨཱཿཧཱུཾ་ཧོཿཧཾཀྵཿ་ཀཱ་ལ་ཙཀྲ། དུར་དཱ་ན་ཏ་ད་མ་ཀ།།ཛཱ་ཏི། ཛ་རཱ། མ་ར། ཎཱ་ན་ཏ་ཀ །ཏྲཻ་
ལོ་ཀྱ་བི་ཛ་ཡ། མཧཱ་བཱི་རེ་ཤྭ་ར། བཛྲ་བྷཻ་ར་ཝ། བཛྲ་ཀཱ་ཡ། བཛྲ་གཱ་ཏྲ། བཛྲ་ནེ་ཏྲ། བཛྲ་ཤོ་ཏྲ། བཛྲ་གྷྲཱ་ཎ། བཛྲ་ཛི་ཧ། བཛྲ་ད་ནཏ། བཛྲ་ན་ཁ། བཛྲེ་ཀེ་ཤ།།བཛྲ་ལོ་མ། བཛྲ་ཨ་བྷ་ར་ཎ་། བཛྲ་ཧཱ་ས། བཛྲ་གཱི་ཏ། བཛྲ་ྀ་ཏྱ། བཛྲ་ཨ་ཡུ་དྷ་ཀ་ར། བཛྲ་ཀྲོ་དྷ་རཱ་ཛ་ཨ་དྷི་པ་ཏི། བཛྲ་ཌཱ་ཀ།།བཛྲ་ཌཱ་ཀཱི་ནཱི་ཛཱ་ལ་པ་རི་བྲྀ་ཏ། ཤཱི་གྷྲཾ་ཨ་གཙྪ་ཨ་གཙྪ་བཛྲ་སཏྭ་ཛྙཱ་ཡ་སརྦ་མཱ་ར་བི་གྷྣ་བི་ནཱ་ཡ་ཀ།།ཀི་ནོཾ་ར་ཀིཾ །པུ་རུ་ཥ། ག་རུ་ཌ། གན་དྷ་རྦ། ཡཀྵ། རཱཀྵ་ས། བྷཱུ་ཏ་མཧཱ། པྲེ་ཏ། ཀུམ་བྷཱ་ཎ་ཌ། ཨ་བྷ་སྨཱ་ར། ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལ། བེ་ཏཱ་ཌ། པཱུ་ཏ་ན། དུཥྚ། ནཱ་ག།།གྲ་ཧ་ད་ཡོ་ཡེ། སརྦ་ཛྭ་ར་སརྦ་བྱཱ་དྷི། ཀྵུ་དྲོ་པ་དྲ་བ་ཀཱ་རི་ཎཿ

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 31

སརྦ་སཏྭཱ་ནཱཾ་སརྦ་ཨ་པ་ཀཱ་ར་ར་ཏཱཾ་སྟཱན་སརྦཱ་ན་ཛཿ ཤཱི་གྷྲཾ་བཛྲ་ཨཾ་ཀུ་ཤེ་ན་ཨ་ཀྲྀཥྱ་ཨ་ཀྲྀཥྱ། ཨཱུར་དྷ་དི་ཤི་ག་ཏཱ་ན་ཨ་ཀྲྀཥྱ་ཨ་ཀྲྀཥྱ། བཱུར་ཝ་དི་ཤི་ག་ཏཱ་ན་ཨ་ཀྲིཥྱཨ་ཀྲིཥྱ། དཀྵི་ཎ་དི་ཤི་ག་ཏཱ་ན་ཨ་ཀྲིཥྱ་ཨ་ཀྲྀཥྱ། ཨུད་ཏ་ར་དི་ཤི་ག་ཏཱ་ན་ཨ་ཀྲྀཥྱ་ཨ་ཀྲྀཥྱ། པཥྩི་མ་དི་ཤི་ག་ཏཱ་ན་ཨ་ཀྲྀཥྱ་ཨ་ཀྲྀཥྱ། བཱ་ཡ་བྱ་དི་ཤི་ག་ཏཱ་ན་ཨ་ཀྲྀཥྱ་ཨ་ཀྲིཥྱ། ཨཱི་ཤ་ན་དི་ཤི་ག་ཏཱ་ན་ཨ་ཀྲྀཥྱ་ཨ་ཀྲིཥྱ། ནཻ་རི་ཏྱ་དི་ཤི་ག་ཏཱ་ན་ཨ་ཀྲིཥྱ་ཨ་ཀྲིཥྱ། ཨག་ནེ་ཡ་དི་ཤི་ག་ཏཱ་ན་ཨ་ཀྲིཥྱ་ཨ་ཀྲིཥྱ། ཨ་དྷོ་དི་ཤི་ག་ཏཱ་ན་ཨ་ཀྲྀཥྱ་ཨ་ཀྲིཥྱ། ཨཱ་གཱ་ཤ་མཎྡྲ་ལ་ག་ཏཱ་ན་ཨ་ཀྲིཥྱ་ཨ་ཀྲིཥྱ། བཱ་ཡུ་མཎྜ་ལ་ག་ཏཱ་ན་ཨ་ཀྲྀཥྱ་ཨ་ཀྲིཥྱ། ཏེ་ཛོ་མཎྜ་ལཱ་ག་ཏཱ་ན་ཨ་ཀྲྀཥྱ་ཨ་ཀྲིཥྱ། ཏོ་ཡ་མཎྜ་ལཱ་ག་ཏཱ་ན་ཨ་ཀྲིཥྱ་ཨ་ཀྲྀཥྱ། པྲྀ་ཐྭཱི་མཎྜ་ལ་ག་ཏཱ་ན་ཨ་ཀྲི་ཨཀྲིཥྱ། ཀཱ་མ་དྷཱ་ཏུ་གཱ་ཏཱ་ན་ཨཀྲྀཥྱ་ཨ་ཀྲྀཥྱ། རཱུ་པ་དྷཱ་ཏུ་ག་ཏཱ་ན་ཨ་ཀྲྀཥྱ་ཨ་ཀྲྀཥྱ། ཨ་རཱུ་པ་དྷཱ་ཏུ་ག་ཏཱ་ན་ཨ་ཀྲྀཥྱ་ཨ་ཀྲྀཥྱ། ཀཱ་ཡ་དྷཱ་ཏུ་ག་ཏཱ་ན་ཨཀྲྀཥྱ་ཨ་ཀྲྀཥྱ། ཝཱ་ཀ་དྷཱ་ཏུ་ག་ཏཱ་ན་ཨཀྲྀཥྱ་ཨ་ཀྲྀ་ཥྱ་ཡ། ཙིཏྟ་དྷཱ་ཏུ་ག་ཏཱ་ན་ཨཀྲྀ་ཥྱ་ཨ་ཀྲྀ་ཥྱ། པཉྩ་སྐན་དྷཱ་ཏུ་ག་ཏཱ་ན་ཨཀྲྀ་ཥྱ་ཨ་ཀྲྀ་ཥྱ། པཉྩ་དྷཱ་ཏུ་ག་ཏཱ་ན་ཨཀྲྀ་ཥྱ་ཨ་ཀྲྀ་ཥྱ། པཉྩ་ན་དྲི་ཡ་ག་ཏཱ་ན་ཨཀྲྀ་ཥྱ་ཨ་ཀྲྀ་ཥྱ། པཉྩ་བི་ཥ་ཡ་ག་ཏཱ་ན་ཨ་ཀྲི་ཥྱ་ཨྀ་ཀྲ་ཥྱ། པཉྩ་ཀརྨེན་དྲི་ཡ་ག་ཏཱ་ན་ཨཀྲྀ་ཥྱ་ཨ་ཀྲྀ་ཥྱ། པཉྩ་ཀརྨེ་ན་དྲི་ཡ་བི་ཋཱ་1

ཡ་ག་ཏཱ་ན་ཨ་ཀྲྀ་ཥྱ་ཨ་ཀྲྀ་ཥྱ། སརྦ་
ཏོ་ཡ་ཊ་ཀུ་ཊ་ཙི་ཏ་ག་ཏཱ་ན་ཨ་ཀྲྀ་ཥྱ་ཨ་ཀྲྀ་ཥྱ། མཧཱ་ཤྨ་ཤཱ་ནེ་བཛྲ་ཨགྣི་ཛྭ་ལི་ཏ་བྷཱུ་མྱཱེཾ་ནིཾ་པཱ་ཏ་ཡ་ནཾ་པཱ་ཏ་ཡ། བཛྲ་པཱ་ཤེ་ན་སརྦ་བྷུ་ཛོ་ཥུ་བན་དྷ་ཡ་བན་དྷ་ཡ། བཛྲ་ཤྲིཾ་ཁ་ལ་ཡཱ་སརྦ་པཱ་དེ་ཤ་ནི་རོ་དྷ་ཡ་ནི་རོ་དྷ་ཡ། ས་རྦ་སཏྭེ་ཥུ་ཀཱ་ཡ་ཝ་ཀ་ཙིཏྟ་ཨུ་པ་དྲ་བ་ཀཱར་ཏཱ་ན་ཏཱ་ན་མཧཱ་ཀོ་དྷ་བཛྲེ་ཎ་ཙུ་ར་ཎྞ་ཡ་ཙུར་ཎྞ་ཡ། བཛྲ་ཁཌ་གེན་ན་ཀྲིན་ཏ་ཡ་ནི་ཀྲིན་ཏ་ཡ། བཛྲ་ཏྲི་ཤཱུ་ཡེ་ན་བྷེ་ད་ཡ་བྷེ་ད་ཡ། བཛྲ་ཀརྟྟི་ཀ་ཡཱ་ཧ་ན་ཧ་ན། བཛྲ་པཱ་ཎེ་ཎ་བིན་དྷ་བིན་དྷ། བཛྲ་ཀཱི་ལ་ཀཻཿཀི་ལ་ཡ་ཀཱི་ལ་ཡ། བཛྲ་མུད་ག་རེ་ཎ་ཨ་ཀོ་ཊ་ཡ་ཨ་ཀོ་ཊ་ཡ། བཛྲ་ཙཀྲེ་ཎ་ཙྪེ་ད་ཡ་ཙྪེ་ད་ཡ། བཛྲ་ཀུན་ཏེ་ན་བྷིན་ད་བྷིན་ད། བཛྲ་ཌན་ཌེན་ཏཱ་ཌ་ཡ་ཏཱ་ཌ་ཡ། བཛྲ་པར་ཤ་ནཱ་ཙྪིན་ད་ཙྪིན་ད། སཱ་ར་དྷ་ཏྲི་ཀོ་ཊི་ཁན་ཌཾ་ཀྲི་ཏྭཱ་ཤྨ་ཤཱུ་ན་བྷཱུ་མྱཱེཾ་སརྦ་བྷཱུ་ཏེ་བྷྱོ། བ་ལིཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ། བཛྲ་ཌཱ་མ་རུ་ཀེ་ན། བཛྲ་ཌཱ་ཀི་ནཱི་རཱ་བཱ་ཧ་ཡཱ་བཱ་ཧ་ཡ། བཛྲ་ཌཱ་ཀི་ནཱི་བྷྱོ་མཱ་ར་ཀཱ་ཡི་ཀཱ་ནཱཾ་རུ་དྷི་རཾ་ནི་བེ་ད་ཡ་ནི་བེ་ད་ཡ། པཉྩ་ཨ་མྲྀ་ཏ་ཧཱ་རི་ཎི་བྷྱཿ པཉྩ་ཨ་མྲྀ་ཏཾ་ནི་བེ་ད་ཡ་ནི་བེ་ད་ཡ། སརྦ་བཛྲ་ཌཱ་ཀི་ནཱི་ས་ཧི་ཏཿ སརྦ་སཏྭཱ་ནཱཾ་ཤཱན་ཏཾ་ཀཾ །བཽཥྚི་ཀཾ །རཀྵཱ་པ་ར་ཎ་བུ་
1 ཞོལ། ཤོག ༢༢ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༡༨ ན ༦ བི་ཥཱ་ཡ་

32 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

དྷིཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་ཤགས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོ་སོའ་ཕྲེང་སྔགས་རྐང་པ་བདུན་ ིཅུ་རྩ་གཉིས་པ་སྟེ། འདི་གཉིས་ལ་སྔོན་དུ་བསྙེན་པ་བྱེ་བ་དང་སྦྱིན་སྲེག་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་བྱ་ཞིང༌། ལས་སོ་སོ་ལ་བཟླས་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་དང་སྦྱིན་སྲེག་ཁྲི་ཕྲག་བཅུ་བྱས་ནས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ལན་བདུན་བཟླས་པ་ཙམ་གྱིས་བདུད་བགེགས་ལ་སོགས་པའི་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་པར་གསུངས་སོ། །བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་བདུད་བགེགས་ཚར་གཅོད་པའི་སྔགས་འདི་དག་བཟླ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མུན་

སྤྲུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་བཟླས་པའི་མཐར། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་རཀྵཾ་ཙཀྲ་སྭ་བྷ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཞེས་བརྗོད་དེ་ང་རྒྱལ་བཟུང་ངོ༌། །དེ་ནས་སྔར་ལྟར་ལྷ་མོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོད། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་འཛིན་པས། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་འཇིགས་པར་བྱེད། །དཔའ་བོ་གདུལ་དཀའ་འདུལ་བ་པོ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐོད་པ་ཅན། །ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །རྗེ་བོ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །ཁྲོ་བོའ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ། །རྡོ་རྗེ་ ིཤུགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང༌། །སྲུང་མ་དྲུག་ཅུའི་ཚོགས་ལ་འདུད། །ཅེས་བསྟོད་པར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་ནི། ཤ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པའི་གཏོར་མ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཅིག་གམ། གཙོ་བོ་དང་བསྲུང་མ་སྡེ་ཚན་
རེ་ལ་རེ་རེ་སྟེ་བདུན་ནམ། གཙོ་འཁོར་ལ་རེ་རེ་སྟེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་འབྱོར་བ་བཤམས་པ་རྣམས། ཆང་དང་ཆུ་དང་བྱིན་གྱིས་

བརླབས་པའི་ནང་མཆོད་ཀྱིས་བྲན་ཏེ། ཨོཾ་ཕྲེཾ་བཛྲ་ཌཱ་ཀི་ནི་བཛྲ་དྷཱ་ཏྭི་ཤྭ་རི་ག་ག་ན་སྭ་བྷཱ་ཝ་སརྦ་དྲ་བྱཱ་བི་ཤོ་དྷ་ནི་སརྦ་དྲ་བྱཱ་ཎི་བི་ཤོ་དྷ་ཡ་ཧུཾ་ཕྲེཾ་ཕཊ། ཅེས་བགེགས་བསང། སྭ་བྷཱ་ཝས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་པོ་གཞུའི་དབྱིབས་ཅན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཚན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་རཾ་ལས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་གྲུ་གསུམ་མེ་འབར་བས་མཚན་པའི་སྟེང་དུ། ཨ་ལས་མི་མགོ་རློན་པའི་སྒྱིད་བུ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ། ཨོཾ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་དུམ་བུ་གཅིག་པ་ཕྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བའི་དབུས་སུ་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་སྟེང་དུ། དབུས་སུ་ཨ་ལས་ཁུ་བ་ཨས་མཚན་པ། ཤར་དུ་ཨི་ལས་རྐང་མར་ཨིས་མཚན་པ། ལྷོར་རྀ་ལས་རཀྟ་རྀས་མཚན་པ། བྱང་དུ་ཨུ་ལས་དྲི་ཆུ་ཨུས་མཚན་པ། ནུབ་ཏུ་ལྀ་ལས་དྲི་ཆེན་ལྀས་མཚན་པ། རླུང་དུ་ལཱྀ་ལས་གླང་པོ་ཆེའི་ཤ་ལཱྀས་མཚན་པ། དབང་ལྡན་དུ་ཨཱུ་ལས་བ་གླང་གི་ཤ་ཨཱས་མཚན་པ། བདེན་བྲལ་དུ་རཱྀ་ལས་རྟའི་ཤ་རཱྀས་མཚན་པ། མེར་ཨཱི་ལས་ཁྱིའི་ཤ་ཨཱིས་མཚན་པ། དབུས་སུ་ཨཱ་ལས་མིའི་ཤ་ཨཱས་མཚན་པ། རང་གི་སྙིང་ཁའི་ཧཱུཾ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐུལ་བས་རླུང་གཡོས། མེ་སྦར། ཐོད་པའི་ནང་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 33
གི་རྫས་རྣམས་ཞུ་ཞིང་ཁོལ། དེ་ཉིད་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེས་དཀྲུགས་པས་རྡོ་རྗེ་དང་རྫས་རྣམས་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་ཏེ་ཟླ་བ་ཞུ་བའི་གཟུགས་སུ་གྱུར། རང་གི་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐིལ་དུ་ཨོཾ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོ་ཨོཾ་དཀར་པོ། ཨོཾ་ཨོཾ་བཛྲ་ཙནྟྲ་སརྦ་དྷརྨྨ་སུ་བི་ཤདྡྷ་སྭ་བྷཱ་ཝ་སརྦ་དྷརྨཱ་ན་བི་ཤོ་དྷ་ཡ་སྭཱཧཱ།
ཨོཾ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་
བཀུག་སྟེ། དམ་ཚིག་གི་བདུད་རྩི་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པས་མ་དག་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ནས་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར། ལག་པ་གཡས་པའི་མཐིལ་དུ་ཨཱཿལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོ་ཨཱཿདམར་པོ། ཨོཾ་ཨཱཿབཛྲ་སཱུརྱ་སརྦ་དྷརྨྨ་པྲ་བོ་དྷ་ཀ་སརྦ་དྷརྨྨཱ་ན་པྲ་བོ་དྷ་ཡ་སྭཱཧཱ། ཨཱཿལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་གསུང་རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་བཀུག་སྟེ། དམ་ཚིག་གི་བདུད་རྩི་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པས་རྫས་རྣམས་མང་པོར་སྤེལ་ཞིང་བདུད་རྩི་ཆགས་པའི་རོ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པར་བྱས། ལག་པ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་མཐིལ་དུ་ཧཱུཾ་ལས་སྒྲ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོ་ཧཱུཾ་ནག་པོ། ཨོཾ་ཧཱུཾ་བཛྲ་ཨ་ན་ལ་སརྦ་དྷརྨྨ་པྲཱ་དཱི་པ་ཀ་སརྦ་དྷརྨཱ་ན་པྲ་དཱི་པ་ཡ་སྭཱཧཱ། ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་བཀུག་སྟེ། དམ་ཚིག་གི་བདུད་རྩི་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པས་རྫས་རྣམས་རབ་ཏུ་འབར་ཞིང་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པར་གྱུར། ལག་པ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་དབུས་སུ་ཧོཿལས་དུས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོ་ཧོཿསེར་པོ། ཨོཾ་ཧོཿསརྦ་དྷརྨྨ་བཛྲ་ཨ་མྲྀ་ཏ་ཀ་ར་སརྦ་དྷརྨཱ་ན་བཛྲ་ཨ་མྲྀ་ཏཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཧོཿལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་བཀུག་སྟེ། དམ་ཚིག་གི་བདུད་རྩི་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིར་གྱུར། བྱིན་བརླབས་བཞི་པོ་འདི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐིལ་དང༌། གཡས་པའི་མཐིལ་དང༌། གཉིས་ཀ་སྦྱར་བས་ཐལ་མོ་ཁ་ཕུབ་པ་རྣམས་གཏོར་མ་ལ་བསྟན་པ་དང༌། ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཞི་བྱའོ།།
དེ་ནས་གཏོར་མགྲོན་སྤྱན་འདྲེན་པ་ནི། གཙོ་བོ་དང་ཁྲོ་བོ་རྣམས་སྤྱན་འདྲེན་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌།
གྲི་གུག་གི་ཕྱག་རྒྱས་ཟད་པར་རྣམས་དང༌། རལ་གྲིའི་ཕྱག་རྒྱས་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་དང༌། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་རྒྱས་གཟའ་

34 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

རྣམས་དང༌། པདྨའི་ཕྱག་རྒྱས་ཀླུ་རྣམས་དང༌། འཁོར་ལོའ་ཕྱག་རྒྱས་འབྱུང་པོ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་པར་གསུངས་ལ། ི དེ་ཡང་རང་གི་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་ལ་གནས་པའི་ཧཾ་ལས་པདྨ་དང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་སྟེང་དུ་གནས་པའི་ཧི་1

ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་དང༌། གྲི་
གུག་དང༌། རལ་གྲི་དང༌། རིན་པོ་ཆེ་དང༌། པདྨ་དང༌། འཁོར་ལོའ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་རྣམས་ ིསུ་གྱུར་ཏེ། ཕྱག་མཚན་དེ་དག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། གཙོ་བོ་དང་ཁྲོ་བོ་རྣམས་དང༌། ཟད་པར་རྣམས་དང༌། ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་དང༌། གཟའ་རྣམས་དང༌། ཀླུ་རྣམས་དང༌། འབྱུང་པོ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས། མགྲོན་རྣམས་ཀྱི་ལྗགས་ཧཱུཾ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ་འོད་ཀྱི་སྦུ་གུ་ཅན་རྣམས་སུ་གྱུར། དེས་དྲངས་ཏེ་གསོལ་བར་བསམ་ཞིང༌། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཧོཿཤྲཱི་ཀཱ་ལ་ཙཀྲ་བཛྲ་བྷཻ་ར་ཝ་བྷྱཿ ཞེས་པ་དང༌། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཧོཿཨུཥྞཱི་ཥ་སུཾ་བྷ་ནི་སུཾ་བྷ། བིགྷྣཱན་ཏ་ཀ །ནཱི་ལ་ཊན་ཌ། པྲཛྙཱ་ན་ཏ་ཀ།།ཊཀྐི་རཱ་ཛ། པདྨན་ཏ་ཀ།།ཨ་ཙ་ལ། ཡ་མཱན་ཏ་ཀ།།མཧཱ་བ་ལེ་བྷྱཿ ཞེས་པ་དང༌། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཧོཿཨཱ་ཀཱ་ཤ།།བཱ་ཡུ། ཏེ་ཛ། ཨུ་ད་ཀ།།པྲི་ཐི་བཱི་སཱ་དྷི་ཏེ་བྷྱཿ ཞེས་པ་དང༌། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཧོཿབྲཧྨ། བིཥྞུ། ནཻ་རི་ཏྱ། བཱ་ཡུ། ཡ་མ། ཨག་ནི། ས་མུ་ཏྲེ། ཤྭ་རྭེན་དྲ། ཡཀྵེ་བྷྱཿ ཞེས་པ་དང༌། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཧོཿརཱ་ཧུ་ཀཱ་ལ་ཨགྣི། ཙནྟྲ། སཱུརྱ། བུདྡྷ། མཾ་ག་ལ། ཤུ་ཀྲ། པྲི་ཧ་སྤ་ཏི། ཀེ་ཏུ་ཤ་ནི་བྷྱཿ ཞེས་པ་དང། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཧོཿཛ་ཡ། བི་ཛ་ཡ། པདྨ། ཀརྐོ་ཊ་ཀ །བཱ་སུ་ཀི །ཤཾ་ཁ་བཱ་ལ། ཀུ་ལི་ཀ།།ཨ་ནན་ཏ། ཏཀྵ་ཀ།།མ་ཧཱ་པདྨ་བྷྱཿ ཞེས་2

པ་དང། ཨོཾ་ཨཱཿ་ཧཱུཾ་ཧོཿབེ་ཏཱ་ཌ། ཝི་ཀྲི་ཏ། མུ་ཁ། ཤ་ཀཱ་ཀེ །སཱུ་ཀ་ར། གྲི་དྷྲ། བྱཱ་གྷྲེ། ལཱུ་
ཀ།།ཛ་བུ་ག །ག་རུ་ཌ་མུ་ཁེ་བྷྱཿཞེས་པ་སྟེ། སྡེ་ཚན་དྲུག་པོ་དེ་རེ་རེའི་མཐར་ཡང༌། ས་པ་རི་ཝཱ་རེ་བྷྱཿཨི་དཾ། བ་ལིཾ། གྷན་དྷཱཾ། པུཥྤཾ། དྷཱུ་པཾ། དཱི་པཾ། ཨཀྵ་ཏཾ། ད་དཱ་མ་ཧེ། ཏེ་ཙཱ་ཨ་གད་ཏེ། ས་པ་རི་ཝཱ་རཱཿཤཱི་གྷྲཾ་ཨི་དཾ་བ་ལིཾ་གྲྀཧྣན་ཏུ། ཁཱ་དན་དུ། པི་ཝན་ཏུ། ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿ སཾ་ཏྲིཔྟཱཿསརྦ་སཏྭ་ནཱཾ། ཤཱནྟིཾ་པུཥྚིཾ། རཀྵ་ཝ་ར་ཎ། གུཔྟེ། ཀུརྦ་ན་ཏུ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་བཛྲ་དྷ་ར་ཨཱ་ཛྙཱ་པ་ཡ་ཏི་སྭཱཧཱ། ཞེས་པས་གཏོར་མ་གཙོ་བོ་དང་བསྲུང་མ་སྡེ་དྲུག་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཕུལ་ལ། སྔར་ལྟར་བསྟོད་པས་བསྟོད། ལག་པ་གཡས་པའི་རྒྱབ་བསྟན་པའི་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲ་བྱ་སྟེ། ཀྵཿཞེས་བརྗོད་ཅིང༌། རང་གི་གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ཧཾ་ལ་ཁྲོ་བོ་རྣམས་དང༌། གཙུག་ཏོར་གྱི་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༤ བ ༡། གཙང་། ཤོག ༡༩ བ ༥ གནས་པའི་ཧཾ་ཡོངས་སུ་
2 ཞོལ། ཤོག ༢༤ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༢༠ ན ༢ ཀེ་ཏུ་ཤ་ནི་བྷྱཿ ཅེས་པ་དང་།

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 35
ཨཾ་ལ་ཟད་པར་རྣམས་དང༌། དཔྲལ་བར་ཨི་ལ་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་དང༌། མགྲིན་པར་རྀ་ལ་གཟའ་རྣམས་དང༌། སྙིང་ཁར་ཨུ་ལ་ཀླུ་རྣམས་དང༌། ལྟེ་བར་ལྀ་ལ་འབྱུང་པོ་རྣམས་བཅུག་ཅིང་གནས་དེ་དག་ཏུ་གཤེགས་པར་གྱུར། ཞེས་གཤེགས་སུ་གསོལ་ལོ།།
ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་འདི་ནི་གཙོ་བོར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་དང༌། སློབ་མ་དང༌། ཡུལ་འཁོར་
ལ་སོགས་པ་བསྲུང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་སྟེ་འབྲིང་དུ་བསྡུས་ན། བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཤགས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཁྲོ་བོ་བཅུས་བསྐོར་བ་ཙམ་དང༌། མདོར་བསྡུས་ན་བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེའི་སྐུར་བསྒོམས་པ་ལས་མེ་འོད་འཕྲོས་པས་བདུད་བགེགས་བསྲེག་པ་ཙམ་དང༌། ཤིན་ཏུ་བསྡུས་ན་ཧཱུཾ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་དང་དྲ་གུར་བསྒོམ་པ་ཙམ་ཡང་གསུངས་པས། ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་ལ་ཡང་བསྲུང་འཁོར་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ངེས་བཟུང་དུ་མི་དགོས་ཀྱི། ཇི་ལྟར་འཚམ་པ་བཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གསུང་ངོ༌།།
གཉིས་པ་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས་དང༌། ཆོ་གའི་རིམ་པ་དངོས་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལས་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ། འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་མཛད་པ་འཁོར་ཕུན་ཚོགས་ལྔ་དང་ད་ལྟ་ནས་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམས་ནས་གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ལ་སློབ་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང༌། སྦྱང་གཞི་མ་དག་པའི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། ལམ་རྫོགས་རིམ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རིམ་པ་དང་པོ་སྒོམ་པ་གཉིས་ནི་བླ་མེད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་མེད་ཅིང༌། བསྐྱེད་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ལ་ཆོས་དེ་གཉིས་ཚང་དགོས་པས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་མེད་ཅིང༌། དེའི་ཕྱིར་རྫོགས་རིམ་ཡང་མེད་དོ།།
དེ་བས་ན་འདིར་ཡང་ཚུལ་དེ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་སོང་ཞིང་རྫོགས་རིམ་ཡན་
ལག་དྲུག་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་མཁས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་ཞེན་པས་འཇུག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །དེ་ལ་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པར་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་གཞག་ཆེས་ཆེར་ཞིབ་པར་གསུངས་པ་འདི་ལ་ཕྱི་ནང་གཉིས་སྦྱང་གཞི་དང༌། གཞན་དེ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་བྱས་ནས། སྦྱང་གཞི་ཕྱི་ནང་གཉིས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་གཞན་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམས་པས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ཏེ། གཞན་རྫོགས་རིམ་བསྒོམས་པས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྦྱངས་ནས། གཞན་འབྲས་བུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ། ཚུལ་དེའི་རྣམ་གཞག་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པར་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྦྱར་བ་ཐམས་ཅད་འདྲ་ཆོས་སྒྲིག་པ་དང༌། གྲངས་སྒྲིག་པ་སོགས་སུ་

36 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།
གོ་ནས་ཚུལ་དེ་ལ་འབད་པ་ཆེར་བྱེད་པ་དག་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་ཕྱིན་ནས་སྟོང་ལོག་བྱེད་པར་ཟད་དོ།།
དེ་ཡང་སྲིད་པ་སྐྱེ་རིམ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་རྟེན་
གྱི་གང་ཟག་ཡང་འཛམ་བུ་གླིང་གི་མི་ཁམས་དྲུག་ལྡན་ཞིག་དགོས་ཀྱི། འགྲོ་བ་གཞན་གང་ཡང་དེའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བར་འདུས་པ་བདེ་མཆོག་སོགས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་འདི་དག་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། འཛམ་བུ་གླིང་གི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྲིད་པ་སྐྱེ་རིམ་ལྟར་སྒོམ་གྱི། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་སྲིད་པ་སྐྱེ་རིམ་ལྟར་མི་སྒོམ་ལ། སྐྱེ་གནས་བཞི་དང་མཐུན་པའི་ལྷའི་བསྐྱེད་ཆོག་བཞི་ཞེས་སྨྲ་བ་དག་ནི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམས་ནས་གང་བྱེད་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོར་ཚོགས་ཞིང་ལ་ཚོགས་གསོག་པ་ནི་མིར་སྐྱེ་བའི་ལས་བཟང་པོ་གསོག་པ་དང་འདྲའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཞི་བསྒོམས་ནས་ཡིད་ངོར་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་རགས་པ་ལོག་པ་ནི་ལས་བསགས་པའི་མཐར། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྡུས་ཏེ་གཉིས་སྣང་རགས་པ་ལོག་པའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་འདྲའོ།།
དེས་ན་སྐབས་འདིར། ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཐིམ་རིམ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་
གཉིས་སྣང་རགས་པའི་སྡུད་རིམ་བྱ་བར་བཞེད་ནས། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆུའི་ཁམས་ཀྱི་མེ་ཉམས་པར་བྱས། མེ་དང་བྲལ་བའི་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ། ཆུ་རླུང་གིས་སྐམས། རླུང་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པ་ཉིད་དུ་སེམས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་དུ་རླུང་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་པར་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་གསུངས་པའོ། །དེ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་པ་སྒོམ་པར་གསུངས་སོ། །དོན་འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་རྒྱུད་ལས་སེམས་ནི་མེ་དང་མུན་པའི་མཐའ་ལ་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ་དབུས་ཀྱི་ས་ལ་བཞག་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ནི་དབུས་ཀྱི་ས་ལ་བཞག་པར་བྱའོ། །དབུས་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། མེ་སྟེ་ཉི་མས་ཁྱབ་པའི་ཉིན་མོའ་སྣང་བ་དང༌། མུན་པ་སྟེ་མཚན་མོའི་སྣང་བ་གཉིས་ ིགང་དུ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་མཐའ་ནམ་མཁའ་ལའོ། །ཇི་ལྟར་བཞག་པར་བྱ་ན། ཡུལ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ་སྟེ་གཉིས་སྣང་མེད་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།
གཞན་དག་སྐབས་འདིར་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་
བསྒོམ་པར་འདོད་པ་ནི་ནོར་བ་ཆེས་ཆེ་བ་སྟེ། འདིར་སྔོན་དུ་སྟོང་ཕྱོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམས་ནས། འོག་ཏུ་སྣང་ཕྱོགས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་སྟོང་ཚོགས་པ་ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་འཆར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པ་ལ། དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་དང་ཆོས་སྐུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 37
ཕྱོགས་ན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱག་རྡོར་སྟོད་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་མེད་པ་བསྒོམ་པ་མེད།1

།ཅེས་པའི་དོན་སོར་སྡུད་
ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་ཀྱང༌། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་སོ་སོ་ལ་སྦྱར་བའི་བཤད་པ་དུ་མ་འཇུག་པ་ཆེན་པོ་དག་གི་ལུགས་ཡིན་ཞིང༌། འདིར་ནི་དོན་དེ་སྐབས་སུ་བབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བབ་ན་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་རེས་ཀྱིས་སྔོན་དུ་སོར་སྡུད་བསྒོམ་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ།2

།ཞེས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངེས་པའོ་ཞེས་གསུངས་
པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། རཱུ་པ་ཅེས་པ་གཟུགས་དང་རང་བཞིན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་སྐབས་འདིར་རང་བཞིན་དུ་ཅེས་བསྒྱུར་དགོས་པ་ལ། གཟུགས་སུ་ཞེས་བསྒྱུར་བའི་འགྱུར་སྐྱོན་ཡིན་པས། འགྱུར་གསར་དག་ཏུ་གཟུགས་ཞེས་བསྒྱུར་བ་དང༌། རྭ་འགྱུར་སོགས་ཁ་ཅིག་ཏུ་གཟུགས་བརྙན་ཅེས་བསྒྱུར་བ་མི་ལེགས་ཀྱི། འགྱུར་མངས་སོགས་སུ་རང་བཞིན་ཅེས་འབྱུང་བ་ཆེས་ལེགས་སོ།།
རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་འདས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ངེས་ངོ་ན་3

མེད་པར་སྟོན་གྱི། སྟོང་གཟུགས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ།4

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ཅིང་
བརྟགས་ནས་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྐྱོང་བ་དགོས་ལ། ཕུང་པོ་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད། ཅེས་པ་ནི་ཕུང་པོ་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་མ་རྙེད་པ་དེ་ཕུང་པོ་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་མ་གོ་བར་གཏན་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ནས་ཕུང་སོགས་མེད་པར་བཟུང་བའི་སྟོང་པ་ཆད་སྟོང་ལ་ཟེར་གྱི། བདེན་སྟོང་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བསྒོམ་དུ་མི་རུང་བར་སྨྲ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་ཞེ་འགྲས་པའི་གཏམ་མོ།།
དེ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་དང་བསྒོམ་བྱའི་སྟོང་ཉིད་ལ་བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུའང་ཁྱད་མེད་
ཀྱང༌། སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་བློའ་སྒོ་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུའང་ཁྱད་ ིཔར་ཆེ་སྟེ། འདིར་ནི་སྔགས་དོན་ལས། ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་སྟོང་ཉིད། ཛྙཱ་ན་ཡེ་ཤེས། བཛྲ་ནི་རྡོ་རྗེ་སྟེ་དེ་ཡང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དེ་གཉིས་མི་ཕྱེད་པའི་དོན། སྭ་བྷཱ་ཝ་རང་བཞིན། ཨཱཏྨ་ཀ་བདག་ཉིད། ཨ་ཧཾ་ནི་ངའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨ ཤོག ༡༡༤༤ ཕྲེང་། ༡༢
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༤༧༡ ཕྲེང་། ༡༩
3 ཞོལ། ཤོག ༢༧ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༢༡ བ ༦ རྟོགས་པའི་ངེས་དོན་མེད་པར་
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༤༧༠ ཕྲེང་། ༡༡

38 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།
པར་དག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཉིས། གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་ངའོ་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་དགོས་ཤིང༌། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཞི་ཀ་ལ་འདྲ་སྟེ། བླ་ན་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་སོ།།
དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་འཆི་རིམ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམས་པའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་བ་རིམ་བརྩེགས་
སོགས་རིམ་བཞིན་བསྒོམ༌པ་རྣམས་ལ། ནམ་མཁའ་ནི་གང་གི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་མའི་གསང་གནས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང༌། མའི་སྤྱི་བོ་ནས་དཔྲལ་བའི་བར་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར། དེ་ནས་མགྲིན་པའི་བར་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེ་ནས་སྙིང་ཁའི་བར་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེ་ནས་ལྟེ་བའི་བར་སའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེ་ནས་གསང་བའི་པདྨའི་བར་ལྷུན་པོ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང༌། ལྷུན་པོའ་སྟེང་གི་པདྨ་ནི་མའི་གསང་བའི་པདྨ་དང་ཆོས་མཐུན། པདྨའི་སྟེང་དུ་ཟླ་ཉི་དུས་མེ་གསུམ་ ིབསྒོམ་པ་ནི་མའི་གསང་བའི་པདྨར་བཤང་གཅི་ཁུ་བའི་རྩ་གསུམ་འཛོམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན། པདྨའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེའི་གུར་བསྒོམ་པ་ནི་མའི་པདྨར་ཕའི་རྡོ་རྗེ་ཞུགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པ་ནི་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་མའི་མངལ་དང་ཆོས་མཐུན། དེའི་དབུས་སུ་ཟླ་ཉི་དབྱངས་གསལ་གྱིས་མཚན་པ་ནི་མའི་གསང་བར་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་འདུས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེའི་དབུས་སུ་ཧཱུཾ་ཡིག་རི་བོང་གི་མཚན་མ་ལྟ་བུ་བསྒོམ་པ་ནི་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་བར་དོའ་རྣམ་ཤེས་ ིཞུགས་པ་མཚོན་པའོ། །ཧཱུཾ་ཡིག་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཧི་ཡིག་ནག་པོ་བསྒོམ་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་སྲོག་གི་རླུང་གི་མཚོན་བྱེད་དོ།།
དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་ཧཾ་ཡིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། ཁུ་ཁྲག་རྣམ་ཤེས་རླུང་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་
འདྲེས་པ་ལས་མངལ་དུ་ལུས་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང༌། དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ནི་མངལ་དུ་ལུས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ལ། མངལ་དུ་ལུས་རྫོགས་ཀྱང་དབུ་མར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་མི་རྒྱུ་ཞིང༌། མངལ་ནས་སྐྱེས་ནས་དབུ་མར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་རྒྱུ་ཞིང་དབང་པོ༌རྣམས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱང༌། ལོ་བཅུ་དྲུག་མ་ལོན་བར་དུ་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་ཁམས་ཞུ་བའི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་མི་ནུས་སོ། །དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཚེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་དག་པའི་རྡོ་རྗེ་ཤགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་པ་བཀུག་ནས་འཇུག་པ་སོགས་བྱེད་དོ། །ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་མཐར་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་ཞུ་བདེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ནུས་པ་དང་མཐུན་པར་ཐིག་ལེ་དང་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའི་ཆོས་ ིམཐུན་ནང་ལ་སྦྱར་བ་མཚོན་པ་ཙམ་ཞིག་སྨོས་སོ།།

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 39
ཕྱི་ལ་སྦྱར་བ་ནི་རྟེན་བསྐྱེད་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་ས་རི་རབ་དང་བཅས་པ་ཆགས་པའི་རིམ་པ་
དང་གནས་པའི་རྒྱ་ཚད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་མཐུན་པའི་རྣམ་གཞག་དང༌། བརྟེན་པ་ལྷ་ལ་ཡང་སྐུ་མདོག་དང་ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས་དང་འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་སོགས་ལ་ཟླ་བ་དང་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་དང་དུས་སྦྱོར་དང་ཚེས་དང་ཟླ་ཉི་སྒྲ་གཅན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་མཐུན་རྒྱས་པར་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། འདིར་ནི་ཆེས་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ། །གཞན་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་སྦྱར་ན། ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་ས་སོགས་སྔ་མ་རྣམས་ཞུ་ནས་་གྱུར་པ་ལས་སླར་ཡང་ནམ་མཁའ་རླུང་མེ། ཆུ་ས་རི་རབ་པདྨ་སོགས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཕྱི་མ་འདི་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྦྱར་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་ཁམས་རྣམས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལྷར་རྟེན་སོ་སོར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུད་གཅིག་ལ་གནས་པ་ཡིན་པས་དེའི་མཚོན་བྱེད་དུ་སྔ་མ་རྣམས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེར་གྱུར་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལ་ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་ས་རི་རབ་ནི་གང་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པར་བྱ་བའི་གཞི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་
དཔྲལ་མགྲིན་སྙིང་ཁ་ལྟེ་བ་གསང་གནས་སོ། །དེ་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཚུལ་རོ་རྐྱང་གི་རྩའི་མས་སྣ་གཉིས་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་དུང་ཅན་མའི་ནང་དུ་འགོག་པ་སྟེ། དེས་ན་རོ་རྐྱང་མཚོན་པའི་ཉི་ཟླ་གཉིས་དུང་ཅན་མ་མཚོན་པའི་དུས་མེ་མནན་པར་བསྒོམ་པའོ། །རླུང་འགོག་པའི་བྱ་བ་དེ་གང་གིས་བྱེད་པ་ནི་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས། དེའི་མཚོན་བྱེད་དུ་པདྨ་དང་ཟླ་ཉི་དུས་མེའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེའི་གུར་བསྒོམ་པའོ། །སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་རྟེན་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བྱེད་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་རྟེན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་ལ། མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་རོ་རྐྱང་གི་རྩའི་མས་སྣ་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་དུང་ཅན་མའི་ནང་དུ་བཀག་པས་དུང་ཅན་མའི་ནང་གི་ཁམས་དམར་པོ་གཏུམ་མོའ་མེ་འོག་ ིནས་འབར་ཏེ། ཁམས་དཀར་པོ་སྟེང་ནས་ཞུ་བ་ཉི་ཟླས་མཚོན་ལ། དེའི་དབུས་སུ་ཧཱུཾ་ཡིག་དང་ཧི་ཡིག་ནི་དེའི་ཚེ་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་རླུང་སེམས་གཉིས་མཚོན་ལ། ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་ཧཾ་ཡིག་གིས་ནི། ཁམས་དཀར་དམར་རླུང་སེམས་བཞི་ཨ་ཝ་དྷུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཚོགས་པའི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ངོ་ིབོར་སྐྱེས་པ་མཚོན་ཞིང༌། དེ་ཡང་རྣམ་བཅད་ནི་རྡུལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་གཏུམ་མོ་འོག་ནས་འབར་བ་མཚོན་ལ། ཐིག་ལེ་སྟེང་དུ་བྱས་པས་ཁམས་དཀར་པོ་སྟེང་ནས་ཞུ་བ་མཚོན་ཞིང༌། ཧ་ཡིག་སྲོག་གི་ཨ་ཡིག་དང་བཅས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་བཞག་པས་རླུང་གི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་མཚོན་ལ། དེ་ལས་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ིཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་ཤར་བ་མཚོན་པར་བྱེད་དོ།།

40 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།
དེ་ལྟར་རྫོགས་རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་འདྲ་བ་མཚོན་ནུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་འདི་ལྟར་བསྒོམས་པས། རྫོགས་རིམ་
དེ་འདྲ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དབང་མདོར་བསྟན་ལས། ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་ན། །ཟླ་བ་བདུད་རྩི་ཐུར་དུ་འགྲོ། །སྟེང་དུ་ཉི་མ་རྡུལ་སྒྲ་ཅན། །རྣམ་ཤེས་སྲིད་པའི་མཚན་ཉིད་ལས།1

།ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་འཆི་བ་ན། ཁུ་བ་ཐུར་དུ་འགྲོ་ཞིང༌། རྡུལ་སྟེང་དུ་འགྲོ་ལ། རྣམ་ཤེས་བར་དོར་སོང་ནས་སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་ལས་བཟློག་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གཡས་རོ་མ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པའི་རྡུལ་སྟེ་ཁྲག་སྟེང་ནས་ཐུར་དུ་དྲངས་ཏེ་འོག་ཏུ་བརྟན་པར་བྱས་ཤིང༌། གཡོན་རྐྱང་མ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པའི་ཁམས་དཀར་པོ་འོག་ནས་སྟེང་དུ་དྲངས་ཏེ་གཙུག་ཏོར་དུ་བརྟན་པར་བྱས་པ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ངོ་བོར་སྐྱེའོ།། ིགསུམ་པོ་དེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཚོན་པས་གཙོ་བོའ་ཞབས་གཡས་པ་དམར་པོ་བརྐྱངས་པ་དང༌། གཡོན་པ་ ིདཀར་པོ་བསྐུམས་པ་དང༌། བརླ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོའོ། །རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉི་ཟླའི་རྩ་རོ་རྐྱང་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་རྣམས་སྒྲ་གཅན་གྱི་རྩ་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་འགོག་ཅིང༌། ཉི་ཟླའི་རྩ་གཉིས་ཀྱི་མས་སྣ་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་དུས་མེའི་རྩ་དུང་ཅན་མའི་ནང་དུ་འགོག་པ་མཚོན་པས་ཉི་ཟླའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་གཅན་དང་དུས་མེ་མནན་པའི་གདན་དང༌། ཁྲག་དང་ཁུ་བའི་རྩ་གཡས་གཡོན་གཉིས་འགོག་པས། དེ་གཉིས་མཚོན་པའི་འདོད་ལྷ་དང་དྲག་པོ་ཞབས་གཡས་གཡོན་གྱིས་མནན་པའོ།།
སྣ་ཚོགས་ཡུམ་གྱིས་འཁྱུད་པ་ནི་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཐུགས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཐབས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ལ། རྣམ་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་བཞིན་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཁྱུད་པ་དང༌། སྐུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྣམ་པ་ཅན་ལ། རྣམ་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ ིསྣ་ཚོགས་ཡུམ་གྱིས་འཁྱུད་པ་ཞིག་འགྲུབ་ལ། ལམ་དུས་སུ་རྫོགས་རིམ་ཡན་ལག་དྲུག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཐོབ་པ་ནས། རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བར་སྐྱེས་པ་ལ་ཡུལ་རྣམ་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མས་འཁྱུད་ཅིང༌། ལུས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷར་ཤར་བ་ལ་རྣམ་བཅས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོས་འཁྱུད་པ་ཞིག་འགྲུབ་པས། དེའི་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ཡང་ཞག་རེ་རེའི་དུས་ལ་རླུང་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་དང༌། དེ་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་ཞག་རེ་ལ་རླུང་ཉིས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༤༥ ཕྲེང་། ༥

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 41
ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྒྱུ་བའི་འཁོར་ལོ་མ་འགགས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན་ཞིང༌། རྣལ་འབྱོར་པས་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་ཏེ་ལས་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་དེ་སྙེད་འགགས་པས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། ིདེ་ལ་ལས་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་དངོས་སུ་འགོག་པའི་བྱ་བ་རྫོགས་རིམ་གྱིས་བྱེད་ཀྱང༌། དེའི་སྔོན་དུ་དུས་སྦྱོར་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རླུང་གི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་དང༌། དེ་དག་གང་ནས་རྒྱུ་བའི་རྩ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་སྐུའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ནས་དང་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་སྦྱོར་བ་དང༌། དེ་དག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སོ་སོ་དང་རེ་རེ་ ིནས་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་སྦྱོར་ཚུལ་དང་ཕུང་པོ་ལྔ། ཁམས་ལྔ། དབང་པོ་ལྔ། ཡུལ་ལྔ། ལས་དབང་ལྔ། ལས་དབང་གི་བྱ་བ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་དང་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་སྦྱོར་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་བསྒོམས་པས། ཐ་མལ་གྱི་རྩ་དང་རླུང་དང་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་ལས་རུང་དུ་གྱུར་ཏེ་རྫོགས་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྨིན་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་ལྡོག་ན་མི་སྐྱེའོ། །འདི་དག་གི་གནད་ལེགས་པར་རྟོགས་ན་བསྐྱེད་རིམ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཆད་དེ་ཉིད་རང་གི་ངང་གིས་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐུན་རེ་རེ་ནས་སྦྱོར་ཚུལ་སོགས་འདིར་བཤད་ན་གཞུང་ཧ་ཅང་མངས་པས་འཇིགས་ཏེ་མ་བྲིས་ཀྱི་ཁོ་བོས་ལོགས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁ་ཅིག་དབྱངས་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཟླ་བ་དང་གསལ་བྱེད་ཡོངས་
སུ་གྱུར་པ་ལས་ཉི་མ་བསྐྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཨ་སོགས་དབྱངས་སུམ་ཅུ་དང་ཐིག་ལེ་དང་རྣམ་པར་བཅད་པ་སྟེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་རྣམ་པ་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་གཡོན་དང་གཡས་སུ་བསྐོར་བས་དགོད་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཟླ་ཉིའི་སྟེང་དུ་དབྱངས་གསལ་དགོད་པར་གསུངས་ཤིང༌། དབྱངས་
གསལ་འགྱུར་བ་ལས་ཀྱང་ཟླ་ཉི་བསྐྱེད་དགོས་ན། ཟླ་བ་གཉིས་དང་ཉི་མ་གཉིས་བསྐྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། དབྱངས་གསལ་གྱུར་པ་ལས་བསྐྱེད་པར་ཕྱོགས་འདིའི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཧཾ་ཡིག་བསྒོམ་པའི་དུས་ན་སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས་འདི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བྱེད་པ་ནི་ས་བོན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཧཾ་ཡིག་ལྷའི་སྐུ་རྫོགས་པའི་ས་བོན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཧཾ་ཡིག་ལྷ་སྐུ་ལ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུར་བསྒོམ་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༤༧༦ ཕྲེང་། ༡༠

42 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།
གཙོ་བོའ་གདན་ལ་སློབ་དཔོན་ཨབྷྱཱ་ཀ་རས། དེའི་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་གནས་པའི་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་དང་སྒྲ་གཅན་དང་ ིདུས་ཀྱི་མེའི་སྟེང་དུ་ཞེས་སྒྲ་གཅན་དང་དུས་མེ་གཉིས་ཀ་བཤད་པ་ལ། བོད་དག་མི་འཐད་པར་སྨྲ་བ་ནི་ནང་དང་སྦྱང་གཞི་དང་རྫོགས་རིམ་སོགས་དང་སྦྱོར་བའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་མ་ཆགས་པའི་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པ་མ་ལྕིགས་པ་སྟེ། ནང་དང་རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་བའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་ཕྱོགས་ཙམ་གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་ལ། དབང་ལེར་རྒྱུད་ལས། རྒྱལ་བའི་བདག་པོའ་པདྨ་སྣ་ཚོགས་མདོག་ལ་ཟླ་བ་ཉི་མ་མེའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ཡིག་སྟེ། ི 1

ཞེས་གསུངས་པའི་མེ་ནི་དུས་མེ་ཡིན་ལ།
དེའི་འགྲེལ་པར་འདིར་གནམ་སྟོང་གི་མཐར་འཛིན་པའི་དུས་སུ་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་དང་སྒྲ་གཅན་རྣམས་སྦྱོར་བ་སྟེ། ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་དང་མེ་ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ནོ།2

།ཞེས་གསུངས་པས་ནི་རྒྱུད་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་
པའི་ཟླ་ཉི་དུས་མེ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུས་མེའི་སྒྲས་སྒྲ་གཅན་ཡང་འཕངས་པར་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་གཅན་གདན་དུ་ཡོད་ཅིང་དུས་མེ་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
གནམ་སྟོང་གི་མཐར་འཛིན་པ་ན་ཟླ་ཉི་སྒྲ་གཅན་དུས་མེ་བཞི་ཀ་དུས་གཅིག་ལ་གཞི་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་མི་
སྲིད་པས་ཕྱི་དང་མི་མཐུན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འཛིན་པའི་ཚེ་ཟླ་ཉི་འོག་ཏུ་བྱས་སྒྲིབ་བྱེད་སྒྲ་གཅན་སྟེང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲིབ་པ་མི་སྲིད་པས་ཕྱི་དང་མི་མཐུན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། གཞན་ཡང་རེས་འགའ་ཟླ་ཉི་སྒྲ་གཅན་གྱིས་འཛིན་ལ། རེས་འགའ་དུས་མེ་སྒྲིབ་པར་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ། གཅིག་ལ་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྦྱོར་ཞིང༌། ཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་སྨྲོས་ཤིག །གདན་གྱི་ཆོས་མཐུན་ནང་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གསང་བའི་པདྨ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་པདྨ་བཞིན་ནོ། །བཤང་བ་དང་གཅི་བ་དང་ཁུ་བ་འབབ་པའི་རྩ་གསུམ་ནི་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་དང་སྒྲ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། གསང་བའི་པདྨའི་ལྟེ་བར་དེ་རྣམས་འདུས་པའོ།3

།ཞེས་གསུངས་པ་ལ། གསང་གནས་ཀྱི་པདྨར་ཟླ་ཉིའི་རྩ་དང་འདུས་པ་དེ་
ནི་དུས་མེའི་རྩ་དུང་ཅན་མ་མ་ཡིན་ནམ། གསང་གནས་ན་སྒྲ་གཅན་གྱི་རྩ་ཇི་ལྟར་ཡོད་སྨྲོས་ཤིག།
ལྟེ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ནམ་མཁའི་ཁམས་སྒྲ་གཅན་གྱི་རྩ་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱི་དང༌། ལྟེ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་དུས་མེའི་རྩ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཁམས་དུང་ཅན་མ་གཉིས་སྒྲ་གཅན་གྱི་རྩ་ཞེས་པའི་ཚིག་གཅིག་གིས་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དུང་ཅན་མའི་རྩ་ལ་སྒྲ་གཅན་གྱི་རྩའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གདན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སྒྲ་གཅན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༡༥༤ ཕྲེང་། ༢
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༦༩༠ ཕྲེང་། ༡༨
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༤༧༣ ཕྲེང་། ༡༢

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 43
ཀྱིས་དུས་མེའི་གདན་ཡང་འཕངས་པ་ཁས་བླངས་ན་མགོ་ལ་ཐོག་ལྟུང་བའི་འཇིགས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རམ། འོ་ན་སྒྲ་གཅན་དང་དུས་མེའི་ས་བོན་སོ་སོར་མ་གསུངས་པས་གནོད་དོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་གྱི་སྐབས་སུ། ཐིག་ལེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྒྲ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི། འདིར་འི་ཡི་གེ་རྣམས་དང༌། ཁོར་ཡུག་རི་རབ་གདན་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་སྦྱར་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེའི་ཀླད་ཀོར་གྱི་ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའ་རིགས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་ཡང༌། དེའི་ནཱ་ད་ནི་མཆོག་གི་ཆ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རིགས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་སྐབས་དུ་ ིམར་བཤད་པས་ཐིག་ལེ་ནཱ་ད་དང་བཅས་པ་ལས་སྒྲ་གཅན་དང་དུས་མེ་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་པ་མི་འགལ་ལ། གཙོ་བོའ་གདན་ ིགྱི་སྐབས་སུ་དབང་ལེར། ལྟེ་བའི་སྟེང་དུ་ཨཾ་ཨཿཨ་སྟེ་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་དང་སྒྲ་གཅན་གྱི་གདན་རྣམས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ལེའུ་དང་པོར་སྟོང་ཆེན་ཡིག་ལྔའི་སྐབས་སུ། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་བསྡུས་ནས། དེའི་མིང་གི་དབྱངས་ཨ་ཡིག་གཅིག་པུ་ཐུན་མོང་དུ་གསུངས་ནས། ཁམས་སྡེ་ཚན་དྲུག་ལ་མིང་གི་ཡི་གེ་ལྔ་ལས་མ་གསུངས་པ་དང་འདྲ་བས་སྐྱོན་མེད་དོ།།
ཨ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས། བསྲུང་འཁོར་ལ་སོགས་
པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷའི་གདན་སྟོང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་ཨ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གཙོ་བོའ་གདན་ལ་དུས་མེ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ ིསྒྲུབ་ལེར་ཡེ་ཤེས་པ་དང་རོ་མཉམ་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། སྙིང་པོའ་པདྨར་ཞེས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་མེའི་སྟེང་དུ་སྟེ་ཟླ་བ་ ིདང་ཉི་མ་དང་སྒྲ་གཅན་དང་དུས་མེའི་སྟེང་དུ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།1

།ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་གསལ་ཁ་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དངོས་སུ་བསྙོན་པར་བྱེད་པའོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་འདིར་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ།།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་མཐར་འཆི་བ་འོད་གསལ་མྱོང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་
སྔོན་འགྲོ་ཚོགས་གཉིས་བསག་པ་དང་། ཤི་ནས་བར་དོ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དངོས་གཞི་ཡན་ལག་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་དང༌། ཐུན་གྱི་མཐར་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་བསག་པ་དང༌། འཆི་རིམ་དང་མཐུན་པར་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཞི་བསྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༥༡༢ ཕྲེང་། ༡

44 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་པཾ་ལས་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་ཨཾ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ལས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དཀྱིལ་འཁོར་ ིགྱི་རྣམ་པར་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་མཐིལ་དུ་སྤྱན་དྲངས། འོད་ཟེར་རང་གི་སྙིང་ཁར་ཟླ་བ་རྡོ་རྗེ་ལ་ཐིམ། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན། །སྲིད་གསུམ་སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་མེད། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་པའི་སྐུ། །དཔལ་ལྡན་དུས་འཁོར་ལ་ཕྱག་འཚལ། །རང་གི་སྙིང་ཁར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་གི་་དང་་ལས་རོལ་མོ་མ་དང་གར་མ་ལྗང་ཁུ་རྡ་པ་ཊ་ཧ་དང་གོས་འཛིན་པ། ་དང་་ལས་དྲི་མ་དང་ཕྲེང་བ་མ་ནག་མོ་དྲིའི་དུང་ཆོས་དང་མེ་ཏོག་སྔོན་པོའ་ཕྲེང་བ་འཛིན་པ། ི་དང་་ལས་བདུག་སྤོས་མ་དང་མར་མེ་མ་དཀར་མོ་སྤོས་སྣོད་དང་མར་མེ་འཛིན་པ། ་དང་་ལས་ལྷ་བཤོས་མ་དང་འབྲས་བུ་མ་དཀར་མོ་བདུད་རྩིས་གང་བའི་སྣོད་དང་འབྲས་བུ་འཛིན་པ། ་དང་་ལས་སྒེག་མོ་དང་བཞད་མ་སེར་མོ་དབུ་རྒྱན་དང་དོ་ཤལ་འཛིན་པ། ་དང་་ལས་གླུ་མ་དང་འདོད་མ་སྔོན་མོ་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་འཛིན་པ་སྤྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་གྱུར། ཨོཾ་་བཛྲ་གྷན་དྷེ་གྷན་དྷ་ཨར་ཙྪ་ནཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་་བཛྲ་མཱ་ལེ་མཱ་ལ་ཨར་ཙྪ་ནཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་་བཛྲ་དྷཱུ་པེ་དྷཱུ་པ་ཨར་ཙྪ་ནཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་་བཛྲ་པྲ་དཱི་པེ་པྲ་དཱི་པ་ཨར་ཙྪ་ནཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་་བཛྲ་ཨ་མྲྀ་ཏེ་ནེ་བེདྱ་པཱུ་ཛཱཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་་བཛྲ་ཨཀྵ་ཏེ་ཨཀྵ་ཏ་པ་ལ་ཨར་ཙྪ་ནཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་་བཛྲ་ལཱ་སྱེ་ཝསྟྲ་མ་བྷ། ར་ཎ་པཱུ་ཛཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་་བཛྲ་ཧཱ་སྱེ་གྷ་ཎ་ཌ་ཨ་དར་ཤ་པཱུ་ཛཱཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་་བཛྲ་བཱ་ཏེ་བཱ་ཏྱ་པཱུ་ཛཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་་བཛྲ་ནྲི་ཏྱེ་ནྲྀ་ཏྱ་པཱུ་ཛཱཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་་བཛྲ་གཱི་ཏེ་གཱི་ཏ་པཱུ་ཛཱཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཨོཾ་་བཛྲ་ཀཱ་མེ་སརྦ་བུདྡྷ་བོ་དྷི་ས་ཏྭཱ་ནཱཾ་ཀྲོ་དྷཱི་དཱ་ནཱི་བཛྲ་སུ་ར་ཏ་པཱུ་ཛཱཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཞེས་རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་མཆོད།
ཐོག་མེད་དུས་ནས་ད་ལྟའི་བར། །ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གིས། །བགྱིས་དང་
བགྱིད་སྩལ་ཡི་རང་བའི། །སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་ཚོགས་དང༌། །གཞན་ཡང་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །མངོན་པར་དགའ་བས་ཡི་རང་ངོ༌། །ཉོན་མོངས་ནད་ཀྱིས་གདུངས་པ་ཡི། །སྐྱེ་བོ་བདེ་བར་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 45
གསོ་བྱའི་ཕྱིར། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བདུད་རྩི་ཡི། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་དུ་གསོལ། །མ་རྟོགས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས། །མྱ་ངན་འདའ་བཞེད་སྤངས་ནས་ནི། །རྨོངས་མེད་འཁོར་བ་དག་ཚུལ་གྱིས། །བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་བཞུགས་སུ་གསོལ། །སངས་རྒྱས་སློབ་དཔོན་དབང་མཆོག་ཐོབ། །དེས་བསྟན་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཆོས། །དེར་གནས་དགེ་འདུན་རྣམ་གཉིས་ལ། །རབ་ཏུ་དྭང་བས་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བླ་མ་སངས་རྒྱས་སྲས་བཅས་ལ། །བདག་ཉིད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འབུལ། །ཡོན་གནས་དམ་པ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས། །བྲན་དང་འབངས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ། །བདག་གི་དུས་གསུམ་དགེ་རྩ་རྣམས། །རང་དོན་དྲི་མས་མ་གོས་པར། །སྲིད་གསུམ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ། །སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག།།དུས་འདི་ནས་བཟུང་བྱང་ཆུབ་བར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང༌། །བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱེད། །བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་སྤངས། །སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཐབས་སྨོན་ལམ། །སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །ཚོགས་གསུམ་དོན་དུ་བསྒྲུབ་པར་བགྱི། །སེམས་ཅན་བདེ་དང་ལྡན་པ་དང༌། །སྡུག་བསྔལ་དང་ནི་བྲལ་བ་དང༌། །བདེ་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པར་དགའ། །མཉམ་ཉིད་བཏང་སྙོམས་བསྒོམ་པར་བགྱི། །སྦྱིན་པའི་གཡབ་མོས་ལེགས་བོས་ཏེ། །སྙན་པར་སྨྲ་བས་གཏམ་བྱས་ནས། །དོན་སྤྱོད་པ་ཡིས་བག་ཕབ་སྟེ། །དོན་མཐུན་གྲོས་ཆེན་གདབ་པར་བགྱི། །ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །ངག་གི་རྣམ་པ་བཞི་དག་དང༌། །ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་རྣམ་གསུམ་སྟེ། །མི་དགེ་བཅུ་པོ་སྤང་བར་བགྱི། །བསླབ་པ་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡི། །འགྱོད་དང་རྨུགས་པ་གཉིད་དང་ནི། །རྒོད་པ་དང་ནི་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། །སྒྲིབ་པ་ལྔ་པོ་སྤང་བར་བགྱི། །འདོད་ཆགས་དང་ནི་ཞེ་སྡང་དང༌། །གཏི་མུག་དང་ནི་ང་རྒྱལ་ཏེ། །སྲིད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པ་ཡི། །ཉོན་མོངས་བཞི་པོ་སྤང་བར་བགྱི། །འདོད་པའི་ཟག་དང་སྲིད་པའི་ཟག།།མ་རིག་པ་ཡི་ཟག་པ་དང༌། །ལྟ་བའི་ཟག་སྟེ་འཁོར་བའི་རྒྱུ། །ཟག་པ་བཞི་པོ་སྤང་བར་བགྱི། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད། །སྨོན་མེད་མངོན་པར་འདུ་མ་བྱས། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཞི་ཡིས། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པར་བགྱི། །ཞེས་དོན་
དྲན་བཞིན་པས་བརྗོད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པ་བསྒོམ་པ་མེད། །བསྒོམ་པ་སྒོམ་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །དེ་ལྟར་

46 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

དངོས་པོ་དངོས་མི་འགྱུར། །བསྒོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆུའི་ཁམས་ཀྱིས་མེ་ཉམས་པར་བྱས། མེ་དང་བྲལ་བའི་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ། ཆུ་རླུང་གིས་སྐམས། རླུང་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ། རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིམ། དེ་ལྟར་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་ནས། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར། ཨོཾ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ཛྙཱ་ན་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཨོཾ་ཨ་ནི་མི་ཏྟ་ཛྙཱན་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཨོཾ་ཨ་པྲ་ཎི་ཧི་ཏ་ཛྙཱ་ན་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཨོཾ་ཨ་ན་བྷི་སཾ་སྐཱ་ར་ཛྙཱ་ན་བཛྲ་སྭ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཞེས་ང་རྒྱལ་བཟུང་ངོ་།།
གཉིས་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག །ལས་རྒྱལ་མཆོག །ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར། ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་དང་ ིབཞིའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟེན་བསྐྱེད་པ་དང་བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནམ་མཁའི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པའི་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ། ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་པོ་དབུས་སུ་གཞིའི་རྣམ་པ་ཐད་ཀར་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བཞི་པ་སྟེང་འོག་ཏུ་ཧཱུཾ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་གཉིས་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཚན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་རཾ་ལས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་གྲུ་གསུམ་རྒྱར་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པ་སྟེང་འོག་ཏུ་ཧཱུཾ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་གཉིས་དང་བཅས་པ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་མཚན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་ཝཾ་ལས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་ཟླུམ་པོ་རྒྱར་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་གཉིས་པ་སྟེང་འོག་ཏུ་ཧཱུཾ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་གཉིས་དང་བཅས་པ་པདྨས་མཚན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་ལཾ་ལས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་སེར་པོ་གྲུ་བཞི་རྒྱར་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་པ་སྟེང་འོག་ཏུ་ཧཱུཾ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་གཉིས་དང་བཅས་པ་རྡོ་རྗེས་མཚན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་མཾ་ལས་ལྷུན་པོ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་འོག་གི་རྒྱར་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་དང་སྟེང་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་བཅུ་པ། དེའི་དབུས་སུ་ཀྵཾ་ལས་སྣ་ཚོགས་པདྨ་རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་གི་རྒྱའི་ཕྱེད་དང་མཉམ་པའི་སུམ་ཆ་ལྟེ་བ་ལ་ཡོད་པ། དེའི་སྟེང་དུ་ཧཾ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟེ་བ་དང་མཉམ་པ། དེའི་སྟེང་དུ་ཚེག་དྲག་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཟླ་བ་དང་མཉམ་པ། དེའི་སྟེང་དུ་ཐིག་ལེ་ནཱ་ད་དང་བཅས་པ་ལས་སྒྲ་གཅན་དང་དུས་མེའི་དཀྱིལ་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 47
འཁོར་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་ཉི་མ་དང་མཉམ་པ། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་ འི་ཡི་གེར་གྱུར།
སླར་ཡང་ཡི་གེ་དེ་དག་སོ་སོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་ས། རི་རབ་པདྨ་ཟླ་
ཉི་སྒྲ་གཅན་དུས་མེའི་གདན་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེའི་གུར་གྱི་ནང་དུ་བྷྲཱུཾའམ་ཨོཾ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནོར་བུའི་འོད་ཟེར་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ། སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་ནས་རིམ་པ་བཞིན་སེར་དཀར་དམར་ནག་ལྗང་བའི་རྩིག་པ་རིམ་པ་ལྔ་དང་ལྡན་པ། དེའི་ནང་དུ་དེའི་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་ཀྱིས་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩིག་པ་རིམ་པ་ལྔ་དང་ལྡན་པ། དེའི་ནང་དུ་དེའི་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་ཀྱིས་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱི་ནས་རིམ་པ་བཞིན། ནག་དམར་དཀར་བའི་རྩིག་པ་རིམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གའང་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་པ། ནོར་བུ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟ་བབས་བཞི་བཞིས་བརྒྱན་པ། རྟ་བབས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཀ་བ་བཞི་བཞིའི་བར་དུ་ལྷ་མོའ་གནས་གསུམ་གསུམ་ ིདང་ལྡན་པའི་བརྩེགས་མ་གསུམ་པ། བརྩེགས་མ་དང་པོ་ལ་གླང་པོ་ཆེའི་མགོར་སེང་གེས་མནན་པ་དང༌། བར་མ་དང་སྟེང་མ་ལ་ཤཱ་ལ་བྷཉྫི་ཀས་སྣམ་བུ་བཏེག་པ། སྣམ་བུ་སོ་སོའ་རྩེ་མོར་རྒྱལ་ ིམཚན་སྒྲེང་བ་དང༌། རྔ་ཡབ་དང་མེ་ལོང་དང༌དྲིལ་བུ་དང༌བ་དན་དཀར་པོ་རྣམས་འཕྱང་བ། སྟེང་དུ་ཧར་མི་དང༌། དེའི་སྟེང་གི་དབུས་སུ་བུམ་པ་དང༌། གཡས་གཡོན་དུ་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཀ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་ནས་མྱོས་པ་བསྲུང་བས་བསྐོར་བ། སྐུའི་རྟ་བབས་རྣམས་ཀྱི་བརྩེགས་འོག་མའི་དབུས་སུ་ཤར་དུ་ཧུཾ་ལས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནག་པོའ་གཡས་གཡོན་དུ་རི་དྭགས་ཕོ་མོ། ལྷོར་ཨཱཿལས་ ིབུམ་པ་བཟང་པོ་དམར་པོའ་གཡས་གཡོན་དུ་དུང་དང་པདྨ། བྱང་དུ་ཨོཾ་ལས་རྔ་བོ་ཆེ་དཀར་ ིཔོའ་གཡས་གཡོན་དུ་དབྱུག་པ་དང་ཐོ་བ། ནུབ་ཏུ་ཧོཿལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་སེར་པོའི་གཡས་ ིགཡོན་དུ་མིའམ་ཅི་ཕོ་མོ།
དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གའི་རྩིག་པའི་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕ་གུ་གཞི་དམར་པོ་ལ་རིན་པོ་
ཆེ་ཟུར་གསུམ་པ་དང་གྲུ་བཞི་པ་ལ་སོགས་པས་སྤྲས་པ། ཕ་གུའི་སྟེང་ནས་གསེར་གྱི་སྐ་རགས་བཞིའི་ཕྱི་ངོས་སུ་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁ་ནས་མུ་ཏིག་གི་དོ་ཤལ་དང་དོ་ཤལ་ཕྱེད་པ་འཕྱང་བ་ལ་མེ་ལོང་

48 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

དང་རྔ་ཡབ་དང་དྲིལ་བུ་དང་ཟླ་བ་ཕྱེད་པ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ། དེའི་ཕྱི་ངོས་སུ་བྱ་འདབ་ལས་འཕྱང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཤར་བུ། དེའི་སྟེང་དུ་པདྨ་འདབ་མ་ཕྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་མདའ་ཡབ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་རྣམས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པ། རྩིག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་ནས་འདོད་ཡོན་གྱི་སྣམ་བུ་དཀར་པོས་འགྲམ་སྟེགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐོར་ཞིང༌། སྒོ་དང་སྒོ་ཁྱུད་ཀྱི་ཕྱིའི་མཚམས་རྣམས་སུ་ཟླ་ཕྱེད་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་གྱིས་སྤྲས་པ། རྩིག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིའི་རྩ་བའི་ཟུར་བཞིར་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེས་བརྒྱན་པ། དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གའི་རྩིག་པའི་ནང་དུ་རྩིག་པ་ལ་མ་རེག་པའི་ལྷ་སྣམ་དཀར་པོ་སྟེང་གི་ཐོག་དང་བཅས་པ། ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གྲུ་བཞི་པ། རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བ་ལྗང་ཁུས་བསྐོར་ཞིང་ཤར་དུ་རལ་གྲི་ནག་པོ། ལྷོར་རིན་པོ་ཆེ་དམར་པོ། བྱང་དུ་པདྨ་དཀར་པོ། ནུབ་ཏུ་འཁོར་ལོ་སེར་པོས་མཚན་པའི་ཀ་བ་བཞི་བཞི་སྟེ་ཀ་བ་ནག་པོ་བཅུ་དྲུག་དང་ལྡན་པ། དེའི་ནང་དུ་དེའི་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་ཀྱི་གྲུ་བཞི་པ་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བ་ནག་པོས་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ། ཨོཾ་ལས་པདྨ་ལྗང་ཁུ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ། དེའི་ལྟེ་བར་ཨཾ་ལས་ཟླ་བ། ཨཱཿལས་ཉི་མ། ཨ་ལས་སྒྲ་གཅན་དང་དུས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར། ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་གཤེགས་པ་བཞི། སེམས་དཔའ་དྲུག།།སྒྲ་རྡོ་རྗེ་མ་དང་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་མ་རྣམས་ཀྱི་གནས་དང༌། ལྷོ་སྒོ་དང་ནུབ་སྒོ་དང་སྟེང་དུ་ཨོཾ་ལས་པདྨ་དཀར་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལྟེ་བར་རཾ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ།
གཤེགས་མ་བཞི་དང་སེམས་མ་བཞིའི་གནས་དང་ཤར་སྒོ་དང་བྱང་སྒོར་ཨོཾ་ལས་པདྨ་
དམར་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལྟེ་བར་ཨ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ། གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྣམ་གྱི་སྟེང་གི་ལྷའི་གནས་རྣམས་སུ། ཤར་དུ་པྲེཾ་ལས་ཡི་དྭགས། མེར་གཾ་ལས་མཁའ་ལྡིང་། ལྷོར་མཾ་ལས་མ་ཧེ། བདེན་བྲལ་དུ་མཾ་ལས་རྨ་བྱ། བྱང་དུ་བཾ་ལས་ཁྱུ་མཆོག།།དབང་ལྡན་དུ་སིཾ་ལས་སེང་གེ །ནུབ་ཏུ་ཧཾ་ལས་གླང་པོ་ཆེ། རླུང་དུ་ཧཾ་ལས་ངང་པ། སྲོག་ཆགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་པཾ་ལས་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཕྱོགས་བཞིར་དམར་པོ་དང་མཚམས་བཞིར་དཀར་པོ་རེ་རེ། སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྣམ་གྱི་སྟེང་གི་ཤར་སྒོའ་གཡས་སུ་པྲེཾ་ལས་ཡི་དྭགས། གཡོན་དུ་གཾ་ལས་མཁའི་ལྡིང། མེར་སྨྲིཾ་ལས་རི་དྭགས། ལྷོ་སྒོའ་གཡས་སུ་ཨོཾ་ལས་ལིུ ག།།གཡོན་དུ་མཾ་ལས་མ་ཧེ། བདེན་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 49
བྲལ་དུ་མཾ་ལས་རྨ་བྱ། བྱང་སྒོའ་གཡས་སུ་མཾ་ལས་ཆུ་སྲིན། གཡོན་དུ་བཾ་ལས་ཁྱུ་མཆོི ག།།དབང་ལྡན་དུ་མུཾ་ལས་བྱི་བ། ནུབ་སྒོའ་གཡས་དང་གཡོན་དུ་ཧཾ་ཧཾ་ལས་གླང་པོ་ཆེ། རླུང་དུ་ཧཾ་ལས་ངང་ ིཔ། སྲོག་ཆགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་པཾ་ལས་པདྨ་འདབ་མ་ཉེར་བརྒྱད་པ་རིམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་དམར་པོ་དང་མཚམས་རྣམས་སུ་དཀར་པོ་རེ་རེ།
སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྒོར་སུཾ་ལས་ཕག་ནག་པོ་བདུན། ལྷོ་སྒོར་ཨཾ་ལས་རྟ་དམར་
པོ་བདུན། བྱང་སྒོར་སིཾ་ལས་སེང་གེ་དཀར་པོ་བདུན། ནུབ་སྒོར་ཧཾ་ལས་གླང་པོ་ཆེ་སེར་པོ་བདུན། སྟེང་དུ་གཾ་ལས་མཁའ་ལྡིང་ཨ་ནི་ལ། འོག་ཏུ་ཤཾ་ལས་སེང་གེ་རྐང་པ་བརྒྱད་པ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དྲངས་པ་རཾ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤིང་རྟ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་པཾ་ལས་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་རེ་རེ། སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁ་ཁྱེར་གྱི་སྟེང་གི་ཤར་སྒོའ་གཡོན་གཡས་སུ་ཡཾ་ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ ིནག་པོ་ཟླ་གམ་རེ་རེ། ལྷོ་སྒོའ་གཡོན་གཡས་སུ་རཾ་རཾ་ལས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་གྲུ་གསུམ་ ིརེ་རེ། བྱང་སྒོའ་གཡོན་གཡས་སུ་བཾ་བཾ་ལས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་ཟླུམ་པོ་རེ་རེ། ནུབ་སྒོའི་ིགཡོན་གཡས་སུ་ལཾ་ལཾ་ལས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་སེར་པོ་གྲུ་བཞི་རེ་རེ།
སྟེང་དང་འོག་ཏུ་མཾ་དང་ཛྙཱཾ་ལས་ནམ་མཁའ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྗང་ཁུ་དང་
སྔོན་པོ། འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་པཾ་ལས་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་རེ་རེ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་འོག་གི་ས་གཞི་དང་སྟེང་གི་ཐོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤར་ནག།།ལྷོ་དམར། བྱང་དཀར། ནུབ་སེར། དབུས་སྔོ་བ། སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་སའི་ཁོར་ཡུག་ལ་ཐུག་གི་བར་གྱི་མཆོད་པའི་ས་ལ་པདྨ་བུམ་སོགས་མཆོད་རྫས་དུ་མས་གང་བ། དེའི་ཕྱི་རོལ་ནས་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་གི་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོ་བཞིས་བསྐོར་བའི་སའི་ཁོར་ཡུག་གི་སྟེང་གི་དབང་ལྡན་ནས་ཨཾ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཟླ་བ་ཉ་གང་བ་འཆར་བ་དང༌། བདེན་བྲལ་དུ་ཨཱཿལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནུབ་བཞིན་པ། མེ་དང་རླུང་གི་ཁོར་ཡུག་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་ཤར་རྩེ་མོས་འབིགས་པའི་དུར་ཁྲོད་དུ་གཾ་ལས་བསེ། མེར་ལྷག་མ་ཟ་བའི་དུར་ཁྲོད་དུ་བེཾ་ལས་བེ་རུན་དྲ། ལྷོར་རོ་བསྲེགས་པའི་དུར་ཁྲོད་དུ་ཏཾ་ལས་དོམ། བདེན་བྲལ་མི་ཟད་པའི་གཡུལ་གྱི་དུར་ཁྲོད་དུ་ཀྲུཾ་ལས་ཁྲུང་ཁྲུང༌། བྱང་རུལ་བ་དང་བཅས་པའི་དུར་ཁྲོད་དུ་ཙཾ་ལས་འབྲི། དབང་ལྡན་བྱིས་པ་ཤི་

50 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བའི་དུར་ཁྲོད་དུ་བཾ་ལས་བཤང་གདོང༌། ནུབ་རྣག་གི་དྲིའི་དུར་ཁྲོད་དུ་སིཾ་ལས་སེང་གེ །རླུང་སྦྲུལ་གྱིས་ཟོས་པའི་དུར་ཁྲོད་དུ་ནཾ་ལས་མིག་སྔོན། སྟེང་དུ་ཨཾ་ལས་མཁའ་ལྡིང་ཨ་ན་ལ། འོག་ཏུ་ཤཾ་ལས་སེང་གེ་རྐང་པ་བརྒྱད་པ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཙཾ་ལས་སྐྱེས་པའི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་པ་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་དམར་པོ་དང་མཚམས་རྣམས་སུ་དཀར་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་པཾ་ལས་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཕྱོགས་སུ་དམར་པོ་དང་མཚམས་སུ་དཀར་པོ་རེ་རེ། རླུང་གི་ཕྱི་རོལ་ནམ་མཁའི་ཁོར་ཡུག་ལ་རྡོ་རྗེའི་རྭ་བ་དང་དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འོད་ཟེར་འབར་བས་བསྐོར་བར་གྱུར།
གཉིས་པ་ལ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་བསྐྱེད་པ་དང༌། དེའི་མངལ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྤྲོ་
བ་དང་སྤྲོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེའི་དབང་བསྐུར་སྦྱིན་པ་དང༌། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ང་རྒྱལ་བཟུང་བ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། དབུས་སུ་ཟླ་ཉི་སྒྲ་གཅན་དུས་མེའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉ་གང་བ་དེའི་སྟེང་དུ་ཨ་ཨི་རྀ་ཨུ་ལྀ་ཨ་ཨེ་ཨར་ཨོ་ཨལ། ཧ་ཡ་ར་ཝ་ལ། ཨཾ་རྣམས་གཡོན་སྐོར་དང༌། ལཱ་ཝཱ་རཱ་ཡཱ་ཧཱ། ཨཱལ་ཨཽ་ཨཱར་ཨཻ་ཨཱ། ལཱྀ་ཨཱུ་རཱྀ་ཨཱི་ཨཱ་ཨཿརྣམས་གཡས་སྐོར་དུ་རིམ་པ་གཅིག་གིས་འཁོད། དེ་ལྟར་མཚན་སོ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་དབྱངས་སོ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་པའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས། དེའི་འོག་ཏུ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ། ལླ་་་ཌྜ་ཌྷྜྷ། ལླ་་་་ཧྷ། སྶ་་ཥྛ་ཤྴ་། ཏྟ་ཐྠ་དྡ་དྷྡྷ་ནྣ། བྦ་ཕྥ་བྦ་བྷྦྷ་མྨ། ཊྚ་ཋྛ་ཌྜ་ཌྷྜྷ་ཎྞ། ཙྩ་ཚྪ་ཛྫ་ཛྷྫྷ་ཉྙ། ཀྐ་ཁྑ་གྒ་གྷྒྷ་ངྔ་སྟེ་བརྩེགས་པ་རྣམས་གཡས་སྐོར་དང་། ང་གྷ་ག་ཁ་ཀ།།ཉ་ཛྷ་ཛ་ཚ་ཙ། ཎ་ཌྷ་ཌ་ཋ་ཊ། མ་བྷ་བ་ཕ་པ། ན་དྷ་ད་ཐ་ཏ། ་ཤ་ཥ་་ས། ཧ་ཡ་ར་ཝ་ལ། ཌྷ་ཌ་ཡ་ཝ་ལ་རྣམས་གཡོན་སྐོར་དུ་རིམ་པ་གཅིག་གིས་འཁོད། དེ་ལྟར་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་ངོ་བོ་གསལ་བྱེད་བརྒྱད་ཅུའི་མཚན་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ཟླ་བའི་དབུས་སུ་དྲི་ཟའི་རྣམ་ཤེས་ཧཱུཾ་ཡིག་རི་བོང་གི་མཚན་མ་ལྟ་བུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ལྡན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པ་སྲོག་གི་རླུང་ཧི་ཡིག་ནག་པོ་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཀར་དམར་གྱི་ངོ་བོ་ཟླ་ཉི་དབྱངས་གསལ་རླུང་སེམས་ཀྱི་ཡི་གེ་གཉིས་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཧཾ་ཡིག་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ཧཾ་ཡིག་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ ིལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་བདག་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། དྲི་ ི

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 51

མ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་ལྔ་འཕྲོ་བ། སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ། དབུས་ནག་1

གཡས་དམར་གཡོན་དཀར་བའི་
མགྲིན་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། རྩ་ཞལ་ནག་པོ་དྲག་ཅིང་མཆེ་བ་གཙིགས་པ། གཡས་ཞལ་དམར་པོ་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ། རྒྱབ་ཞལ་སེར་པོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ། གཡོན་ཞལ་དཀར་པོ་རབ་ཏུ་ཞི་བ། ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། རལ་པའི་ཅོད་པན་ལ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དང༌། ཟླ་བ་ཕྱེད་པ་དང༌། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དབུ་རྒྱན་ཅན། རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་དང༌། རྡོ་རྗེ་རྣ་རྒྱན་དང༌། རྡོ་རྗེ་མགུལ་རྒྱན་དང༌། རྡོ་རྗེ་གདུ་བུ་དང༌། རྡོ་རྗེ་སྐ་རགས་དང༌། རྡོ་རྗེ་རྐང་གདུབ་དང༌། རྡོ་རྗེ་དར་དཔྱངས་དང༌། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་དང༌། སྟག་གི་ལྤགས་པའི་ཤམ་ཐབས་གྲོལ་བ། གཡས་གཡོན་གྱི་ཕྲག་པ་དང་པོ་སྔོན་པོ། གཉིས་པ་དམར་པོ། གསུམ་པ་དཀར་པོ་སྟེ་ཕྲག་པ་དྲུག།།གཡས་གཡོན་གྱི་དཔུང་པ་དང་པོ་གཉིས་གཉིས་སྔོན་པོ། གཉིས་པ་གཉིས་གཉིས་དམར་པོ། གསུམ་པ་གཉིས་གཉིས་དཀར་པོ་སྟེ་དཔུང་པ་བཅུ་གཉིས། ཕྱག་ཉི་ཤ་རྩ་བཞིའི་དང་པོ་བཞི་བཞི་ནག་པོ། གཉིས་པ་བཞི་བཞི་དམར་པོ། གསུམ་པ་བཞི་བཞི་དཀར་པོ། ཕྱག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐེ་བོང་སེར་པོ། མཛུབ་མོ་དཀར་པོ། གུང་མོ་དམར་པོ། མིང་མེད་ནག་པོ། མཐེའུ་ཆུང་ལྗང་ཁུ། སོར་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཚིགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་དང་པོ་ནག་པོ། གཉིས་པ་དམར་པོ། གསུམ་པ་དཀར་པོ་སྟེ་སོར་གདུབ་རྣམས་ཀྱིས་མཛེས་ཤིང་འོད་འཕྲོ་བ། གཡས་ཀྱི་ཕྱག་ནག་པོ་བཞི་དང་པོར་རྡོ་རྗེ། གཉིས་པར་རལ་གྲི། གསུམ་པར་རྩེ་གསུམ། བཞི་པར་གྲི་གུག །དམར་པོ་བཞིའི་དང་པོར་མེའི་མདའ། གཉིས་པར་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ། གསུམ་པར་སྒྲ་དང་བཅས་པའི་ཌ་མ་རུ། བཞི་པར་ཐོ་བ། དཀར་པོ་བཞིའི་དང་པོར་འཁོར་ལོ། གཉིས་པར་མདུང༌། གསུམ་པར་དབྱུག་པ། བཞི་པར་དགྲ་སྟ། གཡོན་གྱི་ཕྱག་ནག་པོ་བཞིའི་དང་པོར་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ། གཉིས་པར་ཕུབ། གསུམ་པར་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་རྣམ་པར་རྒྱས་པ། བཞི་པར་ཁྲག་གིས་གང་བའི་ཐོད་པ།
དམར་པོ་བཞིའི་དང་པོར་གཞུ། གཉིས་པར་རྡོ་རྗེ་ཞགས་པ། གསུམ་པར་རིན་པོ་ཆེ། བཞི་
པར་པདྨ་དཀར་པོ། དཀར་པོ་བཞིའི་དང་པོར་དུང༌། གཉིས་པར་མེ་ལོང༌། གསུམ་པར་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་སྒྲོག །བཞི་པར་ཚངས་པའི་མགོ་བོ་གདོང་བཞི་པས་ཕྱག་གི་པདྨ་ལ་སྤྲས་པ། ཟླ་ཉི་སྒྲ་གཅན་དུས་ 1 ཞོལ། ཤོག ༣༧ ན ༡ དབུས་ནས་གཡས་དམར་

52 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

མེའི་སྟེང་དུ་ཤིན་ཏུ་རོལ་པའི་གཡས་བརྐྱང་གིས་བཞུགས་པའི་ཞབས་གཡས་པ་དམར་པོའ་འོག་ ིཏུ་འདོད་ལྷ་དམར་པོ་གདོང་གཅིག་པ། ལག་པ་བཞི་པ། ལག་ན་མེ་ཏོག་གི་མདའ་ལྔ་དང༌། གཞུ་དང༌། ཞགས་པ་དང༌། ལྕགས་ཀྱུ་འཛིན་པ། གཡོན་པ་དཀར་པོའ་འོག་ཏུ་དྲག་པོ་དཀར་པོ་གདོང་ ིགཅིག་པ། མིག་གསུམ་པ། ལག་པ་བཞི་པ། ལག་ན་རྩེ་གསུམ་དང་ཌ་མ་རུ་དང་ཐོད་པ་དང་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་འཛིན་པ། བདུད་དང་དྲག་པོའ་ལྷ་མོ་དགའི་མ་དང་ཨུ་མས་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ལ་འཛིན་ཅིང་གདོང་དམན་པར་བྱེད་བཞིན་པ།
ཕྲེཾ་དང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་ཤིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མདུན་ནས་འཁྱུད་པའི་སྣ་ཚོགས་
ཡུལ་སྐུ་མདོག་གསེར་མདོག།།མདུན་ནས་གཡས་སྐོར་གྱིས་སེར་དཀར་སྔོ་དང་དམར་བའི་ཞལ་བཞི་རེ་རེ་ལ་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཕྱག་བརྒྱད་ཀྱི་གཡས་ན་གྲི་གུག།།ལྕགས་ཀྱུ། སྒྲ་དང་བཅས་པའི་ཌ་མ་རུ་དང་བགྲང་ཕྲེང༌། གཡོན་ན་ཐོད་པ། ཞགས་པ། པད་དཀར་འདབ་བརྒྱ་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་བསྣམས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཅོད་པན་ཅན། ཕྱག་རྒྱ་ལྔས་བརྒྱན་པ། གཡོན་བརྐྱང་གི་སྟབས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་གནས་པའོ། །འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་ཤར་དུ་ཨ་དང་སྤོས་སྣོད་ལས་སྐྱེས་པའི་ནག་མོ་འབར་མ་ནག་མོ། ནག་དམར་སེར་དང་དཀར་བའི་ཞལ་བཞི། ཕྱག་བརྒྱད་ཀྱི་གཡས་ན་སྤོས་དང་ཙན་དན། གུར་གུམ། ག་བུར། གླ་རྩི་སྦྱར་བའི་སྣོད། གཡོན་ན་དྲིལ་བུ། པདྨ། ལྷ་ཤིང་གི་མེ་ཏོག།།མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་འཛིན་པ། ལྷོར་ཨཿདང་མར་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དམར་མོ་འབར་མ་དམར་མོ། དམར་སེར་དཀར་དང་སྔོ་བའི་ཞལ་ཅན། ཕྱག་བརྒྱད་ཀྱི་གཡས་ན་མར་མེ། དོ་ཤལ། ཅོད་པན། གདུ་བུ། གཡོན་ན་གོས་སྐ་རགས། རྣ་རྒྱན། རྐང་གདུབ་འཛིན་པ། བྱང་དུ་ཨཾ་དང་ལྷ་བཤོས་ལས་སྐྱེས་པའི་དཀར་མོ་འབར་མ་དཀར་མོ། དཀར་ནག་དམར་དང་སེར་བའི་ཞལ་ཅན། ཕྱག་བརྒྱད་ཀྱི་གཡས་ན་འོ་མ། ཆུ་མཆོག་གི་སྨན་དང་ཆང་གི་སྣོད། གཡོན་ན་བདུད་རྩི། གྲུབ་པའི་རོ། བདུད་རྩིའི་འབྲས་བུ། ཟན་གྱི་སྣོད་འཛིན་པ། ནུབ་ཏུ་ཨཱ་དང་དུང་ཆོས་ལས་སྐྱེས་པའི་སེར་མོ་འབར་མ་སེར་མོ། སེར་དཀར་སྔོ་དང་དམར་བའི་ཞལ་ཅན། ཕྱག་བརྒྱད་ཀྱི་གཡས་ན་དུང་དང༌། གླིང་བུ། ནོར་བུ། ཌ་མ་རུ། གཡོན་ན་པི་ཝང༌། རྔ་དང་། སྒྲ་ལྡན་འཁར་བ། ཟངས་དུང་འཛིན་པ། མེར་ཧ་དང་རྔ་ཡབ་ནག་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 53
དུ་བ་མ་ནག་མོ། ནག་དམར་སེར་དང་དཀར་བའི་ཞལ་བཞི། ཕྱག་བརྒྱད་ན་རྔ་ཡབ་ནག་པོ་བརྒྱད་འཛིན་པ། བདེན་བྲལ་དུ་ཧཿདང་རྔ་ཡབ་དམར་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྨིག་རྒྱུ་མ་དམར་མོ། དམར་སེར་དཀར་དང་སྔོ་བའི་ཞལ་ཅན། ཕྱག་བརྒྱད་ན་རྔ་ཡབ་དམར་པོ་བརྒྱད་འཛིན་པ།
དབང་ལྡན་དུ་ཧཾ་དང་རྔ་ཡབ་དཀར་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་མཁའ་སྣང་མ་དཀར་མོ། དཀར་
ནག་དམར་དང་སེར་བའི་ཞལ་ཅན། ཕྱག་བརྒྱད་ཀྱིས་རྔ་ཡབ་དཀར་པོ་བརྒྱད་འཛིན་པ། རླུང་དུ་ཧ་དང་རྔ་ཡབ་སེར་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་མར་མེ་མ་སེར་མོ། སེར་དཀར་སྔོ་དང་དམར་བའི་ཞལ་ཅན། ཕྱག་བརྒྱད་ཀྱིས་རྔ་ཡབ་སེར་པོ་བརྒྱད་འཛིན་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་པ། ཕྱག་རྒྱ་ལྔས་བརྒྱན་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཅོད་པན་ཅན། མཉམ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། ཟུར་བཞིའི་དབང་ལྡན་དུ་ཨཾ་ལས་ཆོས་ཀྱི་དུང་དཀར་པོ། བདེན་བྲལ་དུ་ཨཱཿལས་ཆོས་ཀྱི་གྷན་ཌི་དམར་པོ། མེར་ཧཱུཾ་ལས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ནག་པོ། རླུང་དུ་ཧོཿལས་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་སེར་པོ།
གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་
པོའ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་སྣོད་དུ་མངོན་པར་གཟིགས་ནས། ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ ིཞུགས་པའི་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་སྒྲ་ཡིས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལྷའི་རང་གི་ངོ་བོར་སྣང་བར་གྱུར་པ་རྣམས་བཅུག་སྟེ། སླར་ཡང་ལྷའི་ཚོགས་དེ་དག་རང་གི་ལུས་ལས་སྤྲོས་ནས་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་གྱི་སྐུའི་ནང་དུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞུགས། དེ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོས་ནས་སླར་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའ་རྣམ་པར་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས། ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་ཞུ་བའི་ ིབྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ནས་བརྒྱུད་དེ། རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་བབས་པས་ཐིག་ལེ་ཆ་སོ་སོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་བདག་པོར་གྱུར་པའི་ལྷ་སོ་སོའ་ས་བོན་དང༌། ིདེ་ལས་ལྷ་སོ་སོའ་ཕྱག་མཚན་དང༌། དེ་ལས་ལྷ་སོ་སོའི་སྐུར་གྱུར་ནས་རིམ་པ་བཞིན་ཡུམ་གྱི་པདྨ་ ིནས་སྤྲོས་ཏེ། རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད་པ་ནི། ཨ་དང་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་ལྗང་ཁུ། ལྗང་དམར་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་རྡོ་རྗེ། གྲི་གུག །དགྲ་སྟ། གཡོན་ན་

54 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ། ཐོད་པ། ཚངས་མགོ་འཛིན་པ། ཤེར་ཕྱིན་མས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ནས་རང་གི་ལུས་ལ་དབྱེར་མེད་དུ་ཞུགས། ཨཱ་དང་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་ལྗང་ཁུ། ཅེས་པ་ནས། ཚངས་མགོ་འཛིན་པ། ཞེས་པའི་བར་གོང་ལྟར་ལ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ནས་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་ལ་དབྱེར་མེད་དུ་ཞུགས། སླར་ཡང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ་རང་ལ་ཞུགས་ཤིང༌། ཤེར་ཕྱིན་མ་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་ལ་དབྱེར་མེད་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར། དུས་ཞབས་པས་ཡུམ་ལའང་འདི་ལྟར་འཇུག་པར་བཤད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། དོན་དེ་དང་ཐུགས་དང་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀ་རུ་ཁྲོ་བོ་གཙུག་ཏོར་ཅན་འགོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཀ་ནང་ལེར་པདྨ་གདན་ཅན་གྱི་ལྷའི་ངེས་པ་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ།།
ཨི་ཨཱི་དང་རལ་གྲི་ལས་སྐྱེས་པའི་དོན་གྲུབ་དང་སྒྲོལ་མ་ནག་མོ་ནག་དམར་དཀར་བའི་
ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་རལ་གྲི། གྲི་གུག །རྩེ་གསུམ། གཡོན་ན་ཕུབ། ཐོད་པ། ཁ་ཊྭཱཾ་ག་དཀར་པོ་འཛིན་པ། རིམ་པ་བཞིན་སྤྱན་མ་དང་རྣམ་སྣང་གིས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། བདེ་གཤེགས་འཕར་མའི་ཤར་དང་ཤར་ལྷོའ་གདན་ལ་འཁོད། རྀ་རཱྀ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རིན་འབྱུང་དང་ ིགོས་དཀར་མོ་དམར་མོ་དམར་དཀར་ནག་པའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་མེ་མདའ། རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ། སྒྲ་དང་བཅས་པའི་ཌ་མ་རུ། གཡོན་ན་གཞུ་དང་རྡོ་རྗེ་ཞགས་པ། རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དགུ་པ་འཛིན་པ། རིམ་པ་བཞིན་མཱ་མ་ཀཱི་དང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ་ལྷོ་དང་ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་གདན་ལ་འཁོད། ཨུ་ཨཱུ་དང་པདྨ་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་དཔག་མེད་དང་མཱ་མ་ཀཱི་དཀར་མོ། དཀར་ནག་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་ཐོ་བ། མདུང༌། རྩེ་གསུམ། གཡོན་ན་པད་དཀར་འདབ་བརྒྱ་པ་དང༌། མེ་ལོང་། བགྲང་ཕྲེང་འཛིན་པ། རིམ་པ་བཞིན་གོས་དམར་མོ་དང་རིན་འབྱུང་གིས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ་བྱང་དང་བྱང་ཤར་གྱི་གདན་ལ་འཁོད། ལྀ་ལཱྀ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་སྣང་དང་སྤྱན་མ་སེར་མོ་སེར་དཀར་ནག་པའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་འཁོར་ལོ། །དབྱུག་པ། འཇིགས་བྱེད་རྡོ་རྗེ། གཡོན་ན་དུང་དང་། རྡོ་རྗེ་ལྕགས་སྒྲོག།།སྒྲ་དང་བཅས་པའི་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ། རིམ་པ་བཞིན་སྒྲོལ་མ་དང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། ནུབ་དང་ནུབ་བྱང་གི་གདན་ལ་འཁོད། གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞལ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 55
པ། རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ་ལ་ཡུམ་རྣམས་པདྨའི་གདན་གྱིས་འཁྱུད་ཅིང་གཤེགས་མ་རྣམས་པདྨའི་གདན་གྱིས་བཞུགས་པ་ལ་ཡབ་རྣམས་རྡོ་རྗེའི་གདན་གྱིས་འཁྱུད་པའོ།།
བདེ་གཤེགས་བཞིའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ལེ་ཚེ་རྣམས་ལ་ཤར་དུ་ཧི་ཧཱི་ལས་རྐང་དག་པའི་
བུམ་པ་གཉིས། ལྷོར་ཧྲཱྀ་ཧྲཱྀ་ལས་ཁྲག་དག་པའི་བུམ་པ་གཉིས། བྱང་དུ་ཧུ་ཧཱུ་ལས་དྲི་ཆུ་དག་པའི་བུམ་པ་གཉིས། ནུབ་ཏུ་ཧླྀ་ཧ་ྀལས་དྲི་ཆེན་དག་པའི་བུམ་པ་གཉིས། སྟེང་འོག་ཏུ་ཧཾ་ཧཿལས་ཁུ་བ་ ཱདང་རྡུལ་དག་པའི་བུམ་པ་གཉིས་རྣམས་པདྨའི་གདན་ལ་གནས་ཤིང༌། ཁ་པདྨས་བརྒྱན་པའོ། །ཡཾ་དང་རལ་གྲི་ལས་སྐྱེས་པའི་བགེགས་མཐར་བྱེད་བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་ལྟར་ལ། ལཱཿདང་འཁོར་ལོ་ལས་སྐྱེས་པའི་རེངས་བྱེད་མ་སེར་མོ། སེར་དཀར་ནག་པའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་འཁོར་ལོ་དབྱུག་པ་འཇིགས་བྱེད་རྡོ་རྗེ། གཡོན་ན་དུང་དང་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་སྒྲོག་སྒྲ་དང་བཅས་པའི་དྲིལ་བུ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་ཤར་སྒོའ་གདན་ལ་འཁོད། རཾ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ ིསྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་སྔར་ལྟར་ལ། ཝཿདང་པདྨ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁེངས་བྱེད་མ་དཀར་མོ་དཀར་ནག་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་ཐོ་བ། མདུང༌། རྩེ་གསུམ། གཡོན་ན་པད་དཀར་འདབ་བརྒྱ་པ་དང༌། མེ་ལོང༌། བགྲང་ཕྲེང་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ་ལྷོ་སྒོའ་གདན་ ིལ་འཁོད། ཝཾ་དང་པདྨ་ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་མཐར་བྱེད་སྔར་ལྟར་ལ། རཱཿདང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྨུགས་བྱེད་མ་དཀར་མོ། དམར་དཀར་ནག་པའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་མེ་མདའ། རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ། སྒྲ་དང་བཅས་པའི་ཌ་མ་རུ། གཡོན་ན་གཞུ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཞགས་པ། རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དགུ་པ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ་བྱང་སྒོའ་གདན་ལ་འཁོད། ལཾ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་ ིསྐྱེས་པའི་གཤིན་རྗེའི་མཐར་བྱེད་སྔར་ལྟར་ལ། ཡཱཿདང་རལ་གྲི་ལས་སྐྱེས་པའི་རབ་བརྩོན་མ་ནག་མོ། ནག་དམར་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་རལ་གྲི། གྲི་གུག །རྩེ་གསུམ། གཡོན་ན་ཕུབ། ཐོད་པ། ཁ་ཊྭཱཾ་ག་དཀར་པོ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ་ནུབ་སྒོར་འཁོད། ཧཾ་དང་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི་གཙུག་ཏོར་ཅན་སྔར་ལྟར་ལ། ཧཿདང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྔོན་མོ་གཡས་ན་གྲི་གུག་དང་རྡོ་རྗེ། གཡོན་ན་ཐོད་པ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་གི་གདན་ལ་འཁོད། ཁྲོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབུ་སྐྲ་དམར་སེར་

56 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

གྱེན་དུ་བརྫེས་པ། སྦྲུལ་དང་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་གིས་བརྒྱན་པ། ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཁྲོ་བོ་རྣམས་གཡས་བརྐྱང་གིས་བཞུགས་པ་ལ་ཡུམ་རྣམས་གཡོན་བརྐྱང་གིས་འཁྱུད་པ། ཨེ་ཨཻ་དང་རལ་གྲི་ལས་སྐྱེས་པའི་ནམ་སྙིང་དང་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་ནག་མོ། ནག་དམར་
དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་རལ་གྲི། གྲི་གུག །རྩེ་གསུམ། གཡོན་ན་ཕུབ། ཐོད་པ། ཁ་ཊྭཱཾ་ག་དཀར་པོ་འཛིན་པ། རིམ་པ་བཞིན་དྲི་རྡོ་རྗེ་མ་དང་སྒྲིབ་སེལ་གྱིས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་ལྷ་སྣམ་གྱི་ཤར་སྒོའ་གཡས་དང་མེའི་གདན་ལ་འཁོད། ཨར་ཨཱར་དང་རིན་པོ་ཆེ་ ིལས་སྐྱེས་པའི་ས་སྙིང་དང་རོ་རྡོ་རྗེ་མ་དམར་མོ་དམར་དཀར་ནག་པའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་མེ་མདའ། རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ། སྒྲ་དང་བཅས་པའི་ཌ་མ་རུ། གཡོན་ན་གཞུ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཞགས་པ། རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དགུ་པ་འཛིན་པ། རིམ་པ་བཞིན་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་དང་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གིས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། ལྷོ་སྒོའ་གཡས་དང་བདེན་བྲལ་གྱི་གདན་ལ་འཁོད། ིཨོ་ཨཽ་དང་པདྨ་ལས་སྐྱེས་པའི་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་དང་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་དཀར་མོ་
དཀར་ནག་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་ཐོ་བ། མདུང༌། རྩེ་གསུམ། གཡོན་ན་པད་དཀར་འདབ་བརྒྱ་པ་དང༌། མེ་ལོང་། བགྲང་ཕྲེང་འཛིན་པ། རིམ་པ་བཞིན་རོ་རྡོ་རྗེ་མ་དང་ས་སྙིང་གིས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། བྱང་སྒོའ་གཡས་དང་དབང་ལྡན་གྱི་གདན་ལ་འཁོད། ཨལ་ཨཱལ་དང་ ིའཁོར་ལོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒྲིབ་སེལ་དང་དྲི་རྡོ་རྗེ་མ་སེར་མོ། སེར་དཀར་ནག་པའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་འཁོར་ལོ། དབྱུག་པ། འཇིགས་བྱེད་རྡོ་རྗེ། གཡོན་ན་དུང་དང༌། རྡོ་རྗེ་ལྕགས་སྒྲོག།།སྒྲ་དང་བཅས་པའི་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ། རིམ་པ་བཞིན་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་དང་ནམ་སྙིང་གིས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། ནུབ་སྒོའ་གཡས་དང་རླུང་གི་གདན་ལ་འཁོད། ིཨ་ཨཱ་དང་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱག་རྡོར་དང་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་མ་ལྗང་ཁུ། ལྗང་དམར་
དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་རྡོ་རྗེ། གྲི་གུག །དགྲ་སྟ། གཡོན་ན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ། ཐོད་པ། ཚངས་མགོ་འཛིན་པ། རིམ་པ་བཞིན་སྒྲ་རྡོ་རྗེ་མ་དང་ཀུན་བཟང་གིས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། ལྷོ་སྒོའ་གཡོན་དང་ནུབ་སྒོའི་གཡོན་གྱི་གདན་ལ་འཁོད། ཨཾ་ཨཿདང་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཀུན་ ིབཟང་དང་སྒྲ་རྡོ་རྗེ་མ་སྔོན་མོ། སྔོ་དམར་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་རྡོ་རྗེ།

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 57
གྲི་གུག །དགྲ་སྟ། གཡོན་ན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ། ཐོད་པ། ཚངས་མགོ་འཛིན་པ། རིམ་པ་བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་མ་དང་ཕྱག་རྡོར་གྱིས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། ཤར་སྒོའ་གཡོན་དང་བྱང་སྒོའི་གཡོན་གྱི་ ིགདན་ལ་འཁོད། སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྡོ་རྗེའི་གདན་གྱིས་བཞུགས་པ་ལ་ཡུམ་རྣམས་པདྨའི་གདན་གྱིས་འཁྱུད་ཅིང༌། རྡོ་རྗེ་མ་རྣམས་པདྨའི་གདན་གྱིས་བཞུགས་པ་ལ་ཡབ་རྣམས་རྡོ་རྗེའི་གདན་གྱིས་འཁྱུད་པ།
ཧ་དང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཙར་ཙི་ཀཱ་ནག་མོ་ཕྱག་བཞིའི་གཡས་ན་གྲི་གུག་དང་རྩེ་
གསུམ། གཡོན་ན་ཐོད་པ་དང་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་འཛིན་པ། ལྀ་དང་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་སེར་པོ་གཡས་ན་རྡོ་རྗེ་དང་མདའ། གཡོན་ན་དྲིལ་བུ་དང་གཞུ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། གསུང་གི་ལྷ་སྣམ་ལ་ཤར་གྱི་པདྨའི་ལྟེ་བར་འཁོད། ཧི་ཡ་ཡི་ྀ་ཧཱི་ཡུ་ཡླྀ་ཡཾ་དང་གྲི་གུག་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པའི་འཇིགས་མ་དང༌། དྲག་མོ་དང་། དུས་ཀྱི་མཆེ་བ་མ་དང༌། མེ་འབར་གདོང་མ་དང༌། རླུང་ཤགས་མ་དང༌། རབ་གཏུམ་མ་དང༌། དྲག་མིག་མ་དང༌། སྣ་ཆེན་མ་སྟེ་བརྒྱད་ཀའང་ནག་མོ་ཕྱག་བཞིའི་གཡས་ན་གྲི་གུག་དང་རྩེ་གསུམ། གཡོན་ན་ཐོད་པ་དང་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་འཛིན་པ་རྣམས་སྤྲོས་ཏེ། དེའི་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་མདུན་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཡས་སྐོར་གྱིས་འཁོད། ཀྵ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྱབ་འཇུག་མ་ནག་མོ་གཡས་ན་འཁོར་ལོ་དང་བེ་ཅོན། གཡོན་ན་པདྨ་དང་དུང་འཛིན་པ། ལཱྀ་དང་ཁབ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚངས་པ་སེར་པོ་གདོང་བཞི་པ། གཡས་ན་ཁབ་དང་བགྲང་ཕྲེང༌། གཡོན་ན་པདྨ་དང་སྤྱི་བླུགས་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། ཤར་ལྷོའ་པདྨའི་ལྟེ་བར་འཁོད། ིཀྵི་ཡཱ་ཡཱི་ྀ་ཀྵཱི་ཡཱུ་ྀ་ཡཿ དང་འཁོར་ལོ་རྣམས་ལས་1

གཡང་མོ་དང༌། སྒྱུ་མ་དང་། གྲགས་
མ་དང༌། དཔལ་མོ་དང༌། རྣམ་པར་རྒྱལ་མ་དང༌། དཔལ་ལྡན་རྒྱལ་མ་དང༌། དཔལ་ལྡན་རྒྱལ་བྱེད་མ་དང༌། དཔལ་ལྡན་འཁོར་ལོ་ཅན་མ་སྟེ་བརྒྱད་ཀའང་ནག་མོ་ཕྱག་བཞིའི་གཡས་ན་འཁོར་ལོ་དང་བེ་ཅོན། གཡོན་ན་པདྨ་དང་དུང་འཛིན་པ་རྣམས་སྤྲོས་ཏེ། དེའི་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་མདུན་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཡས་སྐོར་གྱིས་འཁོད། ཧཿདང་དབྱུག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕག་མོ་དམར་མོ་གཡས་ན་དབྱུག་པ་དང་རལ་གྲི། གཡོན་ན་ལྕགས་སྒྲོག་དང་ཕུབ་འཛིན་པ། ཨུ་དང་རྩེ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་ 1 ཞོལ། ཤོག ༤༡ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༣༣ ན ༢ རྣམས་ལས་སྐྱེས་ལས་གཡང་མོ་

58 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པའི་དྲག་པོ་དཀར་པོ། གཡས་ན་རྩེ་གསུམ་དང་མདའ། གཡོན་ན་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་སྦྲུལ་དང་བཅས་པ་དང་གཞུ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། ལྷོའ་པདྨའི་ལྟེ་བར་འཁོད། ྀ་ར་རི་ྀ་ ི་རུ་རླྀ་རཾ་དང་དབྱུག་པ་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཀེང་རུས་མ་དང༌། དུས་མཚན་མ་དང༌། རབ་ཏུ་ཁྲོས་པའི་གདོང་མ་དང༌། དུས་ལྕེ་མ་དང༌། གཙིགས་མ་དང༌། ནག་མོ་དང་། འཇིགས་རུང་མ་དང་། གཟུགས་ངན་མ་སྟེ་བརྒྱད་ཀའང་དམར་མོ་ཕྱག་བཞིའི་གཡས་ན་དབྱུག་པ་དང་རལ་གྲི། གཡོན་ན་ལྕགས་སྒྲོག་དང་ཕུབ་འཛིན་པ་རྣམས་སྤྲོས་ཏེ་དེའི་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་མདུན་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཡས་སྐོར་གྱིས་འཁོད། ཀྵཿདང་མདུང་ལས་སྐྱེས་པའི་གཞོན་ནུ་མ་དམར་མོ་གདོང་པ་དྲུག་པ། གཡས་ན་མདུང་ཐུང་དང་ལྕགས་ཀྱུ། གཡོན་ན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཞགས་པ་འཛིན་པ། ཨཱུ་དང་དགྲ་སྟ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོགས་བདག་དཀར་པོ། གཡས་ན་དགྲ་སྟ་དང་རྡོ་རྗེ། གཡོན་ན་ཞགས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་པདྨའི་ལྟེ་བར་འཁོད།
་རཱ་རཱི་་ྀ་རཱུ་ྀ་རཿདང་མདུང་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་དང༌། ལུས་མེད་མ་དང༌།
གཞོན་ནུ་མ་དང་། རི་དྭགས་བདག་པོས་འགྲོ་མ་དང༌། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་མ་དང༌། མིག་བཟང་མ་དང༌། རུལ་མ་དང༌། བཟང་མོ་སྟེ་བརྒྱད་ཀའང་དམར་མོ་གདོང་པ་དྲུག་པ། ཕྱག་བཞིའི་གཡས་ན་མདུང་ཐུང་དང་ལྕགས་ཀྱུ། གཡོན་ན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཞགས་པ་འཛིན་པ་རྣམས་སྤྲོས་ཏེ། དེའི་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་མདུན་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཡས་སྐོར་གྱིས་འཁོད། ཧཾ་དང་རྩེ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི་དྲག་མོ་དཀར་མོ། གཡས་ན་རྩེ་གསུམ་དང་ཌ་མ་རུ། གཡོན་ན་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་དང་སྦྲུལ་འཛིན་པ། རྀ་དང་དབྱུག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་གཤིན་རྗེ་དམར་པོ། གཡས་དབྱུག་པ་དང་རལ་གྲི། གཡོན་ལྕགས་སྒྲོག་དང་ཞགས་པ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། བྱང་གི་པདྨའི་ལྟེ་བར་འཁོད། ཧུ་ཝ་ཝི་ྀ་ཧཱུ་ཝུ་ཝླྀ་ཝཾ་དང་རྩེ་གསུམ་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པའི་གཽ་རཱི་མ་དང༌། གཾ་གཱ་མ་དང༌། རྟག་མ་དང༌། མྱུར་མ་དང༌། ཏོ་ཏ་ལཱ་དང༌། མཚོན་བྱེད་མ་དང༌། དམར་སེར་མ་དང༌། ནག་མོ་སྟེ་བརྒྱད་ཀའང་དཀར་མོ། ཕྱག་བཞིའི་གཡས་ན་རྩེ་གསུམ་དང་ཌ་མ་རུ། གཡོན་ན་ཁཱ་ཊྭཱཾ་ག་དང་སྦྲུལ་འཛིན་པ་རྣམས་སྤྲོས་ཏེ། དེའི་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་མདུན་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཡས་སྐོར་གྱིས་འཁོད། ཀྵཾ་དང་པདྨ་ལས་སྐྱེས་པའི་དཔལ་ཆེན་མོ་དཀར་མོ། གཡས་ན་པདྨ་དང་བགྲང་ཕྲེང༌། གཡོན་ན་པདྨ་དང་རིན་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 59
པོ་ཆེ་འཛིན་པ། རཱྀ་དང་མདུང་ལས་སྐྱེས་པའི་གདོང་དྲུག་དམར་པོ་གདོང་པ་དྲུག་པ། གཡས་ན་ཤཀ་ཏི་དང་མདུང༌། གཡོན་ན་རིན་པོ་ཆེ་དང་མེ་ལོང་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། བྱང་ཤར་གྱི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་འཁོད། ཀྵུ་ཝཱ་ཝཱི་ྀ་ཀྵཱུ་ཝཱུ་ྀ་ཝ་ཿདང་པདྨ་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པའི་དཔལ་ལྡན་དཀར་མོ་དང་། ཟླ་བའི་རི་མོ་དང༌། རི་བོང་འཛིན་པའི་གདོང་མ་དང༌། ངང་པའི་མདོག་མ་དང༌། འཛིན་མ་དང༌། པདྨའི་དབང་མོ་དང༌། སྐར་མིག་མ་དང༌། དྲི་མེད་རི་བོང་འཛིན་མ་སྟེ་བརྒྱད་ཀའང་དཀར་མོ་ཕྱག་བཞིའི་གཡས་ན་པདྨ་དང་བགྲང་ཕྲེང༌། གཡོན་ན་པདྨ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ་རྣམས་སྤྲོས་ཏེ། དེའི་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་འདུན་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཡས་སྐོར་གྱིས་འཁོད། ཧཱ་དང་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དབང་མོ་སེར་མོ་གཡས་ན་རྡོ་རྗེ་དང་མདའ། གཡོན་ན་དྲིལ་བུ་དང་གཞུ་འཛིན་པ། ཨི་དང་རལ་གྲི་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེན་བྲལ་ནག་པོ་གཡས་ན་རལ་གྲི་དང་གྲི་གུག །གཡོན་ན་ཕུབ་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། ནུབ་ཀྱི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་འཁོད། ཧླྀ་ལ་ལྀ་ྀ་་ལུ་ལླྀ་ལཾ་དང་རྡོ་རྗེ་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་འོད་མ་དང༌། རྡོ་རྗེ་ལུས་མ་དང༌། གསེར་ལྡན་མ་དང༌། ཨུརྦ་སཱི་དང༌། དཀྲ་བའི་རི་མོ་དང༌། རམྦྷ་དང༌། ཟུག་རྔུ་མེད་མ་དང༌། ཤིན་ཏུ་སྒྲོལ་མ་སྟེ་བརྒྱད་ཀའང་སེར་མོ་ཕྱག་བཞིའི་གཡས་ན་རྡོ་རྗེ་དང་མདའ། གཡོན་ན་དྲིལ་བུ་དང་གཞུ་འཛིན་པ་རྣམས་སྤྲོས་ཏེ་དེའི་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་མདུན་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཡས་སྐོར་གྱིས་འཁོད། ཀྵཱ་དང་སྣོད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚངས་མ་སེར་མོ་གདོང་བཞི་པ། གཡས་ན་པདྨ་དང་ཚངས་པའི་དབྱུག་པ། གཡོན་ན་སྤྱི་བླུགས་དང་སྣོད་འཛིན་པ།
ཨཱི་དང་འཁོར་ལོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྱབ་འཇུག་ནག་པོ། གཡས་ན་འཁོར་ལོ་དང་དབྱུག་ཏོ།
གཡོན་ན་པདྨ་དང་སྐྱེ་བ་ལྔ་པའི་དུང་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། ནུབ་བྱང་གི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་འཁོད། ཀྵཱི་ལཱ་ལཱྀ་་ཀྵླཱྀ་ལཱུ་ལླཱྀ་ལཿདང་སྣོད་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པའི་སཱ་བི་ཏྲི་དང༌། པདྨའི་མིག་དང༌། ཆུ་སྐྱེས་ཅན་མ་དང༌། བློ་མ་དང༌། ངག་གི་དབང་ཕྱུག་མ་དང༌། གཱ་ཡ་ཏྲཱི་དང༌། གློག་མ་དང༌། དྲན་མ་སྟེ་བརྒྱད་ཀའང་སེར་མོ་ཕྱག་བཞིའི་གཡས་ན་པདྨ་དང་ཚངས་པའི་དབྱུག་པ། གཡོན་ན་སྤྱི་བླུགས་དང་སྣོད་འཛིན་པ་རྣམས་སྤྲོས་ཏེ། དེའི་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་མདུན་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཡས་སྐོར་གྱིས་འཁོད། གཙོ་མོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ས་གའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་ཤིང་དཀྱིལ་འཁོར་

60 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ལ་ཡབ་རྣམས་ས་གའི་སྟབས་ཀྱིས་འཁྱུད་པ། འདབ་མའི་ལྷ་མོ་རྣམས་རང་རང་གི་གཙོ་མོ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རོལ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་པའོ།།
ཙཾ་དང་རལ་གྲི་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲིན་པོ་ནག་པོ་གཡས་ན་རལ་གྲི་དང་གྲི་གུག །གཡོན་ན་
ཕུབ་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ། ྀ་དང་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲིན་མོ་སེར་མོ་གཡས་ན་རྡོ་རྗེ་དང་མདའ། གཡོན་ན་དྲིལ་བུ་དང་གཞུ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། སྐུའི་ལྷ་སྣམ་ལ་ཤར་སྒོའ་གཡས་ཀྱི་ ིཔདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་འཁོད། ཉ་ཉི་ྀ་ཉུ་དང་ཉླྀ་ཉཾ། ཛྷ་ཛྷི་ྀ་ཛྷུ་ཛྷླྀ་ཛྷཾ་དང་། ཛ་ཛཾ་ཛུ་ཛླྀ་ཛཾ། ཚ་ཚི་ྀ་ཚུ་ཚླྀ་ཚཾ། ཙ་ཙི་ྀ་ཙུ་ཙླྀ་དང། རལ་གྲི་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉ་རྡོ་རྗེ་མ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། ཙླྀ་རྡོ་རྗེ་མ་སྟེ་ནག་པའི་ཟླ་བའི་ཚེས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་སྐུ་མདོག་ནག་མོ་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་ན་རལ་གྲི་དང་གྲི་གུག །གཡོན་ན་ཕུབ་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་རྣམས་སྤྲོས་ཏེ་དེའི་འདབ་མ་རིམ་པ་གསུམ་ལ་གཡས་སྐོར་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་འཁོད།
ཉཿདང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལས་སྐྱེས་པའི་རླུང་ལྷ་ནག་པོ། གཡས་ན་དཔག་བསམ་གྱི་
ཤིང་དང་ཡོངས་འདུའི་མེ་ཏོག།།གཡོན་ན་ཨིནྟྲ་ནཱི་ལ་དང་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་འཛིན་པ། ་དང་སྣོད་ལས་སྐྱེས་པའི་རབ་གཏུམ་མ་སེར་མོ། གཡས་ན་པདྨ་དང་ཚངས་པའི་དབྱུག་པ། གཡོན་ན་སྤྱི་བླུགས་དང་སྣོད་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། མེའི་ཟུར་གྱི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་འཁོད། ཙཱ་ཙཱི་་ཙཱུ་དང་་ཙཿཚཱ་ཚཱི་ ་ཚཱུ་་ཚཿདང༌། ཛཱ་ཛཱི་ཛཱུ་་ཛཿཛྷཱ་ཛྷཱི་་ཛྷཱུ་་ཛྷཱཿཉཱ་ཉཱི་་ཉཱུ་ཉླཱྀ་དང༌། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཙཱ་རྡོ་རྗེ་མ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། ཉླཱྀ་རྡོ་རྗེ་མ་སྟེ་ས་གའི་ཟླ་བའི་ཚེས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་སྐུ་མདོག་ནག་མོ་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་ན་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡོངས་འདུའི་མེ་ཏོག །གཡོན་ན་ཨིནྟྲ་ནཱྀ་ལ་དང་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་འཛིན་པ་རྣམས་སྤྲོས་ཏེ་དེའི་འདབ་མ་རིམ་པ་གསུམ་ལ་གཡས་སྐོར་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་འཁོད།
ཊཾ་དང་ཤཀ་ཏི་ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་ལྷ་དམར་པོ། གཡས་ན་ཤཀ་ཏི་དང་དབྱུག་པ། གཡོན་
ན་པདྨ་དང་སྤྱི་བླུགས་འཛིན་པ། ྀ་དང་ཞགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆུའི་ལྷ་མོ་དཀར་མོ། གཡས་ན་ཞགས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ། གཡོན་ན་སྦྲུལ་ཞགས་དང་ཟླ་བ་ཆུ་ཤེལ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 61

ཏེ། ལྷོ་སྒོའ་གཡས་ཀྱི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་འཁོད། ཎ་ཎི་ྀ་ཎུ་དང་ཎླྀ་ཎཾ། ཌྷ་ཌྷི་ྀ་ཌྷུ་ཌྷླྀ་ཌྷཾ་དང༌། ཌ་ཌི་ ིཌུ་ཌླི་ཌཾ། ཋ་ཋི་ྀ་ཋུ་ཋླྀ་ཋཾ། ཊ་ཊི་ྀ་ཊུ་ཊླྀ་དང་ཤཀ་ཏི་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཎ་རྡོ་རྗེ་མ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། ཊླྀ་རྡོ་རྗེ་མ་སྟེ་སྣོན་གྱི་ཟླ་བའི་ཚེས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་སྐུ་མདོག་དམར་མོ་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་ན་ཤཀ་ཏི་དང་དབྱུག་པ། གཡོན་ན་པདྨ་དང་སྤྱི་བླུགས་འཛིན་པ་རྣམས་སྤྲོས་ཏེ། དེའི་འདབ་མ་རིམ་པ་གསུམ་ལ་གཡས་སྐོར་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་འཁོད། ཎཿདང་མདུང་ལས་སྐྱེས་པའི་གདོང་དྲུག་དམར་པོ་གདོང་པ་དྲུག་པ། གཡས་ན་ཤཀ་ཏི་དང་མདུང༌། གཡོན་ན་རིན་པོ་ཆེ་དང་མེ་ལོང་འཛིན་པ།
ྀ་་དང་པདྨ་ལས་སྐྱེས་པའི་དཔལ་མོ་དཀར་མོ་གཡས་ན་པདྨ་དང་འགྲང་ཕྲེང༌། གཡོན་
ན་པདྨ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། བདེན་བྲལ་གྱི་ཟུར་གྱི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་འཁོད། ཊཱ་ཊཱི་ྀ་ཊཱུ་དང་ཊླཱྀ་ཊཿ། ཋཱ་ཋཱི་ྀ་ཋཱུ་ཋླཱྀ་ཋཿདང༌། ཌཱ་ཌཱི་ཌཱུ་ཌླཱྀ་ཌཿ ཌྷཱ་ཌྷཱི་་ཌྷཱུ་ཌྷླཱ་ཌྷཿ ཎཱ་ཎླཱི་ཎླཱྀ་ཎཱུ་ྀ་དང་མདུང་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཊཱ་རྡོ་རྗེ་མ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། ྀ་རྡོ་རྗེ་མ་སྟེ་ཆུ་སྟོད་ཀྱི་ཟླ་བའི་ཚེས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་སྐུ་མདོག་དམར་མོ་ཕྱག་བཞི་པ། གདོང་པ་དྲུག་པ། གཡས་ན་ཤཀ་ཏི་དང་མདུང༌། གཡོན་ན་རིན་པོ་ཆེ་དང་མེ་ལོང་འཛིན་པ་རྣམས་སྤྲོས་ཏེ། དེའི་འདབ་མ་རིམ་པ་གསུམ་ལ་གཡས་སྐོར་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་འཁོད།
པཾ་དང་ཞགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆུ་ལྷ་དཀར་པོ་གཡས་ན་ཞགས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ།
གཡོན་ན་སྦྲུལ་ཞགས་དང་ཟླ་བ་ཆུ་ཤེལ་འཛིན་པ། ྀ་དང་དབྱུག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕག་མོ་དམར་མོ། གཡས་ན་དབྱུག་པ་དང་རལ་གྲི། གཡོན་ན་ལྕགས་སྒྲོག་དང་ཕུབ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། བྱང་སྒོའ་གཡས་ཀྱི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་འཁོད། མ་མི་ྀ་མུ་དང་མླྀ་མཾ། བྷ་བྷི་ ིྀ་བྷུ་བྷླྀ་བྷཾ་དང༌། བ་བི་བུ་བླྀ་བཾ། ཕ་ཕི་ྀ་ཕུ་ཕླྀ་ཕཾ། པ་པི་ྀ་པུ་པླྀ་དང་ཞགས་པ་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པའི་མ་རྡོ་རྗེ་མ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། པླྀ་མ་རྡོ་རྗེ་མ་སྟེ་གྲོ་ཞུན་གྱི་ཟླ་བའི་ཚེས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་ན་ཞགས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ། གཡོན་ན་སྦྲུལ་ཞགས་དང་ཟླ་བ་ཆུ་ཤེལ་འཛིན་པ་རྣམས་སྤྲོས་ཏེ། དེའི་འདབ་མ་རིམ་པ་གསུམ་ལ་གཡས་སྐོར་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་འཁོད། མཿདང་དགྲ་སྟ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོགས་བདག་དཀར་པོ་གཡས་ན་དགྲ་སྟ་དང་རྡོ་རྗེ། གཡོན་ན་ཞགས་པ་དང་རིན་

62 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པོ་ཆེ་འཛིན་པ། ་དང་མདུང་ཐུང་ལས་སྐྱེས་པའི་གཞོན་ནུ་མ་དམར་མོ་གདོང་པ་དྲུག་པ། གཡས་ན་མདུང་ཐུང་དང་ལྕགས་ཀྱུ། གཡོན་ན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཞགས་པ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། དབང་ལྡན་གྱི་ཟུར་གྱི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་འཁོད། པཱ་པཱི་་པཱུ་དང་་པཿ ཕཱ་ཕཱི་་ཕཱུ་་ཕཿདང༌། བཱ་བཱི་བཱུ་ྀ་བཿ བྷཱ་བྷཱི་་བྷཱུ་་བྷཿ མཱ་མཱི་་མཱུ་མླཱྀ་དང་དགྲ་སྟ་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པའི་པཱ་རྡོ་རྗེ་མ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། མླཱྀ་རྡོ་རྗེ་མ་སྟེ་ཁྲུམས་སྟོད་ཀྱི་ཟླ་བའི་ཚེས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་སྐུ་མདོག་དཀར་མོ་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་ན་དགྲ་སྟ་དང་རྡོ་རྗེ། གཡོན་ན་ཞགས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ་རྣམས་སྤྲོས་ཏེ། དེའི་འདབ་མ་རིམ་པ་གསུམ་ལ་གཡས་སྐོར་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་འཁོད།
ཏཾ་དང་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་སེར་པོ་གཡས་ན་རྡོ་རྗེ་དང་མདའ། གཡོན་ན་དྲིལ་
བུ་དང་གཞུ་འཛིན་པ། ྀ་དང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི་རླུང་ལྷ་མོ་ནག་མོ་གཡས་ན་གྲི་གུག་དང་རྩེ་གསུམ། གཡོན་ན་ཐོད་པ་དང་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། ནུབ་སྒོའ་གཡས་ཀྱི་པདྨའི་ལྟེ་ ིབ་ལ་འཁོད། ན་ནི་ྀ་ནུ་དང་ནླྀ་ནཾ། དྷ་དྷི་་དྷུ་དྷླྀ་དྷཾ་དང༌། ད་དི་དུ་དླྀ་དཾ། ཐ་ཐི་ྀ་ཐུ་ཐླྀ་ཐཾ། ཏ་ཏི་ྀ་ཏུ་ཏླྀ་དང་རྡོ་རྗེ་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པའི་ན་རྡོ་རྗེ་མ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། ཏླྀ་རྡོ་རྗེ་མ་སྟེ་ཐ་སྐར་གྱི་ཟླ་བའི་ཚེས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་སྐུ་མདོག་སེར་མོ་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་ན་རྡོ་རྗེ་དང་མདའ། གཡོན་ན་དྲིལ་བུ་དང་གཞུ་འཛིན་པ་རྣམས་སྤྲོས་ཏེ། དེའི་འདབ་མ་རིམ་པ་གསུམ་ལ་གཡས་སྐོར་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་འཁོད། ནཿདང་ཁབ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚངས་པ་སེར་པོ་གདོང་བཞི་པ། གཡས་ན་ཁབ་དང་བགྲང་ཕྲེང༌། གཡོན་ན་པདྨ་དང་སྤྱི་བླུགས་འཛིན་པ།
་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལས་སྐྱེས་པའི་གློག་མ་ནག་མོ་གཡས་ན་དཔག་བསམ་
གྱི་ཤིང་དང་ཡོངས་འདུའི་མེ་ཏོག།།གཡོན་ན་ཨིནྟྲ་ནཱི་ལ་དང་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། རླུང་གི་ཟུར་གྱི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་འཁོད། ཏཱ་ཏཱི་་ཏཱུ་དང་་ཏཱཿ ཐཱ་ཐཱི་་ཐཱུ་ཐླཱྀ་ཐཱཿདང༌། དཱ་དཱི་དཱུ་དླྀ་དཿ དྷཱ་དྷཱི་་དྷཱུ་་དྷཿ ནཱ་ནཱི་་ནཱུ་་དང་ཁབ་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཏཱ་རྡོ་རྗེ་མ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། ་རྡོ་རྗེ་མ་སྟེ་སྨིན་དྲུག་གི་ཟླ་བའི་ཚེས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་སེར་མོ་གདོང་བཞི་པ། ཕྱག་བཞིའི་གཡས་ན་ཁབ་དང་བགྲང་ཕྲེང༌། གཡོན་ན་པདྨ་དང་སྤྱི་བླུགས་འཛིན་པ་རྣམས་སྤྲོས་ཏེ། དེའི་འདབ་མ་རིམ་པ་གསུམ་ལ་གཡས་སྐོར་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་འཁོད། སཾ་དང་རྩེ་གསུམ་ལས་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 63

སྐྱེས་པའི་དྲག་པོ་དཀར་པོ་གཡས་ན་རྩེ་གསུམ་དང་མདའ། གཡོན་ན་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་སྦྲུལ་གྱིས་དཀྲིས་པ་དང་གཞུ་འཛིན་པ།
ྀ་དང་དབྱུག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་གཽ་རི་དམར་མོ། གཡས་ན་དབྱུག་པ་དང་རལ་གྲི། གཡོན་
ན་ལྕགས་སྒྲོག་དང་ཞགས་པ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། བྱང་སྒོའ་གཡོན་གྱི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་ ིའཁོད། ་ི་་་དང་ ུ་ཾ། ཤ་ཤི་ྀ་ཤ་ཤླྀ་ཤཾ་དང། ཥ་ཥི་ཥུ་ཥླྀ་ཥཾ། ་ི་ྀ་་ྀ་ཾ། ས་སི་ ྀ་སུ་སླྀ་དང་རྩེ་གསུམ་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པའི་་རྡོ་རྗེ་མ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སླྀ་རྡོ་རྗེ་མ་སྟེ་མགོའ་ིཟླ་བའི་ཚེས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་སྐུ་མདོག་དཀར་མོ་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་ན་རྩེ་གསུམ་དང་མདའ། གཡོན་ན་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་སྦྲུལ་གྱིས་དཀྲིས་པ་དང་གཞུ་འཛིན་པ་རྣམས་སྤྲོས་ཏེ། དེའི་འདབ་མ་རིམ་པ་གསུམ་ལ་གཡས་སྐོར་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་འཁོད། ཿདང་བེ་ཅོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ནོར་སྦྱིན་སེར་པོ། གཡས་ན་རིན་པོ་ཆེ་དང་བེ་ཅོན། གཡོན་ན་ནེའུ་ལེ་དང་པདྨ་འཛིན་པ། ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ནོར་དབང་མོ་ནག་མོ། གཡས་ན་འཁོར་ལོ་དང་དབྱུག་ཐོ། གཡོན་ན་པདྨ་དང་སྐྱེ་བ་ལྔ་པའི་དུང་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། ནུབ་སྒོའ་གཡོན་གྱི་པདྨའི་སྟེ་བ་ལ་འཁོད། སཱ་སཱི་ ི་སཱུ་དང་་སཿ་ི་ྀ་ ་ྀ་ཿདང་། ཥཱ་ཥཱི་ཥཱུ་ཥླྀ་ཥཿ ཤཱ་ཤཱྀ་་ཤཱུ་་ཤཿ ་ི་་་་དང་བེ་ཅོན་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པའི་སཱ་རྡོ་རྗེ་མ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། ་རྡོ་རྗེ་མ་སྟེ་རྒྱལ་གྱི་ཟླ་བའི་ཚེས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་སྐུ་མདོག་སེར་མོ་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་ན་རིན་པོ་ཆེ་དང་བེ་ཅོན། གཡོན་ན་ནེའུ་ལེ་དང་པདྨ་འཛིན་པ་རྣམས་སྤྲོས་ཏེ། དེའི་འདབ་མ་རིམ་པ་གསུམ་ལ་གཡས་སྐོར་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་འཁོད། ཀྃ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྱབ་འཇུག་ནག་པོ། གཡས་ན་འཁོར་ལོ་དང་དབྱུག་ཐོ།
གཡོན་ན་པདྨ་དང་སྐྱེ་བ་ལྔ་པའི་དུང་འཛིན་པ། གྲྀ་དང་བེ་ཅོན་ལས་སྐྱེས་པའི་དཔལ་མོ་གཡས་ན་རིན་པོ་ཆེ་དང་བེ་ཅོན། གཡོན་ན་ནེའུ་ལེ་དང་པདྨ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། ཤར་སྒོའ་གཡོན་ ིགྱི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་འཁོད། ང་ངི་ྀ་ངུ་དང་ངླྀ་ངཾ༌། གྷ་གྷི་ྀ་གྷུ་གྷླྀ་གྷླཾ་དང༌། ག་གི་གུ་གླྀ་གཾ །ཁ་ཁྀ་ྀ་ཁུ་ཁླྀ་ཁཾ། ཀ་ཀི་ྀ་ཀུ་ཀླི་དང་འཁོར་ལོ་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པའི་ང་རྡོ་རྗེ་མ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། ཀླྀ་རྡོ་རྗེ་མ་སྟེ་མཆུའི་ཟླ་བའི་ཚེས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་ནག་མོ་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་ན་འཁོར་ལོ་དང་དབྱུག་ཐོ། གཡོན་ན་པདྨ་དང་སྐྱེ་བ་ལྔ་པའི་དུང་འཛིན་པ་རྣམས་སྤྲོས་ཏེ། དེའི་འདབ་མ་རིམ་པ་

64 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

གསུམ་ལ་གཡས་སྐོར་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་འཁོད། ངཿདང་དབྱུག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་གཤིན་རྗེ་དམར་པོ། གཡས་ན་དབྱུག་པ་དང་རལ་གྲི། གཡོན་ན་ལྕགས་སྒྲོག་དང་ཞགས་པ་འཛིན་པ། དང་རྩེ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི་གཤིན་རྗེ་མ་དཀར་མོ་གཡས་ན་རྩེ་གསུམ་དང་མདའ། གཡོན་ན་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་དང་གཞུ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། ལྷོ་སྒོའ་གཡོན་དུ་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་འཁོད། ཀཱ་ཀཱི་ ི་་ཀཱུ་དང་ཀླྀ་ཀཿ། ཁཱ་ཁཱི་་ཁཱུ་་ཁཿདང། གཱ་གཱྀ་གཱུ་ཾ་གཿ གྷཱ་གྷཱི་གྷཱུ་་གྷཱཿ་ི་་་་དང་དབྱུག་པ་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཀཱ་རྡོ་རྗེ་མ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། ་རྡོ་རྗེ་མ་སྟེ་དབོའ་ཟླ་བའི་ཚེས་ ིགྱི་ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་དམར་མོ་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་ན་དབྱུག་པ་དང་རལ་གྲི། གཡོན་ན་ལྕགས་སྒྲོག་དང་ཞགས་པ་འཛིན་པ་རྣམས་སྤྲོས་ཏེ། དེའི་འདབ་མ་རིམ་པ་གསུམ་ལ་གཡས་སྐོར་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་འཁོད།
ངག་འདོན་མདོར་བསྡུས་ན། ཉ་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་ནག་པའི་ཟླ་བའི་ཚེས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཐམས་
ཅད་ཅེས་སོགས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ལྷ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྡོ་རྗེའི་གདན་གྱིས་བཞུགས་པ་ལ་ཡུམ་རྣམས་པདྨའི་གདན་གྱིས་འཁྱུད་ཅིང༌། འདབ་མའི་ལྷ་མོ་རྣམས་རང་རང་གི་གཙོ་བོ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རོལ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པའོ། །ཡ་དང་དབྱུག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དབྱུག་སྔོན་ཅན་ནག་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་གཉིས་ན་རལ་གྲི་དང་རྡོ་རྗེ། གཡོན་པ་གཉིས་ན་ཕུབ་དང་སྦྲུལ་འཛིན་པ། ལཱ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་ཟེར་ཅན་སེར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་གཉིས་ན་འཁོར་ལོ་དབྱུག་པ། གཡོན་པ་གཉིས་ན་དུང་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། སྐུའི་ཤར་སྒོའ་ཤིང་རྟའི་སྟེང་གི་པདྨའི་ལྟེ་བར་འཁོད། ར་དང་མདའི་ལས་སྐྱེས་པའི་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་གཉིས་ན་མདའ་དང་ལྕགས་ཀྱུ། གཡོན་པ་གཉིས་ན་གཞུ་དང་ཞགས་པ་འཛིན་པ། ཝཱ་དང་ཐོ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཙུན་ད་དཀར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་གཉིས་ན་ཐོ་བ་དང་མདུང༌། གཡོན་པ་གཉིས་ན་པདྨ་དང་མེ་ལོང་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། ལྷོ་སྒོའ་ཤིང་རྟའི་སྟེང་གི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་འཁོད། ིཝ་དང་གཏུན་ཤིང་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་གཡོ་བ་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 65
པ་གཉིས་ན་ཐོ་བ་དང་མདུང་། གཡོན་པ་གཉིས་ན་པདྨ་དང་མེ་ལོང་འཛིན་པ། རཱ་དང་མདའ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་གཉིས་ན་མདའ་དང་ལྕགས་ཀྱུ། གཡོན་པ་གཉིས་ན་གཞུ་དང་ཞགས་པ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། བྱང་སྒོའ་ཤིང་རྟའི་ ིསྟེང་གི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་འཁོད། ལ་དང་བེ་ཅོན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་པོ་ཆེ་སེར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་གཉིས་ན་འཁོར་ལོ་དང་དབྱུག་པ། གཡོན་པ་གཉིས་ན་དུང་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། ཡཱ་དང་རལ་གྲི་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་སྒྲོག་མ་ནག་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་གཉིས་ན་རལ་གྲི་དང་རྡོ་རྗེ། གཡོན་པ་གཉིས་ན་ཕུབ་དང་སྦྲུལ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། ནུབ་སྒོའ་ཤིང་རྟའི་སྟེང་གི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་འཁོད། གཙུག་ཏོར་ཅན་ ི སྔར་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་དང་གཞན་འདྲ་བ་ལ། ཁྱད་པར་ནི་སྤྲོས་ཏེ། སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་གི་ཤིང་རྟ་ལ་གནས་པའི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་འཁོད། ཅེས་པ་དང༌། ཧ་དང་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གསུམ་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་གནོད་མཛེས་སྔར་བསྲུང་འཁོར་ལྟར་ལ། ཏཱ་དང་དགྲ་སྟ་ལས་སྐྱེས་པའི་དྲག་སྤྱན་མ་ལྗང་ཀུ། གཡས་ན་དགྲ་སྟ་དང་རྩེ་གསུམ། གཡོན་ན་སྦྲུལ་ཞགས་དང༌ཁ་ཊྭཱཾ་ག་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོག་གི་ཤིང་རྟ་ལ་གནས་པའི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་འཁོད།
ཧྱ་ཧྱཱ་དང་རྒྱལ་མཚན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་པདྨ་ནག་པོ་ལ། ་དང་་དང་
གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྕེ་སྤྱང་གདོང་མ་དང་མཁའ་ལྡིང་མས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། སྐུའི་ཤར་སྒོའ་ིཕྱི་རོལ་གྱི་གཡོན་གཡས་ཀྱི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་གི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་འཁོད། ཧྲར་ཧྲཱ་དང་བཀྲ་ཤིས་ལས་སྐྱེས་པའི་ནོར་རྒྱས་དང་དུང་སྐྱོང་དམར་པོ་ལ་་དང་་དང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟག་གདོང་མ་དང་འུག་གདོང་མས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། ལྷོ་སྒོའ་གཡོན་གཡས་ཀྱི་མེའི་དཀྱིལ་ ིའཁོར་གྱི་སྟེང་གི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་འཁོད། ཧྭ་ཧྭཱ་དང་པདྨ་ལས་སྐྱེས་པའི་རིགས་ལྡན་དང༌། མཐའ་ཡས་དཀར་པོ་ལ་་དང་་དང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕག་གདོང་མ་དང་བྱ་རྒོད་གདོང་མས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། བྱང་སྒོའ་གཡོན་གཡས་ཀྱི་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་གི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་འཁོད། ིཧླ་ ་དང་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི་འཇོག་པོ་དང་པདྨ་ཆེན་པོ་སེར་མོ་ལ་་དང་་དང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྱི་གདོང་མ་དང་བྱ་རོག་གདོང་མས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། ནུབ་སྒོའ་གཡོན་གཡས་སུ་སའི་ ི

66 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་གི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་འཁོད། ཧུཾ་ཀྵུཾ་དང་བུམ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་བ་ལྗང་ཁུ་དང་རྣམ་རྒྱལ་སྔོན་པོ་ལ་ཧཿཧ་དང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་མིག་མ་དང་སྔོན་མོས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། སྟེང་དང་འོག་ཏུ་ནམ་མཁའ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཁོད། ཀླུ་ཐམས་ཅད་སྦྲུལ་མགོའ་གདེངས་ཀ་ཅན་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་གཉིས་ན་བུམ་པ་དང་རྡོ་རྗེ། གཡོན་ ིཔ་གཉིས་ན་པདྨ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། རྡོ་རྗེའི་གདན་གྱིས་བཞུགས་པ་ལ་ཡུམ་རྣམས་པདྨའི་གདན་གྱིས་འཁྱུད་པ། ་དང་་དང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྱི་གདོང་མ་དང་བྱ་རོག་གདོང་མ་གཉིས་ནག་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ལ་ཧླ་་དང་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི་འཇོག་པོ་དང་པདྨ་ཆེན་པོས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། ཤར་དང་ཤར་ལྷོའ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་འཁོར་ ིལོའ་སྟེང་གི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་འཁོད། ི་དང་་དང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕག་གདོང་མ་དང་བྱ་རྒོད་གདོང་མ་གཉིས་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ལ། ཧྭ་ཧྭཱ་དང་པདྨ་ལས་སྐྱེས་པའི་རིགས་ལྡན་དང་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། ལྷོ་
དང་ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་སྟེང་གི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་འཁོད། ི་དང་་དང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟག་གདོང་མ་དང་འུག་གདོང་མ་གཉིས་དཀར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ལ། ་་དང་བཀྲ་ཤིས་ལས་སྐྱེས་པའི་ནོར་རྒྱས་དང་དུང་སྐྱོང་གིས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། བྱང་དང་བྱང་ཤར་གྱི་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་སྟེང་གི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་འཁོད། ི་དང་་དང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྕེ་སྤྱང་གདོང་མ་དང་མཁའ་ལྡིང་མ་གཉིས་སེར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ལ། ཧྱ་ཧྱཱ་དང་རྒྱལ་མཚན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་པདྨས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། ནུབ་དང་ནུབ་བྱང་གི་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་སྟེང་གི་པདྨའི་ ིལྟེ་བ་ལ་འཁོད།
ཧ་ཧཿདང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི་སྔོན་མོ་དང་རྡོ་རྗེ་མིག་མ་གཉིས་ལྗང་ཀུ་དང་སྔོན་མོ་
ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ལ་ཀྵུཾ་ཧུཾ་དང་བུམ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བས་འཁྱུད་པ་སྤྲོས་ཏེ། སྟེང་དང་འོག་གི་འཁོར་ལོའ་ལྟེ་བ་ལ་འཁོད། ིཤར་ཕྱོགས་དུར་ཁྲོད་གཏུམ་མོ་ནས། །བརྩམས་ཏེ་གཏུམ་མོ་གཞན་གྱི་བར། །གཅིག་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 67
གིས་ལྷག་པའི་བཅུ་ཕྲག་རེ། །མེ་རླུང་དབུས་ཀྱི་དུར་ཁྲོད་དུ། །བདེ་ཆེན་ཡུམ་གྱི་པདྨ་ནས། །ས་བོན་ཕྱག་མཚན་ལས་སྤྲོས་ཏེ། །གཡས་སྐོར་རིམ་བཞིན་འཁོད་པ་ནི། །ཨིཾ་དང་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི། །དབང་པོ་སེར་པོ་ཞལ་གཅིག་པ། །ཕྱག་བཞི་གཡས་ན་རྡོ་རྗེ་མདའ། །གཡོན་ན་དྲིལ་བུ་གཞུ་འཛིན་པ། །ཙཾ་དང་རིན་ཆེན་ལས་སྐྱེས་པའི། །ཟླ་བ་ནག་པ་ཞལ་གཅིག་པ། །ཕྱག་གཉིས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འཛིན། །རེཾ་དང་ལག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི། །ནམ་གྲུ་དཀར་སེར་ཐལ་སྦྱར་ལག།།ཨུཾ་དང་ལག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི། །ཁྲུམས་སྨད་ཐལ་སྦྱར་གསེར་གྱི་མདོག།།མིཾ་དང་རིན་ཆེན་དམར་པོ་ལས། །ཉ་དམར་རིན་ཆེན་ཅང་ཏེའུ་འཛིན། །སཱུཾ་དང་རིན་ཆེན་ལས་སྐྱེས་པའི། །ཉི་མ་ནག་པོ་རིན་ཆེན་འཛིན། །ཨཾ་དང་ཤཀ་ཏི་ལས་སྐྱེས་པའི། །མེ་ལྷ་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་པ། །ཕྱག་བཞི་གཡས་ན་ཤཀ་ཏི་དབྱུག།།གཡོན་ན་པདྨ་སྤྱི་བླུགས་འཛིན། །དུྃ་དང་འོད་མའི་ལྕུག་མ་ལས། །ཕོ་ཉ་འོད་མའི་ལྕུག་ཐོགས་འཛིན། །པཱུཾ་དང་ལག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི། །ཁྲུམས་སྟོད་ལྗང་ཀུ་ཐལ་སྦྱར་ལག།།དྷཾ་དང་ལག་སེར་ལས་སྐྱེས་པའི། །མོན་གྲུ་ཐལ་སྦྱར་གསེར་གྱི་མདོག།།ཀུཾ་དང་རལ་གྲི་ལས་སྐྱེས་པའི། །བུམ་པ་ནག་པོ་རལ་ཕུབ་འཛིན། །ཨཾ་དང་ཅང་ཏེའུ་ལས་སྐྱེས་པའི། །ཚེས་དྲུག་ཕྱག་གཉིས་མར་གད་མདོག།།ཌ་མ་རུ་དང་རིན་ཆེན་འཛིན། །ཨེ་དང་དགྲ་སྟ་ནག་པོ་ལས། །ཚེས་བདུན་ནག་པོ་ཕྱག་གཉིས་ལ། །དགྲ་སྟ་ཚངས་མགོས་རྣམ་པར་སྤྲས། །ཨར་དང་མདའ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི། །ཚེས་བརྒྱད་པདྨ་རཱ་གའི་མདོག།།ཕྱག་གཉིས་མདའ་གཞུ་རྣམ་པར་མཛེས། །ཨོ་དང་མདུང་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི། །ཚེས་དགུ་རབ་དཀར་ཕྱག་གཉིས་པ། །མདུང་དང་མེ་ལོང་འཛིན་པས་བྲེལ། །ཨལ་དང་ཕུབ་ལས་ཚེས་བཅུ་སེར། །ཕྱག་གཉིས་ཕུབ་དང་རལ་གྲི་འཛིན། །ཤཾ་དང་ལག་པ་ནག་པོ་ལས། །སྐྱེས་པའི་མོན་གྲེ་ཐལ་སྦྱར་ནག །ཨཾ་དང་ལག་སྔོན་ལས་སྐྱེས་པའི། །བྱི་བཞིན་ནམ་མཁའ་མདོག་ལྟ་བུ། །སྔོ་བསངས་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར། །ཤྲཾ་དང་ལག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི། །གྲོ་ཞུན་ཐལ་སྦྱར་དཀར་སེར་མདོག།།མཾ་དང་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི། །ཆུ་སྲིན་ལྗང་ཀུ་རྡོར་དྲིལ་འཛིན། །ཀྵེཾ་དང་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི། །ཞིང་སྐྱོང་ཞོན་པའི་གདོང་པ་ཅན། །ལག་གཉིས་ཐོད་པ་གཏོར་མས་བྲེལ། །ཨཾ་དང་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི། །རི་བྱི་སྔོན་པོ་རྡོར་དྲིལ་འཛིན། །ཡཾ་དང་དབྱུག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི། །གཤིན་རྗེ་དམར་པོ་ཕྱག་བཞི་པ། །གཡས་

68 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ན་དབྱུག་པ་རལ་གྲི་དང༌། །གཡོན་ན་ལྕགས་སྒྲོག་ཞགས་པ་འཛིན། །བུཾ་དང་རིན་ཆེན་ལས་སྐྱེས་པའི། །གཟའ་ལག་དམར་པོ་ནོར་བུ་འཛིན། །ཨུཾ་དང་ལག་ལས་ཆུ་སྨད་དཀར། །ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བས་མཛེས། །པཱུཾ་དང་ལག་པ་ནག་པོ་ལས། །སྐྱེས་པའི་ཆུ་སྟོད་ཐལ་སྦྱར་ནག།།མཱུ་དང་ལག་སེར་ལས་སྐྱེས་པའི། །སྣུབས་སེར་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར། །རྡཾ་དང་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི། །གཞུ་ཁྱིམ་ལྗང་ཁུ་རྡོར་དྲིལ་འཛིན། །ཧཱཾ་དང་ཟན་ཆངས་ལས་སྐྱེས་པའི། །འཕྲོག་མ་སེར་པོ་ཟན་ཆངས་འཛིན། །མཾ་དང་རིན་ཆེན་ལས་སྐྱེས་པའི། །མིག་དམར་དམར་པོ་ནོར་བུ་འཛིན། །ནིཾ་དང་རལ་གྲི་ལས་སྐྱེས་པའི། །བདེན་བྲལ་ནག་པོ་ཕྱག་བཞི་པ། །གཡས་ན་རལ་གྲི་གྲི་གུག་དང༌། །གཡོན་ན་ཕུབ་དང་ཐོད་པ་འཛིན། །ཛྱེཾ་དང་ལག་སེར་ལས་སྐྱེས་པའི། །སྣྲོན་སེར་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར། །པྲིཾ་དང་རལ་གྲི་ལས་སྐྱེས་པའི། །སྡིག་ཁྱིམ་ནག་པོ་རལ་ཕུབ་འཛིན། །ཨཾ་དང་ལག་པ་ལྗང་ཁུ་ལས། །སྐྱེས་པའི་ལྷ་འཚམས་ཐལ་སྦྱར་ལྗང༌། །ཨཾ་དང་གྲི་གུག་སྔོན་པོ་ལས། །སྐྱེས་པའི་ཆ་ཤས་བཅུ་དྲུག་པ། །སྔོན་པོ་གྲི་གུག་ཐོད་པ་འཛིན། །ནཾ་དང་རྫ་རྔ་ནག་པོ་ལས། །སྐྱེས་པའི་དགའ་བྱེད་ནག་པོ་ནི། །རྫ་རྔ་ཞོན་ཞིང་རྫ་རྔ་བརྡུང༌། །མཾ་དང་རྩེ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི། །ནག་པོ་ཆེན་པོ་རྩེ་གསུམ་དང༌། །ཐོད་པ་འཛིན་པས་ལག་པ་བྲེལ། །གྷཾ་དང་དྲིལ་བུ་ལས་སྐྱེས་པའི། །དྲིལ་བུའི་རྣ་ཅན་དྲིལ་བུ་འཛིན། །བྷྲཾི་དང་རིན་ཆེན་སྒྲོམ་ལས་སྐྱེས། །གྷྲིཾ་གི་རི་ཏི་དུང་ལྟར་དཀར། །ལག་གཉིས་རིན་ཆེན་སྒྲོམ་གྱིས་མཛེས། །བཾ་དང་ལག་པ་ནག་པོ་ལས། །སྐྱེས་པའི་ས་ག་ཐལ་སྦྱར་ནག།།ཤྭཾ་དང་ལག་པ་སེར་པོ་ལས། །སྐྱེས་པའི་ས་རི་གསེར་གྱི་མདོག།།ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བས་མཛེས། །ཏུཾ་དང་རིན་ཆེན་ལས་སྐྱེས་པའི། །སྲང་ཁྱིམ་པདྨ་རཱ་གའི་མདོག།།ལག་གཉིས་རིན་ཆེན་ཅང་ཏེའུ་འཛིན། །བཾ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་སྐྱེས་པའི། །ཁྱབ་འཇུག་སྔོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ། །གཡས་ན་འཁོར་ལོ་དབྱུག་ཐོ་དང༌། །གཡོན་ན་པདྨ་དུང་འཛིན་པའོ། །ཀཱཾ་དང་རིན་ཆེན་ལས་སྐྱེས་པའི། །དུས་མེ་སྔོན་པོ་ནོར་བུ་འཛིན། །པཱཾ་དང་ཞགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི། །ཆུ་ལྷ་དཀར་པོ་ཕྱག་བཞི་པ། །གཡས་ན་ཞགས་པ་རིན་ཆེན་དང༌། །གཡོན་ན་སྦྲུལ་ཞགས་ཆུ་ཤེལ་འཛིན། །ཀེཾ་དང་ནོར་བུ་ལས་སྐྱེས་པའི། །མཇུག་རིང་སེར་པོ་ནོར་བུ་འཛིན། །སིཾ་དང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི། །གྲི་གུག་འཛིན་པའི་གྲུབ་པ་རྣམས། །ཙིཾ་དང་ལག་པ་ལྗང་ཀུ་ལས། །ནག་པ་ལག་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 69
གཉིས་ཐལ་སྦྱར་ལྗང༌། །ཧཾ་དང་ཁ་བའི་ལག་པ་ལས། །སྐྱེས་པའི་མེ་བཞི་ཐལ་སྦྱར་དཀར། །ཨུཾ་དང་ལག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི། །དབོ་ནི་ཐལ་སྦྱར་མར་གད་མདོག།།ཀཾ་དང་པདྨ་ལས་སྐྱེས་པའི། །བུ་མོ་རབ་དཀར་པདྨ་དང༌། །ཐོ་བ་འཛིན་པས་ལག་གཉིས་མཛེས། །བཾ་དང་དཔག་བསམ་ཤིང་ལས་སྐྱེས། །རླུང་ལྷ་ནག་པོ་ཕྱག་བཞི་པ། །གཡས་ན་དཔག་བསམ་ལྗོན་པའི་ཤིང༌། །ཡོངས་འདུའི་མེ་ཏོག་གཡོན་པ་ན། །ཨིནྟྲ་ནཱི་ལ་ཨུཏྤལ་འཛིན། །ཤཾ་དང་ནོར་བུ་ལས་སྐྱེས་པའི། །སྤེན་པ་སེར་པོ་ནོར་བུ་འཛིན། །པཱུཾ་དང་ལག་ལས་སྐྱེས་པའི་བྲེ། །ལྗང་སེར་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར། །སིཾ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་སྐྱེས་པའི། །ཉི་ཁྱིམ་སེངྒེ་གསེར་གྱི་མདོག།།ཕྱག་གཉིས་འཁོར་ལོ་དུང་གིས་བྲེལ། །མཾ་དང་ལག་པ་སེར་པོ་ལས། །སྐྱེས་པའི་མཆུ་ནི་ཐལ་སྦྱར་སེར། །ཧ་དང་དྲིལ་བུ་ལས་སྐྱེས་ཚེས། །བཅུ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་རྡོ་རྗེ་དང༌། །དྲིལ་བུ་འཛིན་པ་མར་གད་མདོག།།ཡ་དང་ཁ་ཊྲཱཾ་ལས་སྐྱེས་ཚེས། །བཅུ་གཉིས་ནག་པོ་ལག་གཉིས་ན། །ཁ་ཊྭཱཾ་ག་དང་རྩེ་གསུམ་འཛིན། །ར་དང་མི་མགོ་ལས་སྐྱེས་ཚེས། །བཅུ་གསུམ་པདྨ་རཱ་གའི་མདོག།།རབ་དམར་མགོ་དང་དགྲ་སྟའི་ལག།།ཝ་དང་ཨུཏྤལ་ལས་སྐྱེས་ཚེས། །བཅུ་བཞི་རབ་དཀར་ཕྱག་གཉིས་ན། །ཨུཏྤལ་དཀར་དང་ཐོ་བ་འཛིན། །ལ་དང་གཞུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚེས། །བཅོ་ལྔ་སེར་པོ་ཕྱག་གཉིས་ན། །གསེར་འོད་གཞུ་དང་མདའ་ཡིས་མཛེས། །བྷྲུཾ་དང་རྡོ་རྗེ་ལྗང་ཀུ་ལས། །སྐྱེས་པའི་བརྟན་པ་མར་གད་མདོག།།ལག་གཉིས་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་འཛིན། །ཨཾ་དང་ལག་པ་ལས་སྐྱེས་སྐག།།རབ་དཀར་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར། །པུཾ་དང་ཐལ་སྦྱར་ལས་སྐྱེས་རྒྱལ། །སྔོ་བསངས་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར། །ཀཾ་དང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི། །ཀརྐ་ཊ་ནི་ནམ་མཁའི་མདོག།།ཕྱག་གཉིས་གྲི་གུག་ཐོད་པ་འཛིན། །ཡྃ་དང་བེ་ཅོན་ལས་སྐྱེས་པའི། །གནོད་སྦྱིན་སེར་པོ་ཕྱག་བཞི་པ། །གཡས་ན་རིན་ཆེན་བེ་ཅོན་དང༌། །གཡོན་ན་ནེའུ་ལེ་པདྨ་འཛིན། །ཤུཾ་དང་ནོར་བུ་ལས་སྐྱེས་པའི། །པ་སངས་དཀར་པོ་ནོར་བུ་འཛིན། །པུཾ་དང་ལག་པ་སེར་པོ་ལས། །སྐྱེས་པའི་ནབས་སོ་ཐལ་སྦྱར་སེར། །ཨཾ་དང་ལག་པ་སེར་པོ་ལས། །སྐྱེས་པའི་ལག་ནི་གསེར་གྱི་མདོག །ཕྱག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བས་མཛེས། །མེཾ་དང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི། །འཁྲིག་པ་སྔོན་པོ་གྲི་ཐོད་འཛིན། །གྲཾི་དང་ནོར་བུ་ལས་སྐྱེས་པའི། །ཕུར་བུ་དཀར་པོ་ནོར་བུ་འཛིན། །ཨིཾ་དང་རྩེ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི། །དྲག་པོ་དཀར་པོ་ཕྱག་བཞི་པ། །གཡས་

70 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པ་རྩེ་གསུམ་མདའ་དང་གཡོན། །ཁ་ཊྭཱཾ་ག་དང་གཞུ་ཡིས་བྲེལ། །མྲི་དང་ཐལ་སྦྱར་ལས་སྐྱེས་མགོ །ནག་པོ་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར། །རེཾ་དང་ལག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི། །སྣར་མ་དམར་སྐྱ་ཐལ་མོ་སྦྱར། །བྲིཾ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་སྐྱེས་གླང༌། །གསེར་མདོག་འཁོར་ལོ་དུང་གི་ལག།།བྷུཾ་དང་ཐོད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི། །འབྱུང་པོ་ཕོ་མོ་ཐོད་ཁྲག་འཐུང༌། །ཨ་དང་རྡོ་རྗེ་ལྗང་ཀུ་ལས། །ཚེས་གཅིག་ལྗང་ཀུ་རྡོར་དྲིལ་འཛིན། །ཨི་དང་རལ་གྲི་ནག་པོ་ལས། །ཚེས་གཉིས་ནག་པོ་རལ་ཕུབ་འཛིན། །རྀ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་སྐྱེས། །ཚེས་གསུམ་དམར་པོ་ཕྱག་གཉིས་ན། །རིན་པོ་ཆེ་དང་ཅང་ཏེའུ་འཛིན། །ཨུ་དང་པདྨ་ལས་སྐྱེས་པའི། །ཚེས་བཞི་དཀར་པོ་ཕྱག་གཉིས་ན། །པདྨ་དཀར་དང་ཐོ་བ་འཛིན། །ལྀ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་སྐྱེས་སེར། །ཚེས་ལྔ་འཁོར་ལོ་དུང་གི་ལག།།ཀཾ་དང་ལག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི། །སྨིན་དྲུག་སྔོ་བསངས་ཐལ་མོ་སྦྱར། །བྷཾ་དང་ལག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི། །བྲ་ཉེ་ལྗང་ཀུ་ཐལ་མོ་སྦྱར། །ཨཾ་དང་ལག་ལས་ཐ་སྐར་ནི། །རབ་དཀར་ཕྱག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར། །ཨེཾ་དང་པདྨ་ལས་སྐྱེས་ལུག །རབ་དཀར་པདྨ་ཐོ་བ་འཛིན། །རཱཾ་དང་ནོར་བུ་ལས་སྐྱེས་པའི། །སྒྲ་གཅན་ལྗང་ཀུ་ནོར་བུ་འཛིན། །བྲཾ་དང་ཁབ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི། །ཚངས་པ་ལྗང་ཀུ་ཕྱག་བཞི་པ། །གཡས་ན་ཁབ་དང་བགྲང་ཕྲེང་དང༌། །གཡོན་ན་པདྨ་སྤྱི་བླུགས་འཛིན། །ལྷ་རྣམས་རྡོ་རྗེའི་འདུག་སྟངས་དང༌། །ལྷ་མོ་རྣམས་ནི་རོལ་པའི་སྟབས། །གཞན་ཡང་རང་རང་མིང་ཡིག་ལས། །འབྱུང་པོ་བྱེ་བ་ཕྱེད་དང་བཞི། །ལུས་དང་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ། །སྣ་ཚོགས་ཕྱག་རྒྱ་འཆང་བའོ།།
ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འདོད་ཡོན་སྣམ་བུའི་སྟེང་དུ་་དང་དྲིའི་དུང་ཆོས་དང་་དང་
མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་དྲི་མ་དང་ཕྲེང་བ་མ་ནག་མོ་དྲིའི་དུང་ཆོས་དང་མེ་ཏོག་སྔོན་པོའ་ིཕྲེང་བ་འཛིན་པ་སྤྲོས་ཏེ་ཤར་སྒོའ་གཡོན་དང་གཡས་སུ་འཁོད། ི་དང་སྤོས་སྣོད་དང་་དང་མར་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདུག་སྤོས་མ་དང་མར་མེ་མ་དམར་མོ་སྤོས་སྣོད་དང༌མར་མེ་འཛིན་པ་སྤྲོས་ཏེ་ལྷོ་སྒོའ་གཡོན་དང་གཡས་སུ་འཁོད། ི་དང་བདུད་རྩིས་གང་བའི་སྣོད་དང་་དང་འབྲས་བུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷ་བཤོས་མ་དང་འབྲས་བུ་མ་དཀར་མོ་བདུད་རྩིས་གང་བའི་སྣོད་དང་འབྲས་བུ་འཛིན་པ་སྤྲོས་ཏེ་བྱང་སྒོའ་གཡོན་དང་གཡས་སུ་འཁོད། ི་དང་དབུ་རྒྱན་དང་་དང་དོ་ཤལ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒེག་མོ་དང་བཞད་མ་སེར་མོ་དབུ་རྒྱན་དང་དོ་ཤལ་འཛིན་པ་སྤྲོས་ཏེ་ནུབ་སྒོའ་གཡོན་དང་ ི

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 71
གཡས་སུ་འཁོད། ་དང་རྔ་པ་ཊ་ཧ་དང་་དང་གོས་ལས་སྐྱེས་པའི་རོལ་མོ་མ་དང་གར་མ་ལྗང་ཀུ་རྔ་པ་ར་ཧ་དང་གོས་འཛིན་པ་སྤྲོས་ཏེ་སྟེང་དུ་འཁོད། ་དང་རྡོ་རྗེ་དང་་དང་པདྨ་ལས་སྐྱེས་པའི་གླུ་མ་དང་འདོད་མ་སྔོན་མོ་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་འཛིན་པ་སྤྲོས་ཏེ་འོག་ཏུ་འཁོད། གཞན་ཡང་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་པ་འཛིན་པའི་གཟུངས་མ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་འདོད་ཡོན་སྣམ་བུའི་སྟེང་དུ་འཁོད་པར་གྱུར།
གསུང་གི་སྟེགས་བུའི་སྟེང་དུ་འདོད་མ་རྣམས་དང་སྐུའི་སྟེགས་བུའི་སྟེང་དུ་ཕྱིར་འདོད་
མ་རྣམས་སྤྲོས་ཏེ་འཁོད་པ་ནི། གསུང་དང་སྐུའི་ཤར་སྒོའ་གཡས་སུ་ཙཿཙཾ་དང་རལ་གྲི་ལས་སྐྱེས་ ིཔའི་དབྱེ་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་དང༌། ཚཿཚཾ་དང་རལ་གྲི་ལས་སྐྱེས་པའི་གོས་འདོད་མ་དང༌། དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་རྣམས་ནག་མོ་ནག་དམར་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་རལ་གྲི། གྲི་གུག །རྩེ་གསུམ། གཡོན་ན་ཕུབ། ཐོད་པ། ཁ་ཊྭཱཾ་ག་དཀར་པོ་འཛིན་པ། ཛཿཛཾ་དང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ལ་འཕྲུག་པར་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་གཉིས་ནག་མོ་གཡས་ན་གྲི་གུག་དང་རྩེ་གསུམ། གཡོན་ན་ཐོད་པ་དང་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་འཛིན་པ། ཛྷཿཛྷཾ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁ་ན་གནས་པའི་མཆིལ་མ་འདོར་བར་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་གཉིས་ནག་མོ་གཡས་ན་འཁོར་ལོ་དང་བེ་ཅོན། གཡོན་ན་པདྨ་དང་དུང་འཛིན་པ། ཉཿཉཾ་དང་རལ་གྲི་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྲོད་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་གཉིས་ནག་མོ་ནག་དམར་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་རལ་གྲི། གྲི་གུག །རྩེ་གསུམ། གཡོན་ན་ཕུབ། ཐོད་པ། ཁ་ཊྭཱཾ་ག་དཀར་པོ་འཛིན་པ། ཤར་སྒོའ་གཡོན་ཿཾ་དང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཀུན་ཏུ་གདུང་བར་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་ ིགཉིས་སྔོན་མོ་གཡས་ན་གྲི་གུག་དང་རྡོ་རྗེ། གཡོན་ན་ཐོད་པ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ། ཤཿཤཾ་དང་རལ་གྲི་ལས་སྐྱེས་པའི་རེག་བྱ་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་གཉིས་ནག་མོ་གཡས་ན་རལ་གྲི་དང་རྡོ་རྗེ། གཡོན་ན་ཕུབ་དང་སྦྲུལ་འཛིན་པ།
ཥཿཥཾ་དང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡན་ལག་བསྐྱོད་པར་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་
དང༌། ཿཾ་དང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷག་མ་ཟ་བར་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་རྣམས་ནག་མོ་གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ། གསུང་དང་སྐུའི་ལྷོ་སྒོའ་གཡས་སུ་ཊཿཊཾ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ ི

72 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

སྐྱེས་པའི་བསྐྱོད་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་དང༌། ཋཿཋཾ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཟས་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་རྣམས་དམར་མོ་དམར་དཀར་ནག་པའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་མེ་མདའ། རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ། སྒྲ་དང་བཅས་པའི་ཌ་མ་རུ། གཡོན་ན་གཞུ་དང༌། རྡོ་རྗེ་ཞགས་པ། རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དགུ་པ་འཛིན་པ། ཌཿཌཾ་དང་དབྱུག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་གཉིས་དམར་མོ། གཡས་ན་དབྱུག་པ་དང་རལ་གྲི། གཡོན་ན་ལྕགས་སྒྲོག་དང་ཕུབ་འཛིན་པ། ཌྷཿཌྷཾ་དང་མདུང་ཐུང་ལས་སྐྱེས་པའི་གར་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་གཉིས་དམར་མོ་གདོང་པ་དྲུག་པ། གཡས་ན་མདུང་ཐུང་དང་ལྕགས་ཀྱུ། གཡོན་ན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཞགས་པ་འཛིན་པ། ཎཿཎཾ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐེམས་པར་འདོད་མ་དང༌དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་གཉིས་དམར་མོ་དམར་དཀར་ནག་པའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་མེ་མདའ། རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ། སྒྲ་དང་བཅས་པའི་ཌ་མ་རུ། གཡོན་ན་གཞུ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཞགས་པ། རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དགུ་པ་འཛིན་པ། ལྷོ་སྒོའ་གཡོན་དུ། དཿདཾ་དང་མདའི་ལས་སྐྱེས་པའི་འགུགས་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་གཉིས་དམར་མོ། གཡས་ན་མདའ་དང་ལྕགས་ཀྱུ། གཡོན་ན་གཞུ་དང་ཞགས་པ་འཛིན་པ། གྷཿ་གྷཾ་དང་དགྲ་སྟ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱུག་པར་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་གཉིས་ལྗང་ཀུ །གཡས་ན་དགྲ་སྟ་དང་རྩེ་གསུམ། གཡོན་ན་སྦྲུལ་ཞགས་དང་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་འཛིན་པ། གཿགཾ་དང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི་བཤང་གཅི་ཟག་པར་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་དང༌།
ཁཿཁཾ་དང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི་གཡུལ་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་རྣམས་དམར་
མོ་གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ། གསུང་དང་སྐུའི་བྱང་སྒོའ་གཡས་སུ་པཿཔཾ་དང་པདྨ་ལས་སྐྱེས་ ིཔའི་རྒྱས་པར་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་དང༌། ཕཿཕཾ་དང་པདྨ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱན་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་རྣམས་དཀར་མོ། དཀར་ནག་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་ཐོ་བ་དུང་1

དང་རྩེ་གསུམ། གཡོན་ན་པད་དཀར་འདབ་བརྒྱ་པ་དང༌མེ་ལོང་བགྲང་ཕྲེང་འཛིན་པ།
བཿབཾ་དང་རྩེ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟན་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་གཉིས་དཀར་མོ་གཡས་ན་རྩེ་གསུམ་དང་ཌ་མ་རུ། གཡོན་ན་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་དང་སྦྲུལ་འཛིན་པ། བྷཿབྷཾ་དང་པདྨ་ལས་སྐྱེས་
1 ཞོལ། ཤོག ༥༡ བ ༡། གཙང་། ཤོག ༤༡ ན ༥ ཐོ་བ་མདུང་དང་རྩེ་གསུམ།

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 73
པའི་རྒྱལ་སྲིད་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་གཉིས་དཀར་མོ་གཡས་ན་པདྨ་དང་བགྲང་ཕྲེང༌། གཡོན་ན་པདྨ་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ། མཿམཾ་དང་པདྨ་ལས་སྐྱེས་པའི་འཇམ་པར་སྨྲ་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་གཉིས་དཀར་མོ་དཀར་དམར་ནག་པའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་ཐོ་བ་མདུང་དང་རྩེ་གསུམ། གཡོན་ན་པད་དཀར་འདབ་བརྒྱ་པ་དང༌མེ་ལོང་དང་བགྲང་ཕྲེང་འཛིན་པ། བྱང་སྒོའ་གཡོན་དུ་ཧཿཧཾ་དང་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རོལ་མོ་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་ ིགཉིས་སྔོན་མོ་སྔོ་དམར་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་རྡོ་རྗེ། གྲི་གུག །དགྲ་སྟ། གཡོན་ན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ། ཐོད་པ། ཚངས་མགོ་འཛིན་པ། ཡཿཡཾ་དང་ཐོ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་འཆིང་བར་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་གཉིས་དཀར་མོ། གཡས་ན་ཐོ་བ་དང་མདུང༌། གཡོན་ན་པདྨ་དང་མེ་ལོང་འཛིན་པ། རཿརཾ་དང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི་རྩོད་པ་མང་པོ་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་དང༌།
ཝཿཝཾ་དང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྲོ་བར་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་རྣམས་དཀར་
མོ་གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ། གསུང་དང་སྐུའི་ནུབ་སྒོའ་གཡས་སུ། ཏཿཏཾ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་ ིསྐྱེས་པའི་རེངས་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་དང༌། ཐཿཐཾ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་སྐྱེས་པའི་དྲི་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་རྣམས་སེར་མོ་སེར་དཀར་ནག་པའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་འཁོར་ལོ། དབྱུག་པ། འཇིགས་བྱེད་རྡོ་རྗེ། གཡོན་ན་དུང་དང༌། རྡོ་རྗེ་ལྕགས་སྒྲོག །སྒྲ་དང་བཅས་པའི་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ།
དཿདཾ་དང་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི་མལ་སྟན་ལ་བསྙེས་པར་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་
མ་གཉིས་སེར་མོ། གཡས་ན་རྡོ་རྗེ་དང་མདའ། གཡོན་ན་དྲིལ་བུ་དང་གཞུ་འཛིན་པ། དྷཿདྷཾ་དང་པདྨ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆུ་ལ་བརྐྱལ་བར་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་གཉིས་སེར་མོ་ཞལ་བཞི་པ། གཡས་ན་པདྨ་དང་ཚངས་པའི་དབྱུག་པ། གཡོན་ན་སྤྱི་བླུགས་དང་སྣོད་འཛིན་པ། ནཿནཾ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་སྐྱེས་པའི་འཆིང་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་གཉིས་སེར་མོ་སེར་དཀར་ནག་པའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་འཁོར་ལོ། དབྱུག་པ། འཇིགས་བྱེད་རྡོ་རྗེ། གཡོན་ན་དུང་དང༌། རྡོ་རྗེ་ལྕགས་སྒྲོག །སྒྲ་དང་བཅས་པའི་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ། ནུབ་སྒོའ་གཡོན་དུ་ཀྵཿཀྵཾ་དང་ ི

74 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི་འཁྲིག་འདོད་མ་དང༌དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་གཉིས་ལྗང་ཀུ། ལྗང་དམར་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་རྡོ་རྗེ། གྲི་གུག།།དགྲ་སྟ། གཡོན་ན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ། ཐོད་པ། ཚངས་མགོ་འཛིན་པ། སཿསཾ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕུར་བུས་འདེབས་པར་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་གཉིས་སེར་མོ། གཡས་ན་འཁོར་ལོ་དང་དབྱུག་པ། གཡོན་ན་དུང་དང་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་པ།
ཀཿཀཾ་དང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་བསླུ་བར་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་དང༌། ལཿལཾ་དང་གྲི་གུག་ལས་སྐྱེས་པའི་སྦྲུལ་འཆིང་བར་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་རྣམས་སེར་མོ་གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་རྣམས་འཁོད་པར་གྱུར། འདིར་དོགས་པ་བསལ་བ་འགའ་ཞིག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཉུང་ངུ་ཙམ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། མངོན་བྱང་ལྔའི་སྐབས་སུ། སཱ་དྷཱུ་པཱུ་ཊས་ཧུཾ་ཡིག་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོད། དུས་ཞབས་པས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་རྡོ་རྗེར་གྱུར་པ་བྱ་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ལ། བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་དང་སྔ་མ་མཐུན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། ཧུཾ་ཡིག་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སུ་བཤད་བཞིན་དུ། མ་བཤད་པའི་རང་བཟོས་མངོན་བྱང་དྲུག་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་དོ།།
ཧུཾ་ཡིག་དང་ཕྱག་མཚན་གཉིས་ཀ་མངོན་བྱང་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན། ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང༌། ཕྱག་མཚན་
ལས་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་མངོན་བྱང་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་གང་ན་ཡོད། དེ་དང་མཐུན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་གཟིགས་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྟོན་ཤིག།།མེའི་མདའ་ཞེས་པ་གཞན་དག་མདའ་དམར་པོ་ལ་འདོད་པ་ཆེས་ནོར་བ་སྟེ། མེའི་མགྲིན་པ་ཞེས་པའང་མགྲིན་པ་དམར་པོ་ལ་འདོད་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། མེའི་མགྲིན་པ་ཞེས་པ་མགྲིན་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདའ་གསུམ་ལ་འདོད་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་མེ་ཏོག་གི་མདའ་ཞེས་པ་མདའ་ལྔ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཤོང་འགྱུར་ལས། ཚངས་པའི་མགོ་བོ་པདྨས་བརྒྱན་པ་སྟེ་སྤྲས་པ་ཞེས་འབྱུང་ཡང༌། རྭ་འགྱུར་ལས། བཞི་པར་ཚངས་པའི་མགོ་བོ་རིག་བྱེད་གདོང་དང་ལྡན་པས་རྒྱལ་བའི་ཕྱག་གཡོན་པའི་པདྨ་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་སོ། །བླ་མ་ཁ་ཅིག །བསྲུང་འཁོར་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཤགས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་སྔགས་ཀྱིས་འགོད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་འགོད་པར་འདོད་མོད་ཀྱང༌། སྒྲུབ་ལེར་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་ལྷ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་དུས་སུ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་སྟེ།1

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་སྐུ་དང་རྒྱན་ཕྱག་མཚན་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་ཀྱི། སྔགས་དང་ས་
1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༤༧༨ ཕྲེང་། ༡༠

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 75
བོན་ལས་ཕྱིས་འགོད་མི་དགོས་པར་གསལ་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་མ་མཐོང་ངོ༌།།
སྒྲུབ་ལེར་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཁྲོ་བོ་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྟེང་དུ་དགོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དགོད་དགོས་ལ། དེ་ཉིད་
སྐུ་དཀྱིལ་དུ་ཡང་དགོད་པར་དབང་ལེར་གསུངས་པ་ལྟར་དགོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ནང་ལེར་སྐུ་གསུངས་ཐུགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་རང་གི་གདན་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ང་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པའི་གྲངས་མི་ཚང་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཁྲོ་བོ་རིགས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་འགོད་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐ་དད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཀླུ་བརྒྱད་དང་གཏུམ་མོ་བརྒྱད་ཀྱང་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པར་ནང་ལེར་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང༌། ཁ་ཅིག་དེ་ནི་འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འཁོར་ལོའ་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པས་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པ་དང་ཆ་མཐུན་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཆེས་མི་ ིའཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་པདྨའི་ལྟེ་བ་དང་ཆ་མཐུན་པའི་འདུག་གནས་རེ་འོང་བས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་པདྨ་གདན་ཅན་གྱི་ལྷའི་གྲངས་སུ་བགྲང་རིགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།
དེས་ན་དེ་དག་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པར་ནང་ལེར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་གཞི་མ་བཙལ་བར་ཁས་
བླངས་པ་ལ་གནོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང༌། དབང་ལེ་དང་སྒྲུབ་ལེར་དེ་དག་ལ་པདྨའི་གདན་བྱེད་པར་མ་བཤད་ཀྱང༌། མི་བྱེད་པར་བཤད་པའང་མེད་ཅིང༌། མ་བྱས་ན་པདྨ་གདན་ཅན་གྱི་ལྷའི་གྲངས་ངེས་ཉམས་ལ། ལེའུ་དེར་མ་བཤད་པ་ལེའུ་གོང་འོག་གཞན་ནས་བཤད་པས་ཁ་འགེངས་དགོས་པའི་རྣམ་གཞག་གཞན་ཡང་ཆེས་མང་བས་ངེས་པར་འདོད་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། བུམ་པ་བརྒྱད་པདྨ་ལ་གནས་ཤིང་ལྷའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་དག་པདྨ་གདན་ཅན་གྱི་ལྷའི་གྲངས་སུ་བརྩིའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལྷའི་རྣམ་པར་མེད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དང༌། འོག་ན་པདྨའི་གདན་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་ཀྱང་པདྨ་གདན་ཅན་གྱི་ལྷར་བགྲང་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱཱས། ཚེས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་མདོག་ཏུ་བྱས་ནས། མགོའ་ཟླ་བའི་ལྷ་རྣམས་དཀར་པོ། རྒྱལ་གྱི་ཟླ་བའི་ལྷ་རྣམས་སེར་པོ། མཆུའི་ཟླ་བའི་ལྷ་རྣམས་ནག་པོ། དབོའི་ིཟླ་བའི་ལྷ་རྣམས་དམར་པོར་གསུངས་པ་ལ། བླ་མ་ཤེར་སེང་ལ་སོགས་པའི་བོད་དག་ན་རེ། དེ་ནི་ནོར་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ལྷ་ལུག་ཁྱུ་ཙམ་གྱི་སྐུ་མདོག་ནོར་རོ་ཞེས་སྙིང་ཁམས་བསྐྱེད་དེ་སྨྲའོ།།
དེ་དག་རང་གི་ལུགས་ནི་མགོ་དང་རྒྱལ་གྱི་ཟླ་བའི་ལྷ་རྣམས་སྔོན་པོ། མཆུ་དང་དབོའ་ཟླ་བའི་ལྷ་རྣམས་ལྗང་ཀུའོ་ ིཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལྟར་སྨྲ་བ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་དཔྱིད་དང༌། སོ་ཀ་དང༌། དབྱར་དང༌། སྟོན་དང༌། དགུན་སྨད་དང༌། དགུན་སྟོད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རླུང་དང་མེ་དང་ཆུ་དང་ས་དང་ནམ་མཁའ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་སོ།1

།ཞེས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༧༠༡ ཕྲེང་། ༧

76 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།
གསུངས་པས་མགོ་རྒྱལ་གཉིས་ཡེ་ཤེས་དང༌། མཆུ་དབོ་གཉིས་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་མོད། ཆེས་ཤིན་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། ཚིག་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་ལ་དྲུག་དྲུག་གི་དབྱེ་བས་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ས་བོན་དགོད་པའོ། །ཞེས་ནག་པའི་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་རེ་རེའི་ལྷ་ལ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་ཁམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སྡེ་ཚན་ལྔ་དང༌། དེ་འདྲ་བའི་སྡེ་ཚན་རེ་རེ་ལ་ཡང་ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་ས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་དྲུག་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བས། དྲུག་ལྔ་སུམ་ཅུ་རེར་བཤད་པས། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེའི་ལྷ་ལ་ཡང་ལྷ་སུམ་ཅུའི་ནང་ནས་ལྷ་ལྔ་ནག་པོ། ལྔ་དཀར་པོ་སོགས་ལྷ་ནག་དམར་དཀར་སེར་སྔོ་ལྗང་གི་སྐུ་མདོག་ལྔ་ལྔ་འདོད་དགོས་པར་ཐལ་བ་ལ་ལན་གྱིས་བཟློག་ཏུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། བསྲུང་མ་སྡེ་ཚན་དྲུག་ཀྱང་ཁམས་དྲུག་དག་པ་ཡིན་པས། སྡེ་ཚན་གཅིག་རངས་པོ་སྔོན་པོ་དང༌། བཅུ་ཚན་གཅིག་རངས་པོ་ལྗང་ཀུ་སོགས་སུ་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། གཙོ་བོའ་རྒྱབ་ཞལ་ཡང་ ིསྔོན་པོར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།།
གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་རིགས་ཤིན་ཏུ་མང་ན་ཡང་ཟད་པར་བརྗོད་ག་ལ་དགོས། འདི་འདྲ་བ་ནི་འདིར་ལྷ་ལྗང་ཀུ་
ནམ་མཁའ་དང་སྔོན་པོ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སུ་སྤྱིར་བཏང་ལ་བཤད་པས་འཁྲུལ་ནས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་ན་ལྗང་ཀུ་དང༌། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དག་པའི་ལྷ་ཡིན་ན་སྔོན་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་པ་སྟེ་རིགས་པ་མི་ཤེས་པ་ལ་འདི་འདྲའི་རྣམ་འགྱུར་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ༌།།
རིགས་བདག་མི་བསྐྱོད་པ་དང་རྡོར་སེམས་ཀྱིས་རྒྱས་འདེབས་པས་ལྗང་ཀུ་དང་སྔོན་པོ་ཡིན་དགོས་ན་གཙོ་
བོ་རྡོར་སེམས་ལྗང་ཀུ་དང༌། མི་བསྐྱོད་པ་དང༌། སྣ་ཚོགས་ཡུམ་དང་ནུས་མ་བརྒྱད་སྔོན་པོར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲུབ་ལེར་ཚེས་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྔོན་ལ་གཙོ་བོ་བཅུ་གཉིས་བཤད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་དང་ཕྱོགས་གང་གི་འདབ་མ་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་དཀྱུས་གཅིག་ལ་བཤད་ཟིན་པའི་མཇུག་ཏུ། ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་མཚོན་ཆ་དང་དབྱིབས་ནི་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་གཙོ་བོ་རྣམས་དང་འདྲ་བས་བཤད་པ་ལ། གཙོ་བོ་རྣམས་ནི་པདྨ་འདི་དང་འདིའི་ལྟེ་བ་ལ་ལྷ་འདི་དང་འདི་ཡོད་ཀྱི་མིང་ཙམ་རེ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་ལྷ་ཚན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་གཅིག་ཀྱང་ཚེས་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་བཤད་པ་མེད་དོ།།
དེ་བས་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། བདེན་བྲལ་དང་ཁྱབ་འཇུག་དང་རླུང་ལྷ་ནག་པོ། མེ་ལྷ་དང་གཤིན་རྗེ་གདོང་
དྲུག་དམར་པོ། རྒྱ་མཚོ་ཚོགས་བདག་དྲག་པོ་དཀར་པོ། ཚངས་པ་དབང་པོ་ནོར་སྦྱིན་རྣམས་སེར་པོ་དང༌། དེ་དག་གི་ཕྱག་མཚན་དང་བཅས་པ་སྐབས་གོང་འོག་གཞན་དང་གཞན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལ་སྙེག་པ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་གདོན་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 77
མི་ཟའོ། །དེས་ན་འཐུར་ཁྱབ་གཅིག་ལ་རིགས་པ་ཡང་དག་ཏུ་བཟུང་ནས་པཎྜི་ཏ་མཁས་པ་ལ་སྙིང་ཁམས་བསྐྱེད་དེ་མ་སྨྲ་བར་ལྷ་ལུག་ཁྱུ་ཙམ་གྱི་སྐུ་མདོག་ནོར་བ་མ་བྱེད་ཅིག །འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་པདྨ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ལ་ཤར་གྱི་སྒོའ་གཡས་ཀྱི་ཆ་ལ་སོགས་པར་རྭ་བའི་རྩིག་པ་ལ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བདེན་བྲལ་ལ་ ིསོགས་པ་རྣམ་གྲངས་བཞིན་དུ་གསུངས་ཏེ།1

ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སེམས་དཔའ་དྲུག་དང་རྡོ་རྗེ་མ་དྲུག་པདྨ་ལ་གནས་པ་
ཐུགས་ཀྱི་ལྷ་སྣམ་གྱི་ཕྱོགས་མཚམས་གང་དུ་འགོད་པ་དང༌། ལྷ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་པདྨ་ལ་གནས་པ་སྐུའི་ལྷ་སྣམ་གྱི་ཕྱོགས་མཚམས་གང་དུ་འགོད་པ་འགོད་ཚུལ་མཐུན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ལྷ་དེ་དག་སྐུ་མདོག་འདྲ་བར་གཞུང་དེས་སྟོན་པ་ག་ལ་ཡིན། གཞན་དུ་ན་ལྷ་དེ་དག་ཕྱག་མཚན་འདྲ་བར་ཡང་གཞུང་དེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ།།
ཚེས་ལྷའི་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ཁ་ཅིག་ལ་ས་དྷཱུ་པཱུ་ཏྲས་ཚུལ་གཞན་དུ་བཤད་ཀྱང༌། གློག་མ་ནི་རླུང་ལྷ་དང་
སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་འདྲ་བར་བྱས་ན་བདེ་སྟེ། སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆོད་སྔགས་ལ། བརྒྱད་གསུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་འདྲར་བཅུག་ནས། རླུང་ལྷ་མོ། ཆུ་ལྷ་མོ། གཤིན་རྗེ་མོ། གནོད་སྦྱིན་མོ་བཞི་བསྣན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་མཁས་པ་དག་གསུངས་པ་ལེགས་པར་མཐོང་ངོ༌། །ལྷ་མོ་བཅུ་གཉིས་འགོད་པ་དབང་ལེ་ནས་སྔར་ལྟར་གསུངས་ལ། སྒྲུབ་ལེ་ནས་བྱང་དུ་རོལ་མོ་མ་དང་གར་མ། སྟེང་དུ་གླུ་མ་དང་འདོད་མ། འོག་ཏུ་ལྷ་བཤོས་མ་དང་འབྲས་བུ་མ་འགོད་པར་གསུངས་པ་ནི་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་འགལ་བ་མ་ཡིན་ལ། གང་རུང་གཅིག་2

ལ་དགོངས་གཞི་བཙལ་དགོས་པའང་མ་
ཡིན་ནོ། །འདོད་ཕྱིར་འདོད་རྣམས་རང་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཨ་བྷྱཱ་དང་བི་བྷུ་ཏ་ཙནྟྲས་བཤད་པ་བཞིན་འདིར་བཀོད་ལ། ས་དྷཱུ་པཱུ་ཏྲས་ཐམས་ཅད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མར་བཤད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་མ་མཐོང་ཞིང༌། ཤོང་པ་དག་ཤར་གྱི་དགུ་ནག་པོ་རལ་ཕུབ་འཛིན་པ། ལྷོའ་དགུ་དམར་པོ་མདའི་གཞུ་འཛིན་པ། བྱང་གི་དགུ་དཀར་པོ་ཐོ་བ་དང་པདྨ་འཛིན་པ། ནུབ་ཀྱི་དགུ་སེར་པོ་འཁོར་ལོ་དང་དུང་འཛིན་པ། ཞེས་འདོད་དོ། །གསོད་འདོད་མ་དང་སྐྱེད་འདོད་མ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གིས་བསྡུས་པས་འདོད་མ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལ་དགོངས་ནས་འདོད་མ་སོ་བདུན་དུ་གསུངས་ཀྱང༌། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལོགས་སུ་མི་འགོད་པར་འདོད་མ་སོ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་སོ། །གསུང་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་གཡས་དང་གཡོན་རྣམས་དང་ནུབ་སྒོའ་གཡས་སུ་ལྔ་ལྔ་དང༌། ནུབ་སྒོའི་གཡོན་དུ་ཀྵཿགཅིག་པུ་སྟེ་དབང་ ིལེར་འདོད་མའི་ས་བོན་འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་རེ་ཤིག་ལ་སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱཱ་དང་ས་དྷཱུ་པཱུ་ཏྲས་སྒོ་ཐམས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༤༩༣ ཕྲེང་། ༧
2 ཞོལ། ཤོག ༥༥ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༤༤ ན ༣ གང་རུང་ཅིག་ལ་

78 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།
ཅད་ཀྱི་གཡས་སུ་ལྔ་ལྔ་དང་གཡོན་དུ་བཞི་བཞི་སྟེ་ཆ་མཉམ་དུ་དགོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་སོ། །སྟེང་འོག་གི་ཀླུ་གཉིས་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་ས་བོན་ལ་ཁ་ཅིག་ཧ་ཧཿཞེས་འདོད་ཀྱང་ས་དྷཱུ་པཱུ་ཏྲས་ཧཿཧ་ཞེས་བྱས་པ་ལེགས་པར་མཐོང་ངོ་།།
ཁོར་ཡུག་གི་ལྷ་རབ་གཏུམ་མ་བརྒྱད་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། ཆ་བཅུ་དྲུག་གི་ས་བོན་རང་རང་གི་
དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང༌། གཞན་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་མིང་གི་ཡི་གེ་དང་པོ་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ་ལས་སྐྱེས་པར་བྱས་ལ། མིང་ཡིག་རྫོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པར་འདོད་པ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པར་མཐོང་ངོ༌། །དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་ས་བོན་ཕྱག་མཚན་ལས་མི་བསྐྱེད་པར་སྤྲོ་ཞིང༌། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་ས་བོན་ཕྱག་མཚན་ལས་བསྐྱེད་དེ་སྤྲོ་བར་འདོད་པ་དང༌། སྐབས་གཉིས་ཀ་རུ་ས་བོན་ཕྱག་མཚན་ལས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་བླ་མ་སྔ་མ་དག་ལ་ཡོད་ཀྱང༌། སྤྲོ་ཚུལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལེགས་ཏེ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་སྤྲོ་བའི་སྐབས་སུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ནས་པདྨ་ལས་སྔོན་བཞིན་དུ་ཞལ་དང་ཕྱག་དང་མཚན་མ་དང་དབྱིབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྣམས་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་དང་གསུང་དང་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ལ་སྤྲོ་བར་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གསུམ་པ་ནི། རང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་བདག་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྡོ་རྗེ་
སེམས་དཔས་དབུ་བརྒྱན་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྤྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀུག་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ནས། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྱན་དྲངས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་རང་གི་སྙིང་ཁར་ཞུགས་པ། རང་ཉིད་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཆགས་པ་ཆེན་པོའ་མེས་ ིབྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ཞུ་བ་རང་གི་རྡོ་རྗེའི་ལམ་ནས་སྤྲོས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐུར་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཞལ་དང་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པའི་ལྷའི་རང་བཞིན་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་མཆོག་གི་དགའ་བའི་བདེ་བས་གང་བར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཀྵ་ཀྵི་་ཀྵུ་ཀྵླྀ་ལས་གཤེགས་པ་ལྔ་དང༌། ཁམས་ལྔ་ཀྵཱ་ཀྵཱི་ྀ་ཀྵཱུ་་ལས་གཤེགས་མ་ལྔ་དང༌། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཀྵ་ཀྵེ་ཀྵར་ཀྵོ་ཀྵལ་ཀྵཾ་ལས་སེམས་དཔའ་དྲུག་དང༌། ཡུལ་དྲུག་ཀྵཱ་ཀྵཱཻ་ཀྵཱར་ཀྵཱཽ་ཀྵཱལ་ཀྵཱཿལས་སེམས་མ་དྲུག་དང༌། ལས་དབང་ལྔ་་་་་ཀྵླ་ལས་ཁྲོ་བོ་ལྔ་དང༌། ལས་དབང་གི་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༥༠༩ ཕྲེང་། ༦

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 79
བྱ་བ་ལྔ་ ་ ་ ་ ་ ་ལས་ཁྲོ་མོ་ལྔའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའ་རྣམ་པར་གྱུར་ཏེ་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་གྱུར། ིབཞི་པ་ནི། ཨོཾ་སུ་བི་ཤདྡྷ་དྷརྨ་དྷ་ཏུ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཞེས་བརྗོད་དེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་
རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྐུའི་ང་རྒྱལ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ལྔས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པས་སྐུ་རྫོགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ནི་བསྙེན་པའི་ཡན་ལག་གོ།
གཉིས་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལ་དྲུག།།ཞུ་བ་ལ་གླུས་བསྐུལ་ཏེ་བཞེངས་པ། དེའི་མངལ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲོ་
བ། ཡེ་ཤེས་པ་དང་རོ་མཉམ་དུ་བྱ་བ། དབང་བསྐུར་ཞིང་རྒྱས་གདབ་པ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣམ་དག་བསྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་དཔྲལ་བར་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ཨོཾ། མགྲིན་པར་གསུང་རྡོ་རྗེ་ཨཱཿ སྙིང་ཁར་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ཧཱུཾ། གཙུག་ཏོར་དང་ལྟེ་བའི་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཧོཿ ལྟེ་བའི་ཧོ་ཡིག་གཏུམ་མོའ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ ིརྡོ་རྗེ་ཅན་པདྨའི་ལྟེ་བ་དང་འདབ་མ་ལ་གནས་པའི་རང་གི་ཤེས་རབ་མ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རི་བོང་འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ཞུ་བའི་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ངོ་ིབོར་གནས་པར་གྱུར།
དེ་ནས་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་མོ་བཞིས་སྙན་པའི་གླུ་དབྱངས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་བསྐུལ་
བ་ནི། སྤྱན་མ་བདག་ནི་འགྲོ་བའི་ཡུམ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་རྒྱུ་མཐུན་གནས། །བདག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་བཞིན་གྱིས། །དུས་འཁོར་བཞེངས་ལ་བདག་འདོད་མཛོད། །མཱ་མ་ཀཱི་བདག་སྲིང་མོ་སྟེ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་རྣམ་སྨིན་གནས། །བདག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་བཞིན་གྱིས། །དུས་འཁོར་བཞེངས་ལ་བདག་འདོད་མཛོད། །གོས་དཀར་མོ་བདག་བུ་མོ་སྟེ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་སྐྱེས་བུར་གནས། །བདག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་བཞིན་གྱིས། །དུས་འཁོར་བཞེངས་ལ་བདག་འདོད་མཛོད། །སྒྲོལ་མ་བདག་ནི་ཚ་མོ་སྟེ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་དྲི་བྲལ་གནས། །བདག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་བཞིན་གྱིས། །དུས་འཁོར་བཞེངས་ལ་བདག་འདོད་མཛོད། །ཅེས་སོ་སོ་ནས་བསྐུལ་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ། སྟོང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉམས་མྱོང་ནས། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །འགྲོ་བ་གདོན་པའི་བསམ་པ་ཡིས། །འགྲོ་བའི་མགོན་པོས་སྤྲོ་བར་མཛོད། །ཅེས་བསྐུལ་བས།

80 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་ཅན་དེ་དག་གི་གླུའི་དབྱངས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སད་པར་བྱས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་མིག་འཕྲུལ་ལྟ་བུར་གཟིགས་ནས། ཟླ་བ་ཞུ་བ་ལྟ་བུའི་ཐིག་ལེ་ལས་ཧུྃ་ཡིག་སྔོན་པོ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རང་ཉིད་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་ལྔ་འཕྲོ་བ། ཅེས་པ་ནས། མཉམ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། ཞེས་པའི་བར་སྔར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལ། ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དབུ་རྒྱན་ཅན། ཞེས་པ་རྣམས་འདིར་བརྗོད་མི་དགོས་ལ། མཚན་མ་བཞི་སྔར་ཞུ་བ་མེད་པས་འདིར་བསྐྱེད་མི་དགོས་སོ།།
གཉིས་པ་ནི། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་དགའ་བའི་སྒྲས། དཀྱིལ་འཁོར་
ལྔའི་རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་གཤེགས་པ་དང་གཤེགས་མ་ནས་འདོད་མ་དང་ཕྱིར་འདོད་མའི་བར་སྔར་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། རང་གི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་དམ་ཚིག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དོན་དུ་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས། ཆགས་པ་ཆེན་པོའ་མེས་ཞུ་བའི། ི ཞེས་པ་ནས།སྦྲུལ་འཆིང་བར་འདོད་མ་དང་དེའི་ཕྱིར་འདོད་མ་རྣམས་སེར་མོ་གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་རྣམས་འཁོད་པར་གྱུར། ཞེས་པའི་བར་སྔར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ།།
གསུམ་པ་ནི། རང་གི་སྙིང་ཁར་ཧུྃ་དང་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཤགས། ཞེས་པ་ནས།
བིགྷྣཱན་ཏ་ཀ་ཧི། ཞེས་པའི་བར་ཕྱག་ཉི་ཤ་རྩ་དྲུག་ཅེས་པ་རྩ་བཞི་པོ་རྣམས་ཞེས་བརྗེ་བ་མ་གཏོགས། སྔར་བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་ཇི་ལྟ་བར་བྱས་ནས། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དམ་ཚིག་པ། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཡེ་ཤེས་པ་རོ་མཉམ། ནུས་མ་རྣམས་དམ་ཚིག་པ་ལ་ནུས་མ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་པ་རོ་མཉམ། མཚན་མ་རྣམས་དམ་ཚིག་པ་ལ་མཚན་མ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་པ་རོ་མཉམ། གཤེགས་པ་གཤེགས་མ་རྣམས་དམ་ཚིག་པ་ལ་གཤེགས་པ་གཤེགས་མ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་པ་རོ་མཉམ། བུམ་པ་རྣམས་དམ་ཚིག་པ་ལ་བུམ་པ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་པ་རོ་མཉམ། སེམས་དཔའ་སེམས་མ་རྣམས་དམ་ཚིག་པ་ལ་སེམས་དཔའ་སེམས་མ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་པ་རོ་མཉམ། ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོ་རྣམས་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་པ་རོ་མཉམ། གསུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དམ་ཚིག་པ་ལ་གསུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་པ་རོ་མཉམ། ཚེས་ལྷ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་དམ་ཚིག་པ་རྣམས་ལ་ཚེས་ལྷ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 81

ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་རོ་མཉམ། སྐུའི་སྒོ་སྐྱོང་རྣམས་དམ་ཚིག་པ་ལ་སྐུའི་སྒོ་སྐྱོང་རྣམས་ཡེ་ཤེས་པ་རོ་མཉམ། ཀླུ་རྣམས་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཀླུ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་པ་རོ་མཉམ། རབ་གཏུམ་མ་རྣམས་དམ་ཚིག་པ་ལ་རབ་གཏུམ་མ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་པ་རོ་མཉམ། ཁོར་ཡུག་གི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཁོར་ཡུག་གི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་པ་རོ་མཉམ། གཟུངས་མ་རྣམས་དམ་ཚིག་པ་ལ་གཟུངས་མ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་པ་རོ་མཉམ། འདོད་མ་དང་ཕྱིར་འདོད་མ་རྣམས་དམ་ཚིག་པ་ལ་འདོད་མ་དང་ཕྱིར་འདོད་མ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་པ་རོ་མཉམ། གཞལ་ཡས་ཁང་དང་དམ་ཚིག་པ་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡེ་ཤེས་པ་རོ་མཉམ། ཉི་ཟླ་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཉི་ཟླ་ཡེ་ཤེས་པ་རོ་མཉམ་པར་གྱུར། ཞེས་རྒྱས་པར་བསྒོམ་མོ།།

བཞི་པ་ནི། རང་གི་སྙིང་ཁའི་ཧུཾ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་གི་ལྷ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཡབ་
ཡུམ་ཞེས་པ་ནས། དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར་པ་ནི། ཞེས་པའི་བར་བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་ཇི་ལྟ་བར་བྱས་ནས།གཙོ་བོ་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་མཆུ་དང་དབོའ་ཟླ་བའི་ཚེས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་ ིདང༌། སྣ་ཚོགས་ཡུམ་དང་ནུས་མ་བརྒྱད་དང༌། མི་བསྐྱོད་པ་དང་མགོ་དང་རྒྱལ་གྱི་ཟླ་བའི་ཚེས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང༌། ལྷ་གཞན་ནག་པོ་རྣམས་ལ་དོན་གྲུབ། དམར་པོ་རྣམས་ལ་རིན་འབྱུང༌། དཀར་པོ་རྣམས་ལ་འོད་དཔག་མེད། སེར་པོ་རྣམས་ལ་རྣམ་སྣང༌། སྔོན་པོ་རྣམས་ལ་རྡོར་སེམས། ལྗང་ཀུ་རྣམས་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་བཏབ་པར་གྱུར་པའི་རྒྱས་གདབ་བྱ་གཙོ་བོ་དང་བདེ་གཤེགས་དྲུག་རལ་པའི་ཅོད་པན་འཛིན་པ་ལ། འདེབས་བྱེད་དྲུག་པོ་གཙུག་ཏོར་དང་ཆོས་གོས་འཛིན་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་གྱིས་རྒྱས་བཏབ་པར་གྱུར། དེ་ལྟར་རིགས་ཀྱི་རྒྱས་བཏབ་པའི་རྗེས་སུ། རང་གི་གཙུག་ཏོར་དུ་ཐིག་ལེ་ལ་ཨ་ལས་མི་བསྐྱོད་
པ། སྙིང་ཁར་སྒྲ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཨི་ལས་དོན་གྲུབ། དཔྲལ་བར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཨུ་ལས་སྣང་མཐའ། ལྟེ་བར་དུས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྀ་ལས་རྣམ་སྣང༌། མགྲིན་པར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྀ་ལས་རིན་འབྱུང༌། གསང་བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཨཾ་ལས་རྡོར་སེམས། ཞེས་པ་སྐུའི་རྒྱས་གདབ། ལྟེ་བར་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྀ། སྙིང་ཁར་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཨུ། མགྲིན་པར་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྀ། དཔྲལ་བར་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཨི། གཙུག་ཏོར་དུ་

82 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཨ། ཞེས་པ་གསུང་གི་རྒྱས་གདབ། དཔྲལ་བར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཨོཾ། མགྲིན་པར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཨཱཿ སྙིང་ཁར་སྒྲ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཧུཾ། ལྟེ་བར་དུས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཧོཿ ཞེས་པ་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱས་གདབ། རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེ་མོར་ཨ་ཞེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་སྟེ་རྒྱས་གདབ་བཞི་བྱའོ།།

ལྔ་པ་ནི། རང་གི་དཔྲལ་བར་ཨ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཨོཾ་ལས་འཁོར་ལོ་
དཀར་པོ་རྩིབས་བརྒྱད་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ། དཀར་ནག་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་འཁོར་ལོ། རྡོ་རྗེ། པདྨ། གཡོན་ན་རལ་གྲི། དྲིལ་བུ། ནོར་བུ་འཛིན་པ། ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་སྤྲོས། སྐུ་རྡོ་རྗེས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་ནས་སླར་ལོག་སྟེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་མདུན་དུ་འཁོད་པ་ལ། སྐུའི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པས་བདག་ལ་དབང་བསྐུར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྐུའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བདུད་རྩིའི་བུམ་པས། ཨོཾ་ཨཱཿཨཱི་རཱྀ་ཨཱུ་ལཱྀ་པཉྩ་དྷཱ་ཏུ་བི་ཤོ་དྷ་ནི་སྭཱཧཱ། ཞེས་དབང་བསྐུར་ཞིང་བཀྲུས་ནས་དཔྲལ་བར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྣམས་བཅུག །དཔལ་ལྡན་སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམས་པས། །སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱི་ནི། །བྱིན་བརླབས་གནས་སུ་དེང་བདག་མཛོད། །ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམས་པས། །སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱི་ནི། །བྱིན་བརླབས་གནས་སུ་དེང་བདག་མཛོད། །རང་གི་ལུས་དང་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རོ་མཉམ་པར་གྱུར། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཀཱ་ཡ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། རང་གི་མགྲིན་པར་རཾ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཨཱཿལས་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གསུང་རྡོ་རྗེ་དམར་པོ། དམར་དཀར་ནག་པའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་པདྨ། རྡོ་རྗེ། འཁོར་ལོ། གཡོན་ན་ནོར་བུ། དྲིལ་བུ། རལ་གྲི་འཛིན་པ། ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་སྤྲོས། གསུང་རྡོ་རྗེས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་ནས་སླར་ལོག་སྟེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་མདུན་དུ་འཁོད་པ་ལ། གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པས་བདག་ལ་དབང་བསྐུར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། གསུང་གི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བདུད་རྩིའི་བུམ་པས། ཨོཾ་ཨཱ་ཨཱི་རཱྀ་ཨཱུ་ལཱྀ་པཉྩ་དྷཱ་ཏུ་བི་ཤོ་དྷ་ནི་སྭཱཧཱ། ཞེས་དབང་བསྐུར་ཞིང་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 83
བཀྲུས་ནས་མགྲིན་པར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གསུང་རྡོ་རྗེ་རྣམས་བཅུག།།དཔལ་ལྡན་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །ཞེས་པ་ནས། གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱི་ནི། །བྱིན་བརླབས་གནས་སུ་དེང་བདག་མཛོད། །རང་གི་ངག་དང་གསུང་རྡོ་རྗེ་རོ་མཉམ་པར་གྱུར། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཝཱ་ཀ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། རང་གི་སྙིང་ཁར་ཐིག་ལེ་ལས་སྒྲ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྔོན་པོའ་སྟེང་དུ་ཧུཾ་ལས་ ིརྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ནག་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ། ནག་དམར་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་ན་རྡོ་རྗེ། འཁོར་ལོ། པདྨ། གཡོན་ན་དྲིལ་བུ། རལ་གྲི། ནོར་བུ་འཛིན་པ། ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་སྤྲོས། ཐུགས་རྡོ་རྗེས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་ནས་སླར་ལོག་སྟེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་མདུན་དུ་འཁོད་པ་ལ། ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པས་བདག་ལ་དབང་བསྐུར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཐུགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བདུད་རྩིའི་བུམ་པས། ཨོཾ་ཨཱ་ཨཱི་རཱྀ་ཨཱུ་ལཱྀ་པཉྩ་དྷཱ་ཏུ་བི་ཤོ་དྷ་ནི་སྭཱཧཱ། ཞེས་དབང་བསྐུར་ཞིང་བཀྲུས་ནས་སྙིང་ཁར་སྒྲ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་རྣམས་བཅུག །དཔལ་ལྡན་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །ཞེས་པ་ནས། ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱི་ནི། །བྱིན་བརླབས་གནས་སུ་དེང་བདག་མཛོད། །རང་གི་སེམས་དང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་རོ་མཉམ་པར་གྱུར། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཙིཏྟ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། རང་ཉིད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ངོ་བོར་གྱུར། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐ་ག་ཏ་ཀཱ་ཡ་ཝཱ་ཀ་ཙིཏྟ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཞེས་སྔགས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་ང་རྒྱལ་བཟུང་བར་བྱའོ།།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྟེ་བར་ཧོཿ གསང་བར་སྭཱ། གཙུག་ཏོར་ལ་ཧཱ། ཡི་གེ་དེ་དག་ལས་སྐུ་གསུང་
ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྤྲོས། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་ནས་སླར་ལོག་སྟེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་མདུན་ན་འདུག་པ་ལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་འདི་ལ་དབང་བསྐུར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བདུད་རྩིའི་བུམ་པས། ཨོཾ་ཨཱ་ཨཱི་རཱྀ་ཨཱུ་ལཱྀ་པཉྩ་དྷཱ་ཏུ་བི་ཤོ་དྷ་ནི་སྭཱཧཱ། ཞེས་དབང་བསྐུར་ཞིང་བཀྲུས་ནས་གནས་གསུམ་དུ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་བཅུག །དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་གསུམ་འཛིན་པ། །རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམས་པས། །རྡོ་རྗེ་གསུམ་འཛིན་ཅན་གྱི་ནི། །བྱིན་

84 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བརླབས་གནས་སུ་དེང་བདག་མཛོད། །ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །རྡོ་རྗེ་མི་ཕྱེད་གསུམ་བསྒོམས་པས། །རྡོ་རྗེ་གསུམ་འཛིན་ཅན་གྱི་ནི། །བྱིན་བརླབས་གནས་སུ་དེང་བདག་མཛོད། །ཤེས་རབ་མའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་རོ་མཉམ་པར་གྱུར། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐ་ག་ཏ་ཀཱ་ཡ་ཝཱ་ཀ་ཙིཏྟ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཞེས་ང་རྒྱལ་བཟུང་སྟེ་ཁུ་བའི་ཆོས་ལས་ཐབས་རིགས་གསུམ་དང༌། རྡུལ་གྱི་ཆོས་ལས་ཤེས་རབ་རིགས་དྲུག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའོ།།
དྲུག་པ་ནི། འགྲེལ་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ནི།
གཞལ་ཡས་ཁང་འཆད་པ་དང་དེའི་རྣམ་དག་འཆད་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པའི་གོ་རིམས་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམས་མ་ཡིན་ལ། རང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་རྫོགས་པ་ན། ད་ལྟའི་ཐ་མལ་གྱི་སྣོད་བཅུད་ལྟར་ལྷ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་དག་དང༌། ལྷ་གཙོ་འཁོར་དང་ཕོ་མོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྷའི་རྣམ་དག་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན་གཙོ་བོ་གཅིག་པུའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་ཤར་བར་བསྒོམ་པའོ། །དེས་ན་འདིར་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་དག་བསྒོམ་པ་ཆད་ན་སྐབས་དོན་ཆེན་པོ་འཕྱུག་གོ།

དེ་ལ་རྣམ་དག་གཉིས་བསྒོམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཆེས། །ཐུགས་གསུང་སྐུ་
ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །ཚངས་པའི་གནས་བཞི་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །རྡོ་རྗེའི་ཐིག་ནི་བཞི་པོ་སྟེ། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་རྣམས་ཀྱིས། །ཀུན་ནས་གྲུ་བཞི་པ་ཉིད་དོ། །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགོག་པ་ཡིས། །སྒོ་ནི་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཏེ། །དེ་བཞིན་ས་ནི་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། །རྟ་བབས་དག་ནི་མཛེས་པ་རྣམས། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱིས། །ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་ནི་དུར་ཁྲོད་རྣམས། །སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཀ་བ་རྣམས། །ཁམས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁང་པ་བརྩེགས། །རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཀྱིས་སྒོ་ཁྱུད་རྣམས། །གཟུགས་ཅན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱིས། །འགྲམ་རྣམས་དང་ནི་ལོགས་རྣམས་ཉིད། །ཐུགས་གསུང་སྐུ་ཡི་དབྱེ་བས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་ཕུང་པོ་ལྔས། །ཁ་དོག་ལྔ་ནི་རྣམ་སྦྱངས་པ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་རྭ་བ་གསུམ། །དད་པའི་དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་ལྔ། །དད་སོགས་སྟོབས་རྣམས་དག་གིས་ལྔ། །ཐུགས་གསུང་སྐུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ལའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་རྣམས་ཀྱིས། །དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་ལ་ཁ་ཁྱེར་ཏེ། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་བཅུ་རྫོགས་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 85
པ་ཡིས། །རིན་ཆེན་སྣམ་བུ་རྣམ་པར་བཀྲ། །མ་འདྲེས་ཆོས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས། །དོ་ཤལ་ཕྱེད་པ་དེ་རྣམས་ཉིད། །དབང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བ་ཀུ་ལཱི། །དགེ་བས་ཀྲ་མ་ཤཱིརྵའོ། །སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་རྣམ་ཐར་གྱིས། །དྲིལ་བུའི་སྒྲ་ནི་རྫོགས་པ་སྟེ། །རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པས་རྒྱལ་མཚན་གཏམས། །སྤོང་བས་མེ་ལོང་རབ་ཏུ་འབར། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་རྔ་ཡབ་གཡོ། །ཡན་ལག་དགུ་ཡི་ཕྲེང་བས་བརྒྱན། །བསྡུ་བ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །ཟུར་དུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེས་བརྒྱན། །བདེན་པ་རིན་ཆེན་བཞི་རྣམས་ཀྱིས། །སྒོ་དང་སྒོ་ཁྱུད་མཚམས་སུ་སྤྲས། །མངོན་ཤེས་ལྔ་ཡིས་རྟག་ཏུ་ནི། །ཟླུམ་བསྐོར་ཆེན་པོ་ལྔ་ཡིས་བསྐོར། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་བྱང་ཆུབ་པས། །རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བས་ལེགས་པར་བསྐོར། །བདེ་བ་གཅིག་པུའི་ལྕགས་རི་ཡིས། །དེ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་འབར། །ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡིས་ནི། །ཟླ་བ་ཉི་མ་རྟག་ཏུ་ཤར། །ཐུགས་གསུང་སྐུ་ནི་ཡང་དག་དག །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བུམ་པ་ཆེ། །རྔ་བོ་ཆེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཤིང༌། །དེ་ནི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སོགས། །འདི་དག་དཔལ་ལྡན་དུས་འཁོར་གྱི། །དཀྱིལ་འཁོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ལྡན། །ཞེས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་དག་དང༌། བུམ་པ་རྣམས་དང་དུ་བ་ལ་སོགས་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྙིང་ཁར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་རབ་ཏུ་འགྱུར། །རིག་མ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་མགོ་བོར་རྩིབས་བཅུ་དྲུག་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པར་རབ་ཏུ་གྲགས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་ཉིས་འགྱུར་མི་བདག་རྣམས་ཀྱིས་མགྲིན་པར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་འཁོར་ལོར་འགྱུར། །འཇིགས་མ་ལ་སོགས་ནོར་ནི་གདེངས་ཅན་དག་གིས་བསྒྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟེ་བར་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོར་འགྱུར། །ལག་པ་རྐང་པའི་ཚིགས་ལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དགུ་བཅུ་དུས་ཀྱིས་བསྣུན་པ་སྟེ། །ཀླུ་དང་གཏུམ་མོ་མི་ཡི་བདག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སོར་མོའ་ཚིགས་ཀྱི་མཚམས་ལ་བྱ་བ་ཞེས་བྱར་འགྱུར། །དུས་ཀྱི་དག་པས་དཔལ་ ིལྡན་རྡོ་རྗེ་ཅན་འགྱུར་མི་བདག་ལོ་དང་ཟླ་བ་ལ་སོགས་དབྱེ་བས་སོ། །ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉི་མ་མ་ཡིན་ཉིན་ཞག་སོ་སོའ་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་ནི་རྣམ་པར་དི ག།།རླུང་གི་དག་པས་དུ་བ་ལ་སོགས་རང་གི་སྙིང་ཁའི་པདྨར་རྩ་ཡི་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་རྣམས། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་དྲག་པོ་ཆུང་མར་བཅས་པ་ཁྱབ་བདག་ཞབས་ཀྱི་འོག་ཏུ་བདུད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་འདུད། །དུང་དང་གཱཎྜི་མ་ཎི་ལྗོན་པ་ཞེས་པ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་ཀྱིས།།

86 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བུམ་པ་བརྒྱད་ནི་བདུད་རྩིའི་ཡན་ལག་གིས་ཏེ་རྒྱལ་དང་རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་སོགས་ཀྱིས། །འདུ་བྱེད་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཚོར་བ་དྲི་མེད་ནོར་བུའི་ཕྱག་དང་འདུ་ཤེས་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཏེ། །གཟུགས་ནི་འཁོར་ལོ་ཅན་ནོ་རི་བོང་ཅན་དང་སྟོབས་ཁྲག་བཤང་བ་གཅི་བ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ལྷ་མོ་དྲུག་ནི་ཁམས་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱག་རྒྱར་བཅས། །ཁྲོ་བོ་ལྔ་ནི་སྟོབས་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ་ངེས་པར་སླར་ཡང་གཞན་པ་ལྔ་ནི་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས། །ཙཱ་མུཎྜི་སོགས་ཐུན་བརྒྱད་ཀྱིས་ཏེ་པདྨའི་འདབ་མར་གནས་རྣམས་ཉི་མའི་དུས་སྦྱོར་ཆུ་ཚོད་ཀྱིས། །ལྷ་མིན་ལ་སོགས་ཉི་མའི་ཟླ་བས་པདྨའི་འདབ་མར་གནས་རྣམས་ཆུ་ཚོད་དབུགས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱིས་སོ། །གསང་བར་མི་བདག་ཉིས་འགྱུར་ཆུ་ཚོད་རྣམས་ཀྱིས་ཀླུ་རྣམས་དང་ནི་གཏུམ་མོ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག །དེ་བཞིན་འདོད་མ་ལ་སོགས་དེ་དག་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་དབང་གིས་ལུས་ཀྱི་བྱ་བར་རྣམ་པར་དག།།སྐྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གྲུབ་པ་མཐའ་དག་བ་སྤུ་རྣམས་ཀྱིས་དུར་ཁྲོད་ས་གཞི་ལ་གནས་འབྱུང་པོའ་ཚོགས། །དེ་ཉིད་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་ ིབོའ་མཚོན་ཆ་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་དབང་གིས་ཁམས་ཀྱིས་ཕྱི་ཡི་ཕྱག་རྒྱའོ། །རྡོ་རྗེས་ནང་གི་ཕྱག་ ིརྒྱ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཡང་དག་གནས་པ་ཡི། །དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཅན་དང་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་ནི་རྣམ་གསུམ་སྲིད་གནས་འགྱུར་མེད་ཡེ་ཤེས་དབྱེ་བ་ལས། །དཔལ་ལྡན་དག་པ་ལས་ནི་ཆོས་སྐུར་འགྱུར་ཏེ་ཆོས་ལས་ངེས་པར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་བཟང་པོའོ། །ལོངས་སྤྱོད་ལས་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རུ་འགྱུར་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བདག་པོའ་སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་བྱེད་པའོ། །བཞི་ ིཔའི་གནས་སྐབས་ཤིན་ཏུ་གཉིད་ལོག་ངེས་པར་སླར་ཡང་གཞན་དང་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སད་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་ཡིད་ནི་རྣམ་པ་བཞི་རུ་འགྱུར། །སྤྲུལ་པར་ཡིད་ནི་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་པ་པོ་རུ་རབ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་ལུས་དང་ངག་གི་དབང་པོས་སོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་ལ་མ་མཐོང་སེམས་དཔར་འགྱུར་ཏེ་ཡོན་ཏན་དབང་གིས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གཉིད་ཀྱང་ངོ༌། །དག་པ་ལ་ནི་བདེ་བར་རབ་འགྱུར་འདིར་ནི་ཉིན་མཚན་དུས་སུ་ཐིག་ལེ་གྲོལ་བ་གསུམ་གྱི་མཐར། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཉིན་མཚན་དུས་སུ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ་འགྱུར་མེད་དོན་དུའོ། །གཡོན་དུ་སྲོག་ནི་རབ་ཏུ་བརྒྱུ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཡས་པ་བསྐུམ་པ་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 87
གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་གཡོན་བརྐྱང་སྟབས་ཏེ་མཉམ་པའི་སྟབས་དང་གཞན་པ་གཡས་བརྐྱང་མེ་དང་ཉི་མའི་བརྒྱུ་བ་ལས། །ས་ག་དང་ནི་ཟླུམ་པོ་ཉིད་དང་མཆོག་གི་རོལ་པའི་སྟབས་དང་པདྨ་དང་ནི་རྡོ་རྗེའི་གདན། །ནམ་མཁའ་སོགས་ལ་རབ་ཏུ་བརྒྱུ་བ་མཉམ་དང་མི་མཉམ་བགྲོད་པ་དག་ལ་སྲོག་རླུང་རྣམ་པ་ལྔ། །ཞེས་པ་ལྷའི་རྣམ་དག་གི་དོན་དྲན་པར་བྱ་ཞིང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ཉི་ཤས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ནི་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ།
གསུམ་པ་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། རང་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཨོཾ། མགྲིན་པར་ཨཱཿ ཐུགས་
ཀར་ཧཱུཾ། ལྟེ་བར་ཧོཿ གསང་བར་ཧཾ། སྤྱི་བོར་ཧཱ། རང་གི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལས་ཧུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་རྩེ་མོ་ལྔ་པའི་བུ་ག་ཡི་གེ་ཕཊ་ཀྱིས་བཀག་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལས་ཨཱཿལས་བྱུང་བའི་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་བུ་ག་ཡི་གེ་ཕཊ་ཀྱིས་བཀག་པར་གྱུར། ཧུཾ་བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ལྟེ་བའི་ཧོཿཡིག་དྲི་མ་མེད་པའི་གློག་དང་མཚུངས་པའི་གཏུམ་མོའ་མེ་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་གིས་ ིབསྐུལ་བས། ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ལམ་ནས་སྟེང་དུ་འབར་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གཡོན་གྱི་རྩ་ལ་འབབ་པ་ཕུང་པོ་ལྔའི་རང་བཞིན་གྱི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་དང༌། གཡས་ཀྱི་རྩ་ལ་འབབ་པ་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པ་ཁམས་ལྔའི་རང་བཞིན་གྱི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་བསྲེགས་ཤིང་བརྒྱུ་བ་མེད་པ་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པར་བྱས་ཏེ་འོད་ཟེར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱི་བོའ་ཧཾ་ཡིག་རི་བོང་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཞུ་བ་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ཀྱིས་སྤྱི་བོ་ནས་མགྲིན་ ིཔར་སླེབ་པ་ན་དགའ་བ། མགྲིན་པ་ནས་སྙིང་ཁར་སླེབ་པ་ན་མཆོག་དགའ། སྙིང་ཁ་ནས་ལྟེ་བར་སླེབ་པ་ན་ཁྱད་དགའ། ལྟེ་བ་ནས་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེར་སླེབ་པ་ཕཊ་ཡིག་གིས་བཀག་པས་ཕྱིར་མ་འཕོས་པར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་གྱུར།
དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱར་ནས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་
ཀྱང་ལེགས་པར་བསྐྱང་བར་བྱ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུའང་གཏུམ་མོ་འདར་ནས་ཁམས་དངོས་སུ་ཞུ་བ་དང༌། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་དགའ་བཞི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་མཚན་ཉིད་པ་འོང་ཞིང༌། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་གྱི་ལྷའི་གཟུགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་ཡིད་ངོར་ཤར་བ་ཆེས་

88 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།
གསལ་བར་འབྱུང་ལ། ད་ལྟ་དེ་འདྲ་བ་མ་བྱུང་བ་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མོས་ནས་སྦྱངས་དགོས་ཏེ། ཕྲ་ཐིག་གི་སྐབས་སུ་འདི་ལྟར་སྦྱོང་བ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཉོན་མོངས་ལམ་བྱེད་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་གང་ཤར་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་བ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། ལམ་གྱི་གནད་ཕྱོགས་ཙམ་མཐོང་བའང་ཉུང་བར་བྱུང་སྣང་ངོ༌། །དེ་ལྟར་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞིའམ་བཅུ་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ།
བཞི་པ་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་ནི། ི སླར་ཡང་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་སྔར་བྱོན་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་
གཤེགས་ཏེ། གསང་གནས་ནས་ལྟེ་བར་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་དུ་གཤེགས་པ་དགའ་བ། ལྟེ་བ་ནས་སྙིང་ཁར་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་དུ་གཤེགས་པ་མཆོག་དགའ། སྙིང་ཁ་ནས་མགྲིན་པར་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་དུ་གཤེགས་པ་ཁྱད་དགའ། མགྲིན་པ་ནས་དཔྲལ་བར་བྲལ་བའི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་དུ་གཤེགས་པས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་གྱུར། ཞེས་བསྒོམས་ཏེ། དེ་ལྟར་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་ནི་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲུབ་པ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་གོ །འདིའི་སྐབས་ ིསུ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་སོགས་ནི་གོང་དང་འདྲ་ལ། ཁ་ཅིག་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཕྲ་ཐིག་གི་རྣམ་དབྱེ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པར་གསལ་ལ། ཁ་ཅིག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོགས་པ་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར། བྱང་སེམས་འཕོ་བའི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པ་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། ལུས་ཀྱི་ནང་གི་གནས་གཅིག་ནས་ཅིག་ཤོས་སུ་ ིའཕོས་པའི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པ་ལ་འདོད་ན་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་དུའང་ཤིན་ཏུ་འོང་ལ། ནོར་བུའི་རྩེ་ནས་ཕྱིར་འཕོས་པ་ལ་འདོད་ན་ཕྲ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་འགལ་ཟླ་ལ་ཕྲ་ཐིག་ཏུ་སྨྲ་བ་མུན་སྤྲུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཕྲ་ཐིག་བསྒོམས་ནས། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཨ་ནུ་ར་ག་ཎ་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཞེས་ང་རྒྱལ་བཟུང་ཞིང༌། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཨ་དྷི་པ་ཏི་བཛྲ་སཏྭ་ཧཾ། དུར་དཱན་ཏ་ད་མ་ཀ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། ཞེས་འདོད་པའི་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བྱའོ།།
གསུམ་པ་ལ། བཟླས་པ། མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ། གཤེགས་སུ་གསོལ་བ། ཐུན་མཚམས་ཀྱི་བྱ་བ་
དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་རང་རང་གི་ས་བོན་ལ་བཟླས་བྱའི་སྔགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་ཚོགས་སྤྲོས། འགྲོ་བའི་དོན་བྱས། སླར་རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་སྡུད་པའི་སྤྲོ་བ་དང་བསྡུ་བའི་མཛད་པ་ཅན་དུ་གྱུར། ཞེས་བསམས་ལ། ཕྲེང་བའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྔགས་ཀྱི་དགྲ་གྲོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པས། རང་

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 89
གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྔགས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཟླས་པར་བྱའོ།།
བཟླས་བྱའི་སྔགས་ནི་ལྷ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཏཾ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་གྱི་དོན་དུ་བསྒོམ་བྱའི་སྔགས་
ཐུགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་དང༌། ཏཱ་རཱ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལྷའི་མིང་ཡིག་མགོ་རུ་ཨོཾ་དང་མཐར་ན་མཿསྦྱར་ནས་ལྷ་ལ་མཆོད་བྱའི་སྔགས་གསུང་གི་སྙིང་པོ་དང༌། མིང་ཡིག་ལས་ལྷག་པའི་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་དང་ཡང་བཅས་པ་ནི་བཟླས་བྱའི་སྔགས་ཏེ་སྐུའི་སྙིང་པོའོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་འདོད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང༌། ཧུཾ་ཐུང་ཐུགས་དང༌། ཧཱུཾ་རིང་གསུང་དང༌། ཨོཾ་སྐུ་རྡོ་རྗེར་ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་འགྲེལ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཨོཾ་ཏཱ་ར་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བཞེད་པ་ལེགས་སོ། །དེས་ན་གཙོ་བོའ་སྙིང་པོ། ི ཨོཾ་ཨཱཿཧུཾ་ཧོཿཧུཾ་ཕཊ། ཅེས་པ་དང༌། ཉེ་སྙིང༌། ཨོཾ་ཧྲཱཾ་ཧྲཱི་་ཧྲཱུཾ་་ཧྲཿསྭཱ་ཧཱ། ཞེས་པ་དང༌། སྐུ་རྡོ་རྗེའི་སྔགས། ཨོཾ་ཤྲཱི་ཀཱ་ལ་ཙཀྲ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པ་དང༌། ལྷ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་ནི། མཚན་མ་བཞི། བུམ་པ་རྣམས། མཆོད་ལྷ་བཅུ་གཉིས། འདོད་ཕྱིར་འདོད། གསུང་དང་སྐུའི་པདྨའི་འདབ་མ་ལ་གནས་པ། རབ་གཏུམ་མ་མ་གཏོགས་ཁོར་ཡུག་གི་ལྷ་རྣམས་དང་བཅས་པ་ལ་བཟླས་པ་ཟུར་དུ་མི་དགོས་པས། དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མཆོད་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་གི་མཐའི་ན་མཿཀྱི་དོད་ལ་ཧུཾ་

ཧཱུཾ་ཕཊ་ཅེས་སྦྱར་ནས་བཟླས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། ཨོཾ་དཱ་ན་པཱ་ར་མི་ཏཱ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པ་དང༌། ཨོཾ་ཨ་ཀྵོ་བྷྱཱ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པ་དང། ཨོཾ་བཻ་རོ་ཙ་ནཱ་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཨོཾ་ལོ་ཙཱ་ན་ཧུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་གཞན་ལ་དབང་བསྐུར་བ་དང༌བདག་ཉིད་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་ནང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བཟླས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་སྟེ། དབང་རྫོགས་པར་བསྐུར་བ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཐུགས་དཀྱིལ་གཅིག་པུས་ཆོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
སྔགས་ཀྱི་ལས་དྲུག་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་ཐུགས་ཀྱི་བཟླས་པ་འབུམ་ཕྲག་དྲུག།།གསུང་གི་བཟླས་པ་འབུམ་
ཕྲག་བཅུ། སྐུའི་བཟླས་པ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱ་དེ་དག་གི་བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྲེག་དང་བཅས་པ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་ལས་སྦྱོར་གྱི་བཟླས་པ་ཡིན་གྱི། དབང་བསྐུར་བ་སོགས་ལ་སྔོན་དུ་བསྙེན་པའི་གྲངས་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བདག་པོའ་འབུམ་དང༌། ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་གཞན་རྣམས་ལ་ཁྲི་ཕྲག་རེས་ཆོག་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ ིབདག་གི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞེད་དེ། འདི་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་ལོགས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ནི། མཆོད་པ་བསང་སྦྱངས་བྱིན་བརླབས་མཆོད་ཕྲེང་ལྟར་བྱས་ནས། ཆུ་བཞི་ཉེར་སྤྱོད་རོལ་མོ་དང་
བཅས་པ་མཆོད་ཕྲེང་ནས་བཤད་པའི་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཙམ་གྱིས་ཕུལ་ཏེ། ནང་མཆོད་གོང་དུ་གཏོར་མའི་བསྐྱེད་ཆོག་བྱིན་བརླབས་ལྟར་བྱས་ལ། མཆོད་ཕྲེང་དུ་བཤད་པའི་འབུལ་བའི་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ན་མཿའི་མཆོད་པ་རྒྱས་པར་བྱ་

90 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཞིང༌། དེ་ནས། མཆོག་སྦྱིན་རྡོ་རྗེ་མཆོག་ཁྱོད་འདུད། །ཅེས་སོགས་འདུད་ཉི་ཤས་བསྟོད་ལ། རྒྱས་པར་བྱེད་ན་མཆོད་ཕྲེང་དུ་བཤད་པའི་བསྟོད་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟོད་པར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་ནི། རང་གི་གཙུག་ཏོར་དུ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་ལྟེ་བར་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་འཁོར་ལོ་དང༌། ིསྙིང་ཁར་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་དགུ་པའི་ལྟེ་བར་ནུས་མ་རྣམས་དང༌། དཔྲལ་བར་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་བཅུ་བདུན་པའི་ལྟེ་བར་གཤེགས་པ་གཤེགས་མ་རྣམས་དང༌། མགྲིན་པར་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྟེ་བར་སེམས་དཔའ་སེམས་མ་ཐུགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང༌། ལྟེ་བར་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔ་པའི་ལྟེ་བར་གསུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དང༌། གསང་བར་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྟེ་བར་སྐུའི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་དང༌། ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ལ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ལྟེ་བར་སྐུའི་ལྷ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང༌། བྱ་བའི་འཁོར་ལོ་རྐང་ལག་གི་སོར་ཚིགས་རྣམས་ལ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་བདུན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟེ་བར་ཀླུ་དང་རབ་གཏུམ་མ་རྣམས་གཤེགས་པར་གྱུར། དེ་ནས་མཆོད་ཕྲེང་དུ་བཤད་པའི་སྨོན་ལམ་དང་ཤིས་བརྗོད་བསྡུས་པ། གང་དག་སྟེང་ན། ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་བྱའོ།།
བཞི་པ་ནི། ཐུན་མཚམས་སུ་ཁྲོ་བོ་དང་ཞིང་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་ན་བསྲུང་འཁོར་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ། ཁ་
ཟས་ལོངས་སྤྱོད་པ་རྣམས་གཏོར་མ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་རང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པས་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱད་ཅིང༌། སྔོན་དུ་འཕྲོག་མ་ལ་ཆང་བུ་དང༌། མཇུག་ཏུ་ལྷག་གཏོར་སྦྱིན་པ་སོགས་ཀྱང་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ། ཉལ་བའི་ཚེ། འཁོར་ལོ་དྲུག་ལ་ཧྲཱཾ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་དང༌། ཨཱ་ཨཱི་རཱྀ་ཨཱུ་ལཱྀ་ཨཿསྟེ་རིགས་དྲུག་དགོད་པ་བྱས་ནས། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་ལ་བསླབ། ལྡང་བ་ན་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་བཞིན་དུ་བསྐུལ་བར་བསམས་ཏེ་འོད་གསལ་ལས་ལྷའི་སྐུར་ལྡང༌། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་གང་ཤར་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་གྱི་ལྷའི་རྣམ་པར་འཆར་བ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཐུན་བཞིར་ལེགས་པར་གོམས་པར་བྱས་ན་རྫོགས་རིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྨིན་ཞིང༌། དེ་ནས་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་བསླབས་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བདེ་བླག་ཏུ་ཚེ་འདིའམ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་ཀྱང་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ།། །།

དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་རྒྱལ་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་ལ། །གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་སྒྲ་ཙམ་རྗེས་ ི

དུས་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་། 91

འབྲངས་པའི། །ཞེན་པས་འཇུག་པ་ཆེས་ཆེར་མང་ན་ཡང༌། །རྒྱུད་དོན་ཕྱོགས་ཙམ་རྟོགས་པའང་འགའ་མ་མཐོང༌། །དེ་ཕྱིར་རིམ་པ་དང་པོའ་ཆོ་གའི་གཞུང༌། །མཁས་རྨོངས་དུ་མས་འབད་པས་ ིསྦྱར་ན་ཡང༌། །མཁའ་ལ་རྒྱུ་སྐར་བྱེ་བ་འཁྲིགས་པ་ཡིས། །མུན་ཁྲོད་སྐྱེ་བོའ་ལམ་སྟོན་ནུས་ ིམ་ཡིན། །རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་ལས། །འཁྲུལ་བའི་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་དཀར་ཅན། །རྒྱུད་དོན་གླིང་བཞི་ཀུན་ནས་གསལ་བྱེད་པའི། །སྔོན་མེད་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེང་འདིར་ཤར། །ཕྱོགས་ལྷུང་ཕྲག་དོག་གདོན་གྱིས་ཡིད་དཀྲུགས་པའི། །བློ་ངན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་མི་འབབ་ཀྱང༌། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་ཉམས་པ་མ་བཟོད་ཅིང༌། །བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་བསབ་ཕྱིར་ངལ་བ་བྱས། །དགེ་བ་གང་དེས་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདག །རྒྱས་པ་ཀུན་གྱི་གསང་བའི་མཛོད་འཛིན་ཅིང༌། །ཐེག་པ་མཆོག་འདིས་ཉམ་ཐག་འགྲོ་བ་ཀུན། །རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་ལ་འགོད་པར་ཤོག། །།བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བསྒྲུབ་ ིཔའི་ཐབས་པདྨ་དཀར་པོའ་ཞལ་གྱི་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྡེ་སྣིོད་དང་རྒྱུད་སྡེ་འཛིན་པ་ཆོས་འདི་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་དུ་མས་ཡང་ཡང་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་མངོན་སུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང༌། རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་མངོན་པར་དབང་བསྐུར་བ། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྲས་པོ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་དགྱེས་པ་ཆེན་པོས་སྩལ་བའི་གསུང་གི་བདུད་རྩི་དད་པའི་སྙིམ་པས་བླངས་ཏེ། བློ་གྲོས་ཀྱི་རོ་འཛིན་གྱིས་མྱངས་པས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྤོབས་པ་དགེ་བ་ཅན། མང་དུ་ཐོས་པའི་ ིབཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས། གཙང་ཉང་སྟོད་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སའི་ཆ། དཔལ་རི་བོ་མདངས་ཅན་གྱི་དགོན་པར་སྦྱར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྙིང་པོ་མཐའ་དག་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །།

༄༅། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་ལ་ ིམཆོད་པའི་ཆོ་ག་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའ་མཆོད་སྤྲིན་བཞུགས་སོ།། ི

༄༅། །ན་མཿཤྲཱི་ཀཱ་ལ་ཙཀྲཱ་ཡ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དཀྱིལ་ ིའཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་ལ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའ་མཆོད་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་བ། བླ་མ་དུས་ཀྱི་ ིའཁོར་ལོའ་ཞབས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་ལ་ཡང་དག་འཁྱུད་པའི་རེག་ ིཔ་ལས་སྐྱེས་མི་འགྱུར་བདེ་བའི་རོས་གང་ཞིང༌། །ཕྲ་རབ་རྡུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་འདས་དབང་པོའ་ིགཞུ་ལྟར་ཀུན་ནས་དྭང་བའི་སྐུ་མངའ་བ། །ཞབས་གཉིས་ཆུ་སྐྱེས་ལྷ་བརྒྱའི་ཅོད་པན་ནོར་བུའི་འོད་ལ་རབ་ཏུ་འགྲོགས་པ་ལྷུར་ལེན་པའི། །དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐུ་བཞི་དབྱེར་མེད་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་འདུད། །དེ་མཉེས་བྱེད་པའི་ཆོ་གའི་རིམ་པ་ནི། །དད་པ་འོ་མའི་ཆུ་གཏེར་ ིལས་འོངས་ཤིང༌། །དོན་བཟང་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད་ཀྱིས་ཡོངས་བསྡམས་པ། །ཚིག་གི་མེ་ཏོག་ཕྲེང་མཛེས་སྤེལ་བར་བྱ།།
དེ་ལ་རེ་ཤིག་འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་ལ་མཆོད་པའི་ཆོ་ ིག་རྒྱས་པའི་རྣམ་གཞག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་དག་ཏུ་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་གྱི་མཆོད་པའི་ཚུལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་མཆོད་པ་ཇི་ཙམ་ཞིག་འབུལ་བའི་གྲངས་ནི། རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་ལས་ཆུ་བཞི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དབང་ལེར། སྔར་གསུངས་པའི་དྲི་ལ་སོགས་པ་དང༌ཞབས་བསིལ་རབ་ཏུ་དབུལ་བར་བྱའོ།1

།ཞེས་དང༌། ནང་ལེ་ལས། མཆོད་ཡོན་དག་དང་སྤྱན་དྲང་ཞལ་བསིལ་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རྗེད་དང་མཆོད་པ་འདི་དག་ནི།2ཞེས་དང༌། བསང་གཏོར་ལ་སོགས་ཞེས་གོང་འོག་དག་ལས་ཆུ་བཞི་ཚང་བར་གསུངས་སོ།།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༧༡༨ ཕྲེང་། ༢༠
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༡༣༥ ཕྲེང་། ༦

94 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།
དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབས་ཟིན་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ན་དྲི་དང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་བཟུང་ནས་
ཞེས་གསུངས་པས་ཉེར་སྤྱོད་ལྔའི་མཆོད་པ་བསྟན་ཅིང་། ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་ལྷ་མོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཆོད་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། རིན་ཆེན་གསེར་ཟླ་མེ་ཏོག་དང་ནི་རྣམ་པ་མང་པོའ་གོས་དང་དྲི་དང་སྤོས་དང་ ིམར་མེ་དང༌། །དྲིལ་བུ་མེ་ལོང་བླ་རེ་དང་ནི་རྣམ་མང་འབྲས་བུ་བ་དན་སོགས་དང་གར་དང་རོལ་མོ་ཡིས། །རྣམ་བཀྲ་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ། ཞེས་མཆོད་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང༌། ཆུ་དང་མཆོད་ཡོན་དྲི་དང་སྤོས་དང་མེ་ཏོག་དང་ནི་འབྲས་བུ་མ་ཉམས་པ་དང་མར་མེ་དང༌། །ལྷ་བཤོས་དག་དང་འདིར་ནི་ན་བཟར་འགྱུར་ཏེ་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི་འཁོར་ལོ་འདུས་པ་དག་ལ་ཡང༌། །ཁུ་བ་གཅིན་དང་རྐང་དང་བཤང་བ་དག་དང་ཤ་དང་མཆིན་པ་དག་དང་མཁྲིས་པ་ཁྲག་དང་ནི། །རྒྱུ་མ་པགས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པ་བཅུ་རུ་འགྱུར་ཏེ་འཁོར་ལོ་འདུས་པ་དག་ལ་ཡང༌། །ཞེས་ཕྱི་ནང་མཆོད་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དང༌། སོ་དང་སྐྲ་དང་པགས་པ་ལ་སོགས་ཤ་བཅས་ཆུ་རྒྱུས་དང་བཅས་རུས་པ་སྙིང་དང་པདྨ་དང༌། །ཤིག་དང་བ་སྤུ་སྲིན་བུ་དག་དང་རབ་མཆོག་མི་ཡི་བདག་པོ་གློ་བ་རྒྱུ་མ་ཆུ་སོ་དང༌། །བད་ཀན་མཁྲིས་པ་ཆུ་དང་རྣག་དང་སྣ་ཚོགས་ལུས་ལ་གནས་པ་ཁྲག་དང་རྡུལ་དང་ཚིལ་བུ་དང༌། །མཆི་མ་དག་དང་མཆིལ་མ་རྣམས་དང་དྲི་ཆུ་ཆུ་སེར་ཞག་དང་ཁ་དོག་དྲི་དང་བཤང་བ་དང༌། །ལྕེ་དང་མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་དང་རི་བོང་ཅན་བཅས་ཉིན་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་མཆོད་པར་བྱ། །ཞེས་དམ་ཚིག་གི་རྫས་སོ་དྲུག་གི་མཆོད་པ་རྣམས་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང༌། དུས་ཞབས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། རིན་ཆེན་བདུན་དང་རྫས་བརྒྱད་དང༌། །བུམ་པ་འདོད་འཇོ་ནོར་བུ་དང༌། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་ལྔ་ཡི། །རྫས་ནི་ཇི་ཙམ་འབྱོར་བའོ།1

།ཞེས་བཤད་པ་དག་ཀྱང་དབུལ་བར་བྱའོ།།
དེ་ནས་ནང་བདུད་རྩིའི་མཆོད་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་བསྟོད་པའང་རུང་མོད་ཀྱི། བླ་མ་སྔ་མ་
རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལ་བསྟོད་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ནས་བདུད་རྩིའི་མཆོད་པ་མཛད་ཅིང༌། དེ་ནས་གསང་བ་སྙོམས་འཇུག་གི་མཆོད་པ་དང༌། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་དང༌། བཟླས་པས་ཀྱང་མཉེས་པར་བྱས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་དང་བསྲུང་མ་རྣམས་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་བ་འདི་ནི་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པའི་གྲངས་དང་གོ་

རིམས་སོ། །དེ་བས་ན་འདི་ལྟར། ཆུ་བཞི་ལྷ་མོ་བཅུ་གཉིས་ཉེར་སྤྱོད་དང༌། །མཆོད་པ་བཅུ་གསུམ་ཕྱི་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༡༢༣༤ ཕྲེང་། ༢

དུས་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་མཆོད་པའི་ཆོ་ག 95

ནང་མཆོད་པ་བཅུ། །དམ་ཚིག་སོ་དྲུག་རིན་ཆེན་རྣམ་པ་བདུན། །རྫས་བརྒྱད་བུམ་པ་འདོད་འཇོ་ནོར་བུ་དང༌། །འདོད་ཡོན་ན་མཿབདུད་རྩི་ལ་སོགས་མཆོད། །རྡོ་རྗེའི་མཆོད་པ་ཞེས་བྱ་གསང་མཆོད་དེ། །རྒྱས་པར་བསྟོད་ཅིང་བཟླས་གཏོར་སྦྱིན་སྲེག་བྱ། །འདི་ནི་མཆོད་པ་རྒྱས་པའི་སྤྱི་སྡོམ་སྟེ། གཞན་ཡང་མདུན་བསྐྱེད་མཆོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་དང༌། མཇུག་ཏུ་སྨོན་ལམ་ཤིས་བརྗོད་རྒྱས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྨྲས་སོ།།
དེ་ལྟར་མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་བཤམ་པའི་ཚུལ་དང༌། བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་
པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཆོད་ཡོན་གྱི་སྣོད་ཞི་བ་ལ་ཤེལ། རྒྱས་པ་ལ་དངུལ། བསད་པ་ལ་ཐོད་པ། བསྐྲད་དབྱེ་ལ་ལྕགས། དབང་ལ་གསེར། དགུག་པ་ལ་ཟངས། རྨོངས་པ་ལ་ཤིང༌། རེངས་པ་ལ་ས་ལས་བྱས་པའི་སྣོད་རྒྱར་སོར་བཅུ་གཉིས་པ། སུམ་ཆ་ལྟེ་བ་ལ་ཡོད་པའི་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། ཐོད་པ་ལ་ཡང་ནང་དུ་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་བྲིས་པའོ། །རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པར་དངོས་སུ་མཆོད་ཡོན་ལ་གསུངས་ཀྱང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་ཀྱང་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཤེལ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལྟར་བྱ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དྲི་དང༌། མེ་ཏོག་དང༌། ནས་དང༌། འོ་མ་དང༌། ཀུ་ཤ་དང༌། ཏིལ་དང་འབྲས་ཡོས་ཏེ་མཆོད་ཡོན་གྱི་རྫས་བདུན་དང་བདུད་རྩི་ལྔ་དང་བཅས་པའི་ཆུ་གཙང་མས་བཀང་བའི་མཆོད་ཡོན་ལ་སོགས་པ་ཆུ་བཞིའི་སྣོད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མདུན་དུ་མན་ཛི་ལ་སོགས་པ་ལ་བཀོད་པའི་ནང་རོལ་དུ་བཟེད་ཞལ་གསུམ་དང༌། བསང་གཏོར་གྱི་དོན་དུ་ཀུ་ཤའི་ཆུན་པོ་བཞག་སྟེ། ཡི་གེ་དྲུག་པ་དང༌། གཙོ་བོའ་སྙིང་པོ་དང༌། ིཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་རྣམས་ལན་བདུན་བདུན་མཆོད་ཡོན་ལ་བཟླ་བར་བྱའོ།།
ལས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མཆོད་པ་གཞན་རྣམས་ནི། ཤར་དུ་དྲི་དང་མེ་ཏོག།།ལྷོར་སྤོས་དང༌མར་མེ། བྱང་
དུ་ལྷ་བཤོས་དང་འབྲས་བུ། ནུབ་ཏུ་རྒྱན་དང་རོལ་མོ་སོགས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་དབྱིབས་གྲུ་བཞིར་བཤམ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྔ་མ་དག་འཆད་མོད་ཀྱང་ཤེས་བྱེད་མེད་ཅིང༌། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་བྲལ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷ་སོ་སོ་རྣམས་ལ་ཡང་ལྷ་བཤོས་ལ་སོགས་པ་དབུལ་བར་བྱ་སྟེ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུའོ།1

།ཞེས་
གསུངས་པས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཚང་བར་འགོད་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོའ་སྔགས་དང༌ ི ཨོཾ་བཛྲ་སྥ་ར་ཎཾ་ཁཾ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམ་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་མངོན་པར་བཤམས་པའི་མཆོད་རྫས་རྣམས་ལ་བྱིན་
1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༧༡༨ ཕྲེང་། ༢༡

96 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

གྱིས་བརླབས་པའི་ནང་མཆོད་ཀྱིས་གཏོར་ཏེ། རྡོ་རྗེ་མེའི་ཕྱག་རྒྱ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐོར་ནས། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཧོཿཧཾ་ཀྵཿཧྲཿཧྲཿཧྲཿཧྲཿར་ར་ར་ར་བཛྲ་ཨ་ན་ལ་སརྦ་ཨ་ཝ་ར་ཎ་དྷརྨཱ་པྲ་ལ་ཡ་སྭ་བྷཱ་ཝ་སརྦ་མཱ་ར་ཀཱ་ཡི་ཀ་བིགྷྣན་བི་ནཱ་ཡ་ཀ་ཨ་དཱི་ནཱཾ་ད་ཤ་དི་ཀ་ག་ཏཱ་ནཱཾ་ཀཱ་ཡ་ཝ་ཀ་ཙིཏྟ་ནི་ད་ཧ་ད་ཧ་པ་ཙ་པ་ཙ་བྷསྨི་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ། ཅེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དེ་མཆོད་རྫས་ལ་བགེགས་བསང༌། ཨོཾ་ཤ་ནྱ་ཏཱ་ཛྙཱ་ན་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་སྥཾ་ལས་བྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ཤེལ་གྱི་སྣོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་རང་རང་གི་མིང་གི་ཡི་གེ་དང་པོ་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་རྫས་རྣམས་དང་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ། རྣམ་པ་མཆོད་རྫས་དང་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ། བྱེད་ལས་དབང་པོ་དྲུག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པར་རྒྱུར། ཨོཾ་ཨརྒྷཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། སོགས་བཞི་དང༌། ཨོཾ་བཛྲ་གན་དྷཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པ་ནས། ཨོཾ་བཛྲ་ཀ་མེ་ཨཱཿཞེས་པའི་བར་དང༌། ཨོཾ་པུཥྤཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་སྭཱཧཱ་ནས་ཤཔྟའི་བར་དང༌། ཨོཾ་བཛྲ་ཙཀྲ་རཏྣ་ཨཱཿཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། སོགས་བདུན་དང༌། ཨོཾ་རཱུ་པ་བཛྲི་ཨཱཿཧཱུཾ་སྭཱཧཱ་སོགས་ལྔ་རྣམས་རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་སྟེ། སྔགས་རེ་རེའང་ལན་བདུན་ནམ་ཉེར་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་མི་དགོས་སོ། །ལས་སོ་སོའ་མཆོད་ཡོན་སོགས་ཀྱི་སྣོད་གཞན་ནི། རཽཾ་ལས་དངུལ། ཀཾ་ལས་ཐོད་པ། ཨཾ་ལས་ ིལྕགས། སུཾ་ལས་གསེར། ཏཾ་ལས་ཟངས། དཾ་ལས་ཤིང༌། མྲིཾ་ལས་སའི་རང་བཞིན་གྱི་སྣོད་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ་འདིར་ནི་ཞི་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ།།
དེ་ལྟར་བསང་སྦྱང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས། མཆོད་པ་རྣམས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འབུལ་བ་ནི་སྡོམ་གྱི་རིམ་པ་བཞིན་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལས། དང་པོ་ཆུ་བཞི་ནི། རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོ་ཁ་ཕྱེ་བ་མཆོད་ཡོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། ཁུ་ཚུར་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་དང་མཛུབ་མོའ་སྐམ་པས་ཞབས་བསིལ་གྱི་ཆུ་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པ་འགྱིང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོར་མོ་རྣམས་བསྐོར་ཞིང་ ིབླངས་ཏེ་མཛུབ་མོ་གུང་མོ་སྲིན་ལག་མཐེའུ་ཆུང་རྣམས་རིམ་གྱིས་འགྲོལ་ཞིང་བཟེད་ཞལ་གཉིས་པར་འབུལ་བ་ཞབས་བསིལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། སླར་ཡང་ཞབས་བསིལ་གྱི་སྣོད་ནས་ཀུ་ཤའི་ཆུན་པོའ་རྩེ་མོས་བླངས་ཏེ་བཟེད་ཞལ་གསུམ་པར་ ིལན་གསུམ་བསང་གཏོར་བྱེད་པ་བསང་གཏོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། ཞལ་བསིལ་གྱི་སྣོད་ནས་ཆུ་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པ་ལག་པ་གཡས་པའི་མཐེབ་མཛུབ་ཀྱི་སྐམ་པས་བླངས་ཏེ། ཁ་འོག་ཏུ་ཕྱོགས་པའི་ཁུ་ཚུར་གྱི་མཐེ་ཆུང་ནས་རིམ་བཞིན་བཀྲོལ་བས་བཟེད་ཞལ་གསུམ་པ་ཉིད་དུ་འབུལ་བ་ཞལ་བསིལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ལ། མཆོད་ཡོན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་ནས་ཕྱག་

དུས་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་མཆོད་པའི་ཆོ་ག 97
བཀྲུས་པ་དང། ཞབས་བསིལ་གྱིས་ཞབས་བཀྲུས་པ་དང༌། སྐུ་ཐམས་ཅད་ལ་བསང་གཏོར་བྱས་པ་དང༌། ཞལ་བསིལ་གྱིས་ཞལ་བཤལ་ཅིང་བཀྲུས་པར་བསམ་སྟེ་འབུལ་བ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལ་ཐོག་མར་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་དུང་ཆོས་ལ་སོགས་པ་མཆོད་ཡོན་གྱི་སྣོད་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོ་ཁ་ཕྱེ་བས་བཟུང་སྟེ་
བཟེད་ཞལ་དུ་སྔགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་འབུལ་ཞིང༌། སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་གིས་ཐོག་མར་རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོ་སྙིང་ཁར་སྦྱར་ཏེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྗོད་ནས། སྔགས་བརྗོད་པར་རྩོམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་པད་ཀོར་བྱེད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་མཆོད་པ་སོ་སོའ་མིང་སྔགས་བརྗོད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ཤིང་ཕུལ་ཏེ། མཐར་རྡོ་རྗེ་ ིབསྡུ་བའི་ཕྱག་རྒྱས་སེ་གོལ་ཁ་ནང་དུ་བསྟན་ཏེ་གདབ་པས་མཆོད་ཡོན་གྱི་སྣོད་འཛིན་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོས་པ་རྣམས་རང་གི་སྙིང་ཁར་བསྡུ་བར་བྱའོ།།
དེ་ལ་མཆོད་ཡོན་ནི། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཧོ་ཁམས་གསུམ་དབང་ཕྱུག་ནི། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཆོད་
ཡོན་སོ་སོར་བཞེས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡིས། །བདག་དང་སློབ་མ་རྣམས་ལ་མཆོག་སྩོལ་མཛོད། །ཨོཾ་ཤྲཱི་ཀཱ་ལ་ཙཀྲ་ཨི་དཾ་གྲྀཧྞ་གྲིཧྞ་ཨརྒྷཾ་ཀཾ་མེ་པུ་ན་རི་ཡཾ། ཞེས་པ་ནས། སརྦ་སིདྷའི་བར་གྱི། ཛ་ཡ་གྷ་ཊེ་སོགས་བརྒྱད་དོར་བ་འོག་ཏུ་ན་མཿའི་མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པ་ལྟར་ལྷ་སོ་སོའ་མཚན་རེ་རེ་ནས་ ི ཤྲཱི་ཀཱ་ལ་ཙཀྲ་ཅེས་པའི་གནས་སུ་སྤེལ་བའི་མཆོད་ཡོན་གྱི་སྔགས་སྔར་ལྟར་བརྗོད་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གའི་ལྷའི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་དབུལ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྔར་གྱི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་མཆོད་ཡོན་གྱི་གནས་སུ་ཞབས་བསིལ་བསང་གཏོར་ཞལ་བསིལ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་བཅུག་ཅིང༌། སྔར་གྱི་སྔགས་ཀྱི་ཨརྒྷཾ་ཀཾ་གྱི་གནས་སུ་པཱ་ཏྱཾ་དང༌། པྲོ་ཀྵ་ཎཾ་དང༌། ཨཱཉྩ་མ་ཎཾ་ཅེས་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱར་ཏེ་ཆུ་ལྷག་མ་གསུམ་དབུལ་བར་བྱ་ལ། ཚིགས་བཅད་དེ་ནི་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཧོ་ཏྲཻ་དྷཱ་ཏུ་ཀོ་ཤྭ་ར་སོགས་ཀྱི་སྔགས་དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ལྷ་མོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོ་སྙིང་ཁར་སྦྱར་བས་ཚིགས་བཅད་སོ་སོ་བརྗོད་ཅིང༌།
ཙ་སྡེ་སོགས་ས་བོན་གྱི་སྔགས་སོ་སོ་བརྗོད་པའི་ཚེ་རང་གི་སྙིང་ཁར་ཟླ་བ་རྡོ་རྗེ་ལ་གནས་པའི་ས་བོན་དེ་དང་དེ་གསལ་གདབ་ཅིང་པད་སྐོར་བྱ། བཛྲ་གན་དྷེ་སོགས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ལྷ་མོ་དྲི་ཆབ་མ་སོགས་དེ་དང་དེ་སྙིང་ཁའི་ས་བོན་ལས་ཕྱིར་སྤྲོ་ཞིང་དྲི་དང་མེ་ཏོག་སོགས་སོ་སོའ་ཕྱག་རྒྱ་བཅའ། ི ཨ་ར་ཙྪ་ནཾ་གུ་རུ་གུ་རུ་དང༌། པུ་ཛཾ་གུ་རུ་གུ་རུ་སོགས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ལྷ་མོ་དེ་དང་དེས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་དྲི་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེས་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བསམ་ལ། ལག་པ་གཡས་སྟེང་དུ་བྱས་ཏེ། སེ་གོལ་སྙིང་ཁའི་ཐད་ནས་ཁ་ཕྱིར་བསྟན་ཏེ་བྱ་ཞིང༌། སྭཱཧཱ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་

98 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།
རྡོ་རྗེ་བསྡུ་བའི་ཕྱག་རྒྱས་སེ་གོལ་ཁ་ནང་དུ་བསྟན་ཏེ་གདབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤྲོས་པའི་ལྷ་མོ་དེ་དང་དེ་སྙིང་ཁར་རང་རང་གི་ས་བོན་ལ་བསྡུ་བར་བྱའོ།།
དེ་ཡང་ལག་པ་གཉིས་ཐལ་མོ་བརྐྱང་སྟེ་དྲི་བྱུག་པའི་ཚུལ་བྱེད་པ་དྲིའི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། ལག་པ་གཉིས་རྡོ་རྗེ་ཁུ་
ཚུར་ཁ་གྱེན་དུ་བསྟན་ཏེ་དབུ་ལ་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་འབུལ་བའི་ཚུལ་བྱེད་པ་མེ་ཏོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གཉིས་ཁ་འོག་ཏུ་ཕྱོགས་པས་སྤོས་གཏུལ་བའི་ཚུལ་བྱེད་པ་བདུག་པ་མའི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གཉིས་བཤིབས་པའི་མཐེ་བོང་གཉིས་སྒྲེང་བ་མར་མེའི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། ཐལ་མོ་གཉིས་ཁ་གྱེན་དུ་བསྟན་ཏེ་སྣོད་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཞལ་ཟས་ཀྱི་དང༌། རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གཉིས་ཅུང་ཟད་ལྷོད་པར་བྱས་ཏེ་ཁ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པས་འབྲས་བུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་དང། རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གཉིས་ཁ་གྱེན་དུ་བསྟན་ནས་དཀུར་བཙུགས་ཏེ་བསམ་པ་གཡོས་པས་མགོ་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་འདུད་པ་སྒེག་མོའ་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། རྡོ་རྗེ་ ིཁུ་ཚུར་གཉིས་ཁ་ཕྱིར་བསྟན་ཏེ་ཁ་འགྲམ་གཉིས་སུ་བཞག་པ་བཞད་མའི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གཉིས་ཀྱིས་མདུན་དུ་རྔ་བརྡུང་བའི་ཚུལ་རོལ་མོ་མའི་དང༌། གར་བསྐོར་ནས་ལག་པ་གཉིས་གཅིག་སྐྲ་མཚམས་ཀྱི་སྟེང་གཡོན་དང་གཅིག་དཀུ་གཡས་པའི་སྟ་ཟུར་དུ་འཇོག་ཅིང་སླར་ཡང་རེ་མོས་ཀྱིས་དེ་ལས་ལྡོག་པར་འཇོག་པ་གར་མའི་དང༌། རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གཉིས་བཤིབས་ཏེ་ཁ་ནས་ཚིག་འབྱིན་པ་ལྟར་བྱེད་པ་གླུ་མའི་དང༌། རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གཉིས་ཀྱིས་སྙིང་ཁར་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་བྱེད་པ་འདོད་མའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ལ་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཙ་སྡེ་ཐུང་རིང་ལས་སྐྱེས་པའི། །དྲི་ཆབ་མ་དང་ཕྲེང་བ་མ། །ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པའི་ཚོགས་སྤྲུལ་ཏེ། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་མཆོད་པར་བགྱི། །ཨོཾ་་བཛྲ་གན་དྷེ་གན་དྷ་ཨ་ར་ཙྪ་ནཾ་གུ་རུ་གུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཅེས་སོགས་ཏེ། སྔགས་རྣམས་དང་ལྷ་མོ་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་ཇི་ལྟ་བུར་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། སྔགས་སྡེ་ཚན་སོ་སོའ་མགོར་ཚིགས་བཅད་ ིབརྗོད་པའི་ཚེ། རྐང་པ་སྔ་མ་གཉིས་པོའ་གནས་སུ། ི ཊ་སྡེ་ཐུང་རིང་ལས་སྐྱེས་པའི། །བདུག་སྤོས་མ་དང་མར་མེ་མ། །ཞེས་དང༌། པ་སྡེ་ཐུང་རིང་ལས་སྐྱེས་པའི། །ཞལ་ཟས་མ་དང་འབྲས་བུ་མ། །ཞེས་དང༌། ཏ་སྡེ་ཐུང་རིང་ལས་སྐྱེས་པའི། །སྒེག་མོ་དང་ནི་བཞད་པ་མོ། །ཞེས་དང༌། ཀ་སྡེ་ཐུང་རིང་ལས་སྐྱེས་པའི། །རོལ་སྒྲ་མ་དང་གར་མཁན་མ། །ཞེས་དང༌། ས་སྡེ་ཐུང་རིང་ལས་སྐྱེས་པའི། །གླུ་མ་དང་ནི་འདོད་པ་མོ། །ཞེས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་ནི་རྭ་འབྲོ་སོགས་བླ་མ་གོང་མ་ཕལ་ཆེ་བའི་ཕྱག་ལེན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། འདོད་མའི་མཆོད་པ་གསང་མཆོད་དང༌། གཞན་བཅུ་གཅིག་ཕྱིའི་མཆོད་པར་བྱེད་པ་ས་དྷུ་པཱུ་ཏྲའི་བཞེད་པར་འཆད་དོ།།

དུས་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་མཆོད་པའི་ཆོ་ག 99
གསུམ་པ་ཉེར་སྤྱོད་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྔར་གྱི་སྔགས་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཡོན་ལ་སོགས་པ་ཕུལ་
ཏེ། དེ་ནས་མཆོད་པའི་དོན་དུ་དང་པོར་ཙན་དན་ལ་སོགས་པའི་དྲི་བཟུང་ནས་མཐེ་བོང་དང་མིང་མེད་དག་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་བྱས་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཆོད་པར་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་གི་དང་པོར་ཨོཾ་ཡིག་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། ལས་ཐམས་ཅད་པའི་མཆོད་པ་ལ་མིང་གི་མཐར་ན་མཿཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ་ལས་སོ་སོ་ལ་ནི་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྭཱཧཱ་མཐར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཉེར་སྤྱོད་ལྔ་ལྷ་གྲངས་དང་མཉམ་པར་ན་མཿམཆོད་པ་བྱ་བར་གསུངས་ལ། ནཱ་རོ་པས་ཀྱང་དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པར་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཤིང༌། བླ་མ་དག་གི་ཕྱག་བཞེས་ལ་ཆོ་ག་ཟོར་ཡང་བར་བྱ་བའི་སླད་དུ་ནང་མཆོད་ལ་ན་མཿའི་མཆོད་པ་བྱེད་པ་དང་ཉེར་སྤྱོད་ལ་ན་མཿའི་མཆོད་པ་བྱེད་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་གཅིག་གིས་དབུལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་མི་རུང་བ་མེད་ཅིང་འཇུག་པ་བདེ་བའི་སླད་དུ་འདིར་ཡང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ནང་མཆོད་འབུལ་བ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འོག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།
བཞི་པ་མཆོད་པ་བཅུ་གསུམ་ནི། རིན་ཆེན་གསེར་ཟླ་ཞེས་1

སོགས་གོང་དུ་དྲངས་པའི་རྒྱུད་ཚིག་དེ་ཉིད་
ཀྱི་རྐང་པ་གཉིས་པའི་མཇུག །རོལ་མོ་ཡིས། ཞེས་པ་རོལ་མོས་མཆོད། ཅེས་བསྒྱུར་ནས་བསྡུས་ཏེ་འབུལ་བའམ། ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བྱེད་ན། འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་དགེ་ཚོགས་ལས། །བྱུང་བའི་རིན་ཆེན་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའི་རིགས། །ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པ་ཏིང་འཛིན་གྱིས་སྤྲུལ་ཏེ། །དགྱེས་པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འབུལ། །ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཧོཿཤྲཱི་ཀཱ་ལ་ཙཀྲ་ས་པ་རི་ཝཱ་ར་ཨི་དཾ་རཏྣ་ད་དཱ་མ་ཧེ་
2

བཛྲ་རཏྣ་པྲ་ཏཱི་ཙྪ་ན་མཿ དེ་བཞིན་དུ་རྐང་པ་ཐ་མ་གཉིས་དང་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་མ་གཏོགས་པའི་སྔགས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བར་སྦྱར་ལ། རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སུ་རིམ་པ་བཞིན། ལྷ་རྫས་ཟིལ་གནོན་མིག་གི་བདུད་རྩི་མཆོག །གསེར་དངུལ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་མཛེས་སྤེལ་ལེགས་པ། །ཞེས་དང༌། རཏྣ་ཅེས་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་གནས་སུ་ཧེ་མེ་ནུ་པུཥྤཾ་ཞེས་སྦྱར་བ་དང༌། དྭངས་ཤིང་རྣམ་བཀྲ་དབང་པོའ་གཞུ་ལྟ་ ིབུ། །ལུས་ལ་རེག་པས་བདེ་སྟེར་ལྷ་ཡི་གོས། །ཞེས་སྦྱར་ཞིང༌། མིང་ཡིག་གི་གནས་གཉིས་སུ་ཝ་ཏྲཾ་ཞེས་དང༌། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཀུན་འགེངས་པའི་དྲི་བཟང་མཆོག །འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་གདུང་བ་ཀུན་སེལ་བ། །ཞེས་སྦྱར་ཞིང་མིང་ཡིག་གི་གནས་གཉིས་སུ་གན་དྷཾ་ཞེས་དང༌། རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་དྲི་ཡི་ངད་

1 ཞོལ། ཤོག ༦ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༥ ན ༧ ཅེས་སོགས་
2 ཞོལ། ཤོག ༦ ན ༥ ད་དཱ་མཧོ་ གཙང་། ཤོག ༥ བ ༢ ད་དཱ་མཧེ་

100 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ལྡང་བ། །ཡིད་རབ་སིམ་བྱེད་བདུག་པའི་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས། །ཞེས་སྦྱར༌ཞིང་། མིང་ཡིག་གི་གནས་གཉིས་སུ་དྷཱུ་པཾ་ཞེས་དང༌། ས་གསུམ་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྣང་བྱེད་མཆོག །འཇིག་རྟེན་མུན་པ་ཀུན་སེལ་འོད་སྟོང་ལྡན། །ཞེས་སྦྱར་ཞིང༌། མིང་ཡིག་གི་གནས་གཉིས་སུ་པྲ་དཱི་པཾ་ཞེས་དང་། རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་རྗེས་འགྲོ་ཤེས་རབ་དབྱངས། །སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའ་དོན་སྟོན་དྲིལ་བུའི་སྒྲ། ། ི ཞེས་སྦྱར་ཞིང༌། མིང་ཡིག་གི་གནས་གཉིས་སུ་གྷན་དྷེ་ཞེས་དང༌། ཆོས་ཀུན་མ་འདྲེས་ཅིག་ཅར་སྣང་བ་ཡི། །དྲི་མེད་མེ་ལོང་དག་ཅིང་འོད་གསལ་བ། །ཞེས་སྦྱར་ཞིང༌། མིང་ཡིག་གི་གནས་གཉིས་སུ་ཨཱ་དར་ཤ་ཞེས་དང༌། ཆོས་ཀུན་ནམ་མཁའི་རྒྱན་གྱུར་ལྷ་ཡི་གོས། །རིན་ཆེན་རྒྱན་མང་འཕྱང་བའི་བླ་རེ་ཡིས། །ཞེས་སྦྱར་ཞིང༌། མིང་ཡིག་གི་གནས་གཉིས་སུ་པ་ཏཱ་ན་ཞེས་དང༌། བདེ་བ་ཆེན་པོའ་རོ་མཆོག་བརྒྱ་ལྡན་ཞིང༌། །དྲི་ཞིམ་མདོག་བཟང་ལྡན་ ིཔའི་འབྲས་བུའི་ཚོགས། །ཞེས་སྦྱར་ཞིང༌། མིང་ཡིག་གི་གནས་གཉིས་སུ་ཨ་ཀྵ་ཏཾ་ཞེས་དང༌། རིན་ཆེན་ཏོག་མཛེས་དྲིལ་བུའི་ཕྲེང་བ་ཅན། །སུམ་ཁུག་འགྱིང་ལྡེམ་གཡོ་བའི་བ་དན་གྱིས། །ཞེས་སྦྱར་ཞིང༌། མིང་ཡིག་གི་གནས་གཉིས་སུ་པ་ཏཾ་ག་ཞེས་1

དང༌། སྒེག་པའི་ཉམས་ལྡན་རོལ་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས། །ཡིད་ལ་
བདེ་སྟེར་གར་གྱི་མཆོད་པ་ནི། །ཞེས་སྦྱར་ཞིང༌། མིང་ཡིག་གི་གནས་གཉིས་སུ་ནྲི་ཏཾ་ཞེས་དང༌། རྣ་བའི་བཅུད་ལེན་རྒྱས་པའི་རོལ་མོའ་སྒྲ། །བརྗིད་ཅིང་སྙན་ལ་གསལ་ཞིང་རྫོགས་པའི་དབྱངས། ། ི ཞེས་སྦྱར་ཞིང༌། མིང་ཡིག་གི་གནས་གཉིས་སུ་ཤཔྟ་ཞེས་བརྗོད་དེ་དབུལ་བར་བྱ།
རིན་ཆེན་གསེར་ཟླ་ཞེས་པའི་ཟླ་བ་ནི་དངུལ་ཡིན་ཞིང༌། འདི་དག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་རིམ་པ་ལྟར། མེ་ཏོག་གི་ཕྱག་
རྒྱ་སྔར་ལྟར་དང༌། རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གཉིས་ཀྱིས་འགྱིང་བ་དང་བཅས་ཏེ་ན་བཟའ་བསྐོན་པའི་ཚུལ་དང༌། དྲི་དང་མར་མེའི་ཕྱག་རྒྱ་སྔར་ལྟར་དང༌། དྲིལ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། གཡས་པ་སྟེང་དུ་བྱས་ཤིང༌། གཡོན་པ་གང་ཡིན་པ་འོག་ཏུ་ཁུ་ཚུར་གྱིས་དྲིལ་བུར་འགྱུར་རོ།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང༌། མེ་ལོང་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། མེ་
ལོང་ནི་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པའི་ལག་མཐིལ་གཡོན་པ་སྟེ། མེ་ལོང་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོར་མོ་རྣམས་བུག་པ་མེད་པའོ།3

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང༌། ལག་པ་གཡོན་པ་བར་པར་མཉམ་གཞག་བྱས། གཡས་ཁ་ཐུར་དུ་བསྟན་ཏེ་བླ་རེ་

1 ཞོལ། ཤོག ༦ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༦ ན ༡ ཅེས་དང་། ཞོལ་གཙང་ཕལ་ཆེར་ཅེས་འབྱུང་
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༧༩༦ ཕྲེང་། ༢༠
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༧༩༩ ཕྲེང་། ༧

དུས་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་མཆོད་པའི་ཆོ་ག 101
བསྐྱེད་པའི་བསམ་པས་སྟེང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་དང༌། འབྲས་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་སྔར་ལྟར་དང༌། ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྲིན་ལག་གི་ཚིགས་དབུས་མ་བཀུག་ནས། མཐེ་བོང་ལག་མཐིལ་དུ་སོན་པར་བྱས་ཏེ། སོར་མོ་གཞན་གསུམ་བ་དན་ལྕེ་གསུམ་པ་ལྟར་བསྒྲེངས་པའི་ལག་པ་གཉིས་བརྐྱང་སྟེ་འོག་ནས་སྟེང་དུ་བཏེག་ཅིང་འཇོག་པ་དང༌། གར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྔར་ལྟར་དང༌། ཐ་མ་ལ་རོལ་མོའ་སྒྲ་བྱའོ། །འདི་དག་གི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་ནི་ཁོ་བོས་སྦྱར་ལ། ཞལ་ཟས་དང་གར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་ ིརྒྱ་དག་ནི་རྣམ་སྣང་སྒྱུ་དྲ་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་སོ།།
ལྔ་པ་ཕྱི་ནང་མཆོད་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ནི། ཆུ་དང་མཆོད་ཡོན་དྲི་དང་སྤོས་དང་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་མར་
མེ་ལྷ་བཤོས་དག་དང་ན་བཟའ་དང༌། ཁུ་བ་གཅིན་དང་རྐང་དང་བཤང་བ་དག་དང་ཤ་དང་མཆིན་པ་དག་དང་མཁྲིས་པ་ཁྲག་དང་ནི། །རྒྱུ་མ་པགས་པ་རྣམས་ཏེ་བཅུ་ཕྲག་ཟུང་ནི་ཕྱི་དང་ནང་དུ་ཡང་དག་སྦྱར་བའི་མཆོད་པའི་ཚོགས། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཡི་འཁོར་ལོ་འདུས་པ་དེ་དག་རྣམས་ལ་འདིར་ནི་དབུལ་བར་བགྱི། །ཞེས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་ཅུང་ཟད་འདོན་པ་བསྒྱུར་བས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་འབུལ་བའམ། རྒྱས་པར་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཉིད་འདི་དང་དམ་ཚིག་སོ་དྲུག་གཉིས་ཀ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྣང་བས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དབུལ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང༌། ཞིང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་དགེ་ཚོགས་རྒྱ་མཚོ་ལས། །བྱུང་བའི་ཆུ་གཙང་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་མཚོ་དང༌། །ལུས་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་ཁུ་བ་རྣམ་དག་པའི། །བདུད་རྩིས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་རྣམས་མཆོད། །ཅེས་དང༌། སྔར་གྱི་མཆོད་སྔགས་ཀྱི་མིང་ཡིག་གི་གནས་གཉིས་སུ་ཏོ་ཡ་ཤ་ཀྲཉྩ་ཞེས་སྦྱར་ཞིང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ཆུ་གཙང་ཞེས་པའི་གནས་སུ། མཆོད་ཡོན། དྲི་ཆབ། བདུག་སྤོས། མེ་ཏོག།།འབྲས་བུ། འབྲས་བུ་མཆོག།།མར་མེ། ལྷ་བཤོས། ན་བཟའ་ཞེས་རིམ་པ་བཞིན་བཅུག་ཅིང༌། ཁུ་བ་ཞེས་པའི་གནས་སུ། དྲི་ཆུ། རྐང་མར། བཤང་བ། ཤ་རྣམས། མཆིན་པ། མཁྲིས་པ། ཁྲག་རྣམས། རྒྱུ་མ། པགས་པ་ཞེས་བཅུག་ནས་ཕྱི་ནང་གཉིས་གཉིས་སྦྱར་ཏེ་དབུལ་བར་བྱ་ཞིང༌། མཆོད་སྔགས་ཀྱི་མིང་ཡིག་གི་གནས་གཉིས་སུ་རིམ་པ་བཞིན། ཨརྒྷཾ་མཱུ་ཏྲཉྩ། གན་དྷ་མཛྫ་ཙ། དྷཱུ་པཾ་བི་ཊ་ཙ། པུཥྤཾ་བི་ཤི་ཏྲི་ཙ། ཕ་ལཾ་ཀ་ལ་ཛཾ་ཙ། ཨཀྵ་ཏཱ་བི་ཏཱཾ་ཙ། པྲ་དི་པ་རཀྟཾ་ཙ། ནཻ་ཝེ་དྷེཾ་ཨནྟྲཾ་ཙ། ཝསྟྲཾ་ཙརྨཱ་ཎི་ཙ། ཞེས་པ་རྣམས་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། སོ་སོའ་ཕྱག་རྒྱ་ནི་སྔར་གྱིས་ཤེས་པར་ནུས་ཤིང༌། ཆུ་གཙང་དང༌། མཆོད་ཡོན་ ིའབུལ་བ་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་གཅིག་གོ།
དྲུག་པ་དམ་ཚིག་སོ་དྲུག་གི་མཆོད་པ་ནི། དམ་ཚིག་གི་རྫས་དེ་དག་དངོས་སུ་ཡོད་ན་གཏོར་མ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་

102 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།
བརླབ་ཅིང༌། མེད་ན་དམ་ཚིག་གི་རྫས་དེ་དག་བསྒོམས་པའི་སྒོ་ནས་རྣལ་འབྱོར་མ་སོ་དྲུག་གི་ངོ་བོར་མོས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཐལ་མོ་ཁ་ཕྱེ་བའི་ཕྱག་རྒྱས་དབུལ་བར་བྱ་སྟེ། མདོར་བསྡུ་ན། སོ་དང་སྐྲ་དང་པགས་པ་ལ་སོགས་ཤ་བཅས་ཆུ་རྒྱུས་དང་བཅས་རུས་པ་སྙིང་དང་པདྨ་དང༌། །ཤིག་དང་བ་སྤུ་སྲིན་བུ་དག་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་དངོས་དམ་ཚིག་གློ་བ་རྒྱུ་མ་ཆུ་སོ་དང༌། །བད་ཀན་མཁྲིས་པ་ཆུ་དང་རྣག་དང་སྣ་ཚོགས་ལུས་ལ་གནས་པ་ཁྲག་དང་རྡུལ་དང་ཚིལ་བུ་དང༌། །མཆིལ་མ་དག་དང་མཆིལ་མ་སྣབས་དང་དྲི་ཆུ་ཆུ་སེར་ཞག་དང་ཁ་དོག་དྲི་དང་བཤང་བ་དང༌། །ལྕེ་དང་མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་དང་རི་བོང་ཅན་བཅས་ཉིན་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་མཆོད་པར་བྱ། །ཅེས་པའམ། རྒྱས་པར་བྱེད་ན། ཡུམ་ལྔའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་ཡི། །ཁུ་བ་བཤང་གཅི་ཁྲག་དང་ཤ་རྣམས་ཀྱི། །དམ་ཚིག་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ལ་མཆོད་པར་འབུལ། །གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་སུ་བགྲོད་པར་ཤོག།།སེམས་མ་དྲུག་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡི། །རྣ་བ་སྣ་མིག་བཤང་ལམ་ལྕེ་བྷ་གའི། །དམ་ཚིག་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ལ་མཆོད་པར་འབུལ། །ཞིང་དང་ཉེ་བའི་ཞིང་དུ་བགྲོད་པར་ཤོག།།རྣལ་འབྱོར་མ་དངོས་རྣག་དང་བད་ཀན་ཤིག །སྲིན་བུ་ཆུ་སེར་ཞག་དང་བ་སྤུ་སྐྲའི། །དམ་ཚིག་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ལ་མཆོད་པར་འབུལ། །འདུན་རྟོག་ཉེ་བའི་འདུན་རྟོག་བགྲོད་པར་ཤོག །ཁྲོ་མོའ་རང་བཞིན་རྒྱུ་མ་མཁྲིས་རུས་རྐང༌། །མཆིན་པ་གློ་བ་རྩ་པགས་ ིསྙིང་ཚིལ་བུའི། །དམ་ཚིག་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ལ་མཆོད་པར་འབུལ། །འདུས་དང་ཉེ་བའི་འདུས་པར་བགྲོད་པར་ཤོག །གཏུམ་མོའ་ངོ་བོ་དྲི་མ་བརྒྱད་དང་སོ། །མཆི་མ་མཆིལ་སྣབས་མདོག་དྲི་རྡུལ་ ིརྡུལ་གྱི། །དམ་ཚིག་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ལ་མཆོད་པར་འབུལ། །དུར་ཁྲོད་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་བགྲོད་པར་ཤོག།།ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཧོཿ ཤྲཱི་ཀཱ་ལ་ཙཀྲ་ས་པ་རི་ཝཱ་ར་ཨི་དཾ་ས་མ་ཡ་ཥ་ཊ་ཏྲིཾ་ཤཱ་ཏ་ད་དཱ་མ་ཧེ་ས་མ་ཡ་ཥ་ཊ་ཏྲིཾ་ཤཱཏ་པྲ་ཏཱི་ཙྪ་ན་མཿ ཞེས་དབུལ་བར་བྱ་སྟེ། རེ་རེ་ཞིང་མིང་ཡིག་རྫོགས་པར་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་རུང་བས་འདིར་མ་བྱས་སོ།།
བདུན་པ་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱི་མཆོད་པ་ནི། འཛམ་བུ་ཆུ་བོའ་གསེར་ལས་ལེགས་བྱས་ ིཤིང༌། །རྩིབས་སྟོང་ལྡན་པའི་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་པ། །ཉི་མ་གཉིས་པ་ལྟ་བུར་མཁར་འཕགས་ཏེ། །དཔག་ཚད་འབུམ་ལམ་ཉི་མ་གཅིག་གིས་སྤྱོད། །དེའི་མཐུས་ནམ་མཁའི་ལམ་ནས་དཔུང་ཚོགས་བཞི། །གླིང་བཞི་ལྷ་གནས་དང་པོར་བགྲོད་བྱེད་པའི། །འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་ཕུལ་བས་འགྲོ་

དུས་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་མཆོད་པའི་ཆོ་ག 103

བ་ཀུན། །ཆོས་ཀྱི་སྲིད་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཐོབ་པར་ཤོག །སྔར་གྱི་སྔགས་ཀྱི་མིང་ཡིག་གི་གནས་གཉིས་སུ་ཙཀྲ་རཏྣ་ཞེས་སྦྱར་ཞིང༌། ལག་པ་གཉིས་ཀའི་མཐིལ་སྦྱར་ཏེ་སོར་མོ་རྣམས་རྩིབས་ཀྱི་རྣམ་པས་རབ་ཏུ་བརྐྱང་པ་དུས་

འཁོར་ཉིད་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོའ་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། ི རིན་ཆེན་བཻཌཱུརྱ་ཡི་ཟུར་བརྒྱད་ལས། །སྤྲོས་པའི་འོད་ཀྱིས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཡི་བར། །མཚན་མོའང་ཉིན་མོ་བཞིན་དུ་སྣང་བྱེད་ཅིང༌། །ཚ་བས་གདུངས་ཚེ་འོད་ཀྱིས་བསིལ་བ་སྟེར། །དེར་ནི་དུས་མིན་འཆི་དང་ནད་རྣམས་སེལ། །ཡིད་ལ་གང་བསམས་ཕལ་ཆེར་འབྱུང་འགྱུར་བའི། །ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ཕུལ་བས་འགྲོ་ཀུན་གྱི། །ཆོས་ལྡན་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པར་ཤོག །སྔགས་ལ་མ་ཎི་རཏྣ་ཞེས་སྦྱར་ཞིང༌། འདུས་པའི་སོར་མོ་ལྔ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དབུས་སུ་གུང་མོ་བྱས་ནས་ལག་པ་དག་སྟེང་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། ཡིད་འོང་བལྟ་ན་སྡུག་པའི་བུ་མོ་ནི། །ལུས་དང་ཁ་ལས་དྲི་ཞིམ་རབ་ཏུ་འབྱུང༌། །གང་གིས་རེག་ལ་བདེ་བ་མཆོག་སྟེར་ཞིང༌། །གླིང་དེར་བཀྲེས་སྐོམ་མྱ་ངན་སེལ་བར་བྱེད། །བུད་མེད་སྐྱོན་ལྔ་སྤངས་ཤིང་ཡོན་ཏན་ནི། །རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་གྱུར་པའི། །བཙུན་མོ་རིན་ཆེན་ཕུལ་བས་འགྲོ་བ་ཀུན། །ཟག་མེད་བདེ་བ་ཆེ་ལ་སྤྱོད་པར་ཤོག།
མིང་སྔགས་ཀྱི་གནས་གཉིས་སུ་སྟྲི་རཏྣ་ཞེས་སྦྱར་ཞིང་། རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ་ལས། མཛུབ་མོ་རྩེ་མོ་བཀུག་
ནས་ནི། །གུང་མོ་མཉམ་པའི་ཚིགས་སུ་སྦྱར། །རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་མོར་བཤད། །ཞེས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། གཞན་ལ་མི་འཚེ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྤངས། །ཡང་དག་ཐ་སྙད་ལས་ལ་སྐྱོ་བ་མེད། །ས་ཡི་བདག་པོ་ཡིད་ལ་བསམ་པ་རྣམས། །མ་སྨྲས་པར་ཡང་ཤེས་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །དཔུང་རྣམས་འགྲོ་དང་གནས་དང་ལྡོག་པ་ཡི། །བྱ་བ་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་མཁས་གྱུར་པའི། །བློན་པོ་རིན་ཆེན་ཕུལ་བས་འགྲོ་བ་ཀུན། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་སྐོང་བར་ཤོག།།མིང་སྔགས་ཀྱི་གནས་སུ་པ་རི་ཎཱ་ཡ་ཀ་ཞེས་སྦྱར་ཞིང༌། རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པ་ལས་གུང་མོ་གཉིས་དང་ཐ་མ་བཞི་གཤིབས་ཏེ་སྒྲེང་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གངས་ཀྱི་རི་བོ་འདྲ། །རང་བཞིན་གླང་པོ་སྟོང་གི་སྟོབས་དང་ལྡན། །ཉི་མ་གཅིག་གིས་འཛམ་གླིང་ལན་གསུམ་འཁོར། །ཅང་ཤེས་སྐུད་པ་ཡིས་ཀྱང་དཀྲི་བར་ནུས། །གཞན་ལ་མི་གནོད་མི་འཁྲུག་དལ་གྱིས་འགྲོ། །ཕ་རོལ་སྡེ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ཡི། །གླང་པོ་རིན་ཆེན་ཕུལ་བས་འགྲོ་བ་ཀུན། །ཐེག་པ་མཆོག་གི་བཞོན་པས་འགྲོ་བར་ཤོག །མིང་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ག་

104 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཛ་རཏྣ། ཞེས་སྦྱར་ཞིང༌། ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐིལ་དུ་གཡས་པའི་གྲུ་མོ་བཞག་སྟེ། གཡས་པའི་ཁུ་ཚུར་གྱི་གུང་མོ་འོག་ཏུ་གླང་པོ་ཆེའི་སྣ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། མེ་ཏོག་ཀུ་མུ་ཏ་བཞིན་རབ་ཏུ་དཀར། །ལྷ་ཡི་གཙུག་རྒྱན་ནོར་བུ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན། །ཁ་1

དོག་དབྱིབས་དང་ན་ཚོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །བསྒོ་ན་ཉིན་
གཅིག་འཛམ་གླིང་ལན་གསུམ་འཁོར། །ལུས་ལ་ནད་མེད་གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་ཅན། །ཡོངས་སུ་ངལ་བ་མེད་པའི་བཞོན་པ་ནི། །རྟ་མཆོག་རིན་ཆེན་ཕུལ་བས་འགྲོ་བ་ཀུན། །རྫུ་འཕྲུལ་མཆོག་གི་ཤུགས་དང་ལྡན་པར་ཤོག །མིང་སྔགས་ཀྱི་གནས་སུ་ཨ་ཤྭ་རཏྣ་ཞེས་སྦྱར་ཞིང༌། ཁུ་ཚུར་གཅེར་བའི་གུང་མོ་གཉིས་དང་སྲིན་ལག་གཉིས་བརྐྱང་མཐེ་བོང་གཉིས་རྣ་བ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་མཐོན་ཁ་མར་གད་དང༌། །གསེར་དང་དངུལ་དང་སྤུག་ལ་སོགས་པ་ནི། །ཟད་པ་མེད་པས་ས་ཕྱོགས་རབ་འགེངས་པ། །དེ་ཡི་འབྱོར་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་སྟེ། །གཡོ་དང་སྒྱུ་མེད་གཞན་ལ་གནོད་པ་མེད། །སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་དགའ་འགྱུར་བའི། །ཁྱིམ་བདག་རིན་ཆེན་ཕུལ་བས་འགྲོ་བ་ཀུན། །གསུང་རབ་རིན་ཆེན་མཛོད་ཀུན་འཛིན་པར་ཤོག །མིང་སྔགས་ཀྱི་གནས་སུ་གྲི་ཧ་པ་ཏི་རཏྣ་ཞེས་སྦྱར་ཞིང༌། ཐལ་མོ་གཉིས་བཀན་ཏེ་སྙིམ་པའི་ཚུལ་དུ་བྱས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དཔྲལ་བར་བཞག་ལ་དབུལ་བར་བྱའོ།།

བརྒྱད་པ་རྫས་བརྒྱད་བུམ་པ་འདོད་འཇོ་ནོར་བུ་སོགས་འབུལ་བ་ནི། ལྷ་ཡི་དབང་པོ་ལྷ་མིན་གཡུལ་
རྒྱལ་ནས། །བཀྲ་ཤིས་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཆོད་པ་ལྟར། །རྒྱལ་བ་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །བཀྲ་ཤིས་རྫས་བརྒྱད་དག་གིས་མཆོད་པར་བགྱི། །སྔར་གྱི་སྔགས་ཀྱི་མིང་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཾ་ག་ལ་ཨཥྚ་དྲ་བྱ་ཞེས་སྦྱར་བ་དང༌། རིན་ཆེན་མཛེས་པའི་བཀྲ་ཤིས་བུམ་བཟང་འདི། །སྣ་ཚོགས་བཅུད་ཀྱིས་བཀང་སྟེ་ཕུལ་བ་ཡིས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པ་ཀུན་དག་ནས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རླན་གྱིས་བརླན་པར་ཤོག །མིང་སྔགས་ཀྱི་གནས་སུ་ཀ་ལ་ཤ་ཞེས་སྦྱར་བ་དང༌། དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་འདོད་པ་འཇོ་བའི་བ། །དཔག་བསམ་ཤིང་དང་བུམ་བཟང་ནོར་བུ་སོགས། །ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པ་ཏིང་འཛིན་གྱིས་སྤྲུལ་ཏེ། །དགྱེས་པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འབུལ།2

།མིང་

1 ཞོལ། ཤོག ༩ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༨ ན ༡ མདོག་དང་དབྱིབས་དང་
2 ཞོལ། ཤོག ༩ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༨ ན ༧ དབུལ།།

དུས་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་མཆོད་པའི་ཆོ་ག 105

སྔགས་ཀྱི་གནས་སུ་ཀ་མ་དྷེ་ནུ་ཞེས་སྦྱར་ཏེ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཐལ་མོ་སྙིང་ཁར་སྦྱར་བས་དབུལ་བར་བྱའོ།།དགུ་པ་འདོད་ཡོན་ལྔའི་མཆོད་པ་ནི། ཁ་དོག་དབྱིབས་ལེགས་ཡིད་འོང་རྒྱན་ཕྲེང་
ལྡན། །ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ན་གཟུགས་མཆོག་ཅི་མཆིས་པ། །མོས་བློས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ལ་བདག་འབུལ་ན། །བཞེས་ཤིང་བླ་མེད་གྲུབ་མཆོག་སྩལ་དུ་གསོལ། །མིང་སྔགས་ཀྱི་གནས་སུ་རཱུ་པ་ཀཱ་མ་ཀུ་ཎ་ཞེས་སྦྱར་ཞིང་སྔར་གྱི་མེ་ལོང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ན་ཟིན་དང་མ་ཟིན་པའི། །ཡོན་ཏན་ཡིད་འོང་སྒྲ་སྙན་ཅི་མཆིས་པ། །ཞེས་དང༌། རྐང་པ་ཐ་མ་གཉིས་འོག་མ་ཀུན་ལ་སྔར་ལྟར་སྦྱར་ཏེ། མིང་སྔགས་ཀྱི་གནས་སུ་ཤཔྟ་ཞེས་སྦྱར་ཞིང་རོལ་མོ་དཀྲོལ་བ་དང་། ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ན་ཙན་དན་སྦྲུལ་སྙིང་དང༌། །ཨ་ཀར་ལ་སོགས་དབང་པོ་ཚིམ་བྱེད་རྣམས། །ཞེས་དང༌། མིང་སྔགས་ཀྱི་གནས་སུ་གན་དྷེ་ཞེས་སྦྱར་ཞིང་སྔར་གྱི་དྲིའི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ན་རོ་དང་བཅུད་ལྡན་པའི། །ལུས་སེམས་རྟས་བྱེད་རོ་མཆོག་ཅི་མཆིས་པ། །ཞེས་དང༌། མིང་སྔགས་ཀྱི་གནས་སུ་ར་ས་ཞེས་སྦྱར་ཞིང༌། སྔར་གྱི་ཞལ་ཟས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌།ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ན་འཇམ་མཉེན་འཁྲིལ་ཆགས་པའི། །རེག་བྱའི་ཁྱད་པར་དབང་པོ་ཚིམ་བྱེད་རྣམས། །ཞེས་དང༌། མིང་སྔགས་ཀྱི་གནས་སུ་སྤརྴ་ཞེས་སྦྱར་ཞིང༌། སྔར་གྱི་ན་བཟའི་ཕྱག་རྒྱས་དབུལ་བར་བྱའོ།།བཅུ་པ་ན་མཿམཆོད་པ་ནི། འདིར་ཉེར་སྤྱོད་ལྔ་དང་ནང་མཆོད་གཉིས་ཀ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་དང་མཉམ་
པ་དུས་གཅིག་ཏུ་དབུལ་བའི་ཆེད་དུ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྒོའ་ཐད་དུ་ཙན་དན་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་བཟང་གི་སྡེ་ ིགུ་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྲིན་སྦྱར་བས་བཟུང་ཏེ་བྱུགས་པའི་དྲིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱས་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་དྲི་དང་མེ་ཏོག་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་མཐེབ་སྲིན་སྦྱར་བས་འབུལ་ཞིང༌། སྤོས་དང་མར་མེ་སོགས་དེར་བཤམ་པར་བྱ་ལ། མེ་ལོང་ངམ་མཎྜལ་ལམ་ས་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཆང་གིས། ཨེ་མཚོན་པའི་གྲུ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཝཾ་མཚོན་པའི་ཟླུམ་པོ་གཡོན་པའི་སྲིན་ལག་གིས་བྲིས་པའི་ནང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་གསལ་བར་དམིགས་ཏེ་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་སུཾ་ལས་རི་རབ། མིང་མེད་ཀྵུཾ་ལས་ས་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་ནས་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ་བླངས་པར་མོས་ནས་ལན་གསུམ་མཐེབ་སྲིན་སྦྱར་བས་དཀྲུག་ཅིང་། མགྲོན་རྣམས་ཀྱི་ལྗགས་ཧཱུཾ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ་འོད་ཀྱི་སྦུ་གུ་ཅན་རྣམས་སུ་གྱུར་པར་བསམས་ལ། ཨོཾ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ན་མཿམཆོད་པ་རྫོགས་ཀྱི་བར་རོལ་མོ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང༌། བླ་མ་རྣམས་ལ་ལག་པ་གཡོན་པ་ཁ་གྱེན་དུ་བསྟན་ཏེ་སྨིན་མཚམས་ཀྱི་ཐད་ནས་སྟེང་དུ་ནང་མཆོད་འཐོར་ཞིང༌། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཐད་ཀར་ཆོས་འབྱུང་བྲིས་པའི་དབུས་སུ་དང༌། མཇུག་

106 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།
ཏུ་ཆོས་སྐྱོང་གཞི་བདག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷར་བསྐྱེད་པ་མཆོག་སྦྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་ལྟེ་བ་དང་པུས་མོའ་ཐད་ ིནས་འབུལ་བ་དང༌། རོལ་མོ་བྱེད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་དྲིའི་མཎྜལ་དུ་དྲི་

1

དང་མེ་ཏོག་ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་
མཐེབ་སྲིན་གྱིས་དུས་མཉམ་དུ་ནམཿརྫོགས་ཀྱི་བར་རེ་རེ་ཞིང་འབུལ་བ་ཕྱག་ལེན་ཡིན་པས་སླ་ཆོས་དང་གང་བྱུང་མི་བྱ་བར་ཕྱག་ལེན་མ་ཉམས་པ་བྱ་ཞིང༌།

དེ་ལ་མཆོད་པའི་ཚིག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཨོཾ་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོ། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིའི་འབྱུང་གནས། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངའ་བདག་རྩ་བའི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་དང་དབྱེར་མེད་པ་ལ་ན་མཿ དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ ིནམཿ ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རེ་རེ་ཞིང་མགོ་བོར་ཨོཾ་དང་མཇུག་ཏུ་ན་མཿཞེས་སྦྱར་ནས། རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་བཟང་པོ་ལ། ལྷ་དབང་ལ། གཟི་བརྗིད་ཅན་ལ། ཟླ་བས་བྱིན་ལ། ལྷའི་དབང་ཕྱུག་ལ། སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ལ། ལྷའི་དབང་ལྡན་ལ། འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་ལ། པདྨ་དཀར་པོ་ལ། བཟང་པོ་ལ། རྣམ་རྒྱལ་ལ། བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ་ལ། ཕྱག་དམར་ལ། ཁྱབ་འཇུག་སྦས་པ་ལ། ཉི་མ་གྲགས་ལ། ཤིན་ཏུ་བཟང་ལ། རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་ལ། རྒྱལ་དཀའ་ལ། ཉི་མ་ལ། སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ལ། ཟླ་བའི་འོད་ལ། མཐའ་ཡས་ལ། ས་སྐྱོང་ལ། དཔལ་སྐྱོང་ལ། དུས་ཞབས་པ་ཆེ་བ་ལ། རྒྱལ་སྲས་ན་ལེནྡྲ་པ་ལ། ཁ་ཆེ་ཟླ་བ་མགོན་པོ་ལ། སྒོམ་པ་དཀོན་མཆོག་བསྲུངས་ལ། སྒྲོ་སྟོན་གནམ་ལ་བརྩེགས་ལ། ཡུ་མོ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ལ། སྲས་དྷརྨེ་ཤྭ་རེ་ལ། གྲུབ་ཐོབ་ནམ་མཁའ་འོད་ལ། གྲུབ་ཐོབ་སེ་མོ་ཆེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་ལ། འཇམ་གསར་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་ལ། བླ་མ་ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར་ལ། ཀུན་སྤངས་ཐུགས་རྗེ་བརྩོན་འགྲུས་ལ། འཕགས་འོད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་བུ་སྟོན་ཁ་ཆེ་ལ། བླ་མ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བཟང་པོ་ལ། དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ལྡན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ། ཞེས་པ་འབྲོ་ལུགས་ཀྱི་བཤད་དཀའ་དང་མན་ངག་གི་བརྒྱུད་པ་དང༌།
ཡང་པད་དཀར་ཡན་ཆད་སྔར་དང་འདྲ་བ་ལ། དེའི་མཇུག་ཏུ། འཇམ་དབྱངས་སྤྲུལ་པ་ལ། ཙི་ལུ་པཎྜི་
ཏ་ལ། དུས་ཞབས་པ་ཆེ་བ་ལ། རྒྱལ་སྲས་ན་ལེནྡྲ་པ་ལ། མཉྫུ་ཀཱིརྟི་ལ། ས་མན་ཏཱ་ཤྲཱི་ལ། རྭ་ཆོས་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༠ བ ༤ མཎྜལ་དུ་རྩི་དང་མེ་ཏོག་

དུས་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་མཆོད་པའི་ཆོ་ག 107

རབ་ལ། རྭ་ཡེ་ཤེས་སེདྒེ་ལ། རྭ་འབུམ་སེང་གེ་ལ། རྗེ་བཙུན་རྒ་ལོ་ལ། བླ་མ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་ལ། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་ལ། བུ་སྟོན་མན་ཆད་སྔར་ལྟར་ཏེ་རྭ་ལུགས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་མན་ངག་གི་བརྒྱུད་པ་དང་།ཡང་ཆོས་རྗེ་བུ་སྟོན་ནས། ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ལ། ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་
དཔལ་བཟང་པོ་ལ། ཞེས་པ་རྭ་འབྲོ་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པའོ། །དེ་ནས། ཨོཾ་བུདྡྷཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་དྷྭརྨྨཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་སཾ་གྷ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་ས་ཏྭ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་པྲ་ཛྙཱ་པ་ར་མི་ཏཱ་ཡེ་ན་མཿ ཨོཾ་སྭ་བྷཱ་བི་ཀ་ཀཱ་ཡཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་དྷརྨྨ་ཀཱ་ཡཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་སཾ་བྷོ་ག་ཀཱ་ཡཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་ནི་ར་མཱ་ཎ་ཀཱ་ཡཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་ཛྙཱ་ན་བཛྲཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་ཙིཏྟ་བཛྲཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བཱ་ག་བཛྲཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་ཀཱ་ཡ་བཛྲ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་ཙ་ཏུ་ར་བི་མོཀྵེ་བྷྱོ་ན་མཿ ཨོཾཙ་ཏུ་ར་བྲཧྨ་བི་ཧཱ་རེ་བྷྱོ་ན་མཿ ཨོཾ་སཔྟ་ཏྲིཾ་ཤད་བོ་དྷི་པཱ་ཀྵེ་ཀ་དྷརྨེ་བྷྱོ་ན་མཿ ཨོཾཙ་ཏུར་ཤཱེ་ཏི་སཱ་ཧ་སྲ་དྷརྨྨ་སྐན་དྷེ་བྷྱོ་ན་མཿ ཨོཾ་སརྦ་དྷརྨྨ་དེ་ཤ་ཀེ་བྷྱོ་ན་མཿ ཨོཾརཏྣ་ཏྲ་ཡཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་ཤཱཀྱ་མུ་ན་ཡེ་ན་མཿ ཨོཾ་ཀཱ་ལ་ཙཀྲ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་དཱ་ན་པཱ་ར་མི་ཏཱ་ཡེ་ན་མཿ ཨོཾཤཱི་ལ་པཱ་ར་མི་ཏཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་ཀྵཱན་ཏི་པཱ་ར་མི་ཏཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་བཱི་པཱ་ར་མི་ཏཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾབྷྱ་ན་པཱ་ར་མི་ཏཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་པྲཛྙཱ་པཱ་ར་མི་ཏཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་ཨུ་པཱ་ཡ་པཱ་ར་མི་ཏཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་པྲ་ཎི་དྷཱ་ན་པཱ་ར་མི་ཏཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾབཱ་ལ་པཱ་ར་མི་ཏཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་ཛྙཱ་ན་པཱ་ར་མི་ཏཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་ཛ་ཡ་གྷ་ཊེ་བྷྱོ་ན་མཿ ཨོཾ་བི་ཛ་ཡ་གྷ་ཊེ་བྷྱོ་ན་མཿ ཨོཾ་སརྦ་ཙིཏྣེ་བྷྱོ་ན་མཿ ཨོཾ་སརྦ་མུ་དྲཱ་བྷྱོ་ན་མཿ ཨོཾ་ཙིན་ཏཱ་མ་ཎ་ཡེ་ན་མཿ ཨོཾ་དྷརྨྨ་ག་ཎ་ཊྱཻ་ན་མཿ ཨོཾ་དྷརྨྨ་ཤཾ་ཁཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་ཀཱ་ལ་བ་པྲི་ཀྵཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་ཨ་ཀྵོ་དྡྷ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་ཨ་མོ་གྷ་སིདྡྷ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་རཏྣ་སཾ་བྷ་བཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་ཨ་མི་ཏཱ་བྷཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བཻ་རོ་ཙ་ནཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་ལོ་ཙ་ནཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་མཱ་མ་ཀཻ་ན་མཿ ཨོཾ་པཱཎ་ཌ་རཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་ཏཱ་རཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾབཛྲ་དྷཱ་ཏྭཱི་ཤྭརྻཻ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་པཱ་ཎ་ཡེ་ན་མཿ ཨོཾ་ཁ་གརྦྷཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾཀྵེ་ཏི་གརྦྷཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་ལོ་ཀེ་ཤྭ་རཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾསརྦ་ནི་པ་ར་ཎ་བི་སྐམ་བི་ནི་ན་མཿ ཨོཾ་ས་མནྟ་བྷ་དྲཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་གན་དྷ་བཛྲ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་རཱུ་པ་བཛྲ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་ར་ས་བཛྲཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་པར་ཤ་བཛྲཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་ཤཔྟ་བཛྲཱ་ཡེ་ན་མཿ ཨོཾ་དྷརྨྨ་དྷཱ་ཏུ་བཛྲཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་ཨུཥྞཱི་ཥཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བིགྷྣན་ཏ་ཀཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་པྲ་ཛྙཱ་ན་ཏ་ཀཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་པདྨཱ་ཏ་ཀཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་ཡ་མཱནྟ་ཀཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾསྟམ་བྷི་ནྱཻ་ན་མཿ ཨོཾ་མཱ་ནི་ནྱཻ་ན་མཿ ཨོཾ་སྟོ་བྷི་ནྱཻ་ན་མཿ ཨོཾ་ཨ་ཏི་བཱིརྻཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་ཨ་ཏི་ནཱི་ལཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་སརྦ་དྷཱ་རི་ཎཱྀ་བྷྱོ་ན་མཿ ཨོཾ་ཥ་ཌཱཾ་གཱ་ཡ་ན་

108 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།
མཿ ཞེས་པ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཆོད་པའི་ཆོ་གའོ།།
དེ་ནས་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཨོཾབཛྲ་ཙ་ར་ཙི་ཀཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་བཱ་རཱ་ཧྱཻ་ན་མཿཨོཾབཛྲ་མ་ཧེ་ཤྭ་རྻཻ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་ཨཻན་དྲཱི་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་བྲཧྨ་ཎྱཻ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་མ་ཧཱ་ལཀྵྨཻ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་ཀཽ་མཱ་རྻཻ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་བཻཥྞ་བྱཻ་ན་མཿ ཨོཾ་ཨཥ་ཨཥ་ཀེ་ན་ཙ་ཏུཿཥཥྵི་བཛྲ་ཡོ་གི་ནཱི་བྷྱོ་ན་མཿ ཨོཾ་ཥ་ཊ་ཏྲིཾ་ཤ་ད་ཨིཙྪ་བྷྱོ་ན་མཿ ཞེས་པ་ནི་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཆོད་པའི་ཆོ་གའོ། །དེ་ནས་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཨོཾ་བཛྲ་བེཥྞ་བེ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་ནྲཻ་རི་ཏྱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་ཨག་ནེ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་ད་དྷ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲེ་ན་དྲཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་ཤྭ་རཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་བྲཧྨ་ཎེ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་བི་ནཱ་ཡ་ཀཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་ཀཱ་ར་ཏི་ཀེ་ཡཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་བཱ་ཡ་བེ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་ཡ་མཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་ཡཀྵེ་བྷྱོ་ན་མཿ ཨོཾ་བཱ་རུ་ཎྱཻ་ན་མཿ ཨོཾ་བཱ་ཡ་བྱཻ་ན་མཿ ཨོཾ་ཡ་མི་ནྱཻ་ན་མཿ། ཨོཾ་ཡཀྵི་ཎྱཻ་ན་མཿ ཨོཾ་མ་ཧཱ་བ་ལཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་ཨ་ཙ་ལཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་ཊཱཀྐི་ཛཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་ནཱི་ལ་ད་ཎ་ཌཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾསུཾ་བྷ་རཱ་ཛཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་རཽ་དྲཱ་ཀྵྱཻ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་ཤྲི་ཀ་ལཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾཙུན་དཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་བྷྲི་ཀུ་ཊྱཻ་ན་མཿ ཨོཾ་མཱ་རཱི་ཙྱཻ་ན་མཿ ཨོཾ་པྲ་དྱི་ཀ་མཱ་ས་བྷེ་དེ་ན་ཥ་ཥྛི་ཨུད་ཏ་ར་ཏྲི་ཤ་ཏ་བཛྲ་ཏི་ཐི་དེ་བཱི་བྷྱོ་ན་མཿ ཨོཾ་ཤ་ཊ་ཏྲིཾ་ཤད་པྲ་ཏཱི་ཙྪ་བྷྱོ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་ཛ་ཡཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་ཀ་ར་ཀོ་ཊ་ཀཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་བཱ་སུ་ཀ་ཡེ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་ནན་ཏ་ཡན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་ཏཀྵ་ཀཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་མཧཱ་པདྨ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་ཀུ་ལི་ཀཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་ཤཾ་ཁ་པཱ་ལཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་པདྨཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་བི་ཛ་ཡཱ་ཡ་ན་མཿ ཞེས་པ་འདི་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལའོ།།
དེ་ནས་དུར་ཁྲོད་རྣམས་སུ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཨོཾ་ཤྭཱ་ནཱ་སྱཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་སཱུ་ཀ་རཱ་སྱཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་བྱཱ་གྷྲཱ་སྱཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་ཛཾ་བུ་ཀཱ་སྱཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་ག་རུ་ཌ་སྱཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་ཨུ་ལཱུ་ཀཱ་སྱཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་གྲི་དྷཱ་ ྰསྱཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་ཀཱ་ཀཱ་སྱཱ་ཡཻ་ན་མཿ ཨོཾ་སརྦ་བྷཱུ་ཏེ་བྷྱ་ན་མཿ ཞེས་པ་ནི་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ལའོ། །དེ་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། ཨོཾ་བཛྲ་ཙན་དྲཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་སཱུ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་མཾ་ག་ལཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་བུདྡྷཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་བྲི་ཧི་སྤ་ཏྱེ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་ཤ་ཀྲཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་ཤ་ནཻ་ཤྩ་རཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་ཀེ་ཏ་བེ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་རཱ་ཧ་བེ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་ཀཱ་ལཱ་ག་ན་ཡེ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་བྷྲ་བེ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་གསྟྱ་ཡཱ་ན་མཿ ཨོཾ་སརྦ་ནཀྵ་ཏྲི་བྷྱོ་ན་མཿ ཨོཾ་དྭ་ད་ཤ་རཱ་སི་བྷྱོ་ན་མཿ ཨོཾ་ཥོ་

དུས་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་མཆོད་པའི་ཆོ་ག 109

ཌ་ཤ་ཀ་ལཱ་བྷྱོ་ན་མཿ ཨོཾ་ད་ཤ་དིག་པཱ་ལེ་བྷྱོ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་ནན་དི་ཀེ་ཤྭ་རཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་མ་ཧཱ་ཀཱ་ལཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་གྷན་ཊཱ་ཀརྣ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾབཛྲ་བྷྲིཾ་གི་ནེ་ན་མཿ ཨོཾ་སརྦ་ཀྵེ་ཏྲ་པཱ་ལེ་བྷྱོ་ན་མཿ ཨོཾ་སརྦ་དཱུ་ཏཱི་བྷྱོ་ན་མཿ ཨོཾ་ཧཱ་རི་ཏྱཻ་བྷྱོ་ན་མཿ ཨོཾ་སརྦ་སིདྡྷཱི་བྷྱོ་ན་མཿ ཨོཾ་དྷརྨྨཱ་ཙཀྲ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾབྷ་དྲ་གྷ་ཊཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་བཛྲ་དུན་དུ་བྷྱཻ་ན་མཿ ཨོཾ་བོ་དྷི་པྲི་ཀྵཱ་ཡ་ན་མཿ ཨོཾ་གུ་རུ་བུདྡྷཱ་བོ་དྷི་ས་ཏྭེ་བྷྱོ་ན་མོ་ན་མཿ ཨོཾ་ཆོས་སྐྱོང་བའི་བསྲུང་མ་དམ་ཚིག་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ན་མཿ ཨོཾ་གནས་བདག་གཞི་བདག་གྲོང་བདག་ཐམས་ཅད་ལ་ན་མཿ ཨོཾ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ན་མཿ ཞེས་ཕུལ་བའི་རྗེས་སུ། རང་གི་ལྕེ་རྩེ་སྨིན་མཚམས་སྤྱི་གཙུག་གསུམ་དུ་ཆང་གི་ཐིག་ལེ་བྱས་ནས་བདུད་རྩི་མྱངས་པས། ལུས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བསམ་པ་གདན་བཞི་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ།།

བཅུ་གཅིག་པ་རྡོ་རྗེའི་མཆོད་པ་ནི། རང་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཨོཾ། ཞེས་པ་ནས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ཞེས་པའི་བར་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་སྐབས་ཇི་ལྟ་བར་བརྗོད་དེ། ཉམས་སུ་མྱོང་བས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་མཆོད་པས་མཉེས་པར་གྱུར། ི ཅེས་བརྗོད་ཅིང༌། དེ་དག་གི་དོན་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ལེགས་པར་དྲན་པར་བྱ་སྟེ་ཆོ་ག་འདི་ནི་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཚུལ་འདི་ཉིད་དོ།།

བཅུ་གཉིས་པ་བསྟོད་པ་ནི། ནང་གི་ལེའུ་ལས། བླ་མའི་ངེས་པའི་དབང་གིས་བསྒོམ་པའི་དུས་
དང་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་བསྟོད་པའི་དུས་སུ་གྲངས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ལ་རྡོ་རྗེའི་གདན་བསྔགས་ཤིང་ཀླ་ཀློ་རྣམས་ལ་ལྷ་མིན་གྱི་གདན་བསྔགས་སོ།1

།ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། རྡོ་
རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ལ་གནས་པའམ། མ་ལྕོགས་ན་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ལ་གནས་པས། དྲིལ་ཐབས་དང་བཅས་ནས་བསྟོད་པར་བྱ་སྟེ། མཆོག་སྦྱིན་རྡོ་རྗེ་མཆོག་ཁྱོད་འདུད། །ཡང་དག་མཐར་གྱུར་ཁྱོད་ལ་འདུད། །སྟོང་ཉིད་ལས་བྱུང་ཁྱོད་ལ་འདུད། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །སངས་རྒྱས་ཆགས་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །སངས་རྒྱས་འདོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་འདུད། །སངས་རྒྱས་དགྱེས་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །སངས་རྒྱས་རོལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་འདུད། །སངས་རྒྱས་འཛུམ་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །སངས་རྒྱས་བཞད་ལ་ཕྱག་འཚལ་འདུད། །སངས་རྒྱས་གསུང་ཉིད་ཁྱོད་ལ་འདུད། །སངས་རྒྱས་ཐུགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༣༩༡ ཕྲེང་། ༡༢

110 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

འདུད། །མེད་པ་ལས་བྱུང་ཁྱོད་ལ་འདུད། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ནམ་མཁའ་ལས་བྱུང་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་ཁྱོད་ལ་འདུད། །སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །སངས་རྒྱས་རོལ་སྟོན་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཡེ་ཤེས་སྐུ་ཉིད་ཁྱོད་ལ་འདུད།1

།ཅེས་པ་དང༌། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན། །སྲིད་གསུམ་སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་མེད། །ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་པའི་སྐུ། །དཔལ་ལྡན་དུས་འཁོར་ལ་ཕྱག་འཚལ། །ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལིའི་སྙོམས་འཇུག་དང༌། །ཧཱུཾ་ཕཊ་ཡི་གེ་སོགས་སྤངས་ཀྱང༌། །འགྱུར་བ་མེད་ལས་འཁྲུངས་པའི་སྐུ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་ལ་འདུད།2

།ཞབས་གཅིག་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུར་རྡུལ་དང་ཉི་མ་དང༌། །གཉིས་པ་གཙུག་
ཏོར་ཁུ་བ་རི་བོང་ཅན་ལ་ནི། །རྟག་ཏུ་མི་ཆོད་དབྱེར་མེད་འདོད་པར་བཀོད་གྱུར་པ། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱིས་མཆོད་པའི་གཙོ་ལ་སྤྱི་བོས་འདུད། །རྣམ་པར་བཅས་དང་རྣམ་མེད་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་མ་སྟེ་དེ་ཡིས་འཁྱུད། །སྐྱེ་འཇིག་སྤངས་པའི་འགྱུར་མེད་བདེ་བ་དང་ལྡན་བཞད་པ་ལ་སོགས་བདེ་བ་སྤངས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་མཛད་སྐུ་གསུམ་དག་དང་ལྡན་ཞིང་དུས་གསུམ་ཡང་དག་རིགས། །ཀུན་མཁྱེན་མཆོག་གི་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་གཉིས་མེད་ ིདེ་ཉིད་ལ་ཕྱག་འཚལ། །སངས་རྒྱས་སེང་གེའི་ཁྲིར་བཞུགས་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པར་དག་པ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་མཆོད། །དེ་ཉིད་གཅིག་པུ་སྐུ་ཡི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྲིད་མེད་སྲིད་པར་གནས། །ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་གྱུར་རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་དམ་ཚིག་ཡན་ལག་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི། །བདེན་དོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་བའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གྱུར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྐུ་ནི་རྒྱལ་བའི་བདག་པོའ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དང་དེ་བཞིན་ ིཆོས་ཀྱི་སྐུ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་དང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡང་ཉིན་བྱེད་སྐུ་དང་པདྨའི་འདབ་མ་རྒྱས་པའི་སྤྱན། །རྣམ་པར་ཐར་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་སྲིད་འདས་འབྱོར་བ་རྣལ་འབྱོར་དག་པ་ཤེས་རབ་དང༌། །ཐབས་ནི་གཉིས་མེད་གང་ཞིག་ལྷ་མི་ལྷ་མིན་གྱིས་བསྟོད་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་དེ་ ིལ་འདུད། །གང་ཞིག་ཆེན་པོའ་མི་རྣམས་སྨིན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་མངལ་ནི་འཛིན་པ་འདི་མཛད་ ི

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༡༨ ཕྲེང་། ༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༢༥༤ ཕྲེང་། ༥

དུས་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་མཆོད་པའི་ཆོ་ག 111

ཅིང༌། །སྲིད་པའི་འཆིང་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་ཡང་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སླད་དུ་སྲིད་པ་སྟེ། །སྣ་ཚོགས་སྐྱེས་རབས་ཕྲེང་བ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་སེམས་ཅན་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་གྱུར་པ། །དང་པོའ་སངས་རྒྱས་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་ལྡན་སྤྱོད་པ་དག་སྟེ་སྐྱོབ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ ིལོ། །རྟ་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པ་རྣམ་བཅུ་གང་གིས་སྦྱིན་པ་དོན་གཉེར་རྣམས་ལ་བྱིན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་ནི་ཆེན་པོ་དེ་ཡིས་བདུད་ལ་སོགས་པ་བཅོམ་བྱས་ཏེ། །དཔལ་ལྡན་ཆོས་དབྱིངས་དྲི་མེད་གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་དབང་བསྐུར་ནས། །ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་གཅིག་པུའི་ཡུལ་ལ་ལུང་བསྟན་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྲུལ་གདུལ་དཀའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ནི། །འཇིགས་བྱེད་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་གཟུགས་དང་སྐྱེ་བོ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དྲེགས་དང་བྲལ་བར་མཐོང༌། །གང་ཞིག་ཁོ་ནའི་གསུང་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མོས་པའི་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཀུན་གྱི་སྒྲ། །གཞན་གྱི་རྣ་བར་སོན་པས་དམ་པའི་ལམ་ནི་ཡང་དག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་འདུད། །ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་གང་གི་ཤེས་རབ་དང་ནི་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་དག།།རང་གི་རྡོ་རྗེ་ནས་བཀུག་རང་གི་དཔྲལ་བ་དང་ནི་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་ཆེན་པོར་ཁྲིད། །གང་གི་དམིགས་བཅས་རྡུལ་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེ་བཟང་པོ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད། །ལྷ་མི་ལྷ་མིན་ཀླུ་ཡི་བླ་མ་ཀུན་གྱི་སྟོན་པ་གཅིག་པུ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་གནས་དང་འཆི་དང་སྲིད་པ་དང་ནི་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དག་དང༌། །རེག་བྱ་གཟུགས་དང་སེམས་མེད་རང་བཞིན་དང་ནི་སྐྱེས་བུ་མེད་ཅིང་འཆིང་དང་གྲོལ་དང་བྱེད་པོ་མེད། །ས་བོན་དག་ནི་གསལ་བའི་དུས་མེད་མཐའ་དག་པར་ནི་སྡུག་བསྔལ་བདེ་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད། །མྱ་ངན་འདས་པ་མཚན་མ་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་རྣམ་བྲལ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དུས་དང་སྣ་ཚོགས་ལ་སོགས་རྡོ་རྗེ་སྐྱེས་བུ་དཔེ་ཟླ་མེད་ཅིང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་སྤྲོས་པ་མེད། །བརྩེགས་པ་ལ་གནས་རྣ་བ་སྣ་དང་ཁ་དང་མིག་དང་མགོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ནས་ནི་ཕྱག་དང་ཞབས། །འབྱུང་བའི་མཐའ་སྟེ་འབྱུང་པོའ་མགོན་པོ་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་མཆོག་འཛིན་ ིརྒྱུ་རྣམས་དག་གི་རྒྱུར་གྱུར་པ། །རིག་པ་ལ་སོགས་རྣལ་འབྱོར་དག་གི་བགྲོད་བྱ་མཆོག་བདེའི་གོ་འཕང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །སྤྲོ་བྱེད་ནུས་པའི་ངོ་བོ་གློག་གི་མེ་དང་མཚུངས་ཤིང་

112 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་དག་གི་གཟི་བརྗིད་ཅན། །ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེའི་སྣང་བ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་བགྲོད་བྱེད་རྣམ་པར་བཅད་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དཀར་པོ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་རི་བོང་འཛིན་པ་ལས་འཛག་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་བོར་ཡང་དག་གནས། །བདུད་རྩིས་འཆི་བ་སེལ་ཞིང་སྲིད་པའི་འཇིགས་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སེམས་ཅན་སྔགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷ་ཡིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དང་ནི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ། །དམ་པ་རྣམས་ལ་ཞི་བའི་གཟུགས་ནི་རང་གི་བྱས་པའི་ཉམས་མྱོང་མི་བཟད་རྣམས་ལ་མི་བཟད་པ། །གང་གིས་ལས་གང་རབ་བྱས་རང་གི་སེམས་ལ་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་དེ་བསྐྱེད་པ། །འཇིག་རྟེན་དབང་པོ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཅན་སྲིད་གསུམ་སྐྱེད་མཛད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཅིག་དང་དུ་མ་དག་ཀྱང་གཅིག་ཅིང་མཉམ་དང་མི་མཉམ་མཉམ་པ་གཡས་དང་གཡོན་དང་མདུན་དང་རྒྱབ། །སྟེང་འོག་ཀུན་ནས་དཀར་ལྗང་སྣ་ཚོགས་ཁ་དོག་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་གཟུགས་ཏེ་ཐུང་ངུ་རིང་པོ་དང༌། །ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་ཡོན་ཏན་མེད་ཅེས་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་བུད་མེད་སྐྱེས་པའང་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་མིན། །གང་ཞིག་ཀུན་གྱི་རྟེན་གཅིག་བྷ་ག་བཟང་མོ་མཆོག་གི་བྷ་ག་ཁྱོད་ལ་འདུད་དེ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཕྲ་རབ་རྡུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་འདས། །པྲ་ཕབ་པ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་མ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དེ་ལ་འདུད། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐྱེད་མཛད་མ། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་སྤངས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའ་སྤྱོད་པ་ཅན། །སྣ་ཚོགས་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ། ། ི ཞེས་བསྟོད་ཅིང༌། རྒྱས་པ་ལ་སྤྲོ་ཞིང་ལོང་ཡོད་ན་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟོད་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་མོས་པ་ལྟར་བསྟོད་པར་བྱའོ། །དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེས་ ིམཛད་པ་འདིས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །།

༄༅། །དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ཐིག་རྩ་བཞུགས་སོ།། ི

༄༅། །ནམཿཤྲཱི་ཀཱ་ལ་ཙཀྲ་ཡ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བདེ་བ་ཆེ། །དཀྱིལ་འཁོར་བདག་
པོ་ལ་བཏུད་ནས། །དེའི་ཐུགས་གསུང་སྐུ་ཡི་ནི། །དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་གི་རྣམ་དབྱེ་བྱ། །དེ་ཡང་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་སྤྲོས་པའི་དོན་དུ་ཆ་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ཉིས་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་ཐིག་གདབ་པ་གསུངས་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་པདྨ་དཀར་པོས་བྱིས་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཆ་བཅུ་དྲུག་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཐིག་གདབ་པ་གསུངས་ཤིང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཐིག་གང་ཞིག་དབྱི་བར་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་གདབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཆོ་ག་ལས་ངེས་པའོ།1

།ཞེས་
གསུངས་ཀྱང༌། ད་ལྟའི་ཐིག་འདེབས་པ་པོ་དག་དབྱི་བར་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་སློབ་མ་དག་མགོ་རྨོངས་པར་བྱེད་པ་དང་ནོར་བར་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་མཐོང་བས་ན། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་པཎྜི་ཏ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྦས་པས་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་དོན་བདག་གིས་གོ་བདེ་བར་བསྡུ་བར་བྱའོ།།
སའི་ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་སྔོན་དུ་བྱ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
ས་གཞིར་ཐིག་འདེབས་པ་ན། ཤར་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྟེང༌། །སྲད་བུ་བཟུང་ནས་མཎྜལ་བཞིས། །ཉའི་མགོ་དང་མཇུག་མའི་མཐར། །ཚངས་ཐིག་དང་ནི་ཟུར་ཐིག་གདབ། །ཡང་ན་ཆ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་པའི། །ཤར་ནུབ་ཚངས་ཐིག་དྲང་པོར་གདབ། །དེའི་དབུས་བཙལ་ལྷོ་བྱང་གི །ཚངས་ཐིག་དང་ནི་ཟུར་ཐིག་གདབ། །སྐུའི་རྩ་ཐིག་ཁྲུ་བཞི་པའི། །ནང་དུ་གསུང་ཐུགས་བདེ་ཆེན་གྱི། །འཁོར་ལོ་རིམ་བཞིན་ཕྱེད་ཕྱེད་དོ། །གསུམ་གའི་སྒོ་ནི་རང་རང་གི །འཁོར་ལོའ་བརྒྱད་ ིཆར་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཐུགས་འཁོར་སྒོ་ཚད་ཆ་ཆུང་དྲུག།།གསུང་སྐུའི་རིམ་བཞིན་ཉིས་འགྱུར་རོ། །ཆ་ཆུང་མཐེབ་སོར་ཕྱེད་ཡིན་ཏེ། །འཁོར་ལོ་གསུམ་ག་འདི་ཡིས་གཞལ། །དེ་ཕྱིར་དབུས་ནས་ཚངས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༦༦༨ ཕྲེང་། ༡༨

114 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཐིག་སྟེང༌། །ཕྱོགས་ཕྱོགས་ཆ་ཆུང་གཉིས་དོར་ནས། །ཟླུམ་སྐོར་པདྨའི་ལྟེ་བ་ཡིན། །དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཚངས་ལས་ཕྱིར། །ཆ་ཆུང་བཞི་གཅིག་བཞི་གཅིག་བདུན། །བཞི་དེར་ཐིག་དྲུག་ཟུར་ཐིག་ནས། །ཟུར་ཐིག་བར་དུ་ངོས་བཞིར་གདབ། །ངོས་ཐིག་དང་པོའ་ནང་དུ་ཡང༌། །ཆ་ཆུང་དྲུག་པའི་ ིཐིག་སྐུད་ཀྱིས། །ཟླུམ་སྐོར་པདྨའི་འདབ་མ་ཡིན། །དེ་ཉིད་ཆ་མཉམ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ། །འདབ་མའི་ཕྱི་རོལ་ཆ་ཆུང་གཅིག །དོར་བར་ཆ་ཆུང་བཞི་པ་ཡི། །ཀ་བ་ཞེང་དུ་ཆ་ཆུང་རེ། །ཕྱོགས་རེར་བཞི་བཞི་བཅུ་དྲུག་གི །ཕྱོགས་མཚམས་ལྷ་གནས་རེའུ་མིག་བརྒྱད། །གཡས་གཡོན་ཀ་བའི་བར་གྱི་ཞེང༌། །ཆ་ཆུང་བཞི་བཞི་བུམ་གནས་བརྒྱད། །ཞེང་དུ་ཆ་ཆུང་གསུམ་གསུམ་མོ། །ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བཞིའི་རེའུ་མིག་ཏུ། །ཆ་ཆུང་བཞི་པའི་པདྨའོ། །ངོས་ཐིག་དྲུག་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ། །ཆ་ཆུང་གཅིག་དོར་རྩ་བའི་ཐིག །ཟུར་ཐིག་བར་དུ་གནས་པའོ། །དེ་དབུས་བརྒྱད་ཆ་ཕྱིས་པ་ཡི། །རྩ་བའི་རྩེ་ནས་བྱུང་བའི་ཐིག།།ཆ་ཆུང་དྲུག་པ་ངོས་སྟེང་དུའང༌། །ཆ་ཆུང་དྲུག་དྲུག་གསུམ་འཁྱོག་པའོ། །རྩ་བའི་ཕྱི་རོལ་གསུམ་ཕྱེད་གསུམ། །གསུམ་ཕྱེད་གསུམ་དང་གསུམ་ཕྱེད་དང༌། །གསུམ་ཕྱེད་ཆ་ཆུང་དོར་བའི་མཐར། །ཐིག་དྲུག་ཟུར་ནས་ངོས་སུ་སྟེ། །ཚངས་ལས་རིམ་བཞིན་རིང་བའི་ཆ། །ཕྱེད་དང་ལྔ་རུ་དང་པོའ་ཐིག །གཉིས་ཐིག་ཆ་ཆུང་གསུམ་རྩེར་རེག །བཅུ་གཉིས་དོར་བར་གསུམ་ ིསྟེགས་བུའི། །ཐིག་ལས་དྲང་པོའ་ཐིག་གཉིས་ཏེ། །ཆ་ཆུང་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་བར། །གཉིས་ ིཀའི་དཔངས་ལ་ཕྱེད་བཅས་བདུན། །དང་པོ་ངོས་ཐིག་རྩེ་མོར་རེག །ངོས་ཐིག་དྲུག་པ་ཟུར་ཐིག་ནས། །ཟུར་ཐིག་བར་དུ་སོང་བའོ།།
ཀ་བའི་རྩེ་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ། །གཅིག་གཅིག་བཞི་དང་ཕྱེད་གཅིག་གསུམ། །ཕྱེད་གཅིག་
གཉིས་དང་ཕྱེད་དང་ནི། །ཕྱེད་དང་གཉིས་དོར་ཐིག་བཅུ་གཅིག །གདུང་དང་མྱོས་བསྲུང་ལྷ་མོའ་ིགནས། །གསུམ་ཉིད་གསུམ་བརྩེགས་ཧར་མིའོ། །བརྩེགས་མ་དང་པོའ་གདུང་གི་སྲིད། །ཉེར་ ིབཞི་མྱོས་བསྲུང་བཅུ་དྲུག་སྟེ། །ལྷ་མོའ་གནས་གསུམ་ཆ་ཆུང་བཞིར། །རྒྱ་དང་དཔངས་མཉམ་ ིཀ་བ་བཞི། །ཞེང་དུ་ཆ་ཆུང་རེ་རེའི་བར། །བརྩེགས་མ་བར་བའི་གདུང་གི་སྲིད། །བཅོ་བརྒྱད་མྱོས་བསྲུང་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །ལྷ་མོའ་གནས་གསུམ་རྒྱ་དང་དཔངས། །ཆ་ཆུང་གསུམ་མཉམ་ཀ་ ིབ་བཞི། །རེ་རེའང་ཆ་ཆུང་བཞི་གསུམ་ཞེང༌། །བརྩེགས་མ་གོང་མའི་གདུང་གི་སྲིད། །ཆ་ཆུང་

དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐིག་རྩ། 115

བཅོ་ལྔ་མྱོས་བསྲུང་བརྒྱད། །ལྷ་མོའ་གནས་གསུམ་རྒྱ་དང་དཔངས། །ཆ་ཆུང་གཉིས་མཉམ་ ིཀ་བ་བཞི། །ཆ་ཆུང་ཕྱེད་པའི་བར་བར་དུའོ། །ཧར་མི་འདེགས་པའི་གདུང་གི་སྲིད། །བཅུ་གཉིས་ཧར་མིའི་སྟེང་ལ་བརྒྱད། །དེ་སྟེང་བུམ་པ་ཆ་ཆུང་གཉིས། །དེ་ལྟར་ཐུགས་ཀྱི་མདའ་ཡབ་ཕྱིར། །ཆ་ཆུང་བདུན་དང་བཞི་དང་གཅིག །དོར་བར་ཐིག་གསུམ་ཟུར་ནས་ཟུར། །ཕྱི་མ་གསུང་གི་རྩ་ཐིག་ཡིན། །ཆ་ཆུང་བཞི་དེའི་ཚངས་ཟུར་སྟེང༌། །ཆ་ཆུང་བཞི་པའི་པདྨའོ། །རྩ་བའི་ཕྱི་རོལ་མདའ་ཡབ་བར། །སྒོ་དང་རྟ་བབས་བཅས་པ་རྣམས། །སྔ་མའི་ཚད་ལས་ཉིས་འགྱུར་དུ། །བསྒྲེས་པ་སྔ་མ་བཞིན་དུ་གདབ། །གསུང་གི་མདའ་ཡབ་ཐིག་ལས་ཕྱིར། །ཆ་ཆུང་བཅུ་གཅིག་བཅུ་གཉིས་གཅིག །དོར་བའི་ཐིག་གསུམ་ཟུར་ནས་ཟུར། །ཕྱི་མ་སྐུ་ཡི་རྩ་ཐིག་ཡིན། །ལྷ་སྣམ་ཆ་ཆུང་བཅུ་གཉིས་པའི། །ཟུར་དང་སྒོ་ཡི་གཡས་གཡོན་དུ། །པདྨ་ཆ་ཆུང་བཅུ་གཉིས་པའི། །ཟླུམ་པོ་བཅུ་གཉིས་རེ་རེ་ཡང༌། །མཐའ་ནས་མཐའ་བར་ཆ་བདུན་བགོས། །དབུས་ཀྱི་ཆ་ནི་ལྟེ་བ་སྟེ། །འདབ་མ་བཞི་དང་བརྒྱད་དང་ནི། །བཅུ་དྲུག་ཆ་རེ་ཕྱི་རོལ་དུའོ། །རྩ་བའི་ཕྱི་རོལ་མདའ་ཡབ་བར། །སྒོ་དང་རྟ་བབས་བཅས་པ་རྣམས། །གསུང་གི་ཚད་ལས་ཉིས་འགྱུར་དུ། །བསྒྲེས་པ་སྔ་མ་བཞིན་དུ་གདབ།།བསླང་བའི་ཚེ་དང་སྒོམ་པ་ལ། །རྟ་བབས་སྔར་བཞིན་ངེས་མོད་ཀྱི། །འབྲི་ཚེ་ཐུགས་ཀྱི་
བར་བརྩེགས་ཀྱི། །ལྷ་གནས་དབུས་མའི་ཀ་བ་གཉིས། །ཆ་ཆུང་ཕྱེད་ཕྱེད་ཕྱིར་བསྣུར་ནས། །མྱོས་བསྲུང་ཆ་ཆུང་བཞི་ནི་དབྱེ། །གསུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་གནས། །ཕྱོགས་བཞིའི་པདྨ་བྲི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་སྐུ་ཡི་རྟ་བབས་ཀྱི། །ནང་དུ་སྒོ་ཚད་གཉིས་དོར་ཏེ། །བརྩེགས་མ་གསུམ་པའི་མྱོས་བསྲུང་དང༌། །ཚངས་ཐིག་ཟད་མཚམས་ཕྲད་པ་ནས། །ཟླུམ་པོའོ་དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཕྱིར། །སྐུ་ཡི་སྒོ་ཚད་ཕྱེད་དང་སླར། །གཅིག་དང་གཅིག་དང་གཅིག་དང་ཕྱེད། །གཅིག་དོར་ཟླུམ་པོའ་ཐིག་དྲུག་ ིགོ །དེ་ལྟར་བློ་དམན་བདག་གིས་གོ་བདེ་བར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི་ཐིག་གདབ་པའི་ངེས་པའོ།།རྟ་བབས་ནང་མའི་བརྩེགས་བར་པའི་ལྷ་མོའ་གནས་དབུས་མ་ལ་འབྲི་བའི་ཚེ་དེ་ལྟར་བྱ་ ིདགོས་པ་ཡང་འགྲེལ་1

ཆེན་ལས། ཕྱོགས་རྣམས་སུ་རྟ་བབས་ཀྱི་འོག་ཏུ་སྟེ། བརྩེགས་མ་གཉིས་
པའི་མྱོས་པ་བསྲུང་བ་སོར་ཕྱེད་བཞི་ཙམ་དུ་བཤིག་ཅིང༌། ཀ་བ་ཟུང་དག་སོར་མོ་ཕྱེད་པ་ཕྱེད་ཙམ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༤ ན ༣ དགོས་པ་ཡང་འབྲེལ་ཆེན་ལས།

116 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བཀྱེད་ནས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་པདྨ་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་ལ། ཕྲེང་བ་ལས། འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་
སུ་སོང་བའི་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྟ་བབས་ཀྱི་འོག་ཏུ་གནས་པ་ནི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་མྱོས་པ་བསྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཆ་ཆུང་བཞིའི་གནས་སུ་ཀ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ཆུང་ཕྱེད་བསྣུར་ནས་བྲི་བར་བྱའོ།2

།ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མྱོས་པ་བསྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཆ་ཆུང་བཞིའི་གནས་སུ། ཞེས་པ་ནི་ལྷ་མོའ་གནས་ལ་དཔངས་ཆ་ཆུང་གསུམ་ཡོད་པ་དང་མྱོས་པ་བསྲུང་བ་ཆ་ཆུང་གཅིག་ཡོད་པ་ ིབསྲེས་པས་དཔངས་ཆ་ཆུང་བཞིར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།3
དེས་ན་ཕྲེང་བའི་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། བརྩེགས་བར་མའི་གདུང་གི་ཚད་འཆད་པ་ན། ཆ་
ཆུང་གཅིག་པའི་སྣམ་བུ་ཆ་ཆུང་བཅོ་བརྒྱད་དུ་རིང་བའོ།།ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱ་དཔེ་བོད་དཔེ་གང་རུང་མ་དག་པར་གསལ་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ལུང་གོང་མ་གཉིས་ཀ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྩེགས་བར་བའི་གདུང་དང་མྱོས་བསྲུང་ལྷ་མོའ་གནས་གསུམ་ག་བསྡོམས་པའི་ ིདཔངས་ཚད་ལ་ཆ་ཆུང་ཕྱེད་དང་ལྔར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གདུང་ཆ་ཆུང་ཕྱེད་པར་ངེས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང༌། དེ་དག་གི་མགོ་བོའ་སྟེང་དང་ཀ་བ་བཞིའི་སྟེང་དུ་འོག་གི་སྣམ་བུའི་ ིཕྱེད་ཀྱི་ཆས་སྣམ་བུར་འགྱུར་ཏེ། རིང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་ཕྱེད་པ་བཅོ་བརྒྱད་པའོ།4

།ཞེས་གསལ་
བར་གསུངས་ཏེ། འོག་གི་སྣམ་བུ་ཞེས་པ་བརྩེགས་འོག་མའི་གདུང་ཡིན་ལ། དེ་སོར་ཕྱེད་དུ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གོང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
ད་ནི་ཟླུམ་ཐིག་དང་པོ་གོང་དུ་བཤད་པའི་མཚམས་དེ་ནས་བསྐོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་བརྗོད་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤམྦྷ་ལའི་མ་ལ་ཡའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ན་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསླང་བ་ཡོད་པའི་ཚད་ལ། སྐུའི་རྩ་ཐིག་ནས་རྩ་ཐིག་གི་བར་ལ་ཁྲུ་བཞི་བརྒྱ་དང༌། ཕྱིའི་ཚད་སྐུའི་རྩ་ཐིག་ནས་ཤར་གྱི་རྡོ་རྗེ་རྭ་བ་ཚུན་ཆད་ལ་ཁྲུ་བཞི་བརྒྱ། ནུབ་ཏུའང་དེ་ལྟར་བཞི་བརྒྱ་སྟེ་བརྒྱད་བརྒྱ། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་བསྡོམས་པས་ཁྲུ་སྟོང་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༦༧༤ ཕྲེང་། ༣
2 མ་རྙེད།
3 ཞོལ། ཤོག ༤ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༣ བ ༡ དོན་ཏོ།།
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༩༦༢ ཕྲེང་། ༡༥

དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐིག་རྩ། 117

ཉིས་བརྒྱར་བཤད་ལ། འདིར་ཡང་སྒོ་འཁོར་ལོའ་བརྒྱད་ཆར་གསུངས་པས་གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་ ིསྒོ་ཚད་ལ་ཁྲུ་ལྔ་བཅུར་འགྱུར་རོ།།
དེ་ཡང་རྒྱུད་འདིར་ཚངས་ཐིག་འདེབས་པའི་ཐིག་སྐུད་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཟླ་བའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་
དང༌། ནང་དུ་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་དག་པའི་དབང་གིས་ཐིག་སྐུད་ཆ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་པར་གསུངས་པས། ཚངས་ཐིག་ནི་རྩ་ཐིག་ལས་ཕྱིར་ཤར་ཏུ་ཆ་ཆེན་བཞི་དང་ནུབ་ཏུ་ཆ་ཆེན་བཞི་ལས་1

དེ་ཕན་
ཆད་དུ་མི་འགྲོའོ། །དེ་ལྟར་ན་མ་ལ་ཡའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་འདི་ལ་རྩ་ཐིག་ནས་ཤར་དུ་སྒོ་ལོགས་ཟད་མཚམས་2

བར་ལ་སྒོ་ཚད་གཉིས། དེ་ནས་ཚངས་ཐིག་ཟད་མཚམས་ལ་སྒོ་
ཚད་གཉིས། དེ་ནས་སའི་ཁོར་ཡུག་དང་རྡོ་རྗེ་རྭ་བ་ལ་སྒོ་ཚད་གཅིག །དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་ཆུ་མེ་རླུང་གི་ཁོར་ཡུག་གསུམ་ལ་སྒོ་ཚད་རེ་རེ་སྟེ་དྲིལ་བས་སྒོ་ཚད་བརྒྱད་ཁྲུ་བཞི་བརྒྱའོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཀ་བའི་སྟེང་དུ་རྟ་བབས་ནི་སྒོ་ལས་སུམ་འགྱུར་རོ།3

།ཞེས་གསུངས་པས་རྟ་བབས་སྒོ་
ཚད་གསུམ་ཡིན་ལ། གཞལ་ཡས་ཁང་བསླང་བ་དང་བྲིས་པ་ལ་རྟ་བབས་བསླང་མ་བསླང་གི་ཁྱད་ཡོད་ཀྱང༌། ཁོར་ཡུག་གི་ཟླུམ་ཐིག་གང་ནས་འོང་བ་ལ་ཁྱད་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་བྲི་བྱ་ལ་སའི་ཁོར་ཡུག་གི་ཟླུམ་ཐིག་ནང་མ་ནི་རྟ་བབས་ཀྱི་སྒོ་ཚད་གཉིས་སོང་བའི་མཚམས་ནས་འོང་དགོས་པས། བྲི་བྱ་ལ་རྟ་བབས་ཀྱིས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱེད་ཚུན་ཆད་ནོན་དགོས་སོ།།
བྲི་བྱ་ལ་དེ་ལྟར་མི་འོང་བར་རྟ་བབས་ཀྱི་བུམ་པའི་རྩེ་མོ་ཟད་མཚམས་ནས་འོང་ན།
བསླང་བ་ལའང་རྟ་བབས་ས་ལ་བསྙལ་ན་གང་དུ་རྩེ་མོ་སླེབ་འོང་བའི་མཚམས་ནས་འོང་དགོས་པས། མ་ལ་ཡའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་རྩ་ཐིག་ནས་རྡོ་རྗེ་རྭ་བའི་བར་ལ་ཆ་ཆེན་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་ལྔ་བརྒྱ་ཡོང་དགོས་པས། འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཁྲུ་བཞི་བརྒྱར་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད་བྲི་བྱ་ལ་ཡང་ན་ཚངས་ཐིག་ཟླུམ་ཐིག་དང་པོ་དང་ཕྲད་པ་ཙམ་དང༌། ཡང་ན་ཟླུམ་ཐིག་གི་ཕྱི་མཐའི་བར་འགྲོ་དགོས་ཀྱི། ཚངས་ཐིག་དང་ཟླུམ་ཐིག་མ་ཕྲད་ 1 ཞོལ། ཤོག ༥ ན ༣ ནུབ་ཏུ་ཆ་ཆེན་བཞི་དེ་ཕན་ཆད་དུ་
2 ཞོལ། ཤོག ༥ ན ༣ ཟད་འཚམས་བར་ལ་
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༩༦༡ ཕྲེང་། ༡༤

118 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པའི་བར་སྐབས་སུ་ཐིག་གང་གིས་ཀྱང་མ་ནོན་པའི་ས་སྟོང་སྒོ་ཚད་གཅིག་འོང་དོན་མེད་ལ། ཐིག་སྐུད་ཆ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་པ་ཡིན་པས་རྟ་བབས་ཀྱི་སྒོ་ཚད་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཟླུམ་ཐིག་དང་པོ་ངེས་པར་དེ་ནས་འོང་དགོས་སོ།།
ཁ་ཅིག་ཟླུམ་ཐིག་དང་པོ་བུམ་པའི་ཟད་མཚམས་ནས་བསྐོར་ནས། མ་ལ་ཡའི་གཞལ་
ཡས་ཁང་གི་ཚད་བཤད་པ་དང༌། བསླང་བ་དང་བྲི་བྱའི་ཁྱད་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྟ་བབས་བསླང་མ་བསླང་གི་ཁོར་ཡུག་ཕྱི་ནང་དུ་འཆུག་པ་ལ་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་རྩ་རྒྱུད་དང་བསྡུས་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། དབང་ལེར་ཡང༌། རྩ་རྒྱུད་དྲངས་ནས་དེའི་ལུགས་བཞིན་དུ་ཐིག་གདབ་ཚུལ་བྱས་ཤིང༌། བསྡུས་རྒྱུད་དུའང་ཐིག་སྐུད་ཆ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་པར་བཤད་པས་སོ། །དེ་བས་ན་ཨ་བྷ་ཡ་ཀ་རས། དེ་ནས་དེའི་སྒོ་ཁྱུད་ལ་སོགས་པ་རྟ་བབས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒོ་ཁྱུད་ལ་སོགས་པ་ནས་ཉིས་འགྱུར་ཏེ་ཆུའི་ཁོར་ཡུག་གི་ཕྱེད་ཚུན་ཆད་དུའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་
ལེགས་སོ་ཞེས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་བདག་གི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་གསུང་ངོ༌།།བོད་ཁ་ཅིག་ཨ་བྷ་ཡའི་ལུགས་དེ། དབང་ལེར། འདིར་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྟ་བབས་ཀྱི་མཐར་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁ་དོག་སེར་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་གཞུང་གསལ་ཁ་ཅན་འདི་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་འགོག་མོད་ཀྱང༌། འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། རྟ་བབས་བསླང་བ་ལ་སུམ་གཉིས་འོག་དང༌། ཧར་མི་ཕྱོགས་ཀྱི་སུམ་ཆ་སྟེང་ཡིན་པས་རྟ་བབས་ཀྱི་མཇུག་གི་ཆ་མ་ཡིན་ཀྱང༌། བྲིས་པའི་ཚེ་སུམ་གཉིས་ནང་དུ་དོར་ཞིང་སུམ་ཆ་ཕྱིར་ལུས་པའི་སུམ་ཆ་པོ་དེ་ནི་རྟ་བབས་ཀྱི་ཐིག་གི་མཇུག་གི་ཆ་ཡིན་པས་མཇུག་གི་ཆར་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་པ་ལ་མཐར་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། མཐའ་ནི་ཟད་དང་མཇུག་ཆ་དང༌། །ཉེ་དང་ཕྱོགས་དང་སྨད་པ་ལའོ། །ཞེས་པ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག།།ཡང་ན་ཧར་མི་རྟ་བབས་ཀྱི་རྒྱ་ཕུབས་དང་བུམ་པ་ཏོག་ཡིན་པས་དེ་དག་རྟ་བབས་ཀྱི་འཁོར་ཡིན་གྱི་རྟ་བབས་དངོས་མ་ཡིན་ལ། རྟ་བབས་དངོས་རྩེག་མ་གསུམ་ཡིན་པ་ལས། རྟ་བབས་ཀྱི་བརྩེགས་འོག་མ་གཉིས་རྫོགས་ཤིང་གོང་མའི་ཡང་མྱོས་བསྲུང་གི་མཚམས་ནས་ཟླུམ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༡༡༣༥ ཕྲེང་། ༢

དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐིག་རྩ། 119

ཐིག་དང་པོ་བསྐོར་བ་ཡིན་པས། རྟ་བབས་དངོས་གཞི་ཕལ་ཆེ་བ་རྫོགས་པའི་མཐར་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ།།
འོ་ན་ཟླུམ་ཐིག་དེ་ནས་བསྐོར་ན་མདའ་ཡབ་ཀྱི་ཟུར་བཞིས་སའི་ཁོར་ཡུག་ནོན་པའི་ཕྱིར་
དབང་ལྡན་ནས་ཟླ་བ་འཆར་བ་དང་བདེན་བྲལ་དུ་ཉི་མ་ནུབ་པ་བྲི་བར་གསུངས་པ་ལ་དེ་དག་བྲི་ས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་ནུབ་ལྷོ་བྱང་གི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་ལ་ཐིག་བཞི་ཆ་མཉམ་དུ་བྲིས་ནས་རེའུ་མིག་དགུར་བྱས་པའི་བྱང་ཤར་དང་ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་རེའུ་མིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་སའི་ཁོར་ཡུག་ལ་ཟླ་ཉི་བྲིས་བདེ་མོ་འོང་ལ། རེའུ་མིག་དགུ་པོ་དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་མཚམས་དབུས་དང་དགུའི་ས་ཆ་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་གྱི་ཆོག་གི་དབང་ལྡན་ཞེས་པ་བྱང་ཤར་གྱི་ཟུར་ཐིག་གི་ཤལ་བྲེད་ཙམ་དེ་ཉིད་ལ་གཟུང་བར་མི་བྱའོ།།
འོ་ན་ཐིག་སྐུད་ཆ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་པར་བཤད་པ་ལ། ཐིག་སྐུད་དེས་ཟུར་ཐིག་རྒྱབ་ན་མདའ་
ཡབ་ཀྱི་རྩེར་ཐིག་གིས་མི་སླེབ་པས་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙམ་ན། བླ་མ་དག་ཚངས་ཐིག་ཐེབས་པ་ན་ཐིག་སྐུད་འཐུད་ནས་གདབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཐིག་སྐུད་གཞན་ཞིག་གིས་གདབ་པའང་རུང་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཚངས་ཐིག་གཉིས་གདབ་པ་བཤད་ཟིན་མ་ཐག །དེ་ནས་རང་གི་འདོད་པས་ཟུར་ཐིག་གདབ་པར་བྱ་སྟེ།1

ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐིག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཐིག་གདབ་ ིཔའི་ཚུལ་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་གསུང་གི་བདུད་རྩི་མྱང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཕྱི་ནང་གཞན་ ིགསུམ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྤོབས་པ་དགེ་བ་ཅན་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་དཔལ་རི་བོ་མདངས་ཅན་གྱི་དགོན་པར་སྦྱར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། །།དགེའོ།།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༦༦༦ ཕྲེང་། ༩

༄༅། །དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཟུར་འདེབས་བཞུགས་སོ།། ི

༄༅། །བླ་མ་དང་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཞབས་ལ་གུས་པ་ཆེན་
པོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དགེ་ལེགས་མཁྱེན་པ་ཤར་རིའི་རྩེར་སོན་གང༌། །ཤར་བས་གཞན་སྡེའི་པདྨོ་ཁ་ཟུམ་ཞིང༌། །ཐུབ་བསྟན་ཀུ་མུད་བཞད་པའི་དཔལ་སྟེར་བ། །དཔལ་ལྡན་རྒྱུ་སྐར་བདག་པོ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག།།བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཆོས་ཀྱི་འབྱོར་བ་ལ། །དབང་བསྒྱུར་མཁས་གྲུབ་དམ་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །ཟུར་འདེབས་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ངག་ལས་འོངས་པ། །ཤེས་ལྡན་འགའ་ཡི་དོན་དུ་འདིར་བརྗོད་བྱ། །དེ་ཡང་རྗེ་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་སྒྲུབ་ ིཐབས། དཀྱིལ་ཆོག་མཆོད་ཕྲེང་དང་བཅས་པ་རྣམས། གདུལ་བྱ་བློ་དམན་པ་དག་ལའང་མཆོག་ཏུ་ཕན་པའི་དགོངས་པ་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ། ངག་འདོན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བཞུགས་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཟུར་འདེབས་དང་གོ་རིམས་ཅུང་ཟད་སྒྲིག་དགོས་པ་རྣམས་ཕྱག་ལེན་དང་གསུང་ངག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འདིར་བྲི་བར་བྱའོ།།
དེ་ལ་ཐོག་མར་ནང་མཆོད་རྡོར་དྲིལ་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་རྣམས་བཤམས་ལ། ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་ཕྱག་
གསུམ་འཚལ་ཏེ། ནང་མཆོད་བྱིན་བརླབས་མཛད་པར་ཞུ། ཞེས་བརྗོད། དེ་ནས་གཙོ་བོས། རང་ཉིད་ཧཱུཾ་དང་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པས་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་པ་གཡས་བརྐྱང་གིས་བཞུགས་པར་གྱུར། ཨོཾཕྲེཾ། ཞེས་པ་ནས། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིར་གྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརླབ། དེ་ནས་རྡོར་དྲིལ་ནང་མཆོད་དེས་བསང་ལ། ཨོཾ་ཨཱཿ་ཧཱུཾ་ཧོཿཀྵཿ ཨོཾ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ། ཞེས་པ་ནས། ཏཾ་རྡོར་དྲིལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རྡོ་རྗེ་ཧཱུཾ་དང་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི། ཞེས་སོགས་བཟུང་བའི་སྐབས་ཀྱི་རྡོར་དྲིལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་འཛིན་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་འདིར་བླང་བར་བྱའོ། །འགའ་ཞིག་སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མ་ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་འབུལ་སྐབས་འདིར་མཛད་ཀྱང༌། ད་ལྟ་ཕྱག་ལེན་ལ་མི་མཛད་དོ།།
དེ་ནས་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་ཕྱག་གསུམ་འཚལ་ཏེ། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བསངས་སྦྱངས་བྱིན་

122 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

རླབས་མཛད་པར་ཞུ། ཞེས་བརྗོད། དེ་ནས། ཨོཾ་ཨཱཿ་ཧཱུཾ་ཧོཿཧཾ་ཀྵཿཨོཾ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ། ཞེས་པ་ནས། ཧཾ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཕྲེཾ་ལས་བྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཤེལ་གྱི་སྣོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་རང་རང་གི་མིང་གི་ཡི་གེ་དང་པོ་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་རྫས་རྣམས་དང་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་མཆོད་རྫས་དང་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ། བྱེད་ལས་དབང་པོ་དྲུག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པར་གྱུར། ཨོཾ་ཨརྒྷཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། དེ་བཞིན་དུ། པཱ་དྱཱཾ། པྲོཀྵ་ཎཾ། ཨཱཉྩ་མཱ་ཎཾ། ཞེས་སྦྱར་བ་དང༌། ཨོཾ་བཛྲ་གནྡྷེ་ཨཱཿཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པ་ནས། ཨོཾ་བཛྲ་ཀ་མེཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཆུ་བཞི་ལྷ་མོ་
བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་བཅས་པ་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབ།
དེ་ནས། སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་རྣམས་རྫོགས་ནས། །རེ་རེ་ཡི་ཡང་མདུན་ཉིད་དུ། །མཎྜལ་
རྫོགས་པར་དབུལ་བར་བྱ། །དེ་ནས་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཡིས། །རབ་ཏུ་དྭང་བས་ཕྱག་བྱས་ནས། །ཀུན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱག་ལེན་ལ། ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་ཕྱག་གསུམ་བྱས་ནས་གཙོ་བོ་ལ་མེ་ཏོག་སྤོས་དང་བཅས་པ་ཕུལ། མཎྜལ་བཤམ། ཕྱག་གསུམ་བྱས་ནས་མེ་ཏོག་དགྲམ། ཕྱག་གསུམ་བྱས་ནས་མེ་ཏོག་ཐོགས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། སྤྱོད་ལམ་འདུད་པ་དང་བཅས་པས། སེམས་ཅན་དོན་དུ་སེམས་དགེ་བས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ཚོགས་རྣམས་ཀུན། །ཚུལ་བཞིན་ཆོ་གར་ལྡན་པ་ཡིས། །རྣལ་འབྱོར་ལ་ནི་ཉེར་གནས་མཛོད། །ཅེས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་མེ་ཏོག་གཏོར། ཕྱག་གསུམ་བྱས་ནས་གཙོ་བོ་མ་གཏོགས་པའི་མེ་ཏོག་བསྡུ། ཕྱག་གསུམ་བྱས་ཏེ་མཎྜལ་ཕུལ་ཏེ་གཙོ་བོའ་ཕྱག་ཏུ་གཏད། གཙོ་བོས་ཀྱང་སྔར་གྱི་མེ་ཏོག་སྤོས་དང་བཅས་པ་མཎྜལ་གྱི་སྟེང་དུ་བཞག་ ིསྟེ་རང་གི་བླ་མ་ལ་ཕུལ་བའི་དམིགས་པ་བྱ། ཕྱག་གསུམ་བྱས་ཏེ་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའང་གྲལ་ལ་འཁོད།
དེ་ནས་གཙོ་བོས། བཤགས་པ་དང་བསྡམས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་
གནས་པར་མཛད་པར་ཞུ། སངས་རྒྱས་སློབ་དཔོན་དབང་2

མཆོག་ཐོབ། །དེས་བསྟན་ཐབས་ཤེས་
དབྱེར་མེད་ཆོས། །དེར་གནས་དགེ་འདུན་རྣམ་གཉིས་ལ། །རབ་ཏུ་དྭང་བས་སྐྱབས་སུ་མཆི། །དུས་འདི་ནས་བཟུང་བྱང་ཆུབ་བར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང༌། །བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༧ ཤོག ༨༦༩ ཕྲེང་། ༥
2 ཞོལ། ཤོག ༢ བ ༤ སངས་རྒྱས་སློབ་དཔོན་དཔག་མཆོག་ཐོབ།།

དུས་འཁོར་ཉེ་མཁོའི་ཟུར་འདེབས། 123

བསྐྱེད། །བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་སྤང༌།།
༈ རང་གི་སྤྱི་བོར་ཨོཾ་ལས་པདྨ་དཀར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་རཾ་ལས་ཉི་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཀྵཿདང་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྔོན་པོ་སྔོ་དམར་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་པ་གསུམ་ན་རྡོ་རྗེ་གྲི་གུག་དགྲ་སྟ། གཡོན་པ་གསུམ་ན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ཐོད་པ་ཚངས་མགོ་འཛིན་པ་ལ། ཨཱཿདང་རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་ལྗང་ཁུ་ལྗང་དམར་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་པ་གསུམ་ན་རྡོ་རྗེ། ཞེས་པ་ནས། ཚངས་མགོ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པའི་དཔྲལ་བར་ཨོཾ། མགྲིན་པར་ཨཱཿ ཐུགས་ཀར་ཧཱུཾ། ལྟེ་བར་ཧོཿ ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་འཕྲོས། བསྒོམས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས། ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿཧི། རང་རང་གི་དམ་ཚིག་པ་དང་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར། སླར་ཡང་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཡུམ་རྣམས་ཀྱི། ཨོཾ་ཨ་ཨི་རྀ་ཨུ་ལྀ་པཉྩ་དྷ་ཏུ་བི་ཤྭ་དྷ་ནི་སྭཱཧཱ། ཞེས་བདུད་རྩིའི་ཆུས་དབང་བསྐུར་བས་ཡབ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཡུམ་ལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་རྒྱས་བཏབ་པར་གྱུར། གན་དྷཾ། པུཥྤཾ། དྷཱུ་པཾ། དཱི་པཾ། ཨཀྵ་ཏཾ། ནཻ་ཝེ་ཏེ། ལ་སྱེ། ཧ་སྱེ། པདྱེཾ། ནིརྟི། ཀིརྟི། ཀ་མེ་པཱུ་ཛཾ་ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། ཞེས་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་མཆོད། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་དང་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་འཕྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱངས། སངས་རྒྱས་སྲས་བཅས་ལ་མཉེས་པའི་མཆོད་པ་ཕུལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྡུས་ནས་ཐུགས་ཀའི་ཧཾ་ལ་ཐིམ་པས་གཟི་བརྗིད་དང་མཐུ་སྟོབས་ ྄ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་གི་མཐར་ཡི་གེ་བརྒྱ་པས་བསྐོར་བ་ལ་དམིགས་ནས། ཨོཾ་བཛྲ་ས་ཏྭ་ས་མ་ཡ། ཞེས་པ་ནས། སཏྭ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་ཉེར་གཅིག་རེ་བཟླས།
དེ་ནས། བདག་ནི་མི་ཤེས་རྨོངས་པ་ཡིས། །དམ་ཚིག་ལས་ནི་འགལ་ཞིང་ཉམས། །བླ་
མ་མགོན་པོས་སྐྱབས་མཛོད་ཅིག །གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྟེ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའ་བདག་ཉིད་ ིཅན། །འགྲོ་བའི་གཙོ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞལ་ནས། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་དང་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་དག་གོ་ཞེས་

124 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

གསུངས་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་རང་གི་སྒོ་གསུམ་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་གྱུར།
དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས་ཡན་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། དེ་ནས་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཐོག་མ་ནས་འཇུག་པ་
ཡིན་ནོ། །བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ། སྒྲུབ་ཐབས་ལས་བསྲུང་འཁོར་རྒྱས་བསྡུས་རིམ་པ་བཞི་གསུངས་པ་ལ། ད་ལྟ་ཕྱག་ལེན་ལ་རྒྱས་པའམ་ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདུད་གཞོམ་པ་ཡན་ཆད་མཛད་དོ།།
༈ དཀྱིལ་ཆོག་གི་ཕུར་གདབ་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཕུར་བུ་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་མཆོད་པའི་རྗེས་སུ། སྒྲུབ་པ་པོ་ཐམས་
ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཞི་དེའི་མཐའ་ལ་སྐོར་རྡོར་དྲིལ་འཛིན་པས་ལངས་ཏེ། ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་པས་གྲལ་ལ་བསྒྲིགས། ཕུར་བུ་དངོས་སུ་ཡོད་ན་ལག་ཏུ་བཟུང༌། མེད་ན་བཟུང་བར་མོས་ལ་ཕུར་བུ་བསྐུལ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། ཀཱི་ལ་ཡ་ཡི་སྒྲ་སྒྲོགས་པའི། །གཙུག་ཏོར་ཅན་གྱི་ཐུགས་དམ་བསྐུལ། །ཞེས་1

དབྱངས་དང་བཅས་པས་ཕུར་བུ་བསྒྲིམ། དེ་ནས། ཨོཾ་

བཛྲ་ཀཱི་ལི་ཀཱི་ལ་ཡ་སརྦ་བིགྷྣཱན་བྷནྡྷ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་སྔགས་འདི་ཚར་གཉིས་དབྱངས་དང་བཅས་པས་བརྗོད་ཅིང་
ཕུར་འགྲོས་2
བྱ། དེ་བཞིན་དུ། བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་ཐུགས་དམ་བསྐུལ། ཞེས་དང༌། ཤེས་རབ་མཐར་
བྱེད། ཅེས་དང༌། པདྨ་མཐར་བྱེད། ཅེས་དང༌། གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད། ཅེས་དང༌། གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོའ་ཐུགས་དམ་བསྐུལ། ཨོཾ་བཛྲ་ ི ཞེས་སོགས་རིགས་འགྲེ་ཞིང༌། མཚམས་ཀྱི་ཕུར་བུ་རྣམས་ཀྱང་བསྐུལ་ན་རིགས་འགྲེལ། འོན་ཀྱང་ཕྱག་ལེན་ལ་ཕྱོགས་བཞི་དང་སྟེང་འོག་གི་ཕུར་བུ་བསྐུལ་བ་ཙམ་མཛད་དོ།།
དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་འགྲེང་སྟེ། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་དྲུག་དྲུག་པོ་རྣམས་ཞེས་པ་
ནས། བགེགས་དེ་དག་གི་སྤྱི་བོར་ཕུར་བུ་རྣམས་ཟུག་པར་གྱུར། ཞེས་པའི་བར་དཀྱིལ་ཆོག་ལྟར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཧོ་ཧཾ་ཀྵཿ ཞེས་པ་ལ་དབྱངས་དང་བཅས་པས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པའི་འགྲོས་བྱས་ཏེ། ཤར་དུ་ཕྱིན་ནས། གཡས་སྔོན་འགྲོའ་གཞི་བཅའི་བྱས་ཏེ་པུས་མོ་གཡོན་དང་རྐང་མཐིལ་གཡས་པ་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཧོ་ཧཾ་ཀྵཿཞེས་པ་ནས། ཕཊ་ཕཊ་ཕཊ། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ཕུར་བུ་བཙུགས་ཏེ། ཨོཾ་ལླཱི་ཏ་བཛྲ། ཞེས་པ་ནས། ཕཊ། ཅེས་པའི་བར་བརྗོད་ནས་ཐོ་བས་བརྡུངས། དེ་བཞིན་དུ་གཡས་སྐོར་གྱིས་ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་དང་ཤར་གྱི་ཤར་དང། ནུབ་ཀྱི་ནུབ་ཏུ་སྟེང་འོག་གི་ཕུར་བུ་གདབ་བོ། དེ་ནས་དབུས་སུ་འགྲེང་སྟེ། སྟེང་དང་ཕྱོགས་བཞིའི་ཕུར་བུ་རྣམས་

1 ཞོལ། ཤོག ༣ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༣ བ ༡ ཅེས་ ཞོལ་གཙང་ཅེས་འབྱུང་།
2 གཙང་། ཤོག ༣ བ ༢ ཕུར་འགྲེས་བྱ།

དུས་འཁོར་ཉེ་མཁོའི་ཟུར་འདེབས། 125

ཀྱི་སྟེང་དུ་ཨོཾ་ལས་ཟླ་བ། ཞེས་སོགས་དཀྱིལ་ཆོག་ལྟར་བྱའོ།།
༈ བཀའ་བསྒོ་སྟང་སྟབས་ཀྱི་སྐབས་སུ། བདག་དང་སྒྲུབ་གྲོགས་རྣམས་ཀྱི་རྐང་པའི་མཐིལ་གཉིས་སུ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ལས་རྡོ་རྗེ་འབར་བ་རེ་རེ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བསམས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་ལ་སྐོར་བ་བྱེད་པའི་ཚེ་ན། སྒྲུབ་གྲོགས་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། ཡི་གེ་དྲུག་པ་ལ་དབྱངས་དང་བཅས་པས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པའི་འགྲོས་ཀྱིས་ཤར་སྒོའ་ིཐད་དུ་ཕྱིན་ནས་དེར་གཞི་བཅའ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་གཙོ་བོས་གཡས་བརྐྱང་བྱས། གཙོ་བོ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཁ་ནང་དུ་བསྟན་ཅིང། སྒྲུབ་གྲོགས་རྣམས་གཙོ་བོ་ལ་ཁ་བསྟན། གཙོ་བོའ་གཡོན་ན་གནས་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་དྲིལ་བུའི་ནང་དུ་གཙོ་བོའི་ིརྡོ་རྗེའི་བཅུག །དེའི་རྡོ་རྗེ་ཡང་གཙོ་བོའ་དྲིལ་བུའི་ནང་དུ་བཅུག་ལ། ི ཨོཾ་ཁ་བཛྲ་དྷྲཾཀ་བཛྲ་ཧཱུཾ་ཀ་ར་བཛྲ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་དབྱངས་དང་བཅས་པའི་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་གཙོ་བོའ་མདུན་དང་གཡས་དང་རྒྱབ་ན་གནས་པ་རྣམས་དང་ཡང་དེ་ཇི་ལྟ་ ིབར་བྱས་པའི་ཁ་སྦྱོར་ཕྱོགས་རེ་རེར་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྡོ་རྗེའི་འགྲོས་ཀྱིས་ལྷོ་སྒོའ་ཐད་དུ་ཕྱིན་ལ། དེར་ ིགཞི་བཅའ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས། གཙོ་བོ་གཡོན་བརྐྱངས་དང། སྒྲུབ་གྲོགས་རྣམས་དེ་ལས་ཟློག་པ། དེ་བཞིན་དུ་ནུབ་སྒོའ་ཐད་ ིདུ་ཕྱིན་གཉིས་ཀ་ས་གའི་སྟབས་དང། བྱང་སྒོའ་ཐད་དུ་གཙོ་བོ་དང། སྒྲུབ་གྲོགས་གཉིས་ཀ་ཟླུམ་པོའི་སྟབས་ཀྱིས་བྱའོ།། ིདེ་ལ་གཡས་བརྐྱངས་ནི། རྐང་པ་གཡོན་པའི་བྱིན་པ་བསྐུམས་ནས་གཡས་དྲང་པོར་བརྐྱང་པའི་རྟིང་པ་གཉིས་
ཀྱི་བར་དུ་མཐོ་གསུམ་ཡོད་པའོ། །གཡོན་བརྐྱངས་ནི་དེ་ལས་ཟློག་པའོ། །ས་ག་ནི་རྐང་པ་སོར་རྣམས་ལོགས་སུ་བསྟན་པའི་བར་དུ་སོར་ཉེར་དྲུག་ཡོད་པ་བྱ་སྟེ། པུས་མོ་གཉིས་དྲང་པོར་བརྐྱང་པའོ། །ཟླུམ་པོ་ནི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཁྲུ་དོ་ཡོད་པ་ངང་པའི་གཤོག་པ་ལྟར་བྱས་པའོ།།
དེ་ནས་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་རྩ་བའི་རྐང་སྟབས་བདུན་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་
ཕྱག་རྒྱས་རྐང་མཐིལ་གཉིས་ལ་རེག་སྟེ། རྐང་མཐིལ་གཉིས་སུ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ལས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་རེ་རེ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བསམས་ལ། གཞི་བཅའ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་གཡས་བརྐྱངས་བྱས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྙིང་ཁར་བཅས་ནས།

ཨོཾ་ཨ་ལི་ཊ་པཱ་ད། བཛྲ་མཧཱ་ཀྲོ་དྷ། བི་གུ་ཡ་བི་གུ་ཡ། དུཥྚཾ་སརྒ་དེ་ཝ་ཨ་ཏི་མ་ར་ན་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཡང་གཞི་བཅའ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་གཡོན་བརྐྱངས་དང་སྙིང་ཁར་སྔར་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ཏེ། ཨོཾ་པྲ་ཏི་ཨ་ལི་ཊ་པཱ་ད། བཛྲ་མཧཱ་ཀྲོ་དྷ། བི་གུརྣ་ཡ་གུརྣ་ཡ། སརྦ་དུཥྚཾ་བྷུ་མི་གྲ་ཧ་ཨ་ཏི་མ་ར་ན་ཧཱུཾ་ཕཊ།
སླར་ཡང་གཞི་བཅའ་འགྲོ་བས་མཉམ་པའི་རྐང་སྟབས་དང། ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྔར་ལྟར་བྱས་ཏེ། ཨོཾ་ས་མ་
པཱ་ད། བཛྲ་མཧཱ་ཀྲོ་དྷ། བི་གུ་ཡ་བི་གུ་ཡ། ཏྲེ་དྷ་ཏུ་ཀ་ཨ་ཝ་སྠི་ཏ། སརྦ་མ་ར་ན་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་བརྗོད་

126 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།
ལ་དབུས་སུ་གཡས་བརྐྱང་གཡོན་བརྐྱང་མཉམ་པའི་རྐང་སྟབས་གསུམ་བྱ། མཉམ་པའི་སྟབས་ནི། རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐེ་བོང་གཉིས་དང་རྟིང་པ་གཉིས་བཅེར་བའོ། །དེ་ནས་རལ་གྲིའི་ཕྱག་རྒྱས་རྐང་མཐིལ་གཉིས་ལ་རེག་ནས། རྐང་མཐིལ་གཉིས་སུ་ཡཾ་ཡཿལས་བྱུང་བའི་རལ་གྲི་ནག་པོ་རེ་རེ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བསམ། ཤར་དུ་གཞི་བཅའ་དང་བཅས་པའི་ཟླུམ་པོའ་སྟབས་དང༌། རལ་གྲིའི་ཕྱག་རྒྱ་སྙིང་ཁར་བཅས་ཏེ། ི ཨོཾ་མཎྜལ་པཱ༌ད། བཛྲ་མཧཱ་ཀྲོ་དྷ། བི་གུ་ཡ་བི་གུ་ཡ། སརྦ་དུཥྚཾ་ཨིནྟྲ་ཨ་ཏི་མ་ར་ན་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་བརྗོད། ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་རྒྱས་རྐང་མཐིལ་གཉིས་ལ་རེག་ནས། རྐང་མཐིལ་གཉིས་སུ་རཾ་རཿལས་རིན་པོ་ཆེ་དམར་པོ་རེ་རེ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བསམ། ལྷོར་གཞི་བཅའ་དང་བཅས་པས། རྐང་པ་གཡས་པའི་རྩེ་མོ་ས་ལ་བཙུགས་ཤིང༌། རྟིང་པ་གཡོན་པའི་བོལ་ལ་བཅེར་བའི་གཡས་

རོལ་གྱི་རྐང་སྟབས་བྱ། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་རྒྱ་སྙིང་ཁར་བཅས་ལ། ཨོཾ་ལ་ལི་ཏ་པཱ་ད། བཛྲ་མཧཱ་ཀྲོ་དྷ། བི་གུ་ཡ་བི་གུ་ཡ། སརྦ་དུཥྚཾ་ཡ་མ་ཨ་ཏི་མ་ར་ན་ཧཱུཾ་ཕཊ། །ཅེས་བརྗོད། འཁོར་ལོའ་ཕྱག་རྒྱ་རྐང་མཐིལ་གཉིས་ལ་རེག་ལ། ིརྐང་མཐིལ་གཉིས་སུ་ལཾ་ལཿལས་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་རེ་རེ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བསམ། ནུབ་ཏུ་གཞི་བཅའ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ས་གའི་སྟབས་དང༌། འཁོར་ལོའ་ཕྱག་རྒྱ་སྙིང་ཁར་བཅས་ཏེ། ི ཨོཾ་བི་ཤ་ཀ་པཱ་ད། བཛྲ་མཧཱ་ཀྲོ་དྷ། བི་གུ་ཡ་བི་གུ་ཡ། སརྦ་དུཥྚཾ་ན་ག་ཨ་ཏི་མ་ར་ན་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་བརྗོད། པདྨའི་ཕྱག་རྒྱས་རྐང་མཐིལ་གཉིས་ལ་རེག་ནས། རྐང་མཐིལ་གཉིས་སུ་ཝཾ་ཝཿལས་པདྨ་དཀར་པོ་རེ་རེ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བསམ། བྱང་དུ་གཞི་བཅའ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་གཡས་རོལ་པའི་རྐང་སྟབས་ལས་ཟློག་པའི་གཡོན་རོལ་བྱ། པདྨའི་ཕྱག་རྒྱ་སྙིང་ཁར་བཅས་ལ། ཨོཾ་དནྚ་བ་པཱ་ད། བཛྲ་མཧཱ་ཀྲོ་དྷ། བི་གུ་ཡ་བི་གུ་ཡ། སརྦ་དུཥྟཾ་ཡཀྵ་ཨ་ཏི་མ་ར་ན་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཐོག་མར་བྱང་དང༌། དེ་ནས་ནུབ་ཀྱི་བྱེད་པའང་རུང་བར་བཞེད་དོ།།

དེ་ནས། སརྦ་བཛྲ་ཌཱ་ཀི་ནི། ས་ཧི་ཏཿསརྦ་སཏྭཱ་ནཾ། ཤཱ་ནྟཾ་ཀཾ །པཽཥྟིཾ་ཀཾ །རཀྵ་ཝར་ཎ། གུཔྟིཾ་
ཀུ་རུ་ཀུ་རུ་སྭཱཧཱ། འདིར་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཅེས་པ་སཱཧཱར་བསྒྱུར་ནས། སྔགས་འདི་ལ་དབྱངས་དང་བཅས་ནས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གསུམ་པའི་འགྲོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་བཅགས་པའི་ཕྱག་ལེན་མཛད་དོ། །ཉིན་རེ་བཞིན་བུམ་པ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ། བུམ་བཟླས་ཡན་དཀྱིལ་ཆོག་ལྟར་བྱས་ནས། བུམ་པའི་མཆོད་པ་རྒྱས་པ་ཡན་ཆད་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའང་རུང་བར་བཞེད་དོ།།

༈ མདུན་བསྐྱེད་བུམ་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་བྱ་བ་དང་བཅས་
པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། ཨོཾ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ། ཞེས་སོགས་རྣམ་ཐར་

དུས་འཁོར་ཉེ་མཁོའི་ཟུར་འདེབས། 127
བཞིའི་སྔགས་དོན་སེམས་པར་བྱེད། ཁམས་ལྔའི་སྡུད་རིམ་མི་བྱེད་ཅིང༌། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་དང༌། རྡོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་འཇུག་པ་མ་ཆད་པ་མཛད་དོ།།
༈ ནང་གཏོར་གྱི་སྐབས་སུ། འདས་གཏོར་འབུལ་བ་ལྷ་སྟ་གོན་གྱི་སྐབས་ལྟར་བྱེད་ཅིང༌། སྲུང་མ་དྲུག་ཅུ་ལའང་
བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་ལྟར་སྦྱར་ནས་གཏོར་མ་འབུལ་ཞིང༌། ཕྱག་དྲུག་པ་དང༌། ཆོས་རྒྱལ་སོགས་སྒོས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོང་གི་གཏོར་མ་དང་སྐབས་འདིར་འབུལ་བ་མཛད་ལ། ཕུར་བུ་བསྲུང་བའི་ཁྲོ་བོའ་མཆོད་གཏོར་རྣམས་ཀྱང༌། ཕུར་གདབ་ ིཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་སྐབས་འདིར་འབུལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཟུར་འདེབས་དང་གོ་རིམས་ཅུང་ཟད་བསྒྲིག་དགོས་པ་རྣམས་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའ་ཕྱག་ལེན་དང་གསུང་ངག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོས་ལེན་པའི་བཙུན་ ིཔ་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་གིས་བགྱིས་སོ། །འདིའང་ཕྱག་ལེན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བས་གསུང་འབུམ་ནང་དུ་བཀོད་པའོ། །མངྒ་ལཾ།། །།

༄༅། །རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་དུས་འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་པདྨ་དཀར་པོའ་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་འདི་དཔེ་ ིཤིན་ཏུ་དཀོན་པས་གསུང་འབུམ་འདིར་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །དཔལ་ལྡན་བདུད་བཞིའི་དགྲ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བཅུ་གཉིས་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་གཏན་
བཅོམ་བདེན་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ལྡན། །ཤེས་རབ་ཆགས་པའི་ཉིན་བྱེད་ཟེར་གྱིས་རབ་རྒྱས་པདྨོར་སྦྲང་རྩིའི་ཆང་གིས་རབ་མྱོས་ཡིད་ཀྱི་བུང་བ་ནི། །བདེ་བའི་ལུས་རྒྱས་རང་སྔགས་གླུ་ལེན་ཡེ་ཤེས་རླུང་གིས་གྱེན་དུ་བསྐྱོད་དེ་གཙུག་ཏོར་བདུད་རྩིའི་གནས་སུ་སོང༌། །དྲི་མེད་མཁའ་ལྟར་དྭང་བའི་ལུས་ཅན་མཚན་དཔེས་རབ་བརྒྱན་ཕྱག་རྒྱའི་སྦྱོར་མཁས་དང་པོའ་སངས་ ིརྒྱས་དེ་ལ་འདུད། །མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བདེ་བའི་མངལ་གནས་མངོན་པར་སྤྲུལ་བའི་ཟློས་གར་མཁན། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྲིད་ལ་དབང་བསྒྱུར་རིག་འཛིན་ཀུན་གྱི་རལ་པའི་གཞིར། །ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་རྣམ་པར་བཀོད་དེ་ཡང་དག་ལམ་བཟང་གསལ་མཛད་པ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་དེས་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་དག་ཐུགས་ཀྱི་མཁར་འཕོས་པས། །འཕྲིན་ལས་འོད་བརྒྱས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལམ་བཟང་མ་ལུས་འཇིག་རྟེན་འདིར། །རྫོགས་ལྡན་བཞིན་དུ་གསལ་མཛད་རིགས་ལྡན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་གཉིས་པའི་ཞབས། །དགེ་ལེགས་མཚན་ཅན་སྲིད་གསུམ་བླ་མར་རྩེ་གཅིག་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ནས། །དེ་ཡིས་དཔལ་ལྡན་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །གོ་འཕང་དམ་པར་བགྲོད་ ིཔའི་འཇུག་ངོགས་མཆོག །པདྨ་དཀར་པོའ་ཞལ་གྱི་ལུང་སྩལ་པས། །སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀྱི་རེ་ ིབ་རྫོགས་པར་མཛད། །དེ་ནས་དུས་མཐར་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཡིས། །ལོག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡིད་ལ་བྲིས་པ་གང༌། །སྨྲ་བ་ངན་པའི་མུན་པས་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །འོད་དཀར་སྒྲིབ་ཕྱིར་ངལ་བ་དེ་དག་ལ། །རིགས་པའི་ཆད་པས་སྙིང་ལ་འཇིགས་བསྐྱེད་ནས། །བརྩེ་བས་ཡང་དག་ལམ་

130 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ལ་གཟུད་1

པ་དང༌། །དམ་པའི་གཞུང་བཟང་ལེགས་བཤད་ཡིད་བཞིན་ནོར། །ངན་རྟོག་དྲི་མས་
སྦགས་པ་ལུང་རིགས་ཀྱི། །དག་བྱེད་ཆུ་ཡིས་ལེགས་པར་བཀྲུས་བྱས་ཏེ། །བློ་ལྡན་དད་པའི་རྒྱལ་མཚན་རྩེར་མཆོད་པས། །དངོས་གྲུབ་འདོད་དགུའི་རེ་བ་རྫོགས་བྱེད་པའི། །སྐལ་བཟང་ཡིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་བདག་གིས་བྱ།།
དེ་ཡང་བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཀའ་སྩལ་པ་རྣམས་ཀྱི་རབ་དང་ཕུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཡིན་ཞིང༌།2

དེ་ལ་ཡང་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ན་
བདེ་སྟོང་གི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང༌། དེ་ལ་ཕ་མའི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཚུལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཇོག་བྱེད། ལམ་འདིར་འཇུག་པའི་གདུལ་བྱ་ངོས་བཟུང་བ། དེས་དབང་མཚན་ཉིད་ཚང་བས་སྣོད་རུང་དུ་བྱས་ཏེ། ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་མ་བྱས་ན་རྫོགས་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས་བསྐྱེད་རིམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་འདིར་སྒྲུབ་ཐབས་མང་དུ་གསུངས་པའི་ནང་ནས་ཇི་ཙམ་ཞིག་སྒོམ་དགོས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ནི། རྒྱས་པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཏུ་མཛད་ཟིན་པས་འདིར་མི་འཆད་ལ། འདིར་ནི་ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་པདྨ་དཀར་པོའ་ཞལ་གྱི་ལུང་ཞེས་བྱ་བའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བཀའི་དྲིན། བདག་ཅག་གི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པས་མཛད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་འགོག་པ་དང༌། དགོངས་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདིའི་དོན་ལ་རྒོལ་ཞིང། ལོག་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་ཕལ་ཆེ་བ་ནི། རང་རང་གི་སློབ་དཔོན་སྔ་མའི་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པས་མི་འཐད་སྙམ་དུ་བཟུང་ནས། གཟུ་བོར་གནས་པའི་བློས་མི་དཔྱོད་པར་དགག་པ་ལྷུར་ལེན་པར་ཟད་དོ།།
དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་དག་ཀྱང་ལྟ་བ་དང་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་

1 ཞོལ། ཤོག ༢ ན ༢ གཟུང་པ་དང་།།
2 ཞོལ། ཤོག ༢ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༢ ན ༤ ཡིན་ཅིང་།

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 131

གྱུར་པས། དེ་དག་གཅིག་དང་མི་མཐུན་པས་ཅིག་ཤོས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་གནས་པའི་ཕྱོགས་གང་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ན། བོད་དག་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། དེ་བས་ན་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སོ་སོའ་ལུགས་དེ་དག་ལའང་རང་གི་ཞེན་པས་འཇུག་ ིཔ་མ་ཡིན་པར། དེ་དག་གི་དོན་ལ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པར་གང་སོང་བ་དེ་ཉིད་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་དང་སྦྱངས་པའི་སྟོབས་དམན་པ་རིགས་པའི་འཇུག་པ་མ་ཤར་བ་དག་1

གིས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དཔྱད་ནས།
རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་འདི་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་འདི་དག་ནི། བདག་ཉིད་ལ་བརྩེ་བ་ཡོངས་སུ་དོར་བ་ཡིན་པས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་དགོས་ཤིང༌། འདིར་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་བཟང་པོ་དང་མཚུངས་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ ིཀྱི་འཁོར་ལོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་ལུང་བསྟན་པ་བརྙེས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཉིད་དང༌། དེའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བཀའ་དྲིན་དང༌། གསུང་གི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ཅིང༌། ཡབ་སྲས་དེ་དག་གི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་རིགས་པའི་ཚུལ་ལ་བྱང་བའི་སྒོ་ནས་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལ་འདིར་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཆད་པ་ལ། བསྲུང་འཁོར་དང༌། སྒྲུབ་
ཐབས་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྲུང་འཁོར་སྒོམ་པའི་དགོས་པ་དང༌། བསྲུང་འཁོར་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ནི། བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་གཞན་དུ་འདི་ཉིད་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་གསུངས་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱང༌། འདིར་ནི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས་སྦྱང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་མི་སྦྱོར་ལ། འདི་དང་གཞན་དག་གི་སྐབས་སུའང་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་གནོད་པ་དང༌། ནང་དུ་སྒྲུབ་པ་པོའ་ཡིད་གཞན་དུ་བསྒྱུར་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་བར་གཅོད་བསྲུང་ ི

1 ཞོལ། ཤོག ༢ བ ༥ འཇུག་པ་མ་ཤར་བདག་གིས་

132 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ལེའུའི་ཐོག་མར་སྔར་1

བརྗོད་བསྲུང་བ་བྱས་ནས་ཞེས་
དབང་གི་ལེའུ་ལས་གསུངས་པའི་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མར་བསྒོམས་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་གསུངས་ཤིང༌། ལེའུ་དེར་བསྲུང་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་བཤད་པས་དབང་གི་ལེའུ་ལས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་སོ།།
དེས་ན་བསྲུང་འཁོར་དངོས་ལ་གསུམ། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ། དབང་
གི་ལེའུ་ལས་གསུང་ཚུལ། འགྲེལ་པའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་རང་ལུགས་འཇོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དུས་འཁོར་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཡན་ལག་བཞི་པར། ཐོག་མར་དག་པ་གསུམ་དྲན་པར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་སུ་དྲན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ནས། དང་པོ་ཁོ་ནར་ཆོས་སྐྱོང་ལ། །གཏོར་མ་དག་ནི་སྦྱིན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་བྱིན་ནས་སྒྲུབ་པའི་བར་གཅོད་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་འཆོལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་བཀོད་ནས་དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བགེགས་བསྲེགས་ཏེ། འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་པ་ལ་ཁྲོ་བོའ་ཚོགས་བཀོད་པ་དང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སའི་མཚམས་ ིཀྱི་མཐར་ཐུག་པར། རིང་པོ་རུ་ནི་མཐོང་གི་བར། །རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རྭ་བ་གསུམ། །ས་ཡིས་སྐོར་བར་སོང་བ་ནི། །ས་འོག་གནས་དང་ནམ་མཁར་རོ། །རྡོ་རྗེ་ཁང་པ་བརྩེགས་པར་ནི། །དབུས་སུ་འདམ་སྐྱེས་ཉི་མའི་ཁྲུ། །ལྟེ་བ་དང་ནི་གདན་ལ་ནི། །དུས་དང་ལག་པའི་ཁྲུར་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་སྟེང་དུ་བདག་ཉིད་ནི། །དྲི་མ་དང་ནི་བྲལ་བ་ཉིད། །འཁོར་ལོའ་དབུས་སུ་ཁྲོ་དབང་པོ། །ཕྱག་ནི་རྒྱལ་ ིབ་གཉིས་ལྷག་པ། །དུས་ཀྱི་ཞལ་ཏེ་རྡོ་རྗེའི་ཤགས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་འཁོར་ལོའ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྭ་བ་གསུམ་བསྒོམ། འཁོར་ལོའི་ནང་དུ་ཁང་བརྩེགས་པདྨ་དང་བཅས་པའི་ ིདབུས་སུ་རྡོ་རྗེ་ཤགས་སྒོམ་པ་འདི་ཙམ་གྱི་བསྲུང་འཁོར་འབྲིང་པོ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་སོ། །རིགས་དྲུག་དགོད་པ། ཡན་ལག་དྲུག་དགོད་པ། ལུས་ལ་རྡོ་རྗེ་འགོད་ཚུལ། རྭ་བ་ལྔ་དང་བསྲུང་མ་གཞན་རྣམས་མ་གསུངས་སོ།།
དུས་ཞབས་པས་མཛད་པའི་དཔལ་ལྡན་རྒྱུ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་ཡན་
1 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༥ ཐོག་མར་སྔགས་བརྗོད་བསྲུང་བ་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 133

ལག་བཅུ་གཅིག་གི་ཆིངས་མཛད་ནས། འདི་ལྟར། དངོས་གྲུབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག་སྒོམ། །བསྲུང་དང་ཁ་སོགས་དག་པ་དང༌། །བདག་ཉིད་དག་བྱ་བདག་བསྲུང་དང༌། །ཚོགས་གཉིས་བསགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད། །བྱིན་གྱིས་བརླབས་དང་དབང་བསྐུར་དང༌། །ཕྲ་མོ་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། །མཆོད་བསྟོད་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པའི་བསྲུང་འཁོར་ལ་བསྲུང་དང་ཞེས་ཡན་
ལག་དང་པོར་མཛད། བདུད་རྩི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ཁ་དག་པ་ཡན་ལག་གཉིས་པ། བདག་ཉིད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ཡུམ་དང་བཅས་པར་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་རིགས་དྲུག་བཀོད་པ། བདག་ཉིད་དག་པའི་ཡན་ལག་གསུམ་པ། ཡན་ལག་དྲུག་འགོད་པ་བདག་བསྲུང་བའི་ཡན་ལག་བཞི་པར་མཛད་ཅིང་ཡན་ལག་དྲུག་འགོད་པ་ལན་ཅིག་ལས་མ་མཛད་དོ།།
ཡན་ལག་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་རྣམས་བསྲུང་འཁོར་གྱི་འོག་ཏུ་མཛད་དོ། །ཚོགས་
ཞིང་མཆོད་པ་ཡན་ལག་ལྔ་པ། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ། ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་བཅིང་སྒོ་གསུམ་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ། དབང་བསྐུར་བ། མཆོད་བསྟོད་རྣམ་དག་བསྒོམས་ནས་ཐིག་ལེ་དང་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་བྱ་བ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཡན་ལག་དྲུག་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་ ིདང༌། སྔགས་བཟླས་ཤིང་སླར་ཡང་མཆོད་བསྟོད། ཁྲོ་བོ་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན་པ། དགེ་བ་བསྔོ་བ། དཀྱིལ་འཁོར་གཤེགས་སུ་གསོལ་ཞིང་རང་ལྷའི་རྣམ་པར་གནས་པ་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་བཀོད་ནས་བསྲུང་བ་དང༌། སྔགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གཟུང་བ་རྣམས་རྗེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་ཟིན་མ་ཐག་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེའི་དབང་བསྐུར་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་ཏེ་བཞེངས་པ་ན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ས་བོན་ལས་ཕྱག་མཚན་དེ་ལས་སྐུ་རྫོགས་པར་བཞེངས་ཤིང༌། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་པདྨ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་སྤྲོ་བ། སངས་རྒྱས་བཀུག་པ་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཞུགས་རྡོ་རྗེ་ནས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་སྤྲོས། ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས་སླར་ཡང་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཞུགས། དེ་ནས་སླར་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཞུགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ན། སྒྲུབ་ཐབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ལས། ཡི་གེ་སྤྲོས་ནས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་གནས། །དེ་ལས་ཕྱག་མཚན་དེ་ལས་སྐུ། །དེ་ལས་ཕྱིར་སྤྲོས་གདན་ལ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༡༠༠༡ ཕྲེང་། ༨

134 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

དགོད། །ཅེས་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་བྱེད་པར་བཤད།
དེའི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ལྷ་སྤྲོ་བའི་ཐོག་མར། ཨ་དང་རྡོ་རྗེ་ལས་གྱུར་པ། །མི་བསྐྱོད་ཞལ་
གསུམ་ཕྱག་དྲུག་སྔོ། །སྤྲོས་ནས་སླར་ཡང་གཙོ་ལ་ཐིམ། །རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཕྱུག་སྐུ་མདོག་སྔོ། །སྤྲོས་ནས་སླར་ཡང་གཙོ་མོར་ཐིམ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་མི་བསྐྱོད་ཡབ་ཡུམ་བསྟིམ་པ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བའོ། །དབང་བསྐུར་གྱི་སྐབས་སུ་དབང་ལེའི་བསྲུང་འཁོར་དང་། དབང་གི་དངོས་གཞིའི་སྐབས་ནས་བྱུང་བའི་གསོལ་གདབ། དབང་བསྐུར་བ། ང་རྒྱལ་བཟུང་བའི་སྔགས་རྣམས་དང་བཅས་པས་དབང་བདུན་དང་གོང་མ་རྣམས་བསྐུར་བ་མཛད་ཅིང༌། སྔར་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་གཙོ་བོའ་རུས་རྒྱན། ཕྱག་མཚན། གླུའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། སྔགས་གཉིས་ཀས་ ིབྱིན་གྱིས་རློབ་པར་གསུངས་པ་ནི་བསྲུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་པར་བྱེད་དགོས་སོ།།དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཐབས་སྤྱིའི་མཛད་ཚུལ་རགས་པ་ཞིག་བསྟན་ནས། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྲུང་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་ཚུལ་ནི། གཉིད་སད་པའི་ཚེ་ནམ་མཁའ་ནས་དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རོལ་མོའ་སྒྲས་བསྐུལ་བས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་སད་པར་མོས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཕྱག་འཚལ། དེ་ ིནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དགྲམ་པ། མཆོད་པ་དང་གཏོར་མ་བཤམས་པ་རྣམས་བྱས་ནས། བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཤགས་སུ་བསྒོམས་པའི་ལུས་ལ་སྔགས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་བཀོད་ཅིང༌། ཧཱུཾ་ལུས་ངག་སེམས་ལ་གནས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བགེགས་ལ་བཀའ་བསྒོས་ནས། བསྲེག་སྔགས་བརྗོད། རྡོ་རྗེའི་མེས་བསྲེགས་པའི་རྗེས་སུ། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་རཿ1

བཛྲ་ཙཎྜ་སུ་ར་ཡ་སོགས་བརྗོད་དེ། སྣ་
ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་གུར་མདའི་དྲ་བ་དང་བཅས་པ། ཐོ་རངས་ཀྱི་གྲིབ་མའི་མཐའ་འམ། རང་གི་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་ནམ་མཁའ་དང་ས་འབྱར་བ་ཟླུམ་པོར་སྣང་བའི་མཚམས་སུ་སྒོམ་པ་དང༌། དེའི་ནང་དུ། ཨོཾ་ཧཾ་ཡཾ་རཾ་བཾ་ལཾ་བཛྲ་ཨ་ཀ་ཤ་སོགས་ཀྱི་སྔགས་བརྗོད་དེ། ཧཾ་ཡཾ་སོགས་ལྔ་ལས་གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྭ་བ་གསུམ་དང་2

པའི་

གཞལ་ཡས་ཁང་སྟེ་ཁང་བརྩེགས་དབུས་སུ་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར། ཨོཾ་བཿབི་ཤྭ་བཛྲ་

1 ཞོལ། ཤོག ༥ ན ༢ ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾཿབཛྲ་ གཙང་། ཤོག ༤ ན ༧ ཨོཾ་ཨཿཧཱུཾ་རཿབཛྲ་
2 ཞོལ། ཤོག ༥ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༤ བ ༢ གསུམ་དང་ལྡན་པའི་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 135

སོགས་ཀྱི་སྔགས་དང༌། ཨོཾ་རཿབཛྲ་སུརྱ་སོགས་ཀྱིས་པདྨ་དང་ཉི་མའི་གདན་བསྐྱེད་དེ། དེའི་སྟེང་དུ་རང་ཉིད་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྡོ་རྗེ་ཤགས་སུ་བསྐྱེད་ནས་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་སྔགས་ཀྱིས་དེ་དག་སྤྲོས་ཏེ། རང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་གདན་ལ་འགོད་ཅེས་པ་དང༌།
དེ་ནས་ང་1

ངཱ་ཉི་ཉཱི་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་ཟད་པར་བཅུ་སྤྲོས་ཏེ། ཐུགས་ཀྱི་རྭ་བའི་ཕྱི་
རོལ་བསྲུང་བ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུ། གཟའ་བཅུ། ཀླུ་བཅུ། འབྱུང་པོ་བཅུ་རྣམས་རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་སྤྲོས་ཏེ། གསུང་གི་རྭ་བའི་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་དང༌། སྐུའི་རྭ་བའི་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་བསྲུང་བར་བྱེད། ཅེས་པ་ཙམ་ལས་གཞན་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ། དབང་བསྐུར། རིགས་བདག་གི་རྒྱས་གདབ་མཆོད་གཏོར་སོགས་འདིར་མ་གསུངས་ཀྱང་འོག་ཏུ་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་གཞིའི་དབང་བསྐུར་གྱི་སྔགས་རྣམས་དང་སྦྲེལ་ནས་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། སྔགས་ཀྱི་རུས་རྒྱན་དང༌། ཕྱག་མཚན། ཀླུ་རྒྱན་སོགས་འགོད་པར་བཤད་ཅིང༌། འདིར་རྡོ་རྗེ་ཤུགས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་པ། དེ་དག་གི་འགའ་ཞིག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་འགའ་ཞིག་རྡོ་རྗེ་ཤགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱག་མཚན་དང་རྒྱན་ཡིན་གྱི། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞི་བ་ཕྱག་ཉི་ཤ་རྩ་བཞི་པ་དེ་ལ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བ། གོང་འོག་གི་འཁྲུགས་སྡེབས་ཏེ་དགོངས་པ་ཤེས་དགོས་ལ་རྒྱ་གཞུང་དུ་ཚིག་ཚོགས་སྐྱུངས་ཤིང༌། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པས་འདི་ཙམ་གྱིས་དོན་གྱི་གོ་རིམས་སྒྲིག་ནུས་པར་དགོངས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར། ཚིག་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ན་ཆོ་གའི་རྣམ་གཞག་ལོག་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་སླའོ། །ཆོ་གའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐར་ང་རྒྱལ་གཟུང་བ་རེ་རེ་ཡོད་པས། སྲུང་མ་སྤྲོས་པའི་མཐར། ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་རཀྵཾ་ཙཀྲ་སོགས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་མཛད་དོ།།
ས་དྷུ་པུ་ཏྲས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། དང་པོར་ཕྱག་འཚལ་
བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང། ཕྱིའི་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་དབང་པོ་མཉམ་པར་བཞག་པས་སྟེ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་དག་པར་བྱས་པའི་བདུད་རྩི་རིལ་བུ་སྲན་མ་ཙ་ན་ཀ་ཙམ་ཁར་བཅུག་ནས་ཞེས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་སྡིག་པ་བཤགས་པ་སོགས་དང༌། མཆོད་པ་རྣམས་དང་
1 ཞོལ། ཤོག ༥ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༤ བ ༣ ད་དཱ་ཉི་ཉཱི་སོགས་ཀྱི་

136 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བཅས་པའི་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པ་བྱ་བར་བསྟན། དེ་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བ། རིགས་དྲུག་དགོད་པ། ལག་པ་བཀྲུ་བ། ཕྱག་རྒྱ་དང་སྔགས་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ། ཡན་ལག་དྲུག་དགོད་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྔགས་དང༌། ལག་པ་བཀྲུ་བ་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་ཚུལ་དང་བཅས་པ་འདིར་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་མཛད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང༌། ཡན་ལག་དྲུག་དགོད་པ་ཡང་ལན་ཅིག་ལས་མ་མཛད།
དེ་ནས་དེ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་འཆད་པར་གསུངས་ནས། ནམ་མཁའི་དབུས་སུ་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ། དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས། སྔ་དྲོའ་གྲིབ་མའི་མཚམས་དང༌། གྲོང་ ིཁྱེར་གྱི་མཚམས་དང༌། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ནམ་མཁའ་དང་ས་གཞི་འདུས་པར་སྣང་བའི་མཚམས་སུ་སྟེ། དེ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ། ཁྲུ་བཞི་བརྒྱ་དང་ལྡན་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནང་དུ་ཁང་བརྩེགས་དེའི་དབུས་སུ་པདྨའམ་འཁོར་ལོ་ཁྲུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལྟེ་བར་ཉི་གདན་དང་བཅས་པ། དབུས་ནས་ཡུལ་འཁོར་གྱི་མཚམས་ཀྱི་བར་དུ་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོག་ཏུ་རྡོ་རྗེའི་མདུང་དང༌། སྟེང་དུ་མདའི་དྲ་བ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བ་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི། ཧཱུཾ་ཡིག་གཞལ་ཡས་ཁང༌། ཨོཾ་མཾ་བྷྲུཾ། པདྨ་པཾ་ཡིག །ཉི་མ་རཾ་ལས་བསྐྱེད་པ་དང༌། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ཚུལ་དུ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་རཿསོགས་སོ་སོའ་སྔགས་རྣམས་གསུངས་ལ། འདི་དག་གི་འབྱེད་ ིཚུལ་རྣམས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཕྲ་མོ་མ་གཏོགས་སྒྲུབ་ཐབས་འདིར་མཛད་པ་བཞིན་གསུངས་ཤིང༌། དེའི་འོག་ཏུ་བསྲུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་བསྐྱེད་ལ།
དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་ཤགས་བསྐྱེད་པ་ན། སྒྲུབ་ཐབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ལས། དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཡན་
ལག་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཧཾ་ཡིག་གི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན། འོག་ནས་ཕྱག་འཚལ་བའི་སྐབས་སུ་འཆད་པའི་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཕྱག་ཉི་ཤ་རྩ་དྲུག་པ། ཕྱག་ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེའི་པགས་པ་འཛིན་པ་ལ་ཁ་དོག་སེར་པོ་ཞབས་བརྐྱང་བསྐུམ་དུ་བཞུགས་པ། ཞལ་གཅིག་པ། སྤྱན་གསུམ་པ། ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ་བསྣམས་པ། ཕྱག་རྒྱ་ལྔས་སྤྲས་པའི་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་གྱི་མགུལ་ནས་འཁྱུད་པ། སྦྲུལ་གྱི་རྒྱན་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 137

གྱིས་བརྒྱན་པ། སྟག་གི་ཤམ་ཐབས་བཅིངས་པ། ཁྲོ་བོའ་དབང་པོ་རྡོ་རྗེ་ ི ཤགས་སུ་བདག་ཉིད་སྒོམ་མོ། ཞེས་དང༌། དེ་མ་ཐག་རྒྱན་དང་ཕྱག་མཚན་འགོད་པ་ན་རུས་རྒྱན་ཕྱག་མཚན། ཀླུ་རྒྱན་རྣམས་ཀྱི་སྔགས་སྤྲེལ་ནས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་དགོད་པར་བྱས་ལ་ཞེས་དེ་དག་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྔགས་གཉིས་ཀས་འགོད་པར་གསུངས།
དེ་ནས་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་དང་བཅས་པའི་རྐང་པ་བཅུ་དྲུག་པས། སྔང་བ་རྣམ་པར་
བསྐྲད་པ་དང༌། བདུད་ལ་སོགས་པ་བསྐྲད་པའི་སྔགས་རྣམས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་སྔགས་པས་ཡང་ ིདང་ཡང་དུ་བཟླས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ནས། རྐང་པ་བཅུ་དྲུག་པ་གསུངས། བདུད་རིས་བརྒྱའི་ཕྲེང་བའི་སྔགས་ཀྱི་ས་བོན་རྣམས་ནི། གོང་དུ་སྔགས་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །རྐང་པ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་པ་ནི་གཞུང་ཆེས་ཀྱི་དོགས་པས་མ་བྲིས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་དགོད་པར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཆེན་ནས་གསུངས་པའི་རང་གི་ལུས་ལ་རྡོ་རྗེ་བཀོད་ནས། དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བགེགས་བསྲེག་པ་དང༌། བསྲེག་སྔགས་བརྗོད་པར་གསུངས། དེའི་མཇུག་ཏུ་དེ་ནས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང༌། རྭ་བ་གསུམ་དང་རྭ་བ་ལྔ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་བསྲུང་བའི་དོན་དུ་ཁྲོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྤྲོ་བར་བྱའོ།།
དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་པོར་རྡོ་རྗེ་ཤགས་སུ་བདག་ཉིད་སྒོམ་ལ་དེ་ཉིད་
ཀྱི་ཐུགས་ཁར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཧ་ཡ་ར་ཝ་ལ་རྣམས་བརྩེགས་པའི་གཟུགས་སུ་བསམ་མོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ཕྱག་མཚན་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་དང༌། ཁ་དོག་དང་གང་ནས་སྤྲོ་བའི་གནས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲོ་བ་དང་དེ་དག་ཟླ་གདན་ནམ་ཉི་གདན་ལ་འགོད་པ་དང༌། ཡང་ན་བསྡུས་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཐམས་ཅད་ཉི་གདན་ལ་འགོད་པར་བཤད། དེ་ནས་བསྲུང་མ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ང་ཉ་ཎ་མ་ན་བརྩེགས་པ་སོགས་སྙིང་ཁར་ཉི་མ་ལ་བཀོད་པ་ལས་སྤྲོ་བ་དང༌། རྣ་བ་གཡོན་གཡས་སོགས་ནས་སྤྲོ་བ་ཕྱོགས་གང་དུ་སྤྲོ་བ་རྣམས་གསལ་བར་གསུངས་ལ་ཟད་པར་དང་གཟའ་ཀླུ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་མ་གསུངས། ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་ཚངས་པ་དང་ཁྱབ་འཇུག་ལྗང་ཁུ་དང་སྔོན་པོ། བདེན་བྲལ་དང་

138 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

རླུང་ལྷ་ནག་པོ། གཤིན་རྗེ་དང་མེ་ལྷ་དམར་པོ། རྒྱ་མཚོ་དང་བདེ་བྱེད་དཀར་པོ། དབང་པོ་དང་གནོད་སྦྱིན་སེར་པོར་གསུངས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་མ་གསུངས། ཐམས་ཅད་སྤྲོས་ཟིན་པ་ན་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་དང་ནམ་མཁའ་དང་རླུང་དང་མེ་དང་ཆུ་དང་ས་རྣམས་ཁམས་དྲུག་ལས་བྱུང་བའི་ཁྲོ་བོའ་རྒྱལ་པོ་ ིརྣམས་དང། གཟུགས་མེད་གཟུགས་དང་ཕྱོགས་བཅུ་སྐྱོང་བ་དང་གཟའ་རྣམས་དང་ཀླུ་རྣམས་དང་འབྱུང་པོ་རྣམས་སྡེ་1

ཚན་དྲུག་གིས་བདག་ཉིད་བསྲུང་ཞིང་སྐྱོང་བ། ཕྱི་དང་ནང་རྣམས་སུ་ཁ་སྦྱོར་
དུ་གནས་སམ་རྣལ་འབྱོར་དུ་གནས་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་འགོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་པ་ནི་དེ་རྣམས་ཐབས་ཤེས་སུ་ཕྱི་དང་ནང་ནས་སྦྱོར་བའི་དོན། དེ་རྣམས་ཐབས་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་པ་འོང་རྒྱུ་འགྱུར་འཕྱུགས་པའམ། གང་ཡིན་བརྟག་གོ།དེ་ནས་བགེགས་དང་ལོག་འདྲེན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་གདབ་པར་བྱ་བ་ནི། དེ་ཡང་
དེ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ལས་གཞན་པ་བགེགས་དང་ལོག་འདྲེན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུས་ཁུག་ཅིག །རྡོ་རྗེ་ཞགས་པས་ཆིངས་ཤིག །ཁྲོ་བོའ་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་རྩེ་མོ་ ིམདུང་གི་རྣམ་པ་རྣམས་གནས་བཅུར་སྡང་བ་ལ་བཏབ་པར་བསམ་མོ། །སྔགས་རྣམས་ཁ་དོག་ལྔ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾཿཧོཿཧཾ་ཀྵཿཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཕཊ་ཕཊ་ཕཊ་སོགས་ཕུར་བུ་འདེབས་པ་དང་བརྡུང་བའི་སྔགས་དང། དེའི་མཇུག་ཏུ་དེ་ནས་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ལ་སོ་སོའ་སྔགས་ཀྱི་རྐང་པས་བཀའི་བསྒོ་བ། ཨོཾ་ཧཾ་བཛྲ་མཧཱ་ཨུཥྞཱི་ཥ་ཞེས་པ་ནས་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་སྔགས་རྣམས་རྫོགས་པ་དང༌། རཀྵཾ་ཙཀྲ་སོགས་ཀྱིས་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོའ་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་མཛད་དེ་འདི་ནི་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོའི་ཆོ་ ིགའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེ་ལྟར་རྒྱ་གཞུང་དེ་དག་གིས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་
གསུངས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁ་ཅིག་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་དང་གོ་རིམས་ཇི་ལྟ་བ་དང༌། ཁ་ཅིག་ཚིག་གིས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་ཀྱང་དོན་ཐོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་ཤགས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་ག་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་པར་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པར་སོང་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༠ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༦ ན ༤ རྣམས་ཏེ་ཚན་དྲུག་གི་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 139

མ་སོང་དོན་ལ་དཔྱད་ནས་འཇོག་དགོས་ཀྱི། རང་གི་བློ་དང་མཐུན་པ་གཅིག་བཟུང་ནས་གཞན་མཐའ་དག་མི་རིགས་སོ་ཞེས་གྱ་ཚོམ་དུ་སྨྲ་བར་མི་བྱ་ཞིང༌། གྲུབ་ཆེན་དེ་དག་གིས་མཐུན་པར་སྐབས་འདིར་གནས་དེའི་གཞི་བདག་ལ་གཏོར་མ་བྱིན་ནས་གཞན་དུ་སྤྲོ་བའི་སྔགས་བརྗོད་པ་མ་མཛད་ཅིང་ཡན་ལག་དྲུག་དགོད་པ་ལན་གཉིས་མ་མཛད། བསྲུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་ཤགས་དང་དེའི་རྒྱན་ཕྱག་མཚན་རྣམས་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ཀས་འགོད་པ་མཛད། ས་དྷུ་པུ་ཏྲས་ཀྱང༌། སྐབས་འདིར་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་དབང་བསྐུར་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་གདབ་སོགས་མ་མཛད་པ་ནི་འགྲེལ་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པས་དོན་གྱི་ཐོབ་པར་གོ་ནུས་པ་ལ་དགོངས་པས་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ཁ་སྐོང་བ་དགོས་སོ། །ཕུར་གདབ་ཀྱང་དབང་ལེར་གསུངས་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་བྱེད་དགོས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།།
སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་རང་གཙོ་བོའ་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཚོགས་ཞིང་སྤྱན་འདྲེན་ ིཔའི་ཚུལ་འགྲེལ་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཛད་ནས། ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ་ན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་མཆོད་པ་དང་སྡིག་བཤགས་སོགས་ནས་རྣམ་ཐར་བཞི་སྒོམ་པའི་བར་དང། དེ་ནས། དངོས་མེད་དངོས་པོར་མེད་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས། ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ། ཐ་མལ་གྱི་ཕུང་ཁམས་ཀྱི་གཉིས་སྣང་རགས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྡུས་ནས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་རྗེས་སུ་ཐ་མལ་པ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ངང་ནས། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་དོན་དུ་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ། རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་བཞེངས་པ་དང༌། དེ་ཡང་ནམ་མཁའི་ཁམས་དཔག་པ་ལས་འདས་པ་བལྟས་ལ། སྔོན་དུ་བརྗོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ལ་སོགས་པ་བསམ་མོ། །ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་བསྲུང་འཁོར་བཞིན་དང༌། དེ་ནས་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞིའི་དབུས་སུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསམ་པ་ནི་ཞེས་རི་རབ་ལ་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་ཞེས་གསུངས། དེའི་དབུས་སུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གདན་བཅས་བསྐྱེད་ནས། དེའི་དབུས་སུ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་བསྐྱེད་ཚུལ་

140 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བསྲུང་འཁོར་དུ། རྡོ་རྗེ་ཤགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་བྱ་སྟེ། སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྒྲས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་བའི་ཚོགས་རྣམས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ལ་གཞུག་པ་དང༌། ཡུམ་གྱི་པདྨར་སྤྲོས་པ་སླར་སྤྲོས་ཏེ་རང་ལ་བཅུག །དེ་ནས་ཡུམ་གྱི་པདྨར་སྤྲོས་པའི་ཐིག་ལེ་ལས་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་མར་མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་ནས་རང་ལ་འཇུག་པ། ལྷ་གཞན་རྣམས་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཚིགས་བཅད་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་བསྐྱེད་ནས་རང་རང་གི་གནས་སུ་དགོད་པ། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེའི་དབང་བསྐུར་བ། སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཞུ་བ། རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་གླུས་བསྐུལ་བ་ལས་བཞེངས་པ། དེ་ལ་ཐོག་མར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་བྱས་ཏེ། ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་དགའ་བའི་སྒྲས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷ་སྔར་སྤྲོས་པ་རྣམས་རང་གི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ངོ་བོར་རང་གི་ལུས་ལ་ཞུགས་ཆགས་པའི་མེས་ཞུ་བ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཕྱུང་བའི་ཐིག་ལེ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་བདག་པོར་གྱུར་པའི་ལྷ་རྣམས་སྤྲོས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་པ་སྔར་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ། སྙིང་ཁ་ནས་རྡོ་རྗེ་ཤགས་སྤྲོས་པས་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་སོགས་དང༌། དབང་བསྐུར་གྱི་ཚིག་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པར་རྒྱས་གདབ། ཕྱག་འཚལ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱེད་པར་གསུངས་ལ། དེར་རྣམ་སྣང་ལ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱས་གདབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ཉིད་མཛད་དོ།།
དེ་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རླབས། མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་སྟེ་སྙོམས་པར་
འཇུག་པའི་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར། ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར། དེའི་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་ཐབས་ལེའུ་ལས་ ིགསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་ཕྲ་ཐིག་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་དྲངས་ནས་དེ་དག་གི་བཤད་པ་མདོར་བསྡུས་དང་བཅས་པ་མཛད། དེ་ནས་སྔགས་བཟླས་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་སྔགས་བཟླས་པའི་ཚུལ། འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲུག་གི་སྔགས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཨོཾ་ཧྲཱཾ་་ ་ཧྲཱུཾ་་ཧྲཱཿསྭཱཧཱ། ཞེས་པའི་སྔགས་འདིའི་མཐར་ན་མོ་བཅུག་པས་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས། ངེས་དོན་གྱི་སྔགས་རྫོགས་རིམ་པའི་སྲོག་དགང་བ་དང༌། དབྱུང་བ་དང༌། བུམ་པ་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་བཤད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་མཆོད་བསྟོད་བྱས་ཏེ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་དང༌། ཐུན་མཚམས་སུ་གཏོར་མ་སྦྱིན་པའི་ཆོ་ག་ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་མཛད་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 141

དོ། །འདིས་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་གྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཛད་པར་དགོངས་ལ། འོན་ཀྱང་རྟེན་བརྟེན་པའི་རྣམ་གཞག །དབང་བསྐུར་གྱི་ཆོ་ག་རྣམས་དངོས་སུ་མ་མཛད་ཅིང༌། དངོས་སུ་མཛད་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་འགྲེལ་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་སོ།།
སློབ་དཔོན་འདིས་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་དང༌། ཚེས་ལྷའི་སྐུ་མདོག་སོགས་གཞན་དང་མི་
འདྲ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ནི་འོག་ཏུ་དཀྱུས་མ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱ་ཞིང་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲོ་བའི་ཐོག་མར་མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ་དང༌། རྡོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་སྤྲོས་ནས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་འཇུག་པ་ནི་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོའ་ཕྱག་མཚན་སོགས་བསྐྱེད་པ་ན་སྔར་རྡོ་རྗེ་ ི ཤགས་ལ་བཤད་པའི་གླང་པོ་ཆེའི་པགས་པ་དང་ཀླུའི་རྒྱན་སོགས་མི་བྱེད། ཕྱག་མཚན་རྣམས་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་འགོད་པ་མི་བྱེད། གཞན་ཕྱག་མཚན་སོགས་ཁྱད་པར་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་སྔར་བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་དགོད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རྡོ་རྗེ་ཤགས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་སོགས་སྔགས་ཀྱིས་འགོད་པར་འདིར་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང༌། འོག་ཏུ་གཏོར་མའི་སྐབས་སུ་ཁྱིའི་ཕྱག་རྒྱས་གྲོང་གི་བདག་པོ་རྣམས་ལའོ། །རྩེ་ལྔ་པའི་ཕྱག་རྒྱས་ཁྲོ་བོའ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལའོ། །གྲི་གུག་གི་ཕྱག་ ིརྒྱས་ཟད་པར་རྣམས་ལའོ། །རལ་གྲིའི་ཕྱག་རྒྱས་ལྷ་རྣམས་ལའོ། །རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་རྒྱས་གཟའ་རྣམས་ལའོ། །པདྨའི་ཕྱག་རྒྱས་ཀླུ་རྣམས་ལའོ། །འཁོར་ལོའ་ཕྱག་རྒྱས་འབྱུང་པོ་རྣམས་ལའོ་ཞེས་ ིཕྱག་རྒྱ་དེ་དག་གིས་གཏོར་མ་སྦྱིན་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང༌། མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་ཕྱག་རྒྱ་འདི་དག་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་གྱི་གཏོར་མ་སྦྱིན་པའི་ཕྱག་རྒྱར་བྱེད་པ་ནི་བཞད་གད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། གྲུབ་ཆེན་འདི་དག་དང་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཅག་གི་བླ་མ་དམ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞད་གད་དང་དབྱེ་བའི་གནས་སུ་བྱེད་པའོ།།
བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་ཚུལ་ནི་བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྔོན་དུ་ཚོགས་ཞིང་དང༌།
ཡིག་བརྒྱ་སོགས་མཛད་པ་དང༌། མི་མཛད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་དྲུག་དགོད་པ་ལན་གཉིས་མཛད་པ་དང༌། གཅིག་ཁོ་ན་མཛད་པ་དང༌། ཕལ་ཆེར་མཐུན་པར་བདུད་

142 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བགེགས་བསྲེག་པའི་སྔོན་དུ་ཡུལ་བདག་གྲོང་བདག་གནས་བདག་རྣམས་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན་པ་དབང་ལེར་གསུངས་པ་བཞིན་མཛད་པ་དང༌། བསྲུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་ཤགས་ལ་རྒྱན་དང་ཕྱག་མཚན། སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་འགོད་པ་དང་མི་འགོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་དང༌། རྡོ་རྗེ་ཤགས་དང་དབང་ལེར་བཤད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དོན་གཅིག་མི་གཅིག་གི་ལུགས་གཉིས། ཟད་པར་དང་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་མི་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་ལུགས་སྣ་ཚོགས་པ་དང༌། སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ལས་གང་འཐད་པ་དང༌། སྔར་བཀོད་པའི་རྒྱ་གཞུང་དེ་དག་གི་བཞེད་པ་རྣམས་ལས་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པར་གང་སོང་བ་ནི། སྒྲུབ་ཐབས་འདིར་མཛད་པ་འགྲེལ་པའི་དགོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཚུལ་དེ་ལ་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རང་རང་གི་ཐད་སོར་བཤད་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་སློབ་དཔོན་
གྱི་མན་ངག་ལ་མ་ལྟོས་པར། རྒྱུད་ལ་རང་དགར་འཇུག་པ་དགག་པའི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང༌། ཆོ་གའི་ཡན་ལག་རྣམས་གོ་རིམས་འཁྲུགས་པ་དང་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གསུངས་པ། ཚད་མར་གྱུར་པའི་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བཤད་སྦྱོར་བའི་མན་ངག་གིས་དགོངས་པ་བཀྲལ་ནས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་ཆོ་གའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་དགོས་ཀྱི། ཚིག་གི་རིམ་པ་གླེགས་བམ་དུ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་བྱར་མི་རུང་བ་ནི་སྤྱིའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་ཡང་དབང་ལེར་ཆོ་གའི་རྣམ་གཞག་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་སླ་བར་མ་མཛད་པར་གོང་འོག་ཏུ་གོ་རིམས་འཁྲུགས་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ན། གཞུང་གི་ཚིག་གོ་རིམས་འཁྲུགས་པ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་དོན་གྱི་གོ་རིམས་ལེགས་པར་སྒྲིགས་ཏེ། དོན་ཚན་སོ་སོའ་ཡན་ལག་རྣམས་ ིཕྱོགས་རེར་བསྡུས་ནས་ཆོ་གའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་དགོས་སོ།།
དེ་ལྟར་ན་བསྲུང་འཁོར་སྟོན་པ་ན་ཡང༌། དབང་ལེར་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་རིམ་གྱི་ཆོ་ག་
རྣམས་དང་གོ་རིམས་སྤེལ་ཏེ། དང་པོར་བསྲུང་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་རགས་པ་གཅིག་བསྟན། དེའི་འོག་ཏུ་ས་བཟུང་བ་དང་སྦྱངས་པ་སོགས་ལས་རིམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོ་ག་དུ་མ་ཞིག་བསྟན་པའི་འོག་ཏུ་སྔར་བཤད་པའི་བསྲུང་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་གོ་རིམས་དང༌། ཆོ་གའི་ཡན་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 143

ལག་སྔགས་དང་བཅས་པ་དང༌། མཚན་མ་ངན་ན་སླར་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ་དང༌། མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན་པ་སོགས་ཀྱིས་བགེགས་བཟློག་པར་གསུངས། བསྲུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོའ་རྒྱན་དང་ཕྱག་མཚན་སྔགས་ཀྱིས་འགོད་པ། ཡེ་ཤེས་པ་ ིདགུག་གཞུག །དབང་བསྐུར་བདུད་བགེགས་ཚར་གཅོད་པའི་སྔགས་རྐང་པ་བཅུ་དྲུག་པ་དང༌། བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་གོང་འོག་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། ཚིག་ཚོགས་སྐྱུང་བའི་ཕྱིར་འོག་ཏུ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མཛད། སླར་ཡང་བགེགས་བཟློག་པ་ན། མཁའ་འགྲོ་མའི་ཚོགས་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་ཚིགས་རྣམས་ནི་ལེའུ་ལྔ་པ་ལས་སྔགས་འདི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དྲག་པོའ་ལས་ལའོ་ཞེས་པ་ནི་ངེས་པའོ། །ཞེས་ལེའུ་ལྔ་པ་ལས་གསུངས་པའི་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་ ིམཁའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དྲུག་ལ་གནས་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྔགས་ཀྱང་བརྗོད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ལས་དབང་ལེར་གསུངས་པ། དཀྱིལ་འཁོར་ལས་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་སྔོན་དུ་སྒོམ་པའི་བསྲུང་འཁོར་ལ། ས་སླང་བ་སྦྱངས་པ་སོགས་བར་བར་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་མི་དགོས་པས་དོར་ཏེ། ས་ཆོག་དང་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་བསྲུང་འཁོར་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཡན་ལག་གོང་འོག་ཏུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིགས་ནས་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་རང་ལུགས་འཇོག་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ།
སྔོན་འགྲོ་ཚོགས་གཉིས་བསག་པ། དངོས་གཞི་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པ། མཇུག་གཏོར་མ་ཕུལ་ཏེ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་བསྲུང་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་འོག་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པ་སྐབས་འདིར་ཡང་བྱེད་པར། པདྨ་དཀར་པོའ་ཞལ་གྱི་ལུང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་གསུངས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་ཚོགས་ཞིང་ ིམཆོད་པ་མི་འཐད་དེ། འོག་ཏུ་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་བྱེད་པ་དང་ཟློས་པར་འགྱུར་བས་སོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དབང་ལེར་བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྔོན་དུ་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱས་ནས། སླར་ཡང་ས་བཟུང་བའི་སྐབས་སུ་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྔོན་དུ་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པ་བཤད་པ་ལའང་ཟློས་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །མི་མཚུངས་ཏེ། སྐབས་འདིར་སྒྲུབ་ལེར་

144 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བཤད་པ་བཞིན་བྱེད་དགོས་པས་སོ་སྙམ་ན་སྒྲུབ་ལེར། སྔར་བརྗོད་བསྲུང་བ་བྱས་ནས་1

ཞེས་སྔར་
དབང་ལེར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བསྲུང་འཁོར་སྒོམ་ཚུལ་དེ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སླར་ཡང་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་ལ་འཇུག་པར་བཤད་ཅིང༌། དབང་ལེར་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་གོ་རིམས་འཆད་པ་ན་འདིར་དང་པོར་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིམ་པས་ཁ་རྣམ་པར་དག་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མཆོད་པ་དང༌། སྡིག་པ་བཤགས་པ་དང༌། བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང༌། གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང༌། བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དབུལ་བ་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང༌། ལམ་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་བྱས་ནས་ལྷ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་སྔགས་ཀྱི་ཚིགས་རྣམས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཧོཿཧཾ་ཀྵཿཔྲ་ཛྙོ་པ་ཡོ་སོགས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང༌། བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྔོན་དུ་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པ་བྱེད་པ་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་པས་འཐད་པར་གསུངས་ཤིང༌། སླར་དངོས་གཞིའི་མགོར་ཡང་མཛད་པས་མཁས་པ་སྔ་མ་དང་ཡང་མཐུན་ཞིང་ལེགས་སོ།།
དེས་ན་ཚོགས་ཞིང་སྤྱན་དྲངས་པ་ནས། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བར་འོག་ནས་འབྱུང་
བ་ལྟར་བྱ་ཞིང་ཡིག་བརྒྱའི་སྒོམ་བཟླས་བྱེད་པ། སྐབས་འདིའི་རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྡན་རྣམས་ལས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཅིང༌། དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་གྱི་སྐབས་སུའང་རང་རང་གི་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྡན་ལས་སྐབས་འདིར་བྱེད་པ་མ་བཤད་ཀྱང༌། དམ་ཚིག་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་སུ་ཐུན་མཚམས་སུ་བྱེད་པར་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང༌། དེའི་དགོས་པ་སྐབས་འདིར་བྱས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་དང༌། འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་བླ་མ་སྔ་མ་དག་གིས་མཛད་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་གྱི་སྐབས་དང་འདི་གཉིས་ལ་རུང་མི་རུང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པས་འདིར་ཡང་བྱེད་པ་ལེགས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་རྗེ་བུས་རྡོར་སེམས་ས་བོན་ཧཱུཾ་ལས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཀྱང༌། སྐབས་འདིར་རྡོར་སེམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དག་པའི་ས་བོན་ཀྵཿལས་བསྐྱེད་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༤༦༧ ཕྲེང་། ༡༥

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 145

པར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།
དེའི་རྗེས་སུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་བྱ་བའི་ཚུལ་དངོས་ནི། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་
ཧོཿཧཾ་ཀྵཿཔྲཛྙོ་པ་ཡོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྔགས་བརྗོད་ནས་བྱ་བར་གསུངས་པའི་སྔགས་དོན་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེའི་བདག་པོ། བདག་གི་ལུས་ངག་སེམས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ལ་རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་མཛོད་མཛོད། ཕུང་པོ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཞི་ཚུགས་ཤིག །ཅེས་པ་ཡིན་ལ། སྔགས་འདི་བརྗོད་ནས་རང་གི་གཙུག་ཏོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཝཾ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཞེས་པ་ནས། ཞི་བ་དང་རྒྱས་པ་ལའོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་འདིར་སྐབས་སུ་བབས་པས་མཛད་ལ། དབང་དུ་དགུག་པ་ལ་རཾ་ལས་ཉི་མ། བསད་བསྐྲད་གཉིས་ལ་ཡཾ་ལས་སྒྲ་གཅན། རེངས་རྨོངས་གཉིས་ལ་ལཾ་ལས་དུས་མེ། གསོ་བ་ལ་ཧཾ་ལས་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོམ་པར་བཤད་པ་རྣམས་འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་འདི་དག་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བཟླས་ཀྱི་དོད་ཡིན་པས། འདི་ལས་གཞན་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་དོན་མ་རྟོགས་པ་སྟེ། འདིར་དགོས་པ་ནི་འོག་ཏུ་རིགས་དྲུག་འགོད་པའི་གཞི་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བས་དབེན་པའི་དག་པའི་སྣང་བར་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ལུས་དག་པ་སྔོན་དུ་བཏང་བ། དེའི་རྗེས་སུ་སྭ་བྷཱ་ཝའི་སྔགས་དོན་དྲན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཐ་མལ་གྱི་འཛིན་པ་བཀག་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་སྟེ་སེམས་དག་པར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་དག་པའི་རིགས་དྲུག་གི་རྣམ་པར་ཤར་བར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།།
དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྔགས་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་སྐུ་
གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བ་ལ་ཐོག་མར་ཕྱག་རྒྱ་བཅིང་བའི་དོན་དུ་ལག་པ་བཀྲུ་བའི་སྔགས་ཨོཾ་ཧྲཿཞེས་སོགས་ཏེ། སྔགས་དོན་ནི་ཐམས་ཅད་མཚོན་ཆའི་རྒྱལ་པོ་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པ་མཐར་བྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་རྣོན་པོ་སྡུག་བསྔལ་གཅོད་པ་བདག་གི་ལག་པ་རྣམ་པར་དག་པར་མཛོད་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ལག་པ་གཉིས་ཟླ་ཉི་ཧཱུཾ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པར་བསྐྱེད་ཚུལ་འདི་དག་འགྲེལ་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང༌། བསྒོམ་དོན་ནི་

146 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་ནས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ཡིན་ལ། བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྔགས་ནི་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཧོཿཧཾ་ཀྵཿཞེས་སོགས་ཏེ། སྔགས་དོན་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མངའ་བདག་རྡོ་རྗེའི་སྐུ། བདག་གི་ལུས་ངག་སེམས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ལ་རྡོ་རྗེའི་སྐུའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད་མཛོད་ཅེས་པའོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་སྐུའི་རང་བཞིན་ནམ་བདག་ཉིད་ཅན་ངའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས། ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་སྔགས་བརྗོད། ཡན་ལག་དྲུག་དགོད་པས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་རང་གི་སྙིང་ཁར་ཨོཾ་ཧྲཱྀཾ་ཞེས་སོགས་དང༌། དགོངས་པའི་སྐད་གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྙིང་ཁ་ལྟེ་བ་ཞེས་སོགས་ལན་གཉིས་གསུངས་པ་གདམ་ང་ཅན་ཡིན་པར་བཞེད་པས། ལུགས་སྔ་མ་འགའ་ཞིག་དང་མི་མཐུན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འདི་དག་གི་སྔགས་དང་གོ་རིམ་ནི་འགྲེལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཛད་དོ།།
དེའི་འོག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདུད་གཞོམ་པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྔོན་དུ་ཞིང་
སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་བྱིན་ནས་བྱ་བར་དབང་ལེ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་སྒྲུབ་ཐབས་སྒོམ་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དབང་ལེར་སློབ་མ་དབང་བསྐུར་བའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན་སྔོན་དུ་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བའི་ས་བརྟག་པ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་ཡོ་བྱད་བུམ་པ་དང་ཕུར་བུ་དང་རྡུལ་ཚོན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ལུས་ལ་རྡོ་རྗེ་བཀོད་ནས་བགེགས་བསྲེག་པའི་ཚུལ་འདི་ཐོག་མར་བསྟན་པ་ནི། སྒྲུབ་ཐབས་སྒོམ་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བའི་ལས་བྱེད་པ་གཉིས་ཀའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོག་མར་བདག་བསྲུང་བར་བྱེད་པའི་བསྲུང་འཁོར་འབྲིང་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སྔོན་དུ་ཞིང་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་བྱིན་ནས་བདུད་བགེགས་བསྲེག་པར་གསུངས་པ་ནི། སྔོན་དུ་ཞིང་སྐྱོང་ལས་སློང་བའི་ཚུལ་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་གཏོར་མ་སྦྱིན་པའི་སྔགས་ཀྱི་ཚིག་ཨི་དཾ་སྠཱ་ནཾ་ཏྱ་ཀ་ཏྭ་བ་ཧྱེ་མཎྜལ་བྷཱུ་མྱཱཾ། ཞེས་པའི་དོན་གནས་འདི་དོར་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞི་ལ་གནས་པར་མཛོད་ཅེས་པ་ཡིན་ནོ།།
ཁ་ཅིག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་ས་བསླང་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་ཐབས་སྒོམ་པའི་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 147

སྐབས་གཞན་དུའང་བྱ་དགོས་པར་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་བཞེད་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་ཐབས་སྒོམ་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཞིང་སྐྱོང་གནས་འདི་དོར་ནས་གཞན་དུ་སོང་ཞེས་གཞན་དུ་སྤོ་དགོས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་ཡང་འདོད་ན། འོག་ཏུ་ས་སྦྱང་བའི་སྐབས་སུ་ཨ་པ་ར་སྠ་ནཾ་གཙྪ་ཞེས་གཞན་དུ་སྤོ་བ་ཡིན་གྱི། ས་བཟུང་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་གནས་འདི་དོར་ནས་སོང་ཞེས་མི་བརྗོད་པར། སྭ་སྠ་ནཾ་ཞེས་པར་བསྒྱུར་ནས་རང་གི་གནས་སུ་བྱོན་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པར་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་མཆན་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་ཇི་ལྟར་སྤོང༌། གཞན་ཡང་འདི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་རིམ་གྱིས་ས་སློང་བ་མ་ཡིན་ན། འགྲེལ་པར་ཞིང་སྐྱོང་ལས་བསླང་བ་སྐབས་གཞན་གང་དུ་གསུངས། དུས་ཞབས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཡན་ལག་བཞི་པ་ལས་སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མ་བྱས་ནས་བགེགས་བསྲེག་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཁྱོད་རང་ཉིད་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་ལེན་འཐད་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཕྱག་ལེན་འཁྲུལ་སྤོང་སྟག་ཚལ་བས་མཛད་པ་ལས་སྐབས་འདིར་སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མ་མི་མཛད། ཞིང་སྐྱོང་གི་གཏོར་མ་དང༌། བསྲུང་མ་དྲུག་ཅུའི་གཏོར་མ་ཙམ་ཞིག་བཤམས་པའི་ཕྱག་ལེན་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང༌། འདི་ཉིད་བུ་ལུགས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཚད་མར་བྱེད་ལ། རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མ་མི་འབྱུང་ངོ༌།།
དེས་ན་དུས་ཞབས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་དོན་ནི་དེར་བསྲུང་འཁོར་རྒྱས་པ་དང༌། བསྲུང་མ་
དྲུག་ཅུའི་གཏོར་མ་མ་མཛད་པར་དེའི་དགོས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མ་ནི་བསྒྲུབ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་གཞོལ་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་འབུལ་བ་ཡིན་ནོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་གྱི་སྐབས་སུ་རང་རང་གི་ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་འབུལ་བ་དེ་ལ་ཞིང་སྐྱོང་གི་གཏོར་མ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཛད་མོད། དེ་དང་སྐབས་འདིའི་ཞིང་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན་པར་གསུངས་པའི་ཞིང་སྐྱོང་མི་གཅིག་སྟེ། འདིའི་ཞིང་སྐྱོང་ནི་ས་ཕྱོགས་དེར་གནས་པའི་ཡུལ་བདག་གྲོང་བདག་གནས་བདག་གསུམ་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་འདིར་སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མ་མཛད་ཀྱང༌། དེའི་དོད་བསྲུང་མ་དྲུག་ཅུ་ལ་གཏོར་མ་བྱིན་ནས་འཕྲིན་ལས་འཆོལ་བ་ཡིན་པས། བསྲུང་འཁོར་རྒྱས་པ་བསྒོམ་པ་ལ་

148 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མ་མི་མཛད་པ་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་ལེན་བཞིན་ལེགས་པས་འདིར་ཡང་སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མ་མི་མཛད་དོ།།
དེས་ན་དབང་ལེར་གསུངས་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་རིམ་གྱི་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་ཚང་
བར་གསུངས་པ་དང༌། དེའི་ནང་གི་བསྲུང་འཁོར་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལས། ཞིང་སྐྱོང་ལ་ས་བསླང་བ་སོགས་ས་ཆོག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི། བསྲུང་འཁོར་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ལ། ཞིང་སྐྱོང་ལ་ས་སློང་བའི་གཏོར་མ་འདིར་གསུངས་པ་ཡང་ས་ཆོག་ཁོ་ནའི་ཡིན་པས་སྒྲུབ་ཐབས་རྐྱང་པ་བསྒོམ་པ་ལ་བསྐྱེད་དོན་མེད་ཅིང་ཕུར་གདབ་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་སྔོན་དུ་བྱ་བའི་བསྲུང་འཁོར་ལའང་བྱེད་པ་ཚད་ལྡན་གྱིས་མང་དུ་བཤད་པས་ངེས་པར་མི་དགོས་ཞེས་བྱའི་མི་རུང་ཞེས་མི་གསུང་ངོ༌།།
དེས་ན་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱུན་པར་བསྒོམ་པ་ལ་ཕུར་གདབ་ངེས་པར་མི་དགོས་པས་འདིར་མ་
མཛད་དོ། །ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པ་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བར་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་དང་བསྲུང་འཁོར་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྔོན་དུ་ཡང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འགྲེལ་པའི་ཚིག་གི་རིམ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་བྱ་བར་རིགས་སོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཆོ་གའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཁྲུགས་ནས་རང་གི་ལུགས་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་བླ་མའི་མན་ངག་གིས་སྒྲིག་དགོས་པར་མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལ་སྐབས་འདིར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནད་རྣམས་སུ་རྡོ་རྗེ་འགོད་པ་ན། རྡོ་རྗེ་དང་གསང་
བདག་ལ་ཅེས་པའི་གསང་བ་ནི། བླ་མ་ཁ་ཅིག་འབྲས་བུ་ལ་འཆད་ཀྱང་བི་བྷུ་ཏ་ཙནྟྲས་ལྟེ་འོག་གི་གསང་གནས་ལ་འཆད་པ་ལེགས་ཤིང༌། ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་སོར་བསྒོམ་པའི་རྡོ་རྗེ་རྣམས་ཀྱི་རྭའི་གྲངས་ཐ་དད་པ་གསུངས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་དྲུག་དང་སོར་ཚིགས་ལ་བསྒོམ་པ་རྣམས་གནས་དེ་དག་གི་རྩ་འཁོར་གྱི་འདབ་མ་ལྟེ་བ་དང་བཅས་པའི་གྲངས་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། དབང་པོ་སོ་སོའ་སྒོར་བསྒོམ་པ་ནི། སྒོ་རེ་རེ་ན་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པས་དེའི་གྲངས་ ིདང་མཐུན་པར་རྩེ་མོ་གསུམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དབང་པོ་སོ་སོའ་སྒོ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་ཕྱིར་འཕོ་ ིབ་སོ་སོར་སྡུད་པའི་རྫོགས་རིམ་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་སྒྲུབ་པ་དང༌། དབང་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 149

པོ་སོ་སོའ་སྒོ་ནས་བདུད་དང་བགེགས་འཇུག་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། གནས་གཞན་དུ་རྩའི་ ིགྲངས་དང་མཐུན་པར་སྒོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་རྩ་དེ་དག་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་དྷཱ་ཏཱིར་འགོག་པའི་སྨིན་བྱེད་དང༌། རྩ་དེ་དག་ནས་འཆི་རླུང་རྒྱུ་བ་འགོག་པ་དང༌། ལུས་ལ་བགེགས་ཀྱི་གནོད་པ་བསྲུང་བའི་གོ་ཆ་བསྒོ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །རྡོ་རྗེ་དེ་རྣམས་ལས་ཕྱོགས་སོ་སོར་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་བདུད་དང་བགེགས་བསྲེག་པར་གསུངས་ནས། དེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྔགས་འདིར་མ་གསུངས་པར་འོག་ཏུ་བཤད་ནས་གོང་གི་སྐབས་འདིར་བྱ་བར་དེའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་སོ།།དེའི་འོག་ཏུ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་དང་འབྱུང་བ་རིམ་བརྩེགས་
བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཁང་བརྩེགས་རྭ་བ་བསྲུང་མ་དྲུག་ཅུ་སྤྲོ་བ། དེ་དག་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན་པའི་སྔགས། དེ་རྣམས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བའི་བར་བཤད་ནས། དེ་ནས་ས་བཟུང་བའི་སྔོན་དུ་སའི་ལྷ་མོ་ལ་མཆོད་ནས་གསོལ་བ་དང༌། སངས་རྒྱས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་བགེགས་ལ་ཕུར་བུས་གདབ་པ། ཕུར་བུ་བསྲུང་བའི་ཁྲོ་བོ་དགོད་པ་བསྟན། དེའི་རྗེས་སུ་སླར་ཡང་ས་བརྐོས་ནས་སྦྱང་བ་དང༌། དེ་ཉིད་རྫོགས་པ་དྲུག་གི་ཉི་མ་ལ་བྱ་བ། དེ་ནས་ས་བཟུང་བ། ཚེས་བཅུ་གཉིས་ལ་ཐིག་གདབ་པ། བཅུ་གསུམ་དང་བཅུ་བཞི་ལ་རྡུལ་ཚོན་འགྱེད་ལ། བཅོ་ལྔ་ལ་དབང་སྦྱིན་པ་སོགས་དུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་སོགས་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་མ་སྟ་གོན་བྱ་བ། དེ་ནས་རྫས་ལྔ་ལྷག་ནས་ཡོངས་འཇོམས་སྤངས་ཏེ་ཐིག་གདབ་པ། ཐིག་སྐུད་དང་རྡུལ་ཚོན་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་བཤད་ནས། དེ་རྣམས་གླེགས་བམ་གནས་པའི་གོ་རིམས་ཡིན་ཀྱང༌། ལག་ཏུ་བླང་བའི་ཆོ་གའི་གོ་རིམས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ད་ནི་སྔོན་གྱི་སའི་ལྷ་མོ་སྤྱན་དྲངས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཇི་སྲིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདིའི་བར་གྱི་སྔགས་ཀྱི་ཚིག་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང༌། ལྷའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བདུད་ཚར་བཅད་པའི་སྔགས་དང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ཡན་ལག་དགོད་པ་དང༌། ིསྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྦྱང་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་དང་པོར་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིམ་པས་ཁ་རྣམ་པར་དག་པ་དང། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པ་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བར་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་སྦྱོང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཡན་ལག་དྲུག་དགོད་པའི་བར་གྱི་གོ་རིམས་དང༌། དེ་ནས་བསྲུང་

150 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

འཁོར་རྒྱས་པ་སྒོམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྭ་བ་སོགས་བསྐྱེད་པའི་སྔགས་དང༌། ཁྲོ་བོ་བཅུ་ལ་བཀའ་བསྒོ་བའི་སྔགས་རྣམས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་ལག་ཏུ་བླང་བའི་རིམ་པ་སྒྲུབ་ཐབས་འདིར་གསུངས་པ་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས། བློ་གྲོས་ཆུང་ངུའི་ལོག་རྟོག་གི་མུན་པས་བསྒྲིབ་པར་མི་བྱའོ། །གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྷའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བདུད་ཚར་བཅད་པའི་སྔགས་དང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ཡན་ལག་དགོད་པ་དང་ཞེས་སོགས་སྔར་བསྐྱེད་ཟིན་ ིཔའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དྲག་པོའ་ཞེས་པར་གསལ་བས་འོག་ཏུ་རྒྱན་རྣམས་དགོད་པའི་གཞི་རྡོ་རྗེ་ ིའཇིགས་བྱེད་དང་སྔར་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཤགས་དོན་གཅིག་པར་བསྟན་ནོ།།
འོ་ན་བསྲུང་འཁོར་དང་རྭ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒོམ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། ནམ་མཁའ་དང་ས་
འབྱར་བ་ཟླུམ་པོར་སྣང་བའི་མཚམས་ནས་རྭ་བ་གསུམ་དང༌། ཡུལ་འཁོར་བསྲུང་བའི་དོན་དུ་ཡུལ་འཁོར་གྱི་མཚམས་ནས་རྭ་བ་ལྔ་བསྒོམ་པ་དང༌། རྭ་བའི་ནང་དུ་ཁང་བརྩེགས་བསྒོམ་པའི་དབུས་ནས་ཡུལ་འཁོར་གྱི་མཚམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་འོག་གཞི་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞིར་འགྲེལ་པ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྭ་བ་རྣམས་ཟླུམ་པོ་འོག་གཞི་དང་བཅས་པ་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་གནས་པར་བྱས་པའི་རྭ་བ་ནང་མའི་དབུས་སུ་ཁང་བརྩེགས་སྒོམ་ཞིང༌། དེ་ཡང་ཐོག་གསུམ་རིམ་སོགས་སུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པས་མཐོན་པོར་བརྩེགས་པས་ན་ཁང་བརྩེགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐོག་རིམ་པ་གཅིག་ཡིན་ཞིང་ཁང་བརྩེགས་ཀྱི་འོག་གི་གཞི་དང་རྭ་བའི་མཐིལ་རྣམས་ལ་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞིར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཁང་བརྩེགས་ཀྱི་ནང་གི་དབུས་ཀྱི་བར་སྣང་ལ་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའམ། འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་པ་གང་རུང་བྱས་ནས་ལྟེ་བ་ལ་རྡོ་རྗེ་ཤགས། ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་འདབ་བརྒྱད་ལ་ཁང་བརྩེགས་ཀྱི་ནང་གི་སྟེང་དུ་གཙུག་ཏོར་དང་འོག་གི་ས་གཞི་ལ་གནོད་མཛེས་འཇོག་པ་ནི་འགྲེལ་པར་གནོད་མཛེས་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་ལ་འཇོག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་བྱས་པས་འགྲེལ་པར་བསྲུང་མ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཁང་བརྩེགས་དང་རྭ་བའི་ཕྱི་
ནང་དུ་དགོད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་བྱ་སླ་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་འདོད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་པདྨ་དཀར་པོའ་ཞལ་གྱི་ལུང་ལས་གནོད་པ་གསུངས་པ་རྣམས་བཟློག་ཏུ་མེད་དོ། །རྭ་བ་ཟླུམ་ ིཔོའ་སྟེང་གི་ཐོག་རྣམས་རྡོ་རྗེའི་གུར་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ཡང་རྭ་བ་དང་བར་མཚམས་མེད་པ་འབྲེལ་ ི

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 151

1

བའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མདའི་དྲ་བ་རྣོན་པོས་ཁྱབ་པའོ། །འགྲེལ་པར་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་པ་ལ་ཁྲོ་བོ་འགོད་པར་གསུངས་པ་ནི། ཁང་བརྩེགས་བསྒོམ་པ་ལས་ཡང་ན་རྭ་བའི་ནང་དུ་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་པ་དང་ཁང་བརྩེགས་གཉིས་སྦྲགས་མར་བྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཞིང༌། རྭ་བ་ལྔའི་2

ཁ་དོག་ནི་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་དང་མཐུན་པར་ནང་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དཀར་
དམར་ནག་པ་གསུམ་དང༌། ལྗང་ནག་དམར་དཀར་སེར་བ་ལྔ་ཡིན་པས། ཕྱི་ནས་བགྲངས་པ་ན་རིམ་པ་དེ་ལས་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་སྐབས་འདིའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།
ཡུལ་འཁོར་གྱི་མཚམས་ཇི་ཙམ་ཡིན་འགྲེལ་པར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང༌། ཐོ་རངས་
དང་སྲོད་ཀྱི་མཚམས་སུ་ནམ་མཁའ་དང་ས་འབྱར་བ་ཟླུམ་པོར་སྣང་བ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡུལ་འཁོར་བསྲུང་བའི་དོན་དུ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། རང་ཡུལ་འཁོར་ཇི་ཙམ་བསྲུང་བར་འདོད་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཚད་དུ་སྒོམ་པས་ཆོག་པར་གྲུབ་པས་ཚད་ངེས་པ་མི་དགོས་ཀྱི་འདི་ལྟར་གསལ་བར་གསུངས་ཀྱང༌། ད་དུང་ཡུལ་འཁོར་གྱི་ཚད་དཀའ་འོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བདག་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཚད་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག་སྟེ། འོན་ཀྱང་བསམ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོབས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པས་རང་དབང་མེད་པར་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་སོ་ཞེས་རང་གི་ངང་ཚུལ་སྟོན་པའོ།།
འདིར་བསྲུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐོག་མར་བསྲུང་འཁོར་
དང་ཁང་བརྩེགས་ཀྱི་དབུས་སུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཤགས་ལ། སྔགས་ཀྱིས་རུས་རྒྱན་དང༌། ཀླུའི་རྒྱན་དང༌། ཕྱག་མཚན་སོགས་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འགྲེལ་པའི་སྐབས་གང་དུའང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོག་ཏུ་མལ་སྟན་ལྷག་གནས་བྱས་ནས་མཚན་མ་ངན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ན་ཀླུ་དང་རུས་རྒྱན་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་སྔགས་ཀྱིས་འགོད་པ་དང་རྐང་པ་བཅུ་དྲུག་པ་དང་ཡན་ལག་སོ་སོའ་ཕྲེང་སྔགས་རྐང་པ་བདུན་ ིཅུ་རྩ་གཉིས་པ་བརྗོད་པ་སོགས་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ནི་རྡོ་རྗེ་ཤགས་དང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཡུམ་ཅན་ཡིན། རྡོ་རྗེ་ཤགས་ལ་ཡུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྡོ་རྗེ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༥ བ ༥ བར་མཚམས་མེད་པ་འབྲེལ་རྭ་བའི་ཕྱི་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༥ བ ༦ རྭ་བ་ལྷའི་ཁ་དོག་ནི་

152 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཤུགས་དང་འཇིགས་བྱེད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་མི་གཅིག་གོ་ཞེ་ན། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་སྡོམ་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མའི་ཚོགས་རྣམས་བསྲུང་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཀོད་པའི་འཁོར་ལོ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེའི་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་གསུངས་པའི་གདུལ་དཀའ་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་སླད་དུ་གླང་པོ་ཆེའི་པགས་པ་རློན་པའི་གོས་འཛིན་པ་བསྒོམ་པ་གསུངས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་འཁོར་ལོ་རྡོ་རྗེ་ཤགས་ལས་གཞན་པའི་ཡུམ་1

ཅན་གཙོ་བོར་བྱས་པ་དེ་
ལྟ་བུ་ཡང་ས་ཆོག་གི་སྐབས་འདིར་སྒོམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་སྐབས་འདིར་སྒོམ་པ་འགྲེལ་པའི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་བླངས་སོ།།
སྐབས་འདིའི་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དེ་གླང་པོ་ཆེའི་པགས་པའི་གོས་འཛིན་པ་བསྒོམ་པ་
གསུངས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཡུམ་ཅན་དེ་ཡིན་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པར་ཡང་འགྲེལ་པའི་སྐབས་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། སླར་ཡང་སྔར་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དབང་ལེར་བཤད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་སྒྲུབ་ཐབས་ལེའུ་ལས་བཤད་པའི་གླང་པོ་ཆེའི་པགས་པའི་གོས་འཛིན་པ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་གསུངས་པ་དེ་ཡུམ་ཅན་ཡིན་ཞིང༌། དབང་ལེར་གསུངས་པ་དེ་ཡུམ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ལས་གསུངས་པ་མཁའ་འགྲོ་མའི་འཁོར་གྱིས་བསྐོར་བ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ལས་བཤད་པ་དེ་རྡོ་རྗེ་ཤགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། མ་གྲུབ་ན་ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་ཀློག་པ་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་པར་ཟད་དོ།།
དབང་ལེར་ཡུམ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཐོབ་ཏེ། ལེའུ་དེར་མཁའ་འགྲོ་མའི་
ཚོགས་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་ཚིགས་རྣམས་ནི་ལེའུ་ལྔ་པ་ལས་སྔགས་འདི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དྲག་པོའ་ིལས་ལའོ་ཞེས་པས་འདི་ལེའུ་ལྔ་པའི་སྡོམ་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོར་དོན་གྱིས་བསྟན། སྒྲུབ་ལེར་གླང་པོ་ཆེའི་པགས་པའི་གོས་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་འདིའི་རྒྱས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་བརྗོད་པར་བྱའོ་
1 གཙང་། ཤོག ༡༣ ན ༧ གཞན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཙོ་བོར་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 153

ཞེས་དེ་ཡང་སྡོམ་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོ་དེར་གསུངས་པས། དེ་དག་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འདིར་བཤད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དེ་རྡོ་རྗེ་ཤགས་སུ་ཐལ། དེ་དང་སྒྲུབ་ལེ་ནས་བཤད་པའི་གླང་པོ་ཆེའི་པགས་པའི་གོས་འཛིན་པ་ཞེས་གཉིས་ཀ་ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ནས་བཤད་པའི་སྡོམ་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ལས་སྡོམ་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་བསྐྱེད་ཟིན་པ་ན། ཕྱོགས་གཉིས་འགོག་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ལྷག་རྒྱལ་བའི་ཕྱག་སྟེ། སྔར་བཤད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཤགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ལེའུ་ལུང་མཁའ་འགྲོ་མའི་ཚོགས་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་ཚིགས་རྣམས་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཁོ་བོས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དེ་དག་གི་སྔགས་བརྗོད་པ་དྲག་པོའ་ལས་ལ་ ིབསྔགས་པར་ལེའུ་ལྔ་པ་ལས་གསུངས་པས། བདུད་བགེགས་ཚར་གཅོད་པའི་སྐབས་འདིར་སླར་ཡང་མཚན་མ་ངན་པ་བཟློག་དགོས་པ་ན། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་རྣམ་གྲངས་པ། སྔར་བཤད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཤགས་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པ་སྒོམ་པ་ལ་རྒྱན་རྣམས་བཀོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྔགས་བརྗོད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ཁྱོད་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་དེ་ཉིད་ནི་འབྲེལ་མེད་དོ།།
ས་དྷུ་པུ་ཏྲས་སྔར་བསྲུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཡུམ་ཅན་བཤད་པ་ནི། བསྲུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་
བོ་རྡོ་རྗེ་ཤགས་བསྐྱེད་པ་ན། སྒྲུབ་ཐབས་ལེའུ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དེས། སྒྲུབ་ལེ་ལས་གསུངས་པའི་གླང་པོ་ཆེའི་པགས་པའི་གོས་འཛིན་པ་དེ་དང་དོན་གཅིག་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ལྟ་ནའང་དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཤགས་སུ་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དབང་ལེར་ཡུམ་མ་བཤད་པས་མ་མཛད་ལ། རྡོ་རྗེ་ཤགས་སྒྲུབ་ལེ་བཞིན་བསྐྱེད་པར་བཤད་པས་ཡུམ་བསྐྱེད་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་བོ། །གྲུབ་ཆེན་འདིས་བསྲུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་མངོན་བྱང་ལྔ་སྐྱེད་མཛད་ཚུལ་དེ། སྦྱང་གཞི་མངལ་དུ་ལུས་འགྲུབ་པ་དང་སྦྱོར་ཚུལ། སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྐབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་མཛད་པ་ལྟར་སྣང་ནའང༌། འགྲེལ་པའི་ཚིག་དོན་ལ་འགྲིགས་དཀའ་སྙམ་སྟེ། འོན་ཀྱང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་དཔག་པར་དཀའ་མོད། གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ལུགས་དེ་མི་བཞེད་དོ།།
གཞན་ཡང་དབང་ལེར་བཤད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དང༌། རྡོ་རྗེ་ཤགས་གཉིས་དོན་མི་

154 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

གཅིག་ན། རྡོ་རྗེ་ཤགས་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་དང༌། དབང་བསྐུར་སོགས་ཀྱང་མ་བཤད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་གསུངས་པ་དེ་མ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟུར་སྔ་མ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། རྡོ་རྗེ་ཤགས་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་འཁོར་གསུམ་མོ། །གཙོ་བོའ་ཕྱག་མཚན་སྔགས་ཀྱིས་ ིའགོད་པ་ན་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་འགྲེལ་པར། རྣལ་འབྱོར་མ་ནུས་པ་ཅན་རྣམས་དང་ཕན་ཚུན་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་ལན་སྟོན་པའི་ཚུལ་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པ་དེའི་ཚིག་དོན་མིན་ཞིང༌། འོན་ཀྱང་འགྲེལ་པ་ལས་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་མཁས་པ་སྔ་མའི་ཕྱག་ལེན་ཡིན་པས་བྱེད་ནའང་འགལ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགྲེལ་པ་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཤུགས་བསྟན་མཐའ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་གནོད་པ་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་ཞིང༌། འགྲེལ་པ་ལས་བྱེད་པར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་མ་བསྟན་ལ། བྱས་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་ཞིང། རང་གིས་ཀྱང་སྐབས་གཞན་དུ་དེ་འདྲ་བ་དུ་མ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ། མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ལ་གནོད་བྱེད་ལྟར་སྣང་བརྗོད་པ་ལ་ངོ་མཚར་དུ་འཛིན་པ། ཁྱི་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ལ་ཆུ་འཐོར་བས་དགའ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།
ཟད་པར་དང༌། གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་འཆད་པ་ན། མཁས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་
བཞེད་པ་ལ། བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པ་མཛད་པའི་སྐབས་སུ། པདྨ་དཀར་པོའ་ཞལ་གྱི་ལུང་ལས། ིབུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཟད་པར་རྣམས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་ཞིང་ཕོ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ཕོ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང༌། དེ་དག་གི་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷ་ཕོ་ཡིན་པ་ནི་འགལ་ཁྱབ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་ན། ལྷ་ཕོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སུས་ཀྱང་ཁས་མ་བླངས་པས། དེ་འགལ་ཁྱབ་དུ་སྨྲ་བ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། བློ་གྲོས་ཆུང་ངུ་རིགས་པའི་འཇུག་པ་མ་ཤར་བས། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ལ་རིངས་པར་ཆས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ཕོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སྨྲས་པའི་དོན་དེ་འགལ་ཁྱབ་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 155

མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་ན། ལྷ་ཕོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སུས་ཀྱང་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་ན། གཟུགས་མེད་པ་ཡིན་ན་ཕོ་ཡིན་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
དེས་ན་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་གསུངས་པ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་ཞིང་
ཕོ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲ་བ་ལ། དེ་མི་འཐད་པར་སྟོན་པ་ལ། ལྷ་ཕོ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཁྱབ་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཡིན་ན། གཟུགས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པས་ཕོ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལ་ལན་མི་ནུས། འདོད་ན་ཁས་བླངས་འགལ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཁས་བླངས་འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན། གཟུགས་མེད་ཡིན་ན་ལྷ་ཕོ་ཡིན་པར་འགལ་ན། གཟུགས་མེད་ཡང་ཡིན། ལྷ་ཕོ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱེ་མ་རིགས་པའི་བརྡ་ལ་མ་བྱང་བ་དག་གོང་གི་ཚིག་དེ་ཙམ་མ་རྟོགས་པས་མགོ་རྨོངས་པར་བྱས་སོ།།
ཡང་ཁ་ཅིག་ཕྱོགས་སྔ་མས། གཟུགས་མེད་ཡིན་ཞིང་ཞེས་པ་རྟགས་ཟུར་མིན་གྱི།
གཟུགས་མེད་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཕོ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ཕོ་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་པས། དེས་ན་གཟུགས་མེད་པ་ལྷ་ཕོ་ཡིན་པའི་རྟགས་སུ་མ་སྨྲས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷ་ཕོ་ཡིན་པར་སྨྲས་པ་ནི་འགལ་ཁྱབ་སྟེ། ཞེས་པ་ཁས་བླངས་མེད་པའོ་ཞེ་ན། ཟད་པར་རྣམས་གཟུགས་མེད་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་ནས། ལྷ་ཕོ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་རྒོལ་བའི་ངོ་བོར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མེད་ཡིན་ན་ལྷ་ཕོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་འགལ་བར་ཐལ། གཟུགས་མེད་ཡིན་ན་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པས་ཕོ་མོ་གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་ནས། འདོད་ན། གཟུགས་མེད་ཡིན་ན། ལྷ་ཕོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ན། ཟད་པར་རྣམས་གཟུགས་མེད་ཡང་ཡིན། ལྷ་ཕོ་ཡང་ཡིན་པ་འབུད། ཅེས་པའི་ཁས་བླང་སྟོན་ཚུལ་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པར། རིགས་པ་སྨྲ་བར་ཁས་ལེན་པ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་རོ། །འདི་ལྟར་སྨྲ་བ་ནི་གཟུགས་མེད་ཡིན་ན། ལྷ་ཕོ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་དེ། འགལ་ཁྱབ་དུ་ཁས་བླངས་པ་ན། གཟུགས་མེད་ཡིན་ན་ལྷ་ཕོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པའོ།།

156 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

གཞན་ཡང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་བླངས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་
ཟག་ཏུ་འགལ་བར་གསུངས་པ་དང༌། ཟད་པར་དང་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་ལ། འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་བྱུང་བའི་ནང་ནས། རྭ་ཆོས་རབ་ཟད་པར་རྣམས་ལ་ཚངས་མ་ཁྱབ་འཇུག་མ་ལ་སོགས་པའི་མིང་དང་ཕྱག་མཚན་བྱེད་པ་དང༌། རོང་བ་1

འགའ་ཞིག་ཁྲོ་མོ་བཅུའི་ཕྱག་མཚན་བྱེད་
པ་དང༌། འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱི་ལྷ་མོའ་ཕྱག་མཚན་འཛིན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ ིདག་ལྟ་ཅི་སྨོས། ལྟར་སྣང་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་གཟུགས་མེད་རྣམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ས་པ་ཡིན་པས་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་དང༌། མེ་ལྷ་གཟའ་དག་པར་གསུངས་པས་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་མེ་ལྷ་བཞིན་བྱེད་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་མི་རིགས་པར་པདྨ་དཀར་པོའ་ཞལ་གྱི་ལུང་ཉིད་ལས་དངོས་སུ་ཞིབ་ ིཏུ་གསུངས་པ་འདི་དག་ལ་སུས་ཀྱང་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པའི་གནས་མེད་པས། འདིར་ལོག་རྟོག་འགོག་པ་ཧ་ཅང་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྱས་སོ།།
ཟད་པར་རྣམས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷར་བཞེད་པ་སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ། རྒྱུད་
ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་པ་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པས་ཟད་པར་རྣམས་ཡུམ་ལྔར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ལྔའི་ཕྱག་མཚན་འཛིན་པར་བཞེད་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་མ་སོ་བདུན་གྱི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ན། ལུང་དེ་དག་གིས། ཡུམ་བཞི་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་མེད་བཞིན་སྤྱོད་པའི་རིགས་སུ་བཤད་ལ།2

དེ་ཙམ་གྱིས་ཟད་པར་ཡུམ་བཞིར་འགྱུར་ན། མིའི་འཇིག་
རྟེན་ཕྱོགས་བཅུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནི་ཁྲོ་སྐྱེས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། མི་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་མ་བཅུར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དག་ལའང༌། སླར་རྒོལ་བའི་གནས་མེད་དོ། །དེ་ནས་རང་གི་ལུགས་འཇོག་ཚུལ་གསུངས་པའི་དོན་གྲིལ་ན། ནང་གི་ལེའུ་ལས། ཟད་པར་གྱི་ས་བོན། ང་ཉ་ཎ་མ་ནའི་ཡི་གེ་ཐུང་རིང་རྣམས་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་གཟའི་ས་བོན་ག་ཛ་ཌ་བ་ད་ཐུང་རིང་རྣམས་མེའི་ཁམས་སུ་བཤད་པ་དང༌། གཤེགས་སུ་གསོལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༩ ན ༣ རོང་བོ་ གཙང་། ཤོག ༡༥ བ ༡ རོང་པ་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༩ བ ༡ རིགས་སུ་བཤད་པ།

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 157

བའི་ཚེའང༌། ཟད་པར་རྣམས་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཨཾ་ལ་འཇུག་ཅིང༌། གཟའ་རྣམས་མགྲིན་པའི་རཾ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པས། ཟད་པར་རྣམས་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང༌། གཟའ་རྣམས་མེ་ཁམས་པ་ཡིན་པར་གྲུབ། དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལས་ཀྱི་ལྷ་ཕྱག་མཚན་དགོས་སུ་དམིགས་ཕུག་ནས་མ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱིར་གསུངས་པ་ནི་སྒྲུབ་ལེའི་མཚན་མའི་ངེས་པ་སྟོན་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཨཱི་རཱི་ཨཱུ་ལཱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཞེས་པས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཨཱི་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རལ་གྲི་སྟེ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷའམ་ལྷ་མོ་ཕྱག་ན་རལ་གྲིར་འགྱུར་རོ།།
དེ་བཞིན་དུ་རཱི་ཡིག་ལས་ནོར་བུའམ་མདའ་སྟེ། དེ་ལས་མེའི་ལྷ་ཕྱག་ན་ནོར་བུའམ་
མདར་འགྱུར་རོ། །ཨཱུ་ཡིག་ལས་པདྨ་སྟེ། དེ་ལས་ཆུའི་ལྷ་ཕྱག་ན་པདྨར་འགྱུར་རོ། །ལཱི་ཡིག་ལས་འཁོར་ལོ་སྟེ། དེ་ལས་སའི་ལྷ་ཕྱག་ན་འཁོར་ལོའོ། །ཞེས་ཕྱག་མཚན་དམིགས་བསལ་མེད་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ། ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རླུང་གི་ལྷ་ཡིན་ན་ཕྱག་མཚན་རལ་གྲི་དང༌། མེའི་ལྷ་ཡིན་ན་ཕྱག་མཚན་ནོར་བུའམ་མདའ། ཆུའི་ལྷ་ཡིན་ན་ཕྱག་མཚན་པདྨ་དང༌། སའི་ལྷ་ཡིན་ན་ཕྱག་མཚན་འཁོར་ལོ་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང༌། དེའི་ཤགས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་ཕྱག་མཚན་གྲི་གུག་བྱ་བར་གྲུབ་ལ། གཟའ་རྣམས་མེའི་ཁམས་དང་ཟད་པར་རྣམས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེ་དག་གི་ཕྱག་མཚན་དམིགས་བསལ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་ནོར་བུའམ་མདའ་དང༌། ཟད་པར་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་གྲི་གུག་ཡིན་པ་བསྙོན་དུ་མེད་པར་གྲུབ་བོ་ཞེས་གསུངས་ལ། བློའ་ནུས་པ་ཆུང་བ་དག་གིས་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་ ིམོད། ད་དུང་རིགས་པའི་དོན་གྱི་འགག་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་པར་ལོག་པར་རྟོག་པ་དག་གི་ངོ་བོར། རང་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་དོན་སྦྱོར་ངག་ཏུ་དྲིལ་ན། སྐབས་འདིའི་ཟད་པར་གྱི་ཕྱག་མཚན་གྲི་གུག་དང༌། གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་ནོར་བུའམ་མདའ་གང་རུང་བྱེད་པ་རིགས་ཏེ། སྐབས་འདིའི་ཟད་པར་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡིན། གཟའ་མེའི་ཁམས་ཡིན། སྐབས་འདིར་ཟད་པར་དང་གཟའི་ཕྱག་མཚན་གསལ་བར་མ་བཤད་པ་གང་ཞིག །ནམ་མཁའི་ཁམས་པ་དང༌། མེའི་ཁམས་པ་ཕྱག་མཚན་གསལ་བར་མ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན། གྲི་གུག་དང་རིན་པོ་ཆེའམ་ནོར་

158 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བུ་ཡིན་པར་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་སྔར་དྲངས་པའི་ནང་ལེའི་ལུང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པས་འགྲུབ། ཟུར་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སྐབས་འདིའི་ཟད་པར་དང་གཟའ་རིམ་བཞིན། ནམ་མཁའ་དང་མེའི་ཁམས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་ས་བོན་ང་ཉ་ཎ་མ་སོགས་སླར་བཤད་པ་དེ་དག་ནམ་མཁའ་དང་མེའི་ཁམས་ཡིན། ལྷ་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ས་བོན་དང༌། ལྷ་དེ་ཁམས་མཐུན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་རྟགས་ཁྱབ་རྣམས་བསྙོན་མེད་དུ་གྲུབ་པས། རིགས་པ་ཤེས་པ་དག་གི་ངོ་བོར་དོན་དེ་དག་ལེགས་པར་འགྲུབ་བོ།།
འདི་ལ་ཡང་ལུགས་འདི་ལ་བཞད་གད་དུ་བྱེད་ཅིང༌། གྲི་གུག་དང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་
ཕྱག་མཚན་དུ་བྱེད་ནའང་ཕྱག་གཉིས་ཀས་གྲི་གུག་འཛིན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་གྲི་གུག་དང་གྲི་གུག་ཐབས་ཤེས་སུ་ཐལ། ལྷའི་ཕྱག་གཡས་གཡོན་གྱི་ཕྱག་མཚན་གཉིས་ཐབས་ཤེས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཟད་པར་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀའི་ཕྱག་མཚན་གྲི་གུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ལྷའི་ཕྱག་དང་ཕྱག་ཐབས་ཤེས་སུ་ཐལ། ལྷའི་ཕྱག་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཐབས་ཤེས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཕྱག་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀ་ཕྱག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་མོ། །གཞན་ཡང་གཡས་གཡོན་གྱི་ཕྱག་མཚན་ཐབས་ཤེས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་སོགས་ནི་འདི་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་གཞན་གྱི་སྐབས་སུའང་འདྲའོ། །དེས་ན་འདིས། ལྷའི་ཕྱག་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱིས་གླང་ལྤགས་སོགས་ཕྱག་མཚན་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་འཛིན་པའང་མ་དྲན་ཅིང༌། ཕྱག་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་རིགས་གཅིག་འཛིན་པ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་བ་རྣམས་མི་ཤེས་པར། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གྲར་འཇུག་པར་བྱེད་དོ།།
༈ དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་སྤྱི་དོན་གྱི་བཤད་པ་མཛད་པ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ་མདོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ནས། དཀྱུས་ཀྱི་དོན། བསྲུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་ཚུལ། སྲུང་མ་རྣམས་སྤྲོ་བ། ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག །དབང་བསྐུར་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་གདབ་པ། བཟླས་པ་སོགས་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་གོང་འོག་བསྒྲིགས་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ནི་གོང་དུ་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པ་ཆོ་གའི་རིམ་པར་སྒྲིག་ཚུལ་སྤྱིར་

བསྟན་པ་དང༌། གཙོ་བོའ་སྐབས་ཀྱི་དོགས་གཅོད་བཤད་པས་རྟོགས་ནུས་ཤིང་འགྲེལ་པར་ཤིན་ ི

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 159

ཏུ་གསལ་ལོ། །རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་སྲུང་མ་དྲུག་ཅུའི་གཏོར་མ་མཛད་པ་ནི་འགྲེལ་པ་ལས་བྱེད་པར་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང། དེ་ཉིད་བསྲུང་འཁོར་སྤྱིའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མཛད་པ་ལྟར་ལེགས་ལ་འདིར་ཡང་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་གཏོར་མའི་ཆོ་ག །མཆོད་བསྟོད་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དེ། བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་འགོག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་ལ། སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང༌། སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་
ཡན་ལག་རེ་རེ་ཞིང་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་དུ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ། ཐུན་གྱི་མཐར་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔགས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་ཏུ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྐུ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་དགོས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང༌། ཆོས་སྐུའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང༌། དེ་ཡང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་དང༌། ཡེ་ཤེས་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་སྤོང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ ིབར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་རྟོགས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟན་ལ་ཕབ་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་མེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐར་གཏུགས་པ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གཉིས་འཐད་ལྡན་དུ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་བློ་དང༌། བློ་དེས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང༌། དེའི་གྲོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁྱད་ཞུགས་པས། ལམ་བགྲོད་པ་མྱུར་ཞིང་དེ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་འོག་མ་ལས་གོང་མ་གོང་མ་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། བླ་མེད་པས་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང༌། ཡེ་ཤེས་དེའི་གཟུང་རྣམ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བར་སྒོམ་པ་དང༌། དེ་ཡང་སྦྱང་གཞི་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་སྦྱོང་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་བསྒོམས་ནས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ཏེ་དེའི་འོག་ཏུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་

160 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

འབྱོར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སྐུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལ་ཡང་མེད་པས། བླ་མེད་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ལ། འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་མཐའ་ཆོད་པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཡིག་ཆར་གསལ་བར་མཛད་ཅིང༌།
འདིར་བྱེ་བྲག་ཏུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ལམ་བགྲོད་པའི་ཚུལ་ནི། རྫོགས་རིམ་པས་རྣམ་ཀུན་ ིམཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བས་མཆོག་མི་འགྱུར་གྱི་བདེ་བ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་དྲངས་ཏེ། བདེ་བ་དེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་རྫོགས་རིམ་གྱིས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པས། རོ་རྐྱང་གི་ལམ་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་རྣམས་དབུ་མའི་ལམ་དུ་འགོག་དགོས་ཤིང༌། དེ་ལ་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་པས་ནང་ལུས་ཀྱི་རྩ་ཁམས་རླུང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལས་རུང་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྨིན་པར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྦྱང་གཞི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྩ་ཁམས་རླུང་གསུམ་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་བཀག་ནས། ལྷའི་ངོ་བོར་བསྒོམ་དགོས་ཤིང། དེ་ལ་ནང་ལུས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་རྫོགས་པར་ཤེས་དགོས།
དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་
རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པས། ཐོག་མར་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཙོ་བོར་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ལེས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། དེ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བའི་ནང་གི་རྣམ་གཞག་གཙོ་བོར་ནང་ལེས་གཏན་ལ་ཕབ། སྦྱང་གཞི་དེ་གཉིས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ལེའུས་བསྟན། དེ་ལ་ཐོག་མར་དབང་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་དགོས་པས་དབང་གི་རྣམ་གཞག་རྣམས་གཙོ་བོར་དབང་ལེས་བསྟན་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ནས་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་རྣམས་གཙོ་བོར་ཡེ་ཤེས་ལེའུས་འཆད་ལ། དེ་ཡང་ལེའུ་དེ་དག་གིས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ལེའུ་རེ་རེས་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་དང་གཞན་ལ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ཀ་དང་དམ་ཚིག་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 161

བསྐྱེད་རིམ་ལ་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་དང། ལྷན་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་ཙམ་བསྒོམ་པས་མི་ཆོག་གི །སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་གནད་ཚང་བ་ཞིག་བསྒོམ་དགོས་པས། ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྦྱོར་བའི་བསྐྱེད་རིམ་ཇི་ཙམ་རྒྱས་པ་ཙམ་གྱིས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྦྱོར་ཚུལ་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར་དུ། སྦྱང་གཞིའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དང། དེ་སྦྱོང་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་དང། དེས་སྨིན་པར་བྱས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆ་དང། དེ་རྣམ་པར་དག་པའི་འབྲས་བུའི་ཆ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རེ་རེ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ལ། ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་མཐར་འཆི་བ་འོད་གསལ་མྱོང་བ་དང་
ཆོས་མཐུན་པར་སྔོན་འགྲོ་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་དང། ཤི་ནས་བར་དོར་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དངོས་གཞི་ཡན་ལག་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་བསག་པ་དང། འཆི་རིམ་དང་མཐུན་པར་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཞི་སྒོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་མིར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་ལས་གསོག་པ་དང་འདྲ་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་ཐར་སྒོ་བཞིའི་དོན་སྒོམ་པ་ནི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་འབྱུང་བ་རིམ་བརྩེགས་བསྐྱེད་པ་མན་ཆད་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འགྲེལ་པར། ཐོག་མར་ཁ་དག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་དབང་ལེར་བཤད་པའི་བསྲུང་བ་དང་བདུད་བསྐྲད་པ་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོ་གས་བདག་ཉིད་ལྷའི་གཟུགས་སུ་སྐད་ཅིག་གིས་རྣམ་པར་བྱས་ནས། རང་གི་སྙིང་ཁར་པཾ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའོ། །ལྟེ་བར་ཨཾ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ནས། དབང་གི་ལེའུ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོ་གས་མཆོད་པ་བྱས་ནས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འདིར་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་གསུངས་པའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པ་བྱ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་པདྨ་དམར་པོར་མཛད་པ་ནི་ལྷ་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དབང་ལེར་ལས་སྣ་ཚོགས་སྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྣ་ཚོགས་པདྨར་བཤད་དོ།།
དེ་ནས། ཐོག་མེད་དུས་ནས་ད་ལྟའི་བར། །ཞེས་པ་ནས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་

162 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པར་བགྱི། །ཞེས་པའི་བར་དང། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱག་འཚལ་བ་གཉིས་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་བ་དང། མཆོད་པ་དང། སྡིག་པ་བཤགས་པ་དང། ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་ལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཟག་པ་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། སྲིད་པའི་ཟག་པ་ནི་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཞིང། མ་རིག་པའི་ཟག་པ་ནི་ཟག་པ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང། ལྟ་བའི་ཟག་པ་ནི་ལྟ་ངན་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ནི། སྦྱང་གཞི་ལ་ཐ་མལ་པ་འཆི་བའི་ཚེ་འབྱུང་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཉིས་སྣང་རགས་པ་འགགས་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལ་གནས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་ཡིད་ངོར་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རླུང་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་འགགས་ཏེ་རང་གི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ངོ་བོར་སྐྱེས་པར་མོས་པ་དེ། རྣམ་ཐར་སྒོ་ ིབཞིའི་དོན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་སུ་གནས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་མ་ལོག་པར་ཡོད་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་པར། གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་སྒོམ་པ་ནི་བླ་མེད་པའི་ཆོས་སྐུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་སྒོམ་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྒོམ་པ་ནི། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གཞི་དང་ལམ་གྱི་ཆོས་དག་པའི་ཆ་སོ་སོ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དང་མཐུན་ཏེ། གཟུགས་སྐུའི་རྣམ་པ་ལམ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་དམིགས་པ་ལྷའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང། དེ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ངོར་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས། བསྐྱེད་རིམ་པའི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ ིགཅོད་བྱེད་ལམ་གཅིག་ཉིད་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པ་ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒོམ་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 163

འབྱོར་སྔར་བཤད་པའི་རྣམ་ཐར་བཞིའི་དོན་སྒོམ་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ།།
དོན་འདི་དག་ཀྱང་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཁམས་གསུམ་པོ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཡིས་རྣམ་
པར་བཅད་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པས་སྒོམ་པ་མེད། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངེས་པའོ།1

།ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ལ། འདི་དག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
འགོག་པའི་ཚུལ་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་བསྡུས་ན། ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆད་སྟོང་ཡིན་པས་བསྒོམ་དུ་མི་རུང་བར་འདོད་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཕུང་པོ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆད་པའི་སྟོང་ཉིད་ལས་རིང་དུ་བྱ་བར་གསུངས་པས་འཁྲུལ་པ་སྟེ་དེའི་དོན་ནི་ཕུང་པོ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་མ་རྙེད་པ་དེ་ཕུང་པོ་གཏན་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་བཟུང་ནས་སྒོམ་པ་ཆད་སྟོང་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་དཔྱད་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་དུ་མི་རུང་ན། ཁམས་གསུམ་པོ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཡིས་རྣམ་པར་བཅད་ནས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང། རང་གི་ལྟ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ལས། གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ།།
ཁ་ཅིག་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཁམས་གསུམ་པོ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ་2

ཞེས་གསུངས་ཤིང། ཕྱག་རྡོར་བསྟོད་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་
མེད་ལ་སྒོམ་པ་མེད།3

།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སོར་སྡུད་བསྟན་པས་སྐབས་འདིར་སྟོང་གཟུགས་སྒོམ་
པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་སྐབས་འདིར་རྫོགས་རིམ་པའི་སོར་སྡུད་བསྒོམ་རིགས་པར་ཐལ། བསྟོད་འགྲེལ་གྱི་དོན་གོང་དུ་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚིགས་བཅད་འདིའི་དོན་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་དགོས་པ་ལས་བསྟོད་འགྲེལ་གྱིས་རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་འདིར་སྐབས་སུ་མ་བབ་བོ། །འགྲེལ་པ་དྲངས་པ་དེ་ནི་རུཥྤ་ཞེས་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༧༥༧ ཕྲེང་། ༡
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༤༧༡ ཕྲེང་། ༡༩
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨ ཤོག ༡༡༤༤ ཕྲེང་། ༡༢

164 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

གཟུགས་དང་རང་བཞིན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སྐབས་འདིར་རང་བཞིན་དུ་བསྒྱུར་རྒྱུ་ལ་གཟུགས་སུ་བསྒྱུར་བའི་འགྱུར་སྐྱོན་ཅན་ཏེ། འདིར་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་སོགས་ཀྱི་སྔགས་དོན་སྒོམ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང། སྔགས་དེ་དག་གི་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཞེས་པའི་དོན་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ཡིན་པ་དང། འགྱུར་མངས་སུ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་ན། སྔར་བཤད་པའི་བསྒོམ་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་བྱར་ཡོད་ཀྱི། གཟུགས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལྟར་བྱས་ན་འབྲས་བུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་བསྒོམ་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་ཚུལ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་གཟུགས་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིའི་ཤོང་འགྱུར་དང་རྭ་འགྱུར་སོགས་མི་བདེའོ།།
གཉིས་པ་ཤི་ནས་བར་དོར་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་
པར་དངོས་གཞི་ཡན་ལག་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ལ་སྦྱང་གཞི་མངལ་དུ་ལུས་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བསྒོམ་པ་བསྙེན་པའི་ཡན་ལག་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཙས་ཏེ་ལས་དབང་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་མཐུན་པར་ལས་རྒྱལ་མཆོག་བསྒོམ་པ་གསུང་རྡོ་རྗེ་ཉེར་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྤྲོ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག །ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་མཐར་བདེ་བ་རྫོགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་བསྒྲུབ་ཆེན་གྱི་ཡན་ལག་གོ །དང་པོ་ལ། རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ ིདང། བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ། གང་གི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་མའི་ལུས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ། དེར་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་ལུས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བའོ།།
དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་པ་པོ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གནས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ། མངོན་པ་
མཛོད་ནས་བཤད་པ་དང། ས་སྡེ་སོགས་ནས་བཤད་པ་དང། མདོ་སྡེ་གཞན་ནས་བཤད་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དང། འདིར་བཤད་པ་སོགས་རྣམ་གཞག་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་གསུངས་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་འཐད་པ་དང་གཞན་མི་འཐད་པར་བསྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 165

མེད་དང། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་འབབ་མི་འབབ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
གཅིག་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་མི་མཐུན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་གོ་ས་ན་སེམས་ཅན་སོ་སོའ་ལས་མི་འདྲ་བའི་བདག་རྐྱེན་ལས་བྱུང་ ིབའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་མཐུན་པ་དེ་དག་ཡོད་ཅིང༌། སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་སོ་སོར་སྣང་བ་དང༌། དེའི་དཔེར་ཕུག་ཁྲུ་ལྔ་པའི་ཚད་གང་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་པའི་ཕུག་དེར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་སྟོན་པ་དེའི་མཐུ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བ་སྡེ་དང་བཅས་པ་འོངས་ཤིང་རབ་ཏུ་འཇུག་སྟེ་དེ་སུས་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་ཅིང་ཕུག་དེར་བཞུགས་པའི་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བའི་སྡེ་ཡང་དོག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།1

།ཞེས་
དཔེའི་སྒོ་ནས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་དང༌། གཞན་ཡང་བརླན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་གང་གི་གོ་སར་ལྷ་མི་ཡི་དྭགས་གསུམ་གྱི་གནོད་མེད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བལྟས་པ་ན་བདུད་རྩི་དང་ཆུ་དང་སྣག་ཁྲག་གསུམ་དུས་གཅིག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བཞིན་ཏེ། འདི་དག་གི་མཐའ་དཔྱད་པ་རྒྱས་པར་བསྡུས་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣང་བ་ལས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ལེའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་གི་ནང་ནས་འདིར་
ལམ་འདིའི་སྒྲུབ་པ་པོས་རང་གི་ལུས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བའི་གཞི་གང་ལ་ཡོད་པའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱུད་འདིར་གསུངས་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་པ་ནི། འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་དཔང་དང་ཞེང་གཉིས་ཀར་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བཞི་བཞི་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རི་རབ་ཀྱི་འོག་ཏུ་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ལ་དཔངས་སུ་འབུམ་ཕྲག་གཉིས། རི་རབ་དང་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྷ་གནས་རྣམས་ལ་འབུམ་ཕྲག་གཉིས། དེའི་ནང་ནས་འོག་གི་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༡༣༦ ཕྲེང་། ༡༠

166 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ལྔ་བཅུ་ལྔ་བཅུ། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱེད་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་པ་གོང་འོག་གཉིས་ལ་དམྱལ་བའི་གནས་རེ་རེ། དེ་བཞིན་དུ་མེ་དང་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་སྔ་མ་བཞིན་གཉིས་གཉིས། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱེད་འོག་མ་ལ་གཅིག་སྟེ་དེ་དག་ལ་ས་འོག་བདུན་ཞེས་ཟེར། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱེད་གོང་མ་ལ། ཀླུ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་ཡོད་དེ། རེ་རེ་ལ་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་མོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ལྷུན་པོ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་གཅིག །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྷ་གནས་རྣམས་ལ་ལྷུན་པོའ་མགྲིན་པ་དང་གདོང་དང༌། གཙུག་ཏོར་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ནི། ནང་ལུས་དང་ ིཆོས་མཐུན་སྦྱར་བའི་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་སྲིད་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་གི་ཐ་སྙད་མཛད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྲིད་པ་བཞི་ལ་གཙུག་ཏོར་ནས་སྐྲ་མཚམས་ཀྱི་བར་དང༌། དེ་ནས་ཡས་རིམ་བཞིན་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་བཅུ་དྲུག་བཞི་ཚན་བཞིར་བྱས་པའི་སྡེ་ཚན་རེ་རེ་དང༌། རི་རབ་ཀྱི་དཔྲལ་བ་ནས་མགྲིན་པའི་བར་གྱི་ཐ་སྙད་སྟེང་གི་ལྷའི་གནས་ལ་བྱས་པའི་མགྲིན་པའི་སུམ་གཉིས་ཡན་ཆད་ཚན་པ་བཞིར་བྱས་ནས་རེ་རེ་ཞིང་སྦྱོར་ལ། མགྲིན་པར་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་སུམ་ཆ་མན་ཆད་རླུང་གི་མཐའི་བར་འདོད་པའི་སྲིད་པ་བཅུ་གཅིག་དང་སྦྱོར། དེ་ཡང་འདོད་ལྷ་དྲུག་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང༌། ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་དང་སྔར་བཤད་པའི་ས་འོག་བདུན་པོ་དམྱལ་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ།།
འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཚད་ནི་རླུང་གི་མཐའ་ནས་མཐའ་བར་ལ་འབུམ་ཕྲག་བཞི།
དེའི་སྟེང་དུ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འབུམ་ཕྲག་གསུམ། དེའི་སྟེང་དུ་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འབུམ་ཕྲག་གཉིས། དེའི་སྟེང་དུ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འབུམ་ཕྲག་གཅིག །སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཞི་ལ་གླིང་དྲུག །རི་དྲུག །རྒྱ་མཚོ་དྲུག །དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འོག་གི་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐའ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་ནས་བསྐོར་བ་ལ་རྒྱ་མཚོ་བདུན་པར་བྱས་པས་མཚོ་བདུན་ཞེས་ཟེར། སྔར་གྱི་རི་དྲུག་པོ་ལ་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་གྱི་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐོར་བ་ལ། རྟ་གདོང་གི་མེའམ་རྡོ་རྗེའི་རི་ཞེས་ཟེར་ཞིང་དེ་དང་བཅས་པས་རི་བདུན་ཞེས་བྱ། སྔར་བཤད་པའི་གླིང་དྲུག །མཚོ་དྲུག །རི་དྲུག་པོ་རྣམས་རི་རབ་ཀྱི་རྩ་བའི་མཐའ་ནས་བསྐོར་ཏེ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་བར་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤེལ་ནས་གནས་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་འཛམ་བུ་གླིང་བསྣན་པས་གླིང་བདུན་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 167

ཞེས་བྱའོ། །ལྷུན་པོའ་སྟེང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར་ཁྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་གཉིས་པ་སྐར་མའི་ ིཚོགས་དང་བཅས་པ་ཉིན་མཚན་དུ་འཁོར་བ་ཡིན་ནོ།།
ཕྱིའི་རྣམ་གཞག་དེ་དང་མཐུན་པར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་བསྐྱེད་པ་ན་ཕྱིའི་ནམ་མཁའི་
ཁམས་དང་མཚུངས་པར། ནམ་མཁའི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པའི་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་ཡཾ་ལས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ནས། ལྷུན་པོ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་འོག་གི་རྒྱར་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་པ་དང༌། སྟེང་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་བཅུ་པ་ཞེས་པའི་བར་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་མཛད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྟེང་དུ་སྣ་ཚོགས་པདྨ་བསྐྱེད་པ་ནི་རི་རབ་ཀྱི་ལྟེ་བ་དང་ཆོས་མཐུན། ཟླ་ཉི་སྒྲ་གཅན་དུས་མེ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གནམ་སྟོང་གི་མཐར་དེ་རྣམས་ནམ་མཁའི་གཞི་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ།།
དེའི་སྟེང་དུ་བསྐྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་ཕྱི་རོལ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་ནི། ཕྱི་
རོལ་གྱི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐའ་དང་སྟེང་གི་ལྷ་གནས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་སྟོང་པ་གཅིག་པུ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཚུར་མཐོང་གི་དབང་པོའ་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་ཕན་ཚུན་འདབ་མ་འབྱར་བར་ནམ་མཁའི་ལ་སིལ་བུར་གནས་པའི་ངོ་བོ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ནམ་མཁའི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པའི་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ། ཕྱི་རོལ་གྱི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་ནས་མཐའ་བར་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བཞི་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པར། སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩ་ཐིག་ཁྲུ་བཞི་དང༌། ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འབུམ་ཕྲག་གཉིས་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པར། གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྲུ་དོ། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་པ་དང་མཐུན་པར་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྲུ་གང་བའི་དབུས་སུ་ལྷུན་པོ་སའི་ཕྱེད་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་བཅུ་པ་དང་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཁྲུ་གང་གི་ཕྱེད་སོར་བཅུ་གཉིས་པ། རི་རབ་ཀྱི་ལྟེ་བ་དང་མཐུན་པར་སྣ་ཚོགས་པདྨ་སོར་དྲུག་པ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཟླ་ཉི་སྒྲ་གཅན་དུས་མེ་དང་མཐུན་པར་དེའི་དབུས་སུ་ཡང་དེ་དག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་མའི་ལུས་དང་སྦྱར་བ་ནི། ནམ་མཁའ་ནི་གང་གི་མངལ་
དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་མའི་གསང་གནས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང༌། མའི་སྤྱི་བོ་ནས་དཔྲལ་

168 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བའི་བར་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར། དེ་ནས་སྙིང་ཁའི་བར་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེ་ནས་ལྟེ་བའི་བར་སའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེ་ནས་གསང་བའི་པདྨའི་བར་ལྷུན་པོ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང༌། ལྷུན་པོའ་སྟེང་གི་ ིཔདྨ་ནི་མའི་གསང་བའི་པདྨ་དང་ཆོས་མཐུན། པདྨའི་སྟེང་དུ་ཟླ་ཉི་དུས་མེ་གསུམ་བསྒོམ་པ་ནི་མའི་གསང་བའི་པདྨར་བཤང་གཅི་ཁུ་བའི་རྩ་གསུམ་འཛིན་པ་དང་ཆོས་མཐུན། པདྨའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེའི་གུར་བསྒོམ་པ་ནི། མའི་པདྨར་ཕའི་རྡོ་རྗེ་ཞུགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པ་ནི་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་མའི་མངལ་དང་ཆོས་མཐུན། དེའི་དབུས་སུ་ཟླ་ཉི་དབྱངས་གསལ་གྱིས་མཚན་པ་དེ་ཉིད་མའི་གསང་བར་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་འདུས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེའི་དབུས་སུ་ཧཱུཾ་ཡིག་རི་བོང་གི་མཚན་མ་ལྟ་བུ་བསྒོམ་པ་ནི་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་བར་དོའ་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པ་ ིདང་ཆོས་མཐུན་པའོ། །ཧཱུཾ་ཡིག་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཧི་1

ཡིག་ནག་པོ་བསྒོམ་པ་ནི་རྣམ་
ཤེས་དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་སྲོག་གི་རླུང་གི་མཚོན་བྱེད་དོ། །དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་ཧཾ་ཡིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཁུ་ཁྲག་རྣམ་ཤེས་རླུང་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་མངལ་དུ་ལུས་ཐོག་མར་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ།།
གསུམ་པ་དེར་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་ལུས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་ལ། སྦྱང་
གཞི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང༌། སྦྱོང་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚད་ལ་སྦྱར་བ། རྫོགས་རིམ་པའི་སྨིན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་ཕྱི་ལ་སྦྱར་ན། ལུས་ཀྱི་སྐེད་པ་མན་ཆད་ཁྲུ་དོ། །རི་རབ་ཀྱི་འོག་མན་ཆད་ཀྱི་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་གཉིས་དང་སྦྱོར། རྐེད་པ་ནས་མགྲིན་པའི་འོག་མན་ཆད་རྒལ་ཚིགས་ཁྲུ་གང་རི་རབ་དང་སྦྱོར། དེ་ནས་མགྲིན་པ་ལ་སོར་དྲུག །གདོང་པ་ལ་སོར་བཅུ་གཉིས་རྣམས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་གནས་དང་སྦྱོར་ལ། དེ་ཡང་མགྲིན་པའི་སོར་གོང་མ་བཞི་ཡན་ཆད་དུམ་བུ་བཞིར་བྱས་པ་ལ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་བཞི་ཚན་བཞི་དང་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཞིང༌། དཔྲལ་བའི་ཡ་མཐའ་ནས་གཙུག་ཏོར་གྱི་གནས་ཞེས་པ་སྐྲ་རྩེ་མན་ཆད་གཟུགས་མེད་ཀྱི་གནས་བཞི་དང་སྦྱོར། གཟུགས་མེད་ཁམས་ལ་གནས་གཞན་མེད་ཀྱང༌། ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དེ་བཞིན་ 1 ཞོལ། ཤོག ༢༧ ན ༢ ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཧཾ་ཡིག་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 169

ནང༌། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྲིད་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་ལུས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བའི་དགོས་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་ཁམས་ལས་ཁམས་གོང་མར་འཇོག་པ་བཞིན་དུ་གནས་གོང་ན་ཡོད་པ་བཞིན་མཛད་ནས་རྣམ་གཞག་བྱས་པའོ།།
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚད་དང་སྦྱར་བ་ནི། སྙིང་ཁའི་གནས་བྲང་གི་ཕྱེད་ཚུན་ཆད་ཐུགས་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་སྦྱོར། མཚམས་དེ་ནས་སྟེང་དུ་མགྲིན་པའི་བར་དང་འོག་ཏུ་ལྟེ་བའི་བར་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་སྦྱོར། དེ་ཕན་ཆད་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་སྦྱོར་ཞིང༌། ཡར་མར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཞེང་དུ་ཡང་ལག་པའི་སོར་མོའ་རྩེ་བར་དུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རགས་པ་ ིཙམ་ཞིག་སྨོས་པ་ཡིན་གྱི། ཞིབ་ཏུ་འགྲེལ་པ་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ་འདིར་མངས་སུ་དོགས་པས་མ་སྤྲོས་སོ།།
གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་པའི་སྨིན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་གཞན་བསྟན་པ་ནི། ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་ས་སོགས་སྔ་མ་རྣམས་ཞུ་ནས་་གྱུར་པ་ལས་སླར་ཡང་ནམ་མཁའ་རླུང་མེ༌ཆུ་ས་རི་རབ་པདྨ་སོགས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཕྱི་མ་འདི་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྦྱར་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་ཁམས་རྣམས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལྟར་རྟེན་སོ་སོར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུད་གཅིག་ལ་གནས་པ་ཡིན་པས་དེའི་མཚོན་བྱེད་དུ་སྔ་མ་རྣམས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེར་གྱུར་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་ས་རི་རབ་ནི་གང་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པར་བྱ་བའི་གཞི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་དང་དཔྲལ་མགྲིན་སྙིང་ཁ་ལྟེ་བ་གསང་གནས་སོ།།
དེ་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཚུལ་རོ་རྐྱང་གི་རྩའི་མ་སྣ་གཉིས་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་དུང་ཅན་
མའི་ནང་དུ་འགོག་པ་དང༌། ཡས་སྣ་གཉིས་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་སྒྲ་གཅན་གྱི་རྩ་དབུ་མའི་ནང་དུ་འགོག་པ་སྟེ། དེས་ན་རོ་རྐྱང་མཚོན་པའི་ཉི་ཟླ་གཉིས། དུང་ཅན་མ་མཚོན་པའི་དུས་མེ་དང༌། དབུ་མ་མཚོན་པའི་སྒྲ་གཅན་གྱིས་མནན་པར་བསྒོམ་པའོ། །རླུང་འགོག་པའི་བྱ་བ་དེ་གང་གིས་བྱེད་པ་ནི་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་དེའི་མཚོན་བྱེད་དུ་པདྨ་དང་ཟླ་ཉི་དུས་མེའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེའི་གུར་བསྒོམ་པའོ། །སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་རྟེན་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བྱེད་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་

170 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

སྨིན་བྱེད་དུ་རྟེན་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་པ་ལས་གཙོ་བོ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་རོ་རྐྱང་གི་རྩའི་མས་སྣ་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་དུང་ཅན་མའི་ནང་དུ་བཀག་པས་དུང་ཅན་མའི་ནང་གི་ཁམས་དམར་པོ་གཏུམ་མོའ་མེ་འོག་ནས་འབར་ཏེ། ིཁམས་དཀར་པོ་སྟེང་ནས་ཞུ་བ་ཉི་ཟླས་མཚོན་ལ། དེའི་དབུས་སུ་ཧཱུཾ་ཡིག་དང་ཧི་ཡིག་ནི་དེའི་ཚེ་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་རླུང་སེམས་གཉིས་མཚོན། དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་ཧཾ་ཡིག་གིས་ནི་ཁམས་དཀར་དམར་རླུང་སེམས་བཞི་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཚོགས་པའི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་མཚོན་ཞིང༌། དེ་ཡང་རྣམ་བཅད་ ིནི་རྡུལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་གཏུམ་མོ་འོག་ནས་འབར་བ་མཚོན་ལ། ཐིག་ལེ་སྟེང་དུ་བྱས་པས་ཁམས་དཀར་པོ་སྟེང་ནས་ཞུ་བ་མཚོན་ཞིང༌། ཧཾ་ཡིག་སྲོག་གི་ཨ་ཡིག་དང་བཅས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་བཞག་པས་རླུང་གི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་མཚོན་ལ། དེ་མངལ་དུ་ ིཞུགས་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ ིསྟོང་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་ཤར་བ་མཚོན་པར་བྱེད་དོ།།
དེ་ཡང་སྔར་གྱི་ཟླ་ཉི་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཁ་ཅིག་གིས། དབྱངས་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་
པ་ལས་ཟླ་བ་དང༌། གསལ་བྱེད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཉི་མ་བསྐྱེད་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཨ་སོགས་དབྱངས་སུམ་ཅུ་དང་ཐིག་ལེ་དང་རྣམ་པར་བཅད་པ་སྟེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་རྣམས་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་གཡོན་དང་གཡས་སུ་བསྐོར་བས་དགོད་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཟླ་ཉིའི་སྟེང་དུ་དབྱངས་གསལ་འགོད་པར་གསུངས་ཤིང༌། དབྱངས་
གསལ་གྱུར་པ་ལས་ཀྱང་ཟླ་ཉི་བསྐྱེད་དགོས་ན། ཟླ་བ་གཉིས་དང་ཉི་མ་གཉིས་བསྐྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་ནའང༌། དེ་ལྟར་སྐབས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་ཤིང༌། མཚོན་དོན་མེད་པས་དོན་ལ་དཔྱད་ནའང་མི་འཐད་ལ་ཧི་2

ཡིག་བསྒོམ་པའི་དུས་ན་སྐུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དེ།
འགྲེལ་ཆེན་ལས་འདི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བྱེད་པ་ནི་ས་བོན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཧཾ་ཡིག་ལྷ་སྐུ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༤༧༦ ཕྲེང་། ༡༠
2 ཞོལ། ཤོག ༢༨ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༢༣ ན ༢ ཧཾ་ཡིག་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 171

རྫོགས་པའི་ས་བོན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ།།
གཙོ་བོའ་གདན་ལ་སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱཱ་ཀ་རས་ཟླ་ཉི་སྒྲ་གཅན་དུས་མེའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ ིཞེས། སྒྲ་གཅན་དང་དུས་མེའི་གདན་གཉིས་ཀ་བཤད་པ་ལ་བོད་ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་པར་འདོད་པ་ནི། དབང་ལེ་ལས་རྒྱལ་བའི་བདག་པོའ་པདྨ་སྣ་ཚོགས་མདོག་ལ་ཟླ་བ་ཉི་མ་མེའི་སྟེང་དུ་ཧཱུཾ་ཡིག་ ིསྟེ།1

ཞེས་གསུངས་པའི་མེ་ནི་དུས་མེ་ཡིན་ལ། དེའི་འགྲེལ་པར། གནམ་སྟོང་གི་མཐར་འཛིན་པའི་དུས་སུ་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་དང་སྒྲ་གཅན་རྣམས་སྦྱོར་བ་སྟེ། ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་དང་མེ་ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ནོ་2

ཞེས་གསུངས་པས་ནི། རྩ་བའི་མེ་ཞེས་པའི་སྒྲས་སྒྲ་གཅན་
ཡང་འཕངས་པར་སྟོན་གྱི། དུས་མེ་གདན་དུ་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།།
འོ་ན་འདི་གདན་ཕྱི་ལ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ཡིན་པས་ཆོས་མཐུན་མི་འགྲིག་པའི་སྐྱོན་དུ་
འགྱུར་ཏེ། གནམ་སྟོང་གི་མཐར་འཛིན་པ་ན་ཟླ་ཉི་སྒྲ་གཅན་དུས་མེ་བཞི་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་མཐུན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་བ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོས་ན་ཟླ་ཉི་འོག་ཏུ་བྱས་སྒྲ་གཅན་སྟེང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲིབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཟླ་ཉི་རེས་འགའ་སྒྲ་གཅན་གྱིས་འཛིན་རེས་འགའ་དུས་མེས་འཛིན་པ་ལ་སྒྲ་གཅན་ལ་ཕྱི་ནང་སྦྱོར་ཞིང་དུས་མེ་ལ་མི་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་སྨྲོས་ཤིག།
གདན་གྱི་ཆོས་མཐུན་ནང་ལ་སྦྱོར་བ་ན། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གསང་བའི་པདྨ་ནི་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱི་པདྨ་བཞིན་ནོ། །བཤང་བ་དང་གཅི་བ་དང་ཁུ་བ་འབབ་པའི་རྩ་གསུམ་ནི་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་དང་སྒྲ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་གསང་བའི་པདྨའི་ལྟེ་བར་དེ་རྣམས་འདུས་པའོ།3

།ཞེས་
གསུངས་པ་ལ་གསང་གནས་ཀྱི་པདྨར་ཟླ་ཉིའི་རྩ་དང་འདུས་པ་དེ་དུས་མེའི་རྩ་དུང་ཅན་མ་མ་ཡིན་ནམ། ཡིན་ན་དུས་མེ་དང་མི་སྦྱོར་བ་འགལ་ལོ། །སྐབས་དེར་སྒྲ་གཅན་གྱི་རྩ་ཞེས་པས་ལྟེ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ནམ་མཁའི་ཁམས་སྒྲ་གཅན་གྱི་རྩ་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱི་དང༌། ལྟེ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༡༥༤ ཕྲེང་། ༢
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༦༩༠ ཕྲེང་། ༡༨
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༤༧༣ ཕྲེང་། ༡༢

172 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

དུས་མེའི་རྩ་དུང་ཅན་མ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུང་ཅན་མའི་རྩ་ལ་སྒྲ་གཅན་གྱི་རྩའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གདན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་འགྲེལ་པར་སྒྲ་གཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་དུས་མེའི་གདན་ཡང་བསྟན་པར་ཁས་བླང་བར་རིགས་སོ།།
འོ་ན་སྒྲ་གཅན་དང༌། དུས་མེའི་ས་བོན་སོ་སོར་མ་གསུངས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གདན་
གྱི་སྐབས་སུ་ཐིག་ལེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྒྲ་གཅན་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའ་རིགས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་ཡང་དེའི་ནཱ་ད་ནི་མཆོག་གི་ཆ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ིརིགས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་སྐབས་དུ་མར་བཤད་པས་ཐིག་ལེ་ནཱ་ད་དང་བཅས་པ་ལས་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཙོ་བོའ་གདན་གྱི་སྐབས་སུ་དབང་ལེར། ལྟེ་བའི་སྟེང་དུ། ཨོཾ་ཨཿཨ་སྟེ་ཟླ་བ་དང་ ིཉི་མ་དང་སྒྲ་གཅན་གྱི་གདན་རྣམས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་ནི། སྒྲ་གཅན་ཞེས་པས་དུས་མེ་ཡང་འཕངས་ལ། ཨ་ཡིག་གཅིག་པུ་གཉིས་ཀའི་ས་བོན་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་དང་པོར་སྟོང་ཆེན་ཡིག་ལྔའི་སྐབས་སུ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བསྡུས་ནས་མིང་གི་དབྱངས་ཨ་ཡིག་གཅིག་པུ་ཐུན་མོང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།
གཞན་ཡང་གཙོ་བོའ་གདན་ལ་དུས་མེ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས་སྒྲུབ་ ིལེར་ཡེ་ཤེས་པ་དང་རོ་མཉམ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྙིང་པོའ་པདྨ་ཞེས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་མེའི་ ིསྟེང་དུ་སྟེ་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་དང་སྒྲ་གཅན་དང་དུས་མེའི་སྟེང་དུ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།1

།ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་གསལ་ཁ་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་
དངོས་སུ་བསྙོན་པར་བྱེད་པའོ། །དེས་ན་གདན་གྱི་སྐབས་སུ་རེས་འགའ་སྒྲ་གཅན་ཞེས་པ་དང་རེས་འགའ་དུས་མེ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀས་གསུངས་པའི་ཚིག་དེ་དག་གིས་གཉིས་ཀ་སྟོན་པར་འདིས་ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་སྦྱོར་བ་ན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ་རྐྱང་གི་རྩའི་
མས་2
སྣ་གཉིས་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་དུས་མེའི་རྩར་འགོག་པ་དང༌། རྩ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་སྒྲ་གཅན་གྱི་རྩའི་ནང་དུ་འགོག་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་སྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༥༡༢ ཕྲེང་། ༡
2 ཞོལ། ཤོག ༢༩ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༢༣ བ ༧ རྩའི་མ་སྣ་ ཞོལ་གཙང་མ་སྣ་འབྱུང་།

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 173

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང༌། དེས་
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྤྲོ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྲིད་པ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་སྦྱར་ཏེ་འཆད་པའི་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཞུགས་པ་མངལ་གྱི་ཟླ་བ་དང་པོ་གསུམ་ནི་གནས་སྐབས་དང་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་སྦྱོང་བྱེད་དུ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ཡང་སྦྱང་གཞི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་གཉིས་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྦྱངས་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དངོས་སུ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་བསྒོམ་པའི་སྐུའི་རྣམ་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཧ་ཡིག་གིས་མཚོན་པའི་བདེ་སྟོང་གི་གཟུང་རྣམ་ལྷར་ཤར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཚུལ་དང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་རྣམས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོའ་ཆ་ནི་དུས་ཞེས་བྱ། ིདེ་ལ་ཁྱིམ་གྱི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས། འཕོ་བ་རེ་རེ་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ། ཉིན་ཞག་རེ་རེ་ལ་
ཡང་དབུགས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱའི་ཡུན་ཚད་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་ནི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་ཞིང༌། དེ་བཞིན་དུ་ནང་ལ་ཡང་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་ནས་དབུགས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པའི་འཕོ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ནི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་ལ། ཕྱི་ནང་གི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པོ་དེ་སྦྱོང་བྱེད་རྫོགས་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཉི་ཟླའི་རྩ་རོ་རྐྱང་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་རྣམས་སྒྲ་གཅན་གྱི་རྩ་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་འགོག་ཅིང༌། ཉི་ཟླའི་རྩ་གཉིས་ཀྱི་མས་སྣ་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་དུས་མེའི་རྩ་དུང་ཅན་མའི་ནང་དུ་འགོག་པ་མཚོན་པས། ཉི་ཟླའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་གཅན་དང་དུས་མེས་མནན་པའི་གདན་དང༌། ཁྲག་དང་ཁུ་བའི་རྩ་གཡས་གཡོན་གཉིས་འགོག་པས་དེ་གཉིས་མཚོན་པའི་འདོད་ལྷ་དང་དྲག་པོ་ཞབས་གཡས་གཡོན་གྱིས་མནན་པ་དང༌། རླུང་འགགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཡས་རོ་མ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པའི་རྡུལ་ཏེ་ཁྲག་སྟེང་ནས་ཐུར་དུ་དྲངས་ཏེ་འོག་ཏུ་བརྟན་པར་བྱས་ཞིང། གཡོན་རྐྱང་མ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པ་ཁམས་དཀར་པོ་འོག་ནས་སྟེང་དུ་དྲངས་ཏེ་གཙུག་ཏོར་དུ་བརྟན་པར་བྱས་པ་མཚོན་པའི་ཞབས་གཡས་པ་དམར་པོ་བརྐྱངས་པ་དང༌། གཡོན་པ་དཀར་པོ་བསྐུམས་པ་དང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཆོག་

174 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་མཚོན་པའི་བརླ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ ིསྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་དང༌། དེ་ཡང་ལམ་དུས་སུ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡབ་ཡུམ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་ནས། དེ་ཉིད་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པ་ལས་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་སྐུ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་གྱིས་འཁྱུད་པ་དང༌། ཐུགས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་རྣམ་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཁྱུད་པར་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐུ་དང་ཐུགས་སུ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང༌། གོང་གི་རྫོགས་རིམ་དེ་འདྲ་བ་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་དང༌། ལམ་དང་འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་བའི་མཚོན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་དག་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མ་ལུས་པར་འགགས་པའི་སྲོག་
ཆེན་པོ་ནི་དུས་ཞེས་བྱ་ལ། ས་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལས་རླུང་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེའི་རྒྱུ་བ་འགགས་པའི་སྒོ་ནས་གཞི་དུས་ཀྱི་འཕོ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་འགགས་པའི་ལྡོག་པ་ལ་འདིར་འབྲས་བུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། དུས་ཆེན་པོ་ནི་སྲོག་ཆེན་པོ། །འདས་པའི་དབུགས་བགྲོད་ཟད་པ་ལས། །སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་དང༌། །བརྒྱ་ཕྲག་དྲུག་གི་དབུགས་རྣམས་ཏེ། །སྲིད་པ་གསུམ་དུ་དབུགས་འཁོར་ལོ། །འདི་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་བཤད།1

།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ལ་དབུགས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་
བརྒྱ་འགགས་པའི་ལྡོག་པ་ནི་དུས་དང༌། འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་འགགས་པའི་ལྡོག་པ་ནས་འཁོར་ལོ་བཞག་པ་ཡིན་ཞིང༌། སངས་རྒྱས་ནི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ལྡོག་པ་ནས་འཇོག་གོ །དེ་ཡང་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་རྫོགས་པའི་ལྡོག་པ་ནས་དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་ལ། འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་འགགས་པས་བདེན་དོན་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ།།
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༦༣ ཕྲེང་། ༢༡ ནང་དུ་དྲངས།

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 175

འོ་ན་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པས་མཚོན་དོན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ཡང་དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་
དྲུག་ཚན་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་གཡོན་དང་གཡས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་དག་པའི་ཟུང་གི་ཞབས་དང༌། བཞི་བཞིར་བྱས་པའི་གསུམ་ཚན་དག་པའི་མགྲིན་པ་གསུམ་དང༌། གསུམ་གསུམ་དུ་བཅད་ནས་བཞིར་བྱས་པ་དག་པའི་ཞལ་བཞི་དང༌། གཉིས་གཉིས་སུ་བཅད་ནས་དྲུག་ཚན་དུ་བྱས་པ་དག་པའི་ཕྲག་པ་དྲུག །རེ་རེ་ནས་བགྲངས་པའི་བཅུ་གཉིས་དག་པའི་དཔུང་པ་བཅུ་གཉིས་དང༌། དུས་སྦྱོར་ཕྱེད་པ་ཉི་ཤ་རྩ་བཞིར་བྱས་པ་དག་པའི་ཕྱག་ཉི་ཤ་རྩ་བཞི། ལོ་གཅིག་གི་དུས་སྦྱོར་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པ་དག་པས་ཕྱག་ཉེར་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་སོར་མོ་ལྔ་ལྔ། སོར་མོ་རེ་རེ་ལ་ཚིགས་གསུམ་གསུམ་སྟེ། སོར་ཚིགས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པའོ།།
སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་ས་བོན་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གཙོ་བོའ་ཕྱག་མཚན་ ིལ་སོགས་པ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་འགྲེལ་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང༌། དོགས་པ་དཔྱད་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ཙམ་པདྨ་དཀར་པོའ་ཞལ་གྱི་ལུང་དུ་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཟླ་ ིབ་དང་ནང་དུ་ཁུ་བ་ཐབས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འདིར་གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕྱི་ནང་དེ་གཉིས་དག་པའི་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ནས། ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་ཉི་མ་དང་རྡུལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་པ་དང་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་གསལ་ཞིང་ནུས་མ་བཅུའི་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པས་ཤེར་ཕྱིན་མ་དང་གཉིས་ཀ་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་བཀོད་ནས། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་བརྒྱད་དག་པའི་ནུས་མ་བརྒྱད་འདབ་མ་ལ་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་འགྲེལ་པར་གསལ་བར་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་མཛད་ལ་དག་པ་རྣམས་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།།
གཉིས་པ་དེས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་སྤྲོ་བ་ནི་དེ་ལྟར་མངལ་གྱི་ཟླ་བ་དང་པོ་
གསུམ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞུགས་པ་དེས་ལུས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཟླ་བ་བཞི་པ་ལ་མིང་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྔར་མངལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཟླ་བ་གསུམ་ལས་རགས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་དེས། ལྷའི་ཚོགས་

176 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

སྤྲོ་བར་མཛད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དག་པའི་ངོ་བོ་རྡོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་དང་མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ་ཐོག་མར་སྤྲོས་པ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་ནང་དུ་བསྡུས་ནས། ཕུང་པོ་བཞི་དང་ཁམས་བཞི་དག་པའི་གཤེགས་པ་གཤེགས་མ། ལས་དབང་ལྔ་དག་པའི་ཁྲོ་བོ་ལྔ་ཡུམ་དང་བཅས་པ་ཐོག་མར་སྤྲོ་བར་མཛད་དོ།།
དེ་ནས་མངལ་དུ་ཟླ་བ་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་ལ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ཚོགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པར་སེམས་དཔའ་སེམས་མ་རྣམས་སྤྲོ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་རླུང་གི་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྣ་དང་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ནམ་སྙིང་དང་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་གཉིས་རླུང་གི་ཁམས་དག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་གྲུབ་དང་སྒྲོལ་མ་བཞིན་བསྐྱེད་ཅིང༌། དེ་བཞིན་དུ་མེའི་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པའི་མིག་དང་རོའ་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་དག་པའི་ས་སྙིང་དང་རོ་རྡོ་ ིརྗེ་མ་གཉིས་མེའི་ཁམས་དག་པའི་རིན་འབྱུང་དང་གོས་དཀར་མོ་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་དུ་ཆུའི་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྕེ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་དང་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་གཉིས་ཆུའི་ཁམས་དག་པའི་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་དང་མཱ་མ་ཀཱི་ལྟ་བུ། སའི་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་དྲི་དག་པའི་སྒྲིབ་སེལ། དྲི་རྡོ་རྗེ་མ་གཉིས་སའི་ཁམས་དག་པའི་རྣམ་སྣང་དང་སྤྱན་མ་ལྟ་བུ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་དང་སྒྲ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཀུན་བཟང་དང་སྒྲ་རྡོ་རྗེ་མ་གཉིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དག་པ་རྡོར་སེམས་ལྟ་བུ། ནམ་མཁའི་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣ་བ་དང་ཆོས་ཁམས་དག་པའི་ཕྱག་རྡོར་དང་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་མ་གཉིས་ནམ་མཁའི་ཁམས་དག་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུ། འདི་དག་གང་དུ་འགོད་པའི་གནས་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་མཛད་པ་བཞིན་འགྲེལ་པར་གསལ་བར་ཡོད་ལ། ཀུན་བཟང་དུས་འཁོར་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ལྟ་བུར་བསྐྱེད་ཅེས་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དག་པའི་རྡོར་སེམས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ངོ་བོར་སྐུའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་མི་མངོན་པར་བཞུགས་པས་རྡོར་སེམས་འདྲ་བར་བསྐྱེད་པ་ལ་ ིདུས་འཁོར་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་ཟླ་བ་ལྔ་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང༌། དྲུག་པ་ལ་རེག་བྱ་སོགས་
ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་རྣམས་སྤྲོ་བ་ནི་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་གནས་སྐབས་གཉིས་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 177

པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་མཚན་མོ་ཟླ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཐབས་དང་ཉིན་མོ་ཉི་མའི་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཏུ་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཚམས་ཀྱི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཟླ་བ་ལ་གནས་པ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཉི་མ་ལ་གནས་པར་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་ནམ་མཁའ་དང་རླུང་དང་ཆུའི་ཁམས་རྣམས་ཁུ་བ་ཐབས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས་ཤར་དང་བྱང་དང་སྟེང་ན་གནས་པའི་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་རྣམས་ཟླ་བ་ལ་གནས་པ་དང༌། ཡེ་ཤེས་དང་མེ་དང་སའི་ཁམས་རྣམས་རྡུལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས་ལྷོ་དང་ནུབ་དང་འོག་ན་གནས་པའི་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་རྣམས་ཉི་མ་ལ་གནས་པ་སྟེ་ཐབས་ཤེས་སྦྱོར་ཚུལ་དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ལ། སྒྲུབ་ཐབས་སུ་སྔ་མ་བཞིན་མཛད་ཅིང། ཉི་གདན་རྣམས་ལ་འོག་ཏུ་པདྨ་དཀར་པོ་དང་ཟླ་གདན་རྣམས་ལ་འོག་ཏུ་པདྨ་དམར་པོ་བྱེད་པ་ཡང་ཐབས་ཤེས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དེ་གནས་དེར་གཙོ་བོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཤེགས་པ་གཤེགས་མ། སེམས་དཔའ་སེམས་མ། ཁྲོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་མཛད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་ལ། ཡང་ན་སྒྲོལ་མ་དང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཡོན་གསུམ་པར་ཨུཏྤ་ལ་འཛིན་པའང་རུང་བར་བཤད་དོ།།
དེ་ལྟར་ཁུ་བ་མངལ་དུ་ཞུགས་ནས་ཟླ་བ་དང་པོ་ལ་མ་རིག་པ། གཉིས་པ་ལ་འདུ་བྱེད།
གསུམ་པ་ལ་རྣམ་ཤེས། བཞི་པ་ལ་མིང་གཟུགས། ལྔ་པ་ལ་སྐྱེ་མཆེད། དྲུག་པ་ལ་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་ནས་སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་སོགས་ཁམས་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྲུབ་པ་དང་མཐུན་པར་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཟླ་བ་བདུན་པ་ལ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོར་བ་སྐྱེ་བའི་དུས་སུ་ལྟེ་བ་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འཁོར་རིམ་པ་བཞིན་བྱས་པའི་གཉིས་པ་ལ་གསུང་གི་རྩ་ཐུན་ཚོད་བརྒྱད་འབབ་པའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ་དེ་ཉིད་རིམ་པ་བཞི་པའི་རྩ་འདབ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མགྲིན་པའི་བར་དུ་སྤྲོ་བར་བྱེད་ལ་རིམ་པ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ལ་རིམ་བཞིན་ཐུགས་གསུང་སྐུ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ཐུན་མོང་གི་རྩ་འདབ་ཅེས་བྱའོ།།
རིམ་པ་བཞི་པའི་དྲུག་ཅུ་དཀྱིལ་འཁོར་འབབ་པ་ཡིན་ལ་བཞི་སྟོང་པའི་རྩ་ཡིན་ཞིང།
མགྲིན་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་ཡོད་པའི་སུམ་ཅུ་ཡུད་ཙམ་འབབ་པ་གཉིས་སྟོང་པའི་

178 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

རྩ་སྟེ་དེ་ལྟར་མགྲིན་པ་ནས་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོའ་བར་གྲུ་བཞིར་བྱས་པ་དེ་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ ིཔར་གསུང་གི་འཁོར་ལོའ་ལྷ་རྩ་དག་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་སྤྲོ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ཕྱོགས་མཚམས་ ིབརྒྱད་དུ་པད་འདབ་བརྒྱད་པ་རེ་རེ་བྱས་པའི་འདབ་མ་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་མོ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ནི་ལྟེ་བ་ནས་མགྲིན་པའི་བར་དུ་ཁྱབ་པའི་རྩ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་སྦྱོར། པདྨ་རྣམས་ཀྱི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པའི་གཙོ་མོ་རྣམས་རྩ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་གང་ལས་གྱེས་པའི་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་རྩ་བརྒྱད་དང་སྦྱོར། རྣལ་འབྱོར་མ་དེ་རྣམས་ཟླ་ཉིའི་གདན་དང་བྲལ་ཞིང་བཞོན་པ་ལ་གནས་པར་བཤད་ལ། བཞོན་པ་ནི་པདྨའི་འོག་ཏུ་བྱེད་པ་འདིར་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་ལེགས་ལ། པདྨའི་ལྟེ་བའི་སྟེང་དུ་བཞོན་པ་དགོད་པར་འདོད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་མེད་ཅིང་མི་བདེའོ། །གཙོ་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་གསལ་བར་བཤད་ནས། འཁོར་རྣམས་གཙོ་མོ་དང་འདྲ་བར་འགྲེལ་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། འདི་དག་གི་ས་བོན་འོག་ཏུ་གསུངས་པ་བཞིན་སྐབས་འདི་ཉིད་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།།
དེ་ནས་ཟླ་བ་བརྒྱད་པ་ལ་སྲེད་པའི་ཡན་ལག་སྐུ་རྡོ་རྗེ་རྫོགས་པ་སྟེ་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དཔྲལ་བ་ནས་གསང་བའི་པདྨའི་མཐར་གྲུ་བཞིར་བྱས་པས་མཚོན་ཞིང༌། ལག་པ་དང་རྐང་པའི་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་བྱ་བའི་འཁོར་ལོའ་ཚིགས་བཅུ་གཉིས་ལ་རྩ་ ིའདབ་མ་ཉེར་བརྒྱད་པའི་འཁོར་ལོ་བཅུ་གཉིས་སྤྲོ་བ་དང་མཚུངས་པས། འདིར་པདྨ་འདབ་མ་ཉེར་བརྒྱད་པ་བཅུ་གཉིས་སྐུའི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྤྲོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཚེས་ཟླ་བཅུ་གཉིས༌ཚེས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུར་བྱས་པ་དང༌། ནང་གི་རྩ་རྣམས་དག་པའི་ཚེས་ལྷ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐབས་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱིར་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་རྣམས་ལ་ཟླ་བ་དང་ཉི་མའི་ཆོས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་ཟླ་བའི་ཆོས་རྣམས་ནམ་མཁའི་རླུང་མེ་ཆུ་སའི་རིམ་པས་ཁམས་སྐྱེ་རིམ་གྱི་སྤྲོ་བའི་ཚུལ་དང་སྦྱོར། ཉི་མའི་ཆོས་རྣམས་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་རིམ་པས་ཁམས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་དང་སྦྱོར། དེ་ཡང༌སྤྱིར་བཏང་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ནང་ཚན་དུ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ལེའུ་སོ་སོ་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 179

ནས་སྦྱོར་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི། ལེའུ་དང་པོར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་གཙོ་བོར་ཉི་མའི་ཁྱིམ་ཞག་གི་དབང་དུ་མཛད་དེ་ལྷོ་བགྲོད་ཀྱི་ཟླ་བ་དྲུག་ཐབས་དང༌། བྱང་བགྲོད་ཀྱི་ཟླ་བ་དྲུག་ཤེས་རབ་ཏུ་མཛད་ནས་ལྷོ་བགྲོད་ཀྱི་ཟླ་བ་དྲུག་པོ་ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་སའི་རིམ་པས་སྐྱེ་རིམ་དང་སྦྱོར། བྱང་བགྲོད་དྲུག་པོ་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་སྡུད་རིམ་དང་སྦྱོར། ལྷོ་བགྲོད་ཀྱི་ཟླ་བ་རེ་རེ་ཡང་རགས་རྩིས་སུ་བྱས་ན་ཁྱིམ་ཞག་སུམ་ཅུ་རེ་རེ་བྱས་པའི་སུམ་ཅུ་པ་རེ་རེ་ཡང་དྲུག་ཚན་ལྔར་བྱས་པའི་དྲུག་ཚན་ལྔ་པོ་དེ་ཉིད་ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་སའི་ཁམས་ཡིན་ཞིང༌། དྲུག་ཚན་རེ་རེའི་ནང་གི་ཁྱིམ་ཞག་དྲུག་པོ་རིམ་པ་བཞིན་ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་ས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་དང་སྦྱོར་བས། མདོར་ན་ལྷོ་བགྲོད་ཀྱི་ཟླ་བ་དང་ཞག་གི་སྡེ་ཚན་ཐམས་ཅད་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་དང་སྦྱོར་ལ། བྱང་བགྲོད་ཀྱི་ཟླ་བ་དང་ཞག་གི་སྡེ་ཚན་རྣམས་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་ཁམས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་དང་སྦྱོར་བར་གསུངས། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱས་ནས་ལྷོ་བགྲོད་ལ་གསལ་བྱེད་རྐྱང་པ་དབྱངས་ཐུང་ངུ་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་པ་དང༌། བྱང་བགྲོད་ལ་གསལ་བྱེད་བརྩེགས་པ་དབྱངས་རིང་པོ་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་པ་དང་སྦྱོར་རོ།།
ནང་ལེར་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གསུམ་ཀའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཡི་གེའི་སྦྱོར་ཚུལ་
གསུངས་མོད་ཀྱི་གཙོ་བོར་ནང་ལ་སྦྱོར་བ་དང༌། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་རྐང་ལག་གཡོན་གྱི་ཆ་རྣམས་ལྷོ་བགྲོད་དང༌། གཡས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་བྱང་བགྲོད་ལ་མི་སྦྱོར་བར་ལག་པ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀའི་ཚིགས་ཆེན་དྲུག་གི་རྩ་ལ་རྒྱུ་བའི་རླུང་བྱང་བགྲོད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཟླ་དྲུག་གི་ཞག་དང༌། རྐང་པ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀའི་ཚིགས་ཆེན་དྲུག་གི་རྩ་ལ་རྒྱུ་བའི་རླུང་ལྷོ་བགྲོད་ཀྱི་ཁྱིམ་དྲུག་གི་ཞག་དང་སྦྱར་ཞིང༌། དེ་ལྟར་མཛད་པའི་དགོས་པ་ཡང༌། སྟེང་དུ་སྲོག་རླུང་རྩ་རྣམས་ལ་བརྒྱུས་པས་ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་འཕེལ་བ་དང༌། འོག་ཏུ་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་རྩ་རྣམས་ལ་བརྒྱུས་པས་ཟླ་བའི་འཆི་ལྟས་འཕེལ་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཞིང༌། རྐང་ལག་གཉིས་ཀ་ལ་གཡོན་ཐབས་དང་གཡས་ཤེས་རབ་ཏུ་འཇོག །ཤེས་རབ་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཉིས་འགྱུར་ཡིན་པས་གཡོན་གྱི་རྩ་དང་རླུང་ལ་སྦྱར་བའི་གསལ་བྱེད་རྐྱང་པ་སྲོག་གི་དབྱངས་ཐུང་ངུ། གཡས་ལ་སྦྱར་བའི་གསལ་བྱེད་བརྩེགས་པ་སྲོག་གི་དབྱངས་རིང་པོར་གསུངས་ཤིང༌། གཡས་ཀྱི་རྐང་ལག་གི་ཚིགས་ཆེ་ཆུང་གི་རྩ་ལ་རྒྱུ་བའི་རླུང་

180 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

རྣམས་ནི་གཡས་རོ་མའི་ནང་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་སྡུད་རིམ་གྱིས་རྒྱུ་བའི་རླུང་གི་ཆ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་ཡི་གེ་ཡང་གསལ་བྱེད་དང་སྲོག་གི་དབྱངས་སྡུད་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྦྱོར། གཡོན་གྱི་རྐང་ལག་གི་ཚིགས་ཀྱི་རྩ་དང་རླུང་ནི་གཡོན་རྐྱང་མ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་རླུང་སྤྲོ་རིམ་གྱིས་རྒྱུ་བའི་ཆ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་ཡི་གེ་ཡང་ཁམས་ཀྱི་སྤྲོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་གསུངས། སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ལེའུ་འདིར་ཚེས་ལྷའི་སྐབས་སུ་ཞག་ཐམས་ཅད་ཚེས་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ཁྱིམ་ཞག་མ་ཡིན་ལ། ཁྱིམ་ཞག་ཉི་མའི་ཆོས་དང༌། ཚེས་ཞག་ཟླ་བའི་ཆོས་ཡིན་པས། ཞག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་བརྩེགས་པ་མེད་པར་རྐྱང་པ་འབའ་ཞིག་གསུངས་ལ། ཚེས་ཟླ་རེ་རེ་རགས་རྩིས་ཀྱི་ཚེས་ཞག་སུམ་ཅུ་རེར་བྱས་པའི་སྡེ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེའི་ནང་ནས་ནག་པ་དང་ས་ག་གཉིས་རླུང༌། སྣྲོན་དང་ཆུ་སྟོད་གཉིས་མེ། གྲོ་བཞིན་ཁྲུམས་སྟོད་གཉིས་ཆུ། ཐ་སྐར་སྨིན་དྲུག་གཉིས་ས། མགོ་རྒྱལ་གཉིས་ནམ་མཁའ། མཆུ་དབོ་གཉིས་ཡེ་ཤེས་སུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་ཡང་ནག་པའི་ཟླ་བ་ནི་རླུང་ལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཐབས་དང་ས་ག་ནི་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་ནག་ཟླའི་ཚེས་སུམ་ཅུའི་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་ཁམས་ཀྱི་སྤྲོ་རིམ་དང༌། ས་གའི་དབྱངས་གསལ་རྣམས་ཁམས་སྡུད་རིམ་དང་སྦྱོར་བར་མཛད་དོ།།
དེས་ན་ལེའུ་དང་པོར་གཙོ་བོར་ཁྱིམ་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྷོ་བགྲོད་དང་བྱང་བགྲོད་
ཀྱི་ཟླ་བ་དྲུག་ཚན་གཉིས་ཐབས་ཤེས་སུ་སྦྱར། ནང་ལེར་ཉི་ཟླའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོད་སྨད་ཀྱི་ཚིགས་ཆེན་དྲུག་དྲུག་བྱང་བགྲོད་དང་ལྷོ་བགྲོད་ལ་སྦྱར་ནས་བྱང་བགྲོད་ལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་དང༌། ལྷོ་བགྲོད་ལའང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་བྱེད། སྒྲུབ་ལེར་ཚེས་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་དཔྱིད་ལ་སོགས་པའི་དུས་དྲུག་ཏུ་བྱས་ཏེ། ཟླ་བ་གཉིས་ལ་དུས་རེ་རེར་བྱས་པའི་ཟླ་བ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ཐབས་ཤེས་སུ་སྦྱོར་ཏེ། ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་ཆོས་དེ་དག་གིས་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཀ་ཙ་ཊ་པ་ཏ་པའི་སྡེ་ཚན་དྲུག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་ས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སྐྱེ་རིམ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། སྡེ་ཚན་རེ་རེའི་ནང་གི་ཡི་གེ་ལྔ་ལྔ་པ་ཚན་པ་དྲུག་ལྔ་ཚན་རེ་རེ་ཞིང་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བྱས་ནས། ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་སའི་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་དང་སྦྱོར། དཔེར་ན། ང་གྷ་ག་ཁ་ཀ་ཅེས་པ་ཀ་སྡེའི་ཡི་གེ་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 181

ལྔ་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ།།
སྡེ་ཚན་རེ་རེ་ལ་ཡི་གེ་ལྔ་ལྔར་བྱས་པའི་ཡི་གེ་རེ་རེ་ཡང་དབྱངས་ཡིག་དྲུག་སྲོག་ཏུ་
ཞུགས་པའི་དབང་གིས་ཡི་གེ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ལ་དེ་ཡང་སྲོག་གི་དབྱངས་རྣམས་ཨ་ཨི་རི་ཨུ་ལི་ཨཾ་ཞེས་པ་ལུགས་འབྱུང་གི་རིམ་པ་བཞིན་ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་ས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བྱས་པའི་སྐྱེ་རིམ་དང་སྦྱོར། དེ་ཉིད་སྐྱེ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྲོག་ཏུ་བཅུག་པ་ནི་དཔེར་ན། ང་ངི་ི་ངུ་ངླི་ངཾ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀ་ཀི་ི་ཀུ་ཀླི་ཀཾ་ཞེས་པའི་བར་དུ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལུགས་ལྡོག་ལ་དབྱངས་ལུགས་འབྱུང་གི་རིམ་པས་སྲོག་ཏུ་བཅུག་པས། ཀ་སྡེ་ལ་ཁམས་སྐྱེ་རིམ་དང་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ། དེ་བཞིན་དུ་ས་སྡེའི་བར་གྱི་ཡི་གེ་སྡེ་ཚན་དྲུག་རེ་རེ་ལ་སུམ་ཅུ་སུམ་ཅུར་བྱས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་འབྱུང་ལ། དེ་རྣམས་སྔར་བཤད་པའི་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཚེས་ཞག་དང་ཁྱིམ་ཞག་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་འདྲ། ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་བ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་སྦྱོར།
དེའི་ཚུལ་ནི། ཀ་ནས་བརྩམས་པའི་ལུགས་འབྱུང་གི་སྡེ་ཚན་དྲུག་ཚེས་ཞག་ཁྱིམ་ཞག་
གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཁམས་སྐྱེ་རིམ་དང་སྦྱར་བའི་ཟླ་བ་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་དང་སྦྱོར། སྡེ་ཚན་རེ་རེའི་ནང་གི་ཡི་གེ་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བྱས་པ་ལྔ་པོ་དེ་ཟླ་བ་རེ་རེ་ལ་ཞག་དྲུག་ཚན་ལྔར་བྱས་པ་དང་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱོར། ཡི་གེ་རེ་རེ་ལའང་དབྱངས་ལུགས་འབྱུང་གི་ཚུལ་གྱིས་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་པས་དྲུག་དྲུག་ཏུ་བྱས་པ་དེ་རྣམས་ཞག་དྲུག་ཚན་རེ་རེ་དང་སྦྱོར། ཁམས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡི་གེ་རྣམས་སྦྱོར་ཚུལ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་སྐྱེ་རིམ་གྱི་ཚུལ་ལས་བཟློག་སྟེ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ས་སྡེ་ནས་མགོ་བརྩམས་ཏེ་ཀ་སྡེའི་བར་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བྱས་པའི་སྡེ་ཚན་དྲུག་རིམ་པ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་བྱས་པའི་སྡུད་རིམ་དང་སྦྱོར། སྡེ་ཚན་རེ་རེའི་ནང་གི་ཡི་གེ་རྣམས་ལུགས་འབྱུང་དུ་བྱས་པ་ལྔ་ཚན་དྲུག་པོ་དེ་རེ་རེ་ཞིང་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་བྱས་པ་སྡུད་རིམ་ཡིན། ཡི་གེ་རེ་རེ་ལའང་དབྱངས་ཡིག་དྲུག་ལུགས་ལྡོག་གི་ཚུལ་གྱིས་སྲོག་ཏུ་བཅུག་པས་དྲུག་དྲུག་ཏུ་བྱས་པས་སྡེ་ཚན་རེའང་ཡི་གེ་སུམ་ཅུར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། སཿསླི་སུ་ི་སི་ས་ཅེས་པ་ནས། ཐྐཿ་ཐླི་ཐ་ིུ་ཐྐི་ཀ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཨཿལི་ཨུ་རི་ལི་ཨ་ཞེས་པ་

182 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

རྣམས་སྲོག་ཏུ་བཅུག་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་དག་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཚེས་ཞག་དང་ཁྱིམ་ཞག་གང་གི་དབང་དུ་
བྱས་ཀྱང་འདྲ་བའི་སྤྱིའི་སྦྱོར་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་སྔར་བཤད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་དང་སྦྱར་བ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉི་མའི་ཁྱིམ་ཞག་གི་སྦྱོར་ཚུལ་སྔར་བཤད་པ་དང་སྦྱར་ན། ལུགས་ལྡོག་གི་སྡེ་ཚན་དྲུག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱང་བགྲོད་ཀྱི་ཟླ་བ་དྲུག་དང༌། སྡེ་ཚན་རེ་རེ་ལ་ཡི་གེ་ལྔ་ལྔར་བྱས་པ་ཟླ་བ་རེའི་ནང་གི་ཞག་དྲུག་ཚན་ལྔ་དང༌། ཡི་གེ་རེ་ལ་དབྱངས་ལུགས་ལྡོག་གི་རིམ་པས་སྲོག་ཏུ་བཅུག་ནས་དྲུག་དྲུག་ཏུ་བྱས་པ་རྣམས་དྲུག་ཚན་རེའི་ནང་གི་ཞག་རེ་རེ་དང་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ།།
ལེའུ་འདིར་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཚེས་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱི་ནང་དང་སྦྱོར་
བའི་ཚུལ་ནི་ནག་པ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཟླ་བ་དྲུག་དང་སྦྱོར་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན། སྡེ་པ་ལུགས་འབྱུང༌། སྡེ་པ་རེ་རེའི་ནང་གི་ཡི་གེ་ལུགས་ལྡོག །སྲོག་གི་དབྱངས་ལུགས་འབྱུང་དུ་བྱེད་པ་སྔར་ལྟར་ཡིན་ལ། ཐབས་ཀྱི་ཟླ་བའི་ཡི་གེ་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་ནང་དུ་གཡོན་གྱི་རྩ་ལ་རླུང་སྐྱེ་རིམ་གྱིས་རྒྱུ་བ་དང་མཐུན། ས་གའི་ཟླ་བ་སོགས་དྲུག་དང་སྦྱོར་བའི་ཚེས་ལྷའི་ས་བོན་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལུགས་འབྱུང་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ཡང་ནང་དུ་གཡས་ཀྱི་རྩ་རྣམས་ཀྱི་རླུང་འབྱུང་བ་སྡུད་རིམ་གྱི་རྒྱུ་བ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀའི་སྲོག་གི་དབྱངས་ལུགས་འབྱུང་དུ་བྱེད་པ་ནི། གཞན་སྐྱེ་རིམ་ལ་མངལ་དུ་ལུས་གྲུབ་པ་དང་མཐུན་པར། ལྷ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྦྱོར་བས། ཀཱ་ཀཱི་ི་ཀཱུ་ི་ཀཾ་ཞེས་པ་ནས། པཱ་པཱི་་པཱུ་ི་པཾ་ཞེས་པའི་བར་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་ས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྦྱོར། དེས་ན་ཁྱིམ་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱི་ནང་སྦྱོར་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བར། སྐབས་འདིར་ཚེས་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱི་ནང་དང་སྦྱར་བའི་ལྷའི་ས་བོན་འགོད་ཚུལ་དང༌། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཡང་འགྲེལ་པ་ལས། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ས་བོན་དང་པོར་གྱུར་པ་རྡོ་རྗེའི་མཐའ་ཅན་ནི་འདི་རྣམས་ཀྱི་མཚན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ངེས་པའོ། །ཞེས་ཙ་རྡོ་རྗེ་མ་སོགས་ས་བོན་ཐོག་མར་སྦྱར་བར་གསུངས། དེའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་ལག་པ་དང་རྐང་པའི་མཐིལ་བཞི་དང༌། གཙུག་ཏོར་དང་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 183

བཤང་ལམ་གྱི་རྩ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པར་སྐུའི་ཁྲོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང༌། དེ་ནས་མངལ་གྱི་ཟླ་བ་དགུ་པ་ལོན་པ་ལ་བྱ་བའི་འཁོར་ལོ། རྐང་ལག་གི་སོར་མོ་ཉི་ཤའི་རྩ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པར། དེ་རྣམས་དག་པའི་ཀླུ་དང༌། རབ་གཏུམ་མ་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་རྐང་སོར་གྱི་རྩ་འཁོར་བཅུ་དག་པའི་ཀླུ་བཅུ་དང༌། ལག་སོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བཅུ་དག་པའི་རབ་གཏུམ་མ་བཅུའོ།།དེ་ནས་བ་སྤུ་དང་སྐྲ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པར་དེ་དག་དག་པའི་འབྱུང་པོ་བྱེ་བ་ཕྲག་ཕྱེད་དང་
བཞི་སྤྲོ་ཞིང༌། མངལ་དུ་ཟླ་བ་དགུའི་མཐར་ལུས་རྫོགས་པ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་རྣམས་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པའོ། །ཐུགས་ཀྱི་མཆོད་ལྷ་རྣམས་ནི་སྙིང་ཁའི་རྩ་བཅུ་དག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་འདིར་གསལ་འདེབས་པ་ནང་འགྲུབ་པའི་དུས་ནང་ལ་སྦྱོར་བའི་ཐུགས་འཁོར་གྱི་དག་པ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་ཟིན་གསལ་འདེབས་པའོ། །འདོད་ཕྱིར་འདོད་རྣམས་ནི་རྣལ་འབྱོར་མ་སོ་དྲུག་གི་རིགས་ལས་སྐྱེས་ཤིང༌། རང་གང་གི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཁམས་དེ་དག་རེ་རེའམ། ཁམས་ཕན་ཚུན་ཕྲད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཆོས་དེ་དག་པའི་ངོས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས། འདི་དག་གི་སྦྱང་གཞིའི་འགྲུབ་ཚུལ་ཡང་རྟོགས་པར་ནུས་སོ།།
དེ་ཡང་གོང་གི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པ་ནས་འདིའི་བར་གྱི་དོགས་པ་གཅོད་པ་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་
མདོར་བསྡུས་པ་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་ནུས་མོད། འོན་ཀྱང་ད་དུང་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནན་གྱིས་འཆད་པར་བྱེད་པ་དག་གིས་སྨྲ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། གཟུ་བོར་གནས་པ་དག་གིས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་གཞུང་སོ་སོ་དང་འགྲེལ་པས་བཤད་ཚུལ་ཐོག་མར་བརྗོད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་རང་ལུགས་ཀྱི་འཐད་པ་སྒྲུབ་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།
དེ་ཡང་གཙོ་བོ་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ། པདྨ་དཀར་པོའ་ཞལ་གྱི་ལུང་ལས། ིས་དྷུ་པུ་ཏྲས་ཧཱུཾ་ཡིག་ལས་རྡོ་རྗེར་གྱུར་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཆུབ་པར་བཤད་པ་དང་། དུས་ཞབས་པས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་རྡོ་རྗེར་གྱུར་པ་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ལ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་དང་སྔ་མ་མཐུན་ནོ་ཞེས་གསུང་བ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་འགྲེལ་ཆེན་དང་འགལ་བ་དང༌། ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས། མངོན་བྱང་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པས་མི་འཐད་

184 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཏེ། ས་དྷུ་པུ་ཏྲས་བཤད་ཚུལ་ནི། དེས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་བསྲུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་ཤགས་མངོན་བྱང་ལྔས་བསྐྱེད་ནས་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པ་ཡང་མངོན་བྱང་གི་ཚུལ་སྔར་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ། དེ་ནས་དེ་དག་གི་དབུས་སུ་ཧཱུཾ་ཡིག་སྔོན་པོ་ལས་བྱུང་བའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ཧཱུཾ་གིས་མཚན་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་བསྒོམ་མོ།།དེ་ཡང་གསུམ་པོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལ་ཧྲཱི་ཡིག་གིས་སྤྲོས་པ་བྱ་བ་སྒྲུབ་1

པའི་ཡེ་ཤེས་
བསྒོམ་པར་བྱའོ་2

ཞེས་གསུངས། དུས་ཞབས་པས། ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཡན་ལག་
བཞི་པར། ཨ་སོགས་ཀ་སོགས་ཉི་མ་ཟླ། །རིགས་ཀྱི་གཙོ་དང་ལྷན་ཅིག་པ། །མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའང༌། །དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་འཕྲོ་བ། །འོད་ཟེར་ལྔ་ནི་འགྱེད་མཛད་པ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པར་བྱ།3

།ཞེས་པ་ཙམ་ལས་བསྐྱེད་ཚུལ་གཞན་མ་གསུངས་ཀྱང༌། དཔལ་ལྡན་རྒྱུ་སྐར་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཟླ་ཉི་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ། བར་དུ་དྲི་ཟའི་ཡི་གེ་ཧཱུཾ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་གསུམ་པའོ། །ཧཾ་4

ཡིག་གཅིག་གྱུར་རྡོ་རྗེར་གྱུར། །བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་བཞི་པའོ།5

།ཞེས་གསུངས་པ་དག་
གིས་སྔར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གསལ་བར་བསྟན་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དྲི་ཟའི་སེམས་ཅན་ཧཱུཾ་ཡིག་དང་ལྡན་པ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་རྣམས་གཅིག་པ་ཉིད་དང་སྲོག་གི་རླུང་ཧི་ཡིག་དང་ལྡན་པ་ནི་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའོ།6

།ཞེས་གསུངས་
པ་འདི་རྣམས་དང་འགལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་ན། གཞན་ཚད་མར་བྱས་ནས་འགྲེལ་ཆེན་ཉིད་སྤོང་བ་ལ་འཇུག་གམ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུང་གིས་གནོད་པར་འགྱུར་ཞིང༌། ས་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༧ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༢༩ བ ༦ བྱ་བ་བསྒྲུབ་པའི་
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༡༠༤༩ ཕྲེང་། ༡༠
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༩༧༩ ཕྲེང་། ༡༤
4 གཙང་། ༣༠ ན ༡ ཧི་ཡིག་གཅིག་གྱུར་
5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༡༠༠༩ ཕྲེང་། ༨
6 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༤༧༧ ཕྲེང་། ༡༨

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 185

བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་མངོན་བྱང་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་རྒྱུད་སྡེ་ཚད་ལྡན་གཞན་ནས་བཤད་པའང་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ཁེགས་པས་སྒྲུབ་ཐབས་འདིར་དྲི་ཟའི་རྣམ་ཤེས་ཧཱུཾ་ཡིག་རི་བོང་གི་མཚན་མ་ལྟ་བུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང༌། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ལྡན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པའི་སྲོག་གི་རླུང་ཧཾ་ཧི་ཡིག་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་སུ་མཛད་པའི་ལུགས་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ།།
གཙོ་བོའ་ཕྱག་མཚན་གྱི་སྐབས་སུ་མེའི་མདའི་ཞེས་པ་མདའ་གསུམ་ལ་མཛད་ལ། འདིར་
ཕྱག་མཚན་སྔགས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ལྷ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་དུས་སུ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་སྟེ། ཞེས་རྒྱན་དང་ཕྱག་མཚན་ཅིག་ཅར་རྫོགས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་གསུངས་པ་དག་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་སླ་བས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་འགོད་མི་དགོས་ཤིང༌། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ། ལྷ་རྣམས་སྤྲོ་བ་ན། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཟླ་བ་ཞུ་བར་གྱུར་པ་རྣམས་རང་གི་རིག་མའི་པདྨའི་ནང་དུ་རང་གི་རྡོ་རྗེ་ནས་སྤྲོས་ཏེ། དེ་དང་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་དང་ལྷ་མོའ་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་མཚན་ ིཉིད། མི་བསྐྱོད་པ་བདག་པོར་བསྒོམས་ནས་དང་པོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གཞུག་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ། ས་དྷུ་པུ་ཏྲས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། ཨཾ་ཡིག་རྡོ་རྗེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་གང་ཡིན་ཡེ་ཤེས་རྣམ་དག་པ། །སྔོ་དང་ཉི་མ་ཟླ་བའི་ཞལ་གསུམ་སྤྱན་དགུ་རྡོ་རྗེ་འདུག་སྟངས་གནས་པའི་མངའ་བདག་ཉིད། །རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་གྲི་གུག་དགྲ་སྟ་དྲིལ་བུ་ཐོད་པ་ཚངས་མགོ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན། །ཕྱག་དྲུག་ལ་ཡིན་རལ་པ་དང་ལྡན་སྐུ་ལ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་ཡིས་འཁྱུད། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མས་འཁྱུད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་པའི་བདག་ཉིད་མི་བསྐྱོད་ལྗང།2

།ཨ་དང་རྡོ་རྗེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་སེམས་པའི་རྣམ་པ་དང་ནི་
མཚུངས། །མི་བསྐྱོད་རྣམ་པ་དང་མཚུངས་ཨཱ་དང་གྲི་གུག་ལས་བྱུང་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༧༧༠ ཕྲེང་། ༢༡
2 ཞོལ། ཤོག ༣༨ ན ༣ མི་བསྐྱོད་ལྟར།།

186 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

མ། །ཨཿདང་གྲི་གུག་ལས་བྱུང་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་བཞིན། །དག་པའི་ལུས་ལ་སྣ་ཚོགས་པའི། །ཡུམ་གྱིས་འཁྱུད་པ་འགྲོ་བའི་ཡབ། །དཔལ་ལྡན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གང༌། །འཁོར་ལོའ་དབུས་གནས་ལ་ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་རྡོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་ ིགཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བ་ལ་བཀོད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཕྱིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ། མི་བསྐྱོད་པ་དང་རྡོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་འཇུག་པ་ཆད་པ་ནི་མ་དག་པ་ཆེན་པོའོ།།
ཚེས་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་པདྨ་དཀར་པོའ་ཞལ་གྱི་ལུང་ལས། སློབ་དཔོན་ཨ་ ིབྷ་ཡཱ་ཀ་རས། མགོ་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་དང༌། དབོ་དང་མཆུའི་ལྷ་རྣམས་ཕྱོགས་མདོག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་རོང་པ་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་ནས་རང་ལུགས་ལ་དང་པོ་གཉིས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་པ་ཡིན་པས་སྔོན་པོ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནམ་མཁའི་ཁམས་པ་ཡིན་པས་ལྗང་ཁུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དཔྱིད་དང་སོས་ཁ་དང༌། དབྱར་དང་སྟོན་དང༌། དགུན་སྨད་དང༌། དགུན་སྟོད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བས། རླུང་དང༌། མེ་དང༌། ཆུ་དང༌། ས་དང༌། ནམ་མཁའ་དང༌། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་སྙམ་དུ་སེམས་པ་འདི་ཙམ་ལས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་མེད་ལ། དེ་ནི་ལུང་དེས་དེ་དག་ནམ་མཁའ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བསྟན་གྱི་ནམ་མཁའ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་པ་ཡིན་ན། ཁ་དོག་ལྗང་ཁུ་དང་སྔོན་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་གང་དུ་ཡང་མ་བསྟན་ཞིང༌། དེ་ལྟར་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་ན་མགོ་རྒྱལ་སོགས་ཟླ་བ་རེ་རེའི་ལྷ་ལ་ཡང་ཁམས་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་པར་གསུངས་པས་མགོའ་ཟླ་བའི་ཚེས་ཀྱི་ལྷ་སུམ་ཅུའི་ལྔ་དཀར་པོ། ལྔ་དམར་པོ། ལྔ་སེར་པོ། ལྔ་ནག་པོར་ ིའགྱུར་བ་དང༌། གཙོ་བོའ་རྒྱབ་ཞལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་པས། སྔོན་པོར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་ ིཔའི་གནོད་པ་འབབ་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱེད་དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་ལེགས་པར་ཁེགས་ལ། རང་ལུགས་སློབ་དཔོན་ཨ་བྷ་ཡའི་ལུགས་བཞིན་དུ་མཛད་ནས། དེའི་ཤེས་བྱེད་སྒྲུབ་ལེའི་སྐབས་འདིར་ཚེས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་དང་མིང་དང་ཕྱོགས་གང་གི་འདབ་མ་ལ་གང་འགོད་པ་བསྟན་ནས། དེ་དག་གི་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་རང་རང་གི་གཙོ་བོ་དང་མཚུངས་པར་གསུངས་ཤིང༌། གཙོ་བོ་ལྷ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་མདོག་འདིར་མ་གསུངས་པ་ནི་དེ་དག་གིས་སྐུ་མདོག་སྐབས་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 187

གོང་འོག་གཞན་དུ་གསུངས་པ་ལ་སྙེག་1

པ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།།
འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྨྲ་བ་ངན་པས་སུན་འབྱིན་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་
དགག་པར་བྱ་སྟེ། ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཚུལ་དང་དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མགོ་རྒྱལ་གཉིས་དང༌། མཆུ་དབོ་གཉིས་ཀྱི་ཚེས་ལྷའི་གཙོ་བོ་དྲག་པོ། གནོད་སྦྱིན། ཁྱབ་འཇུག །གཤིན་རྗེ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་མདོག །སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་པ་འདིར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ཞེས་སྨྲས་ནས། དེས་ན་མགོ་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་སྔོན་པོ་ཡིན་པ་དང༌། མཆུ་དབོ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་ལྗང་ཁུ་ཡིན་པ་ལ་སྔར་བཤད་པ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ལེའུར། རིགས་དྲུག་གི་ལྷ་སྤྲོ་བའི་སྐབས་སུ། ད་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་སྤྲོ་བ་གསུངས་པ། གཙུག་ཏོར་དག་པའི་བསྟོད་པ་ལས་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཁྱབ་འཇུག་དང༌། གཤིན་རྗེ་དང༌། ཀླུ་རྒྱལ་བ་སྟེ། འདི་དག་སྟེང་གི་ཞལ་ནས་སྤྲོས་པ་ཡོན་ཏན་མང་པོའ་ིགནས་ཏེ། ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བ་རྡོ་རྗེའི་མཚན་མ་ཅན་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་བཏབ་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལས་ལྗང་ཁུའོ་2

ཞེས་པའི་བར་དང༌། ད་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རིགས་སྤྲོ་བ་
གསུངས་པ་ཞེས་པ་ནས། དྲག་པོ་དང་ཛམ་བྷ་ལ་དང༌། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང༌སྒྲ་རྡོ་རྗེ་མ་དང༌། ཀླུ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་སྟེ། སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་ཕན་པ་འདི་དག་ནི་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་ཐར་པའི་རྒྱུ་འོག་གི་ཞལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ལས་སྤྲོས་པ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐུ་སྔོན་པོ་དང། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་རྒྱས་བཏབ་པ་ལས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ།3

།ཞེས་པས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྨྲ་ཞིང༌། དྲག་པོ་དཀར་
པོ་སོགས་ཨ་བྷྱ་ཡའི་ལུགས་ལེགས་པར་སྨྲ་བ་དག་ནི། ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་ཚིག་དེ་རྣམས་མ་མཐོང་བར་ཟད་དོ། །ཞེས་སྙིང་ཁམས་བསྐྱེད་དེ་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ།།
ད་ནི་དེ་ལ་དགག་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྐབས་འདིའི་ཁྱབ་འཇུག་སོགས་ཀྱི་སྐུ་མདོག་
སྐབས་གཞན་ནས་ནག་པོ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་འདིར་བྱར་མི་རུང་ཞིང༌། ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ནས་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༨ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༣༡ ན ༤ སྙོག་པ་
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༠ ཤོག ༢༡ ཕྲེང་། ༡༧
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༠ ཤོག ༢༢ ཕྲེང་། ༦

188 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

གསུངས་པ་བཞིན་བྱེད་དགོས་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་ན། རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་གཞན་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པས་རང་གི་ངང་ཚུལ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡོད་ན་སྨྲོས་ཤིག།
སྐབས་གཞན་ནས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཁ་དོག་བཞིན་མི་རུང་སྟེ། འདི་དང་སྐབས་མི་
གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ནས་བསྟན་པ་བཞིན་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ལས་གསུངས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་སྐབས་འདིའི་ལྷའི་བསྐྱེད་ཆོག་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། འདི་ནི་མཚོན་བྱའི་ཐབས་སླ་བ་ཉེས་པ་དང་འདྲ་བར་གཞན་ལ་བརྗོད་པའི་གནོད་བྱེད་དེས་རང་གི་དམ་བཅའ་བཀག་པ་དང༌། དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་དམ་བཅའ་གཞན་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་བྱས་པ་དང༌། མ་གྲུབ་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང༌། གྲུབ་ཆེན་གང་གིའང་གཞུང་གིས་ཟིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་གཞན་ནས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཁ་དོག་འདིར་མི་རུང་སྟེ། སྐབས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲས་པས་རང་ཉིད་བཀག་སྟེ། འདི་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ལས་གསུངས་པའི་ཁྱབ་འཇུག་སོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཀྱང་འདིར་མི་རུང་བར་ཐལ། སྐབས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་འཁོར་གསུམ་ཁས་བླངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྨྲས་པས་རང་གི་དམ་བཅའ་གཞན་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་བྱས་པ་ནི། འོ་ན་ཁྱེད་རང་རྣམས་ཀྱིས་མཐུན་པར། གཤིན་རྗེ་དམར་པོ། དྲག་པོ་དཀར་པོ། གནོད་སྦྱིན་སེར་པོར་བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་སྨྲས་པ་དང༌། དེ་དག་གི་ཕྱག་མཚན་སྐབས་དེར་སྨྲས་པ་དེ་དག །འགྲེལ་པར་བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་དེར་མ་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱིར་བཏང་གི་ཁ་དོག་སོགས་སྐབས་གཞན་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་བྱར་མི་རུང་སྟེ། སྐབས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲས་ལ།
དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་བྱེད་དང་ཁུངས་ཁྱོད་ལ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་སྔར་དྲངས་པ་དེ་དག་གི་སྒྲུབ་ལེའི་སྐབས་འདིའི་ལྷའི་བསྐྱེད་ཆོག་སྟོན་པར་སྨྲས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་མི་རིགས་པས་མ་གྲུབ་པ་རྟགས་སུ་སྨྲས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ལས་སྐབས་དེར་གསུངས་པ་དང༌། འདིར་བསྟན་པ་གཉིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་མི་འདྲ། གང་ནས་སྤྲོ་བའི་གནས་མི་འདྲ། སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོར་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 189

གྲུབ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་སྐབས་དེར་ཆུ་ཁམས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་པདྨའི་མཚན་མ་འཛིན་པ། རླུང་ཁམས་པ་ཐམས་ཅད་རལ་གྲིའི་མཚན་མ་འཛིན་པ། ནམ་མཁའ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་པ་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེའི་མཚན་མ་འཛིན་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པས། འདིར་གསུངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། གང་ནས་སྤྲོ་བའི་གནས་མི་གཅིག་སྟེ། འདིར་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཡུམ་གྱི་མངལ་ནས་སྤྲོ་བར་གསུངས། ཡེ་ཤེས་ལེའུར་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་སོ་སོ་ལས་སྤྲོ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོར་ཚུལ་མི་གཅིག་སྟེ། འདིར་མངལ་དུ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་
འགྲུབ་པ་དང་མཐུན་པར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་། གྲུབ་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཙས་སྟེ། ལས་དབང་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང༌། ཁམས་ཀྱི་ནུས་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་སྐབས་དང་མཐུན་པར། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་ཀྱི་ལྷའི་བསྐྱེད་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ལེའུར་ཁམས་ཀྱི་ནུས་པ་རྫོགས་ཏེ་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་ནས་བུ་དང་བུ་མོ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལས་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པ་སྔོན་དུ་སོང་ནས། ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་བསྒྲུབ་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་ལྟར་ཡང་ཁྱེད་རང་གི་སྔར་དྲངས་པའི་ལུང་དེའི་མཇུག་ཉིད་དུ། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་དྲུག་
ཏུ་རིགས་དྲུག་གི་ལྷ་རྣམས་སྤྲོ་བ་དང༌འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པས་ཏེ། ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་རྗེས་ལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའོ་ཞེས་པ་ངེས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་འདི་ཨ་བྷ་ཡ་དང་འགལ་བ་ཡོན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་མིན་པ། གྲུབ་ཆེན་གཞན་གྱི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ཁུངས་གང་ཡོད། དུས་ཞབས་པས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་བཤད་དོ་ཞེ་ན། རྫུན་ཏེ། དེས་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་ཡོང་དོན་མེད་ལ། དཔལ་ལྡན་རྒྱུ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བཤད་དོ་ཞེ་ན། དེར་ནི་ཁྱབ་འཇུག་དང༌། གཤིན་རྗེ་སྔོན་པོ། དྲག་པོ་ལྗང་ཁུར་བཤད་དོ། །ས་དྷུ་པུ་ཏྲས་བཤད་དོ་ཞེ་ན། ས་དྷུ་པུ་ཏྲས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་ཁྱབ་འཇུག་ལྗང་ཁུ། གཤིན་རྗེ་དང་དྲག་པོ་སྔོན་པོར་བཤད་དོ། །འགྱུར་མ་དག་གོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ངན་རྟོག་གིས་བཏགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་འགྱུར་འཆོས་པ་སོགས་ཀྱི་གཡོ་སྒྱུས།

190 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་གི་རང་རང་གི་ལུགས་ཉམས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །གཞན་ཡང་རྒྱ་གཞུང་གི་ཁུངས་རྣམ་དག་གང་ཡང་མེད་ཅིང༌། ཚད་ལྡན་མིན་པའི་གཞུང་གང་ཡང་རུང་བའམ། རང་གི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པའི་བོད་ཀྱི་ལུང་རེ་ཙམ་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་ཏེ་འདི་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སྨྲ་བ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་མ་དག་པའི་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ། གྲུབ་པའི་མཐའ་མི་ཤེས་པའོ། །ཚུལ་འདི་ཁྱོད་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་ཁས་བླངས་ཏེ། དེ་ཉིད་སྟོན་པ་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་མི་བསླུ་བར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་བསྒྲུབས་པ་ན། གཙོ་བོའ་དོན་ལ་མི་བསླུའི་ཕྱིར། །གཞན་ལའང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ ིཡིན།1

།ཞེས་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ཁྱོད་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
དེས་ན་གཟུ་བོར་གནས་པའི་བློས་དཔྱོད་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་འདིར་
ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུངས་ཤིང༌། དེ་དག་གི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལའང་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་ཁ་དོག་ལ་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ། ཁམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་དབང་དུ་བྱས་པ་དང༌། ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས། གཙོ་བོའ་དབང་དུ་བྱས་ན། ནག་པོ་རླུང་གི་ཁམས། དམར་པོ་མེ། སེར་པོ་ས། དཀར་པོ་ཆུ། ལྗང་ཁུ་ནམ་ ིམཁའ། སྔོན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་ཞིང༌། ནང་གསེས་ཀྱི་ཕྱེ་ན། ནག་པོ་རླུང་ཁམས་པ་གཞིར་བྱས་ལའང་ཁམས་ལྔར་འབྱེད་པས། ནག་པོ་རླུང་ཁམས་པར་གྱུར་པའི་ནག་པའི་ཟླ་བའི་ཚེས་ཀྱི་ལྷ་སུམ་ཅུའི་ལྔ་ལྔ་རིམ་པ་བཞིན་ཁམས་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཟླ་བ་གཅིག་གི་ཞག་སུམ་ཅུ་གཙོ་བོའ་ཁམས་མཚུངས་ཀྱང༌། ནང་གསེས་ཀྱི་ཞག་ལྔ་ལྔ་ཁམས་དྲུག་གི་ ིརེ་རེར་རིམ་པ་བཞིན་འགྱུར་བ་དང༌། དེ་དག་གི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་ལའང་དེ་ལྟར་འབྱེད་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པས་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ནང་གསེས་འབྱེད་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲུག་གི་དོན་གྲུབ་རླུང༌། རིན་འབྱུང་མེ། འོད་དཔག་མེད་ཆུ། རྣམ་སྣང་ས། མི་བསྐྱོད་པ་ནམ་མཁའ། རྡོར་སེམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་ཡང༌། ནང་གསེས་ཀྱི་དེ་དག་རེ་རེའི་རིགས་ཅན་གྱི་ལྷ་ལའང་ཁམས་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་བཏང་ལ་ཞི་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༨༩ ཕྲེང་། ༣

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 191

རྒྱས་ཀྱི་ལས་སྒྲུབ་པ་ལ་པདྨའི་རིགས་ཅན་གྱི་ལྷ་ཁ་དོག་དཀར་པོས་སྒྲུབ་པ་བསྔགས་ཤིང༌། དྲག་པོའ་ལས་ལ་རལ་གྲིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཁ་དོག་ནག་པོ། དབང་དགུག་གི་ལས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ ིཀྱི་ལྷ་ཁ་དོག་དམར་པོ། རྨོངས་རེངས་ཀྱི་ལས་ལ་འཁོར་ལོའ་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཁ་དོག་སེར་པོ་ལས་ ིཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བ་ལ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ལྗང་ཁུ་དང༌། སྔོན་པོ་རྣམས་གཙོ་བོར་བསྔགས་པར་གསུངས་སོ།།
དེས་ན་ཞི་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྷའི་ཁ་དོག་དང༌།
སྤྱིར་བཏང་གི་ལྷ་དེའི་ཁ་དོག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཐུན་མི་དགོས་ཏེ་དགོས་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དྲག་པོ་དང་གནོད་སྦྱིན་སྔོན་པོ། ཁྱབ་འཇུག་དང་གཤིན་རྗེ་ལྗང་ཁུར་ཐལ། ལས་ཐམས་ཅད་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་དག་གི་ཁ་དོག་ལྗང་ཁུ་དང་སྔོན་པོར་གོང་གི་ལུང་དེས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། འདོད་ན། བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་གཤིན་རྗེ་དམར་པོ། དྲག་པོ་དཀར་པོ། དབང་པོ་སེར་པོར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རང་གི་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་སྒྲུབ་ལེའི་སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་ཁ་དོག་མ་གསུངས་པ་ནི་དེ་དག་གི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཁ་དོག་ལས་སྐབས་འདིར་ལོགས་པ་མེད་ཅིང༌། དེ་ཡང་སྐབས་གཞན་དུ་བསྟན་པ་ལས་ཤེས་པས་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང༌། ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར། ལས་སོ་སོའ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྷའི་ཁ་ ིདོག་སྟོན་པ་ཡིན་པས། དེ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཨ་བྷྱཱ་ཀ་ར་ལ་སོགས་པའི་པཎ་གྲུབ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་མཁས་པར་གྲགས་པ་རྣམས་དང༌། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གཟིགས་པའི་སྤྱན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་འདི་དག་གི་ནི་ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་འགྲེལ་པའི་ཚིག་ཙམ་ཡང་མ་གཟིགས་སོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་བཏང་བའི་སྨྲ་བ་ངན་པ་དེ་ལྟ་བུས་རང་ཉིད་ཉམས་པར་མ་བྱེད་པར། དུས་ཀྱི་ཆད་པ་མྱུར་དུ་ཕབ་སྟེ་འགྱོད་པ་དང་ཡ་ང་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་དུ་འོང་གིས་བརྩེ་བས་ཕན་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚིག་འདི་དག་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་གྱིས་ཤིག།
༈ ད་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་དཀའ་བའི་གནས་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་

192 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ལྷ་འདི་དག་གི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་པདྨ་གདན་ཅན་གྱི་ལྷ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དགོངས་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཤད་པར་བྱ་ཡིས་གཟུ་བོར་གནས་པའི་བློས་བསམ་པར་གྱིས་ཤིག །འདི་ལ་ཐོག་མར་འགྲེལ་པའི་ཚིག་བཀོད། དེའི་དོན་ལ་མཐའ་དཔྱད་པ་དང་རང་ལུགས་འཇོག་ཚུལ་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ཏེ་གྲངས་ངེས་འཇོག་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནང་གི་ལེའུ་ལས། ད་ནི་ནུས་མ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་གྲངས་གསུངས་ཏེ་འདིར་འཁོར་ལོ་ ིདྲུག་གི་རྩ་སྣ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་རྣམས་ལྷའི་ཚོགས་སོ། །ནུས་མ་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ནི་རིམ་པས་བཅུ་རུ་རབ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ནི་ནུས་མ་བཅུ་དང༌། གཙུག་ཏོར་ལ་སོགས་པའི་ཁྲོ་བོ་བཅུ་སྟེ་སོ་སོར་བཅུའོ། །ལྔ་ནི་སངས་རྒྱས་ལྷ་མོ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྔ་དང༌། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་ལྔ་སྟེ་སོ་སོར་ལྔའོ། །གཟུགས་སོགས་མིག་ལ་སོགས་པ་དྲུག་སྟེ་ཞེས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་དང༌། སའི་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་སྟེ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་དྲུག་གོ།
སླར་ཡང་ལྷའི་ཚོགས་ནི་དྲུག་གཉིས་སོ་ཞེས་པ་ནི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
གྲངས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་མ་དང་། ཀླུ་དང་གཏུམ་པོ་བརྒྱད་ཅེས་པ་ནི་ཙར་ཙི་ཀ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དང། མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དང། ཁྱི་གདོང་མ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དེ་ལྷའི་ཚོགས་འདི་དག་མཐའ་དག་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་སོ་སོར་མིང་གི་དབྱེ་བས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སྲིད་པར་ཞེས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་དང་ནང་དུའོ། །སླར་ཡང་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉིས་འགྱུར་ཏེ། འདི་དག་དཔལ་ལྡན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྷག་བརྒྱ་སྟེ་དེའི་ཕྱེད་ཀྱང་ལྷ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་གདན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་དབྱེ་བས་ཏེ། སླར་ཡང་དེ་དག་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ལྷག་པའི་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་རིག་པར་བྱའོ། །པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པའི་ལྷའི་ཚོགས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་དེའི་དོན་ལ་མཐའ་དཔྱད་ནས་རང་ལུགས་འཇོག་ཚུལ་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས་གསུངས་
པའི་དོན་བཤད་པ་ནི། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། འདིར་ནུས་མ་བཅུ་དང་ཁྲོ་བོ་བཅུ། གཤེགས་པ་ལྔ་དང་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 193

གཤེགས་མ་ལྔ། རྡོ་རྗེ་མ་དྲུག་དང་ས་སྙིང་སོ་དྲུག།།སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས། ཙར་ཙི་ཀ་ལ་སོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་མ་བརྒྱད། མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་པའི་ཀླུ་བརྒྱད། ཁྱི་གདོང་མ་ལ་སོགས་པའི་གཏུམ་མོ་བརྒྱད་དེ། སླར་ཡང་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉིས་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྒྱ་ང་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ལ། ནུས་མ་རྣམས་ལ་ནི་ཡབ་དང་དངོས་སུ་སྦྱོར་བ་མེད་པས་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་བགྲང་རྒྱུ་མེད་ལ། དེ་དག་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་མ་བགྲངས་ན་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་ཡང༌། བརྒྱ་ང་དྲུག་ཏུ་བཅུ་ཡིས་མི་ཚང་ངོ་།།
དེ་ལ་ནུས་མ་རྣམས་གཙོ་བོའ་ཡུམ་ཡིན་པས། གཙོ་བོ་དེ་དག་ལ་ཡབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་དབང་ ིདུ་བྱས་ན་གཙོ་བོ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཅིག་པུའི་ནང་དུ་ལྷ་བཅུའི་གྲངས་སུ་བགྲང་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། བུམ་པ་རྣམས་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་ཡོད་ཀྱང་ལྷའི་རྣམ་པར་མེད་ཅིང༌། འདིར་ལྷ་གྲངས་སུ་བགྲང་བ་ལ་ནི་ལྷའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི་ཞལ་ཕྱག་སོགས་སྐུའི་རྣམ་པ་ལྷར་ཤར་བ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་ནོར་བུ་དང༌། དུང་དང༌། གནྜེ་དང༌། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་མཚན་མ་བཞི་དང༌། དེར་མ་ཟད་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡང་ལྷ་གྲངས་སུ་བགྲང་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ལྷའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོགས་པ་གཅོད་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་པར་ཐབས་ཤེས་བར་གྱི་ཉིས་འགྱུར་གསུངས་པའི་ཐབས་ཤེས་སོ་སོར་ལྷའི་གྲངས་རེ་རེར་བགྲངས་ན་ནུས་མ་བཅུ་ལ་ཡབ་ཐ་དད་པ་བཅུ་མེད་པས་གྲངས་བཅུ་མི་ཚང་བའམ། གཙོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ལྷ་ཐ་དད་པ་བཅུར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞེས་བྱའོ།།
དེས་ན་རང་ལུགས་འཇོག་པ་ན། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། འདིར་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ལྷའི་ནང་ནས་པདྨའི་འདབ་མ་མིན་པར། རང་རང་གི་གདན་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། གཙོ་ཆེ་བ་དག་བསྡུས་པ་བརྒྱ་ང་དྲུག་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་བགྲངས་པ་དང༌། གཤེགས་པ་བཞི་ལ་ཡུམ་གྱིས་ཚུར་འཁྱུད་པ་སོ་སོར་བགྲངས་པས་བརྒྱད། གཤེགས་མ་བཞི་ལ་ཡབ་ཀྱིས་ཕར་འཁྱུད་པ་སོ་སོར་རྩིས་པས་བརྒྱད། གོང་དུའང་ལོ་གསུམ་དང་སྦྱོར་བ་ན། རྣལ་འབྱོར་མའི་ལྷ་རིགས་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་དགོས་པར་བཤད་ཅིང༌། དཀྱིལ་

194 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

འཁོར་བསྒོམས་པའི་ཚེ་ནའང་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་མས་འཁྱུད་པ་ཡབ་ལ་བསྟིམ་པ་དང༌། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་དབྱིངས་ཕྱུག་མས་འཁྱུད་པ་ཡུམ་ལ་བསྟིམ་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱང་རྩི་དགོས་པས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་མས་འཁྱུད་པ་དང༌། ཤེར་ཕྱིན་མ་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་འཁྱུད་པ་སོ་སོར་རྩིས་པས་གཉིས། དེ་ལྟར་རྡོར་སེམས་དང་དབྱིངས་ཕྱུག་མ་ལའང་སྦྱར་བས་གཉིས། སྒྲུབ་ཐབས་ལེའུར་ཁྲོ་བོ་གཙུག་ཏོར་ཡབ་ཡུམ། ཐུགས་ཀྱི་ནང་དུ་སྟེང་གི་ཆ་ལ་འགོད་པར་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང༌། སྐུ་དཀྱིལ་དུ་བཀོད་པ་དང་ཁྲོ་བོ་རིགས་གཅིག་ཀྱང༌། འགོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐ་དད་ཡིན་པས་ལྷའི་གྲངས་སོ་སོར་བགྲང་དགོས་པས། ཐུགས་དཀྱིལ་ལ་བཀོད་པའི་གཙུག་ཏོར་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སོ་སོར་རྩིས་པ་དང༌། ནུས་མ་བརྒྱད་དང་ལྷག་མ་སྔར་བཤད་རྣམས་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་བགྲངས་པས་བརྒྱ་ང་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་རོ།།
འོ་ན་ནུས་མ་བརྒྱད་དང་ཀླུ་དང་རབ་གཏུམ་མ་རྣམས་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་མེད་པ་ལ་འདིར་
པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པའི་ལྷའི་ཚོགས་ཀྱི་ངེས་པའོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཅེས་པའི་དོགས་པ་བཀོད་ནས། དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་ནུས་མ་རྣམས་ནི་གཙོ་བོའ་ཡུམ་ཡིན་པས། རེ་མོས་ཀྱི་པདྨའི་ ིལྟེ་བ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ལ། ཀླུ་རྣམས་ནི་འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་ན་གནས་ལ་རབ་གཏུམ་མ་རྣམས་འཁོར་ལོའ་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པས་པདྨའི་ལྟེ་བ་ན་གནས་པ་དང་ཆ་ ིམཐུན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་པདྨའི་ལྟེ་བ་དང་ཆ་མཐུན་པ་ལ་གནས་པ་འོང་བས། དེ་དག་ཀྱང་པདྨ་གདན་ཅན་གྱི་ལྷར་བགྲངས་རིགས་པར་འགྱུར་རོ།།
དེ་བས་ན་འདིར་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པར་ཆེར་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་
གཞི་མ་བཙལ་ཀྱང་གནོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང༌། སྒྲུབ་ལེར་ཀླུ་དང་རབ་གཏུམ་མ་རྣམས་ལ་པདྨའི་གདན་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང༌། པདྨའི་གདན་བྱ་མི་རུང་བར་བཤད་པའང་མེད་པས། འདིར་པདྨ་ལ་གནས་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འོག་ཏུ་ཁ་བསྐངས་ཏེ། ཀླུ་དང་རབ་གཏུམ་མ་རྣམས་ལའང་པདྨའི་གདན་འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འཁོར་ལོའ་ལྟེ་བ་རྣམས་སུ་བྱ་བར་ཤིན་ཏུ་ ིགསལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་བློ་གྲོས་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 195

བླུན་པོ་ཁ་ཅིག །གོང་དུ་སྨོས་པའི་ནུས་མ་བཅུ་གཙོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱས་ན་གཙོ་བོ་གཅིག་པུ་ལྷ་བཅུའི་གྲངས་སུ་བགྲང་རིག་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་དེ། རྣམ་བཤད་མཛད་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པར་གོ་ཞིང༌། འོག་ཏུ་རང་ལུགས་འཇོག་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་ནུས་མ་བརྒྱད་དང་ཞེས་པ་ཡར་བཅད། ལྷ་ལྷག་མ་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་བགྲངས་པས་བརྒྱ་ང་དྲུག་ཞེས་པ་མར་བཅད་ནས་ནུས་མ་བརྒྱད་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉིས་འགྱུར་མ་ཡིན་པ་རྩོམ་པ་པོའ་དགོངས་པར་བྱས་ནས། དེ་ལྟ་ན་པདྨའི་གདན་ཅན་གྱི་ ིལྷའི་གྲངས་ངེས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ནུས་མ་རྣམས་ཉིས་འགྱུར་མ་རྩིས་པར་གོང་གི་ལྷར་བྱས་ན་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ཏུ་བཞིས་མི་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ལུགས་འདིའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག་ཀྱང༌། ཊཱིཀ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་གཞན་གྱིས་སྨྲས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པའི་ལྷའི་གྲངས་ངེས་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ་བ་སུས་ཀྱང་ལྡོག་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་རྗེས་འཇུག་ཏུ་ཁས་བླངས་ནས་དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་དེ་དག་ནི། དེ་དག་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་མེད་པར་བྱུང་རྒྱལ་ཏུ་སྨྲས་པའི་སྤྱི་རྡོལ་ཡི་གེར་འགོད་པའི་སུག་ལས་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་པ་དག་དང༌། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གཟིགས་པའི་སྤྱན་དང་ལྡན་པའི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལེགས་པར་བཤད་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསལ་བར་མཛད་པ་འདི་དག་མགོ་སྙོམས་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་ལོག་པའི་སྨོན་པ་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་འབབ་པར་དོན་གྱིས་ཁས་བླངས་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྨྲ་བ་ནི་སྙིང་པོ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ།།
འོ་ན་དེ་དག་མི་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་ཚུལ་དེ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་ནུས་མ་རྣམས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ལ། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་སྐྱེ་ཚུལ་བརྗོད་པ་རང་ལུགས་སུ་གོ་བས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང༌། རང་གཞུང་མ་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། འོག་གི་སྐབས་སུ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ན། ནུས་མ་བརྒྱད་ཅེས་པ་ཡར་བཅད་ནས་ལྷ་ལྷག་མ་ཞེས་པ་མར་བཅད་དེ་ནུས་མ་རྣམས་ཉིས་འགྱུར་དུ་མི་བྱེད་པར་སོང་ཞེས་སྨྲས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་བླུན་པོ་ཁ་ཅིག །ང་ན་ཞེས་པ་ཡར་བཅད། ཚ་མེད་ཅེས་པ་མར་བཅད་

196 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ནས་ཡི་གེ་འདོན་པ་དང་མཚུངས་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚིག་དེ་དག་གི་དོན་ནི། ནུས་མ་བརྒྱད་དང༌། ལྷ་ལྷག་མ་སྔར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉིས་འགྱུར་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ནུས་མ་རྣམས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉིས་འགྱུར་དུ་གསུངས་པ་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་ཡིན་གྱི། འགོག་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
འོ་ན་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་བྱས་ན་ལྷའི་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཐོག་
མར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་པདྨའི་ལྟེ་བར། གཙོ་བོ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་དང་ནུས་མ་བརྒྱད་ཀྱིས་ ིརིམ་པ་བཞིན་དུ་འཁྱུད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་དགུ །མི་བསྐྱོད་པ་དང་རྡོར་སེམས་ལ་ཡུམ་གྱིས་འཁྱུད་པའི་ཟུང་གཉིས་ཏེ། ཟུང་བཅུ་གཅིག་ཐབས་ཤེས་སོ་སོར་བགྲངས་པས་ཉི་ཤ་རྩ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་མི་རིགས་ཏེ་གོང་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་མས་འཁྱུད་པ་དང༌། ཤེར་ཕྱིན་མ་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་འཁྱུད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་རྡོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཡང་སྦྱར་བས། དེ་དག་ཟུང་བཞིར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་རྡོར་སེམས་ལ་ཡུམ་གྱིས་འཁྱུད་པ་གཉིས་གཙོ་བོའ་སྐུའི་ནང་དུ་ཡོད་ཅིང༌། ཡུམ་གཉིས་ལ་ཡབ་ཀྱིས་འཁྱུད་པ་གཉིས་ཡུམ་གྱི་ ིསྐུའི་ནང་དུ་ཡོད་ཀྱང༌། འདིར་གཙོ་བོའ་སྐུའི་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་དང༌། རྡོར་སེམས་ ིལ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་འཁྱུད་པ་གྲངས་སུ་བགྲངས་ཤིང༌། སྣ་ཚོགས་ཡུམ་གྱི་སྐུའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་གཉིས་དེ་ལས་གྲངས་ལོགས་སུ་མི་བགྲང་སྟེ། པདྨ་གདན་ཅན་གྱི་ལྷའི་གྲངས་ནི། པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་གཙོ་བོ་ལ་ལྷ་གཞན་གྱིས་འཁྱུད་པའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་བགྲང་བ་ཡིན་གྱི་གནས་དེར་ལྷ་གང་ཡོད་མི་བགྲང་ལ། མི་བསྐྱོད་པ་དང་རྡོར་སེམས་གཙོ་བོ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་པདྨའི་ལྟེ་བར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང༌། སྣ་ཚོགས་ཡུམ་ལ་ཞུགས་པའི་ལྷ་རྣམས་ནི་པདྨའི་ལྟེ་བ་དེར་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐབས་ཀྱི་བདེ་བར་ཤེས་རབ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་བདེ་བར་ཐབས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་པདྨའི་ལྟེ་བར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་གྱིས་འཁྱུད་པ་གཉིས་སུ་བགྲང་གི །དེ་ལས་ལོགས་སུ་ཡུམ་ལ་ཡབ་ཀྱིས་འཁྱུད་པ་གཉིས་སུ་མི་བགྲང་པ་བཞིན་ནོ།།
དེས་ན་ཊཱིཀྐ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་སྐབས་འདིར་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་མས་འཁྱུད་པ་སོ་སོར་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 197

རྩིས་པ་དང༌། ཤེར་ཕྱིན་མ་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་འཁྱུད་པ་སོ་སོར་རྩིས་པས་བཞི་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་བྲིས་ནོར་གྱི་མ་དག་པ་རིམ་པར་བརྒྱུད་པ་ཡིན་གྱི། སྔར་དྲངས་པ་ལྟར་སོ་སོར་རྩིས་པས་གཉིས་ཞེས་འབྱུང་བ་དག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་མས་འཁྱུད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཤེར་ཕྱིན་མ་ལའང་འཁྱུད་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་དང༌། ཤེར་ཕྱིན་མ་སོ་སོར་རྩིས་པས་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང༌། རྡོར་སེམས་ལའང་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ནུས་མ་རྣམས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱས་ནས། གནས་དེར་གཙོ་བོ་གཅིག་ཉིད་བཅུར་བགྲང་རིགས་པར་ཐལ་བ་འདི་གཞན་གྱི་དོགས་པ་ཡིན་ན། དེའི་ལན་རྣམ་བཤད་དུ་མ་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། གོ་བ་མཐའ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དོགས་པ་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་འདིའི་ལན་རྟོགས་སླ་བས་དངོས་སུ་མ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།
རྟོགས་སླ་བའི་ཚུལ་ནི། གཙོ་བོའ་ནུས་མ་རྣམས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་མ་ ིཡིན་གྱི། རིམ་གྱིས་ནུས་མ་རྣམས་གཙོ་བོའ་ཡུམ་དུ་གྱུར་པ་ན། སྣ་ཚོགས་ཡུམ་དང་ཐབས་ཤེས་ ིསུ་གྱུར་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང༌། དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་མ་དང་ཐབས་ཤེས་སུ་སྦྱར་
1

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས། ལྷ་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་པ་དག་སོ་སོར་བགྲངས་པ་ན། གཙོ་བོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཅིག་ཉིད་དུ་མར་འགྱུར་མི་དགོས་པ་རྟོགས་སླའོ།།
འོ་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཅིག་གི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཡིན་པ་དེ་དག་ལྷ་སོ་སོར་བགྲངས་
ན་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་སོ་སོར་བགྲང་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྣ་ཚོགས་ཡུམ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་པདྨའི་ལྟེ་བ་གཅིག་པོ་དེར་ཤེས་རབ་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་ཐབས་སུ་མཚུངས་པས། ཤེས་རབ་མི་འདྲ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཐབས་སོ་སོ་མ་ཡིན་ལ། ནུས་མ་མི་འདྲ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་པདྨའི་ལྟེ་བ་དེར་ཤེས་རབ་མི་འདྲ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཐབས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་སོ་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་གཅིག་གིས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཡིན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གཅིག་ཏུ་བགྲང་བར་རིགས་སོ་སྙམ་པའང་མི་འཐད་ 1 ཞོལ། ཤོག ༤༥ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༣༦ བ ༣ སྦྱར་བའི་དུས་ཀྱི་

198 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

དེ། ལྷ་ཞི་བ་གཅིག་གིས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྷ་དྲག་པོར་གྱུར་པ་ན་ལྷ་མི་འདྲ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།།
གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ཏེ་གྲངས་ངེས་འཇོག་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། དེས་ན་སྔར་
བཤད་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་པདྨའི་ལྟིེ་བ་ལ། གཙོ་བོ་དང་མི་བསྐྱོད་པ་རྡོར་སེམས་རྣམས་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་གསུམ། དེ་གསུམ་གྱི་ཡུམ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་ནུས་མ་བརྒྱད་རིམ་གྱིས་གཙོ་བོའ་ཡུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་བརྒྱད་དེ་བཅུ་གཅིག །འགྲེལ་ ིཆེན་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་བ་ལྔ། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་ལ་སོགས་པའི་ཡུམ་ལྔ་ཞེས་གསུངས་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་དང་དབྱིངས་ཕྱུག་མ་སོང་ཟིན་པའི་ལྷག་མ། གཤེགས་པ་བཞི། གཤེགས་མ་བཞི། ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱས་པའི་ཟུང་བརྒྱད་དང༌། སེམས་དཔའ་སེམས་མ་ཟུང་བཅུ་གཉིས་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་ཁྲོ་བོ་གཙུག་ཏོར་དང་བཅས་པའི་ཟུང་ལྔ་སྟེ། ཐུགས་དཀྱིལ་ཡན་ལ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་སོ་དྲུག །གསུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མ་བརྒྱད། སྐུའི་ལྷ་ཆེན་བཅུ་གཉིས། སྐུའི་ཁྲོ་བོ་དྲུག །ཀླུ་བརྒྱད། རབ་གཏུམ་མ་བརྒྱད་དང་བཅས་པས་གསུང་སྐུ་གཉིས་ལ་ཞེ་གཉིས་ཏེ། སྔ་མ་སོ་དྲུག་དང་གྲིལ་བས་ཐབས་ཤེས་ཟུང་དོན་བརྒྱད་དུ་འགྱུར། ཐབས་ཤེས་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་བརྒྱ་ང་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་རོ།།
ཚུལ་འདི་ཉིད་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་གཙོ་བོ་
ཡབ་ཡུམ་རྡོར་སེམས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་མ་སྨོས་པར་ནུས་མ་བཅུ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི། ནུས་མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་པདྨའི་ལྟེ་བར་སོང་ནས་ཡབ་དང་སྦྱོར་བ་བཅུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པས་གཙོ་བོ་ཡབ་བཅུ་གོ་བར་དགོངས་ཤིང་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་དང༌། དབྱིངས་ཕྱུག་མའི་མཚན་སྨོས་པས་ཡུམ་བཅུ་གཅིག །ཡབ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། ཡབ་ཡུམ་ཟུང་བཅུ་གཅིག་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང༌། གཙུག་ཏོར་ཅན་སྐུ་དང་ཐུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འགོད་དགོས་པར་སྒྲུབ་ལེར་དངོས་སུ་གསུངས་པས་འདིར་གྲངས་གཉིས་སུ་བགྲང་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འཐད་ཅིང༌། ལྷག་མའི་གྲངས་རྣམས་འགྲེལ་པའི་ཚིག་གིས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ནི་གོང་དུ་འགྲེལ་པ་གྲངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་གྲངས་དང༌། དབུ་མའི་ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 199

གྲངས་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ་གསུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མ་དང༌། ཚེས་ལྷ། པདྨའི་འདབ་མ་ལ་གནས་པ་རྣམས་དང༌། མཆོད་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉིས་འགྱུར་དུ་གསུངས་ཀྱང༌། དེ་དག་ལ་ལྷ་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡབ་མེད་པ་བཞིན་དུ། ནུས་མ་རྣམས་ལའང་ཡབ་དང་དངོས་སུ་སྦྱོར་བ་མེད་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉིས་འགྱུར་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཉིས་འགྱུར་གྱི་དོན་ནི། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡུམ་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡབ་ཡུམ་རེ་རེའི་ཐབས་ཤེས་ཉིས་འགྱུར་དུ་ཐལ། རེ་རེའང་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཡབ་ཡུམ་ཟུང་རེ་རེ་བཞིར་བགྲང་རིགས་པར་ཐལ་ལོ།།
གཞན་ཡང་ནུས་མ་བརྒྱད་པོ་འདི་རིམ་གྱིས་པདྨའི་ལྟེ་བར་སོང་ནས་གཙོ་བོའ་ཡུམ་དུ་ ིའགྱུར་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མི་འགྱུར། དང་པོ་ལྟར་ན། ལྷ་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཐབས་མེད་པ་འགལ་ལོ། །ལྷ་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཐབས་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་བརྒྱད་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཅིག་གི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེའི་ཚེ་ནུས་མ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ཡོད་ཀྱང་ཐབས་བརྒྱད་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ནུས་མའི་ཐབས་གཅིག་གི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ནུས་མ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཐབས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ནུས་མ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐ་དད་པས་མཚུངས་སོ། །ནུས་མ་རྣམས་པདྨའི་ལྟེ་བར་གཙོ་བོའ་ཡུམ་དུ་མི་འགྱུར་ན། པདྨ་གདན་ཅན་གྱི་ལྷར་བགྲང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་མི་ ིགནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པའི་ལྷའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཊཱིཀ་ཆེན་གྱིས་བཀྲལ་བའི་དོན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་ན་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གནོད་མེད་དུ་གྲུབ་ཅིང༌། དེ་ལས་གཞན་དུ་བཤད་ན་གནོད་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་ཡང་འགྲེལ་པ་འདིར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉིས་འགྱུར་གསུངས་པའི་ཚུལ་མི་འདྲ་
བ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལ་སྐབས་སྟོབས་མ་བལྟས་པར་གཅིག་ཁོ་ན་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱེར་ནས་མི་འགྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་འདིར་ནི་པདྨའི་ལྟེ་བ་གང་དུ་ལྷའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡབ་ཡུམ་སྦྱོར་

200 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཉིས་འགྱུར་ཡིན་པས་འོག་ཏུ་བཤད་པ་དང་མི་འདྲའོ། །འདོད་ཕྱིར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་ལ། ས་དྷུ་པུ་ཏྲས་ཐམས་ཅད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མར་བཤད། ཤོང་པ་དག་ཤར་གྱི་དགུ་ནག་པོ་རལ་ཕུབ་འཛིན་པ། ལྷོའ་དགུ་དམར་པོ་མདའི་གཞུ་འཛིན་པ། བྱང་གི་དགུ་དཀར་པོ་ཐོ་བ་དང་པདྨ་འཛིན་པ། ནུབ་ཀྱི་དགུ་སེར་པོ་འཁོར་ལོ་དང་དུང་འཛིན་པ་ཞེས་འདོད། ཨ་བྷྱཱ་དང༌། བི་བྷུ་ཏ་ཙན་ཏྲས། འདི་རྣམས་རང་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཤད་པའི་གཞན་གཉིས་ལ་རྒྱུ་མཚན་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང༌། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཕྱི་མ་འབྲེལ་ཆེ་བས་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ཐབས་འདིར་མཛད་དོ།།
འགྲེལ་པར་གསོད་འདོད་མ་དང་བསྐྱེད་འདོད་མ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྡུས་
པས་འདོད་མ་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བར་དགོངས་ནས་འདོད་མ་སོ་བདུན་དུ་གསུངས་ཀྱང༌། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལོགས་སུ་མི་འགོད་པར། ལོགས་སུ་འགོད་པའི་འདོད་མ་སོ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་སོ། །གསུང་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་གཡས་དང་གཡོན་རྣམས་དང༌། ནུབ་སྒོའ་གཡས་སུ་ལྔ་ལྔ་དང༌། ནུབ་སྒོའི་གཡོན་དུ་ཀྵ་གཅིག་པུ་སྟེ་དབང་ལེར་འདོད་མའི་ས་ ིབོན་འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་རེ་ཤིག་ལ་སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱཱ་དང། ས་དྷུ་པུ་ཏྲས་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཡས་སུ་ལྔ་ལྔ་དང༌། གཡོན་དུ་བཞི་བཞི་སྟེ་ཆ་མཉམ་དུ་འགོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་སོ། །སྟེང་འོག་གི་ཀླུ་གཉིས་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་ས་བོན་ཁ་ཅིག་གིས་ཧཿཧ་ཞེས་འདོད་ཀྱང༌། ས་དྷུ་པུ་ཏྲས་ཧ་ཧཿཞེས་བྱས་པ་ལེགས་པར་མཐོང་ངོ༌། །ཁོར་ཡུག་གི་ལྷ་རབ་གཏུམ་མ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། ཆ་བཅུ་དྲུག་གི་ས་བོན་རང་རང་གི་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང༌། གཞན་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་མིང་གི་ཡི་གེ་དང་པོ་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ་ལས་སྐྱེས་པར་བྱས་ལ། མིང་ཡིག་རྫོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པར་འདོད་པ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པར་མཐོང་ངོ༌།།
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་ས་བོན་ཕྱག་མཚན་ལས་མི་བསྐྱོད་པར་སྤྲོ་ཞིང༌། ལས་
རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་ས་བོན་བསྐྱེད་དེ་སྤྲོ་བར་འདོད་པ་དང༌། སྐབས་གཉིས་ཀ་རུ་ས་བོན་ཕྱག་མཚན་ལས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་བླ་མ་སྔ་མ་དག་ལ་ཡོད་ཀྱང༌། སྤྲོ་ཚུལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལེགས་ཏེ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་སྤྲོ་བའི་སྐབས་སུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ནས་པདྨ་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 201

ལས་སྔོན་བཞིན་དུ་ཞལ་དང་ཕྱག་དང་མཚན་མ་དང༌དབྱིབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྣམས་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་དང་གསུང་དང་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ལ་སྤྲོ་བར་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་པདྨ་དཀར་པོའ་ཞལ་གྱི་ལུང་ལས་གསུངས་པ་འདི་དག་ལ་ནི་གཞན་དུ་ལོག་པར་ ིརྟོག་པ་དག་ལ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པས་དགག་སླ་བའི་ཕྱིར། ཚིག་སོར་བཞག་པ་འདི་དག་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་མ་བྱས་སོ།།
དེ་ནས་རང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེའི་དབང་
བསྐུར་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱས་པར་བྱེད་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་གི་སྙིང་ཁར་བཅུག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ཞུ་བ་ལྷ་མོའ་གསང་བའི་པདྨར་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་ནས་ ིསྤྲོ་བར་ཡང་བཤད་དོ། །འདི་དག་ནི་འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་བརྙེས་པ་དེས་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེའི་དབང་བསྐུར་བའི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྦྱང་གཞི་དང་མཐུན་པར་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མངལ་དུ་ལུས་གྲུབ་པ་དང་མཐུན་པར། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་རྣམ་པ་ལྔས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱེད་པ་བསྙེན་པའི་ཡན་ལག་གོ།
གཉིས་པ་མངལ་ནས་བཙས་ཏེ་ལས་དབང་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་མཐུན་པར་ལས་རྒྱལ་
མཆོག་སྒོམ་པ་གསུང་རྡོ་རྗེ་ཉེར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་ཏེ་བཞེངས་པ། དེའི་མངལ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲོ་བ། ཡེ་ཤེས་པ་དང་རོ་མཉམ་དུ་བྱ་བ། དབང་བསྐུར་ཞིང་རྒྱས་གདབ་པ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣམ་དག་བསྒོམས་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཟླ་བ་བཅུ་པ་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ལ་མངལ་དུ་ལུས་རྫོགས་ཀྱང༌། དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་རླུང་ནང་དུ་བཅིངས་ཏེ། སྟེང་གི་སྒོ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་པ་དེ། སྟེང་གི་སྒོ་ལས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པའི་ངག་གི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་དང༌། དབང་པོ་སོ་སོའ་སྒོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ལོངས་ ིསྤྱོད་པ་དང༌། སྐྱེས་ནས་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་མཐར་བདེ་བ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ། ནང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རླུང་གཡོ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཙས་པའི་ཕྱིར་བསྐུལ་བ་དང་མཐུན་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༥༠༩ ཕྲེང་། ༦

202 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པར་བསྐྱེད་རིམ་པས་སྦྱང་གཞི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་མཐའ་དག་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་དེས་ཐུགས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ངང་ལས་འགྲོ་བ་མཐའི་དག་གི་དོན་བྱེད་པའི་སླད་དུ་ཚད་མེད་བཞིས་བསྐུལ་བའི་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་བྱས་ཏེ་ཚད་མེད་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་མོ་བཞིས་བསྐུལ་བར་སྒོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ནང་དུ་བྱིས་པའི་སྲོག་མི་གཡོ་བར་བཅིངས་པ་དང༌། སྲོག་གང་དུ་བཅིངས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྩ་གསུམ་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ཧོ་ཡིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཀོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ངོ་བོར་ཞུ་ནས་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ཀྱི་ ིགནས་པ་གཉིས་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་རླུང་གིས་བསྐུལ་བ་དང༌། ལྷ་མོ་བཞིའི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་བའི་ཚིག་བསྡུས་རྒྱུད་ལས་མདོར་བསྡུས་པའི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་ནི། ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་གླུ་དག་མཛད་པ། བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པ་མཛད་པའོ། །བདག་ཅག་སྲུངས་ཤིག་ལྷ་མིའི་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་ལྡན་པ་འདོད་པ་དོན་གཉེར་རྣམས་ལ་འདོད་པ་མཛོད་ཅེས་པའོ།།
དེའི་དོན་ནི་བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་སྣ་ཚོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་
མཛད་པ་པོ་ལེགས་པས་བདག་ཅག་མགོན་མེད་པ་རྣམས་སྲུངས་ཤིག །ལྷ་མིའི་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཁུ་བའི་གཟུགས་ལས་བཞེངས་ནས་ཁམས་བཞིའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲོ་བར་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་འདོད་པ་བཞིན་མཛོད་ཅེས་པ་སྟེ། བྱམས་པའི་རང་བཞིན་སྒྲོལ་མས་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དང༌། སྙིང་རྗེ་དང་དགའ་བ་དང༌། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་རང་བཞིན། མཱ་མ་ཀཱི་དང༌། གོས་དཀར་མོ་དང༌། སྤྱན་མས་རིམ་པ་བཞིན། སྐུ་རྡོ་རྗེ། གསུང་རྡོ་རྗེ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་བསྐུལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཀླུས་བསྐུལ་བ་རྒྱས་པར་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་འདིར་བཀོད་པ་ནི། སྤྱན་མ་བདག་ནི་འགྲོ་བའི་ཡུམ། །ཞེས་སོགས་སོ།།
དེ་དག་གི་དོན་ནི། ས་ཁམས་དག་པའི་ངོ་བོ་སྤྱན་མ་བདག་ནི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་ཡིན་ལ། སྤྱན་མ་བདག་གི་ཁམས་ས་རླུང་ལྟེ་བར་བཅིངས་ཏེ་མི་གཡོ་བར་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་རྣལ་འབྱོར་པས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཁུ་བ་ནོར་བུ་ནས་ལྟེ་བར་བྱོན་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 203

པས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་འདྲེན་པ་དང༌། བདག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲོ་བའི་དོན་དུ། ཁུ་བ་ལས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་སྐུར་བཞེངས་ ིལ། བདག་གི་འདོད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲོ་བར་མཛོད་ཅེས་པའོ། །དེ་ནས་ཆུ་ཁམས་དག་པའི་ངོ་བོ་མཱ་མ་ཀཱི་བདག །བདེ་ཆེན་གྱི་སྐལ་བ་སྟོན་པས་སྲིང་མོ་སྟེ། བདག་གི་ཁམས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རླུང་སྙིང་ཁར་མི་གཡོ་བར་བཅིངས་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཁུ་བ་དེ་ཉིད། ལྟེ་བ་ནས་སྙིང་ཁར་བྱེད་པས་མཆོག་དགར་གནས་པ་དང༌། བདག་གི་ཆུ་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར། སྐུ་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་དུས་འཁོར་ཁྱོད་ཁུ་བ་ལས་བཞེངས་ལ་བདག་གི་འདོད་པ་མཛོད་ཅེས་པའོ།།
གོས་དཀར་མོས་བསྐུལ་བ་ནི། མེ་ཁམས་དག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གོས་དཀར་མོ་
བདག་ཡོན་ཏན་འཇོ་བའི་ཕྱིར་བུ་མོ་སྟེ། བདག་གི་ཁམས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་མགྲིན་པར་རླུང་བཅིངས་པའི་སྐྱེས་བུས་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ། ཁུ་བ་དེ་ཉིད་སྙིང་ཁ་ནས་མགྲིན་པར་བྱོན་ནས་ཁྱད་དགའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང༌། མེའི་ཁམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར། གསུང་རྡོ་རྗེའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཁྱོད་ཁུ་བ་ལས་བཞེངས་ལ་བདག་གི་འདོད་པ་མཛོད་ཅེས་པའོ། །སྒྲོལ་མས་བསྐུལ་བ་ནི། རླུང་དག་པའི་ངོ་བོ་སྒྲོལ་མ་བདག་ནི། སྙིང་ཁར་ཁུ་བ་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚ་མོ་སྟེ། བདག་གི་ཁམས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱི་བོར་རླུང་བཅིངས་པའི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ། མགྲིན་པ་ནས་སྤྱི་བོར་ཁུ་བ་དེ་ཉིད་བྱོན་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་དོན་དང༌། རླུང་གི་ཁམས་པའི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཁྱོད་ཁུ་བ་ལས་བཞེངས་ལ། བདག་གི་འདོད་པ་རླུང་གི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲོ་བར་མཛོད་ཅེས་པའོ།།
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་དུ་བསྐུལ་བ་ནི། སྟོང་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁུ་བ་ཞུ་
བའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་ནས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །འགྲོ་བ་གདོན་པའི་བསམ་པ་ཡིས། །འགྲོ་བ་སྐྱོབ་བའི་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྲོ་བར་མཛོད་ཅེས་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་ཅན་དེ་དག་གི་གླུ་དབྱངས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སད་

204 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པར་མཛད་དེ། ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་མིག་འཁྲུལ་ལྟ་བུར་གཟིགས་ནས། ཐིག་ལེ་ལས་ཧཱུཾ་ཡིག་དང༌། དེ་ལས་རྡོ་རྗེ། དེ་ལས་སྔར་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་གྱིས་འཁྱུད་པ་བསྐྱེད་པ་ནས། ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས། དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། རང་གི་ལུས་ལ་བཅུག་པ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཞུ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས་བསྐྱེད་པ་དང༌། དེ་ནས་སྔར་བཞིན་སྤྲོས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པའི་ཚུལ་རྣམས་འགྲེལ་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང༌།
དེ་ཡང། གླུས་བསྐུལ་བ་ལས། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་བཞེངས་པ་ནི། སྦྱང་གཞི་མངལ་
དུ་སྲོག་གི་རླུང་གིས་བསྐུལ་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཙས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་ལྷ་རྣམས་སྤྲོ་བ་ནི། བྱིས་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཙས་མ་ཐག་སྟེང་གི་སྒོ་ནས་རླུང་ཕྱིར་སྤྲོས་ཏེ་ངུ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པས། དེས་ན་རླུང་བཅུ་ཕྱིར་སྤྲོ་བ་དང༌། ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཙས་ཏེ་ཕྲུ་མའི་ཆོས་གོས་འཛིན་པའི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གསལ་བར་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་བྱ་བའི་ཚུལ་འདི་དག་ཀྱང་འགྲེལ་པ་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་སྦྱང་གཞི་ལ་བྱིས་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་ལྟེ་བ་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་དབུ་མ་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་ཞིང་དེས་དབང་པོ་རྣམས་རབ་ཏུ་སད་པར་བྱས་ནས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་འགུགས་ཤིང་ཡུལ་ལྔའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་སླར་རླུང་ནང་དུ་འོངས་ཏེ་ལྟེ་བར་འཇུག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་དག་པའི་རྡོ་རྗེ་ཤགས་ཀྱིས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱན་འདྲེན་པ་དང་འཇུག་པ་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང༌། གཞུག་པ་དང་བཅིང་བ་དང༌། མཉེས་པ་དང་དབང་དུ་བྱ་བ་རྣམས་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྨུགས་བྱེད། རེངས་བྱེད། ཁེངས་བྱེད། ཤིན་ཏུ་སྟོབས་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པས། ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿཧཱི་ཡི་གེ་རྣམས་དང༌། རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ་དང༌། རྡོ་རྗེ་དང༌། རྡོ་རྗེ་ཞགས་པ་དང༌། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་དང༌། རྡོ་རྗེ་དབྱུག་པས་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི། ཁྲོ་བོ་དེ་དག་གི་སྔགས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿཧཱི་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བ་དང༌། ལྕགས་ཀྱུ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ནས་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 205

བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།།
དེ་ནས་རོ་མཉམ་བྱ་བ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བསྐྱེད་
པའི་རིམ་པ་དག་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་བཅས་ཤེས་པ། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། སྙིང་པོའ་པདྨར་ཞེས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ། མེའི་སྟེང་དུ་སྟེ། ཟླ་བ་ ིདང༌། ཉི་མ་དང༌། སྒྲ་གཅན་དང༌། དུས་མེའི་སྟེང་དུ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་དང༌། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤར་གྱི་འདབ་མ་ལ་ནག་མོ་འབར་མ་རོ་མཉམ་པའོ། །ཞེས་པ་ནས་སྟེང་དུ་གཙུག་ཏོར་དང་ཤིན་ཏུ་སྔོན་མོའོ་1

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་
རོ་མཉམ་གྱི་ཞར་ལ་སྐུའི་ཁྲོ་བོའ་རོ་མཉམ་གསུངས། གསུང་དང་སྐུའི་རོ་མཉམ་གཞན་རྣམས་གོ་ ིསླར་མཛད་ནས་དངོས་སུ་མ་གསུངས། ཐུགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་གཙུག་ཏོར། སྐུའི་ཁྲོ་བོ་གཙུག་ཏོར་དང་ཕྱོགས་གཅིག་གསུངས་ཀྱང༌། སྔར་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ན་ལོགས་སུ་གསུངས་པས་ལོགས་སུ་མེད་པ་མིན་ཞིང་སྐུའི་སྟེང་འོག་གི་ཁྲོ་བོ་གཉིས་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཤར་ནུབ་ཀྱི་སྒོའ་ིསྟེང་འོག་ཏུ་འགོད་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་མཛད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འགྲེལ་པའི་དོན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ།།
དབང་བསྐུར་ཞིང་རྒྱས་གདབ་བ་ནི། དབང་བསྐུར་བའི་ཆོ་ག་སྐབས་འདིར་མ་གསུངས་
ཤིང༌། འོག་ཏུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རླབས་རྫོགས་པའི་མཇུག་ཏུ་གསོལ་བ་གདབ་པ་གཞན་ནི། དབང་གི་ལེའུ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོ་གས་བྱའོ། །དེར་མ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོ་ག་འདི་ཡིས་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་ངེས་པའོ། །ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་དོན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཆོ་ག་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་མ་གསུངས་པ་དབང་ལེ་ནས་ཁ་འགེངས་དགོས་པ་མེད་པས་གསོལ་བ་གདབ་པ་གཞན་ནི་ཞེས་པའི་དོན། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རླབས་ལས་གཞན། དབང་བསྐུར་གྱི་གསོལ་བ་གདབ་པ་སོགས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་དེས་ན་དབང་ལེ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱའོ། །དེ་ཡང་དབང་ལེར་བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་མ་གཏོགས་གཞན་དུ་དབང་བདུན་གྱི་གསོལ་གདབ་དང༌། དབང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསོལ་གདབ་ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་སྔགས་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༥༡༡ ཕྲེང་། ༢༠

206 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

རྣམས་མ་གསུངས། དབང་བདུན་བསྐུར་བའི་སྔགས་རྣམས་འོག་ཏུ་སློབ་མ་དབང་བསྐུར་བའི་དབང་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་དེ་དག་འདིར་བླངས་ཏེ་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་མཛད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱ་བར་གོང་གི་འགྲེལ་པའི་ཚིག་དེས་བསྟན་ལ། སྔགས་དེ་དག་གི་དོན་ནི། བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
དེ་ནི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་འགྲེལ་ཆེན་
ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ། སྒྲུབ་ཐབས་འདིར་མཛད་པའི་ཚུལ་བཀོད། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ལེའུའི་སྐབས་འདིར། ཕན་ཚུན་རྡོ་རྗེ་ཡི་ནི་རྡོ་རྗེར་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕན་ཚུན་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང༌། རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟེ། གཉིས་ཀའི་སྤྱི་བོ་ལ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་དང་ཆོས་གོས་འཛིན་པ། རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་གནས་པ་ས་ལ་རེག་པའི་ཕྱག་རྒྱས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དབུགས་འབྱིན་པ་སྟེ། རིགས་ལྔའི་ཕྱག་རྒྱས་རྒྱས་གདབ་བའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དག་གིས། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ལ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱས་འདེབས་པས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་རྡོར་སེམས་དང༌། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་རྡོར་སེམས་ལ། མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་འདེབས་ཤིང༌། དེ་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་བོར་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་ཆོས་གོས་དང་གཙུག་ཏོར་འཛིན་པའི་སྤྲུལ་སྐུའི་རྣམ་པས་རྒྱས་འདེབས་པ་དང༌། ཡང་རིགས་ལྔ་ཀས་དེ་གཉིས་ལ་རྒྱས་འདེབས་པར་གསུངས། དེའི་རྗེས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ནི་བཀག་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རྒྱས་གདབ་བྱ། འདེབས་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་མི་རུང་བར་བསྟན། དེ་ནས། ཡང་ན་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཅོད་པན་ནི་རེས་འགའ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། གོང་གི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་རྡོར་སེམས། རྡོར་སེམས་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་འདེབས་པར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ་རེས་འགའ་དེ་གཉིས་ལ་རིགས་ལྔ་ཀས་རྒྱས་འདེབས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དག་གིས། སྤྱིར་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ལ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱིས་རྒྱས་འདེབས་པ་དང༌། དེའི་བྱེད་ཚུལ་ཡང༌། མི་བསྐྱོད་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༥༡༤ ཕྲེང་། ༢༠

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 207

པ་ལོངས་སྐུའི་ཆ་བྱད་ཅན་ལ། མི་བསྐྱོད་པ་གཙུག་ཏོར་ཆོས་གོས་འཛིན་པའི་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་གཅིག །དེ་གཉིས་ལ་རིགས་ལྔ་ཀས་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་གཅིག་སྟེ་རྒྱས་འདེབས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བཤད་ནས་རྒྱས་གདབ་བྱ། འདེབས་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་བཀག་གོ།
དེ་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་སྟེ་སྐུའི་རྣམ་པས་ཐུགས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གསལ་བར་པདྨ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ནི་སོ་སོར་བརྗོད་པས་གསུང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིན་ཆེན་དབང་པོའ་ཆུ་སྐྱེས་འཛིན་ཏེ་རྡུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ ིཕྱིར་རོ། །དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་ཅོད་པན་ལ་ནི་རབ་མཆོག་ནོར་བུའི་ཕྱག་སྟེ། ཁྲག་ལས་ཤ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རྣམ་སྣང་ལ་མི་བསྐྱོད་པ། འོད་དཔག་མེད་ལ་རྣམ་སྣང༌། རིན་འབྱུང་ལ་འོད་དཔག་མེད། དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ལ་རིན་འབྱུང་གི་རྒྱས་བཏབ་པར་གསུངས་པ་ནི། འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུས་རྒྱས་གདབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འདིར་དེ་མ་ཐག་པ་སྟེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང༌། གཡོན་གྱི་ལྷ་སྟེ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་དང༌། མི་འཇིགས་པ་སྟེ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དང༌། དེའི་སྐྱེས་བུ་སྟེ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དང༌། དབང་ལྡན་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པ་དང༌། དུས་ཀྱི་མེ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐ་མལ་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཏེ། དག་པའི་ཕུང་པོ་གཙུག་ཏོར་དང་ཆོས་གོས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་པའོ། །དེ་ལྟར་དྲུག་གི་ཅོད་པན་རལ་པ་ཞེས་བྱའོ།།
ལྷག་མའི་འཁོར་ལོའ་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཅོད་པན་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་པའི་རང་ ིབཞིན་རང་རང་གི་རིགས་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་པ་སྟེ། འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལས་གང་ཞིག་གང་གི་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་ཡིས་རྒྱས་གདབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རྒྱས་གདབ་བྱ་རྣམ་སྣང་སོགས་རིགས་དྲུག་རལ་པའི་ཅོད་པན་ཅན་ལོངས་སྐུའི་རྣམ་པ་ལ། འདེབས་བྱེད་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ས་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་རྣམ་སྣང་སོགས་དྲུག་པོ་གཙུག་ཏོར་དང་ཆོས་གོས་འཛིན་པ་དང༌། ལྷག་མའི་ལྷ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་རིགས་བདག་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལོངས་སྐུའི་ཆ་བྱད་ཅན་གྱི་རྒྱས་འདེབས་པར་གསུངས་སོ།།
དེས་ན་སྐབས་འདིར་གོང་དུ་བཤད་པ་གཉིས་དང་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུས་རྒྱས་གདབ་པའི་

208 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཚུལ་ཕྱི་མ་དང་བཅས་པའི་གསུམ། རྣམ་སྣང་སོགས་ལོངས་སྐུའི་ཆ་བྱད་ཅན་ལ། དེ་དག་སྤྲུལ་སྐུའི་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་དང་བཅས་པའི་རྒྱས་འདེབས་མི་འདྲ་བ་བཞི་གསུངས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ལས། གཞི་དུས་སུ་བྱིས་པ་སྐྱེས་ནས་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་མཐར་ལས་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་དང་མཐུན་པར། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལས་རྒྱལ་མཆོག་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པའི་མཇུག་ཏུ་ལས་སྣ་ཚོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྤྲོ་བའི་ཚུལ་སྔར་ཚེས་ལྷའི་སྐུ་མདོག་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པའི་སྐབས་སུ་དྲངས་པ་དེ་ཉིད་ལས། རིགས་དྲུག་གི་བཞི་དང༌། རྡོར་སེམས་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་གདབ། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་རྡོར་སེམས་ཀྱིས་
རྒྱས་གདབ་པར་བཤད།

སྐབས་དེར་ཤོང་འགྱུར་ལས། འདིར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་ལྗང་ཁུ་ལ་མི་
བསྐྱོད་པའི་གཟུགས་སྔོན་པོ་དང༌། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྔོན་པོ་ལའང་མི་བསྐྱོད་པ་ལྗང་ཁུས་རྒྱས་བཏབ་པའོ། །ཞེས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་འདེབས་པའང་གསུངས་ལ། བུ་རིན་པོ་ཆེས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཞལ་ཕྱག་སོགས་འདྲ་བའི་རྡོར་སེམས་ཞེས་པའི་འཆད་ཚུལ་མཛད་དེ། བརྟག་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་བཞིའི་དབྱེ་བས་གང་དུ་རྒྱས་གདབ་པ་དེར། ཟླ་བའི་ཆོས་ལས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དཀར་པོ་དང༌། ཉི་མའི་ཆོས་ལས་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་དམར་པོ་དང༌། སྒྲ་གཅན་གྱི་ཆོས་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་ནག་པོ་དང༌། དུས་མེའི་ཆོས་ལས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སེར་པོའ་ཞེས་བཤད་པས། སྔར་གྱི་རྣམས་དང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཅིག་བཤད། ཡང་ ིན་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོ་གས་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་པས། རྒྱས་གདབ་སྟེ་ཞེས་སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་སྟེ། ལེའུ་འདིར་ཡང་རྒྱས་འདེབས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གསུངས་སོ།།༈ གཉིས་པ་སྒྲུབ་ཐབས་འདིར་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་སྔར་མི་འདྲ་བ་གསུངས་
པ་དེ་དག་ལས་ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ན་ངེས་བཟུང་དུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང༌། སྔ་མ་ཕལ་ཆེ་བས། རྣམ་སྣང་ལ་མི་བསྐྱོད་པ། འོད་དཔག་མེད་ལ་རྣམ་སྣང་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་མཛད་ལ། དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ངེས་བཟུང་དུ་མི་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། རིགས་དྲུག་ལོངས་སྐུའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ། དེ་དག་གཙུག་ཏོར་དང་ཆོས་གོས་འཛིན་པས་རྒྱས་གདབ་པ་མཛད་དོ།།

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 209

གསུམ་པ་དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ། ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཚུལ་བཀོད་པ་དང༌།
དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་འདེབས་བཀག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་གྲུབ་ལ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱས་འདེབས་སོགས་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་འདེབས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི་འོ་ན་འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་འདེབས་བཀག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ལ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ཏེ། ཕན་ཚུན་རྡོ་རྗེ་ཡིས་ནི་རྡོ་རྗེར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། རྡོ་རྗེའི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་རྡོར་སེམས་དང༌། རྡོ་རྗེའི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་རྒྱས་འདེབས་པར་ཁས་བླངས་ཀྱིས། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ལ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱས་འདེབས་པར་མ་སྨྲས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དོན་གྲུབ་ལོངས་སྐུའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ། དོན་གྲུབ་སྤྲུལ་སྐུ་གཙུག་ཏོར་དང་ཆོས་སྐུ་འཛིན་པས་རྒྱས་འདེབས་པར་སྨྲས་ཀྱི། དོན་གྲུབ་ལ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱས་འདེབས་པར་གང་དུ་སྨྲས། རྒྱས་གདབ་བྱ་གཙོ་བོ་དང་བདེ་གཤེགས་དྲུག་རལ་པའི་ཅོད་པན་འཛིན་པ་ལ་འདེབས་བྱེད་དྲུག་གཙུག་ཏོར་དང་ཆོས་གོས་འཛིན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཚིག་ཙམ་ཡང་མ་ངེས་པར་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་སམ་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཐལ་བ་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འོད་དཔག་མེད་ལ་རྣམ་སྣང་གི་རྒྱས་འདེབས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔར་བཤད་པའི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་གཞན་དེ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་འཁོར་གསུམ་ཁས་བླངས་སོ།།
དེས་ན་ཁོ་བོས་ཁྱོད་ལ་བརྩེ་བས་ཕན་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚིག་སྨྲ་ཡིས་ཉོན་ཅིག །གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་འདེབས་རུང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་རྒྱས་འདེབས་གཞན་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་ལྟ་ན་འགྲེལ་པའི་ལེའུ་སོ་སོར་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ཁོ་ན་ཁས་བླངས་ནས་གཞན་རྣམས་འགོག་པ་ལ་འཇུག་དགོས་པར་འགྱུར་གྱི།

210 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

འདི་ལྟ་བུའི་རྩོད་ཚུལ་ལ་ཞེན་པར་མ་བྱེད་ཅིག །འདི་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག །ཁྱོད་ཀྱི་གོང་དུ་དྲངས་པའི་འདིར་དེ་མ་ཐག་པ་སྟེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། རྣམ་སྣང་རལ་པའི་ཅོད་པན་འཛིན་པ་ལ། རྣམ་སྣང་གཙུག་ཏོར་དང་ཆོས་གོས་འཛིན་པས་རྒྱས་འདེབས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྣང་རལ་པའི་ཅོད་པན་འཛིན་པ་ལ། མི་བསྐྱོད་པ་གཙུག་ཏོར་དང་ཆོས་གོས་འཛིན་པས་རྒྱས་འདེབས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཁྱོད་རང་གི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པ་དང༌། ཟློག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་མིན་པ་གཞན་ཅི་ཡོད། རྣམ་སྣང་རལ་པའི་ཅོད་པན་འཛིན་པ་ལ་རྣམ་སྣང་གཙུག་ཏོར་དང་ཆོས་གོས་འཛིན་པས་རྒྱས་འདེབས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྣམ་སྣང་གཙུག་ཏོར་དང་ཆོས་གོས་འཛིན་པ་དེ་རྣམ་སྣང་རལ་པའི་ཅོད་པན་འཛིན་པའི་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་སྟེ། འདིར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུས་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱས་འདེབས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་མི་བསྐྱོད་པ་དང་རྡོར་སེམས་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་བོ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་གཙུག་ཏོར་དང་ཆོས་གོས་འཛིན་པས་རྒྱས་འདེབས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མི་བསྐྱོད་པ་གཙུག་ཏོར་དང་ཆོས་གོས་འཛིན་པ་དེ་མི་བསྐྱོད་པ་རལ་པའི་ཅོད་པན་འཛིན་པའི་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་རྟགས་ཁས་བླངས། འདོད་ན་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་བོ་ལ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་དང་ཆོས་གོས་1

འཛིན་པ་ཞེས་སོགས་གོང་དུ་དྲངས་པ་དང་འགལ་ལོ།།
བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག །གཉིས་ཀའི་སྤྱི་བོ་ལ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་
སྤྱི་བོ་ལ་ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་བཞེད་མོད་དེ་ལྟ་ན་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་སུ་མཛད་པར་སོང་བས་རང་རིགས་ལ་འཁྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་སུ་གཅིག་ཀྱང་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས། རིགས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་འགལ་སྤོང་མཛད་པ་ནི། རིགས་གཅིག་ཀྱང་རིགས་ཐ་དད་པས་སྐྱོན་མེད་ཞེས་གསུངས་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང༌། དོན་ལའང་གནོད་པ་ཞུགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ནམ་སྙིང་དང་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་སོགས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁས་ཀྱང་བླངས་ཤིང༌། གཞན་ཡང་དེ་དག་ལ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་རྒྱས་འདེབས་པ་མི་འཐད་ 1 གཙང་། ཤོག ༤༣ བ ༡ གཙུག་ཏོར་དང་གཙུག་ཏོར་འཛིན་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 211

པར་ཐལ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཀ་ཁས་བླངས་སོ། །གཉིས་ཀའི་སྤྱི་བོ་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མི་མཛད་པར་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀའི་ཞེས་པ་སོར་འཇོག་པའི་ལུགས་སུ་མཛད་དོ།།
འོ་ན་གནོད་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་འདི་འགྲེལ་པའི་དོན་
དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་དེ་མ་ཐག་པ་སྟེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང༌། ཞེས་པ་ནས་ཐ་མལ་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཏེ། དག་པའི་ཕུང་པོ་གཙུག་ཏོར་དང་ཆོས་གོས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་པའོ།1

།ཞེས་པའི་བར་འདིས་རྒྱས་གདབ་བྱ་རིགས་དྲུག་གི་རལ་པའི་ཅོད་པན་ནི་སྦྱང་
གཞི་མ་དག་པའི་ཕུང་པོ་མཚོན་པ་དང༌། འདེབས་བྱེད་དྲུག་གཙུག་ཏོར་དང་ཆོས་གོས་འཛིན་པ་ནི་དག་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་མཚོན་པར་ཚིག་གིས་གསལ་བར་བསྟན་ཅིང༌། བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དོན་དེ་ལྟར་མཛད་ལ་ཁྱོད་ལྟར་ན་གཟུགས་ཕུང་དག་པ་མི་བསྐྱོད་པ། འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་སྣང༌། ཚོར་བ་རྣམ་དག་འོད་དཔག་མེད། འདུ་བྱེད་རྣམ་དག་རིན་འབྱུང༌། ཞེས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས་ད་ལྟའི་བར་རྒྱ་བོད་སུས་ཀྱང༌ཁས་ལེན་མཁན་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཁས་བླངས་ནས། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གཞན་དང་མི་མཐུན་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་གཟུགས་ཕུང་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་སྣང༌། ཚོར་བ་རྣམ་པར་དག་པ་རིན་འབྱུང་ཞེས་སོགས་རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་ཀུན་དང་མཐུན་པར་སྨྲ། དང་པོ་ལྟ་ན་ཁྱོད་དང་ལྷན་ཅིག་རྩོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རྣམ་སྣང་གི་རལ་པའི་ཅོད་པན་མ་དག་པའི་གཟུགས་ཕུང་མཚོན་པའི་སྟེང་དུ་སྦྱང་གཞི་དེ་དག་པ་མཚོན་པའི་རྣམ་སྣང་གཙུག་ཏོར་དང་ཆོས་གོས་འཛིན་པས་རྒྱས་འདེབས་དགོས་ཀྱི་མ་དག་པའི་གཟུགས་ཕུང་མཚོན་པའི་རལ་པའི་ཅོད་པན་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་བཀོད་པ་འདི་གཟུགས་ཕུང་དག་པའི་རྒྱས་འདེབས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། རིགས་གཞན་རྣམས་ལའང་དེས་མཚོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། དོན་གྲུབ་རལ་པའི་ཅོན་པན་འཛིན་པ་ལ། དོན་གྲུབ་གཙུག་ཏོར་དང་ཆོས་གོས་འཛིན་པས་རྒྱས་འདེབས་པ་སོགས་འགྲེལ་པ་འདིའི་དོན་དུ་བསྙོན་དུ་མེད་པར་གྲུབ་བོ། །དེས་ན་རྒྱས་འདེབས་མི་འདྲ་བ་འདི་དག་ལས་གཅིག་ཁོ་ན་བསྒྲུབས་ནས་གཞན་མཐའ་དག་བཀག་སྟེ། འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༥༡༥ ཕྲེང་། ༡༥

212 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པར་སྨྲའོ་ཞེས་མངོན་སུམ་ལ་བསྙོན་པར་མ་བྱེད་པར་གཟུ་བོར་གནས་པའི་བློས་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་དུ་ལོངས་ཤིག།
མཁས་པ་སྔ་མ་དག་ནི་འོད་དཔག་མེད་ལ་རྣམ་སྣང་གི་རྒྱས་འདེབས་པ་སོགས་རྒྱུའི་རྒྱས་
འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་འདིར་མཛད་ཀྱང་རྒྱས་འདེབས་གཞན་རྣམས་ལ་དགག་པ་མ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་འདི་དག་ལ་རིང་དུ་སྦྱངས་ཤིང༌། དེང་སང་ལུགས་འདི་ལ་མཁས་པར་གྲགས་པ། བློ་གྲོས་ཀྱི་ནུས་པ་མི་དམན་པ་ཁ་ཅིག །མགྲིན་པ་གཟེངས་བསྟོད་དེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་དགག་པ་དེ་དག་གི་ལུགས་འདི་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི། དཔེར་ན་བྱིས་པ་གཞོན་ནུ་རྩེད་མོས་བྲིད་དེ་བཀྲེས་པས་ཉེན་པ་ན། ཁ་ཟས་དུས་སུ་མ་རྙེད་པས། རང་གི་མ་ལ་ངུ་ཞིང་དམོད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རང་རང་གི་སློབ་དཔོན་སྔ་མ་དག་གིས་ཡི་གེར་བཀོད་པའི་བཤད་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་སེམས་ཡུན་རིང་དུ་བྲིད་པས། འགྲེལ་པས་གསལ་བར་བཤད་པའི་དོན་དེ་དག་ཀྱང་མ་རྙེད་པས་ཤིན་ཏུ་ཡུས་པར་གྱུར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཕན་གདགས་པར་མཛད་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྒོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།
འོན་ཀྱང་འདི་དག་སྡིག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་སྐུར་བ་འདེབས་པར་མི་བྱེད་ཀྱི།
དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ལུགས་འདིའི་རྗེས་འབྲང་དུ་ཁས་བླངས་ནས། རིགས་མི་རིགས་ཀྱི་ཚུལ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་བཞིན་དུ། དམ་པའི་ལམ་འགོག་པའི་ངལ་བ་འབའ་ཞིག་ལྷུར་ལེན་པ་དེ་དག་ནི་སྡིག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་རྨི་ལམ་ཙམ་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །མི་བསྐྱོད་པའི་སྐབས་སུ་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་བོ་ལ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ཆོས་གོས་དང་གཙུག་ཏོར་འཛིན་པ། རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་གནས་པ་ས་ལ་རེག་པའི་ཕྱག་རྒྱས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དབུགས་འབྱིན་པ་སྟེ། ཞེས་ས་གནོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པར་བཤད་པ་དེས་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་རྣམ་སྣང་སོགས་གཞན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དང༌། མཆོག་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་དུ་མཚོན་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།དེ་ལྟར་རྒྱས་འདེབས་མི་འདྲ་བ་རྣམ་གྲངས་སུ་མཛད་པ་དག་ལས་འདིར་དག་པའི་རིགས་
ཀྱི་རྒྱས་འདེབས་བསྟན་ནས། སྔར་བཤད་པ་ལས་གཞན་ཡང་ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱས་འདེབས་འདི་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་དང༌། ལས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ལྟ་བུ་བྱེ་བྲག་པ་མ་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 213

ཡིན་པར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་འདེབས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས། ིདེ་དག་གི་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཙུག་ཏོར་ནས་ནི་ཆུ་སྐྱེས་མཐའ་རུ་མི་མཉམ་མཉམ་པའི་རིགས་ལ་འཁོར་ལོའ་དབུས་ཀྱི་གདན་ལའོ། །ཞེས་པ་ནི། འདིར་གཙུག་ཏོར་ ིགྱི་འཁོར་ལོ་ཐིག་ལེ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་ཨའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྙིང་ཁར་སྒྲ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཨིའོ། །དཔྲལ་བར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཨུ་སྟེ། མི་མཉམ་པའི་འཁོར་ལོ་མི་མཉམ་པའི་རིགས་ས།1

དེ་བཞིན་དུ་ལྟེ་བར་དུས་ཀྱི་མེ་ལ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་
ལྀའོ། །མགྲིན་པར་ཉི་མ་ལ་རིན་ཆེན་དབང་པོ་རྀའོ། །གསང་བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཨཾ་ཞེས་པ་སྟེ། སྐུའི་རྒྱས་གདབ་པ་ལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་པའོ་ཞེས་པ་ངེས་པའོ། །སྲོག་གི་རྒྱས་གདབ་པ་ལ་ནི་ལྟེ་བར་ལྀའོ། །སྙིང་ཁར་ཨུའོ། །མགྲིན་པར་རྀའོ། །དཔྲལ་བར་ཨིའོ། །གཙུག་ཏོར་ལ་ཨ་སྟེ། ས་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་པར་བྱའོ།།
དེ་བཞིན་དུ་ཐུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་རྒྱས་གདབ་པ་ལ་ནི། དཔྲལ་བར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
ཨོཾ། མགྲིན་པར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཨཱཿ སྙིང་ཁར་སྒྲ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཧཱུཾ། ལྟེ་བར་དུས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཧོ། དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་པ་ལ་ཨི་ཡིག་ནི་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་བོ་ཞེས་པས། རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་ལ་ཨ་ཞེས་པ་གྲུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དག་གིས་གསལ་བར་བསྟན་ལ། སྐུའི་རྒྱས་གདབ་ཀྱི་མི་མཉམ་པའི་འཁོར་ལོ་མི་མཉམ་པའི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་ནི་མི་མཉམ་པའི་འཁོར་ལོ་ཡབ་ཀྱི་རིགས་གསུམ་ལ། མི་མཉམ་པ་ཡབ་ཀྱི་ས་བོན་གསུམ། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། མཉམ་པ་ཞེས་པ་ཡུལ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་མཛད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །སྐབས་འདིར་འགྲེལ་ཆེན་དུ། བྱིས་པ་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་མ་ཤི་བའི་བར་ལ་སྐུ་བཞིར་བྱས་པ་དང༌། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྐུ་བཞིར་བྱས་པ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་དང༌། མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་བཙས་པའི་བར་ལ་སྐུ་བཞིར་བྱས་ནས་དེ་དང་ཐུགས་དཀྱིལ་ལ་སྐུ་བཞིར་བྱས་པ་སྦྱོར་བ་དང༌། བཙས་མ་ཐག་པ་ནས་མ་ཤི་བར་ལ་སྐུ་བཞིར་བྱས་པ་དང༌། གསུང་དང་སྐུའི་
1 ཞོལ། ཤོག ༥༦ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༤༤ བ ༧ རིགས་སོ།།

214 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྐུ་བཞིར་བྱས་པ་སྦྱོར་བ་དང༌། བྱིས་པའི་སྐུ་བཞི་དང་རྡོ་རྗེ་བཞི་ཟུང་དུ་སྦྱོར་བ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྟོགས་སླ་བས་མ་སྤྲོས་སོ།།དེ་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རླབས་བྱ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་ལེའུ་དང༌འདི་གཉིས་ཀར་
གསུངས་ལ། བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་འདི་གཞི་དུས་ལ་བྱིས་པ་སྐྱེས་པའི་ལུས་དང༌། ངག་དང་སེམས་གསུམ། སད་པ་དང་རྨི་ལམ། ཤིན་ཏུ་གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱིས་པ་མས་འཁྲུད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར། སད་རྨི་གཉིད་མཐུག་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཐིག་ལེ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་དྲི་མ་བཀྲུ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་གི་དཔྲལ་བར་ཨ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཞེས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སྒྲུབ་ཐབས་སུ་མཛད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་པར་གསུངས་ལ། བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྐུའི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་ལུས་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པས་སྐུ་རྣམ་རྟོག་གི་མི་ཕྱེད་པས་རྡོ་རྗེ། དེ་རང་གི་ངོ་བོར་འཛིན་པ་ཞེས་བོས་ནས། བདག་གི་ལུས་སྐུ་རྡོ་རྗེར་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་གནས་སུ་དེང་མཛོད་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་རྟོགས་སླ་ཞིང༌།
གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་མཐར་ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་སྔགས་
ཀྱི་དོན་ནི། ཨ་དང༌ཨོ་དང༌མ་གསུམ་གྱིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རེ་རེ་བ་མཚོན། དེ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བ་ཨོཾ་ཞེས་པས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་མཚོན། མཚོན་དོན་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཨོཾ་ཞེས་བརྗོད་པས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ལེན་པར་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས་གསུངས་པ་སྔགས་ཀྱི་མགོ་འདྲེན་དུ་མཛད་དོ། །སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། ཀཱ་ཡ་སྐུ། ཝཱ་ཀ་གསུང༌། ཙིཏྟ་ཐུགས། སཱབྷཱ་ཝ་རང་བཞིན། ཨཱཏྨ་ཀོ་྅ཧཾ་བདག་ཉིད་ངའོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཁུ་བའི་ཆོས་ལས་ཐབས་རིགས་གསུམ་དང༌། དེ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྟེ་བར་ཧོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང༌། ང་རྒྱལ་བཟུང་བ་བྱ་སྟེ། རྡུལ་གྱི་ཆོས་དང་ཁུ་བའི་ཆོས་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པས་ཤེས་རབ་རིགས་དྲུག་ཏུ་གསུངས་སོ།།

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 215

དེ་ལྟར་མངལ་དང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱིས་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་
ནུས་པ་རྫོགས་པ་དང་མཐུན་པར་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ཉེར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བསྟན་ནས་དེ་ལྟར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་དག་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་བསྒོམས་པས། ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་འགོག་དགོས་པས་དང་པོར་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་དག་ནི། ལུས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྦྱར་བའི་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ལས་གསུངས་པ་དང༌། ལེའུ་འདིར་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོའ་ིརྣམ་དག་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་དྲངས་ནས་གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱི་འདིར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཆེས། །ཐུགས་གསུང་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །ཞེས་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཐུགས་གསུང་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྟན། ཚངས་པའི་གནས་བཞི་རྣམས་ཀྱི་ནི། །རྡོ་རྗེའི་ཐིག་ནི་བཞི་པོ་ཉིད། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་རྣམས་ཀྱིས། །ཀུན་ནས་གྲུ་བཞི་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་གོ་སླ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགོག་པ་ཡི། །སྒོ་ནི་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཏེ། །ཞེས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགོག་པས་སྒོ་ནི་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཏེ། ཞེས་པའོ།།
དེ་བཞིན་ས་ནི་བཅུ་གཉིས་དག་པས་རྟ་བབས་བཅུ་གཉིས་དག་ནི་མཛེས་པ་རྣམས་
སོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྣམས་དག་པས། ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་ནི་དུར་ཁྲོད་རྣམས་སོ། །སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དག་པས་ཀ་བ་བཅུ་དྲུག་རྣམས། ཁམས་ལྔ་དག་པས་གཞལ་མེད་ཁང་ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་བརྩེགས་པའོ། །གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་སོགས་བརྒྱད་དག་པས་སྒོ་འཁྱུད་རྣམས། ས་ཆུ་མེ་རླུང་བཞི། དྲི་གཟུགས་རོ་རེག་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དག་པས་སྒོ་འགྲམ་བརྒྱད་རྣམས་དང་ནི། ཉི་ཟླའི་ཡོན་ཏན་རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་གསུམ། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལྔ་སྟེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་རྣམས་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒོ་ལོགས་བརྒྱད་བརྒྱད་རྣམས་ཉིད། འགྱུར་མངས་སུ་གཟུགས་སོགས་བརྒྱད་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞེས་འདོན་པ་བདེའོ། །ཞེས་མཁས་པ་སྔ་མ་དག་གསུང་ངོ༌།།
སྒོ་འཁྱུད་སྒོ་འགྲམ་སྒོ་ལོགས་རྣམས་རེ་རེ་ཡང༌། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་བརྒྱད་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བས་ཉི་ཤ་རྩ་བཞིའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམ་

216 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པར་དག་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁ་དོག་ལྔ་ནིའོ།།
ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་རྩིག་པ་རིམ་
པ་གསུམ། དད་པའི་དབང་པོ་སོགས་ལྔ་དག་པས་གསུང་གི་རྩིག་པ་ལྔ། དད་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལྔ་དག་པས་སྐུའི་རྩིག་པ་ལྔ། དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ནམ་མཁའ་མཛོད། དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱག་རྒྱའམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེང་གེ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི། ཚིག་དོན་གཟུངས། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཟུངས་བཞི་དག་པས། དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཁ་ཁྱེར་ཏེ། ཕ་རོལ་ཕྱིན་བཅུ་རྫོགས་པར་སྟེ་དག་པོ་ཡིས་རིན་ཆེན་སྣམ་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་པས་འཆིང་བས་རྣམ་པར་བཀྲ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དག་པས་དོ་ཤལ་དང༌། དོ་ཤལ་ཕྱེད་པ་དེ་རྣམས་ཉིད་དང༌། ཚེ་ལས་ཡོ་བྱད། མོས་པ་སྨོན་ལམ། ཆོས། སེམས། སྐྱེ་བ། རྫུ་འཕྲུལ། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་སྟེ། དབང་བཅུ་དག་པས་བ་ཀུ་ལི། དགེ་བ་བཅུ་དག་པས། ཀྲ་མ་ཥིརྵ་འོ།1

།སྟོང་ཉིད་ལ་
སོགས་རྣམ་པར་བཞི་དག་པས་དྲིལ་བུའི་སྒྲ་ནི་རྫོགས་པ་སྟེ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་དག་པས་སེང་གེ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མས་མཚན་པའི་རྒྱལ་མཚན་སྣ་ཚོགས་པས་ཀྲ་མ་ཤིརྵའི་བར་བར་གཏམས་ཤིང་དཀྲིགས་པའོ།།
ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི་དག་པས་མེ་ལོང་རབ་ཏུ་འབར་བས་སྤྲས་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་
ཡན་ལག་བདུན་དག་པས་རྔ་ཡབ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་གཡོ་བ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་དག་པས་ཕྲེང་བ་སྣ་ཚོགས་པས་བརྒྱན་པ་དང། བསྡུ་བ་བཞི་དག་པས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཟུར་དུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེས་མཚན་པའོ། །བདེན་པ་བཞི་དག་པའི་རིན་པོ་ཆེ་བཞིས་སྒོ་དང་སྒོ་འཁྱུད་མཚམས་སུ་སྤྲས་པ་དང༌། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་སོགས་ལྔ་དག་པ་ཡིས་རྟག་ཏུ་ནི་ས་ལ་སོགས་པའི་ཟླུམ་སྐོར་ཆེན་པོ་ལྔ་ཡིས་བསྐོར། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པར་དག་པས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བས་ལེགས་པར་བསྐོར་ཞིང༌། བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་ལྕགས་རི་དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་རང་བཞིན་གྱི་རྡོ་རྗེའི་མེ་ལྕེ་འབར་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༨ བ ༣ ཀྲ་མཤིརྵ་འོ། །སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་རྣམ་ཐར་བཞི་དག་ གཙང་། ཤོག ༤༦ བ ༢ ཀྲ་མཥིརྵའོ། །སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་རྣམ་པར་བཞི་དག་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 217

བས་བསྐོར་བའོ།།
ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་གཉིས་དག་པ་ཡིས་དབང་ལྡན་ནས་ཟླ་བ་ཉ་གང་བ་འཆར་
བ་དང། བདེན་བྲལ་དུ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནུབ་བཞིན་པ་སྟེ་ནང་གི་དཀར་ཆ་རྫོགས་པ་དང༌། ནག་ཆ་འགྲིབ་པའོ། །ཐུགས་གསུང་སྐུ་དང་ནི་ཡང་དག་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་རྣམས་དག་པ་ནི། སྐུ་དཀྱིལ་གྱི་རྟ་བབས་ལ་གནས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང༌། བུམ་པ་དང༌། རྔ་བོ་ཆེ་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་རྣམས་དང༌། གཞན་ཡང་རྡོ་རྗེ་བཞི་པོ་དེ་ནི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སོགས་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའ་མཚམས་ན་གནས་པ་བཞི་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤར་ ིབ་འདི་དག་ནི། དཔལ་ལྡན་དུས་འཁོར་གྱི་ངེས་དོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་ཀུན་དང་ལྡན་པ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སོ།།
རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ལས་གསུངས་པ་འཆད་པའི་
སྔོན་དུ། ལེའུ་འདིར་གསུངས་པའི་བརྟེན་པ་ལྷའི་རྣམ་དག་འཆད་ལ། དེ་ལ་ཐོག་མར་རྩའི་དག་པ་ནི་བུམ་པ་རྣམས་དང་དུ་བ་མ་1

ལ་སོགས་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་ཁར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་
འགྱུར། ཞེས་པ་ནས། སོར་མོའ་ཚིགས་ཀྱི་མཚམས་ལ་བྱ་བ་ཞེས་བྱར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་ ིགྱིས་སྟོན་སྟེ། ཚིག་རྐང་དང་པོས་བུམ་པ་བརྒྱད་དང༌། དུ་བ་མ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། རྣམས་ཀྱི་དག་པ་ནི་སྙིང་ཁ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྩ་བརྒྱད་དག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྩ་འཁོར་ ིབཞིའི་དག་པ་སྐུ་བཞི་དང་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པས་རྩ་འཁོར་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་ཚིག་རྐང་གཅིག་ནི། རིག་མ་སྤྱན་མ་སོགས་བཞི་དང༌། སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་སོགས་བཞི་ནི། མགོ་བོའ་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག་དག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ ིཔའི་སྐུའོ་ཞེས་སོ།།
དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་དུང༌། གཎྜི། ནོར་བུ། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་
རྣམས་ནི། གཙུག་ཏོར་གྱི་འཁོར་ལོ་འདབ་མ་བཞི་དག་པའོ། །དེ་ནས་རྐང་པ་གཅིག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དྲུག་དང༌། སོགས་པ་སེམས་མ་དྲུག །ཐུགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ཐབས་ཤེས་
1 ཞོལ། ཤོག ༥༩ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༤༧ ན ༢ དུ་བ་ལ་སོགས་

218 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱས་པ་སོ་གཉིས་ནི། ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱས་པའི་མི་བདག་དང་ཅེས་བྱ་སྟེ། མི་བདག་ནི་བཅུ་དྲུག་གི་གྲངས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མགྲིན་པའི་འཁོར་ལོའ་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་ ིདག་པ་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་རྐང་པ་གཅིག་ནི། གསུང་གི་པདྨའི་འདབ་མ་ལ་གནས་པ། འཇིགས་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་ནོར་སྟེ་བརྒྱད། གདེངས་ཅན་ཏེ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་གྲངས་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་རྣམས་ནི། ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་རེ་བཞི་དག་པ་སྟེ། སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པའོ། །རྩ་བར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང༌། ཙ་མུཎྜི་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དང༌། སྒེག་མོ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱས་པ་ནི་གསང་བའི་འཁོར་ལོ་དག་པའོ་ཞེས་པ་དོན་གྱིས་ཐོབ་བོ། །དེ་ནས་རྐང་པ་གཅིག་ནི། ལག་པ་དང་རྐང་པའི་ཚིགས་བཅུ་གཉིས་ལ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། རྩ་འདབ་སུམ་ཅུ་པ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་རྩའི་གྲངས་དགུ་བཅུ་དུས་ཏེ་བཞིས་བསྣུན་ཞིང་བསྒྱུར་བའི་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་དག་པ་ནི་ཚེས་ཀྱི་ལྷ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའོ།།
དེ་ནས་མ་དག་པའི་དུས་སྦྱོར་དང༌། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དག་པའི་ལྷ་སྟོན་པ་ནི། དུས་
ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་དུས་སྦྱོར་དང་རྟེན་འབྲེལ་ནི་དུས་ཞེས་བྱ། དེ་ཉིད་ལོ་དང༌། ཟླ་བ་དང༌། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་ནི་འཁོར་ལོ། དེ་དག་འགོག་ཅིང་དག་པ་ནི་དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཏེ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའོ། །དེའི་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཉི་མ་སྟེ་མ་དག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རླུང་གི་བཞོན་པ་ཅན་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཡིན་ཞིང༌། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཉིན་ཞག་སོ་སོའ་དུས་སྦྱོར་དང༌། རྟེན་འབྲེལ་དག་པ་ནི་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་ཤེས་རབ་མའོ། །ཞེས་པ་ ིཡིན་ལ། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དུས་སྦྱོར་ཡང༌། འཆར་བ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་བཅུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི་འཁོར་ལོའོ།།
སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པར། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱས་བཏབ་དང༌། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་བཏབ་
ཀྱང་ཅུང་ཟད་གསུངས་སོ། །རླུང་གི་དག་པས་དུ་བ་མ་1

ལ་སོགས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། མཉམ་
གནས་ལ་སོགས་པའི་རླུང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སྙིང་ཁའི་པདྨར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་བརྒྱད་དང༌། ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱི་དུང་ཅན་མ་རྣམས་ལ་གནས་པའི་རླུང་དང་མཆོག་གི་ཆ་ཐིག་ལེ་དང་རྡུལ་རྣམས་དག་པས་པདྨ་
1 ཞོལ། ཤོག ༦༠ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༤༧ བ ༥ དུ་བ་ལ་སོགས་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 219

ལ་གནས་པའི་ཡབ་ཡུམ་བཅུའོ། །ཉོན་མོངས་བཞི་དག་པས་དྲག་པོ་ཆུང་མར་བཅས་པ་ཞབས་གཡོན་གྱིས་མནན་པ་དང༌། བདུད་ཀྱི་ཚོགས་དག་པས་ཞབས་གཡས་ཀྱི་འོག་ཏུ་འདོད་ལྷ་ཆུང་མར་བཅས་པ་མནན་པའོ། །ལུས་ངག་སེམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་པས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི། དུང་དང་གཎྜི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དཔག་བསམ་གྱི་ལྗོན་པའོ།།
བུམ་པ་བརྒྱད་ནི་བདུད་རྩིའི་ཡན་ལག་གིས་ཏེ་ཞེས་པ་ནི། ཤར་དུ་རྐང་དག་པའི་བུམ་
པ་གཉིས། ལྷོར་ཁྲག་དག་པའི་བུམ་པ་གཉིས། བྱང་དུ་དྲི་ཆུ་དག་པའི་བུམ་པ་གཉིས། ནུབ་ཏུ་དྲི་ཆེན་དག་པའི་བུམ་པ་གཉིས། སྟེང་འོག་ཏུ་ཁུ་བ་དང་རྡུལ་དག་པའི་བུམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་ཁྲག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བདུད་རྩིས་གང་བ་དང༌། ལུས་ཀྱི་གཡོན་དང་གཡས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྐང་ལ་སོགས་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དག་པའོ། །ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ཀྱི་དག་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དག་པས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་གོ་སླ་ཞིང་སླར་ཡང་སངས་རྒྱས་ལྔ་ནི། རི་བོང་ཅན་ཞེས་པ་ཁུ་བ་དང་སྟོབས་ཏེ་ཤ་དང་ཁྲག་དང༌། བཤང་བ་གཅི་བ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ལྷ་མོ་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ། སྒྲོལ་མ། གོས་དཀར་མོ། མཱ་མ་ཀཱི། སྤྱན་མ་དྲུག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དྲུག་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པའོ།།
དེ་ནས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང༌། ལས་དབང་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་དག་པ་ནི། ཡུལ་དང་ཡུལ་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དྲུག་དག་པས་ཕྱག་རྒྱ་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་དང༌། ཡུལ་ཅན་མིག་སོགས་དྲུག་དག་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་སྙིང་སོགས་དྲུག །གཙུག་ཏོར་དང་བགེགས་མཐར་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཁྲོ་བོ་ལྔ་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ལྔ་དག་པ། གནོད་མཛེས་དང་དབྱུག་པ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲོ་བོ་ལྔ་ནི་བྷ་ག་དང༌། ངག་དང༌། ལག་པ་དང༌། རྐང་པ་དང༌། བཤང་ལམ་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང༌། དྲག་ཅན་མ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲོ་མོ་ལྔ་ནི་ལས་དབང་གི་བྱ་བ་དག་པའོ། །ཙ་མུཎྜ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཅིག་ནི། ཙ་མུཎྜ་སོགས་གསུང་གི་པདྨའི་གཙོ་མོ་བརྒྱད་ནི་ཐུན་བརྒྱད་ཀྱི་རྩ་དག་པ་དང༌། འདབ་མའི་ལྷ་མོ་དྲུག་ཅུ་ནི། ཉི་མ་སྟེ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རླུང་འབབ་པའི་རྩ་དྲུག་ཅུ་དག་པ་

220 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ལྷ་མོ་ལྷག་མ་བཞི་ནི་སྟོང་པའི་རྩ་བཞི་དག་པ་སྟེ། ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་རྩ་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་སྒྲིབ་པ་དག་པའོ། །དེ་ནས་རྐང་པ་གཅིག་ནི་ལྷ་མིན་བདེན་བྲལ་དང༌། རླུང་དང༌། མེ་དང༌། གདོང་དྲུག་དང༌། རྒྱ་མཚོ་དང༌ཚོགས་ཀྱི་དབང་པོ་དང༌། བརྒྱ་བྱིན་དང༌། ཚངས་པ་དང༌། དྲག་པོ་དང༌། གནོད་སྦྱིན་དང༌། ཁྱབ་འཇུག་དང༌། གཤིན་རྗེ་སྟེ་ཉི་མའི་ཟླ་བ་ཞེས་པ་བཅུ་གཉིས་ནི། ནག་པའི་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཟད་ཅིང་དག་པའོ། །དེ་དག་གི་ཡུམ་བཅུ་གཉིས་དང༌། པདྨ་འདབ་མ་ཉེར་བརྒྱད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་མོ་སུམ་བརྒྱ་སོ་དྲུག །སྒེག་མོ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་པའི་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ནི་ཆུ་ཚོད་གཅིག་གི་དབུགས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་གྲངས་ཀྱི་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་སྒྲིབ་པ་དག་པའོ།།
གསང་བར་མི་བདག་ཉིས་འགྱུར་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་འབབ་པའི་རྩ་
རྣམས་དག་པས་ཀླུ་བརྒྱད་དང༌། གཏུམ་མོ་བརྒྱད་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱས་པ་སོ་གཉིས་སོ། །དེ་ནས་རྐང་པ་གཅིག་ནི། འདོད་མ་སོ་དྲུག་དང༌། ཕྱིར་འདོད་མ་སོ་དྲུག་ནི། ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང༌། ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་གི་ལུས་ཀྱི་བྱ་བས་རློག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཟད་ཅིང་དག་པའོ། །སྐྲ་རྣམས་དག་པས་གྲུབ་པ་མཐའ་དག་གོ །བ་སྤུ་བྱེ་བ་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་གསུམ་པོ་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་གནས་པའི་འབྱུང་པོའ་ཚོགས་སོ། །དེ་ཉིད་ཉི་ ི ཤ་རྩ་བཞི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་དག་པས། གཙོ་བོའ་མཚོན་ཆ་རྡོ་རྗེ་ ིལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་རྡོ་རྗེ། ས་འཁོར་ལོ། ཆུ་པདྨ། མེ་ནོར་བུ། རླུང་རལ་གྲི། རྣ་བ་ཌ་མ་རུ། སྣ་དགྲ་སྟ། མིག་མདའ། ལྕེ་མདུང༌། ལུས་ཕུབ། སྒྲ་རྩེ་གསུམ། རེག་བྱ་ཐོ་བ། རོ་ལྕགས་ཀྱུ། གཟུགས་ཞགས་པ། དྲི་དབྱུག་པ། བཤང་ལམ་གཞུ། རྐང་པ་ནི་ཐབས་ཀྱི་དབང་གིས་ཨུཏྤལ་ཡིན་ཡང༌། འདིར་མེད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་དུང་ངོ༌། །ལག་པ་མགོ་བོ་ཁ་ཁ་ཊྭཱཾ་ག །དྲི་ཆུའི་དབང་པོ་དྲིལ་བུ། དབང་པོ་མཆོག་ནི་གྲི་གུག །ཕྱིར་སྒྲ་གཅན། ཉི་མ་ཟླ་བ། ནང་དུ་ཡིད་བློ་ང་རྒྱལ་གསུམ་ནི་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང༌། མེ་ལོང་ལྕགས་སྒྲོག་ཐོད་པ་གསུམ་དོན་གྱིས་ཐོབ་བོ། །ཞེས་མཁས་པ་སྔ་མ་དག་གསུང་ངོ༌།།
མཁས་པ་ཁ་ཅིག་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། དུས་མེ་མེ་ཁམས་པ་ཡིན་ལ། མེ་ལོང་རཱི་ཡིག་ལས་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 221

སྐྱེ་ཞིང༌། ལྕགས་སྒྲོག་ལཱ་ཡིག་ལས་སྐྱེ་ལ། ས་ཉི་མ་ཡུམ་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། ཐོད་པ་རཱ་ཡིག་ལས་སྐྱེས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ཡིན་ཞིང༌། ཟླ་བ་ཁུ་བའི་ཁམས་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུང་ངོ༌། །རང་བཞིན་ནི་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ཡུལ་དྲུག་ཡིན་ཞིང༌། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པས་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་དང༌། སད་རྨི་གཉིད་མཐུག་བཞི་པའི་མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་དག་པས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་སྟེ་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་དག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཡང་དག་གནས་པའོ། །དཔལ་ལྡན་ཞེས་སོགས་ལྔའི་དོན་ནི། དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཅན་དང་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་གཉིས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྲིད་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། སྲིད་པ་འཁོར་བའི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པས་དུས་གསུམ་གྱི་སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང༌། རྟོག་པའི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་སྔ་མ་ཡབ་དང༌། ཕྱི་མ་ཡུམ་དུ་འགྱུར་རོ།།
དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྐུ་བཞིར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། མངལ་དུ་འགྲུབ་པ་ནས་བཙའ་བའི་བར་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ནི་རྣམ་པ་བཞི་རུ་འགྱུར་ཏེ། ཐོག་མར་མངལ་དུ་ཁུ་བ་ལྷུང་ནས་འཇུག་པ་ནི་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་གཞི་དུས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུའོ། །དེ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་འབྱུང་བའི་བར་ནི་ཤིན་ཏུ་གཉིད་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །སྐྱེ་མཆེད་གྲུབ་པ་ནས་བཙས་པའི་བར་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའོ། །དེ་ལས་སྐྲ་སྤུ་སོར་མོ་སོགས་རྫོགས་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་བར་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ནའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་རྫོགས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཙས་ནས་སྲོག་འབྱུང་བའི་དུས་ནས་སླར་ཡང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སད་རྨི་གཉིད་མཐུག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐུ་བཞིར་འགྱུར་རོ། །འཁོར་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་བཞི་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐུ་བཞིའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བས་དཔལ་ལྡན་

222 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

དག་པ་སྟེ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུའོ། །གཉིད་མཐུག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང། རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང༌། སད་པའི་གནས་སྐབས་དག་པས་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་དབྱེ་བས་རྒྱལ་བའི་བདག་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤྲུལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐུ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འགྱུར་རོ།།
དེ་ལྟར་སྦྱང་གཞིའི་གནས་སྐབས་བཞི་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་རིམ་པས་དཀྱིལ་འཁོར་
སྐུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བསྒོམ་པར་བསྟན་ནས། གཞི་དུས་ཀྱི་སྐུ་བཞིའི་བྱེད་ལས་དང༌། དེ་དག་གི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པར་བསྟན་པ་ནི། འཁོར་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་པར་ཞེས་པ་སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་ནི་ལུས་དང་ངག་གི་དབང་པོའ་བྱེད་ ིལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་རོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཞེས་པ། རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་ནི་ལུས་ངག་གི་དབང་པོའ་བདག་རྐྱེན་ ིལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པས་ཡུལ་མ་མཐོང་བར། ཡོན་ཏན་དབང་གིས་ཏེ། ཡུལ་མཐོང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སེམས་ཤིང་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་པ་གཉིད་མཐུག་གི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་ཡིད་ལུས་ལ་གཡོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དག་པ་ཞེས་པ་བཞིའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་ནི་བདེ་བར་རབ་ཏུ་འགྱུར་རོ།།
དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ན། འདིར་ནི་ཉིན་མཚན་དུས་སུ་ཐིག་ལེ་གྲོལ་བ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཏེ།
ཁམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཕོས་པས་འཛག་བདེ་རྫོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱང་གཞི་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་བཞི་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བྱས་ནས། འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །གཡོན་དུ་སྲོག་ནི་རབ་ཏུ་རྒྱུ་བར་འགྱུར་བ། ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་གཞི་དུས་སུ་གཡས་གཡོན་དབུ་མ་གསུམ་ལ་སྲོག་རྒྱུ་བ་དག་པས་ལྷའི་སྟང་སྟབས་དང་འདུག་སྟངས་རྣམས་སུ་གྱུར་པ་སྟོན་ཏེ། གཡོན་ཁོ་ན་ནས་སྲོག་རྒྱུ་ཞིང༌། གཡས་པ་བསྐུམས་པ་སྟེ་གཡས་ནས་མི་རྒྱུ་བ་དག་པས་གཡོན་བརྐྱངས་དང༌། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟབས་དང་སྔ་མ་ལས་གཞན་པ་གཡས་རིམ་པ་བཞིན་མེ་སྟེ། དུས་མེའི་རྩ་དུང་ཅན་མའི་ནང་དུ་རླུང་ཞུགས་ཏེ་མཉམ་རྒྱུ་དང་ཉི་མའི་རྩ་གཡས་རོ་མ་ཁོ་ན་ནས་རྒྱུ་བ་དག་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 223

པའོ། །གཡས་གཡོན་གང་ཡང་རུང་བའི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རླུང་རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་དག་པ་ནི་ས་གའི་སྟབས་སོ། །རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྒྱུ་བ་དག་པས་ཟླུམ་པོའ་སྟབས་སོ། །མེའི་དཀྱིལ་ ིའཁོར་ལ་རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་ནི་རོལ་པའི་སྟབས་སོ། །ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་ནི་པདྨའི་གདན་ནོ། །སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་ནི་རྡོ་རྗེའི་གདན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མཉམ་པ་རྩ་གཡས་དང་མི་མཉམ་པ་རྩ་གཡོན་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་རླུང་བགྲོད་པ་དག་པའི་སྟང་སྟབས་གསུམ་དང༌། འདུག་སྟངས་གཉིས་ཏེ་ལྔའོ།།
ལེའུ་འདིར་གོང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དག་པ་སྟོན་པ་ན་ཁམས་ཀྱི་དག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་
ལེའུ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་ལེའུ་དེའི་ཐོག་མར། སྒྲུབ་ཐབས་ལེའུ་ལས་གསུངས་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སླར་ཡང་ཟླ་བ་བཟང་པོ་བདག་ནི་ཉན་ ིཔར་འཚལ་ལོ། །གང་ན་རུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དཀྱིལ་འཁོར་དང༌། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་དྲུག་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཉན་པར་ ིའཚལ་ལོ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་འོག་ཏུ་ཁམས་ཀྱི་དག་པས་དཀྱིལ་འཁོར་དང༌། ཕུང་པོ་དྲུག་དག་པས་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་ས་བོན་དུ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་རིགས་དྲུག་དང༌། ཁམས་དྲུག་དག་པས་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་ས་བོན་དུ་བྱས་པའི་ཡུམ་ལ་རིགས་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་ཚུལ་གསུངས་པའི་དང་པོ། རུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་དག་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ལུས་ཀྱི་རུས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཀ་བ་རྣམས་དང་དེ་བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་དང༌། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང༌། རྩིག་པ་རྣམས་མཛོད་ཅེས་མཛོད་དྲུག་གིས་དག་པ་སྟོན་པའི་དང་པོར་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ནས་འགྲེལ་པའི་ཚིག་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་འདིས་རུས་པའི་ཕྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་རྡུལ་ཚོན་གྱི་ནང་དུ་བླུག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེ་ནས་ཤ་ཁྲག་ཆུ་དང་བཤང་བ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཤར་ལྷོ་བྱང་
ནུབ་རྣམས་སུ་རྡུལ་ཚོན་གདབ་པ་དང༌། ཁུ་བ་དག་པས་དབུས་སུ་རྡུལ་ཚོན་གདབ་པ་དང༌། གང་དུ་རྡུལ་ཚོན་དྲུག་པ་ཡིན་པ་དེར་ནི་རྡུལ་རྣམ་པར་དག་པས་རྡུལ་ཚོན་གདབ་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཤ་ལ་སོགས་དྲུག་རྣམ་པར་དག་པ། དོན་གྲུབ་སོགས་དྲུག་ཏུ་འཇོག་པས་རྡུལ་ཚོན་

224 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

སོགས་ཀྱིས་བྲིས་པ་དང༌། བསྒོམ་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་དབུས་དང་བཅས་པའི་ཁ་དོག་རིམ་པ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲུག་གི་ཁ་དོག་བཞིན་བྱེད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། ཤར་ནག་པ་སོགས་དབུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་བསྐྱོད་པ་དང༌། རྡོར་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཁ་དོག་ལྗང་ཁུ་དང་སྔོན་པོའོ། །གདན་གྱི་དག་པ་ནི་འགྲེལ་པ་ལས། མཁྲིས་པ་ཞེས་པ་མཁྲིས་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཉི་མའི་གདན་རྣམས་དང༌། བད་ཀན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཟླ་བའི་གདན་རྣམས་ཏེ། ཉི་མ་རི་བོང་ཅན་ཡང་ཞེས་སོ། །ཆུ་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་ཆུ་སྐྱེས་རྣམས་ཏེ། ཟླ་བ་དང་ཉི་མའི་གདན་གྱི་འོག་ཏུའོ། །ཞེས་སོ།།
རྩིག་པ་རྣམས་ནི་འགྲེལ་པ་ལས། རེ་ཁ་དང་པོ་ནི་ས་ལས་སྐྱེས་པའི་མཐེ་བོ་རྣམ་པར་
དག་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཆུ་ལས་སྐྱེས་པའི་མཛུབ་མོ་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་གུང་མོ་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི་རླུང་ལས་སྐྱེས་པའི་མིང་མེད་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །ལྔ་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལས་སྐྱེས་པའི་མཐེ་ཆུང་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །དེ་ལྟར་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྭ་བ་ལྔའི་རེ་ཁ་མཛོད་ཅེས་པའོ།1

།ཞེས་དང༌། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་
པའི་པདྨ་སྟོན་པ་ན། དུས་ཀྱི་རྩ་ཡིས་གཙོ་བོའ་ཆུ་སྐྱེས་ཤེས་པ་ནི། ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱི་རྣམ་པར་དག་ ིཔས་གཙོ་བོའ་པདྨའོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ནི་ལ་ལ་ནཱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་རྩ་སྟོང་ཕྲག་ ིབདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་ནི། གཡོ་བ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པགས་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནི། འདིར་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་པགས་པས་སོ། །མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཁྲག་དང་དྲོད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་སོ། །ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་རྡུལ་གྱིས་སོ་ཞེས་དང༌། སྒོའ་དག་པ་སྟོན་པ་ན་ཉི་མའི་སྒོ་རྣམས་ཤེས་པ་སྒོ་བཅུ་ ིགཉིས་པོ་རྣམས་བུག་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། རྣ་བ་ལ་གཉིས་དང༌། སྣ་ལ་གཉིས་དང༌། མིག་ལ་གཉིས་དང༌། ཁ་ལ་གཅིག་དང༌། གཅི་བ་དང༌། བཤང་བ་དང༌ཁུ་བའི་བུག་པ་གསུམ་དང༌། ནུ་མ་གཉིས་ལ་གཉིས་སོ།།
དེ་ལྟར་བུག་པ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། བུག་པ་བཅུ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པས་རྡུལ་ཚོན་གྱི་
1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༠ ཤོག ༦ ཕྲེང་། ༡༥

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 225

དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནོར་བུའི་རང་བཞིན་བཀོད་པ་དོ་ཤལ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སོའ་ཕྲེང་བས་མཛོད་ཅིག །དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་དུ་འཁོར་ལོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ ིརྣམས་ནི་སོར་མོ་རྣམས་ཀྱི་སེན་མོ་ཡིས་ཞེས་པ་ལག་པ་དང་རྐང་པའི་སེན་མོ་རྣམ་པར་དག་པས་མཛོད་ཅིག །བ་སྤུ་རྣམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་མེ་ལྕེ་ཞེས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བ་དང༌། རྡོ་རྗེ་འབར་བ་བ་སྤུ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་ཅིག་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་ནི་མཐའ་རུ་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་བྲལ་དག་ལ་གནས་པའི་བ་སྤུ་རྣམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་མེ་ལྕེའོ། །དེ་ལྟར་ངེས་པར་སྐུའི་རྡོ་རྗེ་ཁམས་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་མང་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་རྣམ་པར་གསུངས། ཞེས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ངེས་པའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། གོང་གི་མཚམས་སྦྱོར་ཁ་ཅིག་མ་གཏོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་འགྲེལ་པའི་ཚིག་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་སླ་བས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྲིས་པ་ཡིན་ནོ།།
རེ་ཁ་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟོན་ཚུལ་ནི། ཕྱི་ནས་རིམ་པ་བཞིན་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་
ཁམས་དང་སྦྱོར་བས་རེ་ཁ་ཕྱི་མ་སེར་པོ་དེ་ཉིད་དང་པོར་བྱས་པའོ། །ལ་ལ་ནཱ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་དག་པ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་ཟླ་ཉིའི་འོག་གི་པདྨ་ལས་གཞན་པའི་པདྨ་ལྷག་མ་རྣམས་ཞེས་པ་གསུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མ་དང༌། སྐུའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གདན་གྱི་པདྨ་རྣམས་ཞེས་པ་ཡིན་ཞིང༌། གཞན་རྣམས་ནི་རྟོགས་སླའོ། །དེ་ཡང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྡོ་རྗེ་བཞིར་བྱས་པའི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་སྐུ་རྡོ་རྗེ། འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་གསུང་རྡོ་རྗེ། རིགས་དྲུག་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལིའི་ཡི་གེ་རྣམས་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་ནས། ཡི་གེ་དེ་དག་ས་བོན་དུ་བྱས་པའི་ཕུང་པོ་དྲུག་དག་པའི་སངས་རྒྱས་དྲུག་དང༌། ཁམས་དྲུག་དག་པའི་ཡུམ་དྲུག་གི་རིགས་དང་རིགས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ་རྣམས་ནི་མངས་པར་གྱུར་པས་མ་སྤྲོས་སོ།།
ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་བཤད་པ་ལ། སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོར་ ིཚུལ་དང༌། རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྦྱང་གཞི་ལ་བྱིས་པ་སྐྱེས་ནས་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་ཚེ། ཁམས་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ། བག་མ་ལེན་པ་དང་། ལག་པ་ནས་འཛིན་པ་སོགས་བྱེད་པ་དང་མཐུན་པར་དབང་གི་དུས་སུ་སློབ་དཔོན་

226 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

གྱི་སློབ་མའི་ལག་ཏུ་ཕྱག་རྒྱ་གཏོད་པ་དང༌། རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཕྱག་རྒྱ་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང༌། གཞི་དུས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱར་བས་གཏུམ་མོ་གསང་བ་ནས་གྱེན་དུ་འབར་བས་ཁམས་ཞུ་བ་སྤྱི་བོ་ནས་རིམ་གྱིས་རྟགས་ཀྱི་རྩེ་བར་དུ་བབ་པས་བདེ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་མཐུན་པར་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་དང༌། གཞི་དུས་ན་དེའི་འོག་ཏུ་རྟགས་ཀྱི་རྩེ་ནས་ཕྱིར་འཕོས་པའི་བདེ་བ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཁམས་དེ་ཉིད་སླར་གྱེན་དུ་ལོག་ནས་སྤྱི་གཙུག་གི་བར་དུ་སོང་བས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་དངོས་སུ་འདྲེན་པ་དང༌། བསྐྱེད་རིམ་པས་དེ་ལྟར་མོས་པའི་ཚུལ་གྱི་བསྒོམ་པ་ནི་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་རོ།། ིགཉིས་པ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་ཚུལ་ལ་ཕྱག་རྒྱའི་དབྱེ་
བ་དང༌། དེ་ཇི་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་གཉིས་ཀས་བརྟེན་པར་བྱ་བ། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་དང༌། རྫོགས་རིམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཁོ་ནའི་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་པ་ནི་རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔ་མའི་ལས་ཀྱིས་ནུ་མ་དང་སྐྲར་ལྡན་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་སུ་འཕངས་པས་ཏེ། བརྟེན་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་མ་ཟིན་ན། ཕྱག་རྒྱ་དེའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛག་པའི་བདེ་བ་སྟེར་བར་གསུངས་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། ཕྱག་རྒྱའི་གཟུགས་སུ་རང་གི་བློས་བཏགས་ནས་བསྒོམ་པ་ཙམ་མིན་པ་དེར་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང༌། ཡིད་ཀྱིས་སྒོམ་པའི་ལྷ་མོ་སྟེ། དེས་གཡོ་བའི་བདེ་བ་སྟེར་བར་གསུངས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ནི་བློས་བཏགས་ནས་བཟོས་པ་ཙམ་མིན་པར། ལྷ་མོའ་རྣམ་ ིཔར་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཕྱག་རྒྱ་དེའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྟེར་བར་གསུངས་སོ། །ཐ་མ་འདི་རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག་ཐོབ་ནས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཡིན་ཞིང༌། རིམ་པ་དང་པོའ་སྐབས་སུ་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་ཕྱག་ ིརྒྱ་ནི་དང་པོ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། རྒྱུད་འདི་དང་གཞན་ནས་ཀྱང་གསུངས་པའི་པདྨ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལུས་རྟེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ། དེ་ཡང་འདིར་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 227

རྩ་རྒྱུད་དྲངས་ནས་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་ལ།
དང་པོ་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་སྟོན་པ་ནི། བཅུ་དྲུག་ལོ་འམ་རིགས་ལྡན་མ། །གཟུགས་
དང་ལང་ཚོས་བརྒྱན་པ་ལ། །དང་པོར་ལེགས་པར་བསླབ་བྱས་ནས། །དབང་བསྐུར་ནས་ནི་བསྒྲུབ་པ་བརྩམས། །ཞེས་པས་ལོ་བཅུ་དྲུག་མ་དངོས་སུ་གསུངས་ཀྱང༌། སྐབས་གཞན་ནས། བཅུ་གཉིས་མ་ནས་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་མའི་བར་དང༌། སུམ་ཅུ་མའང་རུང་བར་བཤད་པ་ཡོད་ལ། ཡུལ་དེ་ཉིད་དང་པོར་འཁྲིག་ཐབས་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ལ་བསླབ་པའི་འོག་ཏུ་དབང་བསྐུར། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྲུང་བ་ལ་བརྩོན་པ། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྱང་ཞིང་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང༌། དེའི་ཚེ་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་ལ་མཁས་པ་ཞིག་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཚོན་ནས་བསྟན། དེ་ནས་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ཀ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་ཆགས་པ་ནི། །དཔྲལ་བ་ལ་སོགས་རྣམས་ལ་དགོད། །སྭཱཧཱ་གསང་བ་གཙུག་ཏོར་ཆེར། །དེ་ནས་པདྨ་རྣམ་པར་སྦྱང༌། །ཞེས་པས་གནས་དྲུག་ཏུ་ཨོཾ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་དྲུག་བཀོད་ནས་མཁའ་གསང་སྦྱོར་བར་བསྟན།
དེའི་ཚུལ་ནི། ཨཱཿཡིག་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་པ། །ཧཱུཾ་ཡིག་གིས་ནི་རྡོ་རྗེར་ལྡན། །དེ་ལྟར་རྡོ་
རྗེ་དང་བཅས་པའི། །ཤེས་རབ་པདྨ་བསྐྱོད་རྒྱུ་ལས། །ཧཱུཾ་གི་རང་གི་རྡོ་རྗེ་ནི། །རྩེ་མོ་ལྔ་པར་རྣམ་པར་བསྒོམ། །དེ་དབུས་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ལ། །ཨཱ་ཡིག་གིས་ནི་རབ་ཏུ་བརྟག །དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་པདྨ་དང༌། །བཅས་པ་བྱས་ནས་པདྨོར་གཞུག །དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་བསྙེམས། །འཛིན་ཅིང་རྣལ་འབྱོར་ཧཱུཾ་ཕཊ་བྱ། །བྷ་གར་ལིངྒ་རབ་བཀོད་ནས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྤྲོ་མི་བྱ། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡབ་ཀྱི་གསང་གནས་ཧཱུཾ་ལས་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་པའི་ལྟེ་བ་ལ་པདྨས་མཚན་པ་དང༌། ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་ཨཱཿལས་པདྨར་བསྐྱེད་པའི་ལྟེ་བར་རྡོ་རྗེས་མཚན་པར་གསུངས་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་པས་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པས་མཚོན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་འཇུག་པའི་སྲོག་རྩོལ་གྱི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་པས་རླུང་དྷཱུ་ཏཱིར་འཇུག་པའི་སྲོག་རྩོལ་མི་བྱེད་ཀྱང༌། དེ་འདྲ་བའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྒོམ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་རུང་མོད་ཀྱང༌། བསྐྱེད་རིམ་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་

228 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པ་ལ་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་ངེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་གཞན་ནས་འབྱུང་བའི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ཚུལ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རུང་བར་དགོངས་ཤིང༌། སྣོད་དང་མི་ལྡན་པ་དག་ལ་མན་ངག་གི་གནད་ཟབ་མོ་སྦ་བའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་ཐབས་འདིར་དེ་དག་མ་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང༌། འདི་ལ་ཆད་པའི་ཉེས་པས་རེག་སྙམ་དུ་མི་བཟུང་སྟེ། རྒྱུད་འདིར་གསུངས་པ་ཡང་རྫོགས་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཕྲ་ཐིག་བསྒོམ་པ་ཤགས་ལ་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས། བསྐྱེད་རིམ་པའི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་རྣལ་
འབྱོར་བསྒོམ་ཚུལ། རྫོགས་རིམ་པའི་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་མཚོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། ལྟེ་བར་གཏུམ་མོ་འབར་བ་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་བསྲེག་ཅིང༌། །སྤྱན་མ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡང༌། །བསྲེགས་ནས་རི་བོང་ཅན་ཧཾ་འཛག །བདུད་རྩི་ཁུ་བའི་གཟུགས་ཅན་ནི། །ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ཀྱིས་འཛག་པར་བྱེད། །ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པར་གྲགས། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་མཛད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་པའི་མཐར། ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། བཅུ་དྲུག་ཕྱེད་ཕྱེད་ཐིག་ལེ་འཆང༌། །ཆ་མེད་ཆ་ལས་ ིའདས་པ་སྟེ། །བསམ་གཏན་བཞིའི་རྩེ་མོ་འཆང། །ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པར་གྲགས། །ཞེས་ ིཔས་བདེ་བའི་རྟེན་གྱི་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་ནོར་བུའི་རྩེ་ནས་གཙུག་ཏོར་གྱི་བར་དུ་ཕྱིན་པའི་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་རྫོགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བཤད་དོ། །ཐིག་ལེ་སྟེང་དུ་བགྲོད་པའི་ཚུལ་ནི། རྒྱུ་མཐུན་ལ་སོགས་སྟེང་དུ་ ིའགྲོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་གསལ་བར་མཛད་དོ།།
ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ལམ་གང་ནས་བགྲོད་པ་ནི། དུང་ཅན་མ་འདི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །དེ་ནི་གཏུམ་
མོར་རབ་ཏུ་བརྗོད། །ལྟེ་བའི་སྟེང་དུ་རྡོལ་མོ་གང༌། །ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱི་མི་ཡི་སྣ། །འོད་ཟེར་ལྔ་ཡི་རང་བཞིན་སྲོག །དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་ནི་འབབ་བྱེད་པ། །སྣ་རྩེར་ཡུངས་ཀར་དུ་གྲགས་པ། །དེ་ཡང་སྲོག་གི་རྩོལ་བར་བཤད། །ཁམས་གསུམ་པ་ནི་མ་ལུས་ནས། །སྲིད་པ་གསུམ་ནི་ཡོངས་ཤེས་པ། །ཡུངས་ཀར་སྲོག་ལ་རྒྱུ་བཅས་དང༌། །རྒྱུ་མེད་འགོག་པ་དེ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་པས་ལྟེ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་དྷཱུ་ཏཱི་དུང་ཅན་མའི་རྩ་ནས་གཏུམ་མོ་འབར་བས། ལྟེ་བའི་སྟེང་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྡོལ་བ་མོ་ཞེས་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 229

པ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ནས། སྟེང་དུ་སོང་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས། གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་ལས་འབབ་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང༌། ཁམས་ལྔའི་རང་བཞིན་གྱི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་རྒྱུ་བ་མེད་པར་བྱས་ཏེ། དྷཱུ་ཏཱིའི་རྩ་འཁོར་གྱི་སྣ་རྩེར་སྲོག་ཐུར་གཉིས་འདྲེས་པར་བྱེད་པའི་སྲོག་རྩོལ་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་པས། ཐིག་ལེ་ཡང་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ནས་སྟེང་དུ་བགྲོད་པ་བསྟན་ལ། འདི་དག་གིས་ཀྱང་དངོས་སུ་རྫོགས་རིམ་པས། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་པའི་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་པ། དེས་མཚོན་ནས་བསྐྱེད་ ིརིམ་པས་ཀྱང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེའི་ཚུལ་ཡང༌། སྒྲུབ་ཐབས་སུ་གསལ་བར་མཛད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།།དེ་ལྟར་ཡས་བབས་དང༌། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་སྐྱེས་པར་མོས་པ་དང༌། དེའི་ཚེ་ཡུལ་
ཅན་ཁམས་ཞུ་བའི་བདེ་བ་དེས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱས་ཏེ། བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་སྟོང་ ིཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་མོས་པ་དྲག་པོ་བྱ་ཞིང༌། ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པའི་མཐར་བསྐྱེད་རིམ་པའི་དགའ་བཞི་དངོས་སུ་འདྲེན་ནུས་པ་འབྱུང་ཞིང༌། དེའི་ཚེ་སྔར་ལྟར་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པའི་དགོས་པ་ཕལ་བ་ནི་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་མངོན་གྱུར་མགོ་མནན་ནས། རྫོགས་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་དུ་སོང་བའི་སྒོ་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།།
བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་མངོན་གྱུར་མགོ་གནོན་པའི་ཚུལ་ནི། ཐ་མལ་གྱི་
སྣང་ཞེན་ས་བོན་སྤངས་ནས་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པ་མིན་ཡང༌། རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་དེའི་རིང་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་གང་ཡང་མི་འཆར་བར། དག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་འབའ་ཞིག་གསལ་བར་འཆར་བ་དང༌། ཐ་མལ་གྱི་འཛིན་པ་མེད་པར་རང་ལ་དག་པའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞིང༌། དེའི་རྒྱུར་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གསལ་བ་ལ་སློབ་པ་དང༌། ཞེན་པ་འགོག་པའི་ཐབས་ང་རྒྱལ་

230 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བརྟན་པ་ལ་སློབ་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་ལ་ཡང་ཞེན་པ་འགོག་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་སོ། །འོ་ན་ང་རྒྱལ་འཇོག་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་དགོངས་པའི་དོན་ལ་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་ནས། དགོངས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་ཐོག་མར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང༌། དགོངས་པ་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་གསལ་བར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཚུལ་དང་དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལུགས་འདིའི་རྗེས་འཇུག་ཁ་ཅིག་ཡབ་སྲས་གསུམ་དགོངས་པ་མི་མཐུན་པར་འདོད་ཅིང༌། དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་གི་དགོངས་པ། ང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ངོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ་པར་བཞེད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས། དེ་འདྲའི་བསྒོམ་ཚུལ་མི་འཐད་དེ། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས། ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་འགོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་བཞིན། དེས་ན་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་བཞེད་པ་ལྟར། མ་འོངས་པ་ན་རང་གི་ཐོབ་བྱའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ངའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་དགོངས་པ་མཐུན་མི་མཐུན་ཅི་ཡང་མི་སྨྲ་ཞིང༌། ང་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྙམ་དུ་བསྒོམ་པ་མི་རུང་ཞེས་གསལ་པོར་མི་སྨྲ་བར། ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་ང་འདི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒོམ་པ་དང༌། མ་འོངས་པ་ན་ཐོབ་བྱའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ། ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་ངར་བསྒོམ་པ་མི་འཐད་དེ། གཉིས་ཀའང་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་སུ་སོང་བས། ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་ལྟར། ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་འགོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མ་འོངས་པ་ན་ཐོབ་བྱའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ངའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ་ཞིང། འདི་ལོག་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ངའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ཉིད་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པའི་དགོངས་པར་བྱས་ནས་ལེགས་སོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འདིས་དངོས་སུ་མ་སྨྲས་ཀྱང། བསམ་དོན་ལ་ང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒོམ་པ་འགོག་པར་འདོད་དོ།།
འདི་དག་ཀྱང། རྒྱལ་ཚབ་དམ་པས་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་
ཚུལ་འཆད་པ་ན། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་སུ་ང་རྒྱལ་འཇོག་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་འདིའི་མཚན་གཞིར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 231

གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་བར་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་གི་ཐོབ་བྱ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ང་དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ངེས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ངའོ་སྙམ་དུ་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ང་རྒྱལ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ང་སངས་རྒྱས་ཡིན་སྙམ་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའ་ིདུས་ཀྱི་ང་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་ལྟར་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་སུ་སོང་ནས། ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་འགོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་དྲངས་སོ།།
དེ་དགག་པ་ནི། ཐོག་མར་འདི་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། གོང་དུ་དྲངས་པའི་ལུང་གི་དོན། ང་སངས་
རྒྱས་ཡིན་སྙམ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནམ། འདི་ལས་གཞན་པའི་འཆད་ཚུལ་ཡང་དག་པ་གཞན་ཡོད། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཡང་འདི་དག་ནི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ཚོལ་བ་ལ་བློ་ཁ་ཙམ་ཡང་མ་ཕྱོགས་པས། སྔ་མ་ལྟར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ༌ན། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྔར་དྲངས་པའི་ལུང་དེའི་གོང་དུ་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་འཇོག་པའི་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཆོས་སྐུ་མཚན་ཉིད་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལྟར་མོས་ནས། དེ་ལྟར་ང་རྒྱལ་འཇོག་པར་གསུངས་པ་ལ། ད་ལྟ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཆོས་སྐུ་མཚན་ཉིད་པ་སྔོན་དུ་གྱུར་པར་མོས་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན། ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཀྱང༌། ང་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྙམ་དུ་བསྒོམ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་བ། ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ན། སྔར་དྲངས་པའི་ལུང་དེ་དག་གི་གོང་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། བསྲུང་འཁོར་རྒྱས་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་དང༌། སློབ་མ་དང༌། ཡུལ་འཁོར་བསྲུང་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ། རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཤགས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང༌། འཁོར་བསྲུང་མ་དྲུག་ཅུ་རྫོགས་པར་སྤྲོ་བ་སོགས་བྱའོ།།བསྡུས་ན་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཤགས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཁྲོ་བོ་བཅུས་བསྐོར་བ་ཙམ་དང༌། རང་རྡོ་
རྗེའི་སྐུར་བསྒོམ་ནས་མེ་འོད་སྤྲོས་པས་བདུད་བསྲེག་པ་དང་ཞེས། རང་རྡོ་རྗེ་ཤགས་སུ་བསྒོམ་པ་

232 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

དང། རྡོ་རྗེའི་སྐུར་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ཁས་བླང་སྔ་ཕྱི་འགལ་ལོ་ཞེས། གཞན་དག་གིས་རྒོལ་བར་གྱུར་ན། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྨྲ། འདི་ནི་ཁྱོད་བདེན་ཏེ། ཁས་བླང་འགལ་བའི་གནོད་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དམ། དམ་པའི་མགོན་དང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་ཡིད་ཀྱི་དང་བ་རིང་མོ་ཞིག་ནས་སྤངས་པ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་བཟང་ངན་དུ་མི་བལྟ་བའི་ཡངས་པའི་བློ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའོ།།
གཞན་ཡང་དམིགས་རྟེན་གང་ལ་དམིགས་ནས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒོམ་དུ་མི་རུང་
གི །ཐོབ་བྱའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་ངའོ་སྙམ་པ་ཁོ་ན་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་ནི། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་མཐའ་དག་དང་འགལ་ཏེ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་མཇུག་ཏུ། ང་རྒྱལ་འཇོག་ཚུལ་སྟོན་པ་ན། སྐབས་འདིར་གཙོ་ཆེར་རྣམ་པ་གསལ་བ་དང༌། ང་ལྷ་དེའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཤགས་ཅན་བསྐྱེད་དེ། ལྷ་དེར་ང་རྒྱལ་འགྱུར་བ་ལ་བསླབ་བོ།།ཞེས་གསུངས། དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ། དེ་ལྟར་རེ་རེ་ནས་གསལ་འདེབས་པའི་དཔྱད་ནས་བསྒོམ་པ་དང༌། རྣམ་པ་གསལ་བ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པའི་བསྒོམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་སྣང་བསྒྲུབ་ཅིང༌། བདག་ཉིད་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དོ་སྙམ་པའི་ངེས་པ་ཤགས་ཅན་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇོག་པའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་གཉིས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་བསླབ་པའོ།།ཞེས་པ་དང༌། བཅུ་གསུམ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུའང༌། ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་མེད་པར་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས།
དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལཱུ་དྲིལ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་ཚིག་རིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
མཐུན་པར་གསུངས་པ་འདི་ལྟར། འདི་ལ་སློབ་ཚུལ་གཉིས་ལས། རྒྱ་ཆེ་བ་གསལ་བ་ལ་དང་པོར་རྣམ་པ་དུ་མར་དཔྱད་ནས་སྐྱོང་བ་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཐོག་མ་ནས། འདིའི་བར་གྱི་དམིགས་པ་རྣམས་ལ་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་དམིགས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་གཡེང་བ་བཀག་ནས། བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བར་རིམ་པ་བཞིན་བྲེད་ཆགས་སུ་བསྒོམ། ཐ་མལ་པའི་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷ་བསྒོམ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 233

སྙམ་པའི་དག་པའི་ང་རྒྱལ་ཤགས་ཅན་རེ་བསྐྱེད་ལ་བསྒོམ། རྟེན་བརྟེན་པ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་འཆར་བའི་གཉེན་པོར་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྣང་བ་བསྒོམ་པ་ན། རིམ་ཅན་དུ་བསྒོམ་པའི་ཚེ། སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་སྣང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་རེ་རེ་ནས་གསལ་འདེབས་ཏེ། སྔ་མ་མ་གསལ་བར་དུ། ཕྱི་མ་མི་བསྒོམ་པ་དང༌། ཕྱི་མ་བསྒོམ་པའི་ཚེ། སྔ་མ་མ་བརྗེད་ཙམ་བྱའོ།།དམིགས་པ་དུ་མ་ལ། རྣམ་པ་དུ་མར་མི་དཔྱོད་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་བསྒོམ་བྱེད་པ་
བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་བསྒོམ་པ་ན། དང་པོར་ཡབ་རྐྱང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་གསལ་གདབ་ལ་དེ་ལ་སེམས་བཟུང་སྟེ། གང་གསལ་བཏབ་པ་དེའི་སྐོར་མིན་པར་དེ་ལས་གཞན་དུ་གང་ཤར་ཡང། དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་རྩ་བའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བཟུང༌། གསལ་བཏབ་པའི་སྐོར་ནས་ཆ་གཅིག་གསལ་ན་དེ་ལ་སེམས་བཟུང༌། དེ་མི་གསལ་དུ་སོང་བའམ། འགྲོ་བར་སྣང་ན་སྐུའི་སྤྱི་ལ་བཟུང༌། དེ་འདྲ་བའི་སྣང་བ་བསྒོམ་པ་དང༌། རང་ལྷ་དེའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཤགས་ཅན་རེ་བསྐྱེད་ནས། དེ་ཀའི་ངང་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པའི་ང་རྒྱལ་བསྒོམ་པ་སྤེལ་མར་བྱ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ལ། ལྷའི་ང་རྒྱལ་མ་བཅོས་པ་སྐྱེ་ཡང། རྟེན་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་གསལ་པོ་མེད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་ལ་རྟེན་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་གསལ་པོ་ཡོད་ཀྱང། བཅོས་མིན་གྱི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང། ཁ་ཅིག་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དང༌། གཉིས་ཀ་མེད་པ་སྟེ་མུ་བཞི་འོང་བར་སྣང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་བསྒོམ་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་བའི་སྣང་བ་བསྒོམ་པ་ནི་དེའི་ཡན་ལག་གོ །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ལ་ལོབས་པ་ན། ཞལ་ཕྱག་རྫོགས་པ་དང༌། རྒྱན་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་རྫོགས་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་གསལ་གསལ་བསླབ། དེ་ལ་ལོབས་པ་ན། ལྷ་གཞན་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བསྣན་ཞིང་དེ་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་གསལ་ནས་གནས་པ་ལ་བསླབ། དེ་ནས་གོ་ཆ་གཉིས་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སོགས་པའི་གསལ་སྣང་ལ་བསླབ་བོ། །ཐུན་རེ་རེ་ལ་ང་རྒྱལ་འཕོས་པ་བརྟན་པ་དང། ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སོང་ནས་ཡིད་ངོར་ཐ་མལ་པའི་སྣང་བ་ལོག་པ་དང༌། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་རྙེད་ན་རགས་པ་ལ་ལོབས་པ་ཡིན་ནོ།།ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་སློབ་པ་ནི། གསལ་སྣང་ཐོབ་པ་དང། དམིགས་
པ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་

234 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཤེས་དང་ལྡན་པར་སྐྱོང་བ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཅེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །ལྷ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་པ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་དྲན་ཤེས་བརྟེན་པ་དང༌། བྱིང་རྒོད་གཅོད་པ་དང༌། ཞི་གནས་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པར་སོང་མ་སོང་ནི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ལམ་རིམ་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ང་ལྷ་དེ་དང་དེའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ་པ་གསལ་བར་བསྟན་ནོ། །རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྣམ་པ་གསལ་བ་དང༌། ང་རྒྱལ་བརྟན་པ་ལ་སློབ་ཚུལ། བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་པོ་འདི་ཉིད་གསལ་ཞིང་རྒྱས་ལ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་སྐབས་འདིར་ཡང༌། རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དམིགས་ ིརྟེན་སྤོ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་འདི་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ལུང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འདིར་དྲངས་སོ།།
གཞན་ཡང་སྔར་གྱི་ལོག་རྟོག་མཁན་པོ་འདི་དག་སྒྲུབ་ཐབས་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ན།
རང་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཞེས་སོགས་དང༌། རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་ཧེ་རུ་ཀ་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་ཞེས་སོགས་དང༌། རང་ཉིད་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་ཞེས་སོགས་སྐད་གསང་མཐོན་པོར་སྨྲ་ཞིང༌། རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དུ་བསྒོམས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་བར་སྨྲ་བ་ནི། ཁོ་བོ་ནི་མི་རུང་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོའོ་ཞེས་རང་གིས་འཛེམ་མེད་དུ་སྨྲས་ཏེ། ངོ་ཚ་བའི་གནས་ཀྱིས་ཁེངས་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་དེ་དག་ལ་འདི་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། མ་འོངས་པ་ན་ཐོབ་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབའ་ཞིག་དམིགས་རྟེན་དུ་བྱས་ནས་བསྒོམ་པ་དེའི་ཚེ། ད་ལྟ་རང་གནས་པའི་གཞི་འདི་ཉིད་དུ། དེ་དག་ཡོད་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནམ། མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་བསྒོམ་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ལྟ་བུ་བསྒོམ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་བླངས་སོ།།
གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཐོག་མར་ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པའི་ཚེ་ན། མ་འོངས་པ་ན་ཐོབ་བྱའི་རྡོ་
རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་མཆོད་ལྷ་རྣམས་སྤྲོས་ནས་མཆོད་པར་འགྱུར་བར་བསྒོམ་པ་དང༌། བསྲུང་འཁོར་སྟེང་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས། འོག་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཁྱབ་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 235

པར་བསྒོམ་པ་ནའང༌། མ་འོངས་པ་ན་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བར་བསྒོམ་པ་དང། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་ཀྱི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་བསྒོམ་གྱི་ད་ལྟ་རྟེན་བརྟེན་པ་གང་ཡང་ཡོད་པར་བསྒོམ་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཞིང༌། ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་པ་ནའང༌། མ་འོངས་པ་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་ཟག་པ་མེད་པའི་བདུད་རྩི་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བར་བསྒོམ་དགོས་ཀྱི། ད་ལྟ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བསྒོམ་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་པར་བསྒོམ་ཚུལ་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེད། ད་ལྟ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་གཞན་དང༌། གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བསྡུས་པ་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ་པར་བྱེད་དམ། ཁྱོད་ལྟར་ན། སྦྱང་གཞི་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་གང་ལ་འདོད། ད་ལྟའི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ལ་ཐ་མལ་དུ་ཞེན་པ་འདི་ཡིན་ནམ། མ་འོངས་པ་ན་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཐ་མལ་དུ་ཞེན་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མ་འོངས་པ་ན་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ང་ཡིན་པར་བསྒོམ་པས། ད་ལྟའི་ང་ཐ་མལ་དུ་ཞེན་པ་སྦྱོར་བ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཡོད། མ་འོངས་པ་ན་རང་ཉིད་ཕྱུག་པོར་གྱུར་པ་དེ་ང་ཡིན་པར་བསྒོམ་པས། ད་ལྟ་ང་དབུལ་པོར་ཞེན་པ་ཟློག་པར་འགྱུར་རམ་སོམས་ཤིག །གཉིས་པ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཐ་མལ་དུ་སྣང་ཞིང་ཞེན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ཐབས་གང་གིས་ཡང་ཟློག་པར་མི་ནུས་ཀྱི། སྐྱབས་འགྲོ་ཙམ་ཡང་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཁས་ལོངས་ཤིག།
གཉིས་པ་དགོངས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ་ནི། སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་
པ་གྲིལ་ཏེ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་འགོག་པའི་ཐབས་བསྒོམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པའི་གཞུང་གི་དགོངས་པར་འགྱུར་ཚུལ་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྦྱང་གཞིར་གྱུར་པའི་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་དབང་གིས། ད་ལྟ་རང་གི་སེམས་ལ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཤར་ཙམ་ནས། བདེན་པར་སྣང་ཞིང་ཞེན་ལ། གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའོ་སྙམ་དུ་འདོག་པ་ནའང༌། བློ་དེའི་ཞེན་པའི་ང་དེ་ཉིད་བདེན་པར་སྣང་ཞིང༌། སྣང་བ་ལྟར་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་ངའོ་སྙམ་དུ་བཟུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་བ་པོར་ཞེན་པ་འདི་ཡིན་ལ། ལམ་འདིའི་

236 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

སྒྲུབ་པ་པོ་མཆོག་གི་སྔོན་དུ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངོས་ཟིན་པ་དེས། ཐོག་མར་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ནི། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་རང་གི་སེམས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པ་ན། དངོས་གནས་ལ་རང་གི་སེམས་བདེ་བའི་ངོ་བོར་མ་སྐྱེས་ཞིང། གཉིས་སྣང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློར་མ་སོང་ཡང༌། མོས་པས་རང་གི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ ིཤེས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་བཞིན། སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་གྱུར་པའི་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས། དེའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་ཞེན་བཀག་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་རང་གི་སེམས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དག་པའི་ལྷ་དང༌། གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞེངས་པར་བསྒོམ་པ་ནི། སྦྱང་གཞི་ལ་གདགས་གཞི་ཕུང་སོགས་བདེན་པར་སྣང་ཞིང་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ནས་བར་མ་ཆོད་པར་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་རིམ་པ་
བཞིན། དེ་དག་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཤགས་ཅན་འཇོག་པ་ནི། སྦྱང་གཞི་མ་དག་པའི་ཕུང་སོགས་བདེན་པར་སྣང་ཞིང་ཞེན་པ་དེ་གཞིར་བྱས་ནས་ངའོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་ཞལ་ཕྱག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པའི་བློ་དེའི་ཞེན་པར་གྱུར་པའི་ང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའོ་སྙམ་དུ་ཡང་བསྒོམ་དགོས་ཏེ། སྔར་དྲངས་པའི་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་དེ་འདྲ་བའི་སྣང་བ་བསྒོམ་པ་དང༌། རང་ལྷ་ངའོ་1

སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཤགས་
ཅན་རེ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཀའི་ངང་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པའི་ང་རྒྱལ་བསྒོམ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་སྦྱང་གཞི་མ་དག་པའི་ཕུང་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་དེ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ང་ལྷས་བྱིན་ནོ་སྙམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཞེན་པ་འགོག་པའི་གཉེན་པོར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཞིང༌། རང་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལས། དག་པའི་ལྷར་ཤར་བ་ལ་ངའོ་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་བཞག་པ་དེས། 1 ཞོལ། ཤོག ༧༡ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༥༧ ན ༢ རང་ལྷ་དེའོ་སྙམ་པའི་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 237

གཞལ་ཡས་ཁང་དང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང༌། བགེགས་ཚར་གཅོད་པ་དང༌། ལས་སྣ་ཚོགས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ཉིད་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པས་མཛད་པའི་གསུང་རབ་དེར་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཤགས་སུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།།
རྗེ་འདིས་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་འཇོག་པའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཆོས་
སྐུ་མཚན་ཉིད་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལྟར་མོས་ནས། དེ་ལ་ང་རྒྱལ་འཇོག་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང༌། རང་གི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཆོས་སྐུ་མཚན་ཉིད་པ་ལྟར་སོང་བར་མོས་ནས་དེ་ལ་ང་རྒྱལ་འཇོག་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང། ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། མ་འོངས་པ་ན་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་སྐུ་དེ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ང་རྒྱལ་འཇོག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ་ནི། བདག་ཅག་གི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་དེ་དག་གི་དགག་བྱའི་མཐིལ་དུ་མཛད་ཅིང༌། མཁས་པ་གཞན་དག་ཀྱང༌། སྟོང་ཉིད་རང་གི་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་ཤར་བའི་སྒོམ་ཚུལ་དེ་འདྲ་བཞེད་པ་སྔོན་མ་བྱུང་ངོ༌། །འོ་ན་གོང་དུ་དྲངས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་ང་རྒྱལ་འཇོག་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཞེས་སོགས་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། མཚན་གཞི་ཡིན་པས་ཞེས་པ་ཡར་བཅད་ཀྱིས། ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་ཐ་མལ་གྱི་ང་དང་ང་སྤྱི་ཙམ་པ་སོགས་དང་དེར་མ་ཟད་སྨོན་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་རང་གི་ཐོབ་བྱ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་ཀྱང་ངའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ལ་ང་རྒྱལ་འཇོག་ཅེས་སྟོན་ནོ།།
དེ་ཉིད་ངེས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས། ངའོ་སྙམ་དུ་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ང་རྒྱལ་བཞག་པར་བྱ་
བ་ཡིན་གྱི་ཞེས་པས། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ང་རྒྱལ་འཇོག་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་པའི་ངང་ནས། རང་ཐོབ་བྱ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་ལངས་པ་དེ་ཉིད་ངེས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། མ་འོངས་པ་ན་ཐོབ་བྱ་དེ་ངའོ་སྙམ་དུ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བསྒོམ་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ང་སངས་རྒྱས་ཡིན་སྙམ་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་སོ་སྐྱེའི་དུས་ཀྱི་ང་ཡིན་སྙམ་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་པའི་1

ང་འདི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་སོ་སྙམ་པ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་
1 ཞོལ། ཤོག ༧༢ བ ༢ ཞེན་སའི་ང་འདི་

238 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་འགོག་པའི་འདོད་དོན་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེན་དོན་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་ལོག་ཤེས་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ལོག་ཤེས་ཡིན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞུགས་པས་འདོད་དོན་མི་འགྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྨྲ་བ་འདི་དག་གིས། ལོག་པའི་ཤེས་པར་ཁྱད་མེད་ཀྱང༌། །ཇི་ལྟར་དོན་བྱེད་ལ་ཁྱད་ཡོད། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པའི་ཚུལ་དང། བསྐྱེད་རིམ་ལ་བཅོས་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། བཏགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ།།བཞི་བརྒྱ་པར་རྒྱུན་ལ་བལྟ་ཉེས་ན་རྟག་དངོས་ཁས་ལེན་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ནི།
གང་ཟག་གཅིག་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་བར་གྱི་གང་ཟག་དེའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཐམས་ཅད། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པས། ངས་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ངས་མྱོང་བ་འཐད་པ་ཡིན་ཡང། སངས་རྒྱས་ཐོབ་དུས་ཀྱི་ང་དེ་ད་ལྟའི་ངར་འཛིན་པ་དང༌། ལས་གསོག་པ་པོའ་ང་འདི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དུས་ཀྱི་ངར་བཟུང་ན། རྟག་དངོས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་དུ་འགྱུར་ ིབས། མ་འོངས་པ་ན་ཐོབ་བྱའི་སངས་རྒྱས་དེ། ད་ལྟར་གྱི་ང་ཡིན་པར་བསྒོམ་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རང་ལ་ལམ་བསྒོམ་པ་པོའ་ཐ་མལ་དུ་འཛིན་པ་བཀག་ནས། ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ ིཔའི་ངང་ནས་གཟུགས་སྐུར་ལངས་པ་དེ་ལ་ང་རྒྱལ་འཇོག་པས། སྔ་ཕྱི་གཅིག་འཛིན་དུ་མི་འགྱུར་བས། རྟོག་པ་སེལ་འཇུག་གི་ཚུལ་དང༌། དོན་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་དང༌། དོན་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་འཛིན་ཀྱང། བློས་བཅོས་ནས་བསྒོམ་པའི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག།
དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ། རྣམ་པ་གསལ་བ་དང༌།
ང་རྒྱལ་བརྟན་པ་གཉིས་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་གོང་དུ་དྲངས་པ་དེ་ཉིད། སྐབས་འདིའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ལ་ཁ་སྤོས་ནས་བསྒོམ་ཚུལ་སྔར་མཐའ་དཔྱད་ནས་བཤད་པ་ལྟར། བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་པ། དེའི་ངང་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གཟུང་རྣམ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ལ་དམིགས་ནས། ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་འཇོག་པ་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 239

ལ་མཁས་པར་བྱས་ཏེ་བསྒོམ་པས། མཉམ་གཞག་དེའི་རིང་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་འགགས་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་ཤས་ཕྲ་མོ་ཡན་ཆད། མིག་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསལ་བར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བ་དང༌། དེའི་རིང་ལ་ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་འགགས་ནས་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་ལ་དམིགས་ནས། ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་འབྱུང་གི་བར་དུ་ཐུན་བཞིར་འབད་ནས་བསླབ་པར་བྱ་ཞིང༌།
དེ་ལྟར་སློབ་པའི་སྐབས་སུ་བསྒོམ་པས་སྐྱོ་ན། བཟླས་པ་སོགས་དང་ཐུན་མཚམས་
ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། སྒྲུབ་ཐབས་ཉིད་ལས་བཟླས་པ། མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ། གཤེགས་སུ་གསོལ་བ། ཐུན་མཚམས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བཞིར་བསྡུས་ནས། མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ལ། དེ་དག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི་ཧ་ཅང་མངས་པར་འགྱུར་བས་རེ་ཤིག་འདིར་མ་བརྗོད་ལ། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་མཆོག་བསྒྲུབ་པ་ལ་རིངས་པར་ཆས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོས་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་སླད་དུ་སེམས་གཡེངས་པར་མི་བྱེད་པར། མཆོག་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་ཅིང༌། དེ་ལས་དམན་པའི་གདུལ་བྱས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ།།
ཚོགས་གཉིས་རིན་ཆེན་ལྷུན་པོའ་རྩེར་གཤེགས་སྟོབས་བཅུ་མངའི་བའི་མཆོག་བརྙེས་
པས། །དྲི་མེད་མཁྱེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཐུགས་རྗེའི་རླུང་ཤགས་ཀྱིས་དྲངས་ཏེ། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་གར་མཛད་བློ་བཟང་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་གང་། །གསུང་རབ་མཁའ་ལ་མངོན་པར་བགྲོད་པའི་ལེགས་བཤད་འོད་ཟེར་བྱེ་བ་ཡིས། །ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་རྣམ་དག་རྒྱུད་སྡེའི་སྐྱེད་ཚལ་དུ། །ཟབ་དོན་གེ་སར་གསལ་བར་རྒོད་བྱེད་རིམ་གཉིས་འདབ་སྟོང་ལྡན་པའི་ཚོགས། །རྣམ་པར་རྒྱས་ཤིང་སྐལ་བཟང་རྐང་དྲུག་ལྡན་རྣམས་མཐའ་དག་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །སྦྲང་རྩིའི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་མྱོང་བས་ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་རྫོགས་པར་མཛད། །དེ་སྲས་པདྨ་དཀར་པོ་ཇི་བཞིན་དྲི་མེད་མཁྱེན་པའི་སྤྱན་མངའ་བས། །གསུང་རབ་དགོངས་དོན་ཚུལ་བཞིན་འབྱེད་ལ་འཁྲུལ་མེད་དག་པའི་ཐུགས་མངའ་བ། །དགེ་ལེགས་མཚན་

240 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཅན་ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པས་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས། །མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་པདྨ་དཀར་ ིཔོའ་ཞལ་གྱི་ལུང་འདི་སྩལ་བ་ན། །བློ་ངན་ཉེས་བཤད་དུག་ཆུས་མྱོས་ཤིང་ཆོས་བརྒྱད་གདོན་ ིགྱིས་ཡིད་དཀྲུགས་པས། །ལེགས་བཤད་མཐོང་ནས་གདུག་པའི་སྦྲུལ་གྱིས་གླ་རྩིའི་དྲི་བཞིན་མི་བཟོད་པར། །ལོག་རྟོག་སྐྱོན་གྱི་ཕྲེང་བ་སྤེལ་ཕྱིར་སྨྱུག་གུའི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་གང༌། །དེ་དག་ཡིད་ལ་དྲན་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་བདག་གིས་སྨྲས། །ལུང་དོན་འབྱེད་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པ་གང༌། །ལྷག་པའི་ལྷ་ཡི་རྗེས་བཟུང་དེ་དག་གི །ལུགས་བཟང་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཁུར་བཟུང་ནས། །རྣམ་དཔྱོད་རིགས་པའི་སྟོབས་དང་མི་ལྡན་ཡང། །ལོག་པའི་གཞུང་ལུགས་མང་དུ་སྤེལ་བྱེད་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་ཉམས་པར་མ་བྱེད་པར། །སྡིག་པའི་བསམ་པ་རིང་དུ་འདོར་བར་མཛོད། །གྲངས་མེད་དུས་སུ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་མ། །དམ་པའི་ལུགས་བཟང་འགོག་པའི་སྡིག་སེམས་ཀྱིས། །རྟག་ཏུ་ངལ་བ་ལྷུར་ལེན་དེ་དག་ལ། །བརྩེ་བས་མི་དགེའི་ལས་ལས་ཟློག་པའི་ཕྱིར། །སྐྱོན་གྱི་རྙོག་པ་སེལ་བའི་དག་བྱེད་ཆུས། །ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལས། །བདག་གིས་རྣམ་དཀར་དགེ་བ་གང་ཐོབ་དེས། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པའི། །ཞབས་པད་བསྟེན་ཅིང་དགྱེས་བཞིན་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །རྒྱུད་སྡེའི་བང་མཛོད་ཀུན་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཞིང༌། །མགོན་དེ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་ན། །ངོ་མཚར་རྨད་བྱུང་བཀོད་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ། །དབང་པོ་མཆོག་གི་གདུལ་བྱར་བདག་གྱུར་ཏེ། །མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བདེ་བ་རབ་རྫོགས་ནས། །སྐུ་བཞིའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང༌། །ཇི་སྲིད་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་མ་སྟོངས་པར། །ཡང་དག་ལམ་འདིས་འགྲོ་ཀུན་སྒྲོལ་བར་ཤོག །
བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས། རྒྱུད་དང་སེམས་འགྲེལ་ ིསྐོར་གསུམ་གྱི་དགོངས་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་ངག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུང་རབ་ཏུ་1

གསལ་བར་བཀོད་དེ། སྒྲུབ་པའི་ཐབས་པདྨ་དཀར་པོའ་ིཞལ་གྱི་ལུང་ཞེས་པ་མཛད་པས། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ལེགས་པའི་ལམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་
1 ཞོལ། ཤོག ༧༤ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༥༩ ན ༤ གསུང་རབས་སུ་

པད་དཀར་ཞལ་ལུང་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ། 241

ལ་བཀའ་དྲིན་མཛད་པ་ལ། ལོག་པར་རྟོག་པ་སེལ་བའི་ཚུལ། རགས་པ་ཙམ་བཀོད་པ་འདི་ནི་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་དྲི་མ་མེད་པ་གུས་པའི་གཙུག་གིས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ། མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས། གྲུབ་པའི་གནས་མཆོག་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྦྱར་བ་འདིས་ཀྱང༌། བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །འདིའང་དཔེ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པས་བསྟན་པའི་རྒྱུན་ལ་ཕན་ཕྱིར་དུ་གསུང་འབུམ་ནང་དུ་བཀོད་པའོ། །བཀྲ་ཤིས།། །།

༄༅། །འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་

རྣམས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་རགས་ཙམ་ཞིག་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ན་མཿཤྲཱི་ཀཱ་ལ་ཙཀྲ་ཡ།1

བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་དང་
དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཞབས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ལྟར་གང་དུ་གནས་པའི་རྟེན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ནས། དེར་གནས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་ནང་གི་ལེའུ་ཉིད་འཆད་པ་ལ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྱུར་བྱེད་ལོ་ཙྪ་བའི་ཕྱག་གོ །འགྲེལ་པ་མཛད་པ་པོས་ལེའུ་ཡི་ཐོག་མར་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ནི། དང་པོའ་སངས་རྒྱས་གང་ཞིག་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་ཆེན་པོའི་མི་རྣམས་སྨིན་ ིཔར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དེ་དག་གིས་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཁམས་རགས་པ་གཟུང་བའི་མངལ་ནི་འཛིན་པ་ལ་སོགས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པ་འདི་མཛད་ཅིང༌། དེ་བཞིན་དུ་སྲིད་པའི་འཆིང་བ་ལས་ཉོན་དྲག་པོས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་ཡང་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སླད་དུ་སྲིད་པར་གནས་པ་སྟོན་ཏེ་རི་བོང་སྟག་དང་སེང་གེ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་པའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་སྔོན་གྱི་སྐྱེས་རབས་ཕྲེང་བ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་གང༌། སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་པ། རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་སྲིད་པར་སྤྱོད་ཅིང་རྒྱུ་བར་མཛད་པ་དག་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྐྱབ་པར་མཛད་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།
དེ་ལྟར་སྤྱིར་ཕྱག་འཚལ་ནས། ཁྱད་པར་དུ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། ཤཱཀྱ་ནས་བཏུད་དེའི་བར་
རོ།།དེ་ལྟར་མཆོད་པར་བརྗོད་ནས། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། གང་ལ། གང་གིས། གང་དང་

1 ཞོལ། ཤོག ༡ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༡ ན ༡ ཙ་ཀྲ་ཡེ།

244 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

མཐུན་པར་བསྐུལ་བས། ཀུན་སློང་ཇི་ལྟ་བུས། རྩོམ་པ་པོ་གང་གིས། ལེའུ་གང་གི་རྒྱས་འགྲེལ་རྩོམ་པར་དམ་བཅས་པ་ནི། པདྨ་ནས། བྲི། ཞེས་པའི་བར་རོ། །འོ་ན་བཤད་བྱ་ནང་གི་ལེའུ་འདི་གནས་གང་དུ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གསུང་ཞེ་ན། འདིར་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དཔལ་ཞེས་སོགས་དང༌། གདན་གྱི་ཁྱད་པར་རིན་པོ་ཆེའི་སོགས་དང༌། ཞུ་བ་པོའ་ཁྱད་པར་ཉི་མའི་སོགས་དང༌། སྟོན་པའི་ཁྱད་པར། ིབཅོམ་ལྡན་འདས་སོགས་དང༌། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ནང་གི་སོགས་དང༌། རྒྱུད་གང་ལས་བསྡུས་ན། མཆོག་གི་སོགས་དང༌། བརྗོད་བྱའི་དོན། བཅོམ་ལྡན་འདས་སོགས་དང༌། རྗོད་བྱེད་བསྡུས་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་མཚམས་1

སྦྱར་ནས། བཤད་བྱ་དགོད་པ་
ནི། མི་ཤེས་སོགས་སོ།།
དེ་འཆད་པ་ནི། ཚིགས་བཅད་དེས་དོན་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་བསྡུས་པ་དེ་བདག་གིས་བཤད་
པར་བྱའོ། །ཞེས་དམ་བཅས་པ། འདིར་ཞེས་སོགས་སོ། །གདུལ་བྱའི་ཕུང་སོགས་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་བ་ལ་བོས་ནས། ཕྱི་རོལ་དུ་འཇིག་རྟེན་ལ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཚད་དང་གཟའ་སྐར་སོགས་གསུངས་པ་དེ་དག་དང་འདྲ་བར་ནང་ལུས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་མི་ཤེས་པས་བསྟན་དུ་གསོལ། ཞེས་ཟླ་བཟང་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི། འདིར་ལུས་ཀྱི་དབུས་སུ། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལ་ལེགས་སོ་གནང་ནས། སྟོན་པས་ཚིག་རབ་ཏུ་གྱུར་པས་ལན་གསུངས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ནས། སོགས་སོ།།
གསུངས་ཚུལ་སྡུད་པ་པོའ་ཚིག་གིས་མཚམས་སྦྱར་བ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཐར་ ིཔའི་སླད་དུ། མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེས་ཕ་རོལ་གྱི་སྣ་ཚོགས་ཚད་རྣམས་དག་ཀྱང་ལུས་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ། ཀྱང་ཡིག་གིས་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷ་གྲངས་སོགས་ཀྱང་ལུས་ལ་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་གསུངས་སོ། །ལེའུ་སོགས་གོ་སླའོ།།
ད་ནི་ལེའུ་འདིའི་གནས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྟན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
དང་པོ་གསུངས་པ། ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་། འདིར་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ས་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༢ ན ༤ ཞེས་འཚམས་སྦྱར་ནས།

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 245

དག་གནས་པར་རང་རང་གི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།1

ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། འཇིག་རྟེན་
ཁམས་ལེར་བརྗོད་པ་ལྟར། ལྟེ་བར་བསྒོམ་བྱའི་ས་བོན་སོ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་ལྀ་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་གང་དུ་སྒོམ་པའི་གནས་ལྟེ་བ་ས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྙིང་ཁར་བསྒོམ་བྱའི་ས་བོན་མཆུ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་ཨུ་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་གང་དུ་བསྒོམ་པའི་གནས་སྙིང་ཁ་ཆུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མགྲིན་པར་བསྒོམ་བྱའི་ས་བོན་སྤྱི་བོ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་རྀ་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་གང་དུ་བསྒོམ་པའི་གནས་ལ་མགྲིན་པ་མེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱི་བོར་བསྒོམ་བྱའི་ས་བོན་རྐན་ལས་བྱུང་བ་ཨི་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་གང་དུ་བསྒོམ་པའི་གནས་སྤྱི་བོ་རླུང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ལོ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་རིམ་པ་བཞིན། ས་དང༌། ཆུ་དང༌། མེ་དང༌། རླུང་རྣམས་སོ། །རྡོ་རྗེ་སྟེ་ཀློག་ནི་སླར་ཡང་ཟུང་བདུན་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ས་བོན་སྤྱི་བོ་ལས་བྱུང་བའི་རྀ་ཡིག་རྣམས་ཀྱིས་དུས་མེའི་རྩ་ལ་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷའི་གཞུ་སྟེ་འཇའ་ཚོན་སོ་ལས་བྱུང་བའི་ལྀ་ཡིག་རྣམས་ཀྱིས་བཤང་བའི་རྩ་ལ་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།
རླུང་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་ས་བོན་རྐན་ལས་བྱུང་བ་ཨི་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་སྙིང་
ཁའི་རྩ་བཅུ་ལ་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོའ་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ནི་རང་ ིརང་གི་ས་བོན་ཨ་ལ་སོགས་པ་དང་ཀ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་གིས་སྟེང་འོག་གི་ལས་དང་བྱ་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱི་རོལ་དུ་ཟླ་བ་ནི་ས་བོན་ཐིག་ལེས་ནང་དུ་ལ་ལ་ནཱ་དང་ཁུ་བར་ཤེས་སོ། །ཕྱི་རོལ་དུ་ཉི་མ་ནི་ས་བོན་རྣམ་པར་བཅད་པས་ནང་དུ་ར་ས་ནཱ་དང་རྡུལ་ལམ་ཁྲག་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཕྱི་རོལ་དུ་སྒྲ་གཅན་ནི་རང་མིང་རཱ་ཧུ་ཞེས་པའི་དབྱངས་སྲོག་གི་ཨུ་ཡིག་མེད་པའི་གསལ་བྱེད་ཧ་ཡིག་གིས་ནང་དུ་རྣམ་ཤེས་དང་ཨ་བ་དྷཱུ་ཏཱིར་ཤེས་སོ། །ལྷུན་པོ་ནི་རང་མིང་གི་ཡི་གེ་མེ་རུ་ཞེས་པའི་མ་ཡིག་གིས་ནང་དུ་སྒལ་ཚིགས་གསང་བའི་པདྨ་ནས་ལྟེ་བའི་བར་ལ་གནས་པར་ཤེས་སོ། །ཞེས་བླ་མ་ཁ་ཅིག་བཞེད་ལ། བི་བྷུ་ཏྲས། སྒྲ་གཅན་ནི་ནང་དུ་སྒལ་ཚིགས་ལ་སྦྱོར་བ་ལེགས་སོ། །གདེངས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གནས་ས་འོག་ནི་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་ཨོཾ་ཡིག་གིས་
1 ཞོལ། ཤོག ༢ བ ༣ ཤེས་པར་བྱའོ།།

246 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ནང་གི་གནས་སྤྱི་བོར་ཤེས་སོ། །ཞེས་བླ་མ་ཁ་ཅིག་འཆད་ཀྱང༌། བི་བྷུ་ཏྲས། བརླའི་དཔྱི་མན་ཆད་དང་སྦྱར་རོ། །མིའི་གནས་ཏེ་མིའི་འཇིག་རྟེན་ས་སྟེངས་ནི་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་ཨ་ཡིག་གིས་བསྟན་པས་ནང་དུ་མགྲིན་པར་ཤེས་སོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །ལྷའི་གནས་ཏེ་མཐོ་རིས་ས་བླ་ནི་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་ཧཱུཾ་ཡིག་གིས་བསྟན་པས་ནང་དུ་སྙིང་ཁ་ཡིན་པར་ཤེས་སོ། །ཞེས་འཆད་ཀྱང༌། བི་བྷུ་ཏྲས། མགྲིན་པ་ཡན་ཆད་ལ་སྦྱར་ཏེ། ཕྱིའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བཞི་དང༌། ནང་གི་ལུས་ཁྲུ་བཞི་པ་སྦྱོར་བ་དང༌། འདིའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནོ། །ཁྱིམ་ལ་འཁྱོག་པོ་སྟེ་ཡོན་པོར་རྒྱུ་བ་བཀྲ་ཤིས་ལ་སོགས་པའི་གཟའ་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི་གཡས་དང་གཡོན་གྱི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་སྔར་ཟུང་བདུན་སྐབས་སུ་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་ལ་རྒྱུ་བའི་རླུང་བཅུར་ཤེས་སོ།།རྩ་བར་སྐར་མ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྐར་མ་རྣམས་ནང་དུ་སོ་རྣམས་
སོ། །ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཁྱིམ་གྱི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ནི་ནང་དུ་སྡེ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབྱངས་རིང་ཐུང་གི་ས་བོན་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་དུ་རླུང་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡང་ནང་དུ་རླུང་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡིན་པ་ཁྱིམ་གྱི་དེ་བཞིན་ནོ། །ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་དང་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཉི་ཤ་རྩ་བཞི་ནི་ནང་དུ་སྡེ་པ་དྲུག་གི་ཡི་གེ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རླུང་གི་འཕོ་བ་ཕྱེད་པ་ཉེར་བཞིའོ། །ཉིན་དང་མཚན་མོའ་ཚེས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྣམས་ནི་ཀ་ལ་སོགས་ ིཔ་སྔར་བརྗོད་པ་སུམ་ཅུ་དབྱངས་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་པ་སྔར་ལེའུ་དང་པོའ་ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་ ིཔར་བརྗོད་པའི་ས་བོན་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་སྟེང་འོག་ཏུ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་མཐའ་དག་ལུས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་ཕྱི་རོལ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
རྣམ་གསུམ་ཁྱབ་དག་ཅེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ནི། སྔར་ལེའུ་དང་པོའ་ཚིགས་བཅད་ ིལྔ་པར་བརྗོད་པ་ལྟར། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ནི། དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེས་ཁམས་གསུམ་ག་ལ་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཤོང་འགྱུར་ལ་ཡང༌། རང་བཞིན་ཞེས་པ་ཡོད་ཅིང༌། གྱི་ཅོས་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བསྒྱུར་རོ། །འདི་ནི་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། དེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཉེས་པ་དང༌། །ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་ཁྱབ་པ་སྟེ། །གཟུགས་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 247

ཀྱི་རྣམ་པ་དམན་པ་དང༌། །བར་མ་མཆོག་ལ་ནམ་མཁའ་བཞིན།1

།ཞེས་དང༌། དེའི་འགྲེལ་པར་
སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བདེ་ཆེན་དེ་ཡང་གནས་སྐབས་བཞིའི་ཐིག་ལེ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་དབྱེ་བས་བཞིར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱའོ། །ནང་ལུས་ལ་ཕྱི་དང་འདྲ་བར་སྣ་ཚོགས་ཚང་ཚུལ་བསྡུས་པའི་མདོར་བསྡུས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །ད་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱར་བ་གོ་སླའོ།།
བཤད་པ་དངོས་ལ། ལུས་ལ། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ལ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་ནི།
ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུས། ལན་ཚྭ་སོགས་རོ་དྲུག་ཟོས་ཤིང་འཐུངས་པས། རིམ་བཞིན། ནམ་མཁའ། རླུང༌། མེ། ཆུ། ས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ཞིང། རོ་དྲུག་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཚོགས་ལས་སྐྱེ་ལ། འབྱུང་བའི་ཚོགས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཁམས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཆོས་ལས་སྐྱེའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་པ་རང་རང་རྩོམ་བྱེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་མོའ་ཁམས་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའི་ཁམས་འབྱུང་རྒྱུའི་འབྱུང་བ་ལྔའི་ཚོགས་པའི་ཡ་གྱལ། ིརོ་ཞེས་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་བཤད་པ་དེ་ནི་བུ་ག་ནམ་མཁའི་ཁམས་སོ། །སྟོང་པ་ལ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྤྱིར་སྟོང་པ་བཞིའི་སྐབས་སུ་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཤེས་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འབྱེད་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ། དེ་ཡང་གཙོ་ཆེར་སོ་སྐྱེའི་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འབྱེད་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང༌། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཞིང༌། འདིར་སྟོང་པ་ལ་བསྲེས། ཞེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་གྱི། ཛྙཱ་ན་ཞེས་པ་ཤེས་པ་ལའང་འཇུག་པ་ལྟར། ཤེས་པ་དང་སེམས་སྤྱི་ཙམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར། འདིར་ཡང་སྟོང་པ་ལ་བསྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོས་བཟུང་བ་ན། ལུས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་རྣམ་ཤེས་ལ་བཤད་དོ། །དེས་ན་ལུས་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་འབྱུང་བ་དེ་དང༌། སེམས་གཉིས། འབྲེལ་བ་བདེན་པར་མེད་ཀྱང༌། ཀུན་རྫོབ་ཏུ། ལུས་སེམས་དེ་གཉིས་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱིས་ཏེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་འབྲེལ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ནི། དེ་ཉིད་གང་ལ་ཁྱབ་པའི་འབྲེལ་བ་ཡང་བདེན་པར་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༩༤༠ ཕྲེང་། ༡༣

248 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

གྲུབ་དགོས་ཀྱི། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཀུན་རྫོབ་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་པ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པའི་ཚོགས་དུ་མས་གཏན་ལ་ཕབ་བོ།།
དེ་ནས་གཞི་དུས་སུ། སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ནི་ལུས་ཀྱི་སྟོང་པ་ནམ་མཁའི་
ཁམས་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྲེས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་པ་མེད་ལ། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་གཟུང་བར་བྱ་བ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམ་པར་བསྲེས་པ་ནི་ངོ་བོ་སོ་སོར་མེད་པས་རོ་མཉམ་པ་དང༌། འགྱུར་མེད་རྟག་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འགག་ཡང་མི་བྱེད་པའི་རྟག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། འདིར་རྟག་པའི་སྒྲ་ནི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་ཡང༌། སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་རོ་མཉམ་པར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་སླར་འགྱུར་བའམ་ཕྱིར་ལྡོག་པ་མི་སྲིད་པས། སླར་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་ལ་རྟག་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ངེས་པའོའ་བར་གོ་སླའོ།། ིདེ་ལྟར་ཕྱིའི་ཆོས་ལུས་ལ་ཚང་ཚུལ་དང༌། ནང་ལུས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནང་
ལེའི་དོན་མདོར་བསྟན་ནས། འདི་མན་ཆད་ཀྱིས། ནང་གི་ལེའུ་ལ་གནས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སོ་སོར་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། གནས་པ་དང་པོ་ནང་དུ་མངལ་འཛིན་པ་དང་སྡུད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གནས་པ་གསུངས་པ། ས་བོན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདིར་ཞེས་པ་ནས། བོད་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་ནི། མངལ་དུ་ལུས་གྲུབ་པའི་ས་བོན་མའི་གསང་གནས་སུ་ཁུ་ཁྲག་འདྲེས་པ་ཡིན་ལ། ས་བོན་དེ་ས་ཁམས་ཡིན་ཞིང༌། དེའི་ས་ཁམས་ཆུས་གསང་བའི་པདྨའི་གནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱེས་པར་སྡུད་པར་བྱེད་ལ། མེས་སྨིན་པར་བྱེད་ཅིང༌། མས་རོ་དྲུག་ཟོས་ཤིང་འཐུངས་པས་བཅུད་རྣམས་མེ་ཁམས་དེ་ཟ་བ་སྟེ་ས་བོན་དེ་ལ་སྨིན་པར་བྱེད་ལ། མའི་མངལ་གྱི་ནང་གི་རླུང་གིས་འཕེལ་བ་དང༌། མའི་ལུས་ཀྱི་ནང་གི་བུ་ག་ནམ་མཁའ་འཕེལ་བ་ན་གོ་སྐབས་འབྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །མངལ་དུ་སྐྱེས་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་ལས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་སྟེ་ད་ལྟ་རིམ་པ་དེ་དག་གིས་ཉ་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་བཅུ་འགྲུབ་སྟེ་མངལ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ།།

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 249

བཅུ་པོ་གང་ཞེ་ན། བསྐྱེད་རིམ་ལ་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་བཅུ་རྫོགས་པ་མཚོན་པའི་
མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་བཅུས་རྫོགས་པར་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་ལྷ་ཡི། ཞེས་པ་ནས། ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །ཚེའི་མཐའི་མདོ་དང༌། དགའ་བོ་མངལ་གནས་ལས། གནས་སྐབས་བཅུ་གསུངས་པ་དག་ནི་འདི་དང་ཚུལ་མི་འདྲའོ། །ད་ནི་མངལ་དུ་གནས་པའི་ས་བོན་གྱི་འབྱུང་བ་རང་རང་གི་ཁམས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་གསུངས་པ། ས་བོན་དག་གི །ཞེས་པ་ནས། བྱ་བ་བརྗོད་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། འདིར་རྣམ་པ་བཅུའི་རླུང་སྲོག་ལ་སོགས་པ་དག་ནི། ཞེས་མངལ་དུ་སྲོག་འཛིན་སོགས་རླུང་བཅུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་མངལ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རླུང་མ་ཡིན་གྱི། ཕ་མ་ལས་ཐོབ་པ་ཕྱིའི་རླུང་གིས་མངལ་ན་གནས་པའི་ལུས་དེ་མི་ཉམས་པར་འཛིན་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འོག་ཏུ་མངལ་དུ་ཆགས་པ་ནས་ཟླ་བ་བདུན་ན་རླུང་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ནི། ནང་དུ་ནང་གི་རླུང་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་ཀྱི་རྩ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པའི་རླུང་བཅུ་ཟླ་བ་བདུན་ནས་འགྲུབ་པར་བཤད་པའོ། །གཞན་རྣམས་གོ་སླའོ།།
ད་ནི་གནས་པ་གཉིས་པ་ཁུ་བ་རྡུལ་དང་ཀུན་གཞི་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་དང༌། གནས་
སྐབས་བཅུའི་དུམ་བུའི་གནས་པ་ནི། གསང་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པ་ནས། གནས་སྐབས་བཅུའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། མའི་མངལ་གྱི་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་སེམས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའམ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་ཐ་སྙད་བྱས་པ་བར་དོའ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རིགས་ ིའདྲ་དེ་ཉིད་མཚམས་སྦྱར་བ་ནས། ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་དང་མཚུངས་པའི་གནས་སྐབས་བཅུར་འགྱུར་བར་གསུངས་པའོ། །གནས་པ་བཞི་པ་གནས་སྐབས་བཅུའི་གནས་པ་ནི། ཉ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ནང་ལ། ཞེས་པ་ནས། རྒྱས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། དང་པོར་མངལ་དུ་ཁུ་ཁྲག་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདྲེས་པ་ན། ཉ་རོ་ཧི་ཏ་ལྟར་དམར་བས་ཉའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ནས། དུས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་ཅེས་པ། ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་འབུར་པོ་ལྔ་ཅུང་ཟད་དོད་པས་རུས་སྦལ་དང༌། དེ་ནས་མངལ་ནས་མི་འབྱུང་བར་དུ་སྒུར་པོ་ཕག་གི་རྣམ་པ་དང༌། དེ་ནས་བཙའ་བ་ན་ལག་པས་མིའི་སྐྱེ་གནས་འབྱེད་པས། ཁྱབ་འཇུག་རོ་སྨད་མི་ལ་རོ་སྟོད་སེང་གེའི་རྣམ་པར་བྱས་ནས། སེན་མོས་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ལྡན་ལྟོ་དྲལ་ནས་བསད་པ་དང་འདྲ་བས་སེང་

250 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

གེ་དང༌། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སྦྱར་ནས། རྒས་པ་ནས་འདོད་པ་སྤྱོད་མི་ནུས་པས་བརྟུལ་ཞུགས་ངེས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང༌། འཆི་བ་ན། ཁམས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཤེས་སུ་འདྲེས་པར་འགྱུར་བས་རིགས་ལྡན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉ་དང་རུས་སྦལ་ཕག་དང་ནི། །མི་ཡི་སེང་གེ་མིའུ་ཐུང་དང༌། །ར་མ་གཉིས་དང་ནག་པ་དང༌། །སངས་རྒྱས་ཀ་ལི་ཙོ་དང་བཅུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུར་གཞན་ལ་གྲགས་པ་དང། འདྲ་བའི་གནས་སྐབས་བཅུའི་བྱ་བ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་བཤད་པའོ།།
ད་ནི་གནས་པ་གསུམ་པ་ཟླ་བ་སོ་སོར་མངལ་འབྱུང་བའི་གནས་པ་ནི། ཁུ་བ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས། ཞེས་པ་ནས། མངལ་ནས་སྐྱེ་བའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ལ་ཁྲག་དང་ས་བོན་བདུད་རྩི་ལྔའི་རོར་གྱུར་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེའོ། །ཞེས་པ་ནི། ཕ་ལས་ཐོབ་པའི་ཁུ་བ་དང༌། རྐང་དང་དྲི་ཆུ་རྣམས་ཀྱི་དྭངས་མ་དང༌། མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཁྲག་དང་བཤང་བའི་དྭངས་མའི་ཆ་རྣམས་འདྲེས་པས་བདུད་རྩི་ལྔའི་རོར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལུས་བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་ཀུན་གཞིའི་མིང་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་བཟུང་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྨིན་པར་བྱས་པས་ལུས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།མངོན་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རང་
གི་སེམས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ལ། བླ་མ་ཁ་ཅིག །མདོ་ནམ་མཁའི་རྒྱན་ལས། ཞག་བདུན་པ་སུམ་ཅུ་པ་ལ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་དང༌། ཁྲག་དང༌། པགས་པ་དང༌། བ་

སྤུའི་བུ་ག་ཀུན་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་མའི་ལྟོ་ན་ཁྲག་དང་དྲི་མི་ཞིམ་པའི་ནང་ན་གནས་སོ། །གང་མའི་ལྟོ་ན་གནས་པ་ན། ཚེ་རབས་སྔ་མ་དྲན་ནས་མཆོག་ཏུ་སྐྱོ་བར་གྱུར་ཏེ། བདག་མའི་ལྟོ་འདི་ནས་ནམ་འབྱུང་ཞིག་གུ །ཕྱིས་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བ་དག་ལ་བརྩོན་འགྲུས་དང་ཕ་རོལ་གནོན་པ་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་ལས་བཙས་པ་དང༌། མ་ཡི་ལུས་ཀྱིས་གཟིར་བ་དང༌། སའི་རེག་པ་དང༌། ལག་པའི་རེག་པ་དང༌། དྲི་མ་བཀྲུ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལུས་དང་སེམས་ལ་མཆོག་ཏུ་གནས་པ་དག་གིས་ཚེ་རབས་སྔ་མ་རིལ་བརྗེད་དོ།1

།ཞེས་མཁན་པོ་དཔལ་
བརྩེགས་ཀྱི་མདོ་བསྡུས་སུ་དྲངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་མངལ་གྱི་ཚེ་མངོན་ཤེས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༡༥ ཤོག ༨༨༥ ཕྲེང་། ༡༦

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 251

ལྔ་འབྱུང་བར་བཞེད་ལ། བླ་མ་ཁ་ཅིག །མངལ་དུ་དབུ་མར་སྲོག་དབྱུག་པའི་རྣམ་པ་ལྟར་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་པར་གནས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་ཤེས་ཆ་འདྲ་ཙམ་སྔོན་གྱི་གནས་དྲན་པ་སོགས་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་འཆད་ཀྱང༌། སྡུག་བདེའི་སྐྱོན་ཡོན་མཐོང་བ་འདི། རིགས་ཡོད་ལས་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། གནས་སྐབས་རིགས་ཆད་མ་ཆད་ནི། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྐྱོ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཐར་པ་ལ་དོན་གཉེར་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ལ་བཞག་དགོས་ལ། དེ་འདྲའི་གནས་སྐབས་རིགས་ཆད་པ་ནི། དབུ་མ་ལ་ཡང་འདོད་དགོས་ཤིང༌། མངལ་དུ་མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འདོར་འདོད་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་སློབ་འདོད་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་ན། མངལ་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་འདོད་མ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པ་དང་གནས་སྐབས་རིགས་ཆད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་སྔ་མ་རྣམས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་སྤྱིའི་ཆོས་དང༌། འདི་དག་སྔོན་གྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་བ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཆོས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྦྱར་དགོས་པ་འདྲའོ།།
སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་གནད་རྣམས་ཞེས་པ་ལ། གྱི་ཅོའ་འགྱུར་ན། ཚིགས་རྣམས་ཞེས་པར་ ིཡོད་ཅིང༌། སྲ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལའང༌། གྱི་ཅོ་དང་རྭ་གཉིས་ཀ་ལ། བརྟས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པར་ཡོད་དོ། །ཚིགས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ནི། དགའ་བོ་མངལ་གནས་ལས། མགོ་ཐོད་རུས་པ་དགུ་འདུས་ཤིང༌། །འགྲམ་པའི་རུས་པ་གཉིས་འབྲེལ་ཏེ། །སོ་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལྡན། །དེའི་རྩ་བའང་དེ་བཞིན་ནོ། །རྣ་རྩ་གཉའ་བའི་རུས་པ་དང༌། །རྐན་དང་སྣ་ཡི་རུས་པ་དང༌། །བྲང་དང་མིད་པའི་རུས་པ་ནི། །བསྡུས་ན་རུས་པ་ཉི་ཤ་ཡོད། །མིག་ལ་རུས་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །ཕྲག་པ་བྱིན་པ་ཟུང་གཉིས་ཡོད། །ལག་པ་གཉིས་དང་སོར་མོ་རྣམས། །བསྡུས་ན་རུས་པ་ལྔ་བཅུ་ཡོད། །ལྟག་རྒྱབ་རུས་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། །སྒལ་ཚིགས་ལ་ནི་སུམ་ཅུ་གཉིས། །འདི་དག་ཀུན་ལ་རྩ་ཡོད་པས། །འདིའི་གྲངས་ནི་བཞི་ཆར་འགྱུར། །རྩིབས་ལོགས་གཡས་པའི་རུས་པ་ནི། །ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་བཅུ་གསུམ་ཡོད། །རྩིབས་ལོགས་གཡོན་འབྲེལ་སྐྱེ་བ་ཡི། །རུས་པ་དག་ནི་བཅུ་གསུམ་ཡོད། །རུས་པའི་ལུ་གུ་རྒྱུད་འདི་དག །གསུམ་གསུམ་དག་ནི་ཕན་ཚུན་འབྲེལ། །གཉིས་གཉིས་དག་ནི་ཚིགས་ལྡན་ཏེ། །ལྷག་མ་གཞན་ནི་འབྲེལ་བ་མེད། །གཡས་གཡོན་བརླ་ནི་གཉིས་

252 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པོ་ལ། །བསྡུས་ན་རུས་པ་ལྔ་བཅུ་ཡོད། །ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་རུས་པ་ནི། །བསྡུས་ན་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད།1

།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
ད་ནི་གནས་པ་ལྔ་པ་སྐུ་བཞི་དང་རྡོ་རྗེ་བཞི་དག་པའི་གནས་པ་སྟོན་པ་ལ། འཕགས་པའི་
བདེན་པ་བཞི་ལས། ཞེས་པ་ནས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐུ་འབྱུང་བའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང༌། འགྲོ་བ་དྲུག་གི་འཇིགས་སྟེར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འགྲོ་བ་དྲུག་གི་སྡུག་བསྔལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པར་གསུངས་ལ། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོའ་སྡུག་བསྔལ་ ིནི། དགེ་བཅུ་བོར་བ་དང་སྡིག་པའི་ལས་ལས་འབྱུང་བར་དངོས་སུ་གསུངས་པས། དེའི་ཤགས་ཀྱིས་ལྷ་མིའི་འགྲོ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ། དགེ་བའི་ལས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པས་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དང༌། དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་དྲུག་ཏུ་ལས་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་རྩ་བ་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་ལ་གསུངས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། འགྲེལ་པར་དངོས་སུ། བདག་འཛིན་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ནའི་རྩ་བ་ལ་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་འགྲོ་བ་དྲུག་ཏུ་འཇིགས་སྟེར། ཞེས་པ་དང་སྦྲེལ་དགོས་པས། འཁོར་བ་མཐའ་དག་གི་རྩ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ་འོག་ཏུ་ངན་སོང་གསུམ་དངོས་སུ་སྨོས་པ་ནི། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ཤོས་དངོས་སུ་སྨོས་པའོ། །འདིས་ནི། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བར་འདོད་ན། བདག་མེད་པ་གཙོ་བོར་བསྒོམ་བྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་བདག་འཛིན་སྤོང་བའི་ཐབས་མེད་ལ། བདག་འཛིན་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། རྒྱུ་མ་སྤངས་པར་འབྲས་བུ་རྩ་བ་ནས་མི་ལྡོག་པས་སོ།།ལམ་བདེན་གྱི་སྐབས་སུ། སངས་རྒྱས་ལ་ནི་རྗེས་ཆགས། ཞེས་པ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
འདོད་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་སྐྱེ་བ་ལས། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པ་དཀོན་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན། སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་ཙམ་དང༌། དེ་ལས་མངོན་མཐོའ་ལམ་དགེ་བཅུ་ལ་སློབ་པ་དང༌། དེ་ལས་ ིཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང༌། དེ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པ་དཀོན། ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཡང་ཉན་རང་གི་ལམ་དང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བར་དུ། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་མ་སྨོས་པ་ནི། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༡ ཤོག ༧༠༡ ཕྲེང་། ༡༦

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 253

ཐེག་ཆེན་དང་བླ་མེད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལའང༌། ཐོབ་བྱའི་མཐར་ཐུག་ལ་བཟང་ངན་མེད་ཅིང༌། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང༌། རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་པའོ།།
འོ་ན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྡོ་རྗེ་ནི་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའམ། རྣམ་རྟོག་སོགས་
ཀྱིས་མི་ཆོད་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད། འདིས་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་དང༌། འདིར་བགྲོད་པར་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཡིན་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །འོ་ན་གང་དང་གང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་ཞེ་ན། སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་དང༌། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་གཉིས་ནི། གང་དབྱེར་མེད་པར་སྦྱར་རྒྱུའི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པ། ཞེས་པས་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་དེ་གཉིས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྤྱིར། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་མཛད་པ་རྣམས་དང༌། ད་ལྟ་ཉིད་ནས་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྒོམ་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པས། སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་ལ། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་དང་རྒྱུའི་ཐེག་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང༌། འདིར་ནི་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་བཤད་པས། རྒྱུ་ཡང་དེའི་རྒྱུ་ཉིད་ལ་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུའི་དོན་སྔ་མ་དང་མི་འདྲ་བའི། འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐབས་དང༌། དེ་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་རབ་ལ་བཤད་དགོས་སོ།།
འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་པ་དང་བདེ་བའང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བདེ་བ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར། བདེ་
བ་ཙམ་མིན་གྱི། སྲོག་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་བདེ་ཆེན་ཡིན་ལ། དེ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། འདིའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བར་གསུངས་ལ། སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ནི། སྔགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང༌། བླ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ནི། བླ་མེད་ཀྱིའང་རྒྱུད་གཞན་ན་མི་གསལ་བ་འདི་ཁོ་ན་ན་གསལ་བའི་དབང་བཞི་པའི་ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འདོད་བཞིན་དུ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཉི་མ་ཟླ་བའི་དབྱིབས་འདྲ་དང༌། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

254 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཀྱང༌། སྟོང་གཟུགས་འདི་ཉིད་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང༌། སེམས་འཛིན་ཙམ་ལས་བྱུང་བའི་དུ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་དང༌། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པར་མཚན་མ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིའི་སྟོང་གཟུགས་སུ་གཟུང་བའི་སྐྱོན་ནོ།།
དེས་ན། འདིར་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང༌། ཐུན་མོང་བའི་སྟོང་ཉིད་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་
རྒྱུར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་བ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེས་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་དམིགས་པས། སླར་ཡང་བདེ་ཆེན་འདྲེན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ནས། བདེ་བ་ཐབས་དང༌། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་རབ་མར་ཆེས་གསལ་བར་གཞུང་བཙུགས་ནས་བཤད་ཅིང༌། ཤེས་རབ་མ་དང་ཕྱག་རྒྱ་མར་གསུངས་པའི་མོ་རྟགས་སྦྱར་བ་ནི། བདེ་བ་འདྲེན་པའི་རྒྱུར་སོང་བའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དམིགས་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས། གཏུམ་མོ་སྦོར་བ་དང༌། ཁམས་ཞུ་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡོད་པས་བདེ་བ་དེའི་རྒྱུར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གཞུང་གཞན་དུ། རིགས་ལ་དམིགས་པས། རིགས་དེ་ཉིད་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།དེས་ན་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ཡང་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་བ་ཡིན་ཡང༌།
དེ་ནི་འདི་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས། སྟོང་གཟུགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ། རང་བཞིན་པའི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མོར་འགྲོ་བ་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་གཟུགས་དང༌། དེ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ནི་རྒྱུད་འདི་ན་ཆེས་གསལ་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོར་འདིར་ཡང་སྐབས་འགའ་རེར་གསུངས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ནི། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་གཏུམ་མོ་དང༌། སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པས་གསུངས་པའི་ནོར་བུ་འགེང་བའི་རིམ་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་ཟབ་གནས་ཆེན་མོའོ།།

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 255

སྟོང་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་དང༌། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་གཉིས་སྣང་གིས་བར་མ་
ཆོད་པར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལ་མ་ཁྱབ་པས། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྤྱིའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། ཁྱད་པར་བ་བླ་མེད་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ལ་འོག་ཏུ། གང་ཞིག་སེམས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང༌། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལའང༌། དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཞིང༌སྙིང་རྗེ་ནི་བདེ་ཆེན་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱར་བ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞེས་བྱ་ལ། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་གཟུགས་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞིང༌། གང་ཞིག་དེ་འདྲ་བའི་ལམ་ལ་སེམས་འཇུག་པ་ནི་རྒྱ་ལམ་ན་ཡང་སྲིད་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་བྱའོ།།མངལ་དུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ལ།
འདིའི་ཀུན་འབྱུང་ནི། བདེན་པ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་གྱི་ཀུན་འབྱུང་དེ་ལ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། གྲོགས་དང་གྲོགས་ཅན་ནམ་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་གཅིག་གང་ན་ཡོད་པ་དེར། གཞན་རྣམས་ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་ཀུན་འབྱུང་དུ་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དང་པོར། ཞེས་པ་ནས། རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང༌། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཞི་དུས་ནའང༌། ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྒྲུབ་པ་པོའ་ལུས་ལ་གཞིའི་སྐུ་བཞི་ཚང་ལ། གཞི་དུས་ན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ ིཉིད་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྒྱུར་ནས་དེ་དག་གི་དྲི་མའི་ཆ་རྣམས་སྤངས་ཏེ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་པ་ན། འབྲས་བུའི་སྐུ་བཞི་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་ཏོ།1

།འདིས་ནི་གོང་དུ་བཤད་མ་
ཐག་པའི་ལམ་གྱིས། གཞི་དུས་ཀྱི་སྐུ་བཞི་སོགས་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བྱས་པའི་སྤངས་པ་འགོག་བདེན་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྔར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མདོར་བསྡུས་འདིར་བདེན་པ་བཞི་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ལུས་ལ་གཞིའི་སྐུ་བཞི་ཇི་ལྟར་ཚང་ཞེ་ན། འདིར་མའི་མངལ་དུ་ཞེས་པ་ནས། རྣམས་ཀྱིའོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་དག་པའི་སྐུ་ནི་མངོན་ཤེས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་དང༌། ཆོས་སྐུ་འདུ་ཤེས་གསལ་བ་དང༌། ལོངས་སྐུ་ཚིག་གསལ་བར་སྨྲ་བ་དང༌།
1 ཞོལ། ཤོག ༩ བ ༡། གཙང་། ཤོག ༨ བ ༡ བསྟན་ནོ།།

256 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

སྤྲུལ་སྐུ་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་སྤྲོ་བའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའོ།།
འདི་ནི། མངལ་ན་གནས་པ་དང་བཙས་པའི་དུས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཡིན་ལ། སོ་
སོར་ཕྱེ་ནས། མངལ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྐུ་བཞི་དང༌། བཙས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྐུ་བཞིར་འབྱེད་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། མངལ་དུ་ཕྱི་རོལ་དུ་ཡང༌ཞེས་སོ། །སྡེ་དེ་ལ། འདིར་རེ་ཞིག །ཅེས་པ་ནས། སྐུར་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྐུ་བཞིའི་དབྱེ་བ་སྟོན་ཏེ། དང་པོར་མངལ་དུ་ཁུ་རྡུལ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ནི། བདེ་བ་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པས་དག་པའི་སྐུའོ། །དེ་ནས་ཟླ་བ་ལྔ་པའི་བར་ལ་ཁམས་ལྔ་དང་ཕུང་པོ་ལྔ་འགྲུབ་པ་ནི། མུན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་གིས་གཉིད་ལོག་གི་གནས་སྐབས་རྣམས་རྣམ་རྟོག་མི་གསལ་བས་ཆོས་སྐུ་དང༌། དེ་ནས་རྡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་གིས་ཟླ་བ་དྲུག་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་མགོ་ཟུག་གི་བར་དུ་དབང་པོ་འགྲུབ་ཅིང་རྨི་ལམ་ལྟར་ཡུལ་མྱོང་བ་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལོངས་སྐུ་དང༌། དེ་ནས་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་གིས། ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཐོག་མ་ནས་བཙའ་བའི་བར་སྐྲ་སོགས་སྐྱེ་བ་སོགས་ནི་སད་པའི་གནས་སྐབས་སྤྲུལ་སྐུའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།1

།

དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་བཙས་ཕྱིན་ཆད་ལ་སྐུ་བཞིར་འཇོག་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི།
དེ་ནས། ཞེས་པ་ནས། སྐུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་མངལ་དུ་མི་རྒྱུ་བ་ལས། བཙས་མ་ཐག །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་རྐང་བཅས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་བ་ནི་དག་པའི་སྐུ། དེ་ནས་སོ་སྐྱེ་བའི་བར་དུ་འདུ་ཤེས་གསལ་བས་ཆོས་སྐུ། ཞེས་སོགས་སྦྱར་ཏེ་གོ་སླའོ། །དེ་ལྟར་མངལ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་འབྱེད། བཙས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན། མངལ་དུ། ཡེ་ཤེས་བདེ་བའི་ཆ་དེ་ཉིད་མངལ་གྱི་ལུས་འཕེལ་བའི་གྲོགས་ཡིན་ལ། བཙས་ནས་རྣམ་ཤེས་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཇི་ཙམ་རྒྱས་པ་ཙམ་དུ་སྲོག་སྟེ་དབུགས་འབྱུང་འཇུག་དང་ངག་སྨྲ་བརྗོད་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཆ་ནས། རྣམ་ཤེས་སྲོག་གི་གྲོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འདིར་མངལ་དུ། ཞེས་སོགས་སོ། །སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ལུས་དང་ནས་ངེས་པའོའ་བར་རོ།། ི
1 ཞོལ། ཤོག ༡༠ བ ༡། གཙང་། ཤོག ༨ བ ༧ དོན་ཏོ།།

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 257

ད་ནི་དྲུག་པ་བྱང་ཆུབ་བཞི་ལས་མངལ་འབྱུང་བའི་གནས་པ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་རྡོ་རྗེ་
བཞིའི་དག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མངལ་དུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་པ་ནས། རྫོགས་པར་བརྗོད་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། འདིར་མངལ་དུ་ཡེ་ཤེས་ནི་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ཕྲད་པའི་སྐབས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའོ། །ཁུ་ཁྲག་དེའི་དབུས་སུ་རྣམ་ཤེས་བསྲེས་པ་ནི་དྲི་ཟའི་སེམས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་བསྲེས་པའོ། །འདིའི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་ཞེས་པ་འདིས་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་མཚམས་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི། མངལ་ཆགས་པ་ནས་བརྩི་བའི་རྡོ་རྗེ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་མ་ཡིན་ཏེ། མངལ་དུ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ནས་མགོ་བརྩམས་ནས་རྡོ་རྗེ་བཞི་ག་འོག་ཏུ་ཚང་བར་བཤད་པས་སོ།།
དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པ་ནི་འདི་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདིར་ཀུན་གཞིའི་སྒྲ་སྦྱར་བ་ནི།
སེམས་ཙམ་པ་ལ་སོགས་པས་འདོད་པ་ལྟར། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་བྱས་པའི་ཡ་གྱལ་ཡིད་ཤེས་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ནི། འདིར་བཤད་པ་འདི་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་འདོད་ན་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ངར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་ཁས་ལེན་པས་ཁྱབ་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བདུན་དུ་ངེས་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ནི་སུ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་འདིར་སྐབས་གང་དུའང། དེ་འདྲ་བའི་ཉོན་ཡིད་གཏན་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་འདྲའི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན་ནི། ཀུན་གཞིའི་དོན། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒོ་བའི་གཞིར་གྱུར་པ་དང༌། དེ་ལ་ཡོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དོན་དུ་སྣང་བ་དང༌། ནང་སེམས་ཅན་དུ་སྣང་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་མེད་ལ། འདིར་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བེམ་པོའ་ཁམས་ཟད་པར་བྱེད་དགོས་ ིཔ་དང༌། རྡུལ་ཕྲན་ནས་བརྩམས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་སོགས་དེ་ཙམ་ཞིག་བཤད་པས་ཕྱིའི་དོན་ཁས་མི་ལེན་པའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཞན་ཡང་ཀུན་གཞི་དེ་འདྲ་ཁས་ལེན་ན་ནི། དབུས་མཐའ་དང། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་ཐེག་བསྡུས་དང་སུམ་ཅུ་པ་སོགས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ལུགས་འདི་ལས་སྲོལ་གཞན་པའི་ཀུན་གཞི་དེ་འདྲ་འཇོག་པ་ནི། སྔར་རྒྱ་

258 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སུའང་མི་བཞེད་ཅིང་བྱ་སའང་མེད་ལ། དེ་ལྟར་འཇོག་ན་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ངོ་བོ་མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་གནས་པས་ཁྱབ་ཀྱི། དགེ་བའམ། ཉོན་མོངས་སམ་གཞན་དུ་འགྱུར་ན་ནི་བག་ཆགས་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་འགལ་བར་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་པ་ལྟར་བཞག་དགོས་པ་ལ། འདིར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་ཁུ་རྡུལ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་གྱི་རྣམ་ཤེས་འདི་ནི། སྔར་མདོར་བསྡུས་དང་པོར་དྲངས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་དབང་མདོར་བསྟན་ལས། ཐ་མལ་པ་ལ་འཆི་བ་ན། ཁུ་བ་འོག་དང༌། རྡུལ་སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་ལས་རྣམ་ཤེས་དེ་བར་དོར་སོང་སྟེ་སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བར་འགྱུར་ཞིང༌། རྣལ་འབྱོར་པས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ནས། ཁམས་སྟེང་དུ་དྲངས་ཤིང༌། རྡུལ་འོག་ཏུ་འགྲོ་བར་བྱས་པས་རྣམ་ཤེས་དེ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ལྟ་ཞོག །ས་མ་ཐོབ་པའི་གོང་ནས་ཀྱང་འོང་བས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའ་དུས་ཉིད་ནས་རྣམ་ཤེས་དེ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ནས་སྟོང་ ིཔ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་འོང་བས། མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ལས་དགེ་བར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པ་དང༌། ཆེས་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།
གཞན་ཡང་ཀུན་གཞི་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཁོ་ནར་བཤད་ལ།
འདི་ནི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གནོད་དོ། །དེ་བས་ན། འདི་ནི་ལེའུ་ལྔ་པར་ཡང་ཡིད་ཤེས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ། འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞི་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས། མིང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱ་བ་དང༌། མིང་གི་སྒོ་ནས་དོན་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་སྔར་རྒྱས་པར་ནན་ཏན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིད་ལ་ཞོག་ལ། ཀུན་གཞིའི་མིང་བྱུང་ཙམ་ནས། དེ་ནི་དོན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་བྱས་པའི་ཀུན་གཞི་ཁོ་ན་ལ་མ་འཛིན་ཞིག །སྤྱིར་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ནི་དོན་གཅིག་ཏུ་མི་ངེས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དུ་མ་ལ་སྦྱར་བ་དུ་མ་འབྱུང་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར། རླུང་ལ་ཉོན་ཡིད་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན། ལུགས་འདི་ནི་ཕྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང༌། ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་ལུགས་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །གནས་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 259

པ་འདིའི་གཞན་རྣམས་གོ་སླའོ།།
ད་ནི་གནས་པ་བདུན་པའི་དུམ་བུ་དང་པོ་ཁམས་དྲུག་གི་གནས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
ཁམས་དྲུག་གི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་གསུངས་པ་ནི། ས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ནས། འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང༌། མེ་སའི་སྙིང་པོ་ཞེས་སོགས་ལ། སྙིང་པོ་ནི་འབྲས་བུའམ་དོན་ཡིན་ལ། མེ་སའི་སྙིང་པོ་ཡིན་པ་དེ། རྡོ་ཕན་ཚུན་བརྡབས་པ་ལས་མེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་གྱི། མེ་ཡིན་ན་སའི་སྙིང་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་སོགས་ནི་མ་ཡིན་ཞིང༌། དེའི་རིགས་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནི། དེ་འདྲ་ལ་ཡང༌། མེ་དེ་ས་དེ་དང་གནས་སྐབས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེའི་རིགས་འདྲའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། སའི་ཡོན་ཏན་སྲ་བའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་ཆགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན། རང་གི་གོ་སར་གཞན་གནས་པའི་གོ་འབྱེད་པའོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རླུང་ནང་ནས་བཟུང་ནས་གནས་པའི་ཆར་མ་བབ་པའི་གོང་དུ། ཆར་གྱི་རང་བཞིན་རླུང་དེ་ལ་མཐོང་བ་མེད་ཅིང༌། ས་ནང་ན་གནས་པའི་ཆུ་ནི་གཤེར་བའི་ངོ་བོར་དེའི་ཚེ་ཡང་མཐོང་བ་ཡོད་པའོ། །ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཤད་ནས། འབྲས་བུ་ཕུང་པོ་དང་འབྱུང་བའི་ཚོགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གསུངས་པ་ཕུང་པོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འོག་ཏུ་མཐར་འགྱུར་བ་ཞེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ཡང༌། འདིར་ལུས་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། རང་དང་ཕ་མའི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་ཚོགས་པ་གང་རུང་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་གྲོགས་སུ་མེད་ན། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཀྱང་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པས།1

དེ་འདྲའི་འབྱུང་བའི་ཚོགས་པའང་ཕུང་པོའ་རྒྱུར་དགོས་སོ། །ཞེས་ ིསོགས་སོ། །ལྷག་མ་གོ་སླའོ།།
ད་ནི་གནས་པ་བདུན་པའི་དུམ་བུ་ཡུལ་དྲུག་དང༌། ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དྲི་ཞེས་པ།
ཞེས་པ་ནས། བདེ་བའི་གནས་སྐབས་ལས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། ས་ལས་དྲི་འབྱུང་བ་སོགས་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དུ་མ་ངེས་པར། གཙོ་བོས་སོ། །ཞེས་པ་རྣམས་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༢ ན ༢ བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ།

260 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཀྱིས་བསྟན་ཅིང༌། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ནི་གཞོམ་མེད་ཀྱི་སྒྲ་ཅེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །ད་ནི་གནས་པ་བདུན་པའི་དུམ་བུ་དབང་པོ་དྲུག་དང་རྣམ་ཤེས་དྲུག །ཅེས་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དབང་ཡུལ་གྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་འབྲེལ་བ་གསུངས་པ་འདིར། ཞེས་པ་ནས། མཚན་ཉིད་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང༌། གཞན་རིགས་ལ་འཁྱུད་པས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་འགྲུབ་ཀྱི། རང་རིགས་ལ་མི་འགྲུབ་ཕོ་མོའ་ཐབས་ཤེས་ ིལ་གཞན་རིགས་ལ་འཁྱུད་པ་དགོས་པ་ལྟར་དབང་ཡུལ་རྣམས་ཁམས་སོ་སོ་བ་མི་མཐུན་པ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཟུང་འཛིན་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའོ།།
ད་ནི་གནས་པ་བདུན་པའི་དུམ་བུ་གཟུགས་དྲུག་དང༌། ཞེས་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
གཟུགས་སོགས་ཁམས་སོ་སོ་ལས་གྲུབ་པ་བདེན་པ་པ་མེད་ཀྱང༌། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཁམས་སོ་སོ་ལས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ། གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། སྐད་ཅིག་གི་གནས་སྐབས་སྦྱོར་བ་ལས་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འདིར་ཁམས་དང་ཕུང་པོ་རྣམས་གཅིག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ནི། ཕུང་པོ་དྲུག་དང་ཁམས་དྲུག་ཚོགས་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་གཟུགས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་ཚོར་སོགས་ནི། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་མིན་གྱི། སྒྲུབ་པ་པོའ་ལུས་གཟུགས་རགས་པ་གཟུགས་ཕུང་ ིདང༌། དབྱངས་སམ་ཟླ་བའམ། ཁུ་བ་ནི་འདུ་ཤེས་དང༌། གསལ་བྱེད་དམ། ཉི་མའམ། རྡུལ་ཚོར་བ་དང༌། སྒོ་གསུམ་གཡོ་བའི་བྱ་བ་ནི་འདུ་བྱེད་དང༌། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོར་བཞག་ལ། དེ་དག་རིམ་བཞིན། གཙོ་བོར་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་གྲུབ་ཅིང༌། ཕལ་པས་ཕུང་པོ་གཞན་ཡང་ཁམས་རེ་རེ་ལའང་གྲུབ་པ་མི་འགལ་ལ། དེ་འདྲའི་གཙོ་ཕལ་ནི་འཁོར་བ་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་གྱི། སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རོ་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཁམས་དེ་དང་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་དོན་ཀྱང༌། རླུང་གི་རང་བཞིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྲུབ་བོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཁམས་དེ་དང་དེ་ལ། དེ་དང་དེའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེས་ལས་གྲུབ། ཅེས་བྱེད་ཚིག་སྦྱར་ནས་སྐྱེས་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །རྣམ་ཤེས་དང་བསྲེས་པ་ངོ་བོ་གཅིག་པ། ཡེ་ཤེས་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 261

ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁམས་འཕོ་བའི་བདེ་བ་ནི། ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་བཅས་པའི་རྡོ་རྗེ་དག་ལ་སྟེ། ཁམས་འཕོ་བའི་ཚེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལ་གྲུབ་བོ། །ཞེས་བྱ་བའོ།།
འདིར་ཁམས་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཅིའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཤེས་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་འདྲི་བའི་ཚིག་མིན་ཏེ། ཁམས་དྲུག་ལྡན་ལ། ཁམས་དྲུག་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར། འདྲི་བའི་དོགས་པ་རྟོག་ལྡན་ལ་སྐྱེ་དོན་མེད་དེ། ཆོས་ཅན་ངེས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ཅི་ལས་སྐྱེས། ཞེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་མངལ་དུ་ཁུ་རྡུལ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ནི། རྡུལ་དང༌། ཞེས་སོགས་སོ།།
ད་ནི་གནས་པ་བདུན་པ་ཡི་དུམ་བུ་འདུ་བྱེད་དྲུག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ།
ཞེས་པ་ནས། སྦྱོར་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྣ་བ་ནི། ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་གནས་པས། ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡིན་ཀྱང༌། སྒྲ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་ཞིང། ཐབས་ཀྱི་བསམ་པ་ཤེས་རབ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། རྣ་བ་དང་སྒྲ་ཡང་ཐབས་ཤེས་སུ་བཞག་པ་ནི་རྣ་བ་དེ་ཉིད་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེས་དབང་ཡུལ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་འགྲེའོ།།
ད་ནི་གནས་པ་བདུན་པའི་དུམ་བུ་འདུ་ཤེས་དྲུག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་དྲུག་གི་དབང་
གིས། ཞེས་པ་ནས། སེར་སྣ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཆགས་ཡུལ་ལ་སྲེད་པའི་སེར་སྣ་དང༌། སྒྲ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལས་ཞེ་སྡང་དང༌། མངལ་དུ་རླུང་གི་ཁུ་བ་འཕངས་པས་བར་དོའ་སེམས་ཅན་ཕ་མ་ལ་ཕྲག་དོག་སྐྱེས་ཏེ། ིཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་དང༌། གཏུམ་མོའ་མེས་ཁམས་ཞུ་བ་ལས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང༌། ིདངོས་པོ་རྣམས་མཐོ་ཞིང་རྒྱས་པ་ཆུས་བྱེད་ཅིང༌། དེ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་འབྱུང་བ་དང༌། དད་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ལྟར། སྲ་བ་ནི་གཏི་མུག་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར། ཆགས་པ་ནས་གཏི་མུག་གི་བར་རྣམས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནས་སའི་ཁམས་ཀྱི་བར་ལས་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །ཞེས་བླ་མ་ཁ་ཅིག་བཞེད་ལ། འོན་ཀྱང་འདི་དག་ཀྱང༌། ཆགས་པ་ཁྱད་པར་བ་འགའ་ཞིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

262 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཁམས་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། སྤྱིར་གཏི་མུག་ཡིན་ན་ས་ཁམས་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་ངེས་པར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།
ད་ནི་གནས་པ་བདུན་པའི་དུམ་བུ་ལས་དབང་པོ་དྲུག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། ཁམས་ཀྱི་
དབང་གིས། ཞེས་པ་ནས། དབང་པོ་དྲུག་གི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། གོ་སླའོ། །ད་ནི་གནས་པ་བདུན་པའི་དུམ་བུ་ཡེ་ཤེས་དྲུག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། ཐུར་སེལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་པ་ནས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའི་རླུང་འབྱུང་ངོ༌། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གོ་སླའོ། །ད་ནི་གནས་པ་བདུན་པའི་དུམ་བུ་འཁོར་ལོ་དྲུག་དང་ཚིགས་ཀྱི་གནས། ཞེས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། གཙུག་ཏོར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་པ་ནས། འཁོར་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གོ་སླའོ།།
ད་ནི་གནས་པ་བདུན་པའི་དུམ་བུ་ཚིགས་ཀྱི་གནས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
དུ་ད་ནི་ས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སྟེ། འཁྱོག་པོའ་མཆེ་བ་ནི་སོ་ལྷག་ཡིན་ ིཞིང༌། བླ་མ་ཁ་ཅིག །སྟེང་དུ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར་ན། ཞེས་པ་ལ། མ་སོ་སྔོན་ལ་སྐྱེ་བས།1

སྟེང་དུ་
རྩེ་མོ་ལ་བསྟན་པའི་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར་ན། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་གོ་སླའོ། །མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་སོ། །མདོར་བསྡུས་དང་པོའ་དཀའི་བའི་གནས་བཤད་པའོ།།
ད་ནི་གནས་པ་བདུན་པའི་དུམ་བུ། འཁོར་ལོ་དྲུག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསང་བ་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པས། ཞེས་པ་ནས། དག་པའོ་ཞེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དོན་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་འཁོར་ལོ་དྲུག་སྐུ་བཞིའི་རྟེན་དང༌། སྐུ་བཞི་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གཞི་དུས་ཀྱི་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཆོས་དྲི་བཅས་ཞིག་ལམ་གྱི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་དྲི་མ་མེད་པར་བྱས་ནས། ཁོ་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཞིག་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུའང་ཁྱེར་བས་སངས་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ཐབས་མཁས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། སྙིང་ཁ་ན་གཉིད་མཐུག །རྨི་ལམ་སོགས་མེད་ཅིང༌། ཤེས་རབ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་མི་རྟོག་པ་རང་དུ་སོང་བ་དེ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༣ བ ༥ མ་སོ་སྔོན་ལ་སྐྱེ་བ།

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 263

བསྐྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་ཐིག་ལེ་གནས་ཤིང༌། དེ་ཉིད་ལམ་གྱིས་དྲི་མ་མུན་པའི་ཆ་བྲལ་བར་བྱས་ནས། མི་རྟོག་པའི་ཆ་ལམ་གྱིས་ཡར་ལྡན་དུ་ཁྱེར་བས་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་རྟོག་པའི་ལྡོག་ཆ་ལ་བཞག་པའི་ཆོས་སྐུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྙིང་ཁའི་འཁོར་ལོ་ཆོས་སྐུའི་རྟེན་དུ་བཞག་གོ །མགྲིན་པའི་པདྨའི་ལྟེ་བར། རྨི་ལམ་དང་ངག་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་ཐིག་ལེ་གནས་ལ། དེ་ཉིད་སྔར་ལྟར་དྲི་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལོངས་སྐུར་བཞག་པ་དེ་འགྲུབ་བོ། །དེའི་ཕྱིར། མགྲིན་པའི་འཁོར་ལོ་ལོངས་སྐུའི་རྟེན་དུ་བཞག་གོ །སྤྱི་བོ་ནས་དཔྲལ་བའི་འཁོར་ལོའ་དབུས་ན། བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཡུལ་སྣ་ཚོགས་ ིལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སད་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་གནས་ལ། དེ་ཉིད་སྔར་ལྟར་ལམ་གྱིས་དྲི་བྲལ་དུ་བྱས་པས། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པར་སྟོན་པའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འགྲུབ་པས་དེའི་ཕྱིར། སྤྱི་བོའ་འཁོར་ལོ་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་རྟེན་དུ་བཞག་གོ། ིདག་པའི་སྐུའམ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་རྟེན་དུ། གཙུག་ཏོར། ལྟེ་བ།
གསང་བའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གསུངས་ཤིང༌། རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དབྱེ་བ་ལས། ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཚིག་དང༌། རང་བཞིན་ཡང་པྲ་ཕབ་པ་ལྟ་བུ། ཞེས་སྟོང་གཟུགས་ལ་བཤད་པ་འདི་དག་ལ། རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྙམ་ན། དེ་ལ་ལམ་དུས་སུའང༌། ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་དང༌། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་རྣམས་ལ། ནང་གི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་སྦྱར་བ་ན། གཙུག་ཏོར་ནས་གསང་གནས་སུ་མ་སླེབ་བར་ལ་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བས་དགའ་བ་གསུམ་དང༌། དེ་རེ་རེ་ལའང་། ཁམས་ཞུ་བས་སླེབ་པའི་གནས་ལྔ་ལྔའི་དབྱེ་བས། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་ལྔ་ལྔ་སྟེ། དེ་ལྟར། དེ་དགའ་བ་བཅོ་ལྔར་འགྱུར་ལ། གསང་གནས་སུ་སླེབ་པ་ནས་མགོ་བརྩམས་ཏེ་ནོར་བུའི་རྩེར་སླེབ་ནས་གཡོ་མེད་དུ་བརྟན་པའི་བདེ་ཆེན་ནི། ནང་གི་དཀར་པོའ་ཆ་བཅུ་དྲུག་པ་ལྷན་ཅིག་ ིསྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལུགས་ལྡོག་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་ལའང༌། ནོར་བུ་ནས་གསང་བའི་པདྨ་དང༌། དེ་ནས་སྙིང་ཁ་དང༌། དེ་ནས་དཔྲལ་བའི་འཁོར་ལོའ་བར་གྱི་དབྱེ་བས་རིམ་ ིབཞིན། དགའ་བ། མཆོག་དགའ། ཁྱད་དགའ་གསུམ་སྟེ། དེ་རེ་རེ་ལའང་ཁམས་སླེབ་པའི་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ནང་གི་དཀར་ཆ་འཕེལ་བའི་ཚེ་ལྔ་ལྔ་དང༌། དཔྲལ་བ་ནས་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྩེར་སླེབ་

264 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ནས་གཡོ་མེད་དུ་བརྟན་པའི་དགའ་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དཀར་པོའ་ཆ་བཅུ་དྲུག་པ་ ིཡིན་ཞིང༌། དེ་འདྲའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་ཆ་བཅུ་དྲུག་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། གཙུག་ཏོར་དང་གསང་བའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་ནི། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུའི་རྟེན་དུ་གསུངས་སོ། །ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་དེའི་རྟེན་དུ་གསུངས་པ་ནི། གོང་དུ་བརྗོད་མ་ཐག་པའི་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་དྲུག་པ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ཡིན་ལ། སྟོང་གཟུགས་དེ་ཡང༌བློས་བརྟགས་ནས་བཞག་པ་མ་གཏོགས་དངོས་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དེ་འདྲ་མིན་པར། མ་བརྟགས་པར་ཡང་དངོས་པོ་ལ་ཡང་གྲུབ་པ། རང་གི་ལུས་བཞིན་དུ། གྲུབ་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཁྱད་པར་བ་རྗེས་དྲན་གྱི་སྐབས་སུ་འོང་བ་དེ་ནི། ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོའ་དབུས་ཀྱི་ཨ་བ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ ིལས་ཤར་བའི་སྟོང་གཟུགས་སུ་གསུངས་པས། དེའི་ཕྱིར། ལྷན་སྐྱེས་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཁྱད་པར་བ་དེ་ཉིད་གང་དུ་རླུང་འགགས་པ་ལས་འཆར་བའི་གནས་ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུའི་རྟེན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ནི་པྲ་ཕབ་པ་ལྟ་བུར་ཡོད་པའི་དོན་ཏེ། དེས་ན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་མ་བརྟགས་པའི་སྣང་བ་པྲ་ཕབ་པ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན། ཞེས་བྱ་བའོ།།
བླ་མ་ཁ་ཅིག །ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་མཐར་ཐིག་ལེ་འཛག་པ་ན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་མངོན་
དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་རྫོགས་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང༌། སྤྱི་བོའ་འཁོར་ལོ་ཡང་ཡེ་ ིཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན་པས། དེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྐུའི་རྟེན་དུ་བཞག །ནམ་མཁའ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ཡིན། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་བརྟེན་པ་དང༌། གསང་གནས་ནམ་མཁའི་འཁོར་ལོ་ཡིན་པས་དེ་རྟེན་དུ་བཞག །གཙོ་བོའ་རྒྱབ་ཞལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྐུ་ཡིན་ཞིང༌། དེའི་ནུབ་དུས་མེས་ཁམས་ལ་བརྟེན་ ིཔ་ཡིན་ལ། ལྟེ་བ་སའི་འཁོར་ལོ་ཡིན་པས་དེའི་རྟེན་དུ་བཞག །ཅེས་གསུངས་མོད་ཀྱང༌། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྐུ་ས་ཁམས་པ་ཡིན་ན། ས་ཁམས་པ་ཡིན་ཚད་དེའི་རྟེན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པས་འབྲེལ་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 265

བ་མེད་ཅིང༌། རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དབྱེ་བ་ལས། ཞེས་པའི་དོན་ཡང་མ་བཤད་པར་སྣང་ངོ༌། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུའི་རྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན། ཡེ་ཤེས་དང་ནམ་མཁའ་དང༌། སའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི། འཁོར་ལོ་དེ་དག་དེ་དང་དེའི་ཁམས་ཡིན་ཞེས་པ་ཙམ་སྟོན་གྱི། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྐུ་དེ་དང་དེའི་རྟེན་དུ་གསུངས་པ་ཞེས་པ་འཆད་པ་མིན་ནོ།།
ད་ནི་གནས་པ་བདུན་པའི་དུམ་བུ་སྟེང་འོག་གི་འཁོར་ལོ་དྲུག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལྟེ་བ་ཅེས་
པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་པ་ནས། རིགས་དྲུག་གི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ་དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དྲུག་ནི། ཁམས་དྲུག་གི་དབྱེ་བས་རྣམ་སྣང་སོགས་གཞི་དུས་ཀྱི་རིགས་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ན། ས་མེ་ཡེ་ཤེས་ཡུམ་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང༌། ཆུ་རླུང་ནམ་མཁའ་ཡབ་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའོ། །དེ་ཡང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་བསྡུས་ན། ཡུམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ཉི་མའམ། རྡུལ་གྱི་རིགས་དང༌། ཡབ་ཀྱི་གསུམ་ཟླ་བའམ་ཁུ་བའི་རིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟེང་འོག་གི་རྩ་ཆེན་དྲུག་ལའང་འབྱེད་པ་སྟེ་གོ་སླའོ།།
ད་ནི་གནས་པ་བཅུ་གཅིག་པ་ཁམས་རྣམས་ལས་ལྷའི་མཚན་མ་འབྱུང་བའི་གནས་པ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། ལུས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་པ་ནས། ལུས་དང་བསམ་པའི་རང་བཞིན་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ལུས་དང༌། ལུས་དབང་དག་པའི་སྒྲིབ་སེལ་ནས། བརྗོད་པ་དག་པ་སྨྲ་བ་དང༌། དེ་དག་པའི་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་བར་རྣམས་ལུས་སམ་རང་གི་ངོ་བོས་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་དོག་སེར་པོ་ཡིན་ལ། དེས་བསྐྱེད་བྱ་དང་དེ་ལ་འཁྱུད་པ་རྣམས་བསམ་པའི་དབང་གིས་རླུང་གི་རང་བཞིན་ལས་ཁ་དོག་ནག་པོའོ། །ཞེས་སོགས་ཡུལ་དབང་དང༌། ལྷ་ཕོ་མོའ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལུས་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས་རེ་རེའང་ཁ་དོག་གཉིས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ ིཚུལ་སྟོན་པའོ། །ཁམས་རྣམས་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཕན་ཚུན་འཁྱུད་པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་ནི། རུས་པ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། ཆོ་གའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རུས་པ་ས་ཁམས་དང༌། ཤ་འདུ་བྱེད་དང༌། ཁྲག་ཚོར་བ་དང༌། གཅི་བ་འདུ་ཤེས་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་སོགས་སྤྱི་དང་མི་འདྲ་ལ། ཐ་མལ་པ་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་ལུས་ལ་ཤ་རུས་མ་བྲལ་ན་ལུས་གནས། བྲལ་ན་མི་གནས་པས་དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་

266 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

འབྲེལ་དགོས་པ་བཞིན་དུ། ཤ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང༌། རུས་པ་ས་ཁམས་ཐབས་ཤེས་སུ་བཞག་ལ། ལུས་ཀྱི་ནང་གི་ཁྲག་ཆུ་དང་བྲལ་ན་ལུས་འཇིག་ལ། མ་བྲལ་ན་ཁམས་རྒྱས་ཤིང་ལུས་གནས་པས་ཁྲག་ཚོར་ཕུང༌། ཆུ་ཆུ་ཁམས་ཐབས་ཤེས་སུ་བཞག །ནང་ལུས་ཀྱི་དྲི་ཆུ་དྲོད་དང་བྲལ་ན་འཆི་ལྟས་ཡིན་པས་ལུས་གནས་པར་མི་འགྱུར་གྱི། ཇི་སྲིད་ལུས་གནས་ཀྱི་བར་ནང་གི་དྲི་ཆུ་དྲོད་དང་མ་བྲལ་དགོས་པས་དྲི་ཆུ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང༌། དྲོད་མེ་ཁམས་ཐབས་ཤེས་སུ་བཞག །བཤང་བ་འདོར་སྡོམ་1

རླུང་གིས་བྱེད་དགོས་པས། བཤང་བ་གཟུགས་ཕུང་དང༌། རླུང་རླུང་གི་ཁམས་
ཐབས་ཤེས་སུ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་བླ་མ་གསུང་ལ། སྲ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སའི་ཁམས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་རུས་པ་ས་ཁམས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་གྱི་རུས་པ་ཤ་དང་ཐབས་ཤེས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མིན་ནོ།།
ཁུ་བའི་ཁམས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྔར་ཁུ་བ་འདུ་
ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོར་བཤད་ནས། འདིར་ལྕི་བ་འདུ་ཤེས་སུ་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། བྱིས་པ་སྐྱེས་ནས་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་བར་ལྕི་བ་འཛག་ཅིང༌། ཁུ་བ་མི་འཛག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྕི་བ་འདུ་ཤེས་དང༌། ལོ་བཅུ་དྲུག་ནས་ཁུ་བ་འཛག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁུ་བ་འདུ་ཤེས་སུ་བཞག །ཅེས་པའོ། །བྷ་གའམ་རྟགས་ནི་ཐབས་སོ། ཁུ་བ་འཛག་པ་ནི་ཤེས་རབ་བོ། །ཞེས་པ། དྲི་ཆུ་དང་། ཁུ་བ་འཛག་པ་གཉིས་རྟགས་ཀྱི་སྒོར་བུག་པ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་གོང་ནས་རྩ་སྦུབས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཅིང༌། གཞན་རྣམས་གོ་སླའོ།།
ད་ནི་གནས་པ་བདུན་པའི་དུམ་བུ་རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་འགྲུབ་ཚུལ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་དུ། ད་ནི་རྩ་རྣམས་ཞེས་པ་ནས། རྩ་དང་ཁམས་འཕེལ་བའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གནས་པ་འདི་དག་རྩ་རྒྱུད་དུ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་ཡོད་པ་ལ། བསྡུས་རྒྱུད་འདིར་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་པ་རྣམས་གོ་རིམས་ཅུང་ཟད་འཁྲུགས་པར་ཡོད་པས། དོན་ཚན་རྣམས་གནས་པ་གང་གི་སྐབས་ཡིན་པ་དེ་དང་དེར་སྦྱར་ནས་བཤད་དགོས་སོ། །དེ་ལ་མངལ་དུ་ཆགས་ནས་ཟླ་བ་གཅིག་གི་བར་ལ་རྩ་མི་ཆགས་ལ། དེ་ནས་མངལ་དུ་ཟླ་བ་གཅིག་སོང་བ་ནས་རྩ་ཆགས་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༦ ན ༤ བཤང་བ་འདོར་སྡམ་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 267

ཤིང༌། ཆགས་རྒྱུའི་རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་ལ། ཉིན་ཞག་རེ་ལ་རྩ་ཉིས་བརྒྱ་རེ་ཆགས་པས། རྩ་རྫོགས་པར་ཆགས་པ་ལ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་དགོས་ཏེ། སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས། ཞག་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུས་བགོས་པས། ཐོབ་ནོར་ཉིས་བརྒྱ་འབྱུང་ཞིང༌། ལྷག་མ་མེད་པས་སོ།།དེས་ན། མངལ་ན་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མངལ་ནས་སྐྱེས་ནས་
ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་ན་རྩ་ཆགས་པ་རྫོགས་ལ། རྩ་རྫོགས་པར་ཆགས་ཕྱིན་ཆད། རྩ་ཆད་པའི་མགོ་བརྩམས་ཏེ། ཉིན་ཞག་རེ་རེ་ལ་རྩ་གཉིས་གཉིས་གཅོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མངལ་དུ་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཟླ་བ་གཅིག་བོར་ནས། དེའི་རྗེས་ནས་བརྩིས་པའི་ཟླ་བ་བཅུ་གསུམ་པ་ནས་ཁུ་བ་འཕེལ་ཞིང༌། སྐྱེས་པ་ལ་མངལ་ནས་སྐྱེས་ནས་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ན་འཕེལ་བ་གཏོང་1

བ་སྟེ་མི་འཕེལ་ཞིང་ཁུ་བ་
ཕྱིར་འཛག་ལ། བུད་མེད་ལའང་ཟླ་བ་བཅུ་གསུམ་པ་ནས་རྡུལ་ཉི་མ་འཕེལ་བ་བརྩམ་པར་འགྱུར་ཞིང༌། སྐྱེས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་རྡུལ་འཕེལ་བ་གཏོང་བ་སྟེ། མི་འཕེལ་བར་ཕྱིར་འཛག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།2
ད་ནི་གནས་པ་བཅུ་གསུམ་པའི་དུམ་བུ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འགྲོ་བ་དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་
གནས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་གདུལ་བར་དགོངས་ནས། དཔལ་ལྡན་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཉིད་ཉི་ཤ་རྩ་བཞི་རྣམས་གསུངས་ཏེ། འདིར་བྱིས་པའི་ལུས་ལ། ཞེས་པ་ནས། ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ལ་བསྐྱེད་པའི་གཙོ་བོ་དང༌། ལོངས་སྤྱོད་པའི་གཙོ་བོ་གཉིས་ལས། དབང་སོགས་བསྐྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་རང་བཞིན་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དེ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཉིད་ཉི་ཤ་རྩ་བཞི་རྣམས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བྱས་ཏེ། དེ་ཉིད་སྔར་ལས་བསགས་པའི་དབང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའ་གཙོ་བོ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ཞིང༌། རང་བཞིན་ཉི་ ི ཤ་རྩ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ནི། ཞེས་སོགས་ལ། གྱི་ཅོས། རང་བཞིན་ཉི་ཤ་རྩ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་ན་སྐྱེས་བུའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །རང་བཞིན་ནི་གཟུང་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །རང་བཞིན་ཡང་གཟུང་བའི་ཆོས་དང་བྲལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༦ བ ༦ འཕེལ་བ་གཏང་བ་སྟེ་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༧ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༡༤ བ ༥ དོན་ཏོ།། ཞོལ་གཙང་ཕལ་ཆེར་ཏོ་འབྱུང་།

268 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བ་རང་བཞིན་གཞན་ཏེ། ཞེས་བསྒྱུར་བ་ཉིད་འགྱུར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དོན་དམ་པར་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་རང་བཞིན་གཞན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའོ།།
ད་ནི་ས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་པ་ནས། ས་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་
བར་གྱིས། ནང་ལུས་ལ་ས་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྦྱར་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྐར་རྩིས་པ་ཞེས་པ། རྭ་ས། སྐར་མ་རྣམས་ཞེས་བསྒྱུར་ལ། ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །ད་ནི་རྒྱུ་སྐར་ཞེས་པ་ནས། རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱུ་སྐར་དང་ཉིན་ཞག་སོགས་ནང་ལ་སྦྱར་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཐུར་མ་བདུན་པའི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཐུར་མ་སྟེ་འདབ་མའི་རི་མོ་བདུན་པའི་འཁོར་ལོ་བྱས་ནས། བྱི་བཞིན་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་སྐར་ཉི་ཤ་རྩ་བརྒྱད། རི་མོ་རེ་ལ་བཞི་བཞི་སྟེ། བདུན་བཞི་ཉེར་བརྒྱད་ཐུར་མའི་རྒྱུ་སྐར་རྣམས་ཀྱི་ཟུར་བཞིར་དབྱུག་གུའི་སྐར་མ་བཞི་སྟེ། སྐར་མ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ། ཕྱིའི་སྐར་མ་སོ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནང་དུ། རིམ་ཅན་རིམ་མིན་གྱི་སྒོ་ནས། རྒྱུ་སྐར་ཕྱེད་སྟེང་དང༌། ཕྱེད་འོག་ཏུ་སྟེ། སོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སོ། །ཞེས་པའོ།།
རྗེས་སུ་ཉིན་ཞག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཕྱིར་ལོ་གཅིག་ནི། ནང་དུ་ཆུ་ཚོད་གཅིག་
གི་དབུགས་ཡིན་ལ། དབུགས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་པོ་དེ་དབུགས་དྲུག་གིས་བསྒྱུར་བས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུར་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་ལོ་གཅིག་གི་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་གྲངས་སོ། །ཉིན་ཞག་དེ་དག་ཀྱང་ནང་དུ་ལུས་ཀྱི་ཚིགས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱའོ། །རྩ་རྣམས་ཆུའོ། །ཞེས་སོགས་ལ། ནང་དུ་རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་རྫོགས་པ་ན་ཁམས་མ་རྫོགས་ཤིང༌། ཁམས་རྫོགས་པ་ན་རྩ་སྐམས་པའི་འགོ་ཚུགས་ནས་ཡུན་རིང་པོར་སོང་བས། རྩ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་ཁམས་འབབ་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྩ་སྐམས་པ་སླར་ཡང་གསོས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནས་ཁམས་འབབ་པ་འོང་ལ། ཕྱི་རོལ་ཇི་བཞིན་ནང་ལ་སྦྱར་བའང་ཐ་མལ་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་གྱི། ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ།།
རི་བོང་ཅན་གྱི་ཆ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། ཁུ་བའི་ཁམས་ལས་སྤུ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 269

བའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དེའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་པ་དང༌། དེ་ལས་གཞན་ནང་དུ་ཁུ་བ་ཞུ་ནས་འབབ་པའི་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དང་པོའ་ིདབང་དུ་བྱས་པའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་སྦྱོར་ལུགས་ནི། འདིར་སྤུ་ཕྲ་མོ་དང་སྦོམ་པོ་ནི་ཚེ་གཅིག་དང་གཉིས་པའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །འདི་དག་ལས་སླར་ཡང་སྤུ་ལ་སོགས་པའི། ཞེས་པ་ནས། ཞེས་སོའ་བར་ནི། ིགྱི་ཅོའ་འགྱུར་ལ་མེད་ལ། དོན་ལྷག་པོ་སྟོན་རྒྱུའང་མི་སྣང་ངོ༌། །ད་ནི་སྤུ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ ིཕྱི་རོལ་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་མི་ལས་གཞན་པའི་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་གནས་བཞི་ནང་དུ། ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་ལ་ཚང་ཚུལ་སྟོན་པ་སྟེ། འབྱུང་པོ། ཞེས་པ། སེམས་ཅན་ཙམ་པོ་དང༌། སེམས་ཅན་ཁྱད་པར་བ་མི་མ་ཡིན་གྱི་རིགས་འགའ་ཞིག་དང༌། འབྱུང་བ་ཙམ་ལ་1

འཇུག་པའི་སྐབས་གསུམ་ལས།
འདིར་ཐ་མ་སྟེ། ལྷག་མ་གོ་སླའོ།།
དགའ་བ་ལ་སོགས། ཞེས་པ་ནས། ངེས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། གོང་དུ་ཚིགས་
བཅད་ཉེར་ལྔ་པའི་སྐབས་སུ། ལག་པ་གཡས་རླུང༌། གཡོན་མེ། རྐང་པ་གཡས་ཆུ། གཡོན་སར་བཤད་པས། ལག་པ་གཡས་པའི་དུམ་བུ་གསུམ་ནི། ཤར་གྱི་གླིང་གསུམ་དང༌། གཡོན་གྱི་གསུམ་ནི་ལྷོའ་གླིང་དུམ་བུ་གསུམ་དང༌། རྐང་པ་གཡས་པའི་གསུམ་ནི་བྱང་གི་གསུམ་དང༌། གཡོན་པའི་ ིགསུམ་ནི་ནུབ་ཀྱི་དུམ་བུ་གསུམ་མིན་2

ལ། དགའ་བཟང་རྒྱལ་སྟོང་རྫོགས་པའི་ཚེས་དཀར་ཕྱོགས་
ཀྱི་ལྔ་ཚན་གསུམ་ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་སའི་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་བཅོ་ལྔ་ནི། ནང་དུ་ལག་པ་གཡོན་གྱི་སོར་ཚིགས་ལྔ་ཚན་གསུམ་མོ། །ཕྱིའི་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་ལྔ་ཚན་ཁམས་སྡུད་རིམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གསུམ་ནི། ནང་དུ་ལག་པ་གཡས་པའི་སོར་ཚིགས་ལྔ་ཚན་གསུམ་མོ།།དེ་བཞིན་དུ་རྐང་པ་གཡོན་པའི་སོར་ཚིགས་བཅོ་ལྔ་དཀར་ཕྱོགས་དང་། རྐང་པ་གཡས་
པའི་སོར་ཚིགས་བཅོ་ལྔ་ནག་ཕྱོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་དུས་དྲུག་ཏུ་བྱས་པའི་དུས་གཅིག་ཟླ་བ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་དུས་དྲུག་གི་རིམ་པས་ནང་དུ་སོར་ཚིགས་རྣམས་ལས་འཁོར་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་

1 ཞོལ། ༡༨ ན ༣ ཙམ་པོ་ གཙང་། ཤོག ༡༥ བ ༤ ཙམ་པ་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༨ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༡༥ བ ༦ གསུམ་ཡིན་ལ།

270 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བྱ་བའོ། །སྤྱི་བོའ་པདྨ། ི 1

ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ནུས་པའི་ངེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པ་སྟེ། གོང་དུ་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་ལྟར། སྤྱི་བོའ་པདྨ་དང༌། ལྟེ་བའི་པདྨ་ལ་བརྟེན་ནས། རིམ་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའི་བ་བཅུ་དྲུག་པ་དང༌། དེ་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་བསྐྱེད་ནུས་པའི་ངེས་པའོ། །ད་ནི་ཚངས་པའི། ཞེས་པ་ནས། མཐོ་རིས་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། ཕྱི་རོལ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནང་ལུས་ལ་སྦྱར་བ་གསུངས་ཏེ། གོ་སླའོ།།
ད་ནི་སྙིང༌། ཞེས་པ་ནས། མེ་གསུམ་གྱི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། ཕྱིའི་མེ་གསུམ་
ནང་གི་ལུས་ལ་ཚང་ཚུལ་དང༌། གཞན་གྱི་མེ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་མེ་གསུམ་སྦྱར་བ་གོ་སླ་ལ། གཞན་གྱི་མེ་བཤད་པ་ནི། ལས་ཀྱི་མེ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་གོང་ན་མེ་གཞན། དྲི་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་གཏུམ་མོའ་མེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་མུན་པ་མཐའི་དག་དང་བྲལ་ཞིང་མུན་པ་ཟད་པའམ་མེད་པ་དག་གི་མཐར་གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གནས་གང་དུ་ན། གནས་གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་ཏེ། གློག་དང༌། ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་ཤ་ཟའི་མེ་རྣམས་མེད་པའི་གནས་སུའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་མཐོང་ན། གསང་བའི་པདྨའི་ལྟེ་བར་དུང་ཅན་མའི་ནང་དུ། གཏུམ་མོའ་མེ་ ིཤིན་ཏུ་ཕྲ་ཞིང་རྣོ་བ་འབར་བ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས། དཔྲལ་བའི་པདྨ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞུ་བ་ཨ་བ་དྷཱུ་ཏཱི་ནས་འབབ་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ངེས་2

པ་འདི་ནི་བདེན་པ་སྟེ་བདེ་ཆེན་
འདྲེན་པ་ལ་མི་བསླུ་བའི་མེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང༌། སྤྱིར་གཏུམ་མོའ་མེ་ཁྱད་ ིཔར་བ་ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོའ་དབུས་ནའང་གནས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སཾ་ ི བྷུ་ཊི་ལས། ཚངས་པའི་མེ་ནི་སུམ་མདོར་གནས།3

ཞེས་གཏུམ་མོ་ཚངས་པའི་མེ་གསང་གནས་མེ་ཐབ་གྲུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་
གྱི་དབུས་ན་གནས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། གསང་གནས་ནའང་གཏུམ་མོ་ཁྱད་པར་བ་གནས་ཤིང༌། དེ་འབར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྟེ་བའི་མེའང་འབར་བར་འགྱུར་ལ། འདི་ཡང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང༌། དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པར་ནཱ་རོ་པས། འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་མེ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༨ བ ༡ སྤྱི་བོའ་པདྨ། ས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ི
2 ཞོལ། ཤོག ༡༨ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༡༦ ན ༦ དེས་ན་འདི་ནི་
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༠༩ ཕྲེང་། ༩

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 271

འབར་ནས། དཔྲལ་བ་ནས་ཁམས་དཀར་པོ་ཞུ་བ་ཨ་བ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ལམ་ནས་བབས་པ་རྣལ་འབྱོར་པས་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཉམས་འབར་བར་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་འདྲའོ།།
ད་ནི་གནས་པ་བརྒྱད་པའི་དུམ་བུ་ལྟེ་བའི་ཆུ་སྐྱེས་ལ་སོགས་པའི་འདབ་མ་དང༌། ཞེས་
སྟོན་པ་ནི། གཟའ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་པ་ནས། གཟའ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། མགྲིན་པའི་འཁོར་ལོའ་འདབ་མ་ལ་རྒྱུ་སྐར་འགོད་ཚུལ་འདི་དཔྱིད་ཉིན་ ིམཚན་མཉམ་པའི་དུས་ཀྱི་སྐར་མའི་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། གཟའ་འགོད་པ་ན། ཆུར་ཕུར་བུ། རླུང་དུ་པ་སངས། ལུས་ངན་དུ་སྤེན་པ་བཤད་པ་ནི། ནང་གི་གཟའ་དེ་དག་གི་ལོངས་སྤྱོད་རྩ་འདབ་དེ་དག་ན་གནས་ལ། དེའི་ཕྱི་རོལ་ལོངས་སྤྱོད་པའང་དེ་དག་ཏུ་བཀོད་པ་ཡིན་ཞིང༌། བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ། པ་སངས་དང་ཕུར་བུ་ཆུའི་ཁམས་ཡིན་པས་བྱང་དང་ཤར་དུ་བཀོད། སྤེན་པ་སའི་ཁམས་ཡིན་པས་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་བཀོད་པ་ནི། གཟའ་རང་རང་གི་ཁམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་ལོ། །ལྷག་མ་གོ་སླའོ།།
གནས་པ་བརྒྱད་པའི་དུམ་བུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། ད་ནི་ལྟེ་བ། ཞེས་པ་ནས། འཕོ་བ་བཅུ་
གཉིས་འཁོར་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཉི་མ་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་སུ་འཕོ་བ་བཞིན། ནང་དུ་རླུང་རྩའི་འདབ་མ་ལ་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་འཁོར་བའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནི། མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད། ཅེས་པ་ཡིན་ཞིང༌། ཐུར་མ་བདུན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་པའི་རྫོགས་ཚིག་འགྱུར་མ་དག་པས། དབྱེ་བས་དུས་སྦྱོར་ཚད་ནི་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་སྦྱར་ལ། གཞན་གོ་སླའོ།།
གནས་པ་བརྒྱད་པའི་དུམ་བུ་གཡོན་དང་གཡས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་འབབ་པ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། ད་ནི་རི།1

ཞེས་པ་ནས། འཕོ་བའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ་གོ་
སླའོ། །ད་ནི་སྟོང་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཕྱི་ནང་དུ་མི་མཉམ་པའི་དུས་སྦྱོར། ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་སའི་རིམ་པ་འབྱུང་བ་ལ། སྒྲ་གཅན་སོགས་བདག་པོར་འགྱུར་ཚུལ་དང༌། མཉམ་པའི་དུས་སྦྱོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ། ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་རིམ་པས་འབབ་པ་ལ། དུས་མེ་སོགས་བདག་པོར་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༩ བ ༢ ད་ནི་ཏེ། གཙང་། ཤོག ༡༦ བ ༧ ད་ནི་རེ།

272 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

འགྱུར་ཚུལ་དང༌། སྣ་བུག་གཡོན་དང་རྩ་འདབ་གཡོན་པ་རྣམས་ལ་མི་མཉམ་པའི་དུས་སྦྱོར་གྱི་རླུང་འབབ་པ་ལ་ནི། གཡོན་པའི་རྩ་ལ་ཁུ་བ་འབབ་པས་ཟླ་བ་དབང་ཕྱུག་དང༌། ཕྱི་རོལ་ཏུའང་མི་མཉམ་པའི་དུས་སྦྱོར་གྱི་ཟླ་བ་དྲུག་ལ་ཟླ་བ་དབང་ཕྱུག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་མཉམ་པའི་དུས་སྦྱོར་དྲུག་ལ་ཉི་མ་དབང་ཕྱུག་གོ །ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། དབང་ཕྱུག་ནི་དེ་ལ་གཙོ་བོར་དབང་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང༌། གཞན་ཤེས་སླའོ།།
ད་ནི་དེ་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། རླུང་བཅུ་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་གསུངས་ཏེ།
གཡས་སུ་ཟླ་བའི་རྩ་ཁ་དོག་དཀར་པོ། གཡོན་དུ་ཉི་མའི་རྩ་དམར་པོ། ཞེས་པ་ནས། སྙིང་ཁའི་འདབ་མ་བརྒྱད་ཀྱི་གཡས་བཞི་དམར་པོ་དང༌། གཡོན་བཞི་དཀར་པོ་དང༌། དབུས་སྒྲ་གཅན་གྱི་རྩ་ཨ་བ་དྷཱུ་ཏཱིའོ། །ཞེས་པའོ། །ཨ་ལཾ་པུ་ཥ། ཞེས་པ་ལ། ག་རོད་ལོ་ཙྪས་ཀུན་ཏུ་འཕྱང་བའི་རྩ། ཞེས་བསྒྱུར་རོ། །ཨི་ཊ་ཞེས་པ་ལུག་ཏུ་རྭས་བསྒྱུར་ཁ་ཅིག་ལུག་ལ་སྐད་དོད། ཨེཌ། ཞེས་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །ཀུ་ཧ། ཞེས་པ་ཚུལ་འཆོས་པ། པུ་ཤ་མན། ཞེས་པ་རྭས་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་དང༌། འགའ་ཞིག་གིས་ཡིད་བཟང་མར་བསྒྱུར་རོ། །དུང་ཅན་མའི་མཐར་ཡང་ཨི་ཊ། ཅེས་པ་རྭས་སྣར་མ་ཞེས་འདོན་ནོ། །ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །འདིར་སྲོག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས། སྲོག་འཛིན་སོགས་སྙིང་ཁའི་རླུང་བཅུས། ལུས་ཀྱི་རྩ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པར་བསྟན་ཏེ། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ནས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་འདྲའོ།།
ད་ནི་སྲོག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་རླུང་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཁམས་བདུན་
ནི། འོག་ཏུ་ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་སོ་བཞི་པར། ཁམས་བདུན་སོང་བ་དག་ཀྱང་ངོ༌། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། སྤུ་དང་པགས་པ་ལ་སོགས་པར་སོང་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས། བ་སྦུ། པགས་པ། ཁྲག །ཤ།།རུས་པ། རྐང༌། ཁུ་བའི་ཁམས་རྣམས་སོ། །ལྷག་མ་ནི་གོ་སླའོ། །ད་ནི་དམར་སེར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། རྩའི་མིང་མུ་སྟེགས་བྱེད་གཞུག་པའི་དོན་དུ། དེ་དག་ལ་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གསུངས་པ་བསྟན་ལ། ད་ནི་དབང་པོ། ཞེས་སོགས། སྙིང་ཁའི་རྩ་བརྒྱད་ལ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་བྱེད་ཚུལ་སྟོན་ནོ། །ད་ནི་མགྲིན་པའི་འཁོར་ལོ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་ངེས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཐིག་ལེ་དང་རྣམ་པར་བཅད་ནི། ལྟེ་བ་ལ་རིག་པར་བྱ་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 273

སྟེ་ཟླ་བའི་རྐང་པ་རྒྱུ་བའོ། །ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་མགྲིན་པ་དང་དཔྲལ་བའི་འཁོར་ལོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྟེ་བའི་དབུས་དང༌། གེ་སར་གྱི་རྩེ་མོར་རིམ་བཞིན་དབྱངས་སུམ་ཅུ་ཐིག་ལེ་ཅན་དང༌། གསལ་བྱེད་ཉི་ཤ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཚེག་དྲག་ཅན་ལ་རིམ་བཞིན་ཟླ་བ་དང་ཉི་མའི་རྐང་པ་རྒྱུ་བའོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། འཇིགས་མ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པ་ནི། གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་སྟེ། དེའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་རྩ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་དང༌། དེ་ཉིད་བཞི་ནི་བདག་དང༌། སྔགས་དང༌། ལྷ་དང༌། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞིའོ། །གཞན་རྣམས་ཤེས་སླའོ།།
ད་ནི་གནས་པ་བརྒྱད་པའི་དུམ་བུ་སྣ་བུག་ཏུ་ཕུང་ཁམས་ལྔ་ལྔའི་རླུང་འབབ་པའི་གནས་
པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། ད་ནི་རྩ་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། སྲོག་གི་ནུས་པ་འབབ་པའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཁྱིམ་དང། ཐུན་ཚོད་དང༌། ཞེས་པ་ལ། གྱི་ཅོས་ཐུན་མཚམས་དང༌། ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་རོ། །ནུབ་པ་ནི་སྲོག་གི་ནུས་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། མཉམ་རྒྱུའི་ཚེ་སྲོག་གི་ནུས་པ་དེ་མཆོག་གི་གནས་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་གོ་འཕང་སྟེར་བའི་གནས་ཨ་བ་དྷཱུ་ཏཱིར་འགྲོའོ། །ཞེས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རླུང་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐར་དེ་དག་གིས་དབུས་སུ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི། སྣ་བུག་གཉིས་ནས་སོར་བཅུ་གཉིས་འབབ་བོ། །ཞེས་པ་ནི། ཁ་ཅིག །དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་མཐར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་རྐང་བཅས་རྒྱུ་བར་བཤད་པ། ཐོབ་བཏང་ལ་དགོངས་ཀྱི་དངོས་སུ་རྒྱུ་བ་མེད་དོ། །དངོས་སུ་རྒྱུ་ན་བཞི་ཆ་དེ་ལོགས་ནས་གཞོག་པའམ་སྣ་རྩེ་ནས་བཅད་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན། ཞེས་བརྟགས་ན་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་ཟེར་མོད། དེ་ལྟ་ནའང༌། དངོས་སུ་མི་རྒྱུ་བ་ལའང་བཞི་ཆ་མི་རྒྱུ་བ་དེ། ལོགས་ནས་མི་རྒྱུ་བའམ་སྣ་རྩེ་ནས་བཅད་པའི་བཞི་ཆ་གང་མི་རྒྱུ་བ་ཡིན། ཞེས་བརྟགས་ན་མཚུངས་ཤིང་དངོས་སུ་རྒྱུ་བར་ཡང་ཡང་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་དངོས་སུ་རྒྱུ་ཞིང༌། བཞི་ཆ་ནི་སྣ་ངོས་ནས་བཅད་པ་ལྟ་བུའི་ཐུང་ངུ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཞེད་པ་ཉིད་ལེགས་ལ། འབྱུང་བ་ཆུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་རེ་རེའི་མཚམས་སུ་དྲག་པོ་རྐང་བཅས་ཞེས་པ། བཅུ་གཅིག་བཞི་ཆ་རེ་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་དངོས་སུ་རྒྱུ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཐོབ་བཏང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།
ལྟེ་བར་སོར་མོ་བཞི་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ནི། ལྟེ་བའི་འོག་ཏུ་འཕེལ་བ་མ་ཡིན་

274 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

གྱི། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཐུང་ངུར་རྒྱུས་པ་དེ་ནང་དུ་རིང་པོར་རྒྱུ་བས། ས་རླུང་ཕྱིར་སོར་བཅུ་གཉིས་རྒྱུས་ནས་ནང་དུ་ལྟེ་བར་སླེབ། དེ་བཞིན་དུ་དེའི་རིམ་པས། ཆུ་རླུང་གི་ནང་དུ་སོར་གཅིག་དང༌། མེ་རླུང་གི་ནང་དུ་སོར་གཉིས་དང༌། རླུང་གི་རླུང་གིས་ནང་དུ་སོར་གསུམ་དང༌། ནམ་མཁའི་རླུང་གིས་ལྟེ་བར་སོར་བཞི་རྣམས་སླེབ་བོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ད་ནི་ཞིང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཕྱིའི་ཞིང་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་ནང་གི་ལུས་ལ་སྦྱར་བ་གསུངས་ཏེ། གོ་སླའོ། །མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ཞེས་སོགས་སོ། །མདོར་བསྡུས་གཉིས་པའི་དཀའ་བའི་གནས་བཤད་པའོ།།
ད་ནི་མདོར་བསྡུས་གསུམ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཐོག་མར། སྔར་གྱི་གནས་པ་བརྒྱད་
པའི་དུམ་བུ། དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་དང༌། ཀླ་ཀློའ་འཁྲུག་པ་སྔར་ལེའུ་དང་པོར་བཤད་པ་དེ་དག་ ིནང་ལ་སྦྱར་བར་གསུངས་པ་ནི། ད་ནི་འཁོར་ལོ་ཅན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་དྲག་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཞེས་པའི་དྲག་པོ་དབང་ཕྱུག་ལ་འཆད་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་རྣམས། ཞེས་བཤད་པ་དང་ཟློས་སྐྱོན་འབྱུང་བས་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་དཔུང་གི་ཚོགས་ཀྱི་དམག་དཔོན་དྲག་པོ་ལ་བྱས་ན་ལེགས་ལ། གཞན་ནང་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་རྣམས་གོ་སླ་ཞིང༌། སྒྱུ་མའི་གཟུགས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྔར་འཁྲུག་པའི་ཚུལ་ལེའུ་དང་པོར་བཤད་པ་དེ་ནི། ནང་གི་ཁྱད་པར་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ལ་སྒྱུ་མའི་གཟུགས་ལྟ་བུའི་སྤྲུལ་པའི་དམག་གི་ཚུལ་བསྟན་པ་མ་གཏོགས། ཀླ་ཀློ་དང་འཁྲུགས་ནས། སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།
ད་ནི་གནས་པ་དགུ་པ་དབུ་མ་ལས་རྒྱུ་མཐའ་དག་འབྱུང་བའི་གནས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
ད་ནི་དུས་ཀྱི་ལོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་གི་བསྡུས་པའི་དོན་ཐོག་མར་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལོ་བརྒྱའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་གི་ཆ་བསགས་པ་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ལས། ལོ་གསུམ་གྱི་དབུགས་ནི། ཉི་མའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་དང༌། ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་རླུང་ནི་ཟླ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་ཡིན་པས། ལོ་གསུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་དང༌། ཕྱོགས་གསུམ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་ནོ། །དེའི་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 275

ཕྱིར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་གྲངས་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོའ་ལྷ་གྲངས་སྦྱར་བ་དང༌། ཕྱོགས་ ིགསུམ་གྱི་ཞག་གྲངས་དང༌རྣལ་འབྱོར་ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོའ་ལྷ་གྲངས་དང་སྦྱར་བ་དང༌། དེ་ལྟར་ ིསྦྱར་བའི་ནང་ནས་ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་དང་སྦྱར་བའི་སྐབས་ཀྱི་དུས་འཁོར་གྱི་ལྷ་པདྨའི་གདན་ཅན་བརྒྱ་ང་དྲུག་པོ་ངོས་གཟུང་བ་དང༌། སླར་ཡང་དབུ་མའི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གྲངས་དང་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་སྦྱར་ནས་དེ་ལས་བསྡུས་རྒྱུད་ཀྱི་པདྨ་གདན་ཅན་རྣམས་བསྡུས་པའི་ཚུལ་དང༌། དེ་ལྟར་བསྡུས་པའི་ལྷ་རྣམས་ནང་གི་རྩ་དང་སྦྱར་བ་དང༌། དེ་ལྟར་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་དང་དྲུག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བའོ།།དེ་ལ་ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་དང་སྦྱར་བ་ལའང། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་གྲངས་
དང་སྦྱར་བ་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་དང་སྦྱར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདིར་དུས་ཀྱི་ལོ་ནི། ཞེས་པ་ནས། རྣམས་ཀྱིའོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། ལོ་གསུམ་པོ་སྙིང་སྟོབས་དང་རྡུལ་དང་མུན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་རིགས་གསུམ་དང༌། ལོ་གསུམ་གྱི་བགྲོད་པ་དྲུག་རིགས་དྲུག་དང༌། ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་སྟོང་བརྒྱད་ཅུ་ལ་ཟླ་བའི་ཞག་སུམ་ཅུས་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་སོ་དྲུག་གམ། ཡང་ན་ཉི་མའི་བགྲོད་པ་རེ་རེ་ལ་ཞག་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་རེ་ཡོད་པས་དེའི་ཞག་གྲངས་ཀྱིས་ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་གྲངས་ལ་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་དྲུག་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད། སླར་ཡང་དྲུག་གིས་བསྒྱུར་བའི་སོ་དྲུག་ནི་རིགས་སོ་དྲུག་གོ །འདིར་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱར་བས། ཕ་རྒྱུད་ལ་རིགས་སོ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་མི་བྱེད་དམ་སྙམ་ན། འདི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ལ་ཕྱེ་བ་ལྟར། ཕ་རྒྱུད་ལའང་རིགས་སོ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་སྤྱིར་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཞར་བྱུང་གིས་སྟོན་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སོགས་སོ།།
གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་དང་སྦྱར་བ་ནི་ཉིན་ཞག་གི་ཚོགས། ཞེས་པ་ནས།
ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་གྲངས་སྟོང་བརྒྱད་ཅུ་ལ། གཟའ་སྟེ་བདུན་གྱིས་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་བརྒྱ་ང་བཞི་ནི། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་པདྨའི་གདན་ཅན་ལྷ་བརྒྱ་ང་བཞིའི་ ིགྲངས་དང༌། བགོས་པའི་ལྷག་མ་གཉིས་ལས་ནི། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བརྒྱ་ང་དྲུག་གོ །སླར་ཡང་ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་སྟོང་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་ལ་ཕྱོགས་ཞེས་པ་བཅོ་ལྔས་འགོས་པའི་

276 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཐོབ་ནོར་བདུན་ཅུ་ནི་བདེ་མཆོག་སྡོམ་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་བརྗོད་འབུམ་1

པ་ནས་གསུངས་

པའི་ལྷ་གྲངས་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ལ་ཡང་གཙོ་བོ་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་བཞག་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟ་ན་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ནི་དོན་བསྡུ་བ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་བསྲུངས་པའི་དོན་ནི་དོན་དམ་པར་རིགས་དྲུག་ལ་སོགས་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང༌། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་རིགས་དུ་མར་བཞག །ཅེས་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པས་ནི། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྒྱུད་ཡང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་དུ་ཆེས་གསལ་བར་བཤད་ ིལ། ཁ་ཅིག་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ལྷའི་ནང་ན་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷའང་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། དུས་ ིཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།
དེ་ལྟ་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ནང་ན་ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷའང་ཡོད་པས་ཕ་རྒྱུད་དུའང་གསུངས་ ིདགོས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། གསང་འདུས་སོགས་ཀྱི་ལྷའི་ནང་ནའང་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷའང་ཡོད་པས་དེ་དག་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་རིགས་པར་འགྱུར་ལ། བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་སྟོན་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་མི་སྲིད་པས། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ན་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་ཡིན་པར་འགལ་ལ། མ་རྒྱུད་ཡིན་ན་བླ་མེད་རྒྱུད་དུ་འགལ་དགོས་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། བླ་མེད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དོན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱོར་བ་ལ་གཞུང་འདི་ཉིད་དུའང༌། རྡོ་རྗེ་ནི་མི་ཕྱེད་པ་དང་མི་ཆོད་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །འོན་ཀྱང་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་དུ་འབྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་དང༌། ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཅེས་པའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ནི་མིང་འདྲ་ཡང༌། དོན་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། ཁྱད་པར་དེ་དག་ཕྱེད་དགོས་ལ། ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་ལ་ལྷ་ཕོ་མོ་རྒྱུ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི་སྔར་ཅུང་ཟད་བཤད་ཟིན་ལ། འོག་ཏུའང་འཆད་དོ།།
གཉིས་པ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་དང་རྣལ་འབྱོར་ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་གྲངས་སྦྱར་བ་ནི། དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་དང་སྦྱར་བ་དང༌། ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་ཕྱག་རྒྱ་དགུ་དང་སྦྱར་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་པ་ནས། རྒྱུད་འབྱུང་བའི་ངེས་
1 ཞོལ། ཤོག ༢༢ ན ༦ མངོན་བརྗོད་འདུལ་བ་ནས་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 277

པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བྱ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། ཞེས་1

པ་ལ། ཁ་ཅིག །འདིར་
འགྱུར་མ་ལེགས་པས། འགྱུར་མང་དང་རྭ་འགྱུར་ལ་ཡོད་པ་ལྟར། བྱ་བ་དང་ཞེས་འདོན་དགོས་ལ། དེའི་དོན་ཡང༌། བྱ་བའི་རྒྱུད་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དང༌། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། འདིར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་དེ་དག་གི་ལྷ་གྲངས་དང་ཕྱོགས་གསུམ་ལོ་གསུམ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྐབས་དང་མི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། འདིའི་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གསུངས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་ཤ་སྟག་ཏུ་གསུངས་ཤིང༌། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་བྱེད་པ་ནི་ལུང་རིགས་ཁས་བླངས་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་ལ་ཕྱོགས་གསུམ་ནི་ཞག་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྔ་ལ་ཉིན་ཞག་སོ་སོ་ལ་དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་
རེ་རྒྱུ་བས། དེའི་དབང་དུ་བྱ་སྟེ། ཞག་ཞེ་ལྔ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བས་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་འབྱུང་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཞག་ཉིས་བརྒྱ་དོན་བཞིའི་གྲངས་དང༌། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་ལྷ་གྲངས་སྦྱོར་ཏེ། དེ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཟུང་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་མ་དང༌། ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཟུང་ཞེ་ལྔ་མ་དང༌། ཞེ་གསུམ་མའོ། །དེ་དག་གི་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་བརྩིས་པས་ལྷ་ཉིས་བརྒྱ་དོན་བཞིའོ། །ཞག་ལྔ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ལས། ཉིས་བརྒྱ་དོན་བཞི་བཅད་པའི་ལྷག་ཉིས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་དྲུག་གི་གཉིས་ཀྱིས་དམན་པའི་གྲངས་དང༌། འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་གི་ལྷ་གྲངས་སྦྱོར་བ་ལ། འདུས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡབ་ཡུམ་ཟུང་དུ་བྱས་པ། ལྷ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་མ་དང༌། ལྷ་བཅུ་དགུ་མ་དང༌། ལྷ་དགུ་མ་དང༌། ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ་དང༌། ལྷ་སོ་གཉིས་མ་དང༌། ལྷ་སོ་བཞི་མ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་བགྲངས་པས། ཉིས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ཡོད་ལ། ཉིས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཏུ། ད་དུང་གཉིས་ཀྱིས་མ་ལོངས་པ་ལ་ནི། སྔར་གྱི་བདག་པོ་ཟུང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་བསྣན་པས། འདུས་པ་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དགུ་སྔར་གྱི་བདག་པོ་ཟུང་དང་བཅས་པ་ལ་ལྔ་བརྒྱ་བཞི་བཅུའོ།།
འདིར་ཁ་ཅིག །འདུས་པ་རྣམ་པ་དྲུག་གི་ལྷ་དགུ་མ་པཎྜི་ཏ་ཐ་ག་ན། བཅུ་གསུམ་མ་ཨིནྡྲ་བྷོ་
1 ཞོལ། ཤོག ༢༣ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༡༩ བ ༢ དྲ་བ། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས།

278 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཏི། བཅུ་དགུ་མ་ཡེ་ཤེས་ཞབས། ཉེར་ལྔ་མ་པཎྜི་ཏ་མགྲིན་པ་གསུམ་པ། སོ་གཉིས་མ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས། སོ་བཞི་མ་སློབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་བཞེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། ཐ་ག་ན་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་པོའ་གཙོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས། ལྷ་བཅུ་དགུར་བཞེད་ ིཀྱི། དེས་ལྷ་དགུ་མ་གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་ལ༌། ཨིནྡྲ་བྷོ་ཏི་ཆེན་པོ་འོང་དོན་མེད་ཅིང༌། ཆུང་བ་ཞིག་བཅུ་གསུམ་དུ་བཞེད་ཅེས་གྲགས་ཀྱང༌། ཤེས་བྱེད་མ་མཐོང་ལ། མགྲིན་གསུམ་པས་མཛད་པའི་གཞུང་གསལ་བ་ད་ལྟ་བོད་ན་མེད་ཅིང༌། ལྷ་ཉེར་ལྔར་བཞེད་པར་སྔ་མ་དག་ལ་གྲགས་ཀྱང༌། ཤེས་བྱེད་རྙེད་དཀའ་ལ། སློབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་གིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་ཆུང་བའི་ལུགས་ནི། མི་བསྐྱོད་པས་གཙོ་བྱས་པའི་ལྷ་བཅུ་དགུ་མར་ཆེས་གསལ་བར་བཤད་ཀྱི། སོ་བཞི་མ་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་བཤད་ལ། སློབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་གིས་མཛད་ཟེར་བའི་འགྲེལ་པ་ཆེ་བ་ནི་སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ལ་ཁ་གཡར་བའི་མ་དག་པར་མཁས་པ་དག་བཞེད་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པར་སྣང་ངོ༌།།
ལྷ་བཅུ་བདུན་མ་པདྨ་རྡོ་རྗེ་བཞེད་ཀྱང་འདིར་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བའང་མ་བརྟགས་
པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་གསང་བ་གྲུབ་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ་བདུན་གྱི་གོ་རིམས་ཀྱིས་ངེས་པར་རྫོགས་པར་གྱུར་ནས། ཞེས་པ་ཙམ་ལ་བསམ་པར་སྣང་ལ། དེའི་དོན་ནི་ཚུལ་དེ་མ་ཡིན་པར། རིམ་ལྔ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེར་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་ཤཱནྟི་པ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་ལྷ་བཅུ་དགུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང༌། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་སོ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ནི། འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཡབ་ཡུམ་ཟུང་མ་ཡིན་པ་རྐྱང་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འདིར་བཤད་པའི་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲའོ། །དེས་ན་འདིར་བཤད་པ་འདི་དག་ད་ལྟའི་འདུས་པའི་རྒྱུད་རྩ་བཤད་འདི་དག་གང་ནའང་མི་གསལ་ཀྱང༌། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ན་བཞུགས་པར་གསལ་ལོ།།
དེའི་ཕྱིར། འདི་དག་དང༌། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཉིད། གཙོ་འཁོར་ཐམས་
ཅད་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ། སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། འདུས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་འདི་དག་ལ། སྔར་གྱི་བླ་མ་གོང་མ་ཁུངས་མ་དག་པ་ལས་བརྒྱུད་པའི་དབང་གི་བཀའ་དང༌། འདི་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 279

དག་ལ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཚད་ལྡན་སུས་ཀྱང་སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་མཛད་པ་གཏན་མེད་ཅིང༌། འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་དག་གི་ཐ་ན་ལྷའི་ཞལ་ཕྱག་གི་ཁ་དོག་དང༌། ཕྱག་མཚན་ཙམ་ཡང་རང་བཟོ་འབའ་ཞིག་གིས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། ཇི་ལྟ་བར་ཤེས་པ་མེད་པས། འདི་དག་གིས་བསྒྲུབ་ཅིང་མཆོད་པ་དང༌། བདག་ཉིད་འཇུག་ཅིང་དབང་བསྐུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་རང་བཟོས་བྱེད་པ་དག་ནི། གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་ང་རྒྱལ་གྱིས། །དབང་བསྐུར་མེད་པར་འཆད་བྱེད་པ། །སློབ་དཔོན་སློབ་མ་ཤི་མ་ཐག །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་དམྱལ་བར་འགྲོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཕུང་བར་བྱས་ནས་
གཞན་ཕུང་བར་བྱས་པ་ཡིན་པས། དཔྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་རྒྱང་རིང་དུ་དོར་བར་བྱའོ།།གལ་ཏེ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་འདི་དག་ ིཐམས་ཅད་དུ་ཞུགས་པར་གསུངས་པས། དབང་རང་ཉིད་མ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུ་ཞུགས་པར་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ལས་གསུངས་པས། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་གཅིག་པུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་ན། དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་དག་གིས་དབང་བསྐུར་བ་ལ་དབང་བར་འགྱུར་ཞིང༌། བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེས་མང་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བ་ལ་དབང་བར་འགྱུར་རོ། །བླ་མ་རྭ་དག་འདིར་བཤད་པའི་འདུས་པ་དྲུག་ལ། རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་འདུས་པ་གཉིས། ཕྱེད་ཀྱིས་དམན་པའི་འདུས་པ་གཉིས། གཉིས་ཀྱིས་བསྲེས་པའི་འདུས་པ་གཉིས། ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིར་མངལ་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕུང་པོ་དང༌། ཞེས་སོགས་ནི། འདུས་པ་དང་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དགུ། སྦྱང་གཞི་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་བའི་ཚུལ་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་སླའོ།།
གཉིས་པ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་ཕྱག་རྒྱ་དགུ་དང་སྦྱར་བ་ནི། ད་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཕྱག་
རྒྱ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ལ་འདིར། ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནས། སྙིང་རྗེ་ནི་ཐབས་ཏེ་འབྲས་བུའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། དང་པོར། ངེས་དོན་རྫོགས་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་རྒྱས་འདེབས་འཆད་དེ། རྒྱུ་སྟོང་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང༌། འབྲས་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༢༡༠ ཕྲེང་། ༩

280 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་གཉིས་ཕན་ཚུན་རྒྱས་གདབ་པའོ། །དེ་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་ནི་མི་འདའ་བའི་དོན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འདྲེན་པ་ལས་མི་འདའ་ལ། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་ཡང༌། རྒྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལས་སྐྱེ་བ་ལས་མི་འདའ་བར་རྒྱས་འདེབས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་དབང་མདོར་བསྟན་དུ། སྟོང་ཉིད་གཟུགས་འཛིན་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། །མི་འགྱུར་ལས་སྐྱེས་བདེ་བ་འབྲས། །རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུས་རྒྱས་གདབ་ཅིང༌། །འབྲས་བུ་རྒྱུ་ཡིས་རྒྱས་གདབ་བོ།1

།ཞེས་
པས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང༌། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྔ་ཕྱི་བ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ཕན་ཚུན་རྒྱས་འདེབས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་དང་ནི་རྒྱུ་ཡིས་ནི། །ཕན་ཚུན་དུ་ནི་རྒྱས་གདབ་མེད། །ཅེས་པ་ནས། དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་བདག་ཉིད་ལ། །འགར་ཡང་རྒྱས་གདབ་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་དང༌། སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དུས་མཉམ་པ་ནི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་ངེས་དོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའ་རྒྱས་འདེབས་ཚུལ་ཞར་བྱུང་གིས་བཤད་ནས། ིདངོས་ཀྱི་དོན་ནི་འདིར་གང་ཞིག །ཅེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང༌། ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་ཞེ་ལྔ་པོ་ལ་བདུན་གྱིས་བགོས་པས་ཐོབ་ནོར་དྲུག་བྱུང་བ་ནི། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་གི་གྲངས་ ིཏེ། འཁོར་ལོ་རྣ་ཆ་སོགས་དང༌། བགོས་པའི་ལྷག་མ་གསུམ་ལུས་པ་ནི། ནང་གི་ཕྱག་རྒྱའི་གྲངས་ཏེ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་མོ། །དེ་ཡང༌། འཁོར་ལོ་སོ་དྲུག་གིས་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་ལྷ་རིགས་དྲུག་མཚོན་ནོ།།
གསུམ་པ་དེ་ལྟར་སྦྱར་བའི་ནང་ནས་པདྨའི་གདན་ཅན་གྱི་ལྷ་བརྒྱ་ང་དྲུག་པོ་ངོས་གཟུང་བ་
ནི། ད་ནི་ནུས་མ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་པ་ནས། ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འདིར་ནུས་མ་བཅུ། ཁྲོ་བོ་བཅུ། གཤེགས་པ་ལྔ་དང༌། གཤེགས་མ་ལྔ། རྡོ་རྗེ་མ་དྲུག་དང༌། ས་སྙིང་སོགས་དྲུག །སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས། ཙ་རྩི་ཀ་ལ་སོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་མ་བརྒྱད། མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་པའི་ཀླུ་བརྒྱད། ཁྱི་གདོང་མ་ལ་སོགས་པའི་གཏུམ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༥༠ ཕྲེང་། ༡༤

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 281

མོ་བརྒྱད་དེ། དེ་དག་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས། བརྒྱ་དང་ང་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བར་གསུངས་ལ། དེ་ལ་ནུས་མ་རྣམས་ལ་ནི། ཡབ་དང་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་མེད་པས་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་བགྲང་རྒྱུ་མེད་ལ། དེ་དག་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་མ་བགྲངས་ན། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་ཡང། བརྒྱ་ང་དྲུག་ཏུ་བཅུ་ཡིས་མི་ཚང་ངོ་།།
དེ་ལ་ནུས་མ་རྣམས་གཙོ་བོའ་ཡུམ་ཡིན་པས། གཙོ་བོ་དེ་དག་ལ་ཡབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་དབང་ ིདུ་བྱས་ན། གཙོ་བོ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཅིག་པུའི་ནང་དུ་ལྷ་བཅུའི་གྲངས་སུ་བགྲང་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། བུམ་པ་རྣམས་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་ཡོད་ཀྱང༌། ལྷའི་རྣམ་པར་མེད་ཅིང༌། འདིར་ལྷའི་གྲངས་སུ་བགྲང་བ་ལ་ནི་ལྷའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི །ཞལ་ཕྱག་སོགས་སྐུའི་རྣམ་པ་ལྷར་ཤར་བ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། ནོར་བུ་དང༌། དུང་དང༌། གཎྜི་དང༌། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་མཚན་མ་བཞི་དང༌། དེར་མ་ཟད་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡང་ལྷ་གྲངས་སུ་བགྲང་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ལྷའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་བརྩི་བར་བྱ་ཞེ་ན། འདིར་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་ནང་ནས་པདྨའི་འདབ་མ་མིན་པར། རང་རང་གི་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། གཙོ་ཆེ་བ་དག་བསྡུས་པ་བརྒྱ་ང་དྲུག་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་བགྲངས་པ་དང༌། གཤེགས་པ་བཞི་ལ་ཡུམ་གྱིས་ཚུར་འཁྱུད་པ་སོ་སོར་བགྲངས་པས་བརྒྱད། གཤེགས་མ་བཞི་ལ་ཡབ་ཀྱིས་ཕར་འཁྱུད་པ་སོ་སོར་བརྩིས་པས་བརྒྱད། གོང་དུའང་ལོ་གསུམ་དང་སྦྱོར་བ་ན་རྣལ་འབྱོར་མའི་ལྷ་རིགས་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་དགོས་པར་བཤད་ཅིང༌། དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པའི་ཚེ་ནའང༌། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་མས་འཁྱུད་པ་ཡབ་ལ་བསྟིམ་པ་དང༌། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་དབྱིངས་ཕྱུག་མས་འཁྱུད་པ་ཡུམ་ལ་བསྟིམ་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱང་བརྩི་དགོས་པས། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་མས་འཁྱུད་པ་སོ་སོར་བརྩིས་པ་དང༌། ཤེར་ཕྱིན་མ་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་འཁྱུད་པ་སོ་སོར་བརྩིས་པ་བཞི། དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང༌། དབྱིངས་ཕྱུག་མ་ལའང་སྦྱར་བས་བཞི། སྒྲུབ་ཐབས་ལེའུར། ཁྲོ་བོ་གཙུག་ཏོར་ཡབ་ཡུམ་ཐུགས་ཀྱི་ནང་དུ་སྟེང་གི་ཆ་ལ་འགོད་པར་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང༌། སྐུ་དཀྱིལ་དུ་བཀོད་པ་དང༌། ཁྲོ་བོ་རིགས་གཅིག་ཀྱང་འགོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐ་དད་ཡིན་པས་ལྷའི་གྲངས་སོ་སོར་བགྲང་དགོས་

282 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པས། ཐུགས་དཀྱིལ་ལ་བཀོད་པའི་གཙུག་ཏོར་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སོ་སོར་བརྩིས་པ་དང༌། ནུས་མ་བརྒྱད། ལྷག་མ་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་བགྲངས་པས་བརྒྱ་ང་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་རོ།།འོ་ན་ནུས་མ་བརྒྱད། ཀླུ་དང་རབ་གཏུམ་མ་རྣམས་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་མེད་པ་ལ། འདིར་
པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པའི་ལྷའི་ཚོགས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་དོགས་པ་བཀོད་ནས། དེའི་ལན་དུ། ནུས་མ་རྣམས་ནི་གཙོ་བོའ་ཡུམ་ཡིན་པས་རེས་མོས་ཀྱིས་ ིཔདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ལ། ཀླུ་རྣམས་ནི་འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་ན་གནས་ལ། རབ་ཏུ་གཏུམ་མ་རྣམས་འཁོར་ལོའ་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པས་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་ ིགནས་པ་དང་ཆ་མཐུན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་པདྨའི་ལྟེ་བ་དང་ཆ་མཐུན་པ་ལ་གནས་པ་འོང་བས་དེ་དག་ཀྱང་པདྨའི་གདན་ཅན་གྱི་ལྷར་བགྲང་རིགས་པར་འགྱུར་རོ།།
དེ་བས་ན་འདིར་པདྨའི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པར་ཆེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་
གཞི་མ་བཙལ་ཀྱང་གནོད་པ་ཅིའང་མེད་ཅིང༌། སྒྲུབ་ལེར། ཀླུ་དང་རབ་གཏུམ་མ་རྣམས་ལ་པདྨའི་གདན་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང༌། པདྨའི་གདན་བྱར་མི་རུང་བར་བཤད་པའང་མེད་པས། འདིར་པདྨ་ལ་གནས་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འོག་ཏུའང་ཁ་བསྐངས་སོ། །ཀླུ་དང་རབ་གཏུམ་མ་རྣམས་ལའང་པདྨའི་གདན་འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང༌། འཁོར་ལོའ་ལྟེ་བ་རྣམས་སུ་བྱ་བར་ཤིན་ ིཏུ་གསལ་ལོ། །སྲིད་པར་ཞེས་པ་འགྱུར་མང་ན། གནས་སུ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་རོ།།
ད་ནི་བཞི་པ་སླར་ཡང་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གྲངས་དང་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་སྐར་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་སྦྱར་ནས་དེ་ལས་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་བསྡུས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། ད་ནི་ཙ་རྩི་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་པ་ནས། བསྡུས་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྒྱུད་ཀྱི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་ ིགསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཞག་གཅིག་གི་ཉི་མའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་འབྲིང་དུ་བརྩིས་པ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཆས་དབུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལ་དགོས་པས། ཉིན་ཞག་སོ་སོའ་ཐོབ་སྐལ་ལ་ཆུ་ ིསྲང་ང་དྲུག་དང་དབུགས་ཕྱེད་དང་གཉིས་ལ་ཆུ་ཚོད་དུ་བྱས་པའི་ཆུ་ཚོད་གཉིས་ཐེབ་ལ། དེ་ནི་ཟླ་བའི་དབུས་ཞེས་པ་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་ན་ཆུ་སྲང་ང་དྲུག་དང༌། དབུགས་ཕྱེད་དང་གཉིས་ལ་ཆུ་ཚོད་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 283

དུ་བྱས་པའི་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ནང་དུ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་རྒྱུས་པའི་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་པོ་དེ་ནི་རིགས་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དུས་སྦྱོར་རམ། ཐུན་མཚམས་བཞིའི་རླུང་བསྲེས་པས་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ་དེ་ནི། གསུང་གི་འཁོར་ལོའ་འདབ་མའི་ལྷ་ཟུང་ ིདྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་སམ་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་བགྲངས་པས་ཉིས་འགྱུར་ཏེ། བརྒྱ་ཉི་ཤ་རྩ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ།།
ཡང་ཉི་མའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་ལོ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལོ་གཅིག་གི་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ནི།
སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚེས་ལྷ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སྟེ། དེ་ལ་དབང་པོ་སོགས་གཙོ་བོ་བཅུ་གཉིས་པདྨའི་གདན་ཅན་བརྒྱ་ང་དྲུག་གི་ནང་དུ་སོང་བས། དེའི་ཚབ་འདིར་སྒེག་སོགས་བཅུ་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐབས་ཤེས་ཟུང་ཡིན་པས་སོ་སོར་བགྲངས་པའི་ལྷ་བདུན་བརྒྱ་ཉི་ཤའོ།།དེ་ལྟར་ན་པདྨའི་འདབ་མའི་ལྷ་བརྒྱད་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་རྩ་བརྒྱད། སྔར་གྱི་པདྨའི་ལྟེ་བའི་
ལྷ་བརྒྱ་ང་དྲུག །འཁོར་ལོ་སྡོམ་ཆེན་གྱི་ལྷ་གྲངས་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་མ་གཏོགས་པ་བདུན་ཅུ། ཕྱག་རྒྱའམ་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་ལྷ་དྲུག་དང་བཅས་པས་སྟོང་བརྒྱད་ཅུ་ནི། ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་གྲངས་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་ལྔ་བརྒྱ་བཞི་བཅུའོ། །སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་དང་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དགུའི་ལྷ་དང་སྦྱར་བ་ལྟར་གྱི་ལྷ་གྲངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉི་མའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་གྲངས་དང༌། ཟླ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གྲངས་ཏེ། དེ་དག་དང་སྦྱར་བའི་ལྷའི་གྲངས་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ནི། སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤ་སྟེ། རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་དཔལ་ལྡན་རྒྱུ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་སོ།།
དེ་ཡང་རྒྱུ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལས་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་དུས་ཕྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་གྱི་
ཉིན་མོ་དང༌། ཕྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་གྱི་མཚན་མོ་བགྲོད་ཅིང་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱང༌། ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཅུས་རྫོགས་པས། དེ་ནི་རྒྱུ་སྐར་གྱི་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་གྲངས་དང༌། ལྷའི་གྲངས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་བརྟེན་པ་ལྷའི་ངོས་ནས་སྒྲ་བཤད་པའོ། །ཕྱི་རོལ་དུ་སྐར་མའི་ཆུ་ཚོད་རྣམས་གཟའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་

284 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཡིན་པ་བཞིན་དུ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ལྷ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིའང་བདག་ ིཔོ་ནི་རིགས་དྲུག་གོ།
གང་གིས་རང་གི་ལུས་ལ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྗེས་ཐོགས་
ཉིད་དུ། དགོས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ད་ནི་སུམ་ཅུ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་གྲངས་དེ་ལས། བསྡུས་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་གཙོ་ཆེ་བ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བསྡུ་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཡང་ལྷ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤ་པོ་དེ་ལས། སུམ་ཅུ་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་ལྔ་བཅུ་རྩ་བཞི་འབྱུང་ལ། ལྷ་ཐམས་ཅད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རིགས་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་བཅུ་རྩ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྒྱུར་བས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་གྲངས་ལས་བཏུས་པའི་བསྡུས་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་གཙོ་ཆེ་བར་གྱུར་པ་དག་གི་གྲངས་ཡིན་ཏེ། སྔར་བཤད་པའི་པདྨའི་གདན་ཅན་གྱི་ལྷ་བརྒྱ་ང་དྲུག་དང༌། ཕྱིའི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་གོ །ཡང་ན་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤ་ལ་སུམ་ཅུས་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་གསུམ་གྱིས་བསྒྱུར་བ་དང་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤ་ལ་བཅུ་ཡིས་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་གནད་གཅིག་ཏུ་སོང་ཞིང༌། བཅུ་ཡིས་བགོས་པ་ནི། ལྷ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་བཏུས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་རྩ་གཙོ་ཆེ་བ་དང་ལྷ་དེ་དག་སྦྱར་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། སྙིང་ཁའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་དང་སྟེང་འོག་གི་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱི་དང་དུང་ཅན་མ་སྟེ་བཅུ་པོ་དེས་ལུས་ཀྱི་རྩ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སྙིང་ཁའི་རྩ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་རྩ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་དང་ཚུལ་འདྲ་བར་སྣང་ངོ༌།།
ད་ནི་ལྔ་པོ་དེ་ལྟར་ཞག་དང་སྦྱར་བའི་ལྷ་དེ་དག་ནང་གི་རྩ་དང་སྦྱར་བ་སྟོན་པ་ནི། ད་ནི་
འཁོར་ལོ་དག་གི་རྩ་རྣམས། ཞེས་པ་ནས། རྩ་སྡོམ་པའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྩ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། གཙོ་བོ་ལྟེ་གསང་ནོར་བུའི་ཆུ་སྐྱེས་ལ། །ལུས་ངག་སེམས་ནི་འབབ་པ་རྣམས། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཐིག་ལེ་གསུམ་འཛིན་པའི་ལྟེ་གསང་ནོར་བུའི་པདྨའི་དབུས་ཀྱི་རྩ་གསུམ་ནི་རིགས་གསུམ་དང༌། སྟེང་འོག་གི་རྩ་ཆེན་དྲུག་རིགས་དྲུག་དང༌། འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་ནང་ནས་ལྟེ་བའི་ནང་སྐོར་གྱི་རྩ་དྲུག །བར་སྐོར་གྱི་རྩ་བཅུ། ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོའ་ཕྱི་སྐོར་གྱི་ནང་དང་གཞན་སྙིང་ཁའི་འཁོར་ལོའི་ཟླུམ་པོ་རྣམས་ལ་ ི

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 285

རིམ་བཞིན་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་དང༌། ཐུན་ཚོད་བརྒྱད་ཀྱི་རྩ་བཅུ་གཉིས་དང་བརྒྱད་དེ། དེ་ལྟར་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ནི། རིགས་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གོ །སོ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རོ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ཁམས་ཀྱི་དྲུག་ཚན་དྲུག་དང༌། གཟུགས་ཕུང་དྲུག་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དྲུག་ཚན་འབབ་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ལྟར་རོ་ལ་སོགས་པ་རྟེན་དང༌། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བས་ཕྱེ་བ། སོ་དྲུག་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱས་པའི་རྩ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཏེ། འཁོར་ལོ་སྡོམ་ཆེན་གྱི་ལྷ་དང་སྦྱར་བའོ། །དོན་འདི་དག་ཀྱང་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་པདྨ་གདན་ཅན་གྱི་ལྷ་དང་སྦྱར་བ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ིགཙུག་ཏོར་གྱི་རྩ་འདབ་བཞི། སྤྱི་བོའ་བཅུ་དྲུག །མགྲིན་པའི་སོ་གཉིས། སྙིང་ཁའི་བརྒྱད། ལྟེ་བའི་ ིདྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི། གསང་གནས་ཀྱི་སོ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྩ་བརྒྱ་དང་ང་དྲུག་ནི། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ིཔདྨ་གདན་ཅན་གྱི་ལྷ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ང་དྲུག་གོ །འདི་རྣམས་ལས་རྩ་དྲུག་ནི་འཁོར་ལོ་འགོག་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི། རྩ་བརྒྱ་ང་དྲུག་པོ་འདི་རྣམས་ལས་གསང་གནས་ཀྱི་ནང་རིམ་གྱི་རྩ་དྲུག་ནི་དེ་དག་ཏུ་མུན་པའི་རླུང་ཞུགས་ན་འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་རྩར་རླུང་རྒྱུ་བ་འགོག་པར་འགྱུར་རོ། །གསང་བའི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་རྩ་བཅུར་དུས་ཀྱི་རླུང་ཞུགས་པ་ཡིས་ཡུལ་འཛིན་པའི་རྩ་བཅུར་རླུང་རྒྱུ་བ་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་རྣམས་ནི་ནད་གསུམ་འདུས་པའི་རང་བཞིན་ནོ།།སླར་ཡང་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཉིས་འགྱུར་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྩ་བཞི་དང་དཔྲལ་བའི་བཅུ་དྲུག་ནི་
བད་ཀན་གྱི་ནད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཆ་སྟེ་ཉི་ཤའོ། །སླར་ཡང་ཉི་ཤ་གཉིས་སུ་འགྱུར་མགྲིན་པའི་སོ་གཉིས་དང་སྙིང་ཁའི་བརྒྱད་ན་མཁྲིས་པའི་ནད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཆ་སྟེ་བཞི་བཅུར་འགྱུར་རོ། །སླར་ཡང་ལྟེ་བའི་རྩ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་དང༌། གསང་གནས་ཀྱི་ཕྱི་རིམ་གྱི་རྩ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་རླུང་གིས་སྐྱོན་སྐྱེད་པའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་རྩ་བརྒྱད་ཅུར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །འདི་དག་ངེས་པར། སོགས་ནི། རྩ་འདི་དག་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་མ་ཟིན་ན། འཆི་བ་དང་ནད་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྟེར་ལ། དེ་འདྲའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཟིན་ན་ཚེའི་རིག་འཛིན་དང་ནད་མེད་པ་སོགས་སྟེར་བ་ཙམ་ལ་ངོ་མཚར་མེད་ཀྱི། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྟེར་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །གཙུག་ཏོར་ལ་ནི།

286 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཞེས་སོགས་གོ་སླའོ།།
དེ་ལྟར་ན་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྩ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ་འདི་དག་
བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་མ་བསྒོམས་པས་འཆི་བ་སོགས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྟེར་ལ། རྣལ་འབྱོར་པས་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གིས་འདི་དག་ལ་རྒྱུ་བའི་རླུང་དབུ་མར་བཅིངས་ཏེ་བསྒོམས་ན། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་སྟེར་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །སླར་ཡང་རྩ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། དཔལ་ལྡན་རྒྱུ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་ནང་དུ་རྩ་དང་སྦྱར་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྩ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རླུང་བཅུ་རྒྱུ་ཞིང་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་བཅུ་འབབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྩ་བརྒྱ་རེ་གཉིས་པོ་བཅུས་བསྒྱུར་བས་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤར་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་རྒྱུ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་སོ།།
དེ་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་མཆོག་གི་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་ལས་གསུངས་པའི་ ིདགོངས་པའང་། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ། ཅེས་པ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་དང༌། རྩ་དེ་དག༌ལྷ་དེ་སྙེད་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་པར་བྱ་སྟེ་བསྒོམས་པས་སྨིན་པར་བྱས་ནས། རྩ་དེ་དག་གི་རླུང་འཆིང་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ལམ་བསྒོམས་པས་རང་གི་ལུས་འཆི་བ་དང་ནད་མེད་པར་སྒྲུབ་ཅིང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་སྟེར་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདིས་ནི་རྩ་དང་ལྷ་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་ཅིང༌། འདི་དང་གོང་དུའང༌། དགོས་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་རིམ་པ་གཉིས་སུ་བྱུང་ལ། ད་ནི་དྲུག །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྤྱིར་བསྡུས་ནས་བསྟན་ན་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་སོགས་སོ་སོ་ལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། བདེ་སྟོང་ཁྱད་པར་ཅན་སྦྱར་བའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ལ་ཁྱད་མེད་ལ། དེ་ཡང་རླུང་དབུ་མར་བཅིངས་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་ལོ། །དེ་ཡང་གཙོ་བོར་རྫོགས་རིམ་གྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང༌། སྲོག་དབུ་མར་འཆིང་བའི་རྫོགས་རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི། ངེས་པར་བསྐྱེད་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 287

རིམ་གྱིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་པ་དགོས་པས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་སྲོག་དབུ་མར་འཆིང་བའི་རྫོགས་རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ཡིན་ནོ།།
དེས་ན་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་
གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྲོག་དབུ་མར་འཆིང་བའི་ཆེད་དུ་བསྒོམ་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ། གོང་དུ་རླུང་གཞན་དང་མ་སྦྱར་བར་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་དབུ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཆའི་རླུང་གི་གྲངས་འབའ་ཞིག་དང༌། ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་ལྷ་གྲངས་སྦྱར་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་གྲངས་དང་ནང་གི་རྩ་སྦྱར་ནས་བསྟན་པ་དག་གི་དགོས་པ་ཡང༌། རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ལྷ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤའི་ནང་ནས་བསྡུས་པའི་བསྡུས་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་འདི་སྙེད་ཅིག་གི་ནང་ནས། པདྨའི་གདན་ཅན་གྱི་ལྷ་བརྒྱ་དང་ང་དྲུག །རིགས་དྲུག་གི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་ལྷ་དྲུག་དང་བཅས་པ་བཏུས་ནས། དེ་དག་དང་ནང་གི་རྩ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་སྦྱར་ནས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྩ་ི 1

ལྷ་

དང་ལྷ་མོའ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩ་དེ་དག་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ ིདུ་བསྒོམ་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང༌། དེ་ལ་ཡང་ལུས་ཀྱི་རྩ་རྣམས་ཀྱི་རླུང་སོ་སོ་ཐམས་ཅད་དབུ་མར་བསྡུས་ནས་འཆིང་བ་ལ། དང་པོར་ལུས་ཀྱི་རྩའི་གནས་གང་གནད་དུ་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དུས་ནས་ལྷག་པའི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་གནས་དེ་དག་གི་རླུང་འདུ་སླ་བ་སོགས་ཀྱི་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་བར་བྱ་སྟེ། གདོད་རྫོགས་རིམ་བསྒོམས་ན་རླུང་འདུ་སླ་བ་དང༌། འདོད་པ་བཞིན་དུ་འདུ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱི། དང་པོར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་མེད་པར། དང་པོ་ནས་རྫོགས་རིམ་མཐོན་པོ་ནས་ཨན་ཚུགས་སུ་བསྒོམས་ཀྱང༌། སེམས་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཉམས་བུན་བུན་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས། རྒྱུད་སྡེ་དང་མཐུན་པའི་རླུང་འདུ་བ་གནད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས། དེས་དང་པོར་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྲོ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པ་མེད་མི་རུང་ 1 ཞོལ། ཤོག ༣༠ ན ༤ འཁོར་ལོའ་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་ི

288 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཞིང༌། དེ་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཙམ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལུས་ཀྱི་རྩ་དང༌། རླུང་གི་ངོ་བོར་བསྒོམ་པ་མེད་ཀྱང་རུང་མོད་ཀྱི། མཆོག་འགྲུབ་པ་ལ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་དགོས་པ་དེ་དག་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་གནད་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པའི་སྒོ་ནས། ལུས་ཀྱི་རྩ་ལ་སོགས་པའི་གནད་དེ་དང་དེ་ལྷའི་ངོ་བོར་བསྒོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྩ་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གནས་པ། ིཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།
ཡང་བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར། ལུས་ཀྱི་རྩ་ཁམས་རྣམས་ལུས་ཀྱི་
གནས་དེ་དང་དེར་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་འདིར་མི་གསལ་བས། འདིར་ནི་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ནང་གི་ལུས་ཀྱི་རྩ་དེ་དང་དེའི་རང་བཞིན་དུ་མོས་ནས་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ལ་རྒྱས་པར་རྒྱུ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང༌། བསྡུས་རྒྱུད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལྟ་བུ་བསྒོམས་ནས། ནང་གི་ཚིགས་ཀྱི་རྩ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སོགས་ཀྱང་ཚེས་ཀྱི་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་རེ་རེ་ནས་མོས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་པར་བསྒོམ་པ་བྱུང་ན་མཆོག་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་དུ་མི་བསྒོམ་ནའང༌། ལྷ་རྣམས་གཙོ་ཆེ་བ་བརྒྱ་ང་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་ཤིང༌། རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་རིགས་དྲུག་དང་བཅས་པས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས། ནང་གི་ལུས་ཀྱི་རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས། ནང་གི་རྩ་དེ་དག་ཕྱིའི་ལྷ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པ་དེ་དག་གི་ངོ་བོར་མོས་ནས་བསྒོམ་པ་ཙམ་ངེས་པར་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། ལྷ་དང་རྩའི་གཙོ་བོ་རྣམས་བསྡོམས་པའི་ངེས་པ་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྒོམ་1

པ་ལ་པདྨའི་གདན་ཅན་གྱི་ལྷ་བརྒྱ་ང་དྲུག་པོ་འདི་ཙམ་
ཞིག་རྟེན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པ་ལ། རང་རང་གི་གནས་སུ་བཀོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ཉིད་གཞུང་འདི་དག་གིས་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་བསྒོམ་པའི་ཆེད་མ་ཡིན་ན། འདིར་ལྷའི་གཙོ་བོ་བསྡུས་2

པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༠ བ ༢ སྨིན་བྱེད་དུ་བསྡུས་པ་ལ་
2 ཞོལ། ཤོག ༣༠ བ ༣ གཙོ་བོ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 289

དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་དོ།།
དེས་ན་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་ག་ཁོར་ཡུག་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ། བརྟེན་པ་ལྷ་ལྷག་མ་རྣམས་མི་འགོད་པར་བརྒྱ་ང་དྲུག་པོ་ཙམ་ཞིག་བཀོད་ནས་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ནང་གི་རྩའི་གཙོ་བོ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་གི་རང་བཞིན་དུ་མོས་ནས། རྩ་དེ་དག་ལ་རྒྱུ་བའི་རླུང་ཐམས་ཅད་དབུ་མར་འབོག་པའི་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྒོམ་པ་ནི། གཞུང་འདི་དག་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམས་པས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་ལས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྒོམ་པའི་ཐབས་ཤེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་བསྒོམས་པས་རིགས་དྲུག་གི་རྩ་བསྲུང་བ་ཞེས་པ། སྟེང་གི་རོ་རྐྱང་གི་རྩའི་རྒྱུ་བ་དབུ་མར་བཅིངས་ཤིང༌། འོག་གི་བཤང་གཅིའི་ལམ་ལ་རྒྱུ་བའི་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་དུང་ཅན་མར་བཅིངས་པས། འཆི་བ་མེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ ིགཅོད་ལ། སྲོག་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དབུ་མར་འཆིང་མ་ནུས་ན་དེའི་སྐྱེ་འཆིའི་རྒྱུན་བཅད་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང༌། ངེས་པར་འཆི་བའི་ཡུལ་གཅོད་ ིཔར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་བསྟན་པ་ནི། ད་ནི་དྲུག །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ནས་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་སྲོག་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང༌། སྐྱེས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་གཙོ་བོར་བསྒོམ་པ་ཡིན་པ་འདི་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ལྔ་བཅུའི་ཆས་མཆོག་གི་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་ ིལས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འབྱུང་བ་སྟེ། ཨི་ཊ་ལ་སོགས་པ་དུང་ཅན་མའི་མཐའི་རྩའི་དབྱེ་བས་སོ།།ཕྱི་རོལ་ཏུ་ནི་དྲང་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་གོ་
བ་ཆགས་པ་བྱས་ནས། རླུང་འགོག་པའི་སྨིན་བྱེད་དུ་བསམས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ནང་གི་རྩའི་ངོ་བོར་མོས་ནས་བསྒོམ་པ་ནི་ངེས་དོན་དང་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ། ནང་དུ་ལུས་ཀྱི་རྩ་ཁམས་རླུང་གསུམ་གང་གིའང་རང་བཞིན་དུ་མོས་རྒྱུ་མེད་པར་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་ཙམ་ནི་དྲང་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀའང་བསྐྱེད་རིམ་དུ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང༌། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་མི་

290 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

འགྲོའ་སྒོ་ནས་དྲང་ངེས་སུ་གསུངས་པའོ། །མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ ིཀྱི་རྒྱལ་པོ། ཞེས་སོགས་སོ། །མདོར་བསྡུས་གསུམ་པའི་དཀའ་བའི་གནས་བཤད་པའོ།།
ད་ནི་མདོར་བསྡུས་བཞི་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོར་གནས་པ་བཅུ་གཅིག་པ་ཉི་
ཟླ་མེའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་གནས་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་ཉི་ཟླའི་འཆི་ལྟས་གཉིས་ནི། དུས་མ་ཡིན་པ་དང༌། མེ་སྟེ་སྒྲ་གཅན་ནམ་དབུ་མའི་འཆི་ལྟས་ནི་དུས་སུ་འཆི་བའི་ལྟས་སོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོར། དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་ཟླ་བའི་འཆི་ལྟས་སྟོན་པ་ནི། ད་ནི་སྲོག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་པ་ནས། ཟླ་བའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་གི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལྟེ་བ་ན་དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རླུང་རྒྱུ་བའི་རྩ་འདབ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེའི་གཡས་ཀྱི་རྩ་དྲུག་ལ། གླང་ལ་སོགས་པ་མཉམ་པའི་དུས་སྦྱོར་དྲུག་དང༌། གཡོན་གྱི་རྩ་འདབ་དྲུག་ལ། ལུག་ལ་སོགས་པ་མི་མཉམ་པའི་དུས་སྦྱོར་དྲུག་གི་རླུང་རྒྱུ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་མཉམ་པ་དྲུག་གི་དབུགས་ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་གཡས་མ་དྲུག་ལས་འོངས་པ་ནི་སྟེང་དུའང་སྣ་སྒོ་གཡས་ནས་རྒྱུ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཡོན་གྱི་དྲུག་སྣ་གཡོན་ནས་རྒྱུའོ། །ཕྱི་རོལ་ཏུ་ནི་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཕོ་བ་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་དྲུག་དྲུག་པོ་དག་སྤེལ་ནས་མི་འབྱུང་བར། མཉམ་པ་དྲུག་བྱང་བགྲོད་ཀྱི་ཟླ་བ་དྲུག་དང༌། མི་མཉམ་པ་དྲུག་ལྷོ་བགྲོད་ཀྱི་ཟླ་བ་དྲུག་ལ་བར་མ་ཆད་པར་འཕོ་ཡང༌། ནང་དུ་ནི་གཡོན་གྱི་མི་མཉམ་པ་དྲུག་ཀྱང༌། བར་དུ་མཉམ་པ་རེ་གཡས་ལ་རྒྱུ་བས་བར་ཆོད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་མཉམ་པ་དྲུག་ཀྱང་མི་མཉམ་པ་རེ་རེ་གཡོན་ནས་རྒྱུ་བའི་བར་ཆོད་པའི་སྒོ་ནས་གཡས་ལ་རྒྱུའོ།།
དེ་ལ་བུ་མངལ་དུ་ཆགས་པའི་ཚེ་ནི་བུ་དེ་ལ་རླུང་གི་འཕོ་བ་མེད་ཅིང༌། སྐྱེ་བའི་ཚེ་ནའང་
མ་དང་བུ་གང་གིའང་ནང་གི་དུས་སྦྱོར་གང་ལ་འདུག་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་དང༌། རྩིས་ཟིན་པའི་སྐར་རྩིས་པའང་དཀོན་པས། ལུག་གི་དུས་སྦྱོར་ལ་སྐྱེས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཕྱིའི་དུས་སྦྱོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེས་ན་ལུག་གི་དུས་སྦྱོར་ལ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐྱེས་པའི་རྗེས་ནས། ལུག་གི་དུས་སྦྱོར་གྱི་ལྟེ་བའི་རྩ་ལ་ཞག་གཅིག་བར་མ་ཆོད་དུ་རླུང་བབས་ནས། ཞག་གཅིག་པ་དེ་ལ་སྣ་བུག་གཡོན་ཁོ་ན་ནས་རླུང་བར་མ་ཆད་དུ་རྒྱུས་ན། སྐྱེས་བུ་དེ། དེ་ནས་བརྩིས་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 291

པའི་ཟླ་བ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ན་འཆི་ཞིང༌། དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་ཐུབ་བོ།།
འོ་ན་ཟླ་བ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ན་འཆི་ན། དེའི་བར་ལ། དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རླུང་འབབ་
པའི་རྩ་འདབ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་རིམ་བཞིན་རླུང་གིས་དོར་ནས་སྐམ་དགོས་པས། ཟླ་བ་ཅི་ཙམ་རེ་ན་རྩ་འདབ་རེ་རླུང་གིས་འདོར་ཞེ་ན། ཟླ་བའི་འཆི་ལྟས་འདི་ལ། གཡོན་ནས་རིམ་བཞིན་རྩ་འདབ་གཅོད་པའམ་སྐམ་པས། དང་པོར་གཡོན་གྱི་རྩ་འདབ་དང་པོ་གཅོད་པ་ལ་ཞག་གསུམ་གྱི་དམན་པའི་ཟླ་བ་དྲུག་དགོས་ཤིང༌། དེ་ཡང་དང་པོར་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རླུང་ཞག་གཅིག་རྒྱུ། དེ་ནས་རང་བཞིན་པ་ཞག་ཉེར་དགུ །དེ་ནས་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཞག་སུམ་ཅུར་གཅིག་གིས་མ་ཚང་བའི་ཉེར་དགུ་ལ་ནི། རང་བཞིན་པའི་རླུང་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་འཆི་ལྟས་མི་རྒྱུའོ། །དེ་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་འཆི་ལྟས་ཞག་གཅིག །དེ་ནས་རང་བཞིན་པའི་ཞག་ཉེར་དགུ །དེ་ནས་ཟླ་བ་བཞི་པ་ལ་ཞག་ཉེར་དགུ་ལས་མེད་ཅིང༌། འཆི་ལྟས་མི་རྒྱུ། དེ་ནས་ཟླ་བ་ལྔ་པ་ལ་ཐོག་མར་འཆི་ལྟས་རྒྱུ་བ་ཞག་གཅིག །དེ་རྗེས་རང་བཞིན་པ་ཉེར་དགུ །དེ་ནས་ཟླ་བ་དྲུག་པ་ལ་ཞག་ཉེར་དགུ་ལས་མེད་ཅིང༌། འཆི་ལྟས་མི་རྒྱུའོ།།
དེ་ལྟར་འཆི་ལྟས་ཞག་རེ་ཐོག་མར་རྒྱུ་བ་དང་བཅས་པས་ཞག་སུམ་ཅུར་ལོངས་པའི་ཟླ་
བ་གསུམ་དང་། ཞག་ཉེར་དགུ་རེ་ལས་མེད་པ་འཆི་ལྟས་མི་རྒྱུ་བའི་ཟླ་བ་གསུམ་སྟེ། དྲུག་གིས་རྩ་འདབ་དང་པོ་གཅོད་ཅིང༌། རླུང་གིས་འདོར་རོ། །དེ་ནས་རྩ་འདབ་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་གཅིག་པའི་བར་རྣམས་ལ་ནི། དང་པོར་འཆི་ལྟས་ཞག་རེ། དེ་ནས་རང་བཞིན་པ་ཉེར་དགུ་རེ་རྒྱུ་བར་མཚུངས་པའི་ཟླ་བ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་རྩ་འདབ་རེ་རེ་གཅོད་པར་ཁྱད་པར་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར། རྩ་འདབ་བཅུ་གཅིག་པ་བཅད་ཚར་བ་ཡན་ཆད་ལ། ཟླ་བ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཏུ་ཞག་གསུམ་གྱིས་དམན་པ་རྫོགས་སོ། །དེ་ནས་ཞག་གསུམ་པོ་དེ་ལས། ཞག་གཉིས་ཀྱིས་རྩ་འདབ་བཅུ་གཉིས་པ་གཅོད་ལ། ལྷག་མ་ཞག་གཅིག་དབུ་མར་རྒྱུས་པས། རྩ་འདབ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟེ་བ་དབུ་མ་གཅོད་པའམ་དབུ་མ་རླུང་གིས་འདོར་ཏེ། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དབུ་མར་རླུང་འཆིང་མི་ནུས་པ་རྣམས་འཆིའོ།།

292 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

དེ་ལ་འགྲེལ་པར། འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང༌། རྩ་གཉིས་དང༌།1

ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ནི། ཟླ་བ་སྔ་མའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རླུང་རྒྱུས་པའི་ཞག་གང་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཟླ་བ་དེའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཞག་ཀྱང་བསྣན་ཏེ། བསྡོམས་ནས་བརྩིས་པའི་གྲངས་ཡིན་གྱི། ཟླ་བ་དེ་རང་ལ་རྒྱུས་པའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཞག་གྲངས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་ནི་མི་འབབ་བོ། །ཞེས་པ་འགྱུར་མ་དག་པ་སྟེ། རྩ་མི་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་ལ་བཞི། ཞེས་ཡོད་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །དེ་ནས་གཡོན་པའི་རྩ་ལ་འོག་ཏུ་ཟླ་བའི་རླུང༌། ཞེས་པ་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །སྙིང་སྟོབས་དང་རྡུལ་དང་མུན་པའི་དབྱེ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩ་འདབ་བཅུ་གཅིག་པ་ཡན་ཆད་གཅོད་པ་ལ་རྩ་འདབ་རེ་ལ་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཞག་གསུམ་གསུམ་འཕེལ་བ་དེ་དག །རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་སྦྱར་བའོ། །ཟླ་བའི་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་རྩ་འདབ་འདོར་ཚུལ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ། ཁྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོ་དགོད་པ་གསུངས་པ་ནི་ལོགས་སུ་དཔེ་ཆུང་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་གོ་སླའོ།།
ད་ནི་ལྔ་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་པ་ནས། ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །ཞེས་
པའི་བར་གྱིས་ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། འཆི་ཞག་དང་ཚེ་ལྷག་ཇི་ཙམ་ཡོད་དཔྱད་པ། རྩ་འདབ་འདོར་བའི་ཞག་གི་རྒྱུ་ཚུལ། རྩ་འདབ་འདོར་བའི་ཞག་དང་ཞག་ལྷག །འཆི་ཞག་རྣམས་རྩ་འདབ་གཅོད་པའི་ཞག་ལ་གཏོགས་མི་གཏོགས། འཆི་ཞག་རྣམས་ཚེ་ལྷག་ལ་གཏོགས་མི་གཏོགས། འཆི་ཞག་གི་ཞག་རྣམས་སྔ་མའི་སྟེང་དུ་ཕྱི་མ་བསྣོན་པ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པ་དྲུག་གོ །དང་པོ་ནི། ལྟེ་བ་ན་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་འདབ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་འདབ་མ་དང་པོ་ལ་རླུང་སྣ་བུག་གཡས་ནས་བར་མ་ཆད་པར་ཞག་ལྔ་རྒྱུས་ན་ལོ་གསུམ་ལས་མི་ཐུབ་ཅིང༌། དེ་ནི་ཐུབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདབ་མ་གཉིས་པ་ལའང་བཅུ་དང༌། གསུམ་པ་ལ་བཅོ་ལྔ་དང༌། བཞི་པ་ལ་ཉི་ཤ་དང༌། ལྔ་པ་ལ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་དང་། དྲུག་པ་ལ་ཉེར་དྲུག་དང༌། བདུན་པ་ལ་ཉེར་བདུན་དང༌། བརྒྱད་པ་ལ་བཅོ་ལྔ་དང༌། དགུ་པ་ལ་བཅུ་དང༌། བཅུ་པ་ལ་ལྔ་དང༌། བཅུ་གཅིག་པ་ལ་གསུམ་དང༌། བཅུ་གཉིས་པ་ལ་གཉིས་རྣམས་སྣ་བུག་གཡས་ནས་བར་མ་ཆད་དུ་རྒྱུས་ན། རིམ་པ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༥༨༥ ཕྲེང་། ༡༩

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 293

བཞིན། ལོ་གཉིས་དང༌། ལོ་གཅིག་དང༌། ཟླ་བ་དྲུག་དང༌། ཟླ་བ་གསུམ་དང༌། ཟླ་བ་གཉིས་དང༌། ཟླ་བ་གཅིག་དང༌། ཞག་ཉེར་གཅིག་དང༌། ཞག་བཅུ་དྲུག་དང༌། ཞག་བཅུ་གཅིག་དང༌། ཞག་གསུམ་དང༌། ཞག་གཅིག་ན་འཆིའོ།།
གཉིས་པ་རྩ་འདབ་འདོར་བའི་ཞག་གི་རྒྱུ་ཚུལ་ནི། འདབ་མ་དང་པོ་ནས་སྣ་བུག་གཡས་
ལ་ཐོག་མར་བར་མ་ཆད་པར་འཆི་ཞག་ལྔ་རྒྱུ། དེ་ནས་ཞག་རང་བཞིན་པ་སུམ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ། དེ་བཞིན་དུ་འདབ་མ་གཉིས་པ་ལ་ཐོག་མར་རང་བཞིན་པ་ཉེར་ལྔ། དེ་ནས་འཆི་ལྟས་ཞག་བཅུ། དེ་ནས་རང་བཞིན་པ་སུམ་བརྒྱ་བཅུ། རྩ་འདབ་གསུམ་པ་ལ་ཐོག་མར་རང་བཞིན་པ་བཞི་བཅུ། དེ་ནས་འཆི་ཞག་བཅོ་ལྔ། དེ་ནས་རང་བཞིན་པ་བརྒྱ་བཅོ་ལྔ། བཞི་པ་ལ་ཐོག་མར་རང་བཞིན་པ་ལྔ་བཅུ། དེ་ནས་འཆི་ཞག་ཉི་ཤ། དེ་ནས་རང་བཞིན་པ་བཅུ་གཉིས། ལྔ་པ་ལ་ཐོག་མར་རང་བཞིན་པ་སོ་གཉིས། དེ་ནས་འཆི་ཞག་ཉེར་ལྔའོ། །དྲུག་པ་ལ་ཐོག་མར་རང་བཞིན་པ་གཉིས། དེ་ནས་འཆི་ཞག་ཉེར་དྲུག །བདུན་པ་མན་ཆད་ལ་ནི་རྩ་འདབ་རེ་རེ་འདོར་བའི་ཞག་གྲངས་ལ། འཆི་ཞག་དང་རང་བཞིན་པའི་ཞག་གཉིས་གཉིས་སུ་འབྱེད་རྒྱུ་མེད་ཀྱི། སྔར་བཤད་པའི་འཆི་ལྟས་རྒྱུ་བའི་ཞག་གྲངས་དེ་ཉིད་རྩ་འདབ་འདོར་བའི་ཞག་གྲངས་ཡང་ཡིན་ནོ།།
ཁ་ཅིག་རྩ་འདབ་གསུམ་པ་ལ་ཐོག་མར་རང་བཞིན་པ་ཉེར་ལྔ། དེ་ནས་འཆི་ཞག་བཅོ་ལྔ་
དང། ལྔ་པ་ལ་ཐོག་མར་རང་བཞིན་པ་ཉེར་བརྒྱད། དེ་ནས་འཆི་ཞག་ཉེར་ལྔ། དེ་ནས་རང་བཞིན་པ་བཞི་དང། དྲུག་པ་ལ་ཐོག་མར་རང་བཞིན་པ་གཅིག །དེ་ནས་འཆི་ཞག་ཉེར་དྲུག །དེ་ནས་རང་བཞིན་པ་གཅིག་རྒྱུའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་རྩ་འདབ་གསུམ་པའི་འཆི་ཞག་ཚེ་ལྷག་ལ་གཏོགས་ན། རྩ་འདབ་གསུམ་པ་ལ་འཆི་ལྟས་ཐོག་མར་རྒྱུས་པ་ནས་ཚེ་ལྷག་ལོ་གཅིག་ལས་མི་འོང་རྒྱུ་ལ། ལོ་གཅིག་དང་ཞག་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས། རྩ་འདབ་གསུམ་པའི་འཆི་ཞག་ཚེ་ལྷག་ལ་མི་གཏོགས་པར་ཐལ་བ་དང༌། རྩ་འདབ་ལྔ་པ་ལ་ཚེ་ལྷག་གི་ཞག་དགུ་བཅུ་ལས་མི་འོང་རྒྱུ་ལ། གོ་ལྔ་དང་དྲུག་པ་ལ་ཚེ་ལྷག་གི་ཞག་དྲུག་ཅུ་ལས་མི་འོང་རྒྱུ་ལ། རེ་བཞི་འོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྩ་འདབ་འདོར་བའི་ཞག་དང་ཞག་ལྷག་ནི། སྤྱིར་ལོ་གསུམ་ལ་ཞག་སྟོང་བརྒྱད་ཅུ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་ནས་འདབ་མ་དང་པོ་འདོར་བ་ལ་ཞག་སུམ་བརྒྱ་སོ་ལྔ། ཞག་ལྷག་མ་

294 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བདུན་བརྒྱ་ཞེ་ལྔ། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་འདབ་གཉིས་པ་འདོར་བ་ལ་ཞག་སུམ་བརྒྱ་ཞེ་ལྔ། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་ཚེའི་ལྷག་ཞག་བཞི་བརྒྱ། རྩ་འདབ་གསུམ་པ་འདོར་བ་ལ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ། ཞག་ལྷག་ཉིས་བརྒྱ་སུམ་ཅུ། རྩ་འདབ་བཞི་པ་འདོར་བ་ལ་ཞག་གྱ་གཉིས། ཞག་ལྷག་བརྒྱ་ཞེ་བརྒྱད། རྩ་འདབ་ལྔ་པ་འདོར་བ་ལ་ཞག་ལྔ་བཅུ་རྩ་བདུན། ཞག་ལྷག་གོ་གཅིག།།རྩ་འདབ་དྲུག་པ་འདོར་བ་ལ་ཞག་ཉེར་བརྒྱད། ཞག་ལྷག་རེ་གསུམ། བདུན་པ་མན་ཆད་རང་རང་གི་འཆི་ཞག་གི་གྲངས་ཀྱི་འདབ་མ་འདོར་ཞིང༌། ལྷག་ཀྱང་དེས་ཤེས་པར་ནུས་སོ།།
བཞི་པ་འཆི་ཞག་རྣམས་རྩ་འདབ་གཅོད་པའི་ཞག་ལ་གཏོགས་མི་གཏོགས་དཔྱད་པ་
ནི། འཆི་ཞག་རྣམས་རྩ་འདབ་གང་ལ་རྒྱུས་པ་དེ་དང་དེ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་འདབ་མ་དེ་དག་འདོར་བའི་ཞག་ཏུ་མི་གཏོགས་པ་མི་རིགས་ཤིང༌། མི་གཏོགས་པ་བྱས་ན། འདབ་མ་རེ་རེ་འདོར་བ་ལ་སྔར་བཤད་པའི་ཞག་གྲངས་དེ་མི་ཚང་ངོ༌། །དཔེར་ན། འདབ་མ་དང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ཐོག་མར་འཆི་ཞག་ལྔ། དེ་ནས་རང་བཞིན་པ་སུམ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔར་བྱས་ནས། དེ་ལྟ་ན་འདབ་མ་གཉིས་པ་སོགས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པས། འདབ་མ་གཉིས་པ་མན་ཆད་ལ། ཞག་བདུན་བརྒྱ་ཞེ་ལྔ་ལས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང༌། ཚེ་ལྷག་གི་གྲངས་རྣམས་འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ།།
ལྔ་པ་འཆི་ཞག་རྣམས་ཚེ་ལྷག་ལ་གཏོགས་མི་གཏོགས་དཔྱད་པ་ནི། སྣ་བུག་འདི་ལ།
རྩ་འདི་ནས་བར་མ་ཆད་པར་ཞག་འདི་ཙམ་ཞིག་རླུང་རྒྱུས་ན། དེ་ནས་འདི་ཙམ་ན་འཆི་ཞེས་ཟེར་བས། འཆི་ཞག་རྣམས་ཚེ་ལྷག་ལ་མི་གཏོགས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་ནའང༌། འདབ་མ་དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི། འཆི་ཞག་གི་གྲངས་རྣམས་ཚེ་ལྷག་ལ་གཏོགས་དགོས་པར་སྣང་སྟེ། འདབ་མ་དང་པོ་ནས་སྣ་བུག་གཡས་ལ་བར་མ་ཆད་དུ་ཞག་ལྔ་ལས་མེད་ལ། འཆི་ཞག་ཚེ་ལྷག་ལ་མི་གཏོགས་ན། ཞག་ལྷག་བདུན་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་འོང་བ་སོགས་མི་འགྲིགས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བས་སོ། །འདབ་མ་ལྔ་པ་མན་ཆད་ལ་ནི་མུ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་འདབ་མ་ལྔ་པ། དྲུག་པ། བདུན་པ། བརྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི། རང་རང་གི་འཆི་ཞག་རྣམས་རང་རང་གི་ཚེ་ལྷག་ལ་མི་གཏོགས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཏོགས་ན། ལྔ་པ་ལ་ཚེ་ལྷག་ཟླ་བ་གསུམ་ལས་མི་འོང་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 295

རྒྱུ་ལ། ཟླ་བ་བཞི་འོང་བ་ནས། བརྒྱད་པ་ལ་ཚེ་ལྷག་ཞག་ཉེར་གཅིག་ལས་མི་འོང་རྒྱུ་ལ། དྲུག་འོང་བའི་བར་གྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས་སོ།།
དགུ་པ་ལ་ནི། འཆི་ཞག་བཅུ་པོ་ཚེ་ལྷག་གི་ཞག་བཅུ་དྲུག་པོའ་གྲངས་ལ་རིལ་པོ་གཏོགས་ ིཔར་བྱས་ནས། ཚེ་ལྷག་བཅུ་དྲུག་ལས་ཐལ་ནས་ཞག་ཉེར་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཁོ་རང་གི་འཆི་ཞག་བཅུ། འདབ་མ་བཅུ་པ་གཅོད་པའི་འཆི་ཞག་ལྔ། བཅུ་གཅིག་པའི་གསུམ། བཅུ་གཉིས་པའི་གཉིས། དབུ་མ་གཅོད་པའི་ཞག་གཅིག་རྣམས་ཡོད་པས་སོ། །གཅིག་ཀྱང་མི་གཏོགས་པ་བྱས་ན་ཚེ་ལྷག་ཞག་བཅུ་དྲུག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར། རྩ་འདབ་ལྷག་མ་གཅོད་པའི་འཆི་ཞག་ལྔ་དང༌། གསུམ་དང༌། གཉིས་དང༌། གཅིག་སྟེ། བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ལས་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་དགུ་པའི་འཆི་ཞག་བཅུ་པོ་ལས་ཕྱེད་ཚེ་ལྷག་ཏུ་བགྲང་ཞིང་ཕྱེད་མི་བགྲང་ངོ༌། །བཅུ་པའི་ཚེ་ལྷག་ཞག་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ལ་ནི། ཁོ་རང་གི་འཆི་ཞག་ལྔ་པོ་རིལ་པོ་གཏོགས་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་མི་གཏོགས་པ་ལ་ལྷག་ཞག་དྲུག་ལས་མེད་པས་སོ། །བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་རིམ་བཞིན་ཚེ་ལྷག་ཞག་གསུམ་དང༌། གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ལ་ནི། རང་རང་གི་འཆི་ཞག་གསུམ་དང༌། གཉིས་བཤད་པ་དེ་དག་མི་གཏོགས་ཏེ། གཏོགས་ན་རིམ་བཞིན། ཚེ་ལྷག་ཞག་དྲུག་དང༌། གསུམ་དུ་འགྱུར་བས་སོ།།
དེས་ན་འདི་དག་ལ་རང་གི་འཆི་ཞག་རང་གི་ཚེ་ལྷག་ལ་རིལ་པོ་གཏོགས་པ་དང༌། རིལ་
པོ་མི་གཏོགས་པ་དང༌། ཕྱེད་གཏོགས་ཤིང་ཕྱེད་མི་གཏོགས་པ་སྟེ། མུ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་འཆི་ཞག་དང་ཚེ་ལྷག་གི་ཞག་གྲངས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདི་སྙམ་དུ་འཆི་ཞག་དང་རང་བཞིན་པའི་ཞག་གི་རྒྱུ་ཚུལ་སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང༌། འདབ་མ་བཞི་པ་མན་ཆད་ལ། ཚེ་ལྷག་ཟླ་བ་དྲུག་ཡོད་ཅིང༌། ལྔ་པ་མན་ཆད་ལ་ཟླ་བ་གསུམ་ཡོད་པས། བཞི་པ་ལ་ལྔ་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་མ་སོང་བའི་ཚེ་ལྷག་ཟླ་བ་གསུམ་འོང་དགོས་པ་ལ། གྱ་དགུ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང༌། དེ་ལྟར་བརྩིས་པས་ལྔ་པ་ལ་དྲུག་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་མ་སོང་བའི་ཚེ་ལྷག་ཞག་སུམ་ཅུ་འོང་རྒྱུ་ལ་ཉེར་བརྒྱད་དང༌། དྲུག་པ་ལ་བདུན་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་མ་སོང་བའི་ཚེ་ལྷག་ཞག་སུམ་ཅུ་འོང་རྒྱུ་ལ་ཉེར་བདུན་དང༌། འདབ་མ་བཞི་པ་ལ། ཚེ་ལྷག་

296 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

འདབ་མ་ལྷག་མ་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཞག་དགུ་བཅུ་ལས་མི་འོང་རྒྱུ་ལ། གོ་གཅིག་དང༌། འདབ་མ་ལྔ་པ་ལ། ཚེ་ལྷག་ཞག་དགུ་བཅུ་ལས་མི་འོང་རྒྱུ་ལ། གོ་གཅིག་དང༌། དྲུག་པ་ལ་ཚེ་ལྷག་འདབ་མ་ལྷག་མ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཞག་སུམ་ཅུ་ལས་མི་འོང་རྒྱུ་ལ། སོ་དྲུག་སོགས་མི་འགྲིག་པ་འདི་ལྟར་འོང་བ་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་ཚེ་ལྷག་གི་གྲངས་དེ་དག་ནི། འདབ་མ་བཞི་པ། ལྔ་པ། དྲུག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཚེ་ལྷག་ལ་ཞག་དྲུག་མ་ཚང་བ་དེ་ཉིད་འདབ་མ་དྲུག་པའི་ཚེ་ལྷག་ལ་ཞག་དྲུག་ལྷག་པས་ཁ་བསྐང་བ་ན། ཐོབ་ཐང་ལ། ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་གྲངས་འགྲིབ་པ་ལ་དགོངས་པས་སྐྱོན་མེད་ལ། འདབ་མ་དྲུག་པའི་སྐབས་སུ་སོ་དྲུག་བྱུང་བས་འདབ་མ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་ཞག་གསུམ་དང༌། བཅུ་གཉིས་པ་ལ་གཉིས་དང༌། དབུ་མའི་ཞག་གཅིག་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དྲུག་པའི་སྐབས་སུ་ཞག་ལྷག་སུམ་ཅུ་ཁོ་ན་བྱས་ན། དེ་འདབ་མ་བཅུ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྫོགས་པས་བཅུ་གཅིག་པ་མན་གྱི་ཞག་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞག་གྲངས་དེ་ལྟར་མི་འོང་རྒྱུ་མ་ཡིན་གྱི། ངེས་པར་འོང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་དགུ་འོང་རྒྱུ་ལ་གོ་གཅིག་བྱུང་བ་ནི། མཐའི་དབུ་མ་གཅོད་པའི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པས་གོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། རྩ་འདབ་གཅོད་པའི་ཞག་གྲངས་གོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ།།
དྲུག་པ་འཆི་ཞག་གི་གྲངས་རྣམས་སྔ་མའི་སྟེང་དུ་ཕྱི་མ་བསྣོན་པ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པ་ནི།
འཆི་ཞག་བཅུ་དང་བཅོ་ལྔར་བྱེད་པ་སོགས་རྣམས་འདིར་ནི་ཟླ་བའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་སྐབས་ལྟར། སྔ་མའི་སྟེང་དུ་བསྣན་ནས་བརྩིས་པའི་ཞག་གྲངས་མ་ཡིན་གྱི། རྩ་འདབ་གཉིས་པ་གཅོད་པ་རང་གི་སྐབས་སུ། འཆི་ཞག་བཅུ་བར་མ་ཆད་པར་རྒྱུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྩ་འདབ་གཅོད་པའི་ཞག་གྲངས་རྣམས་འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་བུ་ཆོས་རྗེ་དམ་པ། ན་རེ། ནཱ་རོ་པས། རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་གཅོད་པ་ལ་འཕོ་བ་ལྔས་ཉིན་ཞག་བཅོ་ལྔ་འཕོ་བ་བཞིས་ཉིན་ཞག་བཅུ། འཕོ་བ་གསུམ་གྱིས་ཉིན་ཞག་ལྔ། འཕོ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཉིན་ཞག་གསུམ། ཞེས་གསུངས་པས་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཉིན་ཞག་ཉི་ཤ་རྩ་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་རྩ་བརྒྱད་པ་དང༌། དགུ་པ་དང༌། བཅུ་པ་དང༌། ཁྱིམ་གྱི་རྩ་བཅུ་གཅིག་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་འབབ་པར་བྱེད་པ་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 297

ནི་ཉི་མའི་རབ་ཏུ་རྒྱུ་བས་འདོར་ཏེ།1

ཞེས་གཡས་གཅིག་པུ་ནས་འབབ་པར་གསུངས་པས་དེ་དང་
འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།
སློབ་དཔོན་ནཱ་རོ་པས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ནི། ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ་གཅོད་པ་མན་
ཆད་ལ། རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ་བཅད་ཚར་ནས་དགུ་པ་གཅོད་པ་ལ་འཕོ་བ་དང༌། དེ་ནས་རྩ་འདབ་བཅུ་པ་གཅོད་པ་ལ་འཕོ་བ་སོགས་ཀྱི་འཕོ་བ་ལྔ་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་ནི་སྣ་བུག་གཡས་གཅིག་པུ་ལ་རྒྱུ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་རྩ་འདབ་དང་སྣ་བུག་གི་འཕོ་བ་མ་ཕྱེད་པར་ཚད་ལྡན་གྱི་པཎྜིཏ་ལ་ཉེས་པ་འཛིན་པ་ལ་རིངས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །དེ་ལྟ་མིན་ན། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང༌། ཟླ་བའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འཆི་ལྟས་ཀྱི་རླུང་ཞག་ཉི་ཤ་སོགས་སྣ་བུག་གཡོན་གཅིག་པུ་ནས་རྒྱུ་བར་བཤད་པ་དང༌། འཕོ་བ་བཅུས་ཉིན་མཚན་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་བཤད་པའང་ནང་འགལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་གྱིས་ཤིག།
དེ་ལྟར་བཤད་པ་དག་གིས་ཚིག་དོན་ཀྱང་ཤེས་པར་ནུས་ལ། ཁྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོ་དགོད་
པ་དཔེ་ཆུང་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདིར་ཁ་བུ་སོགས་ཅིག །ཟླ་བ་དང་ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་འདི་གཉིས་ནང་གི་སྙེ་མ་ལས་དུས་འཆིར་བྱས་པ་པཎྜི་ཏའི་ནོར་བ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང༌། བི་བྷུ་ཏིས་མཛད་པའི་ནང་གི་སྙེ་མ་ལས་ནི། ནད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་སྙོམས་པ་ཡིན་ལ། མི་སྙོམས་པའི་ཚེ་སྲོག་མི་སྙོམས་པས་ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་སྐྱོན་གྱི་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆིའོ།2

།ཞེས་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་ལྟས་སུ་གསལ་བར་བཤད་པས། དཔེ་མ་དག་པས་
འཁྲུལ་བའམ་མ་བརྟགས་པར་གསལ་ལོ།།
ད་ནི་གསུམ་པ་དུས་སུ་འཆི་བའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ལ། མུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་
མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་དང༌། འཐད་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་པར་དམ་བཅའ་བས་མཚམས་སྦྱར་བ་དང༌། གཞན་ལུགས་དགོད་པ་དང༌། དེ་དགག་པ་དང༌། དོན་བསྡུ་བ་དང་བཞིར་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཞེས་པ་ནས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༣༣༤ ཕྲེང་། ༡༣
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༡༥༠༦ ཕྲེང་། ༡

298 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པའི་བར་ཏེ། ད་ནི་ཉི་མའི་དབུ་མའི་འཆི་ལྟས། ཞེས་སོགས་འདི་ལ། ད་ནི་དབུ་མའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི། དུས་ཀྱི་ལོའ་རིམ་པས། ཉི་མའི་ལོ་བརྒྱའི་མཚམས་སུ། ཞེས་བསྒྱུར་ན་རྒྱ་དཔེ་དང་ཡང་མཐུན་ ིནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་འདོད་པ་དགོད་པ་ནི། འདིར་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྣམས་བརྗོད་
པ་གྲགས་ཏེ། ཞེས་པ་རྭ་འགྱུར་ལས། རྣམས་ལ་གྲགས་པ་རྗོད་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་འབྱུང་ཞིང༌། ཕྱོགས་སྔ་མ་སྨྲ་བ་པོས། གཡོན་དང་དབུ་མའི་འཆི་ལྟས། གཏན་ནས་ཁས་མི་ལེན་པར། གཡས་ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་འབའ་ཞིག་གིས། བྱིས་པ་བཙས་མ་ཐག་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཡི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་འཆི་བའི་དུས་ངེས་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་སྟེ། འདོད་པ་བརྗོད་པའི་ཚིག་དོན་གོ་སླའོ།།གསུམ་པ་དེ་དགག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། ཞེས་པ་ནས། མི་ཤེས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཚིག་གོ །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི། ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ལོ་གསུམ་ལས་ཕན་ཆད་ཀྱིས་འཆི་བར་ངེས་པར་མི་བྱེད་ཅིང༌། དེ་ཚུན་ཆད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་ཚུལ་དང༌། ལོ་གསུམ་ཚུན་ཆད་དུ་འཆི་བ་ནི་གཡོན་པ་ཟླ་བའི་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང༌། དུས་འཆི་ནི་དབུ་མའི་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཚུལ་བཤད་ནས། འདི་དང་མཐུན་པར་ཉི་ཟླ་དབུ་མའི་འཆི་ལྟས་གསུམ་དང༌། ཉི་ཟླའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ལོ་གསུམ་གྱི་མཐར་འཆི་བ་ཙམ་ཚུན་ཆད་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཁྱེད་རང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་གཞུང་ལས་ཀྱང་བཤད་པས། དེས་ན་ཁྱེད་རང་གི་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་འགལ་ཞིང། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མེད་ལ། སྲོག་རླུང་མ་སྙོམས་པས་འཆི་ལྟས་སུ་འགྱུར་བའི་ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་ཁས་ལེན་ན། ཐུར་སེལ་མ་སྙོམས་པས་འཆི་ལྟས་སུ་གྱུར་པའི་ཟླ་བའི་འཆི་ལྟས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་མཚུངས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་དགག་པའི་དོན་མདོར་བསྡུས་པའོ།།
དེས་ན་འདིར་རང་ལུགས་ལ་ཟླ་ཉི་དབུ་མའི་འཆི་ལྟས་གསུམ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་ནས།
དབང་ཕྱུག་གིས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་དོ། །ཅེས་འཆད་པ་ལ། དུས་འཆིའི་ལྟས། དབུགས་དང༌། ཆུ་སྲང་དང༌། ཆུ་ཚོད་དང༌། ཉིན་ཞག་ཏུ་འཕེལ་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་ནི། འདིར་མི་རྣམས་ཀྱི་ནས། རིགས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །རིགས་པ་འདི་ལས་ནས།

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 299

མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་ནི། དུས་འཆིའི་ལོ་བརྒྱའི་མཚམས་སུ་འཆི་བ་ལའང༌། སྐྱེས་མ་ཐག་པ་ནས་འཆི་ལྟས་དབུགས་སུ་ལོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་ལ་ལོ་མང་པོ་དགོས་ཚུལ་འདི་རིགས་པའམ་འཐད་པས། དུས་མིན་པར་ལོ་གསུམ་དང་ལྔ་དང་བཅུ་གཉིས་སོགས་ན་འཆི་བ་ནས། ལོ་བརྒྱའི་དུས་སུ་འཆི་བའི་བར་གྱི་འཆི་ལྟས་ལ། ལོ་བརྒྱ་ན་འཆི་བ་ལ་འཆི་ལྟས་ཐོག་མར་ཆུ་ཚོད་ལྔ་རྒྱུ་བ་སོགས་སུ་དམ་འཆའ་བར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའོ།།
ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་ལུགས་འབྱུང་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་ལུགས་ལྡོག་འཆད་པ་ལ།
དེ་ཡང་འདིར། འདིར་གལ་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། བྱིས་པ་སྐྱེས་པའི་ཟླ་བ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཞེས་པ་རགས་པར་བརྩིས་པའི་གྲངས་ཡིན་པས། ཟླ་བ་གཅིག་དང་ཞག་དྲུག་ན་འཆི་ན། མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་སྲོག་རླུང་རྫོགས་པའི་མཚམས་དེ་ནས། འཆི་ལྟས་ཀྱི་རླུང་ཚེས་ཕྱོགས་མདའ་དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པ་ནས། དང་པོར་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ་ལ་ཞག་བཅོ་ལྔ། དེ་ནས་རྩ་འདབ་དགུ་པ་ལ་འཆི་ཞག་བཅུ། དེ་ནས་རྩ་འདབ་བཅུ་པ་དང༌། བཅུ་གཅིག་པ་དང༌། བཅུ་གཉིས་པ་དང༌། དབུ་མར་ཞག་ལྔ་དང༌། གསུམ་དང༌། གཉིས་དང༌། གཅིག་རྒྱུས་ནས་འཆི་བ་སྔར་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་སྔར་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ་ལ་ཚེ་ལྷག་ཞག་ཉེར་གཅིག་ཏུ་བཤད་ལ། འདིར་ཟླ་བ་གཅིག་དང་ཞག་དྲུག་ཏུ་བྱེད་པ་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། བརྒྱད་པའི་འཆི་ཞག་བཅོ་ལྔ་པོ་དེ། ཚེ་ལྷག་ལ་མ་གཏོགས་པ་ཉེར་གཅིག་ཏུ་བཤད་ལ། གཏོགས་པ་ཟླ་གཅིག་དང་ཞག་དྲུག་ཏུ་བྱས་པས་མི་འགལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྔར་ལུགས་འབྱུང་དུ་བཤད་པ་ལས་དཔགས་པས་ལྷག་མའང་ཤེས་སླ་ལ། འདབ་མ་ལྔ་པ་ལ་འཆི་ཞག་རྒྱུས་པ་ནས་ཚེ་ལྷག་ཟླ་བ་བཞི་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ། སྔར་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་སོགས་དང་མི་མཐུན་པའང༌། འཆི་ཞག་ཚེ་ཞག་གི་ནང་དུ་བགྲངས་པ་དང་མ་བགྲངས་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ།།ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་འབྱུང་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟ་བར། ཟླ་བའི་འཆི་ལྟས་ལུགས་ལྡོག་
འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྟན་པ་ནི། འདི་ནི་ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ངེས་པ་སྟེ་ཉི་མའི་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་དབང་ཕྱུག་གིས་ཀྱང་བཤད་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་རང་གི་སྟོན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་འདོད་པ་དང་མཐུན་

300 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པར་བཤད་པས་ཁྱོད་ནི་རང་གི་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །འདི་ལྟར་མངལ་ནས། ཞེས་པ་ནས། རིགས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་ནི། དེས་ན་ལས་ཀྱི་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བའི་ཚེ་ལ་ཟླ་བ་དང་ཞག་དང་ལོའ་གྲངས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་ཀྱང༌། སྐྱེས་མ་ཐག་འཆི་བ་ནས་ ིལོར་གསུམ་ན་འཆི་བའི་བར་གྱི་ཚེའི་ལྷག་མ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཉི་ཟླའི་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་སོགས་འདི། དམ་བཅའ་བར་རིགས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་འདི་དེའི་ལྡོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་གཞན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཉི་མའི་དབུ་མར་རབ་ཏུ་རྒྱུ་བས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཉི་མའི་རྒྱུ་བ་ཁོ་ནས། དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་ལྟས་སུ་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུང་བའི་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཏུ་མི་འཐད་དེ། སྲོག་རླུང་མི་སྙོམས་པས་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་སུ་འགྱུར་ན། ཐུར་སེལ་མ་སྙོམས་པའི་དབང་གིས་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཟླ་བའི་འཆི་ལྟས་སུ་འགྱུར་བར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའོ། །བཞི་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། འདིར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སླའོ།།གཉིས་པ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པ་དང།1

བླ་མ་སྔ་མ་དག་གི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང༌།
རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་འཆིའི་ལྟས་འདི་ཡང༌། སྔ་རབས་པ་དག་བསླབས་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་སུམ་ཆའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་ལོ་བརྒྱའི་མཐར་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཞག་སོ་བཞི་གནས་དགོས་པ་འདི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་ལ་ཕྱེད་བཅས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བགོས་ནས་ཚོལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་དཀའ་བར་བྱེད་པར་སྣང་ངོ༌། །དེ་ལ་ཐང་སྟོན་ལོཙྪ་ན་རེ། འདིར་ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོབ་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་སྟོང་བརྒྱ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་ལ། སུམ་ཅུ་རྩ་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར། ཞག་སོ་བཞི། ཆུ་ཚོད་སོ་དྲུག །ཆུ་སྲང་ང་ལྔ་དབུགས་ཕྱེད་དང་གསུམ་རྣམས་འཆི་ལྟས་འཕེལ་བའི་ཞག་གྲངས་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་རེ་ནས་འཆི་ལྟས་ཞག་རེ་འཕེལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཞག་འཕེལ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ།།
1 ཞོལ། ཤོག ༣༨ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༣༢ ན ༣ བཞག་པ་ལ།

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 301

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་མཐའི་དབུ་མའི་འཆི་ཞག་གཅིག་པུ་དེ་ལ།
སོག་བྱེད་ཀྱི་ཞག་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཕྱེད་བཅས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བགོས་པས་ཐོབ་ནོར། སོ་བཞི་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་སོག་བྱེད་ཀྱི་ཞག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དུས་འཆིའི་ཞག་གི་འཁོར་ལོ་སྟོང་བརྒྱ་ང་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པ་ལས་ལྷག་ནས་སྟོང་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་དྲུག་ཆུ་ཚོད་ང་ལྔ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་ལ། སོག་བྱེད་མེད་ན་ཞག་སྟོང་བརྒྱ་ཞེ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བས་དུས་འཆིའི་ཞག་གི་འཁོར་ལོ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་དེས། དབུ་མའི་ཞག་གཅིག་ལ་སོག་བྱེད་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཞག་ཕྱེད་བཅས་སོ་གཉིས་པོ་ཉིད་དེའི་སོག་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་གྱི། ཞག་སོ་བཞི་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་དེ་དེའི་སོག་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་པའང་མེད་ལ། ལེན་དགོས་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གནོད་བྱེད་དེ་མི་འབྱུང་ཡང༌། ལུགས་དེ་འཐད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཐོབ་ནོར་དེ་མཐའི་ཞག་སོ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་ཞག་སོ་བཞི་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པར་ཁས་མི་ལེན་ན། ཐོབ་ནོར་གྱི་ཞག་དེ་དག །མཐའི་ཞག་དེ་དག་གི་གོང་གི་ཞག་ཕྱེད་བཅས་སོ་གཉིས་ཀྱིས་བགོ་བའི་གཞི་དེ་དག་གི་ནང་དུ་འཕེལ་བའི་འཆི་ཞག་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ཞིང༌། གཞན་ཡིན་ན་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ལས་ཞག་སོ་བཞི་པ་ཚར་གཉིས་ལྷག་པས། དུས་འཆིའི་རྣམ་གཞག་ཉམས་པས་སོ།།
ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་རྫོགས་ནས་མཐའི་ཟླ་བ་གཅིག་འབྱུང་བ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་
ཞེས་འདྲི་བ་ལའང༌། གཞན་དག་ན་རེ། མངལ་གྱི་དང་པོའ་ཟླ་བ་གཅིག་དང༌། དག་པ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ ིནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ནི་མཐའི་ཟླ་བ་གཅིག་པུ་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅིའང་སྟོན་རྒྱུ་མི་སྣང་ལ། ཟླ་བ་དེ་གཉིས་སྔ་མའང་མཐའི་དེ་དག་མ་ཡིན་ལ། མཐའི་དེའང་མངལ་གྱི་དེ་དག་མ་ཡིན་པས་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་ཅིང༌། དག་པ་སྦྱོར་བ་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མ་ལེགས་སོ། །སྐྱེས་བུ་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པ་དུས་སུ་འཆི་བ་ནི་སྐྱེས་ནས་ལོ་བརྒྱ་མ་སོང་བར་མི་འཆི་ཞིང༌། སོང་ནས་ལྷག་པོ་མི་སྡོད་པས་མཚམས་དེར་འཆི་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན། དུས་སུ་མ་སླེབ་པའམ། དུས་ལས་ཐལ་ནས་ཤི་བས་དུས་འཆིར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྐྱེས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ནི་མཐའི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་

302 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

གསུམ་རྫོགས་པ་དེའི་ཚེ་རྫོགས་པས། དེ་ནས་ཀྱང་ཟླ་བ་གཅིག་དང་ཞག་གཅིག་ནི་དུས་ལས་ལྷག་པར་བསྡད་པའི་ཕྱིར་དུས་འཆིར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ལོ་བརྒྱར་ཟླ་བ་གཅིག་གིས་མ་ལོངས་པར་ཤི་ན་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །སྙམ་པའི་དོགས་པ་འདི་བཅད་དགོས་ཤིང་དཔྱད་དཀའ་བ་ཡིན་པ་ལ། དུས་འཆིའི་ལྟས་རྟོགས་སླ་བ་དང༌། རྟོགས་དཀའ་བར་ཁས་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང༌། དོགས་པ་འདི་ལྟར་དཔྱད་དགོས་པ་མ་གོ་བར་སྣང་ངོ༌།།
གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ནི། དུས་འཆིའི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་ཀྱང༌། བསྡུས་
པའི་དོན་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྐྱེས་ནས་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རླུང་རིམ་པས་འཕེལ་བའི་ཚུལ། འཆི་ལྟས་ཞག་ཏུ་ལོངས་ནས་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་དང་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་ཁམས་ཟད་པར་བྱེད་ཚུལ། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་རྫོགས་པའི་མཐར་ཡང་ཞག་སོ་གཅིག་འོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་སྐྱེས་བུ་མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་ནས་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་ལ་བགྲོད་པ་གཉིས་སུ་བྱས་པ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱིས་དམན་པའི་ལོ་དང་པོ་ལ་ནི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རླུང་མི་རྒྱུ་ལ། དེ་ནས་ལོ་གཉིས་པའི་དུས་བགྲོད་པ་གསུམ་པ་ལ་འཆི་ལྟས་ཀྱི་དབུགས་གཅིག་རྒྱུའོ། །དེ་ཡང་སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་རྐང་བཅས་ཐོག་མར་རྒྱུ་ཞིང༌། དེ་རྫོགས་པའི་རྗེས་ནས་དུས་སྦྱོར་གྱི་རླུང་ཐོག་མར་རྒྱུ་བ་དེ་མཉམ་པའི་དུས་སྦྱོར་གྱི་རྩ་འདབ་ནས་ཐོག་མ་རྒྱུས་པ་ཡིན་ན། འཆི་ལྟས་ཀྱི་རླུང་གི་ཐོག་མའང་གཡས་ནས་རྒྱུ་ལ། གཡོན་མི་མཉམ་པའི་དུས་སྦྱོར་ལ་ཐོག་མར་རྒྱུས་པ་ཡིན་ན་འཆི་ལྟས་ཐོག་མར་གཡོན་ནས་མགོ་རྩོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ལོ་གསུམ་པའི་དུས་བགྲོད་པ་ལྔ་པ་ཞེས་པ། སྐྱེས་པ་ནས་བརྩིས་པའི་བགྲོད་པ་ལྔ་པ། ལོ་གསུམ་པ་རང་ལ་བགྲོད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་སྟེ། དེ་ལ་འཆི་ལྟས་དབུགས་གཅིག་རྒྱུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལོ་རེ་ལ་རེ་རེ་རྒྱུས་པས། མཐར་ལོ་བདུན་པའི་དུས་ཀྱི་བགྲོད་པ་དང་པོ་སྐྱེས་པ་ནས་བརྩིས་པའི་བགྲོད་པ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་དབུགས་གཅིག་རྒྱུས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འཆི་ལྟས་དབུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལོངས་སོ།།
དེའི་ཕྱིར་དབུགས་དྲུག་ནི་ཆུ་སྲང་ཡིན་པས་འཆི་ལྟས་ཆུ་སྲང་དུ་ལོངས་ཏེ། འདི་ནས་ལོ་
དྲུག་ཅུའི་བར་དུ་ལོ་རེ་ལ་བགྲོད་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་བགྲོད་པ་དང་པོའ་ཐོག་མར་འཆི་ ི

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 303

ལྟས་ཀྱི་རླུང་ཆུ་སྲང་རེ་རྒྱུ། བགྲོད་པ་གཉིས་པ་ལ་མི་རྒྱུ། དེ་ལྟར་སྤེལ་ནས་རྒྱུས་པས་ལོ་དྲུག་ཅུ་ནི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རླུང་ཆུ་སྲང་དྲུག་ཅུ་ལོངས་པས་ཆུ་སྲང་གི་འཁོར་ལོ་རྫོགས་ཤིང༌། དེ་ནས་ཆུ་ཚོད་དུ་ལོངས་ཏེ། དེ་ཡང་ལོ་སུམ་ཅུའི་བར་དུ་ལོ་རེ་ལ་བགྲོད་པ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བགྲོད་པ་རེའི་ཕྱེད་སྔ་མ་ལ་འཆི་ལྟས་ཆུ་ཚོད་གཅིག་རྒྱུ། ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལ་མི་རྒྱུ། ཡང་བགྲོད་པ་གཉིས་པའི་ཕྱེད་སྔ་མའི་ཐོག་མར། འཆི་ལྟས་ཆུ་ཚོད་གཅིག་རྒྱུ། ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལ་མི་རྒྱུ་བའི་རིམ་པས་ལོ་སུམ་ཅུ་ན་འཆི་ལྟས་ཆུ་ཚོད་དུ་ལོངས་པ་དྲུག་ཅུ་རྫོགས་པས། དེ་ནས་ཉིན་ཞག་ཏུ་ལོངས་པར་རྒྱུ་ཞིང༌། དེ་ཡང་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཞག་སུམ་ཅུ་སོ་ཕྱེད་དང་གསུམ་ན་འཆི་ལྟས་ཞག་རེ་དང༌། ཆུ་ཚོད་རེ་དང༌། ཆུ་སྲང་ལྔ། དབུགས་བཅུ་གསུམ་ཆ་བཅུ་གཉིས་དེའི་བཅུ་བདུན་ཆ་དྲུག་རེ་དང་བཅས་པ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ལ། སྔར་ལོ་རེ་ལ་དབུགས་རེ་དང༌། བགྲོད་པ་རེ་ལ་ཆུ་སྲང་རེ་དང༌། བགྲོད་པ་ཕྱེད་རེ་ན་ཆུ་ཚོད་རེ་འཕེལ་བ་ལྟར། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་སྟོང་བརྒྱ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་པོའ་ིནང་ནས་ཀྱང༌། ཞག་སུམ་ཅུ་རྩ་ཕྱེད་དང་གསུམ་གསུམ་ན་འཆི་ལྟས་ཞག་ཏུ་ལོངས་པ་རྗེས་འབྲང་འདི་ཙམ་རེ་དང་བཅས་པ་རྒྱུའོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ཞག་སྟོང་བརྒྱ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་པོ་ལ་སུམ་ཅུ་སོ་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་བགོས་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ལྟར་བགོད་པའི་ཐོབ་ནོར། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་མཐའི་ཞག་སོ་བཞིར་བྱེད་འདོད་ནས་དགོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཞག་སོ་བཞི་ལས་ཆུ་ཚོད་སོ་དྲུག་སོགས་ཀྱིས་ལྷག་ཅིང༌། མཐའི་ཞག་སོ་བཞིས་རྩ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བཅད་ཚར་བའི་ཕྱིར། ལོ་བརྒྱ་རྫོགས་ཤིང་རྩ་ཐམས་ཅད་བཅད་ཚར་ནས་ཀྱང༌། ཆུ་ཚོད་སོ་དྲུག །ཆུ་སྲང་ང་དྲུག །དབུགས་གཉིས། དབུགས་ཀྱི་བཅུ་གསུམ་ཆ་བཞི་རྣམས་ཀྱི་ཡུན་ཚད་མ་ཤི་བར་གནས་དགོས་པས་དུས་འཆི་ཡིན་པ་ཉམས་ཤིང༌། དུས་ལས་ལྷག་པར་གནས་པ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དབུ་མ་བཅད་ཚར་ནས་མི་འཆི་བར་གནས་པའི་ཐ་མལ་པ་མི་སྲིད་པར་ཡང་ཡང་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ལོ།།
དེས་ན། ཞག་ཕྱེད་བཅས་སོགས་གཉིས་ཀྱིས་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་གྱི་ཞག་སོ་བཞི་
དང༌། མཐའི་ཞག་སོ་བཞི། ཞག་གི་གྲངས་སོ་བཞི་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་དོན་མི་གཅིག་ཅིང༌། རྗེས་འབྲངས་ཡོད་མེད་སོགས་མི་མཚུངས་ལ། ཕྱེད་བཅས་སོ་གཉིས་ཀྱིས་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་སོ་

304 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བཞི་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའང༌། ཞག་སྟོང་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་པོའ་ཞག་གྲངས་ལ་གཏོགས་ ིལ། དེ་བཞིན་དུ་ལོ་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་གི་སྐབས་སུ་འཆི་ལྟས་འཕེལ་བའི་དབུགས་ཆུ་སྲང་ཆུ་ཚོད་རྣམས་ཀྱང་ལོ་དེ་དང་དེའི་ཞག་གྲངས་ལ་གཏོགས་ཤིང༌། དེ་དག་ལ་མི་གཏོགས་ན་དུས་འཆིའི་དུས་ལས་ལྷག་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་སོ་ན་གནས་སོ། །འོན་ཀྱང་འཆི་ལྟས་འཕེལ་ཞེས་པ་ནི། ལོ་དང་ཟླ་བ་སོགས་སྔ་མ་སྔ་མའི་དུས་ཀྱི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་དབུགས་རྒྱུ་བའི་ཡུན་ཚད་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་དབུགས་ཡུན་ཚད་རིང་བར་རྒྱུ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཞག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཞག་གྲངས་ལ་མི་གཏོགས་པའི་ཞག་ལྷག་པོ་འཕེལ་བའི་དོན་མིན་ནོ། །དབུགས་དང་ཆུ་སྲང་སོགས་སུ་འཕེལ་ཚུལ་འདི་དག་གཞུང་དུ། དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་གཅོད་ཚུལ་གྱི་འོག་ཏུ་གསུངས་ཀྱང༌། འདི་རྟོགས་སླ་བའི་དོན་དུ་སྔར་བཤད་དོ།།
གཉིས་པ་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་དང་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་ཁམས་
ཟད་པར་བྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། དང་པོ་གཡོན་ནས་འཆི་ཞག་མགོ་བརྩམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོར་སྣ་བུག་གཡོན་ནས་འཆི་ལྟས་ཞག་གཅིག །རང་བཞིན་པ་ཞག་གཅིག །དེ་ནས་སྣ་བུག་གཡས་ནས་འཆི་ལྟས་ཞག་གཉིས། རང་བཞིན་པ་ཞག་གཉིས། དེ་ནས་གཡོན་ལ་འཆི་ལྟས་ཞག་གསུམ་རྒྱུ་ཞིང༌། དེ་ནས་གཡོན་ལ་རང་བཞིན་པ་ཞག་གསུམ་རྒྱུས་ནས་འཕོ་སྟེ། དེ་ནས་གཡས་ལ་འཆི་ལྟས་ཞག་བཞི་དང༌། རང་བཞིན་པ་ཞག་བཞི། དེ་ནས་གཡོན་ལ་འཆི་ལྟས་ཞག་ལྔ་དང༌། རང་བཞིན་པ་ཞག་ལྔ། རྒྱུས་པས་གཡོན་གྱི་སྣ་བུག་ལ་སྣ་བུག་གཉིས་ལ་རྒྱུ་བའི་འཕོ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ་འདོར་ལ། དེ་ནས་གཡས་ལ་འཆི་ལྟས་ཞག་དྲུག་དང༌། རང་བཞིན་པ་ཞག་དྲུག་གིས། འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྣ་བུག་གཡས་ལ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ་འདོར་རོ།།
དེ་བཞིན་དུ་གཡོན་ལ་མི་མཉམ་པའི་ཞག་བདུན་པ། དགུ་པ། བཅུ་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་སྡེ་
ཚན་གསུམ་གསུམ་དང༌། གཡས་ལ་བརྒྱད་པ། བཅུ་པ། བཅུ་གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་མཉམ་པའི་ཞག་གི་སྡེ་ཚན་གསུམ་གསུམ། གཡོན་ལ་ཞག་ཉེར་དགུ་པ་དང༌། གཡས་ལ་ཞག་སུམ་ཅུ་པའི་བར་རྒྱུ་བའི་འཆི་ཞག་དང༌། རང་བཞིན་པའི་ཞག་དང༌། གཡས་གཡོན་སྤེལ་ཚུལ་གོང་གི་རིགས་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 305

པ་ལྟར་སྦྱར་བས་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། སྣ་བུག་གཡོན་ལ་རིམ་པ་བཞིན། རླུང་མེ་ཆུ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ་དང༌། གཡས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ་རྣམས་འདོར་རོ།།
དེ་ལྟར་ན་སྣ་བུག་གཡོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་འཕོ་བ་འདོར་བ་ལ་ཞག་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་
བཅུ་དང༌། སྣ་བུག་གཡས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་འཕོ་བ་འདོར་བ་ལ་ཞག་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ་གྲིལ་བས་ཞག་དགུ་བརྒྱ་སུམ་ཅུའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་ཁམས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི་སྣ་བུག་གཉིས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུའི་འཕོ་བ་དོར་བ་དེ་ནས། གཡོན་མི་མཉམ་པའི་རྩ་ལ་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་སོ་གཅིག་དང༌། རང་བཞིན་པའི་ཉིན་ཞག་སོ་གཅིག་སྣ་བུག་གཡོན་ནས་རྒྱུས་པས་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་ཁམས་སམ། བད་ཀན་གྱི་ཁམས་ཟད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་གཡས་ལ་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཞག་སོ་གཉིས་དང༌། རང་བཞིན་པ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྡུལ་ལམ་མཁྲིས་པའི་ཁམས་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང༌། དེ་ནས་སླར་ཡང་གཡོན་ལ་འཆི་ལྟས་ཉིན་ཞག་སོ་གསུམ་དང༌། རང་བཞིན་པ་སོ་གསུམ་རྒྱུས་པས་མུན་པའམ་རླུང་གི་ཁམས་ཟད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་ཁམས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཞག་དགུ་བཅུ་གོ་གཉིས་དང༌། སྔར་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་འདོར་བ་ལ་ཞག་དགུ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སྟེ། ལོ་གསུམ་དང་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་སྟོང་བརྒྱ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་ལས་གསུམ་གྱིས་དམན་པ་སྟོང་བརྒྱ་ཉི་ཤ་རྩ་གཉིས་སོང་ངོ༌། །དེས་ན་གསུམ་པོ་དེ་དང༌། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གྲངས་རྫོགས་པའི་མཇུག་ཏུའང་ཞག་སོ་གཅིག་སྟེ། ད་དུང་འཆི་བའི་བར་ལ་ཞག་སོ་བཞི་ཡོད་དོ།།
གསུམ་པ་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་རྫོགས་པའི་མཐར་ཡང་ཞག་སོ་གཅིག་འོང་བའི་
རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གྲངས་རྫོགས་པ་ན་སྐྱེས་ནས་ལོ་བརྒྱ་སོང་ཞིང༌། དེ་ནས་ཀྱང་ཞག་སོ་གཅིག་འོང་དགོས་པ་དང༌། བྱུང་ཡང་དུས་འཆིར་མི་འགྱུར་བར་དུས་ལས་ཐལ་ནས་འཆི་བར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དུས་སུ་འཆི་བའི་དོན་ནི་སྐྱེས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་རང་གི་མཚམས་སུ་འཆི་བ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། རྩ་རྫོགས་པར་འཆགས་པའི་མཚམས་ནས་མགོ་བརྩམས་ཏེ། རྩ་རིམ་གྱིས་བཅད་

306 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པས་མཐར་རྩ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བཅད་མ་ཚར་བར་དུ་མི་འཆི་ཞིང༌། དེ་ནས་འཆི་བ་ནི་དུས་སུ་འཆི་བའི་དོན་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་རྩ་འཆགས་པ་མ་རྫོགས་པར་གཅོད་པ་མི་རྩོམ་པ་ཡིན་པ་ལ། མངལ་ནས་སྐྱེས་
ཙམ་ནས། རྩ་འཆགས་པ་རྫོགས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མངལ་དུ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་དང། བཅུ་གཅིག་དང༌། བཅུ་དང༌། དགུ་གནས་པའི་ཚུལ་བཞི་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལ། བཅུ་གཉིས་གནས་པ་ལ་མཚོན་ན། རྩ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་འཆགས་པ་ནི་ཞག་རེ་ལ་ཉིས་བརྒྱ་རེ་འཆགས་པས་འཆགས་པ་མགོ་བརྩམས་ནས་རྫོགས་ཀྱི་བར་ལ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་དགོས་ཤིང༌། མངལ་དུ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་བསྡད་ཀྱང༌། མངལ་འཆགས་པའི་ཟླ་བ་དང་པོ་ལ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྩ་འཆགས་པ་མི་རྩོམ་པས། དེའི་ཕྱིར་མངལ་ནས་སྐྱེས་ནས་ཀྱང༌། ད་དུང་རྩ་ཟླ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་འཆགས་དགོས་སོ། །དེའི་ཤགས་བརྒྱབ་པས། མངལ་ནས་སྐྱེས་ནས་ལོ་བརྒྱ་སོང་བ་ན་ཡང༌། རྩ་འཆགས་པའི་མགོ་བརྩམས་ནས་ལོ་བརྒྱར་ཟླ་བ་གཅིག་གིས་མ་ལོངས་ཤིང༌། ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པ་དུས་སུ་འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྩ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གཅོད་པ་ལ་ནི། ལོ་བརྒྱ་དགོས་ཏེ། རྩ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་ནང་ནས། ཞག་རེ་ལ་གཉིས་གཉིས་ངེས་ཅན་དུ་གཅོད་ཀྱི་དེ་ལས་མངས་པའམ་ཉུང་བར་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ལོ་བརྒྱ་དགོས་པས་སོ།།
དེ་བས་ན་མཐར་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་རྫོགས་ནས་ཀྱང་ཟླ་གཅིག་འོང་བ་ནི་རྩ་གཅོད་
པའི་ལོ་བརྒྱར། དེ་ནས་ཀྱང་ཟླ་བ་གཅིག་མ་ཐིམ་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་མི་ཐིམ་པ་ཡང་མངལ་ནས་སྐྱེས་ནས་ཟླ་བ་གཅིག་རྩ་གཅོད་པའི་མགོ་མ་བརྩམས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ཡང་མངལ་དུ་ཟླ་བ་དང་པོ་ལ་རྩ་འཆགས་པ་མ་བརྩམས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་འགྲེལ་ཆེན་དུའང༌། དེ་ནས་གཞན་ནི་སུམ་ཅུ་དག་དང་སྟེ། མངལ་བཟུང་བའི་ཟླ་བའི་ཉིན་ཞག་གི་ཚོགས་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུའི་བདག་ཉིད་དང༌། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཟླ་བ་གཅིག་པུ་དེའི་རིང་ལ་མ་ཤི་ཡང༌། དེའི་རིང་ལ་རྩ་མ་ཆད་པས་དུས་འཆི་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ།།
འོ་ན་ཟླ་བ་གཅིག་པུ་རྫོགས་ནས་ད་དུང་ཞག་གཅིག་ཡོད་པས། དེ་ནི་དུས་ལྷག་པར་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 307

བསྡད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་རྫོགས་པར་བཅད་ཀྱང༌། དབུ་མ་ནི་རྩ་དེ་དག་ལ་མི་གཏོགས་པས། དབུ་མ་རླུང་གིས་འདོར་བ་ལ་ཞག་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མཐའི་ཞག་གཅིག་ཡིན་པས། རྩ་ཆད་ཚར་ནས་ཀྱང་ཞག་གཅིག་བསྡད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །འདིས་མཚོན་ནས་མངལ་དུ་ཟླ་བ་དགུ་ལས་མ་བསྡད་པ་ཡིན་ན། སྐྱེས་ནས་ཟླ་བ་བཞིའི་བར་རྩ་འཆགས་དགོས་པས་རྩ་ཆད་པ་རྫོགས་པའི་ལོ་བརྒྱ་འགྲོ་བ་ལ། སྐྱེས་ནས་ལོ་བརྒྱ་སོང་བའི་མཐར་ཡང༌། ཟླ་བ་བཞི་འོང་དགོས་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
དེ་ལ་མཐའི་ཟླ་བ་གཅིག་གི་བར་ལ་རླུང་སྣ་བུག་གཡོན་ལ་ཞག་གཅིག །དེ་ནས་གཡས་
ལ་ཞག་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་སྤེལ་ནས་རྒྱུ་ཞིང༌། དང་པོ་གཡོན་ནས་རྒྱུས་པ་ཡིན་ན། ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་པ་ལ་གཡས་ནས་རྒྱུ་བས་ཕུང་པོ་ལྔ། ཁམས་ལྔ། དབང་པོ་ལྔ། ཡུལ་ལྔ། ལས་དབང་ལྔ། ལས་དབང་གི་བྱ་བ་ལྔ་རྣམས་གཅོད་ལ། འཕོ་བ་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་མཐར་དབུ་མ་ཁོ་ན་ནས་རྒྱུ་བ་ཞག་གཅིག་1

པས་སོ། །ཕུང་པོ་དྲུག་པ་ནས་ལས་དབང་གི་བྱ་བ་དྲུག་པའི་བར་དྲུག་
གཅོད་དོ། །དེ་ལྟར་ལས་དབང་གི་བྱ་བ་དྲུག་པ་བཅད་ནས། ཟླ་བ་བདུད་རྩིའམ་ཁུ་བ་འོག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྙིང་ཁ་ནས་འཆི་འཕོ་ཞིང་སྲིད་པ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་དག་གིས་ཚིག་དོན་ཀྱང་ལྷག་མ་མེད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། དགོས་པའི་གནས་དཔྱད་པར་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ནི་རྩ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་དགོས་པར་སྣང་བས་དེར་བཤད་པར་བྱའོ། །དུས་འཆིའི་ལྟས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
ད་ནི་གནས་པ་བཅུ་བཞི་པ་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཆད་པའི་གནས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ།
ཕྱོགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། དཔྱད་པར་བྱ་བའི་དགོས་པའི་གནས་དགོད་པ་དང༌། དགོས་པ་དེ་དག་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་རྩ་ཆད་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་སྙམ་དུ། སྐྱེས་བུ་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་ཚེའི་མཐར་འོང་བའི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་པོ་འདི་ལ། དབུ་མའི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཞེས་ཟེར་བའི་དོན་གང་ཡིན། སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་གྱི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་རྣམས་སུ་ལྔ་བཅུ་རྩ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༤༢ བ ༣ ཞག་གཅིག་ཡིན་པས་སོ།།

308 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

དྲུག་རྐང་བཅས་རེ་དབུ་མར་རྒྱུས་པས། ཞག་རེ་ལ་དབུ་མར་དབུགས་དྲུག་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ་རེ་རྒྱུས་པ་དེ་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་བརྒྱུ་བ་བསགས་པས། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་དུ་ལོངས་པའང་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་རྒྱུས་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཚོགས་ནས་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་རྩོམ་ན་དབུ་མར་རྒྱུས་པའི་དབུགས་རྣམས་རྟག་པར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་ལ། ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་དེ་ལྟར་རྒྱུས་པ་རྣམས་ཞག་ཏུ་གྲིལ་བའི་གྲངས་དང་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གྲངས་མཉམ་པས། དབུ་མའི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཟེར་ན། ལོ་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་གི་རིང་ལ། ཞག་རེ་ལ་འཕོ་མཚམས་སུ་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་རྐང་བཅས་རྒྱུས་པས་དྲུག་བརྒྱ་དོན་ལྔ་རེ་རྒྱུ་བ་ཡོད་ཀྱང། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གྲངས་སུ་ལོངས་པ་ལ། ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་དགོས་པས་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་རིང་ལའང་དེ་ལྟར་རྒྱུས་པ་དགོས་པ་ལ། ལོ་གསུམ་གྱི་མགོ་ཚུགས་ནས་རླུང་སྣ་བུག་གཡོན་ཁོ་ན་ལ་ཞག་གཅིག །གསུམ། ལྔ་ལ་སོགས་པ་དང༌། གཡས་ཁོ་ན་ལ་ཞག་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ནས། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཉིས་འགྱུར་རེ་ཙམ་གཡོན་ཁོ་ན་ལ་ཡང་རྒྱུ་བས། ཞག་རེ་ལ་སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འཕོ་མཚམས་ཀྱི་རླུང་བསགས་པའི་ཞག་དང་གྲངས་མཉམ་ཇི་ལྟར་བརྩིར་ཡོད།
དེ་བས་ན། དབུ་མའི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཞེས་པ་འདི་དངོས་སུ་དབུ་མ་ནས་རྒྱུས་
པ་དང་སྦྱར་ས་མེད་ཅིང༌། དེ་ལྟར་ཞག་རེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་དྲུག་བརྒྱ་དོན་ལྔ་རེ་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་ཐོབ་ཐང་ལ་རྒྱུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེའི་ཞག་གྲངས་ལ་ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་གྲངས་འབྱུང་ངོ༌། །ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་རྩ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་ནང་ནས་གཉིས་གཉིས་ཞག་རེ་ལ་གཅོད་པ་དང༌། དེ་ཡང་ཞག་རེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་དྲུག་བརྒྱ་དོན་ལྔ་རེ་དབུ་མར་རྒྱུ་བ་དེ་ལ། ཆུ་སྲང་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་བཞི་ཆ་རེ་ལ་ཆུ་ཚོད་དུ་བྱས་པའི་ཆུ་ཚོད་གཉིས་རེ་ཡོད་ཅིང༌། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ཆུ་ཚོད་དེ་འདྲ་བ་གཉིས་རེ་ཞག་རེ་ལ་དབུ་མར་རྒྱུས་པའི་དབང་གིས། ཞག་རེ་ལ་རྩ་གཉིས་རེ་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་གཅོད་པར་བཤད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ཐོབ་ཐང་བརྩི་བ་མིན་པ་དངོས་སུ་རྒྱུ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་རྒྱུས་པའི་དབང་གིས་རྩ་ཆད་པ་བཞག་ཏུ་མེད་པས་རྩ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ལས་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་ཞག་རེ་ལ་རྩ་གཉིས་རེ་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 309

ཆད་པའི་རྣམ་གཞག་ཉམས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་བཤད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོགས་པ་འདི་གཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།གཞན་ཡང་འདི་སྙམ་དུ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དབུ་མའི་ལོ་གསུམ་གྱི་མགོ་ཚུགས་ནས་
ཞག་དགུ་བརྒྱ་སུམ་ཅུའི་རིང་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་རླུང་ཐམས་ཅད་འདོར་བར་བཤད་ཅིང༌། དེ་ལྟར་ན་ཞག་དགུ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོང་ནས་དེ་ཕྱིན་ཆད་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་རླུང་གང་ཡང་རྒྱུ་བ་མི་སྲིད་དགོས་པ་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལོ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཕྱོགས་གསུམ་རྒྱུས་པ་དང༌། གསལ་བྱེད་རྣམས་རྒྱུས་པ་ན་ཉིན་ཞག་དྲུག་གི་བར་དུ་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་སྟོང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་དབུགས་རྒྱུ་བས་ངེས་པར་གནས་ཏེ།1

ཞེས་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་མཐའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྟོང་པ་དང་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུགས་རྒྱུ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང༌། དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་བཅད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་ཁམས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཚེ། རླུང་རྣ་བུག་གཡོན་ཁོ་ན་ནས་ཞག་སོ་གཅིག་པ་གཉིས་དང༌། གཡས་ནས་སོ་གཉིས་པ་གཉིས་སོགས་རྒྱུ་བའི་རླུང་དེ་དག་འབྱུང་བ་ལྔའི་རླུང་གང་ཡང་མིན་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ནས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་དབུགས་རྒྱུ་བ་ཡོད་ན། དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་དོར་བའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་བཤད་དགོས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་དོགས་པའི་གནས་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འདི་སྙམ་དུ་རྩ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ནི། ཞག་རེ་ལ། གཉིས་གཉིས་ལོ་བརྒྱའི་རིང་ལ་གཅོད་པར་གསུངས་ལ། ཡང་ལྟེ་བའི་རྩ་བཅུ་དྲུག་ནི། རེ་རེ་ཡང་ཞག་བཅོ་བརྒྱད་རེས་གཅོད་དགོས་པ་དང༌། ཚིགས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ནི། རེ་རེ་ཡང་ཞག་གསུམ་རེས་གཅོད་དགོས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་འདི་དག་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་པའི་དོགས་པ་འདི་ཡང་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་དོགས་པ་དེ་དག་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས། ཇི་ལྟར་རྩ་ཆད་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་
ནི། དབུ་མའི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཞེས་པ་ནི། ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་འཕོ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཕོ་མཚམས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་རྐང་བཅས་རེ་དངོས་སུ་རྒྱུ་བའི་གྲངས་ཞག་ཏུ་གྲིལ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༣༦༡ ཕྲེང་། ༡༧

310 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ནས་བརྩིས་པ་དང༌། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གྲངས་མཉམ་པས་དེའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཞེས་བྱའི། དེའི་རིང་གི་དབུགས་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་ནས་རྒྱུ་བའང་མིན་ལ། སྔར་རྒྱུས་པའི་དབུ་མའི་དབུགས་ཐམས་ཅད་བསགས་ནས་མཐའི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་རྩོམ་པའང་མིན་ཞིང༌། དངོས་སུ་མི་རྒྱུ་བར་ཐོབ་ཐང་ཙམ་བརྩི་བའང་མིན་ནོ།།
འོན་ཀྱང་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་མགོ་བཙུགས་ནས་རླུང་སྣ་བུག་གཡས་ཁོ་ན་དང༌།
གཡོན་ཁོ་ན་ལ་ཞག་དུ་མ་འཐུད་ནས་རྒྱུ་ཞིང༌། གཡས་ཁོ་ན་ལ་ཞག་བཞི་བརྒྱུས་ནས་གཡོན་ལ་འཕོ་བ་ལྟ་བུའི་འཕོ་མཚམས་སུའང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་རྒྱུ་བ་མེད་ཀྱང༌། དེའི་ཚེ་གང་ཟག་དེའི་སྣ་བུག་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཕོ་མཚམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་དང་བཅས་པ་ཞག་རེ་བཞིན་སྔར་ལོ་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་གིས་སྐབས་ལྟར་རྒྱུ་བ་མེད་པ་ཡིན་གྱི། མར་1

གང་

ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཞག་རེ་ལ་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། འཕོ་མཚམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་རྐང་བཅས་དངོས་སུ་རྒྱུ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་འདོར་ཞེས་པའང༌། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་རླུང་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འདོར་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་གྱི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་ཞག་དགུ་བརྒྱ་སུམ་ཅུའི་རིང་ལ་རིམ་གྱིས་འདོར་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཕྱིན་ཆད་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་གིའང་རླུང་རྒྱུ་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དོ།།
འོ་ན། བཅུ་གཉིས་རྩིབས་ཀྱི་ཁྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རིམ་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་ཡོངས་སུ་
འདོར་བའི་སླད་དུ་སྟེ། གཡོན་གྱི་རྩ་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཟད་པའི་དོན་དུ་འཕོ་བར་བྱེད་ཅིང༌། གཡས་ཀྱི་རྩ་ལ་ས་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཟད་པའི་དོན་དུ་འཕོ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ལྟེ་བའི་རྩ་2

བཅུ་གཉིས་ལ་འཕོ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་འདོར་བར་བཤད་པ་དང༌།
དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་འདོར་བའི་ཚུལ་དེ་སྣ་བུག་གི་འཕོ་བ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་བ་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། སྣ་བུག་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་རླུང་རྒྱུ་བའང༌། ལྟེ་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༤ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༣༧ ན ༧ ལར་གང་ཟག་
2 ཞོལ། ཤོག ༤༤ བ ༦ ཞེས་ལྟེ་བའི་རྩ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 311

བའི་རྩ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ལས་འོངས་ནས་སྣ་བུག་གི་སྒོར་རྒྱུ་བ་ཡིན་པས། དེས་ན་ལྟེ་བའི་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་ལས་འོངས་ནས་སྣ་བུག་ཏུ་རྒྱུ་བའི་སྣ་སྒོའ་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ ིཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་འདོར་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ལྟེ་བའི་རྩ་ལ་རྩ་འདབ་འཕོ་བའི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། ཞག་དགུ་བརྒྱ་སུམ་ཅུའི་རིང་ལ་འདོར་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།།
དེས་ན་ལོ་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག །ཟླ་བ་ཕྱེད་བཅས་བཅུ་གཅིག་གི་རིང་ལ། ཉིན་ཞག་རེ་ལ་
སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་རེ་དང༌། འཕོ་བ་རེ་རེ་ལ་དབུགས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ཞེ་གསུམ་དང༌། ཞེ་གསུམ་རེ་རེ་དང༌། འཕོ་མཚམས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་རྐང་བཅས་རེ་རྒྱུ་བའི་རིམ་པ་དེ། དབུ་མའི་ལོ་གསུམ་གྱི་མགོ་ཚུགས་ནས་སྣ་བུག་གཡོན་ཁོ་ན་ལ་ཞག་གཉིས་རྒྱུ་བའི་མགོ་བརྩམས་པ་ལྟ་བུའི་དུས་ཉིད་ནས་དོར་ཟིན་ཀྱང༌། ད་དུང་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་སྣ་བུག་ལ་རྒྱུ་བ་ཙམ་ནི་མ་དོར་ཏེ། འདི་ལྟར་ལོ་དགུ་བརྒྱ་སུམ་ཅུའི་བར་ལ་སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་གྱི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཚར་གཅིག་རྫོགས་ལ། དེ་ཡང་སྣ་བུག་གཡོན་ཁོ་ན་ལ་ཞག་གཉིས་རྒྱུ་བ་དང༌། དེ་ནས་གཡས་ལ་ཞག་བཞི་དང༌། དེ་ནས་གཡོན་ལ་ཞག་དྲུག་དང༌། དེ་ནས་གཡས་ལ་ཞག་བརྒྱད་དང༌། དེ་ནས་གཡོན་ལ་ཞག་བཅུ་རྒྱུས་པའི་གཡོན་རང་ལ་རྒྱུས་པ་ཞག་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེའི་རིང་ལ་གཡོན་ལ་གང་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རླུང་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་རྫོགས་ནས་ཕྱིན་ཆད་སྣ་བུག་གཡོན་ལ། སྣ་བུག་གཡོན་རང་ཉིད་ནས། ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་སའི་རིམ་པས་དཀྱིལ་འཁོར་འཕོ་བ་ལྔའི་ཡ་གྱལ་གྱི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་འབབ་པས། དེའི་ཚེ་སྣ་བུག་གཡོན་ལ་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདོར་ཞེས་བྱའོ།།
དེ་ནས་གཡས་སུ་འཕོས་ནས་འཆི་ཞག་དྲུག་དང་རང་བཞིན་པ་ཞག་དྲུག་སྟེ། བཅུ་གཉིས་
པོ་རྒྱུས་པས་གཡས་གཡོན་འབའ་ཞིག་ལ་རྒྱུས་པ་ཉིན་ཞག་ཉེར་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་རིང་ལ། གཡས་ལ་གང་རྒྱུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང༌། དེ་ནས་དེ་ཕྱིན་ཆད་སྣ་བུག་གཡས་ལ། སྣ་བུག་གཡས་རང་ཉིད་ནས་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་རིམ་པས་དཀྱིལ་འཁོར་འཕོ་བ་ལྔའི་ནང་ཚན་གྱི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདོར་བ་སྔར་ལྟར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འཕོ་བ་དང་པོ་ལ་ཞག་བཅོ་བརྒྱད། གཉིས་པ་ལ་ཉེར་བརྒྱད་ཡོད་པ་ནས། འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ཞག་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པའི་བར་དུ་ཤེས་

312 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པར་བྱ་ལ། འཕོ་མཚམས་སུ་སྣ་བུག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་རྒྱུ་བ་མེད་དོ།།
དེ་ལྟར་ཞག་གྲངས་རྣམས་གཡས་གཡོན་སྤེལ་མར་རྒྱུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང། འདོར་རྒྱུའི་
དཀྱིལ་འཁོར་བཅུ་གཡས་གཡོན་སྤེལ་ནས་འདོར་དགོས་པས། འདོར་བྱེད་ཀྱི་ཞག་ཀྱང་སྤེལ་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་སྤེལ་ནས་འདོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང༌། དང་པོར། སྣ་བུག་གཡས་གཡོན་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུ་རྒྱུ་བ་ན། གཡོན་གྱི་ལྔ་རྫོགས་པར་རྒྱུས་ནས་གཡས་ལ་རྒྱུ་བ་མ་ཡིན་པར། གཡས་དང་གཡོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ་སྤེལ་ནས་རྒྱུ་བས་སོ། །དེ་ལྟར་སྣ་བུག་གཡས་ཁོ་ན་དང་གཡོན་ཁོ་ན་ལ་རྒྱུ་བ་ཞག་དགུ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུའང་། ལྟེ་བའི་རྩ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་རླུང་རྩ་འདབ་འཕོ་བའི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ལ། རྩ་འདབ་འཕོ་མཚམས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་རྐང་བཅས་དབུ་མར་རྒྱུ་བའང་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ལྟ་ན་ཡང༌། དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་དེ་དག་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་སྐབས་ཤིག་ནས་འོག་ཏུ་ལྡོག་གི །སྟེང་དུ་སྣ་སྒོར་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཞག་རེ་ལ་སྣ་སྒོར་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་རྒྱུ་བའི་སྐབས་སུའང༌། ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་རྐང་བཅས་རྒྱུ་བའི་བཞི་ཆ་བ་དེ་ནི། སྣ་སྒོར་མི་སླེབ་བར་དབུ་མའི་ནང་གི་སྐབས་ཤིག་ནས་འོག་ཏུ་ལྡོག་པ་ལྟ་བུའོ།།
དེས་ན་ལོ་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་གི་སྐབས་སུའང༌། ཞག་རེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་དབུགས་
གསུམ་གསུམ་དབུ་མའི་ནང་གི་མཚམས་ཤིག་བར་དུ་འོངས་ནས། སྣ་སྒོར་མི་འོང་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་དབུ་མ་ནས་རྒྱུ་བ་ལ་སྣ་སྒོར་མཉམ་རྒྱུ་བྱེད་པས་མ་ཁྱབ་ཅིང༌། ཟླ་བའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདིར་ཁྱིམ་གྱི་འདབ་མ་ཡོངས་སུ་འདོར་ཡང་དབུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་དམན་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་གཡོན་པ་རྣམས་རླུང་གིས་འདོར་ནས་མི་རྒྱུ་ཡང་སྣ་བུག་གཡོན་ལ་རྒྱུ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། སྣ་བུག་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་མེད་ཀྱང་ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་ལ་ཡོད་པའང་མི་འགལ་ལོ།།
དཀྱིལ་འཁོར་ནི་དེས་ན་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གྲངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ལོ་
བརྒྱར་ཞག་རེ་ལ་དྲུག་བརྒྱ་དོན་ལྔ་རྒྱུས་པའི་ཞག་གྲངས་སུ་བསྡོམས་པ་དང༌། སྦྱོར་བ་མི་འགྲིག་པའི་སྐྱོན་དེ་དག་མི་འབྱུང་ངོ༌། །དེ་ལྟ་མིན་པར་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པའི་ཞག་སྡེ་ཚན་གསུམ་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 313

གསུམ་དུ་བྱས་པ། གཞན་དགུ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་འདོར་བར་གསུངས་པ་དེ། ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་བཅུ་གཉིས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་འདོར་བ་ལ་བཞེད་པ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། ལྟེ་བའི་རྩ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ལྔ་ལྔར་གྱེས་པའི་ལྟེ་བ་རྩ་འདབ་དྲུག་ཅུ་པོ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་རླུང་འདོར་བ་ལ་ནི། རྩ་རེ་རེ་འདོར་བ་ལ་ཞག་བཅོ་བརྒྱད་བཅོ་བརྒྱད་དགོས་པར་གསུངས་པས། ཞག་སྟོང་བརྒྱད་ཅུ་དགོས་ལ། དེ་དག་གང་ལས་གྱེས་པའི་རྩ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་འདོར་བ་ལ་དགུ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་ལས་མ་སོང་བས། གང་ལས་གྱེས་པའི་རྩ་ཆེན་རླུང་གིས་དོར་ནས། དེ་ལས་གྱེས་པའི་རྩ་ལ་ད་དུང་རླུང་རྒྱུ་བ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།
ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཡོན་ལ་འཆི་ཞག་གཅིག་རྒྱུ། དེ་ནས་རང་བཞིན་པའམ་འཕོ་བའི་
ཞག་གཅིག །དེ་ནས་གཡས་ལ་འཆི་ཞག་གཉིས། རང་བཞིན་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྤེལ་ནས་བྱེད་པ་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། གཡོན་ལ་འཆི་ཞག་དང་རང་བཞིན་པའི་ཞག་གཅིག་གསུམ་ལྔ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བབས་ནས། དེ་ནས་གཡས་ལ་གཉིས་བཞི་དྲུག་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འབབ་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་ནཱ་རོ་པས། མཉམ་པའི་དུས་སྦྱོར་ལ་སྐྱེས་པའི་དང་པོའ་ཉིན་ཞག་གཉིས་པ་ལ་འབབ་བོ། །སླར་ཉིན་ཞག་གཉིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ། །དེ་ནས་ཉིན་ ིཞག་གཅིག་གཡོན་པ་ལ་འབབ་བོ། །ཉིན་ཞག་གཅིག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ། །དེ་ནས་ཉིན་ཞག་བཞི་གཡས་པ་ལའོ། །བཞི་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུའོ། །གསུམ་གཡོན་པ་ལའོ། །གསུམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ། །དྲུག་གཡས་པ་ལའོ། །དྲུག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ། །ལྔ་གཡོན་པ་ལའོ། །ལྔ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་གཡས་པ་ལའོ། །སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ། །སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གཡོན་པ་ལའོ། །སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ། །ཞེས་པའི་བར་དུའོ། །ཞེས་སྤེལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཆེས་གསལ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་སོ། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ། །ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་པའི་མིང་ངོ༌།།
འོ་ན་སྣ་བུག་འཕོ་བ་དང་རྩ་འདབ་འཕོ་བ་གང་གི་སྐབས་སུའང༌། འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་
ཡོད་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུ་ལས་མེད་ཅིང༌། གཡོན་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་རྒྱུས་

314 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

མ་ཚར་བར་གཡས་སུ་འཕོ་ན་གཡས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཡང་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རླུང་གི་འཕྲོ་དེ་རྒྱུས་ནས་དེ་རྗེས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རླུང་རྒྱུ་དགོས་ལ། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཡང་གཡས་ནས་རྫོགས་པར་རྒྱུས་མ་ཚར་བར་གཡོན་དུ་རྒྱུ་དགོས་པས། གཡོན་གྱི་རླུང་གི་ཐོག་མར་སའི་རླུང་དེ་རྒྱུ་དགོས་པ་སོགས་འཆོལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་མིན་པར་སྣ་བུག་གཡོན་ལ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་རྒྱུས་ནས། ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་རྐང་བཅས་དབུ་མར་རྒྱུས་ཏེ། དེ་ནས་གཡས་སུ་འཕོས་ཤིང་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་རྒྱུས་ནས་སླར་ཡང་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་རྐང་བཅས་རྒྱུས་ཏེ། སྣ་བུག་གཡོན་ལ་འཕོས་ནས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རླུང་རྫོགས་པར་རྒྱུ་བ་སོགས་ཡིན་ན་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུ་ལས་མེད་པ་ལྟར་འཕོ་བའང་བཅུ་ལས་མེད་པའམ། འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེད་ན་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གང་གིའང་རླུང་དང་སྦྱར་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དོགས་པ་འདི་ལྟར་བླངས་ནས་སྐྱོན་སྤོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཡང་སྔ་མ་དག་གིས་མ་དཔྱད་དོ།།
འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་བཅུ་ལས་མེད་ཀྱང༌།
གཡོན་ལ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ་ལན་གཉིས་དང༌། གཡས་ལ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ་ལན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཡོན་ལ་ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་ས་ནམ་མཁའ་དང༌། གཡས་ལ་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་ས། ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྩ་འདབ་བཅུ་གཉིས་པོ་ལའང༌། གཡོན་གྱི་དྲུག་པོ་ནི། ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་ས་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབབ་པ་དང༌། གཡས་ཀྱི་དྲུག་ནི་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབབ་པའོ། །གཞན་དུ་ན་རྩ་འདབ་གཡས་ཀྱི་གཅིག་དང་གཡོན་གྱི་གཅིག་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཡང་འབབ་རྒྱུ་མེད་པས་འཕོ་ཆེན་གྱི་རླུང་རྒྱུ་བ་འགལ་ལོ། །འོན་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུ་ལས་གྲངས་མང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཡོན་གྱི་དང་པོར་རྒྱུས་པའི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་མཇུག་གི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་རྩ་འདབ་སོ་སོ་ལ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཀྱང༌། དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཡིན་པས་སོ།།
འོ་ན་གཡས་ལས་གཉིས་དང༌གཡོན་ལ་ནམ་མཁའ་གཉིས་བྱེད་ཀྱི། དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་གཉིས་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 315

དང་མེ་གཉིས་སོགས་མི་བྱེད་པ་ཅི་ཞེ་ན། གཡས་གཡོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ་ལན་གཉིས་གཉིས་མ་བྱས་ན་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་མི་ཡོང་ཞིང༌། རྩ་འདབ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གཉིས་འདོར་1

བར་འགྱུར་
ལ། གཡས་པ་དང་གཡོན་པ་ལ་ནམ་མཁའ་ལན་གཉིས་མ་བྱས་པར། དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ལ་ལན་གཉིས་བྱས་ན། གཡོན་ལ་ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་ས། ཞེས་པ་དང་པོ་ནམ་མཁའ་ནས་རྩོམ་པ་དང༌། གཡས་ལ་དང་པོ་ས་ནས་རྩོམ་པའི་གོ་རིམས་འཆོལ་བར་འགྱུར་བས་སོ།།
དོན་འདི་ཉིད་དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་ནཱ་རོ་པས་གསུངས་ཏེ། ཇི་
སྐད་དུ། གཡོན་པ་དང་གཡས་པ་དང་དབུ་མའི་རྩ་འདི་རྣམས་ལ་ཉིན་མཚན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་ཅུ་འབབ་བོ། །དེ་ལ་ལྟེ་བའི་པདྨའི་འདབ་མའི་གཡོན་གྱི་འདབ་མ་དྲུག །ལུག་དང་། འཁྲིག་པ་དང༌། སེང་གེ་དང༌། སྲང་དང༌། གཞུ་དང༌། བུམ་པའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་སུམ་ཅུ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཡས་ཀྱི་འདབ་མ་དྲུག །གླང་དང༌། ཀརྐ་ཊ་དང། བུ་མོ་དང་། སྡིག་པ་དང༌། ཆུ་སྲིན་དང༌། ཉའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ལ་སོ་སོར་ས་ལ་སོགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་བདག་ཉིད་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་སུམ་ཅུ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མ་བྱས་ན། འདབ་མ་དྲུག་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སུམ་ཅུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ལྔ་ལྔ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་ལས་མི་འབྱུང་བས་སོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ན་དྲུག་ལྔ་སུམ་ཅུར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་སུམ་ཅུ་སུམ་ཅུར་གསུངས་པ་འདི་ནི། རྩ་ཆེན་རེ་རེ་ལ། གཙོ་བོ་ས་ལྟ་བུ་རེ་རེའི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ་ལའང་འཁོར་འབྱུང་བ་ཆུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་བཞི་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེས་ན་འབྱུང་ཆེན་གྱི། དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཀྱང། འབྱུང་ཆུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སུམ་ཅུ་སུམ་ཅུར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རྩ་སྟོང་ཕྲག་དོན་གཉིས་གཅོད་ཚུལ་དང༌། རྩ་རེ་གཅོད་པ་ལ། ཞག་བཅོ་བརྒྱད་དགོས་པའང་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་འོག་ཏུ་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ།།དེ་ལྟར་མཐའ་དཔྱད་པ་བྱས་ནས། ད་ནི་རྩ་ཆད་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལོ་
གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ལྟེ་བ་དང་ཚིགས་ཆེ་ཆུང་གི་རྩ་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་གཅོད་ཚུལ། ཕྱོགས་ 1 ཞོལ། ཤོག ༤༧ བ ༢ སྟོར་བར་ གཙང་། ཤོག ༣༩ བ ༧ གཏོར་བར་

316 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

གསུམ་གྱི་རིང་ལ་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་རྩ་གཅོད་ཚུལ། འཆི་བའི་གོང་གི་ཉིན་ཞག་དྲུག་གི་རིང་ལ་ལྷག་པའི་རྩ་ལ་རླུང་རྒྱུ་ཚུལ། ལོ་བརྒྱའི་ཉིན་ཞག་ཚོགས་སུམ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ལ་རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་གཅོད་པའི་ཚུལ། དུས་ཀྱི་རྩའི་ངེས་པ་བཤད་པ། ཟླ་བ་དང་ཉི་མའི་རྐང་པའི་ཆ་ཤས་དང་ཡི་གེ་བརྒྱ་ཉི་ཤ་ཕྱི་ནང་ལ་སྦྱར་བ་སྟེ། དྲུག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། དང་པོ་ནི། འདིར་ལྟེ་བ་ལ་ཁྱིམ་གྱི་རྩ་བཅུ་གཉིས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་ཅུ་འབབ་པར་བྱེད་པ་དྲུག་ཅུ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ལོ་གསུམ་གྱི་རྩ་དང་ཡི་གེ་གཅོད་པའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་དེ། དེ་ཡང་དགུ་ཡིས་བསྣུན་པའི་ལག་འགྲོ། ཞེས་པ་བརྒྱད་ལ་དགུ་ཡིས་བསྒྱུར་བས་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཏེ། དེ་ནི་ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་བཅུ་གཉིས་དང༌། དེ་ལས་གྱེས་པ་དྲུག་ཅུ་བསྡོམས་པའི་གྲངས་སོ། །དེ་ལ་རྩ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ལྔ་ལྔར་གྱེས་པ་དྲུག་ཅུ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་དྲུག་ཅུ་པོ་རེ་རེ་གཅོད་པ་ལ། ཕྱོགས་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་ཉིན་ཞག་བཅོ་བརྒྱད་རེ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་དྲུག་ཅུ་ལ་ལོ་གསུམ་གྱི་ཉིན་ཞག་གི་ཚོགས་སྟོང་བརྒྱད་ཅུ་འོང་ངོ༌།།
སྐབས་འདིར་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཐམས་ཅད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩ་རྣམས་ལས་ལོ་གསུམ་གྱི་
ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱིས་དྲུག་གི་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་དོར་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་འབབ་པར་བྱེད་པ་འདོར་རོ།1

།ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག །ལྟེ་བའི་དོན་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་འདོར་རམ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཉིན་ཞག་དྲུག་གི་མཚམས་སུ་འཆི་བ་ལས་ལྷག་པའི་རྩ་རྣམས་སུ་རླུང་བཅུ་རྒྱུ་བར་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པས། དོན་གཉིས་པོ་དེའི་དྲུག་ཆ་ནང་གི་རྩ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་པོ་གཅོད་པ་ཡོངས་སུ་དོར་བ་སྟེ། མ་བཅད་པར་བཞག་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་འབབ་པར་བྱེད་པ་གཞན་དྲུག་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་རླུང་གིས་འདོར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལས་དང་བྱ་བའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་ལའང་དྲུག་ཆ་འཇོག་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྔར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་དགུ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་ལ། ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་འདོར་བར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་བཅུ་གཉིས་ལ་འདོར་བར་བྱས་པ་དང་ཁས་བླངས་འགལ་ལ། འཆི་བའི་མཐར་ཞག་དྲུག་གི་རྒྱུ་བ་ནི། སྔར་བཅད་ཚར་བའི་རྩ་ལའང་རྒྱུ་བ་མི་འགལ་ཏེ། ཚིགས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༦༠༡ ཕྲེང་། ༡༧

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 317

ཅུ་སྔར་ལོ་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་བཅད་ཚར་ཡང་འཆི་བའི་གོང་གི་མཐའི་ཞག་དྲུག་གི་རིང་ལ་དེ་དག་ཏུའང་རླུང་རྒྱུ་བར་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།
གཞན་ཡང་འོག་ནས་ཚིགས་ཆེན་དང། སོར་ཚིགས་ཀྱི་རྩ་རྣམས་ཀྱི་དྲུག་ཆ་རེ་ལ་འཆི་
རླུང་མི་རྒྱུ་ཞིང༌། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འཆི་རླུང་རྒྱུ་བར་བཤད་པས། ཁྱོད་ཀྱི་འདིར་དྲུག་ཆ་རེ་ཞག་དྲུག་གི་རིང་ལ་འཆི་རླུང་རྒྱུ་བའི་ཆེད་དུ་འཇོག་པར་འདོད་པ་དངོས་སུ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི་ཆེད་དུ་ད་ལྟ་མི་གཅོད་པར་འཇོག་པའི་དོན་མེད་ལ། རྩ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ལ་རྒྱུ་བའི་རླུང་གཏན་ནས་མ་དོར་བར། དེ་ལས་གྱེས་པའི་རྩ་དྲུག་པོ་རྣམས་རླུང་གིས་དོར་བའང་མི་འཐད་དོ།།
ཁ་ཅིག །ཕྱོགས་1

བཅུས་རྩ་དྲུག་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སོ་སོ་ལ་དྲུག་ཆ་རེ་རླུང་གིས་གཅོད་
པ་ཡོངས་སུ་འདོར་བ་སྟེ་མི་གཅོད་པར་འཇོག །ཅེས་པར་འཆད་པའང་མི་འཐད་དེ་རྩ་རྣམས་ཀྱི་དྲུག་ཆ་རེ་ལ་རླུང་རྒྱུ་ན་རྩ་དེ་ལ་རླུང་རྒྱུ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། རྩ་དེ་རླུང་གིས་དོར་ན་ད་ལྟར་རྩ་དེ་ལ་རླུང་རྒྱུ་བ་མེད་དགོས་པས། རྩ་དེ་བཅད་ཚར་བ་དང༌། རྩ་དེའི་དྲུག་ཆ་རེ་ལ་རླུང་ནར་མར་རྒྱུ་བ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འོག་ཏུ་མགྲིན་པ་ལ་ཡུད་ཙམ་འབབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རོ་དང་ཞེས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་རྩ་རྣམས་ཀྱི་དྲུག་ཆ་རེ་བཞག་པ་དེ་ལ་མཐའི་ཞག་གི་རིང་ལ་རླུང་རྒྱུ་བའི་དོན་མིན་ཏེ། འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ།།
དེས་ན་གཞུང་དེའི་དོན་ནི། ལོ་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་དྲུག་ཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་དོན་གཉིས་ཀྱི་
དྲུག་གི་ཆ་ཤས་རེ་དྲུག་ཆ། རྩ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ལ་རླུང་རྒྱུ་བ་ཡོངས་སུ་དོར་བའི་སྒོ་ནས། དེ་དག་ལས་གྱེས་པའི་རྩ་དྲུག་ཅུ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་འབབ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་འདོར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྩ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་དང༌། དེ་ལས་གྱེས་པ་དྲུག་ཅུ། ཚིགས་ཆེ་ཆུང་གི་རྩ་དང་བཅས་པ་གཅོད་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལྟེ་བའི་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལས། ལྟེ་བའི་རྩ་ལྔ་ལྔ་གྱེས་ལ། ལྟེ་བའི་རྩ་ལྔ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་རྩ་བརྒྱུད་རྐང་ལག་ལ་སོང་བས། ཚིགས་ཆེན་རེ་རེའི་ཐད་དུ། ལྔ་ཚན་རེའི་རྩ་རེ་རེ་ལས་དྲུག་གྱེས་པས་ཚིགས་ 1 ཞོལ། ཤོག ༤༩ ན ༢ ཕྱོགས་དྲུག་ཅུའི་རྩ་དྲུག་ཅུ་པོ་

318 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཆེན་རེ་རེའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་སུམ་ཅུ་རེར་འགྱུར་རོ། །ཚིགས་ཆེན་གྱི་རྩ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བརྒྱུད། རྐང་ལག་གི་སོར་མོ་རྣམས་ལ་སོང་བས་ཚིགས་ཕྲན་གྱི་རྩ་རྣམས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ལག་པ་གཡས་པའི་ཕྲག་པ་དང་དཔུང་པའི་བར་གྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་རྩ་སུམ་ཅུ་པོའ་རྒྱུན་ལག་པ་གཡས་ ིཔའི་སོར་ཚིགས་འོག་མ་ལྔར་སོང་བས། སོར་ཚིགས་རེ་ལ་རྩ་དྲུག་སྟེ། སོར་ཚིགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་འོག་མའི་རྩ་སུམ་ཅུའོ།།
དེ་བཞིན་དུ་དཔུང་པ་དང་ཉེ་བའི་དཔུང་པ་ཞེས་པ་གྲུ་མོ་གཡས་པའི་བར་གྱི་རྩ་བརྒྱུད་
སོང་བས་ལག་པ་གཡས་པའི་སོར་མོའ་ཚིགས་ཕྲེང་དབུས་མའི་རྩ་སུམ་ཅུ་དང༌། གཡས་པའི་ལག་ ིམགོ་དང་ཉེ་བའི་དཔུང་པའི་མཁྲིག་མའི་རྩ་འཁོར་གྱི་རྩ་སུམ་ཅུ་པོའ་རྩ་བརྒྱུད་སོང་བས་ལག་པ་ ིགཡས་པའི་སོར་མོའ་ཚིགས་ཕྲེང་སྟེང་མ་སེན་མོའི་མཚམས་ཀྱི་ཚིགས་ལྔའི་རྩ་སུམ་ཅུར་འགྱུར་ ིཏེ། ཚུལ་འདི་ལག་པ་གཡོན་དང༌། རྐང་པ་གཉིས་ལའང་རིགས་བསྒྲེས་པས་ཤེས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཚིགས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་རྩ་སུམ་ཅུ་རེ་ཡོད་པས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་དང༌། ཚིགས་ཕྲན་དྲུག་ཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་རྩ་དྲུག་དྲུག་ཡོད་པས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་ཅིང༌། ཚིགས་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ནི། རྐང་པ་དང་ལག་པའི་ལས་ཀྱི་དབང་པོའ་བྱ་བ་འགྲོ་བ་དང་ལེན་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་དང་ ིཔོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་ལ་སོར་ཚིགས་ཀྱི་རྩའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ནི་ལེན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པས་བྱ་བའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ།།
ཚིགས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཕྱིའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་སྦྱར་ན། ལག་པ་གཡས་
པའི་ཕྲག་པ་དང་དཔུང་པའི་བར་གྱི་འཁོར་ལོའ་རྩ་སུམ་ཅུ་ནི་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཟླ་བའི་ཚེས་སུམ་ཅུ་དང༌། ིལག་པ་གཡོན་པའི་ཕྲག་པ་དང་དཔུང་པའི་བར་གྱི་འཁོར་ལོའ་རྩ་སུམ་ཅུ་ནི་དབོའི་ཟླ་བའི་ཚེས་ ིསུམ་ཅུའོ། །ཞེས་སོགས་སུ་སྦྱར་ཏེ། གཞུང་ཉིད་ན་གསལ་ལོ།།
དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་སྟོང་བརྒྱད་ཅུའི་རིང་ལ་ལྟེ་བ་དང་ཚིགས་ཆེ་ཆུང་གི་
རྩ་དེ་དག་གཅོད་པའི་ཚུལ་ནི། ལྟེ་བའི་རྩ་དྲུག་ཅུ་པོ་རེ་རེ་གཅོད་པ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཞག་བཅོ་བརྒྱད་རེ་དགོས་ཤིང༌། རྩ་དེ་དག་རེ་རེ་བཅད་པ་ན། དེ་ལས་གྱེས་པའི་རྩ་དྲུག་དྲུག་གཅོད་པས། ཞག་བཅོ་བརྒྱད་པོའ་རིང་ལ་ལྟེ་བའི་རྩ་གཅིག་དང་དེ་ལས་གྱེས་པའི་ཚིགས་ཆེན་གྱི་རྩ་དྲུག་གཅོད་ ི

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 319

ཅིང། དེས་ན་ཚིགས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་རྩ་རེ་རེ་གཅོད་པ་ལ་ཉིན་ཞག་རྩེ་མོ་ཅན་ཞེས་ཉིན་ཞག་གསུམ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཚིགས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་རྩ་རེ་རེ་གཅོད་1

པ་ན་དེའི་རྩ་བརྒྱུད་ཀྱི་སོར་
ཚིགས་ཀྱི་རྩ་རེ་རེའང་གཅོད་དེ། དཔེར་ན་ལྟེ་བའི་རྩ་དྲུག་ཅུའི་ནང་ནས་གཡས་ཀྱི་སུམ་ཅུའི་དང་པོ་ཞག་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཅད་པ་ན། དེ་ལས་གྱེས་པ་ལག་པ་གཡས་པའི་ཕྲག་པ་དང་དཔུང་པའི་བར་གྱི་འཁོར་ལོའ་རྩ་དྲུག་དང༌། དྲུག་པོ་དེའི་རྩ་བརྒྱུད་ལག་པ་གཡས་པའི་སོར་མོའི་ཚིགས་ཕྲེང་ ིའོག་མའི་ནང་ནས་མཐེ་བོང་གི་ཚིགས་འོག་མའི་རྩ་དྲུག་ཀྱང་གཅོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་བསྒྲེས་པས་ཤེས་ལ། ལྟེ་བའི་རྩ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་གཅོད་ཚུལ་གྱི་ཞགས་གྲངས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང༌། ལྟེ་བའི་རྩ་དྲུག་ཅུའི་ནང་ནས་རེ་རེ་དོར་བའི་སྒོ་ནས། དེ་ལས་གྱེས་པའི་ཚིགས་ཆེན་གྱི་རྩ་དྲུག་དྲུག་འདོར་ཞིང༌། ཚིགས་ཆེན་གྱི་རྩ་དྲུག་དྲུག་དོར་བའི་དབང་གིས་དེའི་རྩ་བརྒྱུད་སོར་ཚིགས་ཀྱི་རྩ་དྲུག་དྲུག་འདོར་བ་བཞིན་དུ། རྩ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རེ་རེ་འདོར་བའི་དབང་གིས་དེ་ལས་གྱེས་པའི་ལྟེ་བའི་རྩ་ལྔ་ལྔ་འདོར་བ་ཡིན་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྟེ་བའི་རྩ་དྲུག་ཅུའི་ནང་ནས་ལྔ་འདོར་བ་ལ་ནི། ཕྱོགས་ལྔ་དགོས་པས་ཞག་དགུ་བཅུ་དགོས་ལ། དེ་ཉིད་རྩ་ཆེན་གཅིག་འདོར་བའི་ཡུན་ཚད་དུ་རིགས་སོ།།
དེ་བས་ན། ཞག་དགུ་བཅུ་སོང་བ་ན་རྩ་ཆེན་གཅིག་དང༌། དེ་ལས་གྱེས་པའི་ལྟེ་བའི་རྩ་ལྔ་
དང༌། ལྔ་པོ་དེ་ལས་གྱེས་པའི་ཚིགས་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་གཅིག་དང༌། དེའི་རྩ་བརྒྱུད་སོར་ཚིགས་ལྔ་ཡི་རྩ་རླུང་གིས་འདོར་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་རྩ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་འདོར་བ་ལ་ཞག་སྟོང་བརྒྱད་ཅུ་དགོས་པ་ནས། ཚིགས་ཕྲན་དྲུག་ཅུའི་རྩ་འདོར་བ་ལའང༌། ཞག་སྟོང་བརྒྱད་ཅུ་དགོས་པའི་བར་དུ་ཞག་གྲངས་མཚུངས་ཤིང༌། ལོ་གསུམ་དང་རྩ་དེ་དག་གཅོད་པ་གཉིས་སྦྱར་བ་ལེགས་པར་འགྲིག་པར་འགྱུར་ལ། རྩ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ལ་མི་གཏོགས་པས། རྩ་འདི་དག་གཅོད་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱས་པ་དང༌། རྩ་སྟོང་ཕྲག་དོན་གཉིས་ལས་ཞག་རེ་ལ་གཉིས་གཉིས་གཅོད་པ་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ།།
འོ་ན་རྩ་སྟོང་ཕྲག་དོན་གཉིས་གང་ལས་གྱེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་
1 ཞོལ། ཤོག ༥༠ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༤༢ ན ༡ བཅད་པ་ན་

320 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བ་ལས་ནི། སྙིང་ཁའི་རྩ་འདབ་འབའ་ཞིག་ལས་གྱེས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྙིང་ཁའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལས་ཁུ་བ་དང་། རྡུལ་དང༌། རླུང་འབབ་པའི་རྩ་གསུམ་གསུམ་དུ་གྱེས་པས་ཉེར་བཞི། དེ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་གྱེས་པས་དོན་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་སྟོང་ཕྲག་རེ་རེ་གྱེས་པས་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་ལས་སྟོང་ཕྲག་ཉེར་བཞི་ནི་ཁུ་བ་འབབ་པ་དང༌། སྟོང་ཕྲག་ཉེར་བཞི་ནི་རྡུལ་འབབ་པ་དང༌། སྟོང་ཕྲག་ཉེར་བཞི་ནི་རླུང་འབབ་པར་གསུངས་ལ། འདིར་ཡང་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་གཅོད་པའི་དབྱངས་གསལ་གྱི་རྩ་འདི་དག་ལས་གྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན། གང་ལས་གྱེས་པའི་གཞིའི་རྩ་རླུང་གིས་དོར་ནས། དེ་ལས་གྱེས་པའི་རྩ་ཕྲན་རླུང་གིས་མ་དོར་བ་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་བས་སོ།།
དེ་བས་ན་དབུ་མ་ཉིད་ནས་རྩ་ཕྲན་སྟོང་ཕྲག་དོན་གཉིས་སུ་གྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་བྱ་དགོས་
པར་མངོན་ནོ། །ད་ནི་རྩ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་པའི་ལྷའི་ཡི་གེ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལྷག་པའི་ལྷའི་དོན་ནི། ཡི་གེ་དེ་1

དག་རྩ་དེ་དང་དེ་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་ནམ། རྩ་དེ་དག་གི་ནང་ན་ཡི་གེ་
དེ་དག་གི་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྩ་འདི་དག་སྦྱོང་བའི་དོན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ཚེས་ཀྱི་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ས་བོན་གྱིས་རྩ་དེ་དང་དེ་དག་མཚོན་ནས་བསྟན་པས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་པས་ལྷག་པའི་ལྷའི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འདི་ནས་མདོར་བསྟན་ཅིང༌། འོག་ཏུ་ད་ནི་སྡེ་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྡུས་ན། ལག་པ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་ཚིགས་རྣམས་ཀྱི་རྩ་ནི་བྱང་བགྲོད་ཀྱི་ཟླ་བ་དྲུག་གི་ཚེས་རྣམས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་སྦྱོར་ལ། རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚིགས་ཆེན་དྲུག་གི་རྩ་རྣམས་ནི་ལྷོ་བགྲོད་ཀྱི་ཟླ་བ་དྲུག་གི་ཚེས་རྣམས་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་དང་སྦྱོར་ཞིང༌། ཐོག་མར་ལག་པ་གཡོན་ལྟ་བུ་ནས་མཚོན་ཏེ་བརྗོད་ན། ཀ་ཙ་ཊ་ཏ་པ་སའི་སྡེ་པ་སྟེ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་སྡེ་ཚན་དྲུག་ཡོད་ལ། སྡེ་ཚན་དྲུག་པོ་དེ་སྲོག་གི་དབྱངས་ཐུང་ངུས་ཕྱེ་བ་དང༌། རིང་པོས་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས་སྡེ་ཚན་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་ལ་སྲོག་གི་དབྱངས་ཐུང་ངུས་ཕྱེ་བའི་ཀ་ཙ་ཊའི་སྡེ་ཚན་གསུམ་ལག་པ་གཡོན་པའི་ཚིགས་ཆེན་གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོའ་ཡི་གེ་དང༌། སྲོག་གི་དབྱངས་རིང་པོས་ཕྱེ་ ི 1 ཞོལ། ཤོག ༥༡ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༤༢ བ ༤ ཡི་གེ་འདི་དག་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 321

བའི་ཀ་ཙ་ཊའི་སྡེ་ཚན་གསུམ་ནི་ལག་པ་གཡས་ཀྱི་ཚིགས་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོའ་ཡི་གེ་དང། ཡང་ ིསྲོག་གི་དབྱངས་ཐུང་ངུས་ཕྱེ་བའི་ཏ་པ་སའི་སྡེ་ཚན་གསུམ་རྐང་པ་གཡོན་གྱི་ཚིགས་ཆེན་གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོའ་ཡི་གེ་དང༌། ཡང་སྲོག་གི་དབྱངས་རིང་པོས་ཕྱེ་བའི་ཏ་པ་སའི་སྡེ་ཚན་གསུམ་ནི་ ིརྐང་པ་གཡས་ཀྱི་ཚིགས་ཆེན་གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོའ་རྩའི་ཡི་གེ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྐང་ལག་ ིགི་སོར་མོའ་ཚིགས་ཕྲེང་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། གཡོན་གྱི་སོར་མོའི་ཚིགས་ཕྲེང་འོག་མ་ ིབར་མ་སྟེང་མ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན། དབྱངས་ཐུང་ངུས་ཕྱེ་བའི་ཀ་ཙ་ཊའི་སྡེ་ཚན་གསུམ་དང། གཡས་ཀྱི་གསུམ་ལ་དབྱངས་རིང་པོས་ཕྱེ་བའི་ཀ་ཙ་ཊའི་སྡེ་ཚན་གསུམ་དང༌། རྐང་པ་གཡོན་གྱི་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་དབྱངས་ཐུང་ངུས་ཕྱེ་བའི་ཏ་པ་སའི་སྡེ་ཚན་གསུམ་དང༌། རྐང་སོར་གཡས་ཀྱི་ཚིགས་ཕྲེང་གསུམ་ལ་འོག་ནས་རིམ་པས་དབྱངས་རིང་པོས་ཕྱེ་བའི་ཏ་པ་སའི་སྡེ་ཚན་གསུམ་སྟེ་ཚིགས་ཆེན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ།།
དེ་ལ་སྡེ་ཚན་དྲུག་གི་སྡེ་ཚན་རེ་རེ་ལའང༌། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལྔ་ལྔ་ཡོད་དེ། ཀ་ཁ་ག་
གྷ་ང༌། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་དག་གང་གི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པའི་སྲོག་གི་དབྱངས་ལ་སྡེ་ཚན་གསུམ་ཡོད་དེ། ཨ་ཨི་རྀ་ཨུ་ལྀ། ཞེས་པ་རང་བྱུང་གི་དབྱངས་དང༌། ཨ་ཨེ་ཨར་ཨོ་ཨལ། ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་ནམ་འཕེལ་བའི་ཡི་གེ་དང༌། ཧ་ཡ་ར་ཝ་ལ། ཞེས་པ་ཡ་ཎའི་ཡི་གེའོ། །འདི་དག་ཀྱང༌། ཐུང་རིང་གི་ཡི་གེ་དབྱེ་བས་རིང་པོའ་སྡེ་ཚན་གསུམ་དང༌། ཐུང་ངུའི་སྡེ་ཚན་གསུམ་སྟེ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ ིལ། ཐུང་ངུ་གསུམ་གྱི་མཐར་ནི་རིམ་པ་བཞིན། ཨཾ་ཨ་ལཾ་ཧཾ། ཞེས་པ་ཐིག་ལེ་ཅན་གསུམ་དང༌། རིང་པོའ་སྡེ་ཚན་གསུམ་གྱི་མཐར་ནི་རིམ་པ་བཞིན། ཨཿཨལཿཧཿཞེས་པ་ཚེག་དྲག་ཅན་གསུམ་ ིབཞག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྡེ་ཚན་རེ་རེ་ལ་ཡི་གེ་དྲུག་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ང་ལྟ་བུ་གཅིག་ཀྱང༌། རང་བྱུང་གི་ཡི་གེ་ཐུང་ངུ་དྲུག་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་ཕྱེ་བས་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ང་ངི་ངྲི་དུ་དླྀ་ངཾ༌། ཞེས་པའོ། །དེས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལའང་རིགས་འགྲེའོ།།
དེས་ན་གསལ་བྱེད་ཡི་གེ་རིང་བ་སུམ་ཅུ་དང་ཐུང་ངུ་སུམ་ཅུ་པོ་དེ་དག་རང་བྱུང་གི་ཡི་
གེ་ཐིག་ལེ་ཅན་དང་ཚེག་དྲག་ཅན་དང་བཅས་པའི་རིང་པོ་དྲུག་དང་ཐུང་ངུ་དྲུག་གིས་ཕྱེ་བའི་སུམ་

322 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བརྒྱ་དྲུག་ཅུར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསལ་བྱེད་ཐུང་རིང་དྲུག་ཅུ་པོ་དེ་ཡོན་ཏན་དང་འཕེལ་བའི་ཡི་གེ་ཐིག་ལེ་དང་ཚེག་དྲག་ཅན་དང་བཅས་པའི་ཐུང་རིང་དྲུག་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་ཕྱེ་བ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་དང༌། ཡང་གསལ་བྱེད་ཐུང་རིང་དྲུག་ཅུ་ལས་ཡ་ཎའི་ཡི་གེ་ཐིག་ལེ་ཅན་དང་ཚེག་དྲག་ཅན་དང་བཅས་པའི་ཐུང་རིང་དྲུག་དྲུག་ཏུ་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་ཕྱེ་བས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་སྟོང་བརྒྱད་ཅུའི་གྲངས་སུ་འགྱུར་ལ། ཚིགས་ཆེན་དང་ཚིགས་ཕྲན་གྱི་རྩ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་དྲུག་ཅུ་པོ་དག་ལ། རྩ་རེ་རེ་ལའང༌། མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ །རང་བྱུང་གི་ཡི་གེ་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་པས་ཕྱེ་བ་དང༌། ཡོན་ཏན་ནམ་འཕེལ་བའི་ཡི་གེས་ཕྱེ་བ་དང༌། ཡ་ཎའི་ཡི་གེས་ཕྱེ་བ་སྟེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་གསུམ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། རང་གི་ཨ་ཐུང་ངུས་ཕྱེ་བའི་ང་དང༌། ཡོན་ཏན་གྱི་ཡི་གེ་ཨ་ཐུང་ངུས་ཕྱེ་བའི་ང་དང༌། ཡ་ཎའི་ཡི་གེ་ཧ་ཐུང་ངུས་ཕྱེ་བའི་ཧ་བ་1

གསུམ་ག་ལག་པ་གཡོན་གྱི་ཚིགས་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་
པོ་ཕྲག་པ་དང༌། དཔུང་པའི་བར་གྱི་རྩ་སུམ་ཅུའི་ནང་ནས་རྩ་དང་པོའ་ཡིན་པར་སྦྱོར་བ་དང༌། དེ་ ིབཞིན་དུ་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོའ་ཚིགས་འོག་མ་ལ་རྩ་དྲུག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རྩ་དང་པོའི་ིཡི་གེར་ཡང་དེ་གསུམ་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ལག་པ་དང་རྐང་པ་གཡོན་པའི་རྩའི་འཁོར་ལོ་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ལ། དབྱངས་ཐུང་ངུས་ཕྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ལུགས་འབྱུང་དང། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལུགས་ལྡོག་དང་སྲོག་གི་ཡི་གེ་ལུགས་འབྱུང་དུ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། རྩ་སུམ་ཅུའི་དང་པོ་ལ་ང་དང༌། སུམ་ཅུ་པ་ལ་ཀ་ལྟ་བུའོ།།
གཡས་པ་རྣམས་ལ་དབྱངས་རིང་པོས་ཕྱེ་བ་དག་སྡེ་ཚན་དུ་མ་ཟད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་
ཡང་ལུགས་འབྱུང་དང་སྲོག་གི་དབྱངས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། རྩ་སུམ་ཅུའི་དང་པོ་ལ་ཀཱཿརིང་པོ་དང༌། སུམ་ཅུ་པ་ལ་དཱ་རིང་པོ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་རྐང་པ་གཡོན་དང་གཡས་ལའང་རིག་པར་བྱ་སྟེ།2

ཚིགས་ཆེན་གྱི་རིགས་པས་ཚིགས་ཕྲན་རྣམས་ལའང་རིག་པར་བྱ་ལ། དབྱངས་ཐུང་
ངུས་ཕྱེ་བའི་སྡེ་ཚན་དེ་དག་ཀྱང་ཚིགས་ཆེན་དང་པོར་ཚིགས་གཡས་ལ་སྦྱར་བ་དབྱངས་རིང་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༢ བ ༡། གཙང་། ཤོག ༤༣ བ ༤ དུས་ཕྱེ་བའི་ཧ་ང་གསུམ་ག་
2 ཞོལ། ཤོག ༥༢ བ ༤། གཙང་། ཤོག ༤༣ བ ༧ རིག་པར་བྱ་ཞིང་།

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 323

པོས་ཕྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི། ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་ཡེ་ཤེས། ཞེས་པའི་རིམ་པས་སྡུད་རིམ་དང་གཡོན་ལ་དབྱངས་ཐུང་ངུས་ཕྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ནམ་མཁའ་རླུང་མེ་ཆུ་ས་ཡེ་ཤེས་སྤྲོ་བའི་རིམ་པས་སྦྱར་བར་བྱ་ལ། དབྱངས་རིང་པོས་ཕྱེ་བའི་སྡེ་ཚན་དྲུག་ལྟ་བུ་ནི་རིགས་དྲུག་དང༌། དེའི་ནང་ནས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ནི། ཆུ་སྲིན་གྱི་འཕོ་བའི་རྩ་ལག་པ་གཡས་པའི་ཕྲག་པ་དང༌། དཔུང་པའི་བར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ། མི་བསྐྱོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་རིགས་ལྔར་ཕྱེ་བ་ནི་འཁོར་ལོ་དེའི་རྩ་དྲུག་ཚན་ལྔའོ།།
དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་མི་བསྐྱོད་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་ལའང་རིགས་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི། འཁོར་ལོ་དེའི་
རྩ་སྡེ་ཚན་ལྔའི་དང་པོ་ལའང་རྩ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །ཞེས་དེའི་རིམ་པས་ཚིགས་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཀའི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། རེ་རེ་ནས་1

སྦྱོར་བ་འགྲེལ་པར་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་
ཤེས་སླའོ། །དེ་ལྟར་རྐང་ལག་གཉིས་ཀའི་གཡས་པ་རྣམས་ལྷོ་བགྲོད་དང༌། གཡོན་པ་རྣམས་བྱང་བགྲོད་དུ་མི་མཛད་པར། སྟེང་གི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀ་བྱང་བགྲོད་དང་འོག་གི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀ་ལྷོ་བགྲོད་དུ་གསུངས་པ་ནི། སྟེང་སྲོག་གི་རླུང་དང༌། འོག་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་གཉིས་ལས། སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་གི་དབང་གིས་ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་དང༌། ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་གི་དབང་གིས་ཟླ་བའི་འཆི་ལྟས་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྟེང་གི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀ་ཉི་མའི་ཆོས་བྱང་བགྲོད་དང༌། འོག་གི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀ་ཟླ་བའི་ཆོས་ལྷོ་བགྲོད་དུ་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་རྩ་གཅོད་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་ལོ་
ནི་ཆད་པར་གྱུར་ན། ཞེས་པ་ནས། རྩ་གཅོད་པའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་ལ་དཔྱད་2

པར་བྱ་བའི་དབྱངས་ནི། དབྱངས་ཐུང་ངུས་བཅོ་ལྔ་དང༌། རིང་པོས་བཅོ་
ལྔ་དང༌། ཤིན་ཏུ་རིང་པོས་བཅོ་ལྔ་སྟེ། ཞེ་ལྔ་ཡོད་ལ། ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་བཅད་པར་བྱ་བ་དབྱངས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྩ་ནི། དཔྲལ་མགྲིན་སྙིང་ཁའི་རྩ་ལས་མགྲིན་པའི་སྟོང་པའི་རྩ་བཞི་དང༌། དཔྲལ་བའི་སྟོང་པའི་རྩ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་རྩ་བཞི་བཅུ་ཡོད་ཅིང༌། མངལ་གྱི་ཟླ་གཅིག་རྩ་མ་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༣ ན ༡ རེ་རེ་ནང་སྦྱོར་བ་འགྲེལ་པར་
2 ཞོལ། ཤོག ༥༣ ན ༤ ཞག་ལ་བཅད་པར་བྱ་བའི་

324 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

འཆགས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་མཐའི་ཟླ་བ་གཅིག་གི་རིང་ལ། གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུའི་ཆོས་ཅན་གསང་བའི་རྩ་སུམ་ཅུ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱིའང་སྟོང་པའི་རྩ་གཉིས་མ་གཏོགས་སོ།།
དེ་ལ་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་ཏུ་བྱས་པ། ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་ཞེ་ལྔ་པོ་དེ་ཉིད། ཆུ་
ཚོད་ལྔ་བཅུ་རྩ་བཞི་ཆ་རེ་ལ་ཞག་ཏུ་བྱས་པའི་ཞག་ཞེ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མཐའི་ཞག་སུམ་ཅུ་པོ་དེ་ཡང་ཆུ་ཚོད་ང་དྲུག་བཞི་ཆ་ལ་ཞག་ཏུ་བྱས་པའི་ཞག་སོ་གཉིས་འགྱུར་བས། ཕྱོགས་གསུམ་དང་མཐའི་ཟླ་གཅིག་གི་ཞག་དོན་ལྔ་པོ་དེ་ཉིད་ཆུ་ཚོད་ང་དྲུག་བཞི་ཆའི་ཞག་བརྒྱད་ཅུར་འགྱུར་ཞིང༌། མཐའི་དོན་དུ་མའི་ཞག་གཅིག་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་གོ །དེ་དག་ལས་དཔྲལ་བ་ལ་དབྱངས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྩ་བཅུ་བཞི། མགྲིན་པ་ལ་ཉེར་བརྒྱད་དེ་ཞེ་གཉིས་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་ཞེ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཞེ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་གཅོད་ལ། དེ་ནས་སྙིང་ཁའི་རྩ་གཅོད་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་མགྲིན་པ་ལ་ཉིན་ཞག་བཞི་དང༌། དཔྲལ་བ་ལ་ཉིན་ཞག་གཉིས་དང༌། འཚོ་བའི་མཚན་མོ་གསུམ་མོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྔར་དཔྲལ་བའི་རྩ་ལ་གཉིས་སྟོང་པ་དང༌། མགྲིན་པའི་བཞི་སྟོང་པར་སོང་བས། དེ་དག་སྤྱོད་པ་ལ་སྦྱར་རྒྱུ་མ་བྱུང་བས་ཞག་དྲུག་པོ་དེ་དག་དང༌། གསང་བའི་རྩ་གཉིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྩར་སོང་བའི་དེ་གཉིས་གཅོད་པའི་ཞག་ཏུ་སྦྱར་ས་མ་བྱུང་བའི་ཞག་གཉིས་ཏེ། ཞག་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི་སྙིང་ཁའི་རྩ་བརྒྱད་གཅོད་པའི་ཞག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།
གཞན་དག་སྟོང་པའི་རྩ་བརྒྱད་གཅོད་པའི་ཞག་བརྒྱད་ནི་འཁོར་ལོ་དེ་དག་གི་རྩ་འདབ་
དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྙིང་ཁའི་པདྨ་ལ་ཡང་རྒྱུ་ཞིང་རྩ་བརྒྱད་གཅོད་དེ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྟོང་པའི་རྩའི་དོན་ནི། རླུང་གཏན་མི་རྒྱུ་བའི་རྩ་ལ་ཟེར་ཞིང༌། རྩ་གཅོད་པའི་དོན་ནི། རྩ་དེ་ལ་སྔར་ནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་གིས་རྩ་དེ་ཉིད་དོར་བ་ལ་ཟེར་བས། སྟོང་པའི་རྩ་གཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསང་བའི་ཞག་ཆུ་ཚོད་ལྔ། ང་དྲུག་བཞི་ཆ་ལ་ཞག་ཏུ་བྱས་པ་སོ་གཉིས་ལས། སུམ་ཅུ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་གཉིས་དང༌། དབུ་མ་གཅོད་པའི་ཞག་གཅིག་རྣམས་ལ་འཚོ་བའི་མཚན་མོ་ཞག་གསུམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་འཚོ་བའི་མཚན་མོ་གཉིས་སྙིང་ཁའི་རྩ་གཅོད་བྱེད་ལ་སོང་ཞིང༌། གཅིག་དབུ་མ་གཅོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའོ།།

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 325

གསུམ་པ་འཆི་བའི་གོང་གི་ཉིན་ཞག་དྲུག་གི་རིང་ལ་ལྷག་པའི་རྩ་ལ་རླུང་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་ནི།
ད་ནི་ལྟེ་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང༌ཉིན་ཞག་དྲུག་གི་མཚམས་སུ་འཆི་བ་ལས་ལྷག་པའི་རྩ་ལ་རླུང་བཅུ་རྒྱུ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་ལྷག་མ་མ་བཅད་པར་བཞག་པའི་རྩ་ལ་རླུང་བཅུ་རྒྱུ་བར་བྱེད་པ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཞག་དྲུག་པོའ་ིབར་ལ་ཚིགས་བཅུ་གཉིས་པོ་ཆམས་1

ཀྱི་ཚིགས་སོ་སོ་ལ་རྩ་ལྔ་ལྔ་ནི་རླུང་བཅུ་རྒྱུ་བར་བྱེད་པ་སྟེ།
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚིགས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་རྩ་ཐམས་ཅད་ལའང་རླུང་རྒྱུ་ལ། རྩ་དེ་དག་སྔར་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་རྫོགས་པར་བཅད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་ནས་ཉིན་ཞག་དྲུག་གི་མཚམས་སུ་འཆི་བའི་ཞག་དྲུག་པོ་དེའི་རིང་ལ། རླུང་བཅུ་ལྷག་
པར་རྒྱུ་བའི་རྩ་རྣམས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ཞིང༌། འདིར་ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འབབ་པའི་རྩ་ཟད་པ་ཡོངས་སུ་དོར་བ་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ལོ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཕྱོགས་གསུམ་རྒྱུས་པ་དང༌། གསང་བའི་རྩ་གཅོད་པའི་གསལ་བྱེད་རྣམས་རྒྱུས་པ་ན་ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་ཕྱི་རོལ་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབབ་པའི་རྩ་ཟད་པ་སྟེ། རྩ་དེ་དག་སྔར་ནས་ནར་མར་རྒྱུ་བའི་རླུང་གིས་ཡོངས་སུ་དོར་ཟིན་པ་ལས། འཆི་བའི་ཞག་དྲུག་གི་བར་དུ། སྔར་ནར་མར་རྒྱུ་བའི་རླུང་གིས་དོར་ཟིན་པའི་རྩ་དེ་དག་ཏུའང་ལྷག་པའི་རླུང་རྒྱུ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན། ལྟེ་བར་ཉི་མ་ཞེས་པ། ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རླུང་དང༌། མགྲིན་པ་ལ་རོ་ཞེས་པ་ཡུད་ཙམ་དྲུག་གི་རླུང་དང༌། དཔྲལ་བ་ལ་མེ་ཞེས་པ་ཐུན་ཕྱེད་གསུམ་གྱི་རླུང་དང༌། སྙིང་ཁའི་རྩ་ལ་ཐུན་ཚོད་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་རླུང་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རོ་དང་མེ་དང་ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་རྩ་ཞེས་པ་རྣམས་ནི་རྩ་འཁོར་དེ་དག་གི་རྩའི་དྲུག་ཆ་རེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྩ་དྲུག་དང་གསུམ་དང་རྩ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྩ་དེའི་དྲུག་ཆར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།།
དེ་བས་ན། ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་རྩ་ཞེས་པ་ཡང༌། ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་རླུང་
1 ཞོལ། ཤོག ༥༤ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༤༥ ན ༣ བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཀྱི་

326 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

འབབ་པའི་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་བྱ་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་ལྷག་པའི་རླུང་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་ནི། ཚིགས་ཆེན་རེ་རེའི་རྩ་ལྔ་ལྔ་ལ་རླུང་འབབ་ལ། རྩ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཀྱི་འཆི་བའི་མུན་པ་ཆེན་པོའ་རླུང་འབབ་ཅིང༌། སོར་མོའི་ཚིགས་རེ་རེའི་རྩ་དྲུག་དྲུག་ལ། རྩ་ ིརེ་རེ་ལ་རླུང་བཅུ་འབབ་ཅིང༌། ལྷག་མ་རྩ་ལྔ་ལྔ་ལ་དུས་འཆིའི་མུན་པའི་རླུང་འབབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཞག་དྲུག་གི་བར་ལ་སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་རྩ་ཐམས་ཅད་དུ་རླུང་བཅུ་དང་མུན་པའི་རླུང་དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཞིང༌། དེས་ན་སྔར་རྩ་བཅད་པའི་དོན་རྩ་དེ་དག་སྔར་ནས་ནར་མར་རྒྱུ་བའི་རླུང་གིས་དོར་ཞིང་རྒྱུ་བ་ཆད་པའི་དོན་ཡིན་གྱིས། རྩ་དེ་དག་བསྐམས་ནས་རླུང་ཕྱིན་ཆད་འགྲོ་འོང་བྱ་ས་མེད་པར་སོང་བ་མིན་ནོ། །དེ་ནས་ཞག་དྲུག་པོ་རྫོགས་པའི་རྗེས་སུ་དབུ་མར་ཞག་གཅིག་རྒྱུས་པས་དབུ་མ་གཅོད་པར་འགྱུར་རོ།།
བཞི་པ་ལོ་བརྒྱའི་ཉིན་ཞག་གི་ཚོགས་སུམ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ལས་རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་
གཉིས་གཅོད་པའི་ཚུལ་ནི། ད་ནི་སུམ་ཅུ་དྲུག །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་པ་ནས། རྩ་གཅོད་པའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། ལོ་བརྒྱའི་རིང་ལ་ཞག་རེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ཆུ་ཚོད་གཉིས་རེ་དབུ་མར་རྒྱུས་པས། རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཉིས་གཉིས་ཞག་རེ་ལ་གཅོད་ལ། དེ་ཡང་ཆུ་ཚོད་ནི། ཆུ་སྲང་དྲུག་ཅུ་ལ་ཆུ་ཚོད་དུ་བྱས་པ་གཉིས་མིན་གྱི། ཆུ་སྲང་ང་དྲུག་བཞི་ཆ་ལ་ཆུ་ཚོད་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡིན་པས་ཆུ་སྲང་དྲུག་ཅུ་ལ་ཆུ་ཚོད་དུ་བྱས་པའི་ཆུ་ཚོད་གཉིས་ཀྱི་དབུགས་བདུན་བརྒྱ་ཉི་ཤ་ལས་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྔ་ཕྲི་བའི་དྲུག་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ་ནི་དབུ་མ་ནས་རྒྱུ་ལ། ཕྲི་བའི་ལྷག་མ་དབུགས་ཞེ་ལྔ་ནི་འཕོ་བ་གཡས་གཡོན་གྱི་རླུང་གི་ཐོབ་སྐལ་གནས་སོ། །དེ་བས་ན་ཆུ་སྲང་དྲུག་ཅུ་ལ་ཆུ་ཚོད་དུ་བྱས་པའི་སྟེང་ནས་ཞེ་ལྔ་ཕྲི་བས་ང་དྲུག་བཞི་ཆ་ལ་བྱས་པའི་ཆུ་ཚོད་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །ལྔ་པ་དུས་ཀྱི་རྩའི་ངེས་པ་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་ཟོས་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་པ་ནས། དུས་ཀྱི་རྩའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ་གོ་སླའོ།།དྲུག་པ་ཟླ་བ་དང་ཉི་མའི་རྐང་པའི་ཆ་ཤས་བརྒྱ་ཉི་ཤ་ཕྱི་ནང་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ལ། ཟླ་
བའི་བརྒྱ་ཉི་ཤ་ཕྱི་ནང་ལ་སྦྱར་བ་དང༌། ཉི་མའི་བརྒྱ་ཉི་ཤ་ཕྱི་ནང་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཕྱིའི་ཟླ་བའི་རྐང་པའི་ཆ་ཤས་བརྒྱ་ཉི་ཤ་བཤད་པ་དང༌། དེ་ནང་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་སྙིང་ཁའི་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 327

པདྨ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་པ་ནས་དེ་ལྟར་བྱིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚད་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་ཟླ་བའི་རྐང་པ་ལ་རིམ་རྐང་རིམ་མིན་གཉིས་དང༌། དེ་རེ་རེ་ལའང་སྔ་རྐང་ཕྱི་རྐང་གཉིས་གཉིས་དང༌། སྔ་རྐང་ལ། འབྱུང་དང་འབྱུང་བ་མངའ་རིག་བྱེད། །མེ་དང་ལག་པ་རི་བོང་ཅན། །ཞེས་པ་རྐང་པ་བདུན་དང༌། ཆུ་ཚོད་ཉེར་ལྔ་དང༌། ཕྱི་རྐང་དེ་ལས་གོ་རིམས་ལྡོག་པའི་རྐང་པ་བདུན་དང་ཆུ་ཚོད་ཉེར་ལྔ་ཡོད་ཅིང། དེ་ལྟར་སྔ་རྐང་ཕྱི་རྐང་གང་རུང་གཅིག་ལའང་རྐང་པའི་ཆ་ཤས་བརྒྱ་ཉི་ཤ་ཉི་ཤར་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ།
ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། སྐྱེས་བུ་གཅིག་ཉིད་གནས་སྐབས་ཅན་དུ་བྱས་པ་ལ། དེའི་ཚེ་གནས་
སྐབས་བྱིས་པ་གཞོན་ནུ་ལང་ཚོ་རྒན་པོ་སྨིན་པའམ་ཤི་ལ་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་ལྔར་འགྱུར་བ་ལྟར། གནས་སྐབས་ཅན་ཟླ་བའི་རྐང་པ་ཙམ་པོ་ལ་གནས་སྐབས་རིམ་རྐང་དང་རིམ་མིན་གྱི་རྐང་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་རིམ་རྐང་དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་ཅན་དུ་བྱས་པ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་སྔ་རྐང་ཕྱི་རྐང་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ། དེའི་སྔར་རྐང་ལྟ་བུ་གཅིག་ཉིད་གནས་སྐབས་ཅན་དུ་བྱིས་པ་ལ། གཞོན་ནུ་དང་ལང་ཚོ་དང་རྒན་པོ་དང་སྨིན་པའི་གནས་སྐབས་ལྔར་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་དག་ཀྱང་རྐང་པ་དང་སྦྱར་ན། སྔ་རྐང་ལ་རྐང་པ་བདུན་ཡོད་ཅིང༌། བྱིས་པ་སོགས་བཤད་མ་ཐག་པའི་གྲངས་ལྔ་ལྔ་ལས་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་ལང་ཚོ་ལ་ལང་ཚོ་ཙམ་དང༌། ཤིན་ཏུ་ལང་ཚོ་གཉིས་དང༌། རྒན་པོ་ལའང་རྒན་པོ་ཙམ་དང་ཤིན་ཏུ་རྒན་པོ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་བདུན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་སྔ་རྐང་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་རྐང་པ་བདུན་དང་སྦྱར་རོ།།
དེ་ཡང་དང་པོར་ཟླ་བ་ཡར་ངོའ་ཚེས་གཅིག་ནས་བརྩམས་པའི་ཚེས་བདུན་བདུན་ལ། ིརྐང་པ་བདུན་གྱི་ཆ་ཤས་སམ། གནས་སྐབས་བརྒྱ་ཉི་ཤ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྐང་པ་དང་པོ་ནི་བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་དང༌། རྐང་པ་གཉིས་པ་གཞོན་ནུ། གསུམ་པ་ལང་ཚོ། བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་ལང་ཚོ། ལྔ་པ་རྒན་པོ། དྲུག་པ་ཤིན་ཏུ་རྒན་པོ། བདུན་པ་སྨིན་པ་ཡིན་པར་ངེས་ལ། རྐང་པ་གསུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་རང་དུས་བྱིས་པར་མི་བྱེད་པར། དེ་ནས་ཡར་དང་པོའ་གནས་སྐབས་སུ་ལོག་ནས། དེ་ནས་བྱིས་པ་ཞེས་བརྩིས་འོངས་པས་རྐང་པ་གསུམ་ ིཔ་རང་ཉིད་ལང་ཚོ་གནས་སྐབས་སུ་འོངས་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་ལང་ཚོ་ལ་བབ་པ་ཞིག་གི་ལོ་དུ་

328 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ལོན་བརྩིས་པ་ན། ཡར་ལོག་ནས། དང་པོ་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལོ་དང༌། དེ་ནས་གཞོན་ནུར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལོ་དང༌། དེ་ནས་ལང་ཚོར་རང་དུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྣམས་བསྡོམས་པས་འདི་ཙམ་ཞེས་བརྩི་བ་ལྟར་རོ།།
དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཞིག་གི་ལོ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་ལོན་པ་ན། དངོས་པོ་ལ་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལས་མ་ལོན་
ཀྱང༌། སྐྱེས་བུ་དེ་ལོ་ཉེར་ལྔ་རང་དུས་ན་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལོན་པ་ཡིན་ཞིང༌། སྐྱེས་བུ་དེ་སྔར་བྱིས་པའི་དུས་སུ་ལོ་ལྔ་ཡང་ལོན་པ་ཡིན་པས། དེའི་ལོ་ལྔ་ཉེར་ལྔའི་སྟེང་དུ་བསྣན་པས་ལོ་སུམ་ཅུ་དང༌། ཡང་སྐྱེས་བུ་དེ་གཞོན་ནུའི་དུས་སུ་ལོ་བཅོ་ལྔ་ལོན་པ་ཡང༌། བཅོ་ལྔ་པོ་དེ་བསྣན་པས་བཞི་བཅུར་འགྱུར་བ་སོགས་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་ལོའ་གྲངས་ཀྱིས་ལྡོག་པ་བརྒྱ་ཉི་ ི ཤར་དབྱེར་རུང་བ་ལྟར། འདིར་རྐང་པའི་ཆ་ཤས་བརྒྱ་ཉི་ཤར་འབྱེད་པའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཚེས་གཅིག་ལ་རྐང་པ་དང་པོ་ནི་བྱིས་པ་སྟེ་ཆུ་ཚོད་ལྔའོ། །ཚེས་གཉིས་པ་ལ་རྐང་པ་གཉིས་པ་ནས་ཡར་ལོག་སྟེ་མགོ་ནས་བགྲངས་པའི་བྱིས་པ་རྐང་པ་དང་པོ་ཡིན་པས་དེའི་ཆུ་ཚོད་ལྔ་དང༌། རྐང་པ་དང་པོ་བྱིས་པར་བྱས་ནས་བགྲངས་པའི་གཞོན་ནུ་རྐང་པ་གཉིས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། གཞོན་ནུ་རང་དུས་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་ལྔ་པོ་དེ་བྱིས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་ལོག་པར་འགྲོ་བས་ཆུ་ཚོད་བཅུ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཚེས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གསུམ་པ་ལ། རྐང་པ་གསུམ་པ་ནས་ཡར་ལོག་སྟེ་མགོ་ནས་བརྩིས་པའི་བྱིས་པ་ནི་སྔར་གྱི་རྐང་པ་དང་པོ་ཉིད་ཡིད་པས། དེའི་ཆུ་ཚོད་ལྔ་དང༌། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་གཞོན་ནུ་རྐང་པ་གཉིས་པའི་ཆུ་ཚོད་བཅུ། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ལང་ཚོ་རྐང་པ་གསུམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ། ཐམས་ཅད་བསྡོམས་པས་ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུའོ།།
དེ་ལྟར་འོག་མ་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྐང་པ་བཞི་པ་ལ་རང་གི་ཆུ་ཚོད་
བཞི་ལས་མེད་པས། དེ་ལང་ཚོའི་བཅོ་ལྔ་ལ་བསྣན་པས་བཅུ་དགུར་འགྱུར་ལ། རྐང་པ་ལྔ་པ་ལ་རང་གི་གསུམ་ལས་མེད་པས། དེ་བཅུ་དགུའི་སྟེང་དུ་བསྣན་པས་ཉེར་གཉིས་དང༌། རྐང་པ་དྲུག་པ་རང་ལ་ཆུ་ཚོད་གཉིས་ལས་མེད་པས་དེ་ཉེར་གཉིས་ལ་བསྣན་པས་ཉེར་བཞི་དང༌། རྐང་པ་བདུན་པའི་གཅིག་ལྔ་ལ་བསྣན་པས་ཉེར་ལྔ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན། རྐང་པ་དང་པོ་བྱིས་པ་ལ་ཆུ་ཚོད་ལྔ། རྐང་པ་གཉིས་པ་གཞོན་ནུ་ལ་བཅུ། རྐང་པ་གསུམ་པ་ལང་ཚོའི་དུས་སུ་བཅོ་ལྔ། རྐང་པ་བཞི་པ་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 329

ཤིན་ཏུ་ལང་ཚོའི་དུས་སུ་བཅུ་དགུ །རྐང་པ་ལྔ་པ་རྒན་པོའ་དུས་སུ་ཉེར་གཉིས། རྐང་པ་དྲུག་པ་ ིཤིན་ཏུ་རྒན་པོའ་དུས་སུ་ཉེར་བཞི། རྐང་པ་བདུན་པ་སྨིན་པའི་དུས་སུ་ཉེར་ལྔ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ ིབསྡོམས་པས་བརྒྱ་ཉི་ཤའོ།།
དེ་ལྟར་ཕྱི་རྐང་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་དུ་ཟླ་བའི་རྐང་པ་ལ་ནི། རྙེད་པ་མཉམ་དང་
མི་མཉམ་ལས། །བསྣོན་འབྲིད་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནོར་དང་བུ་ལོན་དུ་འགྱུར་བ་ཤེས་དགོས་ཀྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྔ་རྐང་ལ་ནོར་དང་ཕྱི་རྐང་ལ་བུ་ལོན་དུ་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང༌། འདིར་སྔ་རྐང་ལ་ནོར་དང་ཕྱི་རྐང་ལ་བུ་ལོན་དུ་འགྱུར་བ་ངོས་བཟུང་གསུངས་པ་ནི་ནང་ལ་སྦྱར་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་དེ་ནང་ལ་སྦྱར་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཚེས་བདུན་རྣམས་ཀྱིས་རྐང་པའི་ཆ་ཤས་བཟུང་
ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་ཏེ། ད་ནི་གནས་པ་གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་འགྲོ་བ་དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྟོན་པ་ལ། དང་པོར་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་འཇིག་རྟེན་བསྐྱེད་པ་དང་སྡུད་པའི་བྱེད་པ་པོའ་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། ད་ནི་སྐྱེ་བ་དང་ནི། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་པ་ནས། ིཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བྱེད་པ་པོའ་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་པའི་སྒྲས་བསྟན་ ིཔ་ཟླ་བ་སྟེ་ཁུ་བ་དང་རྡུལ་གྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་ཉི་མ་སྟེ་ཁུ་རྡུལ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་མའི་མངལ་དུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་མཚམས་སྦྱར་བ་ན་རྣམ་ཤེས་དེས། སེམས་ཅན་མངལ་ན་གནས་པ་དེའི་ལུས་ངག་སེམས་རྣམས་རྫོགས་པའི་རྒྱུར་ཁུ་རྡུལ་དང་ས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ཟོས་པ་སྟེ་བཟུང་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྫོགས་པར་བྱེད་ལ། གང་གི་ཚེ་ཚེ་རབས་ཕྱི་མའི་གནས་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་རྩོམ་པ་ན་རྣམ་ཤེས་དེས་ཁུ་རྡུལ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་རྣམས་བཏང་སྟེ་འགྲོ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའོ།།
དེ་ལྟ་ན་ཡང་དོན་དམ་པར་དེ་འདྲ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཟད་པའམ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ད་
ནི་ཞེས་པ་ནས། བྱེད་པ་པོ་ཟད་པའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རིགས་པས་དཔྱད་ན་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱེད་པ་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྡུད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡང་མེད་ལ། སྐྱེ་བ་

330 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ལེན་པའི་དུས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིད། འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་སྡུད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་ལས་མ་འདས་པས་དེའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པས་མཁའ་ཁྱབ་མཁའི་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཏེ། དེས་ན་འཁོར་བའི་བྱེད་པ་པོར་མ་ཟད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོའམ། གྲོལ་བ་པོ་ཡང་དོན་དམ་པར་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའོ།།
ད་ནི་དྲི་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚོགས་པའི་ངེས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཅན་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང། ལུས་དང་ལུས་ཅན་མིན་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་པའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་གྱི། ཕུང་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པའི་འགྲོ་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །ད་ནི་བདག་ཉིད་འཆིང་1

སྟེ། ཞེས་སོགས་
ཀྱིས། ལས་ཀྱི་འཆིང་བའི་ངེས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རང་གི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ཚོགས་པ་ནི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཕུང་སོགས་དེ་དག་གི་དྲི་ལ་སོགས་པ་དང༌། སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་དངོས་པོར་བདེན་པ་དང༌། དངོས་མེད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མཐར་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དབང་གིས། རང་གི་ཕུང་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ང་ལ་དེ་ལྟར་མི་ཟེར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའམ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ངར་འཛིན་པའི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་བདག་ཉིད་འཁོར་བར་འཆིང་བར་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང༌། རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མཐར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་སྤངས་ན། ངར་འཛིན་དེ་ཡང་སྤངས་ནས་འཁོར་བར་བཅིངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདིས་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང༌། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་སུ་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་ཅི་ཞིག་བྱེད་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།
མི་ཤེས་འཇིག་རྟེན་ལོག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་པོ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་རྨོངས་
1 ཞོལ། ཤོག ༥༧ བ ༢ བདག་ཉིད་འཆིང་བ་སྟེ།

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 331

པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང༌། ཕུང་སོགས་ལས་བཏགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱེད་པ་པོའམ་གང་ཟག་བདེན་པ་པ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་པོའ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་ ིཡོད་པར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་མི་ཤེས་པ་སྟེ། མ་རིག་པ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བསླད་པའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་པ་དག་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའི། ཁ་ཅིག་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པོ་དོན་གཞན་བརྟགས་པས། ཞེས་སྦྱོར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མ་འབྲེལ་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་འཁོར་བར་འཆིང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང༌། དབང་ཕྱུག་སོགས་འགྲོ་བའི་བྱེད་པོར་གཟུང་བའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་བཅིངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པོར་འཛིན་པའི་མུ་སྟེགས་པ་གཅིག་པུ་མ་ཟད། བདག་ཉིད་ཀྱང་འཁོར་བར་གང་གིས་བཅིངས་པ་བསམ་པར་བྱ་དགོས་སོ།།ད་ནི་ས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་རྣམ་པ་བཞིའི་ངེས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འཁོར་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང༌། ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་དང༌། བློ་དབང་ཤེས་དང༌། ངར་འཛིན་པ་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཏེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ལ། ཡིད་དང་ངར་འཛིན་ནི། ཡིད་ཤེས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་གྱི། ངར་འཛིན་ཞེས་པ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྱལ་གྱི་ཉོན་ཡིད་ལ་མི་གཟུང་ངོ༌། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡང་བསྡུས་ན་སེམས་རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་དང་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ལ། རགས་པ་ནི་སད་པའི་གནས་སྐབས་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སེམས་དང༌། ཕྲ་བ་ལ་གཉིས་ལས། གཅིག་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་རྡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང༌། སྙིང་ཁའི་པདྨ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཟླ་བའི་རྐང་པ་རྒྱུ་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། རྒྱུད་དུ། སྙིང་ཁ་དང་དཔྲལ་བར་འབྱུང་བ་ཕྱོགས་ཉིན་ཞག་རྣམས་རྒྱུ་བ་དང༌། མགྲིན་པ་ལྟེ་བར་དགུ་ལྡན་བཅུ་དྲུག་པ་ཟུང་རྒྱལ་བ་དེ་ཉིད། ཅེས་སོ་སོར་བཅད་ནས་གསུངས་པ་ནི། འགྱུར་གྱི་དབང་གིས་ཅུང་མི་འགྲིག་ནའང༌། འགྲེལ་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་རྒྱུ་བ་དང༌། ཟླ་རྐང་རྣམས་རྒྱུ་མཁན་དུ་གསུངས་པས་སྤྱིར་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་ན། ཟླ་རྐང་ལ་རིམ་པ་དང༌། རིམ་མིན་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་སྔ་རྐང་ཕྱི་རྐང་རེ་རེ་སྟེ་བཅུ་བཞི་རེའོ།།

332 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

དེ་ལ་རྙེད་པ་མཉམ་པས་བགྲོད་པ་འཕེལ་བས་ཏེ་རིམ་པའམ། མི་མཉམ་པར་བགྲོད་པས་
འགྲིབ་པ་སྟེ། རིམ་པ་མིན་པ་དེ་ནི། ཡུལ་ལྔའི་སྒོ་ནས་བྱིས་པ་སོགས་ལྔར་ཕྱེ་ཡང༌། འདི་ནི་ཚེས་
1

སྦྱར་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས། ཤིན་ཏུ་ལང་ཚོ་དང༌། ཤིན་ཏུ་རྒན་པོ་གཉིས་བསྣན་ནས་བདུན་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་རྐང་པ་བརྒྱ་ཉི་ཤ་རྫོགས་པར་བྱ་ཚུལ་ནི། བརྒྱ་ཉི་ཤ་ལ་བཅུ་བཞིས་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་མཉམ་ཞིང༌། ལྷག་མ་རྐང་པ་གཅིག་མཐོང་ན། རྐང་པ་དང་པོའ་ཆུ་ཚོད་ལྔའི་ཆ་ཤས་ནི་མཉམ་ ིཔའི་དབང་གིས་ནོར་རམ་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །ཟླ་བ་དཀར་ནག་གང་ཡིན་ཡང་རུང༌། མི་མཉམ་ན་འགྲིབ་པའམ་བུ་ལོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཉིན་ཞག་གཉིས་པ་ལ། གཞོན་ནུ་དང་པོར་བྱས་ནས་ཡར་ལོག་སྟེ་བགྲངས་པའི་གཉིས་པ། བྱིས་པའི་དུས་ཀྱི་ལྔ་དང༌། གཞོན་ནུ་རང་དུས་སུ་སྔ་མ་དེ་ཉིས་འགྱུར་དུ་སོང་བས་བཅུ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་སྨིན་པ་དང༌། ཤིན་ཏུ་རྒན་པོ་དང་། རྒན་པོ་དང༌། ཤིན་ཏུ་ལང་ཚོ། ལང་ཚོ་རྣམས་རང་དུས་དང་ལོར་བྱས་ནས་སྨིན་པ་ནས་ཡར་བགྲངས་པའི་བྱིས་པ་བདུན་པ་དང༌། གཞོན་ནུ་དྲུག་པ་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང༌། ཤིན་ཏུ་རྒན་པོ་ནས་ཡར་ལོག་སྟེ་བགྲངས་པའི་བྱིས་པ་དྲུག་པ་དང༌། གཞོན་ནུ་ལྔ་ལྔ་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྔ་རྐང་གི་བྱིས་པ་ལྔ། གཞོན་ནུ་ལ་བཅུ། ལང་ཚོ་ལ་བཅོ་ལྔ། ཤིན་ཏུ་ལང་ཚོ་ལ་བཅུ་དགུ །རྒན་པོ་ལ་ཉེར་གཉིས། ཤིན་ཏུ་རྒན་པོ་ལ་ཉེར་བཞི། སྨིན་པ་ལ་ཉེར་ལྔས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྫོགས་ལ། འགྲིབ་པའམ་འཕེལ་བ་ཞེས་གསུངས་པས། སྔ་རྐང་ཕྱི་རྐང་གཉིས་ལའང་རིམ་པ་དང་རིམ་མིན་གཉིས་ཀ་འོང་ངོ༌།།
དེ་ནང་ལ་སྦྱར་ན། ཟླ་བས་མཚོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཀར་པོ་སྙིང་ཁ་ལ་སོགས་
པའི་འདབ་མ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་བ་ན། འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་རྐང་པ་དང་པོའ་ལྔ་དང༌། གཉིས་པའི་ ིགསུམ་སྟེ་བརྒྱད་རྒྱུ་ལ། དཔྲལ་བའི་རྩ་འདབ་དྲུག་ལ་རྐང་པ་གཉིས་པའི་ལྷག་བདུན་དང༌། རྐང་པ་གསུམ་པའི་སྡོམ་རྒྱུ་བཅོ་ལྔའི་སྟེང་ནས་དགུ་རྒྱུ། དེས་ལྷག་མ་སྡོམ་རྒྱུ་བ་དགུ་སོགས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ།།
ད་ནི་ཕྱི་རྐང་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཞག་བདུན་ནས་ནི་སླར་ཡང་རི་བོང་མཚན་མ་རིམ་པ་
1 ཞོལ། ཤོག ༥༨ བ ༣ འདི་ནི་ཆོས་སྦྱར་དགོས་པའི་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 333

མིན་པས་འདོར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན། སྔ་རྐང་གི་སྐབས་སུ་ལོངས་སྤྱད་པ་བསྡོམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལྔ། བཅུ། ཞེས་པ་ནས་ཉེར་ལྔའི་བར་བསྡོམས་ལ། འདིར་ནི་ཉེར་ལྔ། ཉེར་བཞི། ཞེས་པ་ནས། ལྔའི་བར་དུ་ལྡོག་སྟེ་བསྡོམས་པས་རིམ་མིན་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། སྤྱིར་རིམ་པ་རིམ་མིན་གྱི་དོན་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་འགྲེལ་པར་དང་པོའ་ཆའི་ཆ་ཤས་ཉེར་ལྔ་སྨིན་པར་འགྱུར་ ིབ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་ཉིན་ཞག་བརྒྱད་པ་ལ་ལྟེ་བར་ལྷག་པའི་ལྷར་འགྱུར་རོ།1

།ཞེས་གསུངས་
པས། ཉིན་ཞག་བརྒྱད་པ་ལ་ཆ་ཤས་ཉེར་ལྔ་གསུངས་ཤིང༌། ཉིན་ཞག་བརྒྱད་པ་ཕྱི་རྐང་གི་ཐོག་མ་ཡིན་པ་དང༌། ཉེར་ལྔ་པ་སྔ་རྐང་གི་ཐ་མར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉེར་ལྔ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ལྔའི་བར་དུ་ལོག་སྟེ་བགྲངས་པའི་ཕྱི་རྐང་ལ་བརྒྱ་ཉི་ཤར་འགྱུར་རོ།།
དེ་ནང་ལ་སྦྱར་ན། ལྟེ་བ། སྙིང་ཁ། མགྲིན་པ། དཔྲལ་བའི་རྩ་འདབ་བརྒྱ་ཉི་ཤ༌ལ། ཕྱི་རྐང་
གི་ཐོག་མ་ཉེར་ལྔ། དེ་ནས་ཉེར་བཞི། ཉེར་གཉིས། བཅུ་དགུ །བཅོ་ལྔ། བཅུ། ལྔས་མཚོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུའོ། །དེ་ལ་དཀར་པོའ་ཕྱོགས་ཏེ་ནོར་གྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མར་ངོའི་དབང་ ིདུ་བྱས་ནས་སྟོན་པ་ལ། སྔ་རྐང་ཕྱི་རྐང་གཉིས་ལས་སྔ་རྐང་ནི། སྙིང་ཁ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ལྟེ་བའི་བར་ནི་སྔར་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྔ་རྐང་བཞིན་དང༌། བཅུ་དྲུག་ནས་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་བརྒྱ་ཉི་ཤ་རྫོགས་སླ་ལ། སླར་ཡང་ནག་པོ་དག་ལ། ཞེས་པས་ཕྱི་རྐང་བསྟན་ཏེ། ཉེར་གསུམ་ནས་ཉི་ཤ་དགུའི་བར་དང༌། ལྟེ་བ་ནས་དཔྲལ་བའི་བར་བརྒྱ་ཉི་ཤ་རྫོགས་པ་ཡར་ངོའ་ཕྱི་རྐང་བཞིན་ནོ།། ིསྔ་རྐང་ལ་དཀར་ཕྱོགས་ཞེས་པ་འགྲེལ་པར་ནོར་དང༌། ཕྱི་རྐང་གི་སྐབས་སུ་ནག་པོ་
ཞེས་པ་བུ་ལོན་ལ་གསུངས་པ་ནི། མཚོན་པ་སྟེ་སྔ་རྐང་ཕྱི་རྐང་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རིམ་པ་དང༌། རིམ་མིན་གཉིས་ཀ་འོང་བ་སྔར་བཞིན་ནོ། །རླུང་ས་ཆུ་མེ་ཞེས་འཁོར་ལོ་བཞིའི་གོ་རིམས་གཞན་དང་མི་མཐུན་པར་གསུངས་པ་ནི། སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་རྫོགས་མཐའ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་ཚད་དོ།།
ད་ནི་སྙིང་ཁ་ལ་སོགས་པའི་འདབ་མ་རྣམས་ལ་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྒྱུ་བ་གསུངས་ཏེ།
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༦༢༡ ཕྲེང་། ༡༡

334 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བརྒྱད་པ་གཉིས་ནི་ལྟེ་བ་མགྲིན་པ་ལ་སྟེ་མགོ་དང་སྙིང་ཁ་ལ་ཡང་དཀར་ནག་རྫོགས་པའོ། །དེ་ཡང་དཀར་ནག་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་བརྒྱད་ཚན་གཉིས་དང༌། དཀར་ནག་གི་མཐའ་གཉིས་དང་བཅས་པ་ཚིགས་བཞིའི་གནས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ནི་མགྲིན་པའི་ལྟེ་བ་ལ་སྟེ། བརྒྱད་པ་ལ་ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལ་ལྟེ་བར་ཨར་རཾ་ཞེས་པ་དང༌། ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ནི་ལྟེ་བའི་ལྟེ་བ་སྟེ། བརྒྱད་པ་ལ་ཨཱརཿཨཱར་ཞེས་དང༌། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་ནི་སོགས་ཏེ་དཔྲལ་བའི་ལྟེ་བ་ལ་རྫོགས་ཏེ། ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལ་ལྟེ་བར་ལཾ་ཞེས་པ་དང༌། ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་ནི་སྙིང་ཁའི་ལྟེ་བ་ལ་རྫོགས་ཏེ། བཅོ་ལྔ་པ་ལ་ཨཱཿཨཱའོ། །སླར་ཡང་སྙིང་ཁའི་པདྨའི་གེ་སར་གྱི་རྩེ་མོ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།
ཧ་ཡ་ར་ཝ་ལ་ར་ལྡན་ཨ་སོགས་སུམ་ཅུའི་དབྱངས་གང་ཐིག་ལེ་དཔལ་ལྡན་རྣམ་པར་
བཅད་པ་ཡིས། ཕྱེ་བ་དྲུག་ཅུར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་དབྱངས་ལྔ་དང༌། ཡོན་ཏན་གྱི་ཡི་གེ་ལྔ་དང༌། ཡ་ཎའི་ཡི་གེ་ལྔ་སྟེ་བཅོ་ལྔ། ཐིག་ལེ་ཡོད་པ་བཅོ་ལྔ། མེད་པ་བཅོ་ལྔར་ཕྱེ་བས་སུམ་ཅུ། ཡང་དེ་ལ་རིང་པོ་རྣམ་བཅད་ཡོད་པ་བཅོ་ལྔ། མེད་པ་བཅོ་ལྔར་ཕྱེ་བས་སུམ་ཅུ་སྟེ་ཐམས་ཅད་བསྡོམས་པས་དྲུག་ཅུར་འགྱུར་རོ། །ཡར་གྱི་ཚེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་ལ་སྔ་ཆ་ཕྱི་ཆ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་སུམ་ཅུ་ལ་ཐིག་ལེ་ཡོད་པ་བཅོ་ལྔ་མེད་པ་བཅོ་ལྔ་སྟེ་སུམ་ཅུ་རྒྱུ་བའི་དཀར་པོའ་བརྒྱད་ ིཔ་མགྲིན་པའི་ལྟེ་བར་ཨར་རཾ་དང༌། དཀར་པོ་རྫོགས་པ་ཉའི་ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལ་དཔྲལ་བའི་ལྟེ་བར་ལཾ་རྒྱུ་བ་གཉིས་གེ་སར་གྱི་རྩེ་མོ་ལ་རྒྱུ་བ་མིན་པས་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ཡི་གེ་ཉི་ཤ་རྩ་བརྒྱད། སྙིང་མགྲིན་དཔྲལ་བའི་རྩ་འདབ་ང་དྲུག་གི་རྩ་འདབ་གཉིས་གཉིས་ལ་ཡི་གེ་རེ་རེ་བྱས་པའི་གེ་སར་ཉེར་བརྒྱད་ལ་རྒྱུའོ། །བརྒྱད་པའི་ཕྱེད་ཕྱི་མའི་མགྲིན་པའི་ལྟེ་བར་ཨར་རཾ་སོང་བས། མགྲིན་པའི་གེ་སར་གྱི་རྩེ་མོ་ལ་ཡི་གེ་བཅོ་ལྔ་ལས་གོང་དུ་མ་བྱུང་ཀྱང༌། ཉའི་ཕྱེད་ཕྱི་མའི་གེ་སར་གྱི་རྩེ་མོ་རེ་1

ལ་

ལཾ་ཡོད་པ་ཡར་བླངས་ནས་འདིར་སྦྱར་རོ།།
དེ་བཞིན་དུ་མར་ངོ་ལ་ཚེས་བཅོ་ལྔ་དེ་ལ་ཆ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་སུམ་ཅུ། ཡི་གེ་བཅོ་
ལྔ། རིང་པོ་རྣམས་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་སུམ་ཅུ། ཡི་གེ་རེ་རེ་རྩ་འདབ་གཉིས་གཉིས་ལ་བཀོད་ 1 ཞོལ། ཤོག ༦༠ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༥༠ ན ༢ རྩེ་མོར་ལ་ལ་ཡོད་པ་ཡང་

ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཟིན་བྲིས། 335

པས་རྩ་འདབ་དྲུག་ཅུ་ལས་ཡི་གེ་གཉིས་ལྟེ་བའི་དབུས་དང༌། སྙིང་ཁའི་ལྟེ་བ་ལ་སོང་བས་རྩ་འདབ་བཞིའི་གེ་སར་སྟོང་པ་གཉིས། ལྟེ་བ་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོའ་འདབ་མའི་སྐབས་སུ་ལས་པས། ིཉི་མའི་སྐབས་ཀྱི་གནམ་སྟོང་གི་ཕྱེད་སྔ་མའི་ཡི་གེ་ྉྤ་ྉྤཾ་གཉིས་འདིར་ལོངས་སྤྱོད་དང༌། ད་ནི་ལྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་ཉི་མའི་ཡི་གེ་རྒྱུ་བ་གསུངས་ཏེ། ད་ནི་ཐིག་ལེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉི་མའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་གསུངས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། ཡར་ངོ་ལ་ཚེས་བཅོ་ལྔ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཐུན་ཚོད་བཞི་བཞིར་ཕྱེ་བས་དྲུག་ཅུ། སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་རྩ་འདབ་དྲུག་ཅུ། སྡེ་པ་དྲུག་གི་གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་ལ་རྣམ་བཅད་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཕྱེ་བས་དྲུག་ཅུ་རྒྱུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནག་པོའ་ཕྱོགས་ལ་ཡར་ཚེས་བཅོ་ལྔ་དེ་བཞི་བཞིར་ཕྱེ་བས་དྲུག་ཅུ་མགྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ ིལོ་གསུམ་ལ་འདབ་མ་ང་དྲུག །ཐིག་ལེ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པ་ལས། གནམ་སྟོང་གི་ཕྱེད་སྔ་མའི་ཡི་གེ་གཉིས་ཟླ་བའི་སྐབས་གསུང་ངོ༌། །ཚེས་བཅུ་བཞི་ཡན་གྱི་ཡི་གེ་འདབ་མ་ང་དྲུག་ལ་འགྲིག་པས། ཕྱེད་ཕྱི་མའི་ས་སཾ་གཉིས། ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་སྟོང་པ་བཞིའི་གེ་སར་གཉིས་ལ་དགོད་དོ། །འོ་ན་དེ་སྟོང་པར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྩ་འདབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཡི་གེ་རྒྱུ་བ་གེ་སར་གྱི་དབང་དུ་བྱ་སྟེ། གོང་དུ་མགྲིན་པ་དང་དཔྲལ་བའི་སྟོང་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
༈ འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གནས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པའི་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་ལེའུའི་དཀའ་གནས་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་དུ་བྲིས་པ་འདི་ནི། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་གསུང་བགྲོས་ལས་ཅུང་ཟད་ཙམ་རེ་ཐོར་ལོངས་སུ་བློ་ལ་ཟིན་པ་རྣམས་དཀའ་བཅུ་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་གྱིས་ཟིན་བྲིས་སུ་བྲིས་པའོ། །དགེའོ། །།

༄༅། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའི་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས༸རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་བཞིན་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་

བརྗེད་བྱང་དུ་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་འགྲེལ་བཤད་རྩ་བའི་རྒྱུད་ ིཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། བརྗེད་བྱང་གི་ཡི་གེ་གསུང་གི་ཟླ་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཆོག་གི་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམིགས་ ིཔ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ཞིག་དྲི་མེད་མཁའ་ལ་དབང་པོའ་གཞུ། །རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་རོལ་པས་འཁྱུད་པ་བཞིན། །ཨུཏྤལ་སྔོན་པོའི་ལུས་ཅན་ ིརྡུལ་ལས་འདས། །རྣམ་ཀུན་སྒྱུ་མའི་ཕྱག་རྒྱས་རྣམ་རོལ་ཞིང༌། །རྟག་ཏུ་མི་འགྱུར་བདེ་བའི་རོས་གང་བ། །མགོན་པོ་ལྷན་སྐྱེས་དགའ་བའི་གར་མཁན་མཆོག །མཆོག་གི་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་ ིདཔའ་བོ་ཆེ། །དཔལ་ལྡན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཆེ། །ལེགས་པར་འཛིན་པའི་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་མཆོག །ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་ཟླ་བཟང་གྲགས་པ་དང༌། །པད་དཀར་འཛིན་པའི་དཔལ་གྱིས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །གང་གི་ཞབས་མཐིལ་རྡུལ་གྱི་ཐིག་ལེ་ནི། །མཁས་མཆོག་ཀུན་གྱི་གཙུག་ཕུད་ལ་འཛེགས་པ། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་ཀུན་གྱི་རྗེ། །ཟླ་མེད་བླ་མ་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། །རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་ལམ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་བླ་མའི་ཞལ་གྱི་བཅུད། །བདག་བློ་དད་པའི་སྙིམ་པས་འཐུངས་པ་གང༌། །སླར་ཡང་ཡིད་ལ་གནས་ཕྱིར་འདིར་འབད་དོ།།
འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་བསྡུས་པའི་ ིརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པདྨ་དཀར་པོས་མཛད་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་མཚན་གྱི་དོན་དང༌། འགྱུར་གྱི་

338 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཕྱག །གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་བྱ་བ་དང་བཞིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི་ལས། སཾ་ཀྲྀ་ཏའི་སྐད་དུ། བི་མ་ལ་ཅེས་པ་དེ་ཉིད། བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་དྲི་མ་མེད་པ་དང༌། པྲ་བྷཱ་ནི་འོད། ན་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བ། མཱུ་ལ་རྩ་བ། ཏན་ཏྲ་རྒྱུད། ཨ་ནུ་པ་རི་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ། དྭ་ད་ཤ་ས་ཧ་སྲ་ཀ་ནི་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ། ལ་གྷུ་ནི་བསྡུས་པ། ཀཱ་ལ་ཙཀྲ་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ཏན་ཏྲ་རྒྱུད། རཱ་ཛ་རྒྱལ་པོ། ཊཱི་ཀ་ཞེས་པ་རྒྱས་འགྲེལ་དང༌། འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀ་ལ་བསྒྱུར་དུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ཞེས་བསྒྱུར་ན་ལེགས་སོ། །གཉིས་པ་འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ནི་གོ་སླའོ།།
གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ནི་མཁས་པ་དག་གཞུང་དངོས་ཀྱི་བཤད་པའི་ཐོག་མར། བཤད་
པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་འཆད་པ་དག་དང་མཐུན་པར། འདིར་ཡང་མདོར་བསྡུས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་མདོར་བསྡུས་དང་པོས་ནི། མཆོག་གི་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་དང༌། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་འཆད་དོ། །མདོར་བསྡུས་གཉིས་པས་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་དང༌རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་མཐའ་དག་བརྟག་པའམ་ལེའུ་ལྔ་དང་མདོར་བསྡུས་སོ་གཉིས་དང༌། གནས་པ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གཅིག་ཏུ་སོ་སོར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་དོན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་བཅད་པ་འཆད་དོ། །མདོར་བསྡུས་གསུམ་པས་ནི། སྟོན་པ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོའ་འབྲེལ་བ་ ིསོགས་ལ་བརྒལ་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོར་མདོར་བསྡུས་གཉིས་པའི་དོགས་གཅོད་འཆད་དོ།།དེ་དག་ལས་ཐོག་མར་མདོར་བསྡུས་པ་དང་པོ་འཆད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་
གཉེན་གྱིས། དགོས་པ་བསྡུས་པའི་དོན་བཅས་དང༌། །ཚིག་དོན་བཅས་དང་མཚམས་སྦྱར་བཅས། །བརྒལ་ལན་བཅས་ཏེ་བསྙད་པར་བྱ།1

།ཞེས་པ་མདོ་འཆད་པའི་མན་ངག་ཏུ་གསུངས་
པ་ལྟར། མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ལ་འདྲ་བས། འདིར་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། མདོར་བསྡུས་འདི་ཉིད་གང་གི་ཕྱིར་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་དང༌། མདོར་བསྡུས་འདིའི་གཞུང་རྣམས་དོན་ཚན་དུར་བསྡུ་བའི་བསྡུས་དོན་གྱིས་ཚོམས་བཅད་པ་དང༌། ཚིག་གི་འབྲུ་གཉེར་བ་དང༌། ཁོང་ན་གནས་པའི་འབྲེལ་དངོས་སུ་ཕྱུང་ནས་མཚམས་སྦྱར་བ་དང༌། དེ་དག་ལ་མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་པ་བཅད་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༨༥ ཕྲེང་། ༤

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 339

ནས་ངེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་བརྒལ་ལན་དང༌། ལྔས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལས། མཚམས་སྦྱར་དང་བརྒལ་ལན་ནི། ཇི་ལྟར་རིགས་པར་རང་རང་གི་ཐད་ཐད་དུ་འཆད་ཅིང༌། འདིར་ཐོག་མར་དགོས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོར་བསྡུས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོས་པ་ནི། མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཚན་སྟོན་པའི་ཚིག་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བདུད་དང་བགེགས་མཐའ་དག་ཉམས་པར་བྱེད་པ་མཆོག་གི་འདོད་པའི་ལྷ་དང་དམ་པའི་ལམ་ངེས་པའི་མདོར་བསྡུས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། མཆོག་ཏུ་ཞེས་སྦྱར་ན་མཆོག་གི་སྐུ་དེ་གང་གིས་འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང༌། མཆོག་གི་ཞེས་སྦྱར་ན། གང་འདོད་པའི་ལྷའི་ཁྱད་པར་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ཉིད་གཟུང་ངོ༌།།
ལྷ་དང་ཞེས་པའི་དང་གི་སྒྲ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དཔང་འགྱུར་གཉིས་ལས་ཀྱང་མེད་པ་
ཉིད་ལེགས་པས། བདུད་དང་བགེགས་མཐའ་དག་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང༌། མཆོག་གི་འདོད་པའི་ལྷའི་གོ་འཕང་དམ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ངེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གཉིས་པོ་འདི་མདོར་བསྡུས་འདིའི་དགོས་པའོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཨ་ཙ་ལ་གརྦྷས་ཀྱང༌། བཤད་སྦྱར་སྙིང་པོ་སྣང་བ་ལས། བདུད་བགེགས་ཉམས་པ་དང༌། གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ངེས་པ་གཉིས་འདིའི་དགོས་པར་བཤད་དེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ།།
གཉིས་པ་བསྡུས་དོན་ནི། བཤད་སྦྱར་ལྟར་ན། མདོར་བསྡུས་འདི་ཉིད་ངེས་པ་བདུན་གྱིས་
འཆད་དེ། འདི་ལྟར། རྡོ་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ངེས་པ་དང༌། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ངེས་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པའི་ངེས་པ་དང༌། ལམ་གྱི་གེགས་སྒྲིབ་པ་འགོག་པའི་ངེས་པ་དང༌། ལམ་འཕྲོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའི་ངེས་པ་དང༌། འཇིགས་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ཉེར་འཚེ་ཞི་བའི་ཐབས་ཀྱི་ངེས་པ་དང། ཕྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ིངེས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྲུལ་པ་ཡི་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས། །ཞེས་པ་ནས། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ལ་བྲི་བར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་དབང་མཆོག་བླངས་ནས། ཞེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཉིད་སྟེར་འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་

340 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པའི་བར་རོ། །བཞི་པ་ནི། གང་ཞིག་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་ཞེས་པ་ནས། བླ་མ་དམ་པའི་དྲིན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། ལམ་བཟང་རིན་ཆེན་འདི་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བདག་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །དྲུག་པ་ནི། སྙིང་རྗེ་དང་ནི་སྟོང་ཉིད་སྐུ། །ཞེས་པ་ནས། འགྲེལ་བཤད་བདག་གིས་བྲི། ཞེས་པའི་བར་རོ། །བདུན་པ་ནི། དེའི་ལྷག་མ་རྣམས་སོ། །ཞེས་འཆད་ཅིང༌། རྡོ་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ། ཅེས་པའི་དོན་ཡང༌། རྟགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པས་མཚོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྔའམ། སྟོང་པ་ལྔ་ལ་བསམ་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པ་དང༌། གཉིས་པས་འདུ་བྱེད་སྒྲིབ་བྲལ་དང༌། གསུམ་པས་ཚོར་བ་དང༌། བཞི་པས་འདུ་ཤེས་དང༌། ལྔ་པ་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཞིས། གཟུགས་ཕུང་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་མེ་ལོང་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང༌། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་པའང༌། ཨེ་ཝཾ་ཡི་གེ་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་ཨེ་ཝཾ་གཉིས་དངོས་སུ་སྨོས་པས་དྲུག་པ་བདེ་སྟོང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གཟུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་སྨོས་པ་ལྔའི་འཛིན་པ་པོའམ། ལྡན་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའོ་སྙམ་དུ་བསམས་པའོ།།
བཤད་ཚུལ་འདི་ཡང་ཅུང་མི་བདེ་སྟེ། གོང་དུ་སྨོས་པའི་ཕྱག་འཚལ་ལྔ་དང༌། འོག་གི་ཨེ་
ཝཾ་ཡི་གེ་དེ་ལ་འདུད། ཅེས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང༌། བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་དང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཕྱག་འཚལ་ཡུལ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཕྱག་འཚལ་གོང་མ་ལྔ་ལ་ཡང༌། དང་པོའ་འཚལ་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བ་དང༌། ིགཉིས་པའི་འཚལ་ཡུལ་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང༌། བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་གོང་འོག་གཉིས། རིམ་བཞིན་ཕྱག་འཚལ་བ་དང༌། ཉེར་འཚེ་ཞི་བའི་མིང་གིས་བསྡུས་དོན་བྱས་པའང་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོད་བརྗོད་དང༌། ཉེར་འཚེ་ཞི་བ་
དང༌། དམ་བཅའ་དག1

།དོན་ཚན་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
ད་ནི་རང་གི་ལུགས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། མཆོག་གི་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་མཆོད་པར་
1 ཞོལ། ཤོག ༤ ན ༡ དམ་བཅའ་དང་།

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 341

བརྗོད་པ་དང༌། འགྲེལ་པ་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་ཞིང༌། བརྩམས་པའི་འགྲེལ་པ་མཉན་པར་བསྐུལ་བ་དང༌། འགྲེལ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཡང་དག་པའི་རྣམ་དབྱེ་བཤད་པ་དང༌། ཡང་དག་པའི་ལམ་ལས་མི་གོལ་བའི་ཐབས་བཤད་པ་དང༌། ལམ་བཟང་འཕྲོག་པའི་རྒྱུ་སྤངས་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་སྦ་བར་བསྟན་པ་དང༌། དཔའ་བོའ་རིམ་པ་དང་བདག་བྱིན་རླབས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ ིངེས་བཤད་པ་དང༌། འཇིགས་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ཉེར་འཚེ་ཞི་བའི་ཐབས་བཤད་པ་དང༌། བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་ཚུལ་གཞན་བཤད་པ་དང་བརྒྱད་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། ལྷའི་དབང་པོས་བཏུད་པའི་གཙོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་ནས། གཞན་ཕན་སྤྱོད་པ་མཉན་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། མངོན་ཤེས་མེད་གང༌། ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །བཞི་པ་ནི། གང་ཞིག་ཕུང་པོ་ལ་སོགས། ཞེས་པ་ནས། བླ་མ་དམ་པའི་དྲིན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། ལམ་བཟང་ཞེས་པ་ནས། ལེགས་པར་སྦ་བར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་རོ། །དྲུག་པ་ནི། དཔའ་བོའ་རིམ་པ་བདག་བྱིན་བརླབ་པ་ཡི། །ཞེས་ ིཔ་ནས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བདག་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །བདུན་པ་ནི། སྙིང་རྗེ་དང་ནི་སྟོང་ཉིད་སྐུ། །ཞེས་པ་ནས། མུན་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །བརྒྱད་པ་ནི། ཚིག་ལྷག་མ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྔ་མའི་སྐབས་སུ་བསྐུལ་བ་པོ་འདི་འདྲས་བསྐུལ་ནས་རྩོམ་ཞེས་པ་དང༌། གང་གི་འགྲེལ་པར་བརྩམ་བྱའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་སྒྲ་དོན་བཤད་པ་མེད་ལ། དམ་བཅའི་ཕྱི་མ་ལ་དེ་དག་ཡོད་པས་དམ་བཅའ་དེ་གཉིས་བཟློས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ།།
དེ་དག་ལས་རེ་ཤིག་མཆོག་གི་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ་དང་སྲིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། ཕྱག་འཚལ་ཅེས་1

དྲང་ངོ༌། །གང་ལ་ན། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཔལ་དེ། རང་གི་
བདག་ཉིད་དུ་ལྡན་ཞིང༌། ཕུང་སོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་དུས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བས་སྒྲིབ་
1 ཞོལ། ཤོག ༤ བ ༡ ཕྱག་འཚལ་ཞེས་དྲང་ངོ་།།

342 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བྲལ་དུ་སྐྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལའོ། །གང་གིས་ན་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་པོ་དང་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་ཕྱག་འཚལ་ན། བདུད་བགེགས་ཉམས་པ་དང༌། དམ་པའི་ལམ་ངེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུའོ།།
དེ་ཡང་ལམ་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི། གཙོ་བོར་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བརྗོད་
པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་བའོ། །འོ་ན་ཡོན་ཏན་ནམ་ཁྱད་ཆོས་ཅི་ཞིག་མཐོང་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཅེ་ན། རྐང་པ་དང་པོ་གསུམ་རེ་རེས་ཁྱད་ཆོས་རེ་སྟོན་པ་ལ་ཁྱད་ཆོས་དང་པོ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དཔལ་དུས་འཁོར་ལ་ཕྱག་འཚལ། ཞེས་སྦྲེལ་ལོ།།དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་ཆོས་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་དང༌། དེའི་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་
གྲུབ་པ་བཅད་ཙམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །སྙིང་རྗེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ལུགས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་དང༌། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང༌། གཉིས་པ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ལ་སྙིང་རྗེར་ཐ་སྙད་བྱས་པ་སྟེ། སྙིང་རྗེའི་སྐད་དོད། ཀ་རུ་ཎ་ཅེས་ ི 1

པའི་ཐོག་ནས་
ངེས་ཚིག་གི་བཤད་པ་བྱས་ན། ཀ་ལ་ཐིག་ལེ་བྱིན་ནས་ཀམ་ཅེས་པ་ནི་བདེ་བ། རུ་ཎ་འགོག་པ་སྟེ། བདེ་འགོག་ཅེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་ཐུན་མོང་གི་ལུགས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ལ་བཤད་ན། སྙིང་རྗེ་དེ་གང་གི་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་པའི་ཚེ། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་མི་བཟོད་པས་རང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྱེད་པའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་བཤད་ན་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་འགོག་པ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའོ། །ཡང་ན་སློབ་དཔོན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས་རུ་ཎའི་དོན་བསྡུས་པ་ལ་བཤད་ཅིང༌། དེའི་དོན་ནི་དགའ་བ་སྔ་མ་གསུམ་གྱི་བདེ་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
དགའ་

2

བའི་བདེ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དོན་གཅིག་གོ །འདིར་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་བཤད་

1 ཞོལ། ཤོག ༥ ན ༡ ཞེས་པའི་ ཞོལ་ཕལ་ཆེར་ཞེས་འབྱུང་།
2 ཞོལ། ཤོག ༥ ན ༣ ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་བདེ་བ་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 343

དགོས་ཀྱི། ཐུན་མོང་བ་ལ་བཤད་ན་སྐབས་སུ་མ་བབས་སོ།།
ཁྱད་ཆོས་གཉིས་པ་ནི། སྲིད་གསུམ་ཁྱད་གཞི་དང༌། སྐྱེ་འཇིག་མེད་པ་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྦྱར་
བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་འཁོར་བའི་མཐའ་དང་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་འཇིག་པའམ་ཟད་པ་ཙམ་གྱི་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་མྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་མེད་པའི་དཔལ་ལྡན་དུས་འཁོར་ལ་ཕྱག་འཚལ། ཞེས་སྦྲེལ་བར་བྱ་ལ། བཤད་སྦྱར་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །སྲིད་གསུམ་ཞེས་པ་ཁམས་གསུམ་ཡོངས་གྲགས་ལ་བཤད་པ་དང༌། སྒྲུབ་པ་པོའ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་མི་འདྲ་བ་དུ་ ིམ་འབྱུང་ཡང༌། འདི་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། ཁམས་གསུམ་ལ་བཤད་དགོས་ཏེ། སྲིད་ཞིའི་མཐར་མ་ལྷུང་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
ཁ་ཅིག་མདོར་བསྡུས་ལྔ་པ་ལས། མེ་ཤིང་དང་གཙུབས་སྟན་སོགས་ལ་མི་གནས་པ་
དཔེར་བྱས་ནས་འདོད་པའི་སྲིད་པ་དང༌། གཟུགས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང༌། གཟུགས་མེད་པའི་སྲིད་པ་ལ་མི་གནས་པ་དང༌། འདོད་པའི་མྱང་འདས་ལ་མི་གནས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དེ་དང༌། འདི་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པར་དེ་དག་ལ་གནས་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཞིང༌། འདིར་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྲིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ཡོན་ཏན་དུ་ ིསྟོན་དགོས་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྲིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་པས། དེ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ིདེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་སྲིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པ་ཐོབ་པ་ནི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྲིད་པའི་མཐའ་འགོག་པ་དང༌། ཞི་བའི་མཐའ་འགོག་པ་གཉིས་ཀ་ཆ་ཚང་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང༌། དེ་ལ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་1

པ་ལྟར་ན། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་
མི་གནས་ཤིང༌། །སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་དང༌།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་

1 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༤། གཙང་། ཤོག ༥ ན ༦ ཐེག་ཆེན་པ་
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༤ ཕྲེང་། ༡༥

344 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྲིད་པའི་མཐའ་འགོག་ཅིང༌། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཞི་བའི་མཐའ་འགོག་ལ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་དག་གི་ལུགས་ལའང་སྲིད་པའི་མཐའ་འགོག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཙམ་དང༌། ཞི་བའི་མཐའ་འགོག་པ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་དག་གོ།
འདིར་ནི་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཐུགས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་
རྟག་ཏུ་གནས་པས་སྲིད་པའི་མཐའ་སྤངས་ལ་སྐུ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་བའི་མཐའ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་མདོར་བསྟན་ལས། མྱ་ངན་འདས་པ་བྲལ་བའི་གཟུགས། །འཁོར་བ་ལས་འདས་མི་འགྱུར་བ། །རྟག་དང་ཆད་ལས་ངེས་པར་གྲོལ། །དེ་དག་སྦྱོར་བ་གཉིས་མེད་མཆོག1

།ཅེས་
གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་རྐང་པ་དང་པོས་ནི། སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུས་མྱ་ངན་འདས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་བསྟན་ལ། རྐང་པ་གཉིས་པས་མི་འགྱུར་བདེ་ཆེན་ལ་གནས་པས་འཁོར་བ་ལས་འདས་པར་བསྟན་ཞིང༌། རྐང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་རྟག་པ་འཁོར་བ་དང་ཆད་པ་མྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བ་བདེ་བ་དང༌། སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི། མཐའ་གཉིས་མེད་པའི་གོ་འཕང་མཆོག །ཅེས་བྱ་བའོ། །འོ་ན་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་བླངས་པ་ནི་སྲིད་པ་ཡིན་པས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྲིད་པའི་མཐར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུགས་རྟག་ཏུ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་ཀྱང་ཞི་བའི་མཐར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་ལྟར་ཡང་དབང་མདོར་བསྟན་ལས། གཟུགས་ནི་སྲིད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འགྱུར་
མེད་མྱ་ངན་འདས་མི་འགྲོ །ཕན་ཚུན་འཁྱུད་པས་ཞི་བ་ནི། །མ་ནིང་གི་ནི་གོ་འཕང་མཆོག2

།ཅེས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༥༠ ཕྲེང་། ༡༦
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༥༡ ཕྲེང་། ༡

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 345

གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཕན་ཚུན་འཁྱུད་པས་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དོན་ནི་སྔར་བཤད་པས་ཤེས་ལ། ལྷག་མ་ནི་དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཞི་བའང་མྱང་འདས་ནི། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ཐབས་རྐྱང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་ཤེས་རབ་རྐྱང་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་མ་ནིང་གི་གོ་འཕང་མཆོག་གོ །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་མཚན་གཉིས་ཀ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཚོགས་པ་ནི་མ་ནིང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྲིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་ཐོབ་པའང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་གཟུགས་ཁྱད་པར་བ་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མཛད་པའི་གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་བསྒྲུབས་པས་ཞི་1

བའི་མཐའ་འགོག་པ་དང༌། འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྦྱར་བའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་པས་སྲིད་པའི་མཐའ་འགོག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་འགོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་རག་ལས་སོ།།
ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པ་ནི། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ཞེས་པ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཙམ་མིན་ཏེ།
དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ ིཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་འཛིན་པའི་སེམས་དང༌། ཤེས་བྱ་བཟུང་བའི་སེམས་གཉིས་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་པ་པདྨ་ཅན་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའང་མི་འཐད་དེ། འདིར་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་ཁེགས་པ་ཙམ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྟོན་འདོད་པ་མིན་པས་སོ། །ཤེས་པ་མི་འགྱུར་བའི་སྐད་ཅིག་མ་དང༌། ཤེས་བྱ་ཁམས་གསུམ་པའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་མཐོང་བ་གཉིས་དེ་ཁོ་ནར་རྒྱུ་འབྲས་སུ་དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་པའི་དོན་དུ་འཆད་པའང་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ནར་རྒྱུ་འབྲས་སུ་དབྱེར་མེད་པས་དེ་ཉིད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ ིཡོན་ཏན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།
དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པར། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་ཤེས་བྱ།2

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་པ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དང༌། ཤེས་བྱ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་

1 ཞོལ། ཤོག ༦ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༦ ན ༡ བསྒྲུབས་པས་སྲིད་པའི་མཐའ་
2 བཀའ་བསྟན་ནང་ཇི་བཞིན་མ་རྙེད།

346 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

དང་བྲལ་བའི་གཟུགས་གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐུ་ཅན་དཔལ་ལྡན་དུས་འཁོར་ལ་ཕྱག་འཚལ། ཞེས་སྦྱར་རོ།།
ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པ་སྔར་སྨོས་པའི་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་
པའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། ཕྱག་འཚལ་ཞེས་དྲང་ངོ༌། །གང་ལ་ན། ཀུན་མཁྱེན་མཆོག་གི་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་གཉིས་མེད་དེ་ཉིད་ལའོ། །དགོས་པ་འཚལ་བ་པོ་ནི་སྔར་བཞིན་ ིནོ། །ཉིད་ཅེས་པ་དངོས་པོའ་རྐྱེན་མ་ཡིན་གྱི། བཤད་སྦྱར་ལས་ངེས་གཟུང་གི་ཚིག་ཏུ་བཤད་པ་ ིལྟར་ཁོ་ནའི་དོན་ནོ།།1
འོ་ན་འོག་མ་དག་གི་ཕྱག་ཡུལ་བཀག་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འོག་མ་
རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ཡུལ་ཡང་འདི་དག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཚུལ་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ནི། རྣམ་པར་བཅས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་མ་སྟེ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་དེ་ཡིས་འཁྱུད་དོ། །གང་ལ་ན་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལའོ། །ཇི་ལྟར་ན་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་ཐབས་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱེར་མེད་པར་རོ། །ཡང་རྣམ་པ་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་བདེན་པར་མེད་པ་ཙམ་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་མ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཡིས་འཁྱུད་དོ། །གང་ལ་ན། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ལའོ། །ཇི་ལྟར་ན་གཉིས་སྣང་གི་བག་ ིཆགས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །ཀྱང་ཅེས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་རྣམ་མེད་ཡིན། ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་ཡང་འདིར་བཤད་དགོས་པ་ནི་བཤད་སྦྱར་མཁན་པོ་ཡང་བཞེད་དོ།།
ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེར། ཇི་ལྟར་ཏིལ་སོན་ཏིལ་མར་དང༌། །ཇི་ལྟར་ཤིང་ལ་སོན་པའི་མེ། །དེ་
བཞིན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །ཡང་དག་གནས་ཀྱང་མི་མཐོང་བ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་བྷ་གར་བཤད། །བྷ་ག་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག །གང་ཕྱིར་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཡོན་ཏན། །ལྡན་པ་དེ་ཕྱིར་

1 ཞོལ། ཤོག ༧ བ ༤། གཙང་། ཤོག ༦ ན ༧ དོན་ཏོ།། ཞོལ་གཙང་གཉིས་སུ་ཏོ་འབྱུང་།

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 347

བྷ་གར་བཤད།1

།ཅེས་བཤད་སྦྱར་དུ་དྲངས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐད་དོད་བྷ་ག་ཝ་ཏི་ཅེས་
པའི་བྷ་གའི་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་ལ། ཇི་ལྟར་ཏིལ་ལ་ཏིལ་མར་གྱི་ཁམས་དང༌། ཤིང་ལ་མེའི་ཁམས་འབྱུང་རུང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་ཀྱང༌། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སྟོང་གཟུགས་ལ་བྱར་མི་རུང་གི །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་སོང་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ལྡན་པའི་དོན་སྐལ་བ་དྲུག་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱ་དགོས་པ་ལ། ཆོས་དབྱིངས་ཙམ་ལ་ཇི་ལྟར་རུང་སྙམ་ན། སྐལ་བ་དྲུག་པོ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱིར་ཆོས་དབྱིངས་ལའང་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །བཤད་སྦྱར་དུ་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམ་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་དང༌། ཟབ་པ་རྣམ་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་ཞེས་བཤད་དེ། དོན་གཅིག་གོ།
འགྱུར་མེད་བདེ་བ་དང་ལྡན། ཞེས་པ་ལ། སྤྱིར་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དང༌། ཁྱད་
པར་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར། འགྱུར་བའི་དོན་འཛག་པ་དང༌། འཕོ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་བྱང་སེམས་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེར་བབས་པ་ཕྱིར་མ་ཟགས་པ་ལ་མི་འགྱུར་བར་བྱས་ནས། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ལ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བར་བྱས་པ་དང༌། བྱང་སེམས་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེར་བབས་པ་ཕྱིར་མི་འཛག་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རང་གི་གནས་དེ་ལས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་དུའང་མི་འཕོ་བར་གནས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ལ་མི་འགྱུར་བར་བྱས་ནས། རྟེན་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ལ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བར་བྱས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རླུང་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་ནུས་པའི་མཚམས་ནས་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་དགའ་བཞི་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་འོང་ལ།
གཉིས་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཐོབ་ནས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ་
བརྟེན་ཏེ། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རིམ་པ་བཞིན་ཐོབ་པའི་མགོ་བརྩམས་པ་ནས་བཟུང་ནས་སློབ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུའང་འོང་ཞིང༌། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཁོ་ནའོ། །དེ་དག་ལས་འདིར་ནི་འབྲས་བུའི་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥ ཤོག ༨༤༧ ཕྲེང་། ༥ ནང་དུ་དྲངས།

348 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

སྐབས་ཀྱི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཉིད་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། སྐྱེ་འཇིག་སྤངས་པའི། ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་སྨོས་སོ།།
དེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་སྤངས་པའི་དོན། རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དང༌། དུས་གཉིས་པར་མི་གནས་
པའི་འཇིག་པ་ཙམ་སྤངས་པ་ལ་མི་བཟུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བཤད་སྦྱར་དུ་རྩ་རྒྱུད་དྲངས་ནས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ལེགས་པས་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྩ་རྒྱུད་ལས། སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་དཀར་ཕྱོགས་དང༌། །ནག་པོའ་ཕྱོགས་སུ་རབ་གནས་པའོ། །དེ་གཉིས་དབུས་སུ་གང་བ་ ིགང༌། །གང་བ་དེ་ནི་མི་གནས་ཉིད།1

།ཅེས་གསུངས་ཤིང༌། དེའི་དོན་ནི། ཁམས་དཀར་པོ་གཙུག་
ཏོར་ནས་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་བར་དུ་སྐྱེ་བའི་འཕེལ་བའི་ཆ་བཅོ་ལྔ་དང༌། དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འོངས་པ་བཞིན་མས་རིམས་ཀྱིས་གཙུག་ཏོར་བར་དུ་ཁམས་དམར་པོ་རྡུལ་ལམ་ཉི་མས་ཁམས་དཀར་པོ་དེ་ཉིད་འཇིག་པའམ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཆ་བཅོ་ལྔ་ནི། སྐབས་འདིར་སྐྱེ་འཇིག་གི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྟེ་དེ་གཉིས་གང་གི་ཡང་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་གང་བ་ཆ་བཅུ་དྲུག་པའི་གནས་སྐབས་འབའ་ཞིག་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པ་གང་ཡིན་པའི་གང་བ་དེ་ནི་འཕེལ་ཟད་ཀྱི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས། སྐྱེ་འཇིག་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གནས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།
དེ་ལྟར་ན་སྐབས་འདིའི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ནི། འཕོ་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་
པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཁོ་ན་ལ་བཤད་དགོས་སོ། །བཞད་པའམ་རྒོད་པ་དང་ལ་སོགས་པ་བལྟ་བ་དང་ལག་བཅངས་དང་འཁྱུད་པ་དང་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་བདེ་བ་སྤངས་ཞེས་པ་ནི། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་རྒོད་པ་སོགས་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལས་སྐྱེས་པ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྨོས་སོ། །བཤད་སྦྱར་ནི་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་བདེ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། གྲུབ་ཟིན་སླར་ཡང་བསྣན་ནས་བཞད་པ་ལ་སོགས་བདེ་བ་སྤངས་ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །འགྱུར་མེད་བདེ་བ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༦༠ ཕྲེང་། ༤ ནང་དུ་དྲངས།

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 349

ཞེས་པ་ལ་བཤད་སྦྱར་དུ། ནོར་བུ་དང་པདྨ་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པ། ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་འགྱུར་དེ་ལྟར་ན། ནོར་བུ་དང་པདྨ་མཉམ་པར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ཁམས་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞེས་འཆད་དགོས་ཀྱང༌། འོག་ཏུ་ནོར་བུའི་པདྨ་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་བཤད་རྒྱུ་ཡིན་ཅིང་དེ་ལྟར་བཤད་ན། དབང་མདོར་བསྟན་ལས། ལྟེ་གསང་ནོར་བུའི་པདྨ་ལ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ནོར་བུའི་དབུས་ནའང་རྩའི་པདྨ་ཡོད་པས་དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་འཕོས་པའི་དོན་ནོ།།
མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དེའི་བྱེད་ལས་ནི། སངས་རྒྱས་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་
སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་ཆོས་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གསུམ་དག་དང་ལྡན་ཞིང་དུས་གསུམ་ཡང་དག་རིག་པའོ། །སྐུ་བཞི་ཡོད་མོད་ཅིའི་ཕྱིར་གསུམ་ཞེས་སྨོས་ཞེ་ན། གསུམ་པོ་དེ་གང་ལ་ལྡན་པའི་རྟེན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །དུས་གསུམ་རིག་པའི་དོན་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལས། རང་གི་སེམས་དང་གཞན་སེམས་ཀྱི། །གཞན་དག་སྐྱེ་མཆེད་གང་གི་ཕྱིར། །ཕ་རོལ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གང༌། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་ཅན། །བདག་གི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གང༌། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་པ་འཛིན་བྱེད་དེ། །བྱུང་དང་འབྱུང་འོས་སྒྲིབས་པའོ།2

།ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཤིང༌། དེ་ལ་ཡང་དྲུག་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང༌། དྲུག་ནི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པས། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི། གང་ཟག་གང་ཡང་རུང་བ་ཅིག་གཞིར་བཞག་ན་གང་ཟག་དེ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང༌། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི། གང་ཟག་དེ་ལས་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང༌། གཏན་ནས་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་བྱུང་ཟིན་པའི་འདས་པ་དང༌། འབྱུང་འོས་ཀྱི་མ་འོངས་པ་དང༌། ད་ལྟར་བ་མ་སྒྲིབས་པ་སེམས་སྐྱེས་ཀྱང་རང་རིག་པས་སྒྲིབས་པའམ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་དུས་གསུམ་ལ་གནས་པའི་ཆོས་ཡང་དག་རིག་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །ཀུན་མཁྱེན་ནི། མུན་པ་གཉིད་མཐུག་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༤༢ ཕྲེང་། ༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༦༣ ཕྲེང་། ༧

350 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

གི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ནི་སད་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་སོང་བས་རྣམ་བཅས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང༌། རྣམ་མེད་ཟབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་སྟེ། རྩ་རྒྱུད་ལས། སད་པའི་སྐབས་སོང་སངས་རྒྱས་ཏེ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་གྲགས་པ། །ཐམས་ཅད་རིག་ཅིང་ངེས་གྲོལ་བ། །མུན་པའི་སྐབས་སོང་མེད་པའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །མཆོག་གི་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ནི། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དང་པོའམ་ ིརྒྱུར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་སྟེ། ཐོག་མཐའ་དབུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་གང་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་ཁྱད་མེད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་ནི་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་སྐལ་བ་དྲུག་དང་ལྡན་པའོ། །གཉིས་མེད་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་པ་དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་རིག་པ་དང་བདེན་དོན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། ཕྱག་འཚལ་ཞེས་དྲང་ངོ༌། །གང་ལ་ན་སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལའོ། །ཞེས་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དོན་ཡང་རྩ་རྒྱུད་ལས། དུས་ཆེན་པོ་ནི་སྲོག་ ིཆེན་པོ། །འབྲས་བུའི་དབུགས་བགྲོད་ཟད་པ་ལས། །སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་དང༌། །བརྒྱ་ཕྲག་དྲུག་གི་དབུགས་རྣམས་ཏེ། །སྲིད་པ་གསུམ་དུ་དབུགས་འཁོར་ལོ། །འདི་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་བཤད།2

།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པའི་དུས་ཆེན་པོ་
ནི་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་གཞི་དུས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྲིད་གསུམ་ཏེ་རྩ་གསུམ་ལ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་དང་བརྒྱ་ཕྲག་དྲུག་གི་དབུགས་རྣམས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བ་རྣམས་འགགས་པའི་སྲོག་ཆེན་པོའོ། །འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་ནི། གཞི་དུས་སུ་དབུགས་ཀྱི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་ལས་ས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བགྲོད་པའི་རིམ་པས་དབུགས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་འགགས་ཤིང༌། དབུགས་ཀྱི་འཕོ་བ་ཟད་པ་ལས་འཇོག་གོ །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་དབུགས་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་འགགས་པའི་ལྡོག་པ་ནས་དུས་དང་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་འགགས་པའི་ལྡོག་པ་ནས་འཁོར་ལོར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༥༨ ཕྲེང་། ༢༡ ནང་དུ་དྲངས།
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༦༣ ཕྲེང་། ༢༡

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 351

དྲུག་བརྒྱ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ལྡོག་པ་ནས་འཇོག་གོ།
ཕྱག་ཡུལ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ནི་དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང༌། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་
བདེན་དོན་བཅུ་གཉིས་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། བཞུགས་ཤེས་དྲང་ངོ༌། །གང་ལ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་རི་དྭགས་གསོད་པའི་སེང་གེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཁྲིའམ་རྟེན་རྣམ་བཅས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལའོ། །གང་བཞུགས་ན་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ཉིད་ལ་རྡོ་རྗེའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ལོ་བཞིར། ལུས་ངག་ཡིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བཞི་རིམ་བཞིན་སྦྱར་ཏེ་བཀག་པས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའོ། །ཡོ་ག་རྣལ་འབྱོར་ལའང་འཇུག་མོད་ཀྱི། འདིར་ནི་ཡོ་ག་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཨ་ཙ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཉིད་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་མཆོད་པའི་དོན་ནི་སྲིད་པ་གསུམ་སྟེ་སྒྲུབ་པ་པོའ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ ིགྱིས་བྱང་སེམས་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེ་ནས་རིམས་བཞིན་གོང་དུ་དྲངས་ཏེ་གཙུག་ཏོར་དུ་བཅིངས་པ་ཉིད་མཆོད་པའི་དོན་ནོ།།
རྟེན་གཟུགས་དང་བརྟེན་པ་བདེ་བ་གཉིས་གཅིག་པུ་སྟེ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་གྱུར་པ་བདེ་
སྟོང་དེ་ཉིད་སྐུ་བཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང༌། ཇི་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །སྲིད་མེད་སྲིད་པར་གནས་ཞེས་པ་འགྱུར་མི་ལེགས་པས། སྲིད་མེད་སྲིད་སོང་བ་ཞེས་ག་ཏ་སོང་བ་ལའང་འཇུག་པ་ལྟར་དཔང་ལོས་བསྒྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། སྲིད་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་དང་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་མཐའ་གཉིས་འདི་ལས་གཞན་དུ་སོང་ཞིང༌། འདིའི་མཐའ་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལས་བརྒལ་བ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་བདེ་བ་དང་ཤེས་བྱ་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་གཟུགས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། སྔར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་པའི་སྐུ། ཅེས་པའི་སྐབས་སུ། མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་པ་དང༌། རྒྱུ་མཚན་དང་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་མ་བཤད་ཅིང༌། འདིར་དེ་ལྟར་བཤད་པས་མི་བཟློས་སོ། །དམ་ཚིག་གི་སྐད་དོད་ས་མ་ཡ་ཅེས་པ་འདུས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་འདུས་པ། ཅེས་དཔང་གིས་བསྒྱུར་བ་ལེགས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ན། དེའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་ཕུང་

352 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ནི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་འདུས་པའོ།།གཉིས་པ་ནི། མི་བསླུ་བའི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དགའ་བ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་ ིཕྱེད་པས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་ཞིང་དེའི་གནས་སམ། གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་འགགས་པའི་དབྱེ་བས་ཡན་ལག་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། །རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ཅེས་བསྒྱུར་བ་ལས། བ་ཏ་གནས་ལའང་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྡོ་རྗེའི་གནས་ཞེས་དཔང་གིས་བསྒྱུར་བ་ཉིད་ལེགས་སོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་པ། སྐུ་བཞི་དང༌། རྣམ་ཐར་བཞི་དང༌། རྡོ་རྗེ་བཞི་དང༌། ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། གང་ཞིག་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་དྲང་ ིངོ༌། །དེའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང༌། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྐུ་དང༌། དེར་མ་ཟད་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡང་པདྨའི་འདབ་མ་རྒྱས་པའི་སྤྱན་ནོ། །ཞེས་སྦྱར་ཏེ་འདི་དག་གི་དོན་ནི་འོག་ཏུ་ཞིབ་པར་འཆད་དོ།།
དེ་ལྟར་སྐུ་བཞི་དང་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞི་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དང་
ཆགས་པ་སྟེ་བདེ་བའམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བཞི་དང༌། སྲིད་འདས་འབྱོར་པ་ཞེས་པ་ལས། ག་ཏ་བྷ་བ་བི་བྷ་བཿཞེས་པ་བཞིན་འབྱུང་བ་སོང་བ་དང༌། འཇིག་པ་སོང་བ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། འབྱུང་དང་འཇིག་སོང༌། ཞེས་དཔང་གིས་བསྒྱུར་བ་ཉིད་ལེགས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ན། ཁམས་གསུམ་དུ་འབྱུང་བ་འཁོར་བའི་མཐའ་དང༌། འཇིག་པ་མྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་འདི་ལས་གཞན་དུ་སོང་ཞིང་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པར་དག་པ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལྷ་མི་ལྷ་མིན་གྱིས་བསྟོད་པའོ།།
སྐུ་བཞི་དང་ཚངས་པའི་གནས་བཞི་དང་རྣམ་ཐར་བཞི་ལ་སོགས་པ་རོ་མཉམ་དུ་འགྱུར་
བའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞིའོ། །དེ་ལ་གསང་སྔགས་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་སོ་སོ་ལ་རང་རང་གི་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རེ་རེ་ཡོད་ཅིང༌། རྒྱུད་འདི་ལའང་རྒྱུད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 353

པར་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང༌། གཙོ་བོ་ནི་དབང་བཞི་པའི་ལམ་ཉིད་ཡིན་པར་འདི་ཉིད་ལས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་གཞན་གྱིས་དབང་བཞི་པའི་ལམ་མ་བསྟན་ཅིང་འདིར་བསྟན་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཞེས་བཤད་ན། འདི་ཉིད་ཕུལ་བྱུང་དུ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་ནས་རྒྱུད་མཐའ་དག་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ཆོས་སྤོང་བར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་མི་གཟུང་གི །བཞི་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་གཞན་དུ་སྦས་པ་དང་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གསུངས་ཀྱང༌། འདི་ཉིད་དུ་ཆེས་གསལ་བ་དང་མ་སྦས་པར་བསྟན་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་གསལ་བར་བཤད་པའི་དབང་བཞི་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང༌། སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པ་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ལམ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་གཅོད་པའི་དོན་དུ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་སྟོང་ཉིད་ནི། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་འདི་ཉིད་ཐེག་པ་གོང་འོག་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཞིང༌། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཐབས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མཚན་འཛིན་འཇིག་པའི་སྟོང་པ་ལས་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་སྟོང་པ་ལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་མོད་འོན་ཀྱང་མཚན་འཛིན་འཇིག་པའི་སྟོང་ཉིད་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་བཤད་པ་ལྟར་འཆད་པ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ལས་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་གཅིག་ཁོ་ནར་མི་བཟུང་ཞིང༌། མཚན་འཛིན་འཇིག་པའི་སྟོང་ཉིད་འདི་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཞན་ནི་འོག་ཏུ་རང་རང་གི་ཐད་དུ་བཤད་པར་བྱ་ལ། འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་རྣམ་ཐར་བཞིའི་དོན་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ།།
དེ་ཡང༌། སྒྲུབ་ཐབས་ལེའུ་ལས། སྟོང་པ་དངོས་པོའ་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་མཐའི་དག་འགྲོ་བ་འདི་ནི་དངོས་པོ་དག་གིས་རྣམ་པར་དམན།1

།ཞེས་གསུངས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དང༌། དེ་ལས་སངས་
1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༡༩༠ ཕྲེང་། ༢༡

354 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

རྒྱས་བྱང་ཆུབ་མེད་ཅིང་གཞན་ཕན་སྙིང་རྗེ་དག་དང་མཚན་མའི་དམ་བཅའ་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་པས་མཚན་མེད་སྨོན་མེད་གཉིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོའ་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ ིལུགས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་གང་ཞེ་ན། མཐའ་དག་འགྲོ་བ་འདི་ནི། ཞེས་པས་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་བསྟན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འགྲོ་བ་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ།1

།ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར། ཆོས་དང་
གང་ཟག་གི་འགྲོ་བ་འདི་དག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བློ་ཡུལ་འགྲོ་བ་ཙམ་ལ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་འདི་མཐའ་དག་གོ །དགག་བྱ་གང་གིས་སྟོང་ན། དངོས་པོ་དག་གིས་ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་མི་བཟུང་སྟེ། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དང༌། དངོས་མེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།
དེས་ན་དངོས་པོའ་སྐད་དོད་དེ་དངོས་པོ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདིར་ ིརང་བཞིན་དུ་བསྒྱུར་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་དམན་ཅེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་བྱར་བྱའོ། །དོན་འདི་ནི་དབང་མདོར་བསྟན་ལས་གསལ་བར་བཤད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། འབྱུང་རྣམས་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་རྣམས་ཀྱི། །འབྱུང་འཇིག་སྒྱུ་མ་དེ་བཞིན་ནོ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་མཚན་ཉིད་གཅིག །སྣ་ཚོགས་འདི་ནི་རང་བཞིན་མེད།2

།ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་སྣ་ཚོགས་འདི་ནི་ཞེས་པ་དང༌། མཐའ་
དག་འགྲོ་བ་འདི་ནི་ཞེས་པ་དོན་གཅིག་ལ། རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པ་དང་དངོས་པོ་དག་གིས་རྣམ་པར་དམན། ཞེས་པ་དོན་གཅིག་གོ །དེས་ན་དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་ལུང་འདིས་དངོས་པོའ་འབྱུང་ ིའཇིག་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རང་ལུགས་ལ་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་འབྱུང་འཇིག་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་ཆེས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །དེས་ན་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་གཉིས་པོ་དེ། འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སློབ་དཔོན་ནཱ་རོ་པས་དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་སྟོན་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། ཆོས་ཅན་སྟོང་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༩༣༧ ཕྲེང་། ༦
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༤༦ ཕྲེང་། ༦

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 355

ཐར་དང་པོའ་དོན་དུ་བཤད་ཅིང༌། ཁ་ཅིག་དངོས་པོ་དག་གིས་དམན་ཅེས་པ་ཆོས་ཉིད་འདུས་ ིབྱས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི། མཐའ་དག་འགྲོ་བ་ཞེས་ཀུན་རྫོབ་སྟོང་གཞིར་དངོས་སུ་སྨོས་པ་དང་འགལ་ལོ།།
གཉིས་པ་སྨོན་མེད་ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ནི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་མཆོག་ཡིན་པས།
དེས་མཚོན་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཡང་དོན་དམ་པར་ཐོབ་པར་སྨོན་ཅིང༌། དམ་འཆའ་བར་བྱར་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ལས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་མཚན་མེད་ནི། སྤྱིར་མཚན་མའི་སྒྲ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་དང༌། རྟགས་དང༌། རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ལའང་འཇུག་པ་ལས་འདིར་ཐ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་སྙིང་རྗེ་ནི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེས་མཚོན་པའི་རྒྱུའི་མཚན་མ་གང་ཡང་དོན་དམ་པར་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་ལས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །སློབ་དཔོན་ནཱ་རོ་པས། འདི་སངས་རྒྱས་སོ། །འདི་བྱང་ཆུབ་བོ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྤུ་རིས་འབྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་མཚན་མར་བཤད་དོ།།
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ནི། ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་དབུས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཉིང་མཚམས་
སྦྱོར་བའི་འདུ་བྱེད་ལ་གསུངས་པས་མཚོན་ནས་རྒྱུས་འབྲས་བུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའོ། །ཚངས་པའི་གནས་བཞི་ལའང་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ཐ་མ་སྟེ་སྔར་སྙིང་རྗེ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་བྱམས་སོགས་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང༌། མདོར་ན་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་བཞིར་ཕྱེ་བའོ། །དེས་ན་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་དྲང་ངོ༌། །གང་ལ་ན། གནས་སྐབས་བཞིའི་སྒྲིབ་པ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚངས་པའི་གནས་བཞི་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་དང༌། སེམས་དཔའ་བཞི་པོ་དེ་ལའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། རྣལ་འབྱོར་བཞི་དང༌། སེམས་དཔའ་བཞིར་བཤད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་དཔྲལ་བ་ན་སད་པའི་གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་སྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་འདིར་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ན་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གདུལ་བྱ་དང་འཚམ་པར་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་འབྱུང་ངོ༌། །མགྲིན་པ་ན་རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་ངག་སྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ན་

356 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་གསུང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།།
གཞི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་གཉིས་ལས། སྙིང་ཁ་ན་གཉིད་མཐུག་དང་མུན་
པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ལྟེ་བ་ན་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་སམ་གཞི་དུས་ཀྱི་བདེ་བའི་གནས་སྐབས་བཞི་པ་དེ་ཉིད་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བྱས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུ་འབྱུང་ངོ༌། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཏེ་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ལེགས་པར་དག་པར་བྱས་པའི་ཤེས་རབ་དང༌། འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཉིས་དབྱེར་མེད་པར་སྦྱོར་བ་དེ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར་རོ།།
ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྦྱོར། ཞེས་པའི་གོང་མ་གསུམ་ཀ་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་
པས་དེ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །སེམས་གཉིད་མཐུག་གི་གནས་སྐབས་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ལེགས་པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་དང༌། གཉིས་སུ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱོར་བ་དེ་ནི་ཆོས་སྐུའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་རོ། །ངག་དང་རྨི་ལམ་སྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ནི་སྨོན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དག་པའི་ཤེས་རབ་དང༌། དགའ་བ་ཚད་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དབྱེར་མེད་པར་སྦྱོར་བ། མི་ཟད་པའམ་གཞོམ་དུ་མེད་པའི་སྒྲ་གསུང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལོངས་སྐུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཡིད་སྐྱོབ་པས་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །སྔ་མ་གསུམ་ལ་ཚངས་པའི་གནས་དང༌། རྣམ་ཐར་དང༌། སྐུ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་སྦྱར་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྐུ་སྟེ། ལུས་སམ་སད་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དག་པའི་ཤེས་རབ་དང༌། དྲི་མ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཉིས་དབྱེར་མེད་པར་སྦྱོར་བ་རྫུ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པས་གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་བགྲོད་པ་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྟོན་པ་དེ་ནི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །འདིར་སྤྲུལ་སྐུ་ཐོགས་མེད་ཡིན་ན་ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་སྒྱོགས་འཕངས་པས་ཞབས་ལ་ཚོར་བ་སྡུག་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 357

བསྔལ་སྐྱེད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་དོགས་པ་བཀོད་ནས། དེའི་ལན་དུ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དེས་སྤྲུལ་པ་ལ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཟས་གཙང་གི་སྲས་སུ་སྐུ་བལྟམས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་སྤྲུལ་པ་ཡིན་གྱི་སྤྲུལ་སྐུ་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་སྐུ་གཞན་གང་དུའང་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བས་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།།རང་གི་ལུགས་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ལས་གྲུབ་པ་རྩ་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་
པའི་སྐུ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱ་མ་དག་པ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་དང༌། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུའང་སྐུ་གདུང་རིང་བསྲེལ་བཞག་པ་ལ་སོགས་པས་གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་གདགས་པར་བྱར་མེད་པས་དགོས་པ་དེ་དག་གི་དོན་དུ་སླར་ཡང་ཁམས་རགས་པ་བཟུང་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུའི་སྐུ་ནི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་སྤྱིར་ཐོགས་བཅས་ཡིན་ཀྱང་སྒྱོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་གཞན་ངོར་དེ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་བསྟན་པ་ཙམ་མོ།།
དེ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྐུའང༌གཞུང་འདི་ཡི་གོང་འོག་དུ་མར་གསུང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ལ་
བཤད་པ་མང་དུ་འབྱུང་ཡང༌། མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་ལོངས་སྐུ་མི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང༌། །ཞེས་སོགས་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་ནས་སྐུའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པས། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང༌། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི། །ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད།1

།ཅེས་པ་ལྟར་
ཡང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དགོས་ལ། མདོར་བསྡུས་འོག་མ་དག་ཏུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལོངས་སྐུ་དངོས་སུའང་གསུངས་པའི་ཚུལ་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ིཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བྱེད་པ་ནི་གསུང་ཡིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བྱེད་པ་ལ་སྦྱར་ནས་གསུང་ལ་ལོངས་སྐུར་བཤད་ལ། ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་པོ་ལ་སྦྱར་བ་ནི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལོངས་སྐུའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་སྐུ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྐུ་ལའང་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ།། 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༢༧ ཕྲེང་། ༡

358 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

གཉིས་པ་སེམས་དཔའ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེར་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་དང༌། སེམས་དཔའ་སྟེ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་གཟུགས་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའོ། །བྱང་ཆུབ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་སེམས་དཔའ་སྟེ་ས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའོ། །དམ་ཚིག་ཅེས་པ་ཁམས་དཀར་པོ་དེ་ཉིད་སེམས་དཔའ་སྟེ་འཛག་མེད་དུ་བཅིངས་པ་ནི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའོ། །བྱང་སེམས་གཙུག་ཏོར་ནས་གསང་བར་འོངས་པ་དེ་ཉིད། སྔར་ཇི་ལྟར་འོངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནོར་བུ་ནས་གཙུག་ཏོར་དུ་གཤེགས་ཤིང་འགྱུར་མེད་དུ་བཅིངས་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་སྟེ་རྟག་པའི་མཐའ་དང་དངོས་མེད་ཆད་པའི་མཐའ་དང་ཟད་པའི་གཙོ་བོ་སྟེ་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་བདག་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཐོག་མ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་དང་མཐའ་མ་འཆི་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བྱའོ།།
ད་ནི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དྲུག་གིས། སྐུ་བཞི་དང་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་
པར་གྱུར་པ། སད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་འགོག་པའི་ཆོས་ཅན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་པ། ཨེ་ཝཾ་གྱི་ཡི་གེའི་ངེས་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་གསུངས་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་གཞི་དུས་དང༌། ལམ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་ཡང་ཡོད་ཀྱང༌། འདིར་ནི་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལོངས་སྤྲུལ་ནི་རྟེན་དང༌། ཐུགས་ཆོས་སྐུ་དང༌། ཡེ་ཤེས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞིང༌། སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས། འདོད་ཁམས་སུ་ཁམས་རགས་པ་བཟུང་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་དང༌། ཁམས་ཕྲ་བ་སྟོང་གཟུགས་ལས་གྲུབ་པའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གཉིས་དང༌། དེ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་དང༌། འོག་མིན་ན་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་ལོངས་སྐུ་དང༌། དེའི་གསུང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ལ་ལོངས་སྐུར་བཞག་པ་དང༌། དེའི་ཐུགས་ཆོས་སྐུ་དང༌། ཡེ་ཤེས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུ་དང༌། རྟེན་ཐུགས་དང་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ལོངས་སྤྲུལ་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 359

གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཀྱང༌། ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་ཆ་ལོངས་སྤྲུལ་གྱི་སྐུ་དང་གསུང་གི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པར་ཤར་བ་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་གཅིག་པོ་དེའི་ངོ་བོར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་པ་དང་ཚོགས་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱུད་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྲུལ་པ་ཡི་ནི། ཅེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ནོ།།
བཤད་སྦྱར་དུ་སྤྲུལ་པས་དང་བར་བྱས་ཤིང༌། གསུང་གིས་ཆོས་བསྟན་ཏེ། གདུལ་བྱ་
རྣམས་ཆོས་སྐུ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པ་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་སྐུ་བཞི་ལ་བརྟེན་དགོས་མོད། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བདེན་མོད། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་པ་སྟེ། གང་ན་གཅིག་ཡོད་པ་དེར་བཞི་རྣམས་སོ། །ཞེས་བྱ་བས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་འཆད་ཅིང༌། གཞན་དག་གཅིག་སྦྱོར་ནི་ཐབས་ཤེས་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང༌། སྡོམ་པ་ནི་རེ་རེ་ལ་ཡང་བཞི་བཞི་འདུས་པ་ལ་འཆད་དོ། །འོ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལའང་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་དགའ་བ་ཡོད་པས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་དག་དང་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། འཁོར་བ་པའི་སད་རྨི་གཉིད་མཐུག་བཞི་པ་ཡི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་རྣམས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མིན་ཞིང༌། འབྲས་བུའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དང༌། སེམས་གཉིད་མཐུག་དང༌། ངག་དང་ལུས་སྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གནས་བཞིར་ཡང་དག་མི་གནས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་རིམ་པ་བཞིན། རླུང་དབུ་མར་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་འགོག་པའི་བདག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལྔ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང༌། འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་འགགས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དགའ་བའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།།
འོ་ན་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འཁོར་བ་པའི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་མོད། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེའམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ནུ་མ་དང་སྐྲར་ལྡན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡོངས་སུ་དོར་ཞིང༌། རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་

360 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

མོ་ལས་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལས་གཞན་པ་ཡི་ཕྱག་རྒྱ་དང་འགྲོགས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་འདི་ཉིད་རྩ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་གཞན་དུ་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་ཡང་བཤད་ལ། ཡང་འདི་ལྟར་དེ་གཉིས་དོར་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་ཡང་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཁམས་དཀར་པོ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་ནས་རིམས་ཀྱིས་རང་གནས་བཟུང་སྟེ་ཡར་བརྟན་པ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་ཚེ་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་སྤངས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་བཤད་ཅིང༌། འོན་ཀྱང་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་སོགས་སྐྱེད་པ་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ།།
འདིར་བཤད་སྦྱར་དུ། འོ་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་
རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་རྒྱུ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ནི་གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལས་མ་འདས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རྒྱུར་འགྱུར་མོད། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ཡང་ངོ་ཞེས་པས་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་དོགས་པ་བཀོད་ཅིང༌། དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་འདི་དང་མཐུན་པར་བཀོད་དོ། །དེའི་དོན་དུ་བསམ་ནས་ཁ་ཅིག །གལ་ཏེ་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། རྒྱུ་འབྲས་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་དོགས་པ་འགོད་པ་ནི། མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་སུ་1

འདྲ་ན་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་དགོས་སྙམ་པའི་
དོགས་པ་རྟོག་ལྡན་ལ་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེས་ན་དོགས་པ་བཀོད་པའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཞིང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་ལས་དགོས་པ་གཞན་མི་སྣང་བས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་སྒྲུབ་པ་ལ་འབད་པས་དགོས་པ་ཁྱད་པར་བ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའི་ལན་ལ་བཤད་སྦྱར་དུ། དབང་མདོར་བསྟན་ལས། ཤེས་རབ་རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༦ བ ༡ རྒྱུ་འབྲས་བུ་འདྲ་ན་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 361

ཞིང༌། །ཤེས་རབ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་འབྲས།1

།ཤེས་རབ་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ལས་སྐྱེས་
རྒྱུ་སྐྱེས་མིན།2

།ཞེས་གསུངས་པ་དྲངས་ནས་ལན་དུ་བཤད་དོ། །དེའི་དོན་དེ་ལྟ་ན་ཡང༌། ཁྱད་མེད་
དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་སྐྱེས་ཕྱག་ཆེན་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་ཕྱག་ཆེན་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་འཆད་པ་ནི་ལུང་དེའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་ལས་རྒྱའང་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཕྱག་ཆེན་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་ན་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་རྟག་པའི་རྒྱུ་ལས་གསར་དུ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས། དོན་དམ་པར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའ་ཤེས་རབ་རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་ ིཆེན་དེ་ཉིད་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་ལ། རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའ་ཤེས་རབ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་དེ་དོན་དམ་པར་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་ཏེ། ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ ིདོན་དམ་པར་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ།།
དེ་ལྟར་བཤད་པས་དོགས་པ་དེའི་ལན་དུ་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འབྲེལ་ཏེ། ཕྱག་
རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་རྣམས་ལྷན་སྐྱེས་ཙམ་དུ་འདྲ་ཡང་ཕྱག་ཆེན་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་བ་མེད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲོག་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་ནུས་པ་ལ། སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གཏན་ལ་ཕེབས་ཀྱང༌། དེའི་ཚེ་བདེ་ཆེན་དང་སྟོང་ཉིད་སྦྱོར་ནུས་པས་མ་ཁྱབ་ལ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ཆེན་དྲངས་ན་སྦྱོར་ནུས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་དྲངས་དགོས་པ་ནི། ཇི་སྲིད་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་རྣོན་པོར་མ་འཕོས་ཀྱི་བར་དུ་ལས་རྒྱ་ལས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དྲངས་ཀྱང་དེའི་ཚེ་སྟོང་ཉིད་དེ་དང་སྦྱོར་མི་ནུས་ལ། དབང་འབྲིང་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དྲངས་དགོས་པ་ཡང༌། ཇི་སྲིད་དབང་པོ་རྣོན་པོར་མ་འཕོས་ཀྱི་བར་དུ་བདེ་སྟོང་དངོས་སུ་སྦྱོར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལུང་དེས་ནི་གང་སྦྱར་རྒྱུའི་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དེ་དང་དངོས་སུ་སྦྱར་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅེས་ཤགས་ལ་འཕངས་པ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༦ བ ༣ ཤེས་རབ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ལས།།
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༥༡ ཕྲེང་། ༣

362 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ནཱ་རོ་པས་ཀྱང༌། རྒྱུ་སྟེ་འདྲ་བ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ་དེ། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་སྔར་བསལ་ཟིན།1

ཅེས་

འབྱུང་འཇིག་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྐབས་ལ་ཁ་འཕངས་ཏེ། དོན་དམ་པར་སྐྱེས་པ་འགོག་པ་ལ་གསལ་བར་སྦྱར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལས་སྐྱེ་དགོས་སུ་ཆུག་མོད། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དེའི་རྒྱུར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ་སོགས་ལའང་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། རྣམ་རྟོག་གིས་བརྟགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམས་པ་ལས་འདས་པ་སྟེ་དེ་ཙམ་ལས་དངོས་སུ་མ་སྐྱེས་ཤིང༌། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་འགྱུར་བདེ་བའི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ན་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤེས་བྱ་དང་། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འཛིན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་ལ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་སྒོམ་པ་དག་དང༌། རྟོག་པ་དང་བརྗོད་པ་ཡི་བྱ་བ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དཔེ་ཅི་དང་འདྲ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྤངས་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུའང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྣང་བྱ་མ་དོར་བའི་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རྣམ་པ་དང༌། གཞོན་ནུ་མས་མེ་ལོང་ལ་པྲ་ཕབ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྦྱོར་བའི་ཨེ་ཝཾ་གྱི་ཡེ་གེ་དེ་ལ་འདུད་དོ།།
དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་བཤད་ནས། ད་ནི་ཐབས་
ཤེས་སོ་སོར་ཕྱག་འཚལ་བ་བརྗོད་པར་འདོད་ནས། དང་པོར་ཤེས་རབ་ཡུལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། ཕྲ་རབ་རྡུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་འདས། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ནི་འཇིག་པ་ཅེས་པ་འདོགས་པ་པོའ་ཡིད་གཞན་དུ་ ིའགྱུར་བ་ན་དེ་བརྟགས་པའི་ཕྱག་རྒྱའང་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལས་གྲོལ་བས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགེ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའ་སྤྱོད་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གཞན་རྣམས་སྔར་བཤད་ཟིན་ནོ།། ི
1 མ་རྙེད།

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 363

ཐབས་ཡབ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལིས་མཚན་པའི་ཟླ་ཉི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་
སྟེ་ཁ་སྦྱར་བ་དང༌། ཧཱུཾ་ཕཊ་སྟེ་ས་བོན་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱག་མཚན་སོགས་སྤངས་པ་སྟེ་དེ་དག་ལས་བློས་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང༌། འགྱུར་བ་མེད་ལས་འཁྲུངས་ཤིང་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྣ་ཚོགས་པས་སྟོང་པའི་སྐུར་ཤར་བའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་ལ་འདུད། ཅེས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་སྐུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོར་གྱུར་པས་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཅེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་དང༌། དེའི་འོག་ཏུ་སྔར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པས་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། དག་དང་ཅེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་སྟེ། དོན་ནི་སྔར་བཤད་པས་ཤེས་སླ་ལ། སྲིད་འདས་འབྱོར་བ། ཅེས་པའང་སྔར་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག།།དག་དང་ཞེས་པ་ནས་སྤྱི་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན། ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་ལའང་སྦྱར་ནས་འཆད་ལ། ཁ་ཅིག་རླུང་མེ་ཆུ་དང༌། ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་ཐ་མ་ཕྱི་དང༌། ཤླཽ་ཀ་བར་པ་ནང་དང༌། དང་པོ་གཞན་ལ་སྦྱོར་མོད་ཀྱི། འདི་གསུམ་གྱི་དོན་ལ་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དབྱེ་དཀའོ།།
དེས་ན་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འོག་མ་གཉིས་ནི་གཙོ་བོར་དམ་པའི་ལམ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་
སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། སྒྲུབ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག།།དེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ། ཐབས་གང་གིས་བསྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རླུང་མེ་ཆུ་དང་ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷུན་པོ་པདྨ་དང༌། ཞེས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་གནས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་བཞི་ལྷུན་པོ་པདྨ་རྣམས་བསྟན་པས་མཚོན་ནས་ལམ་འདི་ཉམས་ ིསུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཁམས་དྲུག་ལྡན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྔ་མས་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་བོས་
འདུད། ཅེས་དྲང་ངོ༌། །གང་ལ་ན། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱིས་མཆོད་པའི་གཙོ་བོ་ལའོ། །རྣམ་པ་ཇི་འདྲ་བ་ཅན་ཞེ་ན། ཞབས་གཅིག་ཅེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་དབང་མདོར་བསྟན་ལས། ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་འཆི་བ་ན། །ཟླ་བ་བདུད་རྩི་འོག་ཏུ་འགྲོ། །སྟེང་དུ་ཉི་མ་རྡུལ་སྒྲ་གཅན། །རྣམ་ཤེས་སྲིད་

364 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པའི་མཚན་ཉིད་ལ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་འཆི་
བའི་ཚེ། ཁུ་རྡུལ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཚོགས་པ་གཞིག་ནས། ཟླ་བའི་མིང་ཅན་བདུད་རྩིའམ་ཁུ་བ་ནི་ཐུར་དུ་འགྲོ་ཞིང༌། ཉི་མའི་མིང་ཅན་རྡུལ་ལམ་ཁྲག་ནི་སྟེང་དུ་འགྲོ་ལ། སྒྲ་གཅན་གྱི་མིང་ཅན་རྣམ་ཤེས་བར་དོར་སོང་སྟེ་སྲིད་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ནས། སླར་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།
གཞི་དུས་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་དེ་ལས་བཟློག་པར་བསྒྱུར་ན་
འཁོར་བ་འགག་ཅིང༌། བདེ་བ་ཆེན་པོའ་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དབང་མདོར་བསྟན་ལས། དེ་ ིཕྱིར་ཟླ་བ་བདུད་རྩི་ནི། །སྟེང་དུ་བགྲོད་བྱ་མི་ཡི་བདག །འོག་ཏུ་ཉི་མ་རྡུལ་སྒྲ་གཅན། །རྣམ་ཤེས་མཆོག་གི་བདེ་བ་ལ།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ཐབས་མཁས་ཀྱི་ལམ་གྱིས། ཁུ་བ་ནོར་བུ་ནས་
སྟེང་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དྲངས་ཏེ་གཙུག་ཏོར་དུ་བརྟན་པར་བྱས་ཤིང༌། རྡུལ་གཙུག་ཏོར་ནས་རིམས་བཞིན་ཐུར་དུ་སོང་སྟེ། རྡོ་རྗེ་ནོར་བུར་བརྟན་པར་བྱས་ན་དེའི་དབང་གིས་རྣམ་ཤེས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་3

ངོ་བོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའོ།།
དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་སྐུའི་རྣམ་པ་ཞབས་གཅིག་གཡས་པ་དམར་པོ་ ིབརྐྱང་བས་ནི་རྡུལ་ཐུར་དུ་དྲངས་ནས་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུར་བརྟན་པར་བྱས་པ་མཚོན་ལ། ཞབས་གཉིས་པའམ་གཡོན་པ་དཀར་པོ་བསྐུམས་པས་ནི་ཁུ་བ་གྱེན་དུ་དྲངས་ཤིང་གཙུག་ཏོར་དུ་བརྟན་པར་བྱས་པ་མཚོན་ནོ། །ཉི་མ་དང་རི་བོང་ཅན་ལ་ནི་ཞབས་དག་བཀོད་ཅེས་པ་ལ། ཉི་མས་ནང་གི་ནག་ཕྱོགས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་དང༌། ཟླ་བས་ནང་གི་དཀར་པོའ་ཕྱོགས་འཁོར་བའི་མཐའི་མཚོན་ཅིང་དེ་གཉིས་ཞབས་ཀྱིས་མནན་པའི་དོན་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལས་འདས་པའོ། །ཁ་ཅིག་ཞབས་གཡས་པ་ཉི་གདན་དང་གཡོན་པ་ཟླ་བའི་གདན་ལ་བཀོད་ཅེས་པར་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ཟླ་ཉི་བརྩེགས་པའི་གདན་ལ་ཞབས་གཉིས་ཀ་འགོད་པར་འོག་ནས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༤༥ ཕྲེང་། ༧
3 ཞོལ། ཤོག ༡༨ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༡༥ བ ༣ མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 365

རོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཀོད་ན། དུས་རྟག་ཏུ་བདེ་བ་དང་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞིག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིག་པ་དང་ཤེས་པའི་གྲི་གུག་གིས་མི་ཆོད་ཅིང༌། གཉིས་སྣང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་གཟུང་འཛིན་གྱི་གྲི་གུག་གིས་དབྱེར་མེད་ལ། བདེ་བ་ཆེན་པོའ་རྒྱུ་ཡིན་པས་འདོད་པར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ ིགསུམ་གྱིས་མཆོད་པའི་དོན་ནི་སྔར་ལྟར་རོ།།
འོ་ན་སྒྲུབ་པ་པོ་དེས་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པ་ཐབས་གང་གིས་ཡིན་སྙམ་ན། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་འོག་གི་གདན་དངོས་སུ་བསྟན་པས་མཚོན་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ངེས་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་ཟླ་བ་དང་ཉི་མས་ནི་འོག་གི་བཤང་གཅི་འབབ་པའི་རྩ་གཉིས་མཚོན་ལ། དུས་མེས་ནི་དུང་ཅན་མ་མཚོན་ཞིང་ཟླ་ཉི་བརྩེགས་པའི་སྟེང་དུ་དུས་མེའམ་སྒྲ་གཅན་ཞབས་ཀྱིས་མནན་པས་བཤང་གཅིའི་རྩ་ལ་རྒྱུ་བའི་ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་དུང་ཅན་མར་བཀག་པ་མཚོན་ནོ། །ཞབས་གཡས་ཀྱི་འོག་གི་བདུད་དམར་པོ་ནི་གཡས་རོ་མ་དམར་པོ་དང་གཡོན་གྱི་འོག་གི་དབང་ཕྱུག་དཀར་པོས་གཡོན་རྐྱང་མ་དཀར་པོ་མཚོན་ལ། སྒྲ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མགོར་ཞབས་བཀོད་པར་གྱུར་པའམ་ཞབས་ཀྱིས་མནན་པ་ནི་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་དབུ་མར་བཀག་པ་མཚོན་ནོ། །དེ་ཡང་སྲིད་པ་ཕུང་སོགས་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་གྱི་ཞབས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཀོད་ཅེས་པས་ནི། དེ་ལྟར་སྟེང་འོག་གི་རླུང་དབུ་མར་བཅུག་པ་ལས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོས་འཁྱུད་པའི་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པ་མཚོན་ནོ།།
དེས་ན་དངོས་སུ་ཕྱག་ཡུལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུའི་བཀོད་པ་བཤད་པས། དེའི་རྣམ་
པར་སྒོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་ལ། སྐུའི་བཀོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དོན་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་ཤེས་ནས། ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུའི་བཀོད་པ་གདན་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པ་བློ་ལ་ཤར་བ་ཙམ་གྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་དྲན་པར་ནུས་པས་སྐུའི་རྣམ་པ་རེ་དྲན་རེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་ཆ་རྣམས་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་པར་འགྱུར་ལ། འདི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། སྐུའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེས་མཚོན་པའི་རྫོགས་རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་དག་

366 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་དུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་སྤང་དགོས་པའི་ལོག་རྟོག་ཡང་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ།།
དེ་བས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྷ་ཡི་དབང་པོས་བཏུད་པའི་གཙོ་
བོ་ལ་སྤྱི་བོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བས་ཏེ། ཏེ་ནི་འོག་གི་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་འདྲེན་པའི་ཚིག་གོ །དེས་ན་མཆོག་གི་དམ་པའི་ལམ་ནི་གཙོ་བོར་མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པོ་འདིས་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་འདི་ལྟར་ངོས་བཟུང་ཞིང༌། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི། ལམ་འདིའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྲོག་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱིར་བཅུག་ནས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱར་ཏེ། ཁམས་དཀར་པོ་ནོར་བུའི་རྩེ་ནས་ཡར་བརྟན་པ་དང༌། ཁམས་དམར་པོ་གཙུག་ཏོར་ནས་མར་བརྟན་པར་བྱེད་པས་རྣམ་ཤེས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་ནི། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ་དང་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟེ། ལམ་གྱི་སྐབས་སུའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདུད་དང་བགེགས་མཐའ་དག་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི་གཙོ་བོར་འོག་ཏུ་འཇིགས་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ཉེར་འཚེ་ཞི་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་དོ།།
ད་ནི་རང་ཉིད་འགྲེལ་བཤད་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བརྗོད་པར་འདོད།
ཅེས་དྲང་ངོ༌། །གང་ལ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གང་ཞིག་གོ །དེ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། དཔག་མེད་བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས་རང་གིས་བསྟེན་ཅིང་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་གཞན་ལ་བསྟན་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་མཆོག་སྟོང་པ་ལྔ་འཛིན་པ། ཡིད་སྐྱོབ་པའི་དོན་གྱིས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ནི་གསང་སྔགས་ཏེ། དེ་ཉིད་མྱོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རིག་པ་ཀུན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའམ་བཤད་པར་གྱུར་པའི་འགྱུར་མེད་མཆོག་གི་བདེ་བ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ནི། འོ་ན་གང་དུ་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ་དེའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུའོ། །སུ་ཞིག་གིས་ན་པད་དཀར་བདག་གིས་སོ། །བླུན་པོ་ཅེས་པ་ནི་ཁེངས་སྐྱུངས་པའི་ཚིག་སྟེ། རྗེས་འཇུག་དག་ལ་ང་རྒྱལ་གྱི་ཁེངས་པ་དོར་བར་བྱའོ། །ཞེས་སློབ་པར་མཛད་པའོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 367

དང་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་བླུན་པོས་བརྗོད་པ་ལ་འབད་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མཁའ་ལྡིང་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བའི་རྗེས་སུ་བྱ་གཞན་ཡང་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །ཅེས་པ་ནི་མཁའ་ལ་ཅེས་སོ།།
འོ་ན་འབད་པ་བྱས་ཀྱང་རྒྱུད་དོན་ཆེས་ཟབ་པས་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་
ན། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གང་དུ་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་ལུས་ལ་སྲིད་པ་ཕུང་སོགས་མཐའ་དག་དང་དེར་མ་ཟད་དོན་དམ་པ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བརྡ་ཅན་གྱི་སྔགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་མ་སྦས་ཤིང་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་ཨཱ་ལིའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་མི་འགྱུར་བར་འཛིན་པ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་གསུངས་ཤིང་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་ཀྱི་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོ་དེར་ནི་རྐྱལ་པའམ་བརྒལ་བའི་སླད་དུ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་བདག་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་མཐུས་ཡིན་གྱི་རང་དབང་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱལ་བས་གསང་བ་དག་ཟླ་བཟང་ལ་རྩ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ཚེ་བསྡུས་རྒྱུད་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་བསྡུས་ཤིང༌། ཟླ་བཟང་གིས་རྩ་རྒྱུད་ལ་འགྲེལ་བཤད་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་པ་ཐེག་པ་ཀུན་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་མཛད་པ་ལྟར་པད་དཀར་བདག་གིས་བསྡུས་རྒྱུད་ལ་འགྲེལ་བཤད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གསལ་བར་བྱེད་པ་བྲི་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ནི་གང་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། བྲི་བར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ཡང་ཐུབ་པ་མཐའ་དག་ཅེས་པ་ནི། མཐའ་དག་ཐུབ་པ་རྣམས་ལ།1 ཞེས་དཔང་གིས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་ཏེ། དོན་ནི་ཤམྦྷ་ལའི་གྲོང་ཀ་ལཱ་པར་འཇམ་དཔལ་གྱིས་རྒྱུད་དོན་མཐའ་དག་ཐུབ་པ་དྲང་སྲོང་རྣམས་ལ་བསྟན་ཞེས་བྱའོ།།
ད་ནི་བརྩམ་པའི་འགྲེལ་བཤད་འདི་ཉིད་མཉན་པར་གདམས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མཉན་
པར་བྱའོ་ཞེས་དྲང་ངོ༌། །རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་འགྲེལ་བཤད་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ ིསྤྱོད་པ་སྟོན་པའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ན། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཆོ་གས་འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་བླངས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་པར་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་མ་བཏང་བ་བྱས་ནས་སོ། །གང་གི་དོན་དུ་ན།
1 ཞོལ། ཤོག ༢༠ བ ༦ ཐུབ་པ་རྣམས་ལས།

368 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སླད་དུ་གཏད་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུའོ། །གང་ལས་ན་བླ་མ་ལས་སོ། །སུ་ཞིག་གིས་ན། བྱིས་པའི་མཁས་པ་ཁྱིམ་ལ་གནས་པ་ལ་སོགས་པས་མཉན་པར་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་རྒྱུད་འདིའམ་ནི་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཞན་མ་ལུས་ཐོས་ནས་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་མཉན་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཉན་པ་པོ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདི་ཉན་པའི་སྔོན་དུ། རྒྱུད་འདིའམ་གཞན་ཐོས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་གནས་པར་བྱས་ནས་ཉན་དགོས་ཞེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བཤད་སྦྱར་གྱིས་གཞུང་གི་འདོན་ཚུལ་འདི་ལྟར་བཤད་ཅིང༌། དཔང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྒྱུར་བ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པའོ།།
ད་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཡང་དག་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་འཆད་པར་འདོད་ན། དང་
པོར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འགྲེལ་པའི་ཉེས་པ་འཆད་པའི་དོན་དུ། མངོན་ཤེས་མེད་གང༌། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་དང་དབང་མདོར་བསྟན་གཉི་ག་རུ། མངོན་ཤེས་མེད་པས་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བྱེད་པ་བཀག་པའི་དོན་ནི། རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྔ་པོ་འདི་ཡི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའ་ཉེར་བསྡོགས་ཙམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་གང་ཡང་ ིརུང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་དག་ལའང་ཡོད་ཅིང༌། ཉན་རང་ལའང་ཡོད་པས་དེ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་དོན་ཤེས་པ་ལ་ཕན་པ་ཅིའང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྒྱུད་ཀྱི་ངེས་དོན་ཟབ་མོ་དག་དེ་འདྲ་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
བླ་མེད་ཀྱིའང་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་དང༌། ཡན་ལག་དྲུག་གི་
བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་མངོནཤེས་ལྔ་འགྲུབ་པར་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལས་གསུངས་པའི་མངོན་ཤེས་དེ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང༌། རྒྱུད་དོན་མཐའ་དག་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པས་དེ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐུན་མོང་གི་མངོན་ཤེས་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་རྣམ་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༡༦ ཕྲེང་། ༢༠

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 369

གནས་ཡིད་བྱེད་མི་འདྲ་བ་རེ་རེས་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་ན། མངོན་ཤེས་སོ་སོའ་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་མ་བྱས་ཀྱང༌། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ ིམངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ།།
ཚུལ་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པའི་རིམ་ལྔ་ལས། སློབ་མ་གུས་ལ་ཀུན་མཁྱེན་
གྱི། །སྤྱོད་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་ནི། །སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་མཆོག་ཏུ་ནི། །དགའ་བ་དང་ནི་ལྡན་གྱུར་ཞིང༌། །མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དང་ལྡན།1

།ཅེས་དང༌། སློབ་དཔོན་ཌོམྦྷི་ཧེ་རུ་ཀའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
གྲུབ་ལས། དེ་ཕྱིར་བདེ་ལྡན་ཐོབ་འགྱུར་ཞིང༌། །དཔའ་བོ་བདེ་ཆེན་གྲུབ་པ་ཡི། །དོན་ཆེན་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དངོས་གྲུབ་དག །ཉེ་བར་རབ་ཏུ་གནས་འགྱུར་ཞིང༌། །མངོན་ཤེས་ལྔ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར།2

།ཅེས་གསལ་བར་བཤད་ཅིང༌། འདིར་ཡང་མངོན་ཤེས་ལྔ་ནི། དེ་འདྲའི་
བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔའོ།།
དེ་ཡང་སྔར་གཞན་གྱིས་རྒྱུད་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྲོལ་མ་ཕྱེ་བའི་སྔོན་དུ་རྒྱུད་དེའི་
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལམ་སྲོལ་དང་པོར་འབྱེད་པའི་འགྲེལ་པ་རྩོམ་པ་ལ་ནི། དེ་འདྲའི་མངོན་ཤེས་ལྔ་ཐོབ་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ལཱུ་ཨི་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་སྲོལ་ཕྱེ་བའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་རྒྱུད་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་མངོན་ཤེས་ཐོབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱུད་འདིའི་སྐབས་སུའང་བཞེད་དེ། ཕྱག་རྡོར་བསྟོད་འགྲེལ་ལས། རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉན་པའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་དོན་དུ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལས་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ཟབ་མོ་རྣམས་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་གཞན་ནམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་པ་འདི་ལྟ་བུའམ། བླ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
བསྡུས་པའི་རྒྱུད་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༡ ཤོག ༥༦༨ ཕྲེང་། ༨
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༦ ཤོག ༡༩༠ ཕྲེང་། ༡༦

370 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །མངོན་ཤེས་མེད་པར་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གཏན་བྱར་མི་རུང་བར་སྨྲས་ན་ནི། སྨྲ་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མང་དུ་བཤད་པ་བྱེད་པ་དག་དང་དངོས་སུ་འགལ་བ་འདུ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མཐའ་དཔྱད་ནས་ཚིག་དོན་ནི་དེ་ལྟའི་མངོན་ཤེས་མེད་པར་རྒྱུད་དོན་ཟབ་མོ་འགྲེལ་པའི་ལམ་སྲོལ་རང་དགར་འབྱེད་པ་དང༌། གཞན་ཡང་རང་གཞན་གྱི་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བསྟན་བཅོས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་མི་མཁས་ཀྱང་མཁས་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་དྲེགས་ནས་རང་དགར་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་འགྲེལ་བྱེད་པ་དག་ནི། གླང་ཆེན་ལོང་བ་ཆང་གིས་མྱོས་པ་སྣ་ལ་རལ་གྲིའི་འཁོར་ལོ་འཕྱང་བ་གཡུལ་དུ་ཞུགས་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་ཉམས་ཤིང་བདུད་ཀྱིས་གྲོགས་བྱས་ནས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དམྱལ་བར་ལྟུང་བ་དང༌། སྒྲིབ་པ་ལྔ་དང་མི་དགེ་བ་བཅུ་སོགས་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅིང༌། བུད་མེད་ཀྱི་འཛག་བདེ་ལ་སྲེད་པས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ལས་ཉམས་ནས་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཅོམ་པ་སྟེ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ནི་འདོད་ཡོན་ལ་སྲེད་པས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པའོ། །ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཟིལ་མནན་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ།།
ད་ནི་ཡང་དག་པའི་འགྲེལ་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་འཆད་དེ། དེ་ལ་ཡང༌། དང་པོའ་འགྲེལ་ ིབཤད་བྱེད་པ་པོའ་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་བརྗོད་པ་ནི། གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་ཡིན་ ིལ། གང་དག་མངོན་ཤེས་ལྔ་མེད་ཅེས་པ་རྐང་པ་གཅིག་ནི་དེའི་ཞར་ལ་བྱུང་བ་སྟེ་གོ་སླའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་འདྲ་བའི་བྱེད་པ་པོས་བྱས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཆད་པ་ལ། རྒྱུད་དོན་མ་བཤད་པ་དང༌། ལོག་པར་བཤད་པའི་སྐྱོན་འཇོམས་པའི་བྱེད་ལས་དང༌། རྒྱུད་དོན་རྟོགས་ནས་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འཇོམས་པའི་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཕྱི་རོལ་པར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་པ་ཡང་། རྟག་ཏུ་རྟོག་གེ་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཡིད་གཏད་པའི་བློས་ལྟ་བ་མི་མཐུན་པ་སྣ་ཚོགས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། དེར་མ་ཟད་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་རྟོག་གེ་དང་ཡང་ཕྲད་པའི་དབང་གིས་ལྟ་བ་ལོག་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ལོག་པའི་རྟོག་གེ་ལ་ཡིད་གཏད་པ་དེ་ཡིས་འདོད་པའི་ཡུལ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའ་ིལམ་ནི་རང་དགར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བློ་གྲོས་ངན་པས་བྱས་པས་མ་བཤད་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 371

པ་དང་ལོག་པར་བཤད་པའི་སྐྱོན་ནི་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་འགྲེལ་བཤད་དམ་རྒྱས་འགྲེལ་པད་དཀར་བདག་གིས་བྲི་བར་བྱ། ཞེས་བྱ་བའོ།།
རྟོག་གེ་ནི། རྒྱུ་མེད་རྟོག་གེ་པ་ཡིས་བརྟགས།1

།ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱི་རོལ་པའི་གཞུང་ཙམ་
ལ་རྟོག་གེར་བྱས་པ་དང༌། རྟོག་གེ་རྟེན་ཅིང་མ་ངེས་ལ།2

།ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དངོས་པོའ་གནས་ལུགས་ ིདོན་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པ་ལ་རྟོག་གེར་བྱས་པ་དང༌། གླིང་སྐྱེས་ལ་སོགས་དེ་དག་ནི། །གཞན་གྱིས་གང་སྨྲས་སྨྲ་བར་བགྱིད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་གཞན་གྱི་ཚིག་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་རྟོག་གེར་བྱས་པ་རྣམས་ལས། འདིར་ནི་རྟོག་གེ་ལྟར་སྣང་བ་དག་གོ །ཁ་ཅིག་འདི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་དང་འོག་མ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་བ་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང༌། རྒྱུད་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་བློ་ངན་གྱི། སྐྱོན་ནི་ཉོན་མོངས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མང་བས་འགྲིག་པར་མི་སེམས་སོ།།གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འཇོམས་པའི་བྱེད་ལས་འཆད་པ་ནི།
ཆགས་བྲལ་མེད་པའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་སྲིད་པ་ཉིད། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆུ་མང་ཞིང་ཞེ་སྡང་གི་སྦྲུལ་གནས་པ་དང༌། གཏི་མུག་གི་ཀློང་ལ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་ཆུ་གཏེར་གྱི་ངོ་བོར་བཀོད་ཅིང༌། ཆུ་གཏེར་དེ་ལས་བརྒལ་ནས་འགྲོ་བའི་ཆུའི་སྐྱོན་དང༌། དེའི་ཕ་རོལ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་གླིང་དུ་ཕྱིན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་དང་བདུད་ཀྱི་དཔུང་ཚོགས་འཇོམས་པ་ལ་མཁས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་སྟེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང༌། སྲིད་མཚོ་བརྒལ་བའི་ཚུར་རོལ་གྱི་སྐམ་སར་མྱུར་དུ་བགྲོད་པའི་ལམ་འདྲེན་པ་སྟེ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་འགྲེལ་བཤད་འདི་ནི་མཉན་པའམ་དེད་དཔོན་མཁས་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའོ།།
མྱུར་ལམ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའ་རླུང་དར་དང་མཆོག་ ིཏུ་མི་འགྱུར་བ་ཡི་དམ་པའི་བདེ་བའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ལས་མི་གོལ་བའི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༤༣ ཕྲེང་། ༥ ནང་དུ་དྲངས
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༠༦ ཕྲེང་། ༢༠

372 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཐབས་བཤད་པ་ལ། གང་ཞིག་ཅེས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི། གང་ལས་གོལ་བར་མི་བྱ་བ་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའ་ལམ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དེ་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱུ་ནི་གཉིས་ཏེ། འཛག་བདེ་ ིལམ་དུ་འཛིན་པ་ལམ་གྱི་དོན་ལ་རྨོངས་པ་དང༌། ཕྱག་ཆེན་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་ལམ་དུ་འཛིན་ཡང་དོན་དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ལ་སྒྲ་ཡང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཁོ་ན་དགོས་ཀྱི་སྐད་ངན་པས་སྟེན་པར་མི་རུང་ངོ་སྙམ་དུ་རྗོད་བྱེད་ལ་རྨོངས་པའོ།།
དང་པོ་སྤོང་བར་གདམས་པ་ནི། ཕྱག་ཆེན་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་
ལམ་དེ་བོར་བ་སྟེ་དེ་ལ་མི་འཇུག་པར་ནོར་ལ་ཆགས་ཤིང་འཁྱོག་པོའ་སྙིང་ལྡན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ ིདང༌། ཡིད་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་ཤེས་རབ་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དག་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སླད་དུ། གང་གིས་སྟེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་བློ་ཅན་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ཡིས་སྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་ཁམས་ཕྱིར་འཕོ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ ིམི་འགྱུར་རོ། །མི་ཐོབ་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་སྙམ་ན། བླ་ན་མེད་པའི་སྔགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་ཁམས་ཕྱིར་འཛག་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་ལས་ནི་བདེ་ཆེན་མི་འཐོབ་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྡིག་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞི་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར། འཛག་པའི་སྒོ་ནས་འདོད་ཆགས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ལས་སྙིང་རྗེ་ཟད་པར་འགྱུར་ལ། ཤིན་ཏུ་སྡུག་མ་སྟེ་སྲེད་པ་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ལ་ནི་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བས་བྱམས་པ་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང༌། སྡང་བ་ལས་གཏི་མུག་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་དང་མི་འབྲལ་བའི་དགའ་བ་ཟད་པར་བྱེད་ལ། གཏི་མུག་འདི་ལས་རང་གི་རྡོ་རྗེའི་བྱང་སེམས་པདྨར་ལྷུང་བར་བྱས་པ་ལས་སེམས་རྟག་ཏུ་རྨོངས་ཏེ་བཏང་སྙོམས་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚངས་པའི་གནས་བཞི་པོ་འདི་བདེ་ཆེན་གཅིག་པུ་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་སྟེ། བདེ་ཆེན་ཉིད་ལ་ཚངས་པའི་གནས་བཞི་འཇོག་པ་སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་མཆོག་མིན་ཏེ་སྟོན་པས་བཀག་པའི་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་ལ་སོགས་མ་ལུས་པ་དགོངས་པའི་དོན་མ་ཤེས་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང༌། འདོད་པའི་ཡུལ་གཞན་དག་ལ་འཛེམ་མེད་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་དེ་ཡིས་རང་གི་སེམས་ལ་ཅོ་དྲིས་པ་སྟེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཚེ་བར་བྱས་པས་བདེ་བ་ཉམས་ཤིང་ལས་ངན་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དྲུག་ཏུ་འཁོར་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའོ།།

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 373

གཉིས་པ་ཉི་ཚེ་བ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཀུན་མཁྱེན་ལམ་དོན། ཞེས་སོགས་
ཀྱི་ཚིག་ལ་རྟོན་པ་བཀག་ནས་དོན་ལ་རྟོན་དགོས་པར་སྒྲུབ་ཅིང༌། བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་ཞིང༌། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་བཀག་ནས་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་དང༌། འཁོར་བ་ཡི་ནི་བདེ་བ་མི་རྟག་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྦྱོར་ཡང༌། གཞུང་དེ་དང་དེ་ལ་རྟོན་པ་དེ་དང་དེའི་ཚུལ་འཆད་པའི་ལྡོག་པ་ཅིའང་མི་སྣང་ངོ༌། །དེས་ན་རྒྱུད་ཕལ་ཆེ་བ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཀྱིས་གསུངས་པར་མཐོང་བས་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་ཏེ། བརྗོད་བྱ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ན། རྗོད་བྱེད་ཀྱང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་ཀྱི། སྒྲ་ཉམས་པའམ་ཟུར་ཆག་གི་སྒྲ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའི་དོན་ཟབ་མོ་མི་སྲིད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་ལམ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྒྲ་དང་སྒྲ་མིན་ཏེ་སྒྲ་ཉམས་པ་གང་ཞིག་གིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་མེད་དེ། སྣ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་ཡུལ་སྐད་ངན་པ་བོད་ཀྱི་སྐད་ལ་སོགས་པ་ཡིས་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ཟབ་མོ་ལ་རྟག་ཏུ་འཇུག་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མོས་པའི་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་རང་གི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་གསུང་གིས་ཟབ་མོའ་དོན་སྟོན་པས་གཞན་ ིལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། བརྡ་སྤྲོད་པ་དག་ལ་གྲགས་པ་ལྷས་བཀོད་པའི་ཨཱིནྡྲི་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ་ལྟ་བུའམ། ཀླུས་བཀོད་པ་མཧཱ་བྷ་ཥ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་རྣམ་དབྱེ་དང་ཚིག་ཉི་ཚེ་བ་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པ་ནི་རྩོད་པའི་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་སྟོན་ཅེས་པ་དཔང་གིས་བརྡ་སྤྲོད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་བཤད་སྦྱར་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ།།
འོ་ན་ཡུལ་སྐད་ངན་པ་ལས་ཀྱང་ལམ་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པས་སྒྲ་བཟང་པོར་མ་ཟད་ཡུལ་གྱི་སྐད་ཐ་མལ་པ་དང༌། ཟུར་ཆག་གི་སྒྲ་ལས་ཀྱང་ཟབ་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་གཉིས་ལས་རྗོད་བྱེད་ངན་པ་མི་འཛིན་པར་བརྗོད་བྱ་ཡི་དོན་བཟང་པོ་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་དེ་དཔེར་ན་ཆུ་ལ་འོ་མ་འདྲེས་ནས་ངེས་པར་ཞུགས་པ་དེ་ལ། ངང་པས་ཆུ་བཞག་སྟེ་འོ་མ་རབ་ཏུ་ཕྱུང་ནས་འཐུང་བར་བྱེད་པ་བཞིན་

374 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ནོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པ་སྟེ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པ་ན་རྟག་ཏུ་ནི་སྟེ་དུས་ནམ་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ངག་དོན་དེ་བརྗོད་པའི་ཚིག་བཟང་པོ་ལེགས་སྦྱར་ཁོ་ན་ལ་རྟོན་པའམ་ཆེད་ཆེར་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་ཡུལ་གྱི་བརྡ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་དོན་དེ་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་པས། དོན་དེ་ལ་བརྡ་བྱས་པའི་སོ་སོའ་ིཡུལ་གྱི་མིང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དོན་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་ནུས་པ་ལ་ངེས་པར་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྒྲ་དག་གིས་ནི་ངེས་གཟུང་དུ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།དེས་ན་དོན་གང་ཞིག་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་ཞིང་དམན་པའི་དོན་བརྗོད་
པ་དེ་ཉིད་ཟུར་ཆག་གི་སྒྲ་དང༌། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྒྲར་གྱུར་པས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་བཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ནི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཁོ་ནར་ངེས་དགོས་ཤིང༌། དེ་ལྟ་ན་ལེགས་སྦྱར་ལས་གཞན་པའི་སྐད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་དགོས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་མི་ནུས་པར་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་ཡང་ཉེ་ཚེ་བར་འགྱུར་ལ། གང་ཞིག་འགྲོ་བ་བྱེ་བྲག་པ་དག་ལ་རིས་སུ་ཆད་པ་ཉི་ཚེ་བའི་སྐད་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་ཟུར་ཆག་སྒྲ་དང་སྒྲར་གྱུར་པས། བརྗོད་པ་དེ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་ན། ཟུར་ཆག་གི་སྒྲས་བརྗོད་ན་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པ་ཕྱོགས་སྔ་མ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་སྔ་མའི་ལན་དུ་མ་འབྲེལ་ཞིང༌། རང་ལ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།།
འོ་ན་ཡུལ་སྐད་ངན་པ་ཡིས་ཀྱང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ལ་རྟག་ཏུ་འཇུག །ཅེས་པའི་ལམ་
དང༌། རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པས་དོན་ནི་འཛིན་བྱེད་དེ། ཞེས་སྨོས་པའི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས་ཡུལ་གྱི་སྐད་ཕལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དེ་གང་ཞེ་ན། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་དེ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་པྲ་ཕབ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་གཟུགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། གང་ཞིག་དབང་བཞི་པ་དེ་ནི་རྒྱུད་གཞན་དུ་སླར་ཡང་དེ་བཞིན་འདི་སྟེ། བཞི་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཅེས་མི་གསལ་བར་སྦས་པས་བསྟན་ལ། རྒྱུད་འདི་ཉིད་དུ་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོར་ཆེས་གསལ་བར་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 375

རྒྱལ་བས་གསུངས་སོ། །བཤད་སྦྱར་ལས་བཞི་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའི་ཐིག་ལེ་འགོག་པ་ཅེས་བཤད་དོ། །འོ་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་རབ་མ་ལ་འཛག་པའི་བདེ་བས་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེད་པར་མི་ནུས་སམ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་མ་བུད་མེད་དང་འགྲོགས་པ་ལས་གང་གི་ཁམས་དཀར་པོ་ཕྱིར་ཟག་པ་དེ་ཡི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཐབས་ཅི་ཡིས་འཕེལ་འགྱུར་ནས་མི་འཕེལ་ཏེ། རྟེན་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། དཔྱིད་ཀྱི་དུས་དང་འགྲོགས་པ་ལ། མེ་ཏོག་མ་རྒྱས་པ་ཁ་འབུས་པ་ཙམ་ནས་ལྷུང་བའི་ཤིང་ཙུ་ཏའི་འབྲས་བུ་ཅི་ཡིས་འབྱུང་སྟེ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།།འོ་ན་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཚོལ་བ་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱེ་བོ་གང་གིས་བདེ་བ་དེ་
ནི་འདོད་ལ་འགྱུར་མེད་མ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པའི་བདེ་བ་ཚོལ་ཞིང་དེ་ལས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་གཞན་ཐམས་ཅད་སྐོམ་པའི་ཚེ་ས་ལ་འབབ་པའི་ཆུ་ནི་ཚོལ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་བ་ཚྭ་དང་བཅས་པས་སླར་སྐོམ་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། བྱ་ཙ་ཏ་ཀ་གཅིག་པུ་སྐོམ་པར་གྱུར་ཀྱང་ས་ལ་གནས་པའི་ཆུ་འཐུང་བ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པ་དེ་བདེ་བའི་དོན་དུ་ཚོལ་བར་མི་རིགས་ཞེ་ན། བྱིས་པ་རྣམས་འཁོར་བ་ཡི་ནི་བདེ་བ་མི་རྟག་པ་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་ཇི་ལྟར་བཙལ་བ་བཞིན་དུ་འཐོབ་པ་མིན་ཡང་རྨོངས་པ་ཆེན་པོའ་དབང་དུ་སོང་བས་འབད་ནས་ཚོལ་བར་བྱེད་ཅིང༌། དེ་ལས་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་ལ་ ིམཁས་པ་ནི་ཡང་དག་པ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཡང་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བའི་དོན་དུ་འདོར་བར་བྱེད་དོ།།
ཁ་ཅིག་འདིར་ཕྱག་ཆེན་ལས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་མི་གནས་པའི་མྱང་
འདས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོར་བར་བྱེད། ཅེས་པ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་བྱེད་དོ། །འོ་ན་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་དཀའ་ཐུབ་པའི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་སམ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་ནས་འཛག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རི་དྭགས་ཟ་བ་སེང་གེ་ལོའ་མཚམས་སུ་ལན་རེ་འཁྲིག་པ་བསྟེན་ཅིང་ཕུག་རོན་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མཆོག་གི་ ིབདེ་བ་མེད་པར་མཚུངས་པ་བཞིན་དུ། དཀའ་ཐུབ་པ་རྨི་ལམ་ན་ལན་རེ་ཙམ་འཛག་པ་དང༌། ཁྱིམ་པ་རྟག་ཏུ་འཛག་པ་གཉིས་ཀ་ལའང་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་མེད་པར་མཚུངས་སོ། །ཞེས་

376 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་རྨི་ལམ་དུ་འཛག་པ་དང་སད་པའི་དུས་སུ་འཛག་པ་གཉིས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པར་འདྲའམ་ཞེ་ན། འདྲི་1

སྟེ། དུག་སྦྲུལ་གྱིས་གཉིད་ལོག་མ་ལོག་ལ་སོས་བཏབ་པ་
གཉི་གའང་སྲོག་མི་འཚོ་བའི་རྒྱུར་འདྲ་བ་བཞིན་ནོ། །ཅེས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཅེས་པ་རྐང་པ་བཞིའོ།།འོ་ན་ཕྱག་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དེ་མཆོག་གི་ལམ་ཡིན་ན་དེས་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་དག་
པར་བྱེད་དགོས་པ་ལ། བདེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སླར་སེམས་འཆིང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་རྡོ་དྲེག་སྐུད་པའི་གོས་དྲི་མ་ཅན་དག་ནི་མེ་ཡིས་བསྲེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གོས་མི་ཚིག་ཅིང་དྲི་མ་དག་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་སེམས་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་ཤེས་རབ་དང༌། སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཆགས་པ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དག་གིས་དྲི་མ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་ ིབཤད་སྦྱར་དུ། འོ་ན་སད་པ་རྨི་ལམ་དང་གཉིད་མཐུག་པོའ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ ིམ་ཡིན་ན། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དེ་མ་ནིང་གི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན།2

ཞེས་པའི་
མཚམས་སྦྱོར་མཛད་དོ།།
གལ་ཏེ་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨ་དང་རྡོ་རྗེ་སྦྱར་བས་ཁམས་གཡོ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་
ལྟར་ན། དེ་ལས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་སྐྱེ་ཞེ་ན། ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་དངུལ་ཆུ་མེ་དང་ཕྲད་ན་འབྲོས་ཀྱང་སྨན་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་ན་མེས་དངུལ་ཆུ་འཆིང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ལྟར། ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟིན་ན་རྡོ་རྗེ་པད་མ་སྦྱར་བ་ཁམས་གཡོ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཡང༌། སྲོག་དབུ་མར་སྡུད་པའི་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་ན། ཤེས་རབ་མ་དང་སྦྱར་བ་ཉིད་ཁམས་མི་གཡོ་བར་འཆིང་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སོ།།
འོ་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དེ་ཐབས་གང་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་མེའི་ཁམས་ནི་
ཤིང་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་ཀྱང་ཤིང་སྟ་རེས་བཅད་པ་དང་ཤིང་གྲི་ཆུང་ངུས་སོ་སོར་དབྱེ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་དེ་མི་མཐོང་སྟེ། འོན་ཀྱང་གཙུབ་ཤིང་དང་གཙུབ་སྟན་གཉིས། ལག་པས་བསྲུབས་པ་ལས་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༦ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༢༡ བ ༢ འདྲ་སྟེ།
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༡༢༥ ཕྲེང་། ༨

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 377

ཤིང་དེ་ལ་གནས་པའི་མེའི་ཁམས་དག་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དེ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་རྟོག་པས་སྒོམ་པའི་ཐབས་རྣམ་དག་གིས་དངོས་སུ་མི་མཐོང་སྟེ། འོན་ཀྱང་རང་གི་སེམས་དེ་ཉིད་དུ་སྟེ་འོད་གསལ་སྟོང་པའི་གཟུགས་ལ་འདི་རྐྱང་མ་དག་དང་ནི་རོ་མ་ལ་རྒྱུ་བའི་རླུང་གཉིས་དབུ་མར་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཐབས་ལས་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ཡིན་གྱི་སྟོང་གཟུགས་ཙམ་མིན་ནོ།།
རྟོག་པས་སྒོམ་པའི་ཐབས་ཇི་ལྟ་བུས་མི་མཐོང་བ་འཆད་པ་ནི། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སྣ་
ཚོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་སྒོམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་གྱིས་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའ་དངོས་གྲུབ་ ིདེ་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྦྱར་རོ། །འོ་ན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱེད་རིམ་མཆོག་གི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དགའ་བ་བཞི་ཡི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཅན་གྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དང་བྲལ་བ་བསྐྱེད་རིམ་རྐྱང་པས་མི་འཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་ལྟོས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ཡང་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་གང་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་ཕྱག་ཆེན་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དེ་མཐོང་བའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལས་འདས་པའི་རྫོགས་རིམ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །ཞེས་སྟོན་པ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པར་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིའོ།།
རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྲོག་དབུ་མར་བཅུག་པས་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་
མ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སོར་བསམ་དང་ནི། སྲོག་རྩོལ་དག་གིས་རླུང་དབུ་མར་འབབ་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པས་རླུང་དབུ་མར་འཆིང་ཞིང་ཐིམ་པར་བྱེད་པ་དང༌། རྗེས་དྲན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རིག་མའི་བརྟུལ་ཞུགས་དག་གིས་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་བྱང་སེམས་ནི་ཕྱིར་ལྟུང་བ་མིན་ཞིང༌། དེ་བཞིན་དུ་གཙུག་ཏོར་གྱི་བར་གྱི་སྟེང་དུ་རིམ་པ་བཞིན་ཁུ་བ་བརྩེགས་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའ་ལམ་འདི་དག་གིས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་བདེ་བ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞེས་རྒྱུད་འདི་ ིལས་མངོན་པར་བརྗོད་པའམ། རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་འགགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཕོ་ཉ་མོ་སྟེ་མཁའ་འགྲོ་མ་ཀུན་གྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ། བདེ་མཆོག་སོགས་ལས་མཁའ་འགྲོ་མའི་དྲ་བ་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱའི་མིང་གིས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

378 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ལམ་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས། རྫོགས་རིམ་དང་
བྲལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་རྐྱང་པས་མཆོག་མི་འགྲུབ་པར་བཤད་པ་ལ། འོ་ན་བསྐྱེད་རིམ་འབའ་ཞིག་བསྒོམས་པས་འབྲས་བུ་ཅི་འགྲུབ་ཅེ་ན། ལྷའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་བསྒོམ་པ་འབའ་ཞིག་གོམས་པར་གྱུར་པ་ནི་རིལ་བུ་མིག་སྨན་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དང་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ག་ལ་ཞིག་འཐོབ་སྟེ་མི་འཐོབ་བོ། །འོ་ན་ལམ་ཟབ་མོ་དེ་སངས་རྒྱས་འདོད་པ་ཀུན་ལ་འབྱུང་ངམ། འོན་ཏེ་དག་པ་འགའ་ཞིག་ལ་འབྱུང་ཞེ་ན། གང་ཞིག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྩེ་བའི་གཞན་དོན་དགེ་བ་སྟེ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པ་ཡི་སློབ་མ་དབང་བསྐུར་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་དག་པར་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ལམ་འདི་དག་ནི་བླ་མ་དམ་པ་ཡི་ཞལ་གྱི་དྲིན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།
ད་ནི་ལམ་བཟང་འཕྲོག་པའི་རྒྱུ་སྤངས་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་སྦ་བར་བཤད་པ་བརྗོད་
པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོར་ལམ་བཟང་འཕྲོག་པའི་རྒྱུ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་ལམ་འདི་སློབ་མ་དག་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བྱིན་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལམ་བཟང་རིན་ཆེན་འདི་ནི་བག་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་པ་དག་ལ་བྱིན་པ་ན། རང་གི་ཁྱིམ་སྟེ་ཆུང་མ་མ་རུངས་པའི་གནས་འབྲོག་དགོན་པ་དང་འདྲ་བ་དག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་བྱིན་པའི་ལམ་བཟང་རིན་ཆེན་དེ་ཡང་ཡུལ་ངན་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཆོམ་རྐུན་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲོག་པར་བྱེད་དོ། །དེར་མ་ཟད་ལམ་བཟང་ལས་སོམ་ཉི་ཟ་བའི་ཐེ་ཚོམ་དང༌། ལས་ངན་པ་བྱས་པ་ཡིད་ལ་གཅགས་པའི་དཔྱོད་པ་དང་ནི་ལམ་མི་འགྲུབ་བོ་སྙམ་ནས་ལམ་སྒྲུབ་པ་འཇོག་པ་དག་དང༌། དུས་མ་ཡིན་པའི་གཉིད་དང་ནི། དགེ་བ་ལ་མི་སྤྲོ་བའི་ལེ་ལོ་དང༌། སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་རྒོད་པ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ཆོམ་རྐུན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སོགས་སོ།།
དེར་མ་ཟད་སྲོག་གཅོད་སོགས་བཅུའི་ཆོམ་རྐུན་དང༌། གཞན་ལ་འཚེ་བ་བརྫུན། འདོད་
ལོག །མ་བྱིན་ལེན། ཆང་སྟེ་ཡོད་པའི་སྡིག་པ་ལྔ་དང༌། རྒྱན་པོའམ་ཆོ་ལོ་འགྱེད་པ་དང༌། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། ཤ་ཟ་བ་དང༌། དམག་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་བརྗོད་པ་ཚིག་ངན་ཀློག་པ་དང༌། ཕ་མེས་དང་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 379

མཆོད་སྦྱིན་གྱི་དོན་དུ་མཚུན་འཐོར་སོགས་བྱེད་པ་གྲོལ་བར་ལྟ་བ་ཡི་དྭགས་སམ་འབྱུང་པོའ་ཆོས་ ིདང༌། སྲོག་གི་མཆོག་སྦྱིན་སོགས་ཀླ་ཀློའམ་ལྷ་མིན་གྱི་དབང་པོའ་ཆོས་ཏེ་ཉེ་བའི་སྡིག་པ་ལྔ་དང༌། ིབ་ལང༌། བྱིས་པ། བུད་མེད། སྐྱེས་པ་གསོད་པ་དང༌། འགྲོ་བའི་བླ་མ་སྟེ་སྐུ་གཟུགས་འཇིག་པ་སྟེ་གསོད་པ་ལྔ་དང༌། གྲོགས་པོ། རྗེ་བོ། སངས་རྒྱས། དགེ་འདུན། ཡིད་བརྟན་པའི་བླ་མ་ལ་འཁུ་བ་སྟེ་འཁུ་བ་ལྔ་དང༌། ཡུལ་ལྔ་ལ་དབང་པོ་ལྔ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ་ཆོམ་རྐུན་ལྔ་པོའམ་ལྔ་ཚན་ལྔ་པོ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་ལམ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་ནི་རྟག་ཏུ་འཕྲོག་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གོ་སླའོ།།
རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་ནི། རང་གིས་ལམ་བཟང་ངན་འབྱེད་
མ་ཤེས་པ། གཡོན་ཅན་གཞན་ལ་དྲིས་ནས་ཡིད་བརྟན་བཅས་ན་དེའི་ཚིག་གིས་ལམ་བཟང་པོ་འདོར་དུ་འཇུག་ཏུ་འོང་བས་དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར་ལམ་བཟང་ངན་རྟོག་པ་ལ་མཁས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚིག་ལས་ངེས་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་བདུད་ནི། རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་ཆུང་མ་ཡི་བར་གྱི་གཟུགས་རྣམས་སུ་སྤྲུལ་པ་དག་གིས་ལམ་བཟང་ངན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་ཏེ་ལམ་ལ་གེགས་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བདུད་ལས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། བླ་མ་དམ་པས་གནང་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ནས། སྦ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གོ་སླའོ།།
ད་ནི་དཔའ་བོའ་རིམ་པ་དང་བདག་བྱིན་རླབས་ཀྱི་རིམ་པའི་གྲངས་ངེས་ཀྱི་དོན་བཤད་ ིཔར་བྱ་སྟེ་གལ་ཏེ་དཔའ་བོའ་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་མཆོག་འགྲུབ་པའི་ལམ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ ིཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའ་ལམ་ལ་དེ་ཙམ་དུ་གུས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། ལྷ་དྲག་པོའི་རྣམ་ ིཔ་སྒོམ་པ་དཔའ་བོའ་རིམ་པ་དང༌། ལྷ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་བསྒོམ་པ་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ཡི་རིམ་ ིཔ་དག་ཀྱང་རྫོགས་རིམ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེ་འབའ་ཞིག་གིས་ཐར་པ་སྟེ་མཆོག་འགྲུབ་པའི་ལམ་མ་ཡིན་གྱི། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་གཅིག་པུ་ནི། མཆོག་གི་ཐར་པའི་སླད་དུ་དེའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ནོ།།
དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དག་ལ་རྒྱལ་
བའི་དབང་པོས། མཚམས་མེད་ལྔ་པོ་དག་ནི་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚེ་དེ་ལ་མཆོག་འགྲུབ་པའི་

380 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

གདུལ་བྱར་ཡང་དག་གཟུང་བར་གྱུར་ལ། དེ་ནི་དེ་ན་དབང་བཞི་པའི་ལམ་གྱི་དོན། སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་བདེ་བ་ཉིད་ནི་གང་ཞིག་གིས་དེ་འདྲ་བའི་ལས་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱང་ཆེས་མྱུར་བར་ཟད་པར་བྱེད་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་རིམ་འབའ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དཔའ་བོའ་རིམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཕྱི་ ིརོལ་ལྷ་དྲག་པོ་བསྒོམ་པ་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྫོགས་རིམ་གྱིས་ལུས་ལ་སྲོག་རླུང་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་འདི་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དག་ནི། ལྷ་ཞི་བ་བསྒོམ་པ་འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི་སྟོང་པ་ལ་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་པྲ་ཕབ་པ་ལྟར་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་མཚན་མ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་དེ་ཉིད་གསུངས་སོ།།
དེ་ཡང་འདིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་དྲག་པོ་དང་ཞི་བ་བསྒོམ་པ་དཔའ་བོ་དང༌། བདག་བྱིན་
རླབས་ཀྱི་རིམ་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གཏན་ནས་ཐར་པའི་རྒྱུ་མིན་པར་སྟོན་པའང་མ་ཡིན་གྱི། ལྷ་ཞི་དྲག་བསྒོམ་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། རླུང་འགོག་པ་དང༌། སྟོང་པའི་གཟུགས་ནི་དེའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཞིང༌། རྫོགས་རིམ་མཆོག་འགྲུབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བསྐྱེད་རིམ་འབའ་ཞིག་གིས་མཆོག་མི་འགྲུབ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་སྔར་ལམ་དང་བྲལ་བས་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་མཆོག་མི་འཐོབ་པ་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དང་བྲལ་བ་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་དོ།།
བཤད་སྦྱར་ལས། འོ་ན་ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་མཐོང་བ་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་ཉིད་ལོག་པའི་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།1

ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་
མོད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་པོའ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་པའི་ཆོས་ཡིན་པ་ལ་དེ་ཟད་ ིཔས་ཇི་ལྟར་མྱང་འདས་འཐོབ་ཅེ་ན། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ན། འོག་གི་ཤིང་སྲིན་གྱི་དཔེ་དང་འགྲིག་གོ །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའ་ལམ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བ་སྙིང་པོ་མེད་པ་དེ་ཟད་པར་གྱུར་པ་དེ་ལས་ ིབར་མ་ཆད་པར་སྐྱེས་བུས་ལམ་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་སྙིང་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༡༤༠ ཕྲེང་། ༣ མིན་ནམ་སྙམ།

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 381

པོ་མེད་པའི་ཆུ་ཤིང་གི་ནི་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་དག་ན་ཆུ་ཤིང་ཉམས་པས་ཆུ་ཤིང་དེ་རྩ་བ་ནས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དེ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ལུས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་ནས། སླར་ཡང་མ་རིག་པ་དེ་ཉིད་མ་ལུས་པར་ཟད་པར་བྱེད་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྡིག་པ་སྟེ་སྲིན་བུ་ཤ་ཀ་དང་ནི་ཤིང་སྲིན་ཀརྐ་ཊའི་རིགས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཤིང་གང་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་སྲིན་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དག་གི །སེམས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི། དང་པོར་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་སྒྱུ་མ་སྟེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་རྣམ་པར་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།
འདིར་བཤད་སྦྱར་ལས། འོ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། བེམ་པོའ་ཁམས་སུ་འདིར་བརྗོད་ ིལ། དེ་ཡང༌། བེམ་པོ་མ་ཡིན་པ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། ཁུ་བ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་པའི་གསུང་གི་ཕྱིར་རོ། །1

ཞེས་བཤད་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཀུནྡ་ལྟ་
བུའོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་དགའ་བ་བཞི་དང་བཅུ་དྲུག་གི་ལྡོག་པས་ཕྱེ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་མེད་པ་དང༌། བྱང་སེམས་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་པདྨ་ལས་གཡོ་བ་མེད་པ་དང༌། ཐབས་ཤེས་ཕྱོགས་རེ་བའི་རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་པ་དང༌། བླ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་རབ་ཏུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པས་འདོད་པ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་ཏིང་ངེ་ ིའཛིན་ལ་ལྡོག་པས་ཕྱེ་བའོ།།
དབུགས་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་འགོག་པའི་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དང༌། ཆགས་
པ་ནང་གི་དཀར་ཕྱོགས་དང༌། ཆགས་བྲལ་ནང་གི་ནག་ཕྱོགས་ཀྱིས་གནས་པ་དང་བགྲོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་དང༌། དངོས་པོ་སྟེ་རྟག་པ་དང༌། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་ཆད་པའི་མཐའ་གཉིས་མེད་པ་དང༌། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༡༤༡ ཕྲེང་། ༦

382 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ལ་ལྡོག་པས་ཕྱེ་བའོ། །འགྲོ་བ་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཞེན་པས་སེམས་དཔའ་དང༌། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགེ་བས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བས་ན་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང༌། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པས་ན་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་ཞེས་དཀའ་འགྲེལ་པདྨ་ཅན་ལས་འཆད་ལ། བཤད་སྦྱར་དང་ཉི་མ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལྟར་ན། སྒྲ་མེད་པ་དང་སྒྲ་ཆེན་པོ། ཞེས་སྟོན་ནས་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་ནང་གི་སྒྲིབ་བཅས་ཀྱི་སྒྲ་མེད་པ་དང༌། གཞོམ་དུ་མེད་པའི་སྒྲའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཞེས་འཆད་དེ་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་པ་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང༌། སྐུ་བཞིའི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པས་དཔལ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་འཛིན་པ་དང༌། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པས་དཔལ་ལྡན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྡོ་རྗེ་དང༌། འཛག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་དང་པོའོ།།
ད་ནི་གཉིས་མེད་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་བཞི་ཡིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཅན་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སླད་དུ་ཕྱི་ནང་གི་འཇིགས་པ་བཅུ་དྲུག་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་ ིབའི་ཐབས་གསུངས་པ་ནི། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་སྐུ་དུས་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ཏེ་ངོ་བོ་སྤྱན་མ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང༌། ཕུང་སོགས་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི་འཁོར་ལོར་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་ལ། འདིའི་དཔལ་ནི་མྱུར་དུ་ཐོབ་པའི་སླད་དུ་རྟག་ཏུ་ཕྱི་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་ཞིག་བསྒོམ་པ་དེའི་ཕྱི་ནང་གི་བགེགས་ནི། རྟག་ཏུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ།།
ཕྱི་ནང་གི་ཉེར་འཚེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཕྱིའི་འཇིགས་པ་བཅུ་དྲུག་ནི་དགྲ་དང་ཅེས་པ་ནས།
རྡོ་རྗེ་ཐོག་ལྟུང་བ་དང༌། ནོར་ཉམས་པའི་བར་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ལ། ནང་དུ་ནི་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲིབ་པའོ། །དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་པོ་གང་ཞིག་ཕྱིའི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་སོགས་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 383

དང༌། ནང་ངེས་དོན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་འོག་ནས་འཆད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ནི་ཉིན་མཚན་དུ་དྲན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་གསལ་བར་ཏེ་ངེས་པར་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་འགྱུར། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་དེ་དག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་ཏུ་གླང་པོ་ཆེའི་ཚོགས་དང༌། ཤིང་རྟ་པའི་ཚོགས་དང༌། རྟ་པའི་ཚོགས་དང༌། རབ་ཏུ་མང་བའི་མི་མཆོག་ནི་རྐང་ཐང་དཔུང་བུ་ཆུང་གི་ཚོགས་ཏེ། མི་ཐམས་ཅད་ལུས་ལ་གོ་བགོས་ཤིང་དེ་དག་གི་ནང་ནས་གཙོ་ཆེར་གླང་པོ་ཆེ་ལ་ཞོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ན་མདུང་དང༌། ཤིང་རྟ་ལ་གནས་པས་འཁོར་ལོ་དང༌། རྟ་ལ་ཞོན་པ་རྣམས་རལ་གྲི་དང༌། རྐང་ཐང་རྣམས་ཀྱིས་མདའ་གཞུ་ཐོགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དགྲ་སྟེ་མཚོན་ཆ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཡུལ་དུ་ཕ་རོལ་འཇོམས་པར་བྱེད་ལ། གཤིན་རྗེ་ལྟ་བུར་འཆི་བ་སྟེར་བ་ཁྲོས་ཤིང་དྲག་པོའ་གཟུགས་ཅན། ཕྱོགས་དང་མཚམས་ ིཐམས་ཅད་དུ་སོན་པ་སྟེ་ཁྱབ་པར་གནས་པའི་དགྲ་བོའ་དཔུང་ཚོགས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། གང་ ིཞིག་ཕྱི་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་དྲན་པར་བྱེད་པས་ནི། དེའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་དགྲ་བོ་དག་རང་གི་ལག་གི་མཚོན་གྱིས་ནི་ཕན་ཚུན་བཅོམ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་གྲགས་པའི་དཔལ་ཀུན་ནས་ཏེ་ཡང་དག་པར་འཐོབ་བོ། །ནང་དུ་ནི་འདི་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་ཐིག་ལེའི་སྒྲིབ་པ་ཉམས་པའོ། །གཞན་དག་སྒྲིབ་པ་དེ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམག་གི་དཔུང་ཁྱད་པར་ཕྲ་མོ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཡང༌། དེ་ལྟར་སྦྱོར་དགོས་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་རྙེད་དཀའ་ཞིང་དེ་ཙམ་དུ་མ་སྦྱར་ཡང་སྐྱོན་མེད་པར་སྣང་ངོ༌།།
གཉིས་པ་ཕྱིའི་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཞབས་དྲན་པས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སེང་གེའི་འཇིགས་པ་དང་
ངེས་དོན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཞབས་དྲན་པས་ནང་དུ་སེང་གེས་མཚོན་པ་སེམས་ཀྱི་ལྷནཅིག་སྐྱེས་དགའི་ཐིག་ལེའི་སྒྲིབ་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི། ཀུན་ནས་སེང་གེའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟན་པས་ཞེས་པ་ནི། སྲ་བས་ཞེས་པའི་དོན་དང༌། རོ་འཛིན་དང་རལ་གྲི་གཡོ་བས་ཞེས་པས་ནི། ལྕེ་རལ་གྲི་ལྟ་བུར་གཡོ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གོ་སླའོ།།
གསུམ་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གླང་པོ་ཆེའི་འཇིགས་པ་དང༌། ནང་དུ་གླང་པོ་ཆེས་མཚོན་པ། ངག་
གི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་ཐིག་ལེའི་སྒྲིབ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་ནི། མདོག་སྔོན་པོ་ཞེས་སོགས་ཏེ་ལག་པས་བཅིང་བ། ཞེས་པ་སྣ་ཡིས་སྐྱེས་བུ་འཆིང་བ་དང༌། འབྱེད་བྱེད། ཅེས་པ། དུམ་

384 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བུར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །བཞི་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མེའི་འཇིགས་པ་དང༌། ནང་དུ་མེས་མཚོན་པ་ལུས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་ཐིག་ལེའི་སྒྲིབ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་ནི། ཀུན་ནས་མེ་ལྕེ་ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སླའོ། །ལྔ་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གདེངས་ཅན་ནམ་ཀླུའི་དབང་པོའ་འཇིགས་པ་དང༌། ནང་དུ་ ིདེས་མཚོན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་དགའི་ཐིག་ལེའི་སྒྲིབ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་ནི། ཁྲོས་ཤིང༌། ཞེས་སོགས་སོ། །དྲུག་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཆོམ་རྐུན་དང༌། ནང་དུ་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་དགའི་ཐིག་ལེའི་སྒྲིབ་པ་ཉམས་པར་སྟོན་པ་ནི། སྤང་བའི་སེམས་ལྡན། ཞེས་སོགས་སོ།།
བདུན་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཞགས་པས་འཆིང་བ་དང༌། ནང་དུ་ངག་གི་ཁྱད་དགའི་ཐིག་ལེའི་སྒྲིབ་
པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྟོན་པ་ནི། ལག་པ་དག་ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །བརྒྱད་པ་ཕྱི་རུ་ཆུ་གཏེར་འཁྲུགས་པ་དང༌། ནང་དུ་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་དགའི་ཐིག་ལེའི་སྒྲིབ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྟོན་པ་ནི། ཆུ་གཏེར་ཞེས་སོགས་སོ། །སྐྱེ་བོ་གང་དག་ཆུ་གཏེར་གྱི་བཞོན་པ་གྲུ་བོ་ཆེ་ལ་ཞོན་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
པོར་སོང་བ་1

ན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་ཤགས་དྲག་པོ་དང་ལྡན་པའི་རླུང་གིས་ཆུ་
ཡི་གཏེར་རྒྱ་མཚོ་ནི་འཁྲུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཆུ་བོ་རྣམས་འཁོར་ལོར་འཁོར་བར་བྱེད་ལ། ཆུ་གཏེར་གྱི་ལམ་ཀུན་ཆོམ་རྐུན་པ་ཆུ་སྲིན་ཉའི་རིགས་ཀྱིས་བཀག་པར་གྱུར་ཏེ། ཀླུ་གདུག་པ་ཁྲོས་པས་མེ་འབར་བའི་ཏིལ་མར་གྱི་ཁུ་བ་འཕང་པས་མེའི་ཆར་ཆེན་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་རྒྱུན་དུ་འབབ་པ་ལ། ཞེས་སོགས་སོ། །དགུ་པ་ཕྱི་རུ་ཤ་ཟའམ་རོ་ལངས་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང༌། ནང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོག་དགའི་ཐིག་ལེའི་སྒྲིབ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྟོན་པ་ནི། ཕཊ་ཅེས། ཞེས་སོགས་སོ། །བཅུ་པ་ཕྱི་རུ་མཛེ་ནད་དང༌། ནང་དུ་སེམས་ཀྱི་མཆོག་དགའི་ཐིག་ལེའི་སྒྲིབ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྟོན་པ་ནི། ཉིན་བཞིན། ཞེས་སོགས་སོ།།
བཅུ་གཅིག་པ་ཕྱི་རུ་ལྷའི་དབང་པོའ་ཕོ་ཉ་པའི་འཇིགས་པ་དང། ནང་དུ་ངག་གི་མཆོག་ ིདགའི་ཐིག་ལེའི་སྒྲིབ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྟོན་པ་ནི། ལྷའི་དབང་པོའ་ཕོ་ཉ་གང༌། མེ་འབར་ ིཞིང་རབ་ཏུ་གཙིགས་པ་དང་བཅས་པའི་མཆེ་བ་རྣོན་པོ་དང་ལྡན་པ་གདེངས་ཅན་སྦྲུལ་གྱི་གདོང་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ལག་ན་འཁོར་ལོ་ཐོགས་པ་དང༌། འཕྲོག་བྱེད་སེང་གེའི་གདོང་ཅན་ལག་ན་རལ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༣༢ ན ༥ རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་སོང་ན་དཔག་ཏུ་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 385

གྲི་ཐོགས་པ་དང༌། རི་དྭགས་ཤར་བྷའི་གདོང་ཅན་མདའ་གཞུ་ཐོགས་པ་དང༌། སྟག་གི་གདོང་ཅན་རྩེ་གསུམ་ཐོགས་པ་དང༌། གླང་ཆེན་གྱི་གདོང་ཅན་ལྕགས་ཀྱུ་དང་རྡོ་རྗེ་ཐོགས་པས་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་པས་དེ་ལྟར་སྦྱར་ཡང་ངེས་མེད་དུ་སྦྱར་ཡང་རུང་ངོ༌།།
བཅུ་གཉིས་པ་ཕྱི་རུ་དབུལ་བའི་འཇིགས་པ་དང༌། ནང་དུ་ལུས་ཀྱི་མཆོག་དགའི་ཐིག་
ལེའི་སྒྲིབ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་ནི། དབྱར་ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །བཅུ་གསུམ་པ་ཕྱི་རུ་བུད་མེད་དང་བྲལ་བའི་འཇིགས་པ་དང༌། ནང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགའ་བའི་ཐིག་ལེའི་སྒྲིབ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྟོན་པ་ནི་མཆན་ཁུང་ཞེས་སོགས་སོ། །བཅུ་བཞི་པ་ཕྱི་རུ་མི་བདག་འཁྲུགས་པའི་འཇིགས་པ་དང༌། ནང་དུ་སེམས་ཀྱི་དགའ་བའི་ཐིག་ལེའི་སྒྲིབ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྟོན་པ་ནི། འཁུས་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སོ།།
བཅོ་ལྔ་པ་ཕྱི་རུ་ཐོག་ལྷུང་བ་དང༌། ནང་དུ་ངག་གི་དགའ་བའི་ཐིག་ལེའི་སྒྲིབ་པ་ཉམས་པར་
འགྱུར་བ་སྟོན་པ་ནི། གང་དག །ཅེས་སོགས་ཏེ། གང་དག་ལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ནི་མཁའ་ལས་རྡོ་རྗེ་རབ་ཏུ་ལྟུང་བ་དང་བུད་མེད་དང་འགྲོགས་པ་ལས་རྟག་པར་ཡང་ཁུ་བ་འཛག་ཅིང་སྐྱེ་བ་འདིར་འཆི་བ་དང་ཁུ་བ་འཕོས་པས་སེམས་བརྒྱལ་བ་དང༌། ཆགས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང༌། སྐྱེ་བ་གཞན་སླད་དེ་ཚེ་རབས་གཞན་དུའང་སླར་ཡང་དེ་བཞིན་བྱེད་པས་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པ་གང་གིས། ངེས་དོན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་ཤེས་རབ་མའི་རྡོ་རྗེའི་ཞབས་ཆུ་སྐྱེས་སམ་པདྨ་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་དཔལ་དང་ལྡན་པ་དག་བསྒོམས་པ་ཡིས། སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ ིདག་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་རྡོ་རྗེ་ལྟུང་བའི་འཇིགས་པ་དེ་ཡང་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་ཉམས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། སླར་ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་འདིར་ཤོང་འགྱུར་ལ། འཆི་བ་ཉིད་འགྱུར། ཅེས་འབྱུང་ཡང༌། འབྲོ་འགྱུར་ལ་ཉམས་པ་ཉིད་འགྱུར། ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་སོ། །ཡང་ན་དཔང་གི་འགྱུར་ལ། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཡང་རབ་ཞིར་འགྱུར་རོ་སླར་ཡང་འཆི་དང་སྐྱེ་བ་ལྡན་པར་འགྲོ་བ་མིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད་པར་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །སྔ་མ་བཅུ་བཞི་ཕྱི་འབའ་ཞིག་ལ་དངོས་སུ་སྦྱར་ཡང༌། འདིར་དང་འོག་མ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་ནི། བཅུ་བཞི་པོའང་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དོ།།

386 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བཅུ་དྲུག་པ། ཕྱི་རུ་ནོར་ཉམས་པ་དང༌། ནང་དུ་ལུས་ཀྱི་མཆོག་དགའི་ཐིག་ལེ་ཉམས་པའི་
འཇིགས་པ་འཕྲོག་པར་སྟོན་པ་ནི། བག་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་སྐྱེ་བོ་གང་དག་ཉིན་དང་མཚན་མོར་བུད་མེད་དང་འགྲོགས་པའི་བདེ་བ་ལ་རྣམ་པར་ཆགས་པས་ནོར་ཀུན་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། སྐྱེ་བ་གཞན་གྱིས་འཛག་པའི་བག་ཆགས་བསྒོས་པའི་སེམས་ལས་ནང་གི་ནོར་ཉམས་པ་འཛག་པ་དེ་ནི་སླར་ཡང་མང་པོ་དག་ཏུ་འབྱུང་བས་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཤེས་རབ། རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དག་གིས་མི་མཉམ་པ་མཉམ་པ་ཟླ་བ་དང་དེའི་ཞབས་སམ་གནས་ནི་ནོར་བུ་དང༌། མཉམ་པ་རྡུལ་ལམ་ཉི་མ། དེའི་ཞབས་ཏེ་གནས་ནི་པདྨ་ཡིན་ལ། སྣ་ཚོགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་གང་རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་ལ། གཙུག་ཏོར་གྱི་ལྟེ་བར་གཟུང་བས་མཆོད་ཅིང༌། འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བར་དྲངས་པས་བསྟོད་པར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་བསྒོམ་པས། སྒོམ་པ་པོ་དེ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ནོར་ཀུན་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འདིར་ལུས་ཀྱི་དགའ་བ་མཆོག་དགའ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིམ་པས་མི་སྟོན་པར། རིམ་པ་འདི་ལྟར་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་འགོག་པ་ལས་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་འགོག་ཅིང༌། འབྲས་དུས་སུའང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐུ་གཞན་གསུམ་སྤྲོ་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་གོ་རིམས་འདི་ལྟར་བཤད་དོ། །ཞེས་བཤད་སྦྱར་མཁན་པོ་གསུང་ངོ༌།།
འོ་ན་གང་དྲན་པས་ཕྱི་ནང་གི་འཇིགས་པ་བཅུ་དྲུག་འཕྲོག་པར་འགྱུར་བ་ངེས་དོན་གྱི་
རྣལ་འབྱོར་མ་དང༌། དེའི་ཞབས་ནི་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དྲན་པས་འཇིགས་པ་འཕྲོག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སེར་སྐྱ་སྟེ་དམར་སེར་ནི་རྩ་རོ་མ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཉི་མའམ་མེའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ལུག་སྟེ་རྐྱང་མ་ནི་ཟླ་བའམ་ཆུའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང༌། ཀུན་འདར་མ་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏཱི་ནི་སྒྲ་གཅན་ཏེ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། རྩའི་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བགྲོད་པའི་རླུང་རྣམས་འགགས་པར་འགྱུར་བ་ནི། དབུགས་འགགས་པ་མི་གཡོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡིན་ནོ། །དཔང་གི་འགྱུར་ལ། བགྲོད་པ། ཞེས་སོགས་སུ་བསྒྱུར་ཞིང༌། སོང་བ་ནི་འགགས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ལེགས་སོ། །དེའི་ཞབས་ནི་དངོས་པོ་སྐྱེ་རིམ་གྱི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་དང༌། དངོས་མེད་སྡུད་རིམ་གྱི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་རབ་ཏུ་ཉམས་ཤིང༌། མཉམ་བགྲོད། ཅེས་པ་དབུ་མར་སྲོག་བཅུག་ནས་འགགས་པར་བྱས་པ་དེ་ལྟ་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 387

བུའི་ཞབས་དེ་དག་ལས་ཞབས་གཅིག་ནི་རྣལ་འབྱོར་མ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་པྲ་ཕབ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ལ། ཞབས་གཅིག་ནི་དེའི་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བའི་གོ་འཕང་འགྱུར་བ་མེད་པའོ། །ཁ་ཅིག་ཞབས་གཅིག་གཡས་དང་གཅིག་གཡོན་ལ་འཆད་པ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་ཞབས་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་མི་འགྲིག་གོ།
བཤད་སྦྱར་མཁན་པོ་ནི། ཉི་མ་མེ་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་གསུང་རྡོ་རྗེར་
མགྲིན་པའི་འཁོར་ལོ་ཟླ་བ་ཆུ་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དཔྲལ་བའི་འཁོར་ལོ་ཐབས་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སྒྲ་གཅན་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཙུག་ཏོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཐབས་ཀྱི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ། དེ་དག་གི་ལམ་ལ་བགྲོད་པའི་དབུགས་འགགས་པ་རྣལ་འབྱོར་མའོ། །འོག་གི་རྩ་གསུམ་མི་སྟོན་པ་ནི་སྟེང་གི་གསུམ་ལ་འབབ་པའི་རླུང་འགགས་ན་འོག་གི་གསུམ་ཡང་འགགས་པས་སོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཞབས་དེ་དག་ཉིད་སྒྲུབ་པ་པོ་གང་གིས་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དྲན་པ་དེ་ཡི་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་རྒྱུད་འདིར་བརྗོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཞབས་དྲན་པའི་འབྲས་བུའམ་ཕན་ཡོན་ཕྱི་ནང་གི་འཇིགས་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་མ་ལུས་པ་འཕྲོག་པ་མྱུར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།།
འོ་ན་ཕྱི་རུ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ནམ་མཁའ་དང་ས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན། ནང་
དུ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་གནས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔལ་ལྡན་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དག་གི་གནས་ནི། དབུགས་འགགས་ཤིང་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་ཕྱེད་པས་རྡོ་རྗེ་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཟ་མ་ཏོག་ཁྱིམ་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེར་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ལམ། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་མེད་ཅིང་བདུད་རྣམས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དེའི་སྒོ་ནས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ། ཚུལ་འདིས་བསྟོད་པ་པདྨ་དཀར་པོ་བདག་གིས་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་འདིར་བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་དཔང་འགྱུར་ལ། བསྟོད་པ་སྔོན་མ་ཅན་འདི་བདག་གིས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ལེགས་སོ།།
འདིར་རྣལ་འབྱོར་མ་ནི་བཤད་སྦྱར་ལས་ཨ་བ་དྷཱུ་ཏཱི་སོགས་ལ་འཆད་དོ། །གཞན་དག་
བསྟོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསྔོ་བ་ནི། སྐྱེས་བུ་གང་དག་བདུད་ཀྱི་གྲོགས་ཀྱིས་ཟིན་པས་རྟག་ཏུ་མི་བདེན་

388 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པའི་མུན་པར་སོང་ཞིང༌། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའ་ལམ་ཉམས་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ ིགྱི་ལམ་འདི་ཐོབ་ནས་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་ཁྱིམ་དང་རིང་བ་མིན་པ་སྟེ་ཉེ་བར་འོང་བར་གྱུར་ཅིག།རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་ཁྱིམ་དེར་ཞུགས་ན་འབྲས་བུ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། དུ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་
གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའ་གཟུགས་བསྒྲུབས་ཏེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བའི་གོ་འཕང་ ིབསྒོམས་ན་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ནི་མྱུར་དུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཚན་གྱི་ཡན་ལག་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་ཅན་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བའི་བླ་མ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་བསྐོར་བ་ལ་གནས་པ། ལྷ་རྣམས་ནས་མ་རིག་པའི་མུན་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།
ད་ནི་སླར་ཡང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་ཚུལ་གཞན་བསྟན་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་
ཡང་བྲི་ཞེས་དྲང་ངོ༌། །གང་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་འགྲེལ་བཤད་སྟེ་རྒྱས་འགྲེལ་ལོ། །རྒྱུ་གང་གི་ ིདབང་གིས་ན། དཔལ་ལྡན་ཤཱཀྱ་སེང་གེ་དེའི་རྟག་ཏུ་འགྲོ་ལ་བརྩེ་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་དང༌། བརྩེ་བ་ཙམ་ནི་ཕན་བདེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང༌། བརྩེ་བ་དེར་མ་ཟད་ཐུབ་པ་དེ་ཡི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐུལ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་དབང་གིས་སོ།།
བསྐུལ་བ་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཅིའི་ཕྱིར་སེང་
གེ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བདུད་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འོ་ན་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་འདིའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཀཱ་ལ་ཙཀྲ་ཞེས་པ་ཀཱ་ཡིག་ལས་ནི། ཀཱ་ར་ཎེ་ཤཱནྟེ་ཞེས་པའི་ཀཱ་ར་ཎེ་རྒྱུ། ཤཱནྟེ་ཞི་བ་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱུ་ནི་བྱང་སེམས་ལུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཡིན་ལ། ཞི་བ་ནི་སད་པའི་གནས་སྐབས་ཟད་པ་སྟེ། མདོར་ན་དཔྲལ་བར་ལུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་འགགས་པས་སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །ལ་ཡིག་ལ། ལ་ཡོ་ཏྲ་ཝེ། ཞེས་པ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་འགགས་པ་ན། རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྲོག་འདི་ལ་ཐིམ་པ་ཉིད་དེ། མགྲིན་པར་ངག་གི་ཐིག་ལེ་འགགས་པ་ལོངས་སྐུའོ། །དེ་ལས་ཙ་ཡིག་གི་ཙ་ལ་ཙརྟི་ནི་གཡོ་བའི་སེམས་ཏེ། དེ་ཡང་སད་རྨིའི་སྐབས་སུ་སྒྲ་སོགས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་མུན་པས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པས་སེམས་གཉིད་མཐུག་གི་གནས་སྐབས་ཟད་པས་སྙིང་ཁར་སེམས་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 389

ཀྱི་ཐིག་ལེ་འགགས་པ་ཆོས་སྐུའོ། །དེ་རྒྱུ་ཅི་ལས་འགྱུར་ཞེ་ན། ཀྲ་ཡིག་ལས་ཀྲ་མ་བན་དྷ་ཞེས་པ་ནི་རིམ་པ་བཅིངས་པ་ལ་སོགས་ཞེས་པ་སྟེ། རིམ་པ་ནི། ཐིག་ལེ་འཕོ་བ་ཡིན་ལ། བཅིང་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་སྟེ་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཟད་པས་ལྟེ་བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་འགགས་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུའོ། །འདི་ནི་ནཱ་རོ་པ་དང་ཨ་ཙ་ར་ཡའི་ལུགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡི་གེ་རེ་རེ་བར་བཤད་ནས། ཡང་ན་དུས་ནི་འགྱུར་མེད་པའི་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐབས་སྟོང་པ་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་དེ་འཁོར་ལོ་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་འདི་དག་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའོ། །དེ་ལྟར་ཡི་གེ་སོ་སོས་བཤད་པའི་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་ནི་སྟེ་འདི་དང་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་གནས་པ་འདི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཞིང༌། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་དེའི་མངོན་པར་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་རྗོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་ནས་ཞེས་པ། འགྱུར་མངས་སུ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅེས་འབྱུང་བ་ལེགས་སོ།།
དེས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པས་རྩ་རྒྱུད་དུ་འགྲེལ་པ་བྱེད་པར་ལུང་བསྟན་ཅིང༌། བསྡུས་རྒྱུད་བསྡུས་པ་པོ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ནི་བསྐུལ་བར་གྱུར་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་བདག་གིས་ནི་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་འདིའི་འགྲེལ་བཤད་དེ་རྒྱས་འགྲེལ་བྲི་བར་བྱའོ། །འགྲེལ་བཤད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གསང་བ་སྟེ་སྦས་པའི་དོན་རྣམས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ།།
འོན་ཏེ་རྒྱུད་འདིར་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གསལ་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གསུངས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་རྣམས་ནི་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་བདེན་པ་མ་མཐོང་བའི་བྱིས་པ་སོ་སོའ་སྐྱེ་བོ་བསྟན་བཅོས་གཞན་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་དང༌། ིབསྟན་བཅོས་མི་ཤེས་པའི་རྨོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་རྟོགས་མི་ནུས་པས། དེ་རྣམས་ལ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་སྟེ། དཔེར་ན་གསང་ཞིང་སྦས་པའི་ནོར་སྡུག་པའི་བུ་ཡིས་འཇིགས་པས་འཇིགས་ནས་ཕས་བསྲུངས་པ་ཡང༌། མ་ཡིས་བུ་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་གསལ་བར་སྟོན་པ་བཞིན་དུ། སྡུག་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་འཇིགས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཐའ་དྲུག་གིས་སྦས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་ཡང་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་གསལ་

390 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ལམ་མཆོག་ནི་རྒྱས་འགྲེལ་ ིགང་གིས་རྣལ་འབྱོར་པས་རིག་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་བཤད་དེ་རྒྱས་འགྲེལ་འདི་ནི་མྱུར་དུ་སྟེ་མ་འགོར་བར་བྲི་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའོ།།
མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའ་འགྲེལ་བཤད་ཅེས་ ིཔ་མདོར་བསྟན་ཆེན་པོའ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པ་དང༌། རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཞེས་པས་ ིསྙིང་པོའ་དོན་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ངེས་པ་དང༌། སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་ཞེས་པས་གཞུང་ཚད་ཀྱི་ ིངེས་པ་དང༌། དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་ཞེས་པས་མཚན་གྱི་དོན་ངེས་པ་དང༌། བདུད་དང་བགེགས་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་བྱེད་པ་མཆོག་གི་འདོད་པའི་ལྷ་དམ་པའི་ལམ་ངེས་པ། ཞེས་པ་མདོར་བསྡུས་འདི་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང༌། དགོས་པའི་ངེས་པ་དང༌། མདོར་བསྡུས་ཆེན་མོས་ཏེ་ཞེས་པ་འདིས་བསྡུས་རྒྱུད་འདི་ལ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོག་མ་རྣམས་ལ་ལྟོས་ནས་སོ། །འོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངག་རྫོགས་པའོ། །མདོར་བསྡུས་དང་པོའ་དཀའི་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། །།
ད་ནི་མདོར་བསྡུས་གཉིས་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང༌།
མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་འདིར་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་དོན་བཤད་པའི་དང་པོར་རེ་ཤིག་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་དེའི་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་དང༌། འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང༌། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལུང་བསྟན་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་བཤད་པའི་ཕྱི་ནས་ཚིག་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ལ་དགོས་པ་དང་དགོས་པའི་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །མདོར་བསྟན་པ་ལ། འདི་ལ་དང་པོར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོས་སོགས་མདོར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དྲང་ངོ༌།།
རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན། བརྗོད་བྱ་སོགས་ཆོས་ལྔ་མངོན་པར་གཟིགས་ནས་སོ། །གང་ལ་
ན། གདུལ་བྱ་སོགས་སོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། རང་གི་སོགས་སོ། །ཆོས་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ན། བྱེད་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་སྟེར་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོན་པ་པོ་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 391

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྔ་དང་ལྡན་པས་ཏེ། དེ་ཡང་བདེ་བ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་གནས་དང༌། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་དང༌། ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་བ་ཞེས་པས་མཛད་པ་དང༌། མཆོག་གི་དང་པོའ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་དང་ཟླ་བ་བཟང་པོ་ ིཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཞུ་བ་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལྔ་དང་ལྡན་པ་དང༌། རྗོད་བྱེད་མཆོག་གི་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་སྟེ། དེའི་ཁྱད་པར་ནི། རིགས་མེད་པ་ནས་བརྟག་ ིཔ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ནིའི་བར་རོ།།
དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་ན། མི་ལ་སོགས་པ་ནས་ཕྱིར་གྱི་བར་རོ། །དེའི་འོག་
ཏུ་དེ་ལས། ཞེས་པ་ནས། ལུང་བསྟན་ཏེ། ཅེས་པར་ནི། རྒྱུད་དེ་ལས་བསྡུས་རྒྱུད་སོགས་ལུང་བསྟན་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པའོ། །མདོར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། ཐོག་མར་རྩ་རྒྱུད་གསུངས་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། མདོར་བསྟན་གྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཆད་པ་ཡིན་པས། དང་པོར་རྒྱུད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལེའུའི་སྐད་དོད་པ་རི་ཚེ་ད། ཞེས་པ་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ལ་འཇུག་པས། དོན་ཚན་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་དང༌། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཚན་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀ་ལའང་ལེའུའི་སྒྲ་འཇུག་གོ །དེ་བས་ན་འདིར་ཡང༌། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རགས་པར་བསྡུས་ན། ལེའུའི་མ་བརྟག་པ་ལྔ་དང་ཞིབ་པར་ཕྱེ་ན་གནས་པ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ།།
དེ་ལ་བརྗོད་བྱ་ལེའུ་ལྔའི་གོ་རིམས་ནི། འདིར་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཅེས་པ་ནས། ལེའུ་ལྔའི་བདག་
ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། རྡུལ་ཕྲ་རབ་འདུས་པ་དང༌། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང༌། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྔ་མ་སྔ་མ་ཕྱི་མའི་སྔོན་དུ་ངེས་པར་འགྲོ་དགོས་ལ། དབང་བསྐུར་བ་ལ་བསྐུར་བྱ་སེམས་ཅན་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང༌། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དབང་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱིས་མཆོག་སྒྲུབ་པ་ལའང་ངེས་པར་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་དང་པོར་ནི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ལེ་སོགས་ཀྱི་རིམ་པས་བསྟན་ནོ། །ཞེས་བྱའོ།།
དེ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ལྟར་ན། དང་པོར་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་སྔགས་ལ་སོགས་

392 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབས་ནས། དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་མཆོག་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང༌། བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ལ་རག་མི་ལས་པས། བསྐྱེད་རིམ་ལ་གསལ་སྣང་བརྟན་པ་གྲུབ་པ་ཙམ་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་མ་སྒྲུབ་པར་རྫོགས་རིམ་ལ་འབད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོག་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅེས་གསུངས་པ་ཡང༌། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བའི་བསྐྱེད་རིམ་དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ཞེས་པ་ནས། བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་འགྲུབ་པ་དང༌། གལ་ཏེ་དེ་ལ་མ་གྲུབ་པར། རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་སྒྲུབ་པའི་ངང་ནས་ཚེའི་དུས་བྱས་ན། སྔ་མ་ལམ་ལ་སློབ་པར་གོམས་པར་བྱས་པ་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལམ་གོམས་པར་བྱས་པས་མཆོག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་ཡང་སྡུད་པའི་ཆེད་དོ།།
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒོམ་པ་དང་བྲལ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་བླ་མེད་
ཀྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་སྒྲུབ་ཚུལ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེས་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཡོད་ལ། དེའི་དང་པོ་ནི་བློས་བརྟགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཞིང༌། ཕྱི་མ་ལ་ནི་གཙོ་ཆེ་ཤོས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་དངོས་པོ་ལ་ཡང་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་མཆོག་མ་གྲུབ་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྒོམ་དགོས་ཀྱང་རྫོགས་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་གྲུབ་པ་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྔ་མ་དེ་སྒོམ་པ་འདོར་བ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་སྒོམ་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་བྱ་རགས་པར་ཕྱེ་ན་ལེའུ་ལྔ་དང༌། དེ་ཡང་བསྡུས་ན་གཙོ་བོར་མཆོག་གི་དང་པོའ་སངས་ ིརྒྱས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འདིར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅེས་སོགས། ལེའུ་ལྔ་པོ་དེ་ཉིད་ལས། དང་པོ་ཕྱི་དང༌། གཉིས་པ་ནང་དང༌། ཕྱི་མ་གསུམ་གཞན་སྟོན་པ་ལ། དབང་ལེ་གཞན་དངོས་ཀྱི་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང༌། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དངོས་བསྐྱེད་རྫོགས་སྟོན་ཞིང༌། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་འཆད་མི་འཆད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས། ལེའུ་རེ་རེར་ཡང་ཕྱི་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 393

ནང་གཞན་གསུམ་ཀ་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ལེའུ་ལྔ་པོ་དེ་ཉིད་ཞིབ་པར་ཕྱེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ལེ་ལ་གནས་པ་ཉེར་བཞི། ནང་ལེ་ལ་བཅོ་བརྒྱད། དབང་ལེ་ལ་བཅུ་གཉིས། སྒྲུབ་ལེ་ལ་བདུན། ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ལ་ཉི་ཤ་སྟེ། དེ་ལྟར་གནས་པ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་སྟེ། ཕྱེ་ནས་འཆད་པ་ནི། དེ་ཡང་ལེའུ་ལྔ་པོ་འདིའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ་ལའོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ནས་ཞེས་སོགས་ནི། བརྗོད་བྱ་བསྟན་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །རྗོད་བྱེད་འཆད་པ་ནི། འདི་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་ལེའུ་ལྔའོ།།
འབྲེལ་བ་འཆད་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་འདི་དག་ཅེས་པ་ནས། འབྲེལ་པའོ་ཞེས་པའི་
བར་ཏེ། དེ་ཡང་གཞུང་གཞན་དག་ཏུ། བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པ་རྗོད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཞིང༌། དགོས་པ་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་དང༌། ཉིང་དགོས་དགོས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲེལ་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་ལ། སྐབས་འདིར་ཐབས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར། མཆོག་གི་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལམ་ ིདང་འབྲས་བུའི་ཟབ་དོན་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་འདིའི་བརྗོད་བྱ་དང་རྒྱུད་འདིའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་གསུངས་ལ། གོང་འོག་དུ་མར་དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཟབ་དོན་རྣམས་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དང༌། བརྗོད་མི་ནུས་པ་དང༌། བསམ་པ་ལས་འདས་པ་སོགས་སུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དག་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྤྱིར་གཞུང་གོང་འོག་དུ་མ་ནས་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གསུངས་པའི་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དོ།།
ཚད་མ་སྡེ་བདུན་སོགས་ནས་དངོས་པོ་བུམ་སྣམ་སོགས་སྤྱིར་སྒྲས་བརྗོད་ནུས་ཤིང་
རྟོག་པས་ངེས་ནུས་ན་ཡང་དེ་དག་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས། རང་མཚན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་བདེན་པ་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གསུངས་པ་དང། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གསུངས་པ་དང༌། གཞན་ཡང་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་དག་ལས། ཆོས་ཉིད་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་མིན་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་

394 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེ། ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་ལྟར་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་ཡང་མེད་པར་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་སྒྲས་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པས། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་གོ་ཡང༌། དེའི་ཚེ་ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ལོག་པ་མི་སྲིད་པས། དེ་ནས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་ཚུལ་ལྟར་གཉིས་སྣང་ལོག་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པས་ངེས་པ་ལ་བྱར་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཅིང་འདིར་ནི་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་དེ་དང་དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་དེས་ཇི་ལྟར་མྱོང་བ་ལྟར་དུ། དེ་དག་འཆད་པའི་དགྲ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བའི་རྒྱུད་ལ་མྱོང་བ་བྱར་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་དང་བརྗོད་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟ་མིན་པར་གཏན་ནས་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་བྱར་མི་རུང་ན། དོན་དེ་དག་རྒྱུད་བཤད་
པ་དང་ཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་མས་ངེས་པར་བྱར་མེད་པས། དེའི་དོན་དུ་རྒྱུད་འཆད་པ་དང༌། ཉན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང༌། དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ཚིག་གིས་བརྡ་སྤྲད་མི་ནུས་པར་འགྱུར་བས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་བཞི་པ་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་བསྐུར་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ལ། ལམ་སྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་སོ་སོར་ངེས་པར་བྱར་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།
དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་བསྟན་ནས། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཚོགས་རྫོགས་པ་དགོས་པ་དང༌། རྫོགས་རིམ་གྱིས་མཆོག་འགྲུབ་པ་ཉིང་དགོས་སུ་སྟོན་པ་ནི། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། ཞེས་སོགས་དང༌། ཤེས་རབ་ཆེན་པོ། ཞེས་སོགས་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཉིད་མངོན་པར་གཟིགས་ནས། རྩ་བའི་རྒྱུད་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སྦྱར་རོ། །གང་ལ་ན་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་ངེས་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བསམ་པས་ཞེས་བྱ་བ་སྔར་བཤད་པ་ལ། ངེས་པ་ནི། འདོད་པ་ལྔ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས། མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པ་ཉན་ཐོས་པའི་མཆོག་གི་སྡོམ་པ་སྟེ་སྡོམ་པ་མཆོག་ཡིན་ཅིང༌། འདོད་ཡོན་ལ་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 395

ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་དེ་དང་བྲལ་བ་ནི་ངེས་པ་དང་བྲལ་བའོ།།
ཁ་ཅིག་མཆོག་དང་བྱེ་བ་སྐད་དོད་གཅིག་པས། བསླབ་པའི་གནས་བྱེ་བའམ་ཤིན་ཏུ་མང་
པོ་བསྲུང་བ་དགེ་སློང་དང༌། གནས་བཅུ་བསྲུང་བ་དགེ་ཚུལ་དང༌། གནས་ལྔ་བསྲུང་བ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་སྟེ། དེ་དག་ཚེ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་བསྲུང་བའི་ངེས་པ་དང་བྲལ་བ། ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དགེ་སློང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དགེ་སློང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མང་བས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལ་ཉན་ཐོས་པའི་སྡོམ་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་ཉན་ཐོས་པའི་སྡོམ་པ་ཉིད་ལ་བྱའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལ་མི་གཟུང་ངོ༌། །དེས་ན་མཆོག་བྱེ་བར་བསྒྱུར་བ་མི་ལེགས་སོ།།
དེ་འདྲའི་ངེས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་དག་གིས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་ནི། སྤྱིར་འདོད་པ་
ལྔ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཡོན་གྱི་རེག་བྱ་ཁྱད་པར་བ་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདོད་པ་ནི་ངེས་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་སྟེ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་འདིས་ཞེས་པ་འདི་དང་མཐུན་པ་འདོད་ཡོན་དེ་དག་མ་སྤངས་ཤིང༌། དེ་དག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་ནོ། །གང་སྟོན་ན། མདོར་བསྟན་དུ། སྐྱེ་བ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་སྟེར་བ་1

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ལམ་འདི་དང་
པོར་གང་ལ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་སྐྱེ་བ་སྟེ་ཚེ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་སྟེར་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའོ། །འགྲོ་བ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཚེ་གཅིག་ལ་སྟེར་རམ་ཞེ་ན། མིའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་གཞན་ལྔའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་ལས་ཀྱི་ས་མ་ཡིན་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལས་ཀྱི་ས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་འཛམ་གླིང་ཆུང་ངུའོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བ་འདི་ཞེས་པ་ཚེ་འདི་དང༌། རྟེན་མིའི་རྟེན་འདི་ལ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་དགོས་སོ།།
འོ་ན་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནམ་ཡང་འབྲས་བུ་དེ་མི་སྟེར་རམ་ཞེ་ན། འདིར་ཞེས་སོགས་ཏེ་
གོ་སླའོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་འདི། ཞེས་པ་ཚེ་གཅིག་ལ་མ་བྱས་ན། འོག་གི་རྩོད་ལན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༡༣༢༦ ཕྲེང་། ༨

396 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཞིང༌། སྤྱིར་མིའི་སྐྱེ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་སྟེར་བ་ཙམ་རྒྱུད་འདིའི་ཟབ་ཁྱད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་མིའི་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ལ་སངས་རྒྱས་པར་བཤད་པས་བར་དོར་སངས་1

རྒྱ་བར་བཤད་པ་དགོངས་
པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་བར་དོར་འདའ་བ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བར་དོར་སངས་རྒྱ་བའི་དགོངས་གཞི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མྱང་འདས་ལ་བྱེད་པ་འབྲེལ་མེད་སྨྲ་བའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །འདིར་མི་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱ་བར་བཤད་པ་སྤྲུལ་སྐུས་འཚང་རྒྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། བར་དོ་དང་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱ་བ་སོགས་སུ་བཤད་པ་ལོངས་སྐུའི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་གསུང་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་འདོད་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ནི། སྔོན་དུ་ལོངས་སྐུ་བརྙེས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཟིན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་མིན་པས། འོག་གི་རྩོད་ལན་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང༌། སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་གཅིག་ལ་ལོངས་སྐུར་འཚང་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁས་བླངས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།།
དེས་ན་སྤྱིར་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ། བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཚེ་འདིར་འཚང་རྒྱ་བ་
གཅིག་དང༌། ཚེ་འདིར་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཆོག་མ་གྲུབ་པ། ཤི་བའི་རྗེས་སུ་ཐ་མལ་པ་ལ་བར་དོ་འོང་བའི་དོད་ལ་ལོངས་སྐུ་གྲུབ་ནས་འཚང་རྒྱ་བ། ལེ་ལོ་ཅན་བར་དོར་སངས་རྒྱ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དང༌། དེ་ལས་ཀྱང་དབང་པོ་དམན་པ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་སངས་རྒྱ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཐོག་མར་སྒོམ་པའི་མགོ་གང་ལས་བརྩམས་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་འཚང་རྒྱ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་མིའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ནི། ལོངས་སྐུ་ཡང་འདོད་པའི་མིའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། ལམ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ས་མཐོན་པོར་བགྲོད་དེ། ལམ་གྱི་མཐར་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་སྣོན་པ་བཏབ་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་ནི་འོག་མིན་གྱི་ལྷའི་རྟེན་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང། ཚེ་འདིར་སྔགས་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་བར་དོར་མངོན་དུ་
1 ཞོལ། ཤོག ༤༠ བ ༡ བར་དོར་འཚང་རྒྱ་བར་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 397

བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པས། དོགས་པ་དེ་དག་སྤང་དགོས་པའི་གཞི་ཆེན་མོ་མེད་དོ། །འོ་ན་མིའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལ་འབྲས་བུ་དེ་སྟེར་རམ་ཞེ་ན། བསོད་ནམས་ཞེས་པ་ནས། ངེས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་པའི་སྐལ་ལྡན་ལ་ཡིན་གྱི་ལས་ངན་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་མི་སྦྱིན་ནོ། །ཞེས་བྱའོ།།
དེ་ལ་དོགས་པ་སྤང་བ་ལ་དོགས་པ་དགོད་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལས་
ངན་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་མ་ཡིན་ན། འདུས་པ་ལས། ཚེ་དེར་མཚམས་མེད་ལྔ་བྱས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ། ཞེས་པའོ། །དེའི་ལན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་འདི་ནི་བདེན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང༌། ཚེ་དེར་སྔགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་གོང་དུ་ཤིན་ཏུ་ལྕི་བའི་མཚམས་མེད་ལྔ་སོགས་བྱས་ཀྱང༌། སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ཤིང༌། དབང་བསྐུར་ཏེ། རིམ་པ་གཉིས་བསྒོམས་པས་སྔར་བསགས་པའི་ལས་སྦྱངས་ནས། ཕྱིན་ཆད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སྒོ་བསྡམས་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་ལམ་བསྒོམ་ན་མཆོག་འགྲུབ་པར་གསུངས་ ིཔ་ཡིན་གྱི། སྔགས་ལ་ཞུགས་ནས་ཀྱང་མཚམས་མེད་ལ་སོགས་མི་དགེ་བའི་ལས་མི་སྡོམ་ཞིང༌། ཁྱད་པར་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལ་སྲོག་དང་འདྲ་བར་མི་འཛིན་ན། དེའི་ཚེ་དེ་ལ་མཆོག་འགྲུབ་པར་སངས་རྒྱས་མི་བཞེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དཔེར་ན་བྱང་སེམས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་རྩ་ལྟུང་མ་བྱུང་ན་ཚེ་དེ་ལ་ས་དང་པོ་ཐོབ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ། རྩ་ལྟུང་བྱུང་ན། དེ་ནས་སྡོམ་པ་སོར་ཆུད་ཀྱང་ཚེ་དེ་ལ་ས་དང་པོ་ཐོབ་མི་སྲིད་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།དེ་ལ་ཚད་མེད་བཞི་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང༌།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང༌། བདེ་མཆོག་ལས། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ། ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སོགས་སུ་ཕྱེ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་ཤ་རྣམས་སྔགས་ལས་བཀག་པར་བཤད་པ་ལ་རྩོད་པ་ནི། འོ་ཞེས་སོགས་ནི་གོ་སླའོ། །དེའི་ལན་ནི། དེ་ནི་བདེན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ཞེས་པའོ་ཅེས་པའི་བར་ཏེ། དོན་ནི་ཤ་ལྔ་བཟའ་བར་གསུངས་ཀྱང༌། དེའི་ཤ་ལྔ་ནི། ཕྱུགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་གསད་པར་བྱ་བའི་

398 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

མཚན་མ་བཏབ་པ་དང༌། ཟ་བ་པོ་ལས་རིན་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བསད་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་ཤ་ཟ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་ཉོ་ཚོང་མེད་པ་ཁྱིའི་ཤ་ལ་སོགས་པ་དང༌། ཆོམ་རྐུན་པས་བསད་པ་མིའི་ཤ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་བདུད་རྩི་རིལ་བུར་བྱས་པ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའོ།།
དེ་ལ་ཟ་བ་པོ་མེད་ན་གསོད་པ་པོ་མི་འབྱུང་བས་ཟ་བ་པོ་ལ་སྡིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
འདིར་ཕྱོགས་སྔ་མར་བཀོད་པ་འདི་ཉིད། དབུ་མ་སྙིང་པོར་ཡང་ཕྱི་རོལ་པའི་འདོད་པར་བཀོད་ཅིང༌། དེ་ལྟ་ན་བྲེ་ལོག་སྲང་ལོག་བྱེད་པ་པོ་ཡང༌། བྲེ་སྲང་དེ་ལ་ཉོ་ཚོང་བྱེད་མཁན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས། ཉོ་ཚོང་བྱེད་པ་པོ་ལ་བྲེ་ལོག་སྲང་ལོག་བྱས་པའི་སྡིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང༌། གསད་བྱ་མེད་ན་གསོད་པ་པོ་མི་འབྱུང་བས། གསད་བྱ་ལའང་དེའི་སྡིག་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་བཤད་དོ། །ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་སྟེར་བར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སོ།།འོ་ན་སྟེར་རྒྱུའི་སངས་རྒྱས་དེ་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི། ཞེས་པ་ནས། རབ་ཏུ་
སྟེར་བའོ་ཅེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང༌། ལོངས་སྐུ་དང༌། ཆོས་སྐུའོ། །འདིས་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཚེ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི། ས་དང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བའང་བཀག་གོ །ད་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྔ་ལྡན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྟོན་པའི་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་ཁ་ཅིག །བདེ་བ་ཆེན་པོའ་གནས་ནི། ས་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་དང༌། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་ ིདཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཁང་བཟང་ལྟ་བུ་དང༌། རྡོ་རྗེ་སེང་གེའི་ཁྲི་ནི་དེའི་ནང་གི་གདན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་འཆད་ཀྱང༌། སྔ་མ་གཉིས་ཀ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ཉིད་གཅིག་པུ་ལ་བཤད་ནས་བཤད་པས། དེ་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་དོ།།
དེས་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནས། གནས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའ་ིཆོས་འབྱུང་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་གནས་སུ་བསྟན་ལ། མཆོག་གི་དང་པོའི་ཞེས་པ་ནས། དེར་ ིརོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་པྲ་ཕབ་པ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དོན་དུ་བཤད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཤད་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 399

དོ། །རྡོ་རྗེ་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་པ་ནི། སྒྲ་ཟིན་ལྟར་བཤད་ན། སེང་གེའི་ཁྲི་གདན་དང་བཅས་པ་སྟེ། འམ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །སྒྲ་ཟིན་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བཤད་ན། ཨེ་ཡིག་ཅེས་པ་ནས། དེ་ཡིས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། ཨེ་ཝཾ་གྱི་ངེས་དོན། བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་བཞུགས་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།
འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་ཞེས་པ་ནས། ཕྱག་བྱས་པ་དེ་ཡིས་
སོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལྟ་བུས་ནི་ཞབས་ལ་བཏུད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདུད་པར་བྱས་པའི་གནས་ཡིན་ཞིང་གཞན་གོ་སླའོ། །མཛད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཅེས་སོགས་སོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་མེད་ཀྱང༌། དེར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། མཆོག་གི་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ནི་མཆོག་ཡིན་ལ། བདེ་བ་དེ་ཡི་དང་པོར་ཏེ། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་མཆོག་སྔོན་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ནི་མཆོག་གི་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་དེ་ཡིས་སོ། །རིས་མེད་ཅེས་པ་ལ་རིས་ནི། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ ིརེ་རེ་བ་གཅིག་སྟེ། དེའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཆད་པ་དང༌། ཡང་གཟུང་བ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། འཛིན་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་སོ་སོར་རྒྱངས་ཆད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ནི་རིས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་རིས་སུ་ཆད་པ་དེ་གང་གིས་སྤངས་པ་དེ་ནི་རིས་མེད་པ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་རིས་མེད་པ་དེ་ཡིས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ནས། དེ་ཡིས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་ནི། སྔར་བཤད་པས་ཤེས་སོ།།ཞུ་བ་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། ཟླ་བ་བཟང་པོས། ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལ་ཟླ་བ་བཟང་
པོའ་མིང་དོན་ནི། འདོད་དོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། འདིར་ཉན་པ་པོ་ཞེས་པ་རྣ་བར་བསྒྱུར་བ་མི་ལེགས་ ིསོ། །ཟླ་བཟང་དེ་ཉིད་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུད་པ་པོ་གསང་བའི་བདག་པོ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ལ། གསང་བའི་བདག་པོའ་དོན་ཐེག་དམན་པ་སོགས་ལ་གསང་བར་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུད་པ་ ིཔོ་ཡིན་པས་གསང་བའི་བདག་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཅེས་འཆད་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡི་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་པོ་ཡིན་པས་ན་བདག་པོ་སྟེ་གསང་བའི་བདག་པོའོ། །ཞེས་

400 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པའི་བར་རོ། །ཡང་གསང་བདག་གི་དོན་ཕྱི་རོལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཤད་ན། གསང་བ་ནི་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་འཇོམས་པས་བདག་པོ་སྟེ་སེང་གེ་རི་དྭགས་གསོད་པ་ལ་དེ་ཡི་བདག་པོར་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས། ནང་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་ན། ནང་དུ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡིས་སོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ་གོ་སླའོ།།
དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྔ་ལྡན་བཤད་ནས། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་
ནི། མཆོག་གི་དང་པོའ་ཞེས་པ་ནས། རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅེས་པའི་བར་གོ་སླའོ། །འདིར་ ིརིགས་ནི། ཞེས་པ་ནས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་པའི་དོན་ནི། ཤེས་རབ་སྟོང་ཉིད་དང༌། ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་རེ་རེ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་སོང་བར་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཐབས་ཤེས་གང་རུང་གཅིག་མི་སྟོན་ན། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང༌། རྒྱུད་དེ་ལས་བཤད་པའི་ལམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་སྟོན་པ་ནི། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ།།
རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་ཡིན་ན། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་གཙོ་བོར་བསྟན་དགོས་ ིལ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་གང་ལ་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་རྒྱུད་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་ཏེ། དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། ཐབས་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པར་ཞེས་པ་ནི་གཉིས་མེད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ཅེས་པའམ། དོན་དམ་པར་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན། ཞེས་པ་མ་ཡིན་ཞིང༌། གཉིས་སུ་མེད་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་དང༌། ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་དུ་འཇོག་པའི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་མེད་དུ་བྱས་ནས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་སོ་སོར་འཇོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་པར་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བཞག་པ་དེའང༌། དབང་པོ་རྟུལ་པོའ་བསམ་ངོ་ལ་བལྟོས་ནས་བཞག་པར་འགལ་ལོ།། ིཡང་ངེས་དོན་ལ་ཐབས་ཤེས་སོ་སོ་བའི་རྒྱུད་དུ་མི་འཐད། དྲང་དོན་ལ་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 401

གཉིས་སུ་བཞག་ཅེས་པ་འདིའི་དོན་དུ་སྨྲས་ནས། ཡང་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་ལ་དོན་ལྡོག་འགལ་བ་ཐ་དད་པ་སོ་སོར་འཇོག་པའང་ཁས་བླངས་འགལ་ལ། ངེས་དོན་དང་དྲང་དོན་ཡང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད་པར་སྣང་བས། དོན་གྱི་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཞེས་པ་ནི་འཇལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཐབས་རྒྱུད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་ཅེས་པའོ། །དེས་ན་འདིར་དོན་དམ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལམ་གྱི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།།
འོ་ན་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་སོ་སོར་གང་གིས་འཇོག་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཐ་སྙད་ལ་ལྟོས་ནས། གདུལ་བྱ་དབང་རྟུལ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར། ཡེ་ཤེས་ལྔའི་དབྱེ་བས་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམ་པར་དག་པ་ལྷ་ཕོར་སྟོན་ཅིང༌། དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་གཙོ་བོར་རྒྱུ་བའི་རྒྱུད་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་དམ། ཐབས་རྒྱུད་དུ་འཇོག་ལ། ཡང་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་དབྱེ་བས་ཁམས་ལྔ་དག་པ་ལྷ་མོར་སྟོན་ཅིང༌། དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་གཙོ་བོར་རྒྱུ་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་ཅེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་གྱི་ ིཐབས་ཤེས་ནི་རྒྱུད་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོའོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་ནས་རྒྱུད་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་དབང་རྟུལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་དུ་སོ་སོར་འཇོག་ཚུལ་ཕྱོགས་གཅིག་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་འདིར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཞིང༌། འོན་ཀྱང་ལྷ་ཕོ་མོའ་དགུག་གཞུག་སོགས་བྱེད་པ་འདི་ ིཡང་རྒྱུད་གཉིས་ངེས་པ་ཅན་མིན་པར་འོག་ནས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ།།
དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ན་ཞེས་སོགས་སོ། །རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི།1

ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་
ནི། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་ཟུང་དུ་ཆུད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དེ་ ིཉིད་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལས་གསལ་བར་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་ལྟར་འདི་ཡང་འཆད་པས་དེའི་ཕྱིར་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པས་འཁྱུད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །འདིར་ཇི་ལྟར་ཞེས་ 1 ཞོལ། ཤོག ༤༤ བ ༢ རྡོ་རྗེ་འཛིན་དང་།

402 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

སོགས་གོ་སླའོ། །དེ་ལ་དོགས་པ་སྤང་བ་ནི། འདིར་འདུས་པ་ལས། ཞེས་པ་ནས། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། འདུས་པ་ལས་མར་མེ་མཛད་ནས་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བར་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྔགས་མ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ནི་ཡུལ་ཉི་ཚེ་བ། གངས་ཅན་ནས་འབིགས་བྱེད་ཀྱི་བར་གྱི་འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་དུས་དེའི་ཚེ་སྔགས་སྟོན་པའི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མེད་པས་ཡུལ་དུས་དེར་མ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་གདུལ་བྱ་གཞན་ལའང་མ་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ནམ་ཡང་མི་སྟོན་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའོ།།
དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཅེས་སོགས་སོ། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་ནས། སྦས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། རྒྱུད་གཞན་དུ་བཞི་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདིས། བཞི་པ་ཞེས་པས་གསུམ་པ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་གསུམ་པ་དང༌ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡང་བསྟན་པས་སྦས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་སྦས་པའི་དེའི་དོན་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་བླ་མའི་མན་ངག་གིས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །དེས་ན་རྒྱུ་མཚན་ནི་རྒྱུད་གཞན་དག་གིས་རྟོགས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། བསྡུས་རྒྱུད་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན། རྒྱུད་འདིས་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གིས་སྦས་པ་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང༌། དོན་དམ་བདེན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཚུལ་
གཉིས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལ། ཞེས་སོགས་སོ། །རྒྱུད་འདིར་དོན་དེ་དག་མ་སྦས་པར་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅེས་པ་ནི། དང་པོའ་སངས་རྒྱས་འདི་ལ། ཞེས་སོགས་ ིསོ། །འདི་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ལ། ཞེས་པ་ནི། རྒྱུད་འདི་ལས་དེ་གསལ་བར་བསྟན་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ། དུ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་འབྱུང་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་བསྒྲུབ་ཅེས་པ་མིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱུད་འདི་ལས་བཞི་པའི་ལམ་གསལ་བར་བསྟན་ཚུལ་ནི། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ལ་དེའི་རྒྱུར་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་སྒོམ་པ་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མའི་ལམ་ལ་སྦས་པར་རབ་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་དེ། ཚིག་ཇི་ལྟ་བུས་ན། རྩ་རྒྱུད་ལས། སྟོང་པར་ཞེས་པས་སོ།།

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 403

དེས་ན། བཞི་པའི་ལམ་བླ་མའི་གསུང་འབའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་སོ། །བཞི་པའི་ལམ་འདི་ལ་ཡང༌། ཉིན་དང་མཚན་མོར་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་དུ། མཚན་ཉིད་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱས་བསྒོམ་ན། སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་མྱུར་དུ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས་པའི་མཚན་མ་ཡོད་དེ། ཉི་མ་གཅིག་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟག་ཅེས། དེ་ལྟར་བསྒོམ་ན་ཉིན་གཅིག་ལ་དུ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་འཆར་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་འདྲའི་མཚན་མ་མྱུར་བ་སྒྲུབ་ཐབས་གཞན་ལ་དཀའོ་ཞེས་པ་ནི། འདིར་ཞེས་སོགས་
སོ། །དུ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མའི་དབྱེ་བ་ནི། མཚན་མ་ཡང་ཞེས་པ་ནས། དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་བསྒྲུབ་པའི་དགོས་པ་ནི། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། བདེ་བ་དེ་བསྒྲུབ་པའི་དགོས་པ་ཡང༌། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཁྱད་པར་བ་དེ་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྦྱར་ནས་བསྒོམས་ན། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་པོའ་བློའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་ལ་ནུས་པ་མཐུ་ ིཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། མྱུར་དུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཡན་ལག་དང་པོ་བཞི་ནི་གཙོ་བོར་སྟོང་གཟུགས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་བསྒྲུབ་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཁྱད་པར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དེ་ནི་རྗེས་དྲན་གྱི་སྐབས་སུ་འགྲུབ་པ་ལ། དེ་གྲུབ་པ་ན་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐད་ཅིག་མ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རིམ་བཞིན་ཐོབ་ནས། ལས་རླུང་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རིམ་པ་བཞིན་འགག་པའི་མགོ །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ནས་རྩོམ་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་བ་དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཐོབ་པ་ནས་དབུགས་སྟོང་
བརྒྱད་བརྒྱ་འགགས་པའི་བར་ནི་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་སྟེ། དེ་དག་གི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་གཟུགས་ཁྱད་པར་བ་ནི་མཚན་མ་དང་པོའོ། །དེ་ནས་ས་བཅུ་གཅིག་ལས་རེ་རེར་ཡང་དབུགས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་འགགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་གཟུགས་ཁྱད་པར་བ་ནི་མཚན་མ་བར་པའོ། །མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་སྐད་ཅིག་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྫོགས་པ་ས་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་

404 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

གཟུགས་ཀྱི་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་ལྟ་བུ་ནི་མཚན་མ་མཐའ་མའོ། །ཞེས་བྱ་བའོ།།
འདིར་མཚན་མ་ནི། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ལ་བྱའོ། །རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ཅེས་པ་ནས། མངོན་དུ་
གྱུར་པའོ་ཞེས་པའི་བར་ནི་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཞེས་སོགས་ལ། རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་ཨེ་ཝཾ་གྱི་དོན་ལ་འཆད་པ་ནི། ཟ་མ་ཏོག་གི་མིང་ཅན་གྱི་སྣོད་དང༌། དེའི་ནང་གི་རིན་ཆེན་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བས། སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་གསང་བའི་རྡོ་རྗེ་པདྨ་ལ་བྱའོ། །ད་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལམ་སྒོམ་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་དང༌། སྣོད་དུ་གྱུར་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་དང༌། ལམ་དེ་གཉིས་བསྒོམས་པས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་དངོས་གྲུབ་གཉིས་རྣམས་སུ་བསྡུས་ནས་འཆད་དོ།།
དེ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ཐོག་མར་དབང་ནས་ཡིན་ཀྱང༌། འདིར་བཤད་པའི་རིམ་
པས་ཐོག་མར་བསྒོམ་བྱའི་ལམ་གཉིས་འཆད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་དང་ཞེས་པ་ནས། སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ། འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བརྟགས་ནས་བསྒོམ་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དངོས་པོ་ལའང་དེར་ཤར་བ་གཅིག་དགོས་པས། རྫོགས་རིམ་གྱི་དེ་འདྲའི་སྐབས་སུ་ལྷའི་ཞལ་ཕྱག་དང༌། ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་སུ་རྟོག་པས་བཏགས་ནས་བསྒོམ་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ། ཞེས་རྟོག་པ་སྨོས་སོ།།
མངོན་པར་རྫོགས་པ་བྱང་ཆུབ་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་ཕུང་སོགས་
རྣམས་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པས་བྱང་ཆུབ་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱའོ། །སྐུ་བཞི་དང༌། ཞེས་སོགས་ནི། བཤད་བྱ་དགོད་པའོ། །དེ་འཆད་པ་ལ། སྐུ་བཞི་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྐུ་བཞི་ལ་གཞི་དུས་དང༌། འབྲས་དུས་གཉིས་ལས། གཞི་དུས་ཀྱི་སྐུ་བཞི་ནི། གནས་སྐབས་བཞི་སྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་བཞི་ལ་སྐུ་བཞི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཅིང༌། འབྲས་དུས་སུ། ཐིག་ལེ་བཞི་པོ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྐུ་བཞིར་འཇོག་གོ་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་དྲུག་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་སྒྲིབ་བཅས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་དང༌། འབྲས་དུས་སུ་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་ཁམས་དྲུག་གོ །བདེན་པ་བཅུ་གཉིས་ནི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་གཉིས་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 405

ལས། གཞི་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནི། མ་རིག་པ་སོགས་བཅུ་གཉིས་དང༌། རླུང་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ལ། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནི། མ་རིག་པ་འགགས་པ་སོགས་བཅུ་གཉིས་དང༌། འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་འགགས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་མ་རིག་པ་དང༌། ཞེས་སོགས་སྦྱར་བ་མིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགགས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ནི། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དབྱེ་བས་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། མདོར་ན་དགའ་
བ་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མངལ་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་དུས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བཅུ་དྲུག་ཕྱེད་ཕྱེད། ཅེས་པ་དགའ་བ་བཞི་པོ་རེ་རེའང་ཁམས་འབབ་པའི་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བས། སྐུའི་དགའ་བ། གསུང་གི་དགའ་བ། ཞེས་སོགས་བཞི་བཞིར་ཕྱེ་བའི་སྐབས་སུ་ཐིག་ལེ་འདོར་བའམ་འཛག་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། བཅུ་དྲུག་ཕྱེད་ཕྱེད་ཐིག་ལེ་འཛིན་པ་སྟེ་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་འཛག་པའི་དྲི་མ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་རྣམས་ནི་ཞིབ་པར་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།།
སྙིང་རྗེ་བཅུ་དྲུག་བཤད་པ་ནི། ལྔ་ཚན་གསུམ་རེ་རེ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་ཕུང་པོ་ལྔ་དབང་
པོ་ལྔ་དང་སྦྱར་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྙིང་རྗེ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ལྔ་ཚན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལྔ་དང༌། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ལྔ་དང༌། དམིགས་པ་མེད་པ་ལྔའོ། །དེ་ལ་ཞེས་སོགས་ནི་ལྔ་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་རིམ་བཞིན་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་དང་སྦྱར་བའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག །སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི། ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་དང༌། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཡེ་རྒྱ་དང༌། དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་ཕྱག་ཆེན་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བའོ། །ཞེས་འཆད་ཀྱང༌། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཡང་སྙིང་རྗེ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་པས་མི་འཐད་དོ།།
རང་ལུགས་ནི་ཐུན་མོང་གི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱེ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་སོགས་གསུམ་
ནི། རིམ་བཞིན་སྙིང་རྗེ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡིན་ཞིང་འདིར་ཡང༌། ལྔ་ཚན་གསུམ་རིམ་བཞིན་བདེ་བ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡིན་པས། དེ་ཙམ་ཞིག་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱས་

406 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པའོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ན་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་དང༌། ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་གཅིག་བར་ན་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆ་གཞན་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་བཅོ་ལྔ་པ་གནམ་སྟོང་རྫོགས་ནས་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་གཅིག་མ་ཞུགས་པའི་བར་ན། བཅུ་དྲུག་པའི་ཆ་གཞན་མེད་དེ། དེ་འདྲ་ཡོད་ན་ཟླ་བ་གཅིག་ལ་ཚེས་ཞག་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ།།
འོན་ཀྱང་ནང་གི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་བཅོ་ལྔ་པ་དང༌། ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དང་པོའ་བར་ ིན་ཆ་བཅུ་དྲུག་པ་དངོས་གནས་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང༌། དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་ནག་པོའ་ཆ་བཅོ་ལྔ་པ་ ིདང༌། དཀར་པོའ་ཚེས་གཅིག་གི་བར་ནའང༌། ཆ་བཅུ་དྲུག་པ་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་པས། ནང་ ིགི་དེ་མཚོན་བྱེད་དུ་ཕྱིའི་ལའང་ཆ་བཅུ་དྲུག་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། འདིར་སྟོང་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེའི་བཅུ་དྲུག་པ་ནི་ནང་གི་ཆ་བཅུ་དྲུག་པ་གཉིས་དང་རིམ་བཞིན་སྦྱར་ཞིང༌། ཕྱིའི་ཚེས་ཀྱི་ཆ་བཅུ་དྲུག་པ་གཉིས་སུ་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དག་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། འདི་དག་ཅེས་སོགས་སོ། །ལམ་དེ་སྒོམ་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་བསྐུར་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། སྦྱོར་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་པའི་བར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།།
དབང་ཐོབ་ནས་ལམ་རིམ་གཉིས་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་དངོས་གྲུབ་ནི། ལས་དང་ཞེས་
པ་ནས། སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་དངོས་གྲུབ་བོ། །ཞེས་པའི་དོན་འཛག་པའི་བདེ་བ་ཉིད། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། འདི་ནི་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཁམས་ཕྱིར་མི་འཛག་པར་སོང་བ་ན། ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ལ་གཉིས་ལས། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་པ་ནི་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པ། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་པ་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རིམ་པས། ཞེས་པ་ནས། མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་ནི་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བའོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་དང༌། དེའི་འཆད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། མཆོག་གི་དང་པོའ་ཞེས་ ི

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 407

པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་གོ་སླའོ། །མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །མདོར་བསྡུས་གཉིས་པའི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། །།ད་ནི་མདོར་བསྡུས་གསུམ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་བརྗོད་
པ་ནི། ད་ནི་འདིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མདོར་བསྡུས་དངོས་བཤད་པ་ལ། སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོ་དང༌། གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོའ་འབྲེལ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནས། དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་འཆད་པར་ ིབྱེད་ལ། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ། ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས། རྩ་རྒྱུད་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང༌། རྩ་རྒྱུད་ལས་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ལུང་བསྟན་ཞིང༌། ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་མཛད་ཚུལ་རྣམས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལས་རེ་ཤིག་རྩ་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོ་དང༌། གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོའ་འབྲེལ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་པོར་འཆད་པ་ལ། རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། ིཞེ་ན། ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ལ་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་ཞེས་པའི་དོན། སྔ་མ་དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་དང༌། ཕྱི་མ་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་གཉིས་འགལ་ཞེས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་འཆད་མོད་ཀྱང༌། རྒྱུད་དེ་གཉིས་སྔ་ཕྱི་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་ཅིང༌། སྐབས་སུ་མ་བབས་སོ།།
དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། སྟོན་པ་པོ་ལ་བཞག་པའི་སྔ་ཕྱི་རྩ་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་ཤཱཀྱ་
ཐུབ་པ་ནི་ཕྱི་མ་དང༌། དེ་སྤྲུལ་པ་པོ་ནི་སྔ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་འགལ་བར་རྩོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང༌། ཤཱཀྱ་ཐུབ་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོར་འབྲེལ་བ་ཕ་རོལ་པོས་ཁས་བླངས་ནས་རྒོལ་བ་ཡིན་པས། འདིར་དེ་འདྲའི་སྔ་ཕྱི་ལའང་མི་བྱའི་རྒྱུད་ཞུ་བ་པོ་ལ་བཞག་པའི་སྔ་ཕྱི། སྤྲུལ་པ་པོ་ཕྱག་རྡོར་སྔ་མ་དང༌། དེས་སྤྲུལ་པའི་ཟླ་བཟང་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། འདིའི་སྔ་ཕྱི་ནི་དེ་ཉིད་ལ་བྱ་ཞིང༌། དེ་ཡང་དོན་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང༌། ཕ་རོལ་པོས་ཕྱག་རྡོར་སྤྲུལ་པ་པོ་དང༌། ཟླ་བཟང་དེས་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པར་མ་ངེས་པར་རྩོད་པ་ཡིན་གྱི། དེས་ན་ཕྱག་རྡོར་རྒྱུད་ཞུ་བ་པོར་འཐད་པ་ཕ་རོལ་པོ་རང་ཡང་ཁས་ལེན་པས་རྩོད་དོན་མེད་དོ།།
དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་སྔ་ཕྱི་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པའི་རྩོད་པ་བྱུང་སྟེ། ཞེས་པ་ནི། སྔ་མ་དང་ཕྱི་
མར་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་མ་ཐོས་པའི་ཚིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པའོ། །རྩོད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་

408 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ན། རྒྱལ་པོ་ཟླ་བཟང་རྒྱུད་ཞུ་བ་པོར་མི་རིགས་ཏེ། ལྷ་མོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་མངལ་ནས་བྱུང་བའི་མངལ་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ནི། རྒྱུད་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་སྡུད་པ་པོ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་རིགས་ཀྱི། ཟླ་བ་བཟང་པོ་ནི་རྒྱུད་གཞན་གང་དུ་ཡང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོར་མ་ཐོས་ཤིང༌། རྒྱུད་ཀྱི་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོར་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན་པ་ཡང་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་ཡང་རྒྱུད་ཞུ་བ་པོར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་འདི་ལ། ཞེས་སོགས་སོ།།
གཉིས་པ་དེའི་ལན་ནི། འོ་ན་མངལ་སྐྱེས་ཡིན་པས་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་རྒྱུད་ཞུ་བ་པོར་
མི་རིགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའང་རྒྱུད་གསུང་བ་པོར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལྷ་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱི་མངལ་ནས་བྱུང་བའི་མངལ་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། གང་གི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་མངལ་ནས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མདོར་བསྟན་ཅིང༌། དེ་ནི་འོག་གི་མངལ་ནས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལས་ཕ་རོལ་པོས་མི་མཚུངས་པའི་ལན་སྨྲ་བའི་ཚུལ་ནི། ཡང་འགའ་ཞིག་གི་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མངལ་ནས་བྱུང་ཡང༌། དེའི་རྗེས་བདུད་བཅོམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་བརྙེས་པར་བྱས་ནས་གདོད་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་ཡིན་ལ། ཟླ་བཟང་གིས་མངལ་ནས་བྱུང་ནས། རྒྱུད་སྡུད་པའི་གོང་དུ་བདུད་བཅོམ་པ་མེད་པས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའོ།།
དེ་ཡང་ཕ་རོལ་པོའ་བསམ་ཚོད་ནི། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་བདུད་བཅོམ་པ་ནི་འཕགས་ ིཡུལ་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཡ་གྱལ་གྱི་བདུད་བཅོམ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དེ་གོང་དུ་བདུད་མ་བཅོམ་ལ། སངས་རྒྱས་པའང་དེའི་རྗེས་སུ་ཐོ་རངས་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་སྔར་ནས་སངས་རྒྱས་པ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་ལ། དེས་ན། བདུད་བཅོམ་པ་ནི། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བདག་པོའ་དམག་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདུད་བཅོམ་ ིཔ་ཉི་ཚེ་ལ་བཟུང་བའོ།།
དེ་དགག་པ་ནི། མི་མཚུངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། སྟོན་པས་བདུད་བཅོམ་ནས་སངས་རྒྱས་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 409

པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲས་པའི་ཚིག་ལས་ནི། བདུད་བཅོམ་པ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་སྟེ། དེས་ན་མི་མཚུངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ་རྟགས་རང་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། བསྒྲུབ་བྱ་གཞན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་མ་གྲུབ་པར་གཞན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ན། ཚིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་ཤིང༌། འོག་གི་འདིར་ཞེས་སོགས་དང་མ་འབྲེལ་ལོ། །བདུད་བཅོམ་པ་དང༌། དེའི་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ནི། འདིར་ནས་མི་བྱེད་དོའ་བར་ཏེ། དེ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། སངས་ ིརྒྱས་མ་ཡིན་པའི་བདུད་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་རིགས་གང་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།།
ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་དེ་ལྟར་མི་སྨྲའི། སངས་རྒྱས་ནས་བདུད་བཅོམ་པར་སྨྲའོ་ཞེ་ན། དང་པོར་
ནས་ཕྱིར་རོ་ཅེས་པའི་བར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་བདུད་འཇོམས་པའང་མི་རིགས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ན་སྒྲིབ་པ་མེད་པའམ་སྤངས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ད་གདོད་བདུད་འཇོམས་དགོས་ན། སྒྲིབ་པའང་གདོད་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་སྤང་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའོ།།
གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་པ་དང་བདུད་འཇོམས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། སངས་རྒྱས་པ་དང་བདུད་འཇོམས་པའི་བྱ་བ་ཅིག་ཅར་ཡང་མི་བྱེད་དེ། གང་གི་ཚེ་ད་དུང་བཅོམ་པར་བྱ་བའི་བདུད་ཡོད་པ་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། བདུད་ཡོད་ན་སེམས་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། ད་དུང་བཅོམ་དགོས་པའི་བདུད་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་སེམས་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་ཟིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སམ་བརྟག་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ལྷ་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱི་མངལ་ནས་འབྱུང་བའི་ཚེ། སངས་རྒྱས་ཟིན་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཕྱིར་ད་གདོད་སངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངལ་ནས་བྱུང་བའི་དུས་ཉིད་ནས་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསལ་ཞིང་རྫོགས་པའི་མཚན་དཔེ་དང་མངོན་ཤེས་དྲུག་

410 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ག་དང་ལྡན་ཞིང༌། སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་གཞན་སུའང་དེ་ལྟ་བུ་འཛམ་གླིང་ལས་ཀྱིས་འདིར་ཡང་མི་སྲིད་ན། གཞན་དུ་སྲིད་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ལས་ཀྱིས་འདིར། ཞེས་སོགས་སོ།།
འོ་ན་བདུད་འཇོམས་པའི་ཚུལ་ཁྱོད་རང་ཇི་ལྟར་འདོད་ཅེ་ན། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་
པའི་དུས་ཀྱི་ལྷའི་བུའི་དམག་ལྟ་བུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདུད་བཅོམ་པ་ཁོ་ན་བདུད་བཅོམ་པའི་དོན་དུ་ཁས་བླངས་ན། གོང་དུ་བཤད་པའི་བརྟག་པ་གསུམ་པོ་དེ་གང་རུང་ཞིག་ལས་ཁས་བླངས་པ་མེད་ཅིང༌། གསུམ་པོ་གང་ཡང་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། བདུད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དྲི་མའོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། འཁོར་བའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་སོ།།
འོ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདུད་འཇོམས་པ་ཁོ་ན་བདུད་འཇོམས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ན། གོང་གི་
བརྟག་པ་གསུམ་པོ་དེར་ཁ་ཚོན་ཆོད་ནས་བདུད་འཇོམས་ཚུལ་གཞན་བྱ་ས་མེད་ལ། སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་ལ་བདུད་དུ་བྱས་ནས་བདུད་འཇོམས་ཚུལ་གོང་གི་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་བྱ་ས་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་གི་གཉེན་པོའ་རྣམ་པ་དེ་སྐྱེ་བ་དང༌། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་འགག་པ་ནི་མཉམ་པས་མཉམ་པ་ ིསྟེ། དཔེར་ན་སྣང་བ་དང་མུན་པ་འབྱུང་བ་དང་འགག་པ་བཞིན་ནོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤང་བྱ་
སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་གང་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང༌། དེའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་ལ། སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་གང་ཞིག་འགགས་པ་དང༌། དེའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ནང་གི་བདུད་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་འགགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་ལ། སངས་རྒྱས་པ་དང་བདུད་བཅོམ་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ཞིང༌། ཚུལ་འདི་ནང་ལ་རུང་ཡང་ཕྱིའི་བདུད་ཁོ་ན་ལ་བྱས་ན་མི་རུང་སྟེ། སྲོད་ལ་ལྷའི་དམག་ཚོགས་ཀྱི་བདུད་འདུལ་བའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བདུད་འདུལ་བའི་དོན་དུ་བྱས་ན། དེའི་ཐོ་རངས་སངས་རྒྱས་པའི་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༦ ཤོག ༢༡༤ ཕྲེང་། ༢༠

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 411

མཛད་པ་བསྟན་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་བྱེད་དགོས་པས་སོ།།
གནས་ངན་ལེན་དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་པས། དེ་ལམ་ད་ལྟར་བ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་
མཉམ་དུ་འཇུག་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་གཞུང་དེའི་དོན་དུ་འཛིན་པ་ནི། སྣང་མུན་གྱི་དཔེ་ལ་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཞིང༌། སྤང་གཉེན་འབྱུང་བ་དང་འགག་པ་དུས་མཉམ་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པས་གནོད། སངས་རྒྱས་པའི་སེམས་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ལྟར་ཡང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས། སངས་རྒྱས་པའི་སེམས་གང་ཞིག་འོད་གསལ་བར་ཡོད་པའི་སེམས་དེ་ནི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་གློ་བུར་གྱི་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་སོ།།
དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སོ། །འོ་ན་བདུད་དེའི་གོང་དུ་བཅོམ་
ཟིན་ན། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདུད་བཅོམ་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཅེ་ན། འདིར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདུད་བཅོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གདུལ་བྱའི་ངོར་ཚུལ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པས་རྨི་ལམ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དོན་དང་1

བར་ཏེ། གདུལ་བྱའི་ངོར་ཚུལ་བསྟན་པ་ཙམ་མིན་པའི་དངོས་པོ་
ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྒྱས་པར་ལེའུ་ལྔ་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ།།
འོ་ན་སྔོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཟིན་ནས་སླར་ཡང་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་
ཅི་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་ནི། འདིར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཞེས་པ་ནས། སྲིད་པ་གསུམ་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ལ་དུ་མ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རེ་རེས་མཐའ་ཡས་པའི་སྤྲུལ་པ་བསྟན་པ་རྣམས་རྒྱུད་དུ་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་སྒྱུ་མའི་དཔེས་སྟོན་ལ། གཞན་རྣམས་གོ་སླའོ། །དེའི་ཕྱིར་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་སྔོན་
1 ཞོལ། ཤོག ༥༡ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༤༠ བ ༣ དོན་དམ་པར་ཏེ།

412 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

དུ་སངས་རྒྱས་ཟིན་པ་ལྷ་མོ་སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱི་སྲས་སུ་སྤྲུལ་ཞིང༌། ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཡང་ཟླ་བཟང་དུ་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། ཞེས་པ་ནས་ཟླ་བ་བཟང་པོར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ།།
དེ་ནས་ལན་བཏབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཟླ་བ་བཟང་པོ་འདི་གཉིས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དག་གིས་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོར་འབྲེལ་ལ། རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སྤྲུལ་པ་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་འདི་གཉིས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དག་གིས་སྟོན་པ་པོ་དང༌། གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོར་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྔ་མ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་སྡུད་པ་པོ་ཡིན་པ་དང༌། ཕྱི་མ་ཟླ་བཟང་སྡུད་པ་པོ་ཡིན་པ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྩོད་པ་འཇུག་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །འདིས་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སྤྲུལ་པ་པོ་དང་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོའ་གང་ཟག་ལོངས་སྐུ་མཚན་དཔེའི་རྣམ་པ་ཅན་གསལ་བར་ ིབཤད་དོ། །དེ་ལྟར་རྩོད་པ་སྤངས་ནས། ད་ནི་ཟླ་བ་བཟང་པོས་རྩ་རྒྱུད་སྟོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཚུལ་འཆད་དེ། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་ནས། གསོལ་བ་བཏབ་བོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ།།
སྟོན་པས་རྩ་རྒྱུད་གསུངས་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཞེས་པ་ནས། ཡང་དག་
པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །རྩ་རྒྱུད་དེ་ལས་བསྡུས་རྒྱུད་སྡུད་པ་པོ་དང༌། འགྲེལ་པ་བྱེད་པ་པོ་དང༌། རྒྱུད་སྟོན་ཅིང་འཆད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ལ། མ་འོངས་པའི་དུས་ཞེས་པ་ནས། ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་བསྡུས་རྒྱུད་བསྡུས་ཤིང༌། རྩ་རྒྱུད་བསྟན་ནས་དབང་བསྐུར་ཏེ། མི་རིགས་བཞིའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྡོ་རྗེའི་རིགས་གཅིག་ཏུ་རིགས་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དང༌། པད་དཀར་གྱིས་བསྡུས་རྒྱུད་ལ་འགྲེལ་པ་བྱེད་པ་དང། དེའི་ཕྱི་ནས་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་སོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་རྣམས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་བྱའོ།།
རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་ཇི་ལྟ་བུས་ལུང་བསྟན་ཅེ་ན། ལུང་བསྟན་གྱི་ཚིག་རྒྱས་པར་དྲངས་ནས་ལུང་བསྟན་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང༌། ཐུབ་པས་ཆོས་བསྟན་པའི་ལོ་འདི་ནས་ནི་དྲུག་བརྒྱའི་ལོས་བྲམ་ཟེའི་དྲང་སྲོང་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 413

རྣམས་ནི་སྨིན་པའི་དོན་དུ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་མི་བདག་གྲགས་པ་ནི་ཤམྦྷ་ལ་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུང་ལ། འདིའི་བཙུན་མོ་སྒྲོལ་མའི་སྤྲུལ་པ་ལྷ་མོ་ཆེན་མོར་འགྱུར་རོ། །སྲས་ནི་པད་དཀར་འཛིན་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་སྤྲུལ་པ་སྟེ། ཐུབ་པ་དག་གི་ཤཱཀྱའི་རིགས་རྒྱས་པ་གཽ་ཏ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བ་ཟླ་བཟང་ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའོ།།
དེ་ལ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པས་སྨྲ་མཁས་པ་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་
བ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ལས་ནི། རྡོ་རྗེའི་རིགས་དབང་བསྐུར་བའི་གདུལ་བྱ་མི་རིགས་བཞི་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེའི་རིགས་སུ་རིགས་གཅིག་པར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་ངེས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་ལ་རིགས་ལྡན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱིས། ཚངས་པའི་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་ལྡན་ཞེས་བརྗོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདིས། དྲང་སྲོང་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་ན། གཞན་ལ་ཐོས་པའི་དབང་གིས་འཆད་པའི་ཕྱིར་ན་འདི་ཀུན་མཁྱེན་མིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རྩོད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར། རྒྱུད་འདིར། རྒྱུད་གཞན་ལས་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་གིས་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་སེང་གེའི་ཁྲི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་གི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཆོས་བསྟན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང༌། ཚིག་གི་རྣམ་པ་གང་དང་གང་དག་གིས་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ནས། བདག་འདོད་ཅེས་པའི་བར་ན། འོག་ནས་མདོར་བསྡུས་བཞི་པར་རྒྱས་པར་འཆད་པ་དང༌། དོན་འདྲ་བས་འདིར་མ་བཤད་དོ།།
འོ་ན་སྙིང་པོའ་དོན་བསྡུས་པ་འདི། ཅེས་སྨོས་པ། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་དེ་གཞུང་ཚད་ཇི་ཙམ་ ིཞིག་བྱེད་ཅེ་ན། ཕྲེང་བ་འཛིན་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཚིགས་བཅད་རྐང་བཞི་པ་སུམ་ཅུ་ནི་ལྷག་པའི་ཕྱོགས་བརྒྱ་སྟེ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་གོ །དེ་ལ་ཕྲེང་བ་འཛིན་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་ནི། སྡེབ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལས། མ་ར་ཝཱ་ན་དག་ཝཱ་ར་དག་ཝཱ། བདུན་པ་གསུམ་གྱིས་ངལ་བསོ་ཕྲེང་བ་འཛིན་འགྱུར། གལ་ཏེ་རྐང་པ་སོ་སོ་ལ་མ་ར་ཝཱ། ན་ན་ཝཱ། ར་ར་ཝཱ། དེ་བཞིན་དུ་བདུན་པ་གསུམ་གྱི་ངལ་བསོ་བ་དེའི་ཚེ་ཕྲེང་བ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡི་གེ་ལྕི་བ་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༡༠ ཤོག ༡༡༥༧ ཕྲེང་། ༡༤

414 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

གསུམ་བསྒྲིགས་པ་ལ། མ་ཞེས་པའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་ལྕི་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་བ་གཅིག་བཅུག་པའི་གསུམ་བསྒྲིགས་ལ་ར་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱ་ཞིང༌། ཡང་བ་གསུམ་སྒྲིགས་ལ་ནི། ན་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱའོ།།
ངལ་བསོའ་ཡི་གེ་ལྕི་བ་ལ་ནི། ཝཱ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱ་ལ། དེས་ན་ཡི་གེ་ཉེར་གཅིག་རྐང་པ་ ིགཅིག་ལ་ཚང་བའི་རྐང་པ་དེ་ལ་ཡི་གེ་བདུན་ཚན་གསུམ་གྱི། བདུན་ཚན་དང་པོའ་ཡི་གེ་དང་པོ་ ིགསུམ། ལྕི་བ་གསུམ་བསྒྲིགས། དེའི་རྗེས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལྕི་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་བ་གཅིག་བཅུག་པ་ལ། དེའི་རྗེས་ཀྱི་ཡི་གེ་བདུན་པ་དེ་ངལ་བསོའ་ཡི་གེ་ལྕི་བ་ནི་མ་ར་ཝཱའོ། །ཡང་བདུན་ ིཚན་བར་པའི་ཡི་གེ་དང་པོ་གསུམ་ཡང་བ་གསུམ་བསྒྲིགས། དེའི་རྗེས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ཡང་ཡང་བ་གསུམ་བསྒྲིགས། དེའི་རྗེས་ཀྱི་ཡི་གེ་གཅིག་པོ་དེ་ངལ་བསོ་ལྕི་བ་ནི་ན་ན་ཝཱའོ། །བདུན་ཚན་ཐ་མའི་ཡི་གེ་དང་པོ་གསུམ་ལྕི་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་བ་གཅིག་བཅུག་པ། དེའི་རྗེས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ཡང་ལྕི་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་བ་གཅིག་བཅུག་པ། དེའི་རྗེས་ཀྱི་ཡི་གེ་གཅིག་ངལ་བསོ་ལྕི་བ་ནི་ར་ར་ཝཱའོ། །དེ་ལྟར་བསྡེབས་པའི་ཡི་གེ་ཉེར་གཅིག་པར་མཚུངས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལ་ཕྲེང་བ་འཛིན་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་ཞེས་བྱའོ།།
ཡི་གེ་ལྕི་ཡང་ནི། སྦྱར་བ་དག་གི་ཐོག་མ་དང༌། །ཚེག་དྲག་ཅན་དང་ཐིག་ལེ་
ཅན། །ཚིག་མཐའ་རིང་པོའ་ཡི་གེ་ནི། །ལྕི་བའི་ཡི་གེ་ཞེས་སུ་གྲགས། །ཞེས་སྒྲ་པ་དག་པ་འདོན་པ་ ིལྟར་རོ། །དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐུ་དང་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྐུ་སྟེ། པདྨའི་འདབ་མ་རྒྱས་པའི་སྤྱན། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཅིག་པོ་འདི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལ་མཚོན་ནས། པྲ་སྟ་རར་བཀོད་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། ལྕི་བ་ལ་རི་མོ་འཁྱོག་པོ་དང༌། ཡང་བ་ལ་དྲང་པོ་དང༌། ལྕི་བ་ངལ་བསོ་ལ་འཁྱོག་པོ་ཐིག་ལེ་ཅན་ནོ། །སརྦ་ཛྙཾ་ཛྙ་ན་ཀྵ་ཡཱཾ། ད་ན་ཀ་ར་ཝཱ་པུ་ཥཾ། པདྨ་པཏྟྲ་ཡ་ཏཱ་ཀྵཾ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྐང་པ་འདི་དང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ལྕི་ཡང་སྤེལ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བར་འདྲའོ། །དེ་ནས་པད་དཀར་རིམ་པས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གོ་སླ་ལ། ཟླ་བཟང་གི་སྔོན་དུ་འདས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཉི་མའི་འོད་ཅེས་པ་ཟླ་བཟང་གི་ཡབ་དེ་ནི་ཁྲོ་བོ་བགེགས་དགྲ་ཞེས་པ་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་སྟེ། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ནི་ཟླ་བཟང་ཁྱོད་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནས་གོང་གི་ལྷ་དབང་ཞེས་སོགས་རྒྱལ་པོ་བརྒྱད་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 415

རིམ་པས། འོག་གི་ས་སྙིང་སོགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲུལ་པར་རིམ་པས་ཏེ་གོ་རིམས་བཞིན་སྦྱར་རོ།།དེ་ནས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་སོགས་ཁྲོ་བོའ་སྤྲུལ་པ་བཅུ་དང༌། ཁྲོ་བོ་དེ་དག་གི་བར་བར་དུ་ ིབྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དབྱངས་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་གཉིས་ལས་གཞན་ས་སྙིང་སོགས་སྔར་བསྟན་པ་བཞིའི་སྤྲུལ་པ་བཅུ་གསུམ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་དེ་དག་རིམ་པ་ཡིས་རིགས་ལྡན་གྲགས་པའི་རིགས་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། རིགས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མར་གྲགས་པའི་རིགས་ལྡན་གྱི་རིགས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནས་རིགས་ལྡན་གཉིས་པ་པདྨ་དཀར་པོ་དང༌། གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་བཟང་པོ་རིགས་ལྡན་གསུམ་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་རིགས་ལྡན་བཞི་པ་ས་སྙིང་གི་སྤྲུལ་པ་རྣམ་རྒྱལ་ལོ། །དེ་ནས་རིགས་ལྡན་ལྔ་པ་རྨུགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ་དང༌། དྲུག་པ་སྒྲིབ་སེལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་ཕྱག་དམར་དང༌། བདུན་པ་ཁེངས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཁྱབ་འཇུག་སྦས་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནམ་སྙིང་གི་སྤྲུལ་པ་ཉི་མ་གྲགས་དང༌། དགུ་པ་བགེགས་དགྲའི་སྤྲུལ་པ་ཤིན་ཏུ་བཟང་དང༌། བཅུ་པ་ཕྱག་རྡོར་གྱི་སྤྲུལ་པ་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ་ཏེ། འདི་གཉིས་སུ་བགྲང་བ་ནི་ཉི་མ་རིགས་ལྡན་བཅུ་གཉིས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ།།
བཅུ་གཅིག་པ་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་རྒྱལ་དཀའ་དང༌། ས་སྙིང་གི་སྤྲུལ་པ་ཉི་
མ་རིགས་ལྡན་བཅུ་གཉིས་པ་དང༌། བཅུ་གསུམ་པ་རྨུགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་དང༌། བཅུ་བཞི་པ་སྒྲིབ་སེལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་ཟླ་བའི་འོད་དང༌། བཅོ་ལྔ་པ་ཁེངས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་མཐའ་
ཡས་དང་།1

བཅུ་དྲུག་པ་ནམ་སྙིང་གི་སྤྲུལ་པ་ས་སྐྱོང་དང༌། བཅུ་བདུན་པ་བགེགས་དགྲའི་སྤྲུལ་པ་
དཔལ་སྐྱོང་དང༌། བཅོ་བརྒྱད་པ་ཕྱག་རྡོར་གྱི་སྤྲུལ་པ་སེང་གེ་དང༌། བཅུ་དགུ་པ་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་རྣམ་པར་གནོན་པ་དང༌། ཉི་ཤ་པ་ས་སྙིང་གི་སྤྲུལ་པ་སྟོབས་པོ་ཆེ་དང༌། ཉེར་གཅིག་པ་རྨུགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་མ་འགགས་པ་དང༌། ཉེར་གཉིས་པ་སྒྲིབ་སེལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་མི་ཡི་སེང་གེ་དང༌། ཉེར་གསུམ་པ་མཁའ་སྙིང་གི་སྤྲུལ་པ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དང༌། ཉེར་བཞི་པ་ཕྱག་རྡོར་གྱི་སྤྲུལ་པ་མཐའ་ཡས་དང༌། ས་སྙིང་གི་སྤྲུལ་པ་རྣམ་རྒྱལ་ནི་རིགས་ལྡན་ཉེར་ལྔ་པ་སྟེ། དེ་ལ་དཔལ་སྐྱོང་སེང་གེ་གཅིག་ཏུ་བགྲང་བ་ནི་རིགས་ལྡན་ཁྲོ་བོ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་བཅུ་གསུམ་འོང་བར་བཤད་
1 ཞོལ། ཤོག ༥༣ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༤༢ བ ༥ མཐའ་ཡས་དང་ནི།

416 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པ་མ་ཚང་བས་མི་འཐད་ལ། སྤྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡང༌། གོང་དུ་བདག་གི་ཕྱི་ནས་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང༌། མདོར་བསྡུས་གཉིས་པར་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཁྲོ་བོའ་རྒྱལ་པོ་བཅུ་དང༌། སའི་སྙིང་པོ་ ིལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཏེ། གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཁྲོ་བོའ་རྒྱལ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བར་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཅུ་གསུམ་པོ་རྣམས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པས་གྲུབ་བོ། །ཞེས་ཆོས་རྗེ་དམ་པ་གསུང་ངོ་། །རིགས་ལྡན་ཉེར་ལྔ་པ་དེ་ནས་སླར་ཡང་རྣམ་རྒྱལ་དེའི་སྲས་སུ་གྲགས་པ་རིགས་ལྡན་དེ་ཉིད་གྱུར་པའི་མཚན་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་ལྡན་དྲག་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་སྨྲ་མཁས་པ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཞིང༌། རྟ་མཆོག་མཐའ་ཡས་པ་སྤྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཞེས་སོགས་གོ་སླའོ།།
རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ལུང་བསྟན་ཏོ་ཞེས་དོན་བསྡུ་བ་ནི། རྩ་བའི་རྒྱུད་
ལས་ནས་ལུང་བསྟན་ཏོའ་བར་རོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཇི་ལྟར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ ིམཛད་པའི་ཚུལ་འཆད་དེ། དེ་ལ་ཟླ་བཟང་གིས་རྩ་རྒྱུད་བསྟན་ཅིང༌། དེའི་ལོ་གཉིས་པ་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་བསྡུས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ནས་གཤེགས་སོའ་བར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལྷ་ ིདབང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཚུལ་ལ། དེ་ནས་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་བསྟན་ཏོའ་བར་གོ་སླའོ། །དེའི་རྗེས་ ིསུ་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པས་བསྡུས་རྒྱུད་བསྡུས་ཚུལ་ལ། དེ་ནས་ཞེས་པ་ནས་བོས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པས། ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པའི་དྲང་སྲོང་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ངེས་པ་སྟེར་བར་བཞེད་ནས་འཁོར་དུ་བོས་པར་བསྟན་ནོ།།
གནས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ངེས་པ་སྟེར་བར་བཞེད་ནས་བོས་ཞེ་ན། ཀ་ལཱ་པའི་གྲོང་གི་ཞེས་
པ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་དེར་ཞེས་པའི་བར་རོ། །འདིར་མ་ལ་ཡའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་དབུས་ན། ཟླ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གློ་བསླང་ཡོད་པ་དེའི་ཚད་ལ། ནང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་སྐུའི་རྩ་ཐིག་ནས་རྩ་ཐིག་གི་བར་ལ་ཁྲུ་བཞི་བརྒྱ་དང༌། ཕྱིའི་ཚད་རྩ་ཐིག་ནས་ཤར་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ཚུན་ཆོད་ལ་ཁྲུ་བཞི་བརྒྱ། དེ་བཞིན་དུ་ནུབ་མ་ལའང་བཞི་བརྒྱ་སྟེ་ཤར་ནུབ་བསྡོམས་པས་ཁྲུ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཡོད་ཅིང༌།

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 417

རྩ་ཐིག་ནས་རྩ་ཐིག་གི་བར་བསྣན་པས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱའོ། །དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདིར་ཡང་སྒོ་ནི་འཁོར་ལོའ་བརྒྱད་ཆ་ཡིན་པས། རྩ་ཐིག་ནས་རྩ་ཐིག་བར་ལ་སྒོ་ཚད་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒོ་ཚད་ ིརེ་ལ་ཁྲུ་ལྔ་བཅུ་རེར་འགྱུར་རོ།།
དེ་ཡང་རྒྱུད་འདིར། ཕྱིར་ཟླ་བའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་དང༌། ནང་དུ་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་གིས་དག་
པའི་དབང་གིས་ཐིག་སྐུད་ནི་ཆ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་པར་གསུངས་པས། ཚངས་ཐིག་ནི་རྩ་ཐིག་ནས་ཕྱིར་ཤར་དུ་ཆ་ཆེན་བཞི་དང༌། ནུབ་ཏུ་ཆ་ཆེན་བཞི་ལས་དེ་ཕན་དུ་མི་འགྲོའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་མ་ལ་ཡའི་གཞལ་ཡས་ཁང་འདི་ལ་ཤར་དུ་རྩ་ཐིག་ནས་སྒོའ་སྒོ་ཁྱུད། འགྲམ་ལོགས་ནས་ཟད་མཚམས་ ིབར་ལ་ཆ་ཆེན་གཉིས་ཡིན་པས་ཁྲུ་བརྒྱ། དེ་ནས་ཚངས་ཐིག་ཟད་མཚམས་བར་ལ་ཆ་ཆེན་གཉིས་ཁྲུ་བརྒྱ། དེ་ནས་སའི་ཁོར་ཡུག་དང༌ཕྱིའི་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་ཞེང་ཚད་ལ་ཆ་ཆེན་ཕྱེད་ཕྱེད་དེ་དྲིལ་བས་གཅིག །དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་ཆུ་མེ་རླུང་གསུམ་གྱི་ཁོར་ཡུག་ལ་ཆ་ཆེན་རེ་རེ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཁོར་ཡུག་ལྔ་པོ་ལ་ཆ་ཆེན་བཞི་ཁྲུ་ཉིས་བརྒྱ་ཡོད་པས། རྩ་ཐིག་ནས་རྡོ་ཕྲེང་བར་ལ་བཞི་བརྒྱར་འགྱུར་ལ། དབང་ལེར། ཀ་བའི་སྟེང་དུ་རྟ་བབས་ནི་སྒོ་ལས་སུམ་འགྱུར་རོ།1

།ཞེས་གསུངས་པས། རྟ་
བབས་དཔངས་སྒོ་ཚད་གསུམ་ཡིན་ལ། གཞལ་ཡས་ཁང་བསླང་བ་དང༌། བྲིས་པ་ལ་རྟ་བབས་བསླང་མ་བསླང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང༌། ཁོར་ཡུག་གི་ཟླུམ་ཐིག་གང་ནས་འོང་བ་ལ་ཁྱད་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་བྲི་བྱ་ལ་སའི་ཁོར་ཡུག་གི་ཟླུམ་ཐིག་ནང་མ་ནི། རྟ་བབས་ཀྱི་སྒོ་ཚད་གཉིས་སོང་བའི་མཚམས་སུ་འོང་དགོས་ཏེ། བྲི་བྱ་ལ་དེ་ལྟར་མི་འོང་བར། རྟ་བབས་ཀྱི་རྩེ་མོ་ཟད་མཚམས་ནས་འོང་ན། བསླང་བ་ལའང༌རྟ་བབས་ས་ལ་བསྙལ་ན་རྩེ་མོ་གང་དུ་སླེབ་འོང་བའི་མཚམས་ནས་འོང་དགོས་པས། མ་ལ་ཡའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྩ་ཐིག་ནས་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་བར་ལ་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་ལྔ་བརྒྱ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འདིར་ཁྲུ་བཞི་བརྒྱ་རེར་གསུངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ།།
དེར་མ་ཟད་རྟ་བབས་དང་ཐིག་སྐུད་ཀྱི་ཚད་འདི་ལྟར་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྲི་
བྱ་ལའང༌། ཚངས་ཐིག་ཡང་ན་ཟླུམ་ཐིག་ཐོག་མ་དང་ཕྲད་མཚམས་དང་ཡང་ན་ཟླུམ་ཐིག་འགའ་ཞིག་འདས་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེར་མི་འགྲོ་བར་སྐབས་སུ་འཇོག་ན། ཚངས་ཐིག་ཟད་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༩༦༡ ཕྲེང་། ༡༤

418 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

མཚམས་རང་ནས་ཟླུམ་ཐིག་འོང་དགོས་ཀྱི། ཚངས་ཐིག་དང་ཟླུམ་ཐིག་མ་ཕྲད་པའི་བར་སྐབས་སུ་ཐིག་གང་གིས་ཀྱང་མ་ནོན་པའི་ས་སྟོང་སྒོ་ཚད་གཅིག་འོང་དོན་མེད་ལ། ཐིག་སྐུད་ཆ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་པ་ཡིན་པས་རྟ་བབས་ཀྱི་སྒོ་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཨ་བྷྱཱ་ཀ་རས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ཐིག་གི་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ ིཟླུམ་ཐིག་ནང་མ་རྟ་བབས་ཀྱི་སྒོ་ཚད་གཉིས་སོང་བའི་མཚམས་ནས་བསྐོར་བར་བཤད་པ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ།།
ཁ་ཅིག །དབང་ལེའི་དགོངས་པར་བྱས་ནས་ཟླུམ་ཐིག་རྟ་བབས་ཀྱི་རྩེ་མོ་ཟད་མཚམས་
ནས་བསྐོར་ཞིང༌། དེ་ལྟ་ན་འདིར་མ་ལ་ཡའི་ཚལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཚད་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེས་པའི་འགལ་སྤོང་དུ། བསླང་བ་དང་བྲི་བྱའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། རྟ་བབས་བསླང་མ་བསླང་གིས་ཁོར་ཡུག་གི་ཟླུམ་པོ་ཕྱི་ནང་དུ་ཆུག་པ་ལ་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་རྩ་རྒྱུད་དང་བསྡུས་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའང་མི་འཐད་དེ། འོག་ཏུ་དབང་ལེར་ཡང༌། རྩ་རྒྱུད་དྲངས་ནས་དེའི་ལུགས་བཞིན་དུ་ཐིག་གདབ་ཚུལ་བྱས་ཤིང༌། བསྡུས་རྒྱུད་དུའང་ཐིག་སྐུད་ཆ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་པར་བཤད་པས་སོ།།འོ་ན་དབང་ལེར། འདིར་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྟ་བབས་ཀྱི་མཐར་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁ་དོག་སེར་པོ་སྟེ།1

ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དང༌ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཧར་མི་ནི་བུམ་
གདན་ཡིན་ཞིང༌། བུམ་པ་དེ་ནི་རྟ་བབས་ཀྱི་ཏོག་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་རྟ་བབས་ཀྱི་ཡན་ལག་གམ་རྒྱན་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། རྟ་བབས་ཀྱི་སྣམ་བུ་དངོས་མ་ཡིན་ལ། རྟ་བབས་ཀྱི་སྣམ་བུ་དངོས་ཀྱི་མཐའ་དང༌། རྟ་བབས་བང་རིམ་གསུམ་པའི་མཐའ་ལས། ཕྱིར་སའི་ཁོར་ཡུག་གི་ཕྱི་ཐིག་ད་དུང་འགྲོ་དགོས་པས་དེའི་ཕྱིར། རྟ་བབས་ཀྱི་མཐར་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། རྟ་བབས་ཟད་མཚམས་ནས་སའི་ནང་ཐིག་བསྐོར་བའི་དོན་མིན་ལ། བྲི་བྱ་ལ་རྟ་བབས་ཀྱི་ཧར་མི་ལས་ཆ་ཕྲན་གཅིག་དང༌། བུམ་པ་ཆ་ཕྲན་གཉིས་ཆུའི་ཁོར་ཡུག་གི་སྟེང་དུ་འོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆ་ཕྲན་དྲུག་ལ་སྒོ་ཚད་ཡིན་པས། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར། བུམ་པའི་རྩེ་མོས་ཆུའི་ཁོར་ཡུག་གི་ཕྱེད་བར་དུ་ནོན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟ་བབས་སྒོ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༧༥༩ ཕྲེང་། ༩

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 419

ཚད་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ནི་རྟ་བབས་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།།
དེའི་འོག་ཏུ་དུས་གང་གི་ཚེ་དྲང་སྲོང་རྣམས་ལ་ངེས་པ་བྱིན་པ་དང༌། ངེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་
བྱིན་པ་དང༌། ངེས་པ་དེ་ཉིད་རང་གི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང་འགལ་བར་མཐོང་བས་བརྒྱལ་ཞིང་དང་དུ་མ་བླངས་པ་དང༌། དེ་ལ་རྒྱལ་པོས་བཀའི་ཆད་ལས་ཀྱིས་ཚར་བཅད་པ་དང༌། དེ་ལ་སླར་ཡང་དད་པར་གྱུར་པ་ན་རྗེས་སུ་བཟུངས་པ་དང༌། དེ་ནས་དྲང་སྲོང་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པས་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་སོགས་དང་བཅས་པའི་མཎྜལ་སོགས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་དབང་བསྐུར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་ཞིང༌། རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་སྟོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་བར་ནི། དབོའ་ཟླ་བ་ལ་ཞེས་པ་ནས། བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ།། ིདེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་བསྡུས་རྒྱུད་ཕྲེང་འཛིན་གྱི་སྡེབ་སྦྱོར་གྱིས་བསྡུས་
པ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་པ་ནས། མཛོད་ཅེས་པའི་བར་རོ། །དེའང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྒྲ་བཟང་པོ་སྨྲ་བ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་བཟང་པོ་ལ་ཞེན་པ་སྤང་པའི་སླད་དུ་དོན་ལ་གཙོ་བོར་རྟོན་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཁ་ཅིག་ཏུ། སི་ར་ཞེས་པ་ལ་ཤཱི་ར་ཞེས་པའམ། ཡ་མ་ཅེས་པ་ལ་ཛ་མ་ཅེས་པ་ལྟ་བུ། སཾ་ཀྲྀ་ཏ་ལ་གཞན་ཟུར་ཆག་གི་སྒྲ་དང༌། ཐུར་སེལ་གྱིས་ནི་འོག་ཏུ་འདྲེན་ཏེ། ཞེས་པར་འདྲེན་ནོ། །ཞེས་རྫོགས་ཚིག་འཐོབ་པས། ན་ཡ་ཏི། ཞེས་འཐོབ་པ་ལ། ནཻ་ཏི་ཞེས་ལྷག་མ་ཅན་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་ངལ་བསོ་བའི་གཅོད་མཚམས་ཉམས་པ་དང༌། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཟླ་བཟང་ཞེས་པ་ལ། སུ་ཙན་ཏྟྲཿ ཞེས་དང་པོའ་རྣམ་དབྱེ་ཐོབ་པ་ལ། སུ་ཙནྟྲ་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་ཚིག་དང༌། རྒྱུ་མ་སྤྲིན་ཏེ། ཞེས་ ིཔའི་རྒྱུ་མ་ལ་ཨནྠཾ་ཞེས་ཐོབ་པ་ལ། ཨནྠ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་བྱས་པ་ན། ཨཾ་ཕྱིས་པ་ལྟ་བུར། ཁ་ཅིག་ཏུ་དབྱངས་བཞག་པར་འོས་པ་ཕྱིས་པ་དང༌། རྩ་ནི་ཟུང་དག་ངེས་པར་འཇོམས་ཞེས་པའི་འཇོམས་པ་ལ། གྷཱིནྟ་ཞེས་ཐོབ་པ་ལ། ཧནྟི་ཞེས་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གསལ་བྱེད་བཞག་པར་འོས་པ་ཕྱིས་པ་དང༌། ཚིགས་བཅད་ཁ་ཅིག་ཏུ་སའི་མིང༌། མ་ཧཱི་ཞེས་རིང་པོ་འཐོབ་པ་ལ། མ་ཧི་ཞེས་ཐུང་ངུར་བྱས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཐུང་ངུ་ལ་ཡང་རིང་པོར་བྱས་པ་དང༌། ས་ལས་དྲི། ཆུ་ལས་གཟུགས། ཞེས་ཐོབ་

420 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པ་ལ། ས་ལ་དྲི། ཆུ་ལ་གཟུགས་ཞེས་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ། ཁ་ཅིག་ཏུ་རྣམ་དབྱེ་ལྔ་པའི་དོན་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་ཚིག་ཐོབ་པ་ལ་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་གནས་གཞིའི་ཚིག་སྦྱར་བ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ། འབུལ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། བླ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་རབ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་དོན་ལ་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་འབྲེལ་བའི་ཚིག་སྦྱར་བ་དང༌། ཁ་ཅིག་ཏུ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཚིག་ཐོབ་པ་ཅན་གྱི་བྱིངས་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅན་གྱི་ཚིག་དང༌། བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཚིག་ཐོབ་པ་ཅན་ལ་གཞན་གྱི་ཚིག་ཅན་སྦྱར་བ། དཔེར་ན་འཚེད་པ་ལྟ་བུ་རང་གཞན་གང་གིས་འཚེད་མ་ངེས་པར་ཐུན་མོང་དུ་སྟོན་ན། འཚེད་པའི་བྱིངས་ལ་ཙ་ལ་ཏེ་སྦྱར་ནས་སྟོན་ལ། གཞན་གྱིས་འཚེད་པ་ཞིག་སྟོན་ན་སི་སྦྱར་ནས། པ་ཙ་སི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། བདག་ཉིད་ཀྱིས་འཚེད་པ་ཞིག་སྟོན་ན་ཨད་མ་ནཻའི་ཚིག་ཨེ་སྦྱར་ནས། པ་ཙེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འཐོབ་པ་ལ། རང་གིས་འཚེད་པ་ལ་པ་ཙ་སི། གཞན་གྱིས་འཚེད་པ་ལ་བཙོ་ཞེས་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་དང༌། ཁ་ཅིག་ཏུ་གཅིག་གི་ཚིག་ལ་མང་པོའ་ཚིག་སྦྱར་བ་བཙུན་མོ་གཅིག་ལ་བཙུན་མོ་རྣམས་ཞེས་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་དང༌། མང་ ིཔོའ་ཚིག་ལ་གཅིག་གི་ཚིག་ཤིང་གི་ཚོགས་པ་ལ་ཤིང་ཞེས་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་དང༌། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ ིཁ་ཅིག་ཏུ་ཕོའ་རྟགས་ལ་མ་ནིང་གི་རྟགས་དང༌། མ་ནིང་གི་རྟགས་ལ་ཕོའི་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ། དཔེར་ ིན། ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ལ། ཕོ་སྟོན་ན། རྟགས་ཨེ་སྦྱར་ནས་སརྦེ། ཞེས་པ་དང༌། མོ་སྟོན་ན། ཨ་སྦྱར་ནས་སརྦཱ་ཅེས་དང༌། མ་ནིང་སྟོན་ན་རྟགས་ཨཾ་སྦྱར་ནས་སརྦཾ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་པ་ལ་ཕོ་སྟོན་ན་སརྦཾ་མ་ནིང་སྟོན་པ་ལ་སརྦེ་ཞེས་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་དང༌། ཁ་ཅིག་ཏུ་རྐན་ལས་བྱུང་བ་ཤ་ཡིག་ལ་སོ་ལས་བྱུང་བ་ས་ཡིག་ཏུ་བྱས་པ་ཤ་ར་ལ་ས་ར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། ཡང་དེ་ལས་སྤྱི་བོ་ལས་བྱུང་བ་ས་ཏ་ལ་ཥ་ཊར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། ཁ་ཅིག་ཏུ་སྤྱི་བོ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོ་དང་རྐན་ལས་བྱུང་བར་བྱས་པ་ཥ་ཊ་ལ་ས་ཊར་བྱས་པ་དང༌། ཤ་ཊར་ཞེས་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་སོ་ལས་བྱུང་བ། ས་ལ་རྐན་ལས་བྱུང་བ་ཤ་ཡིག་ཏུ་བྱས་ནས་སཾ་བྷ་ར་ལ་ཤཾ་བྷ་ར་ཞེས་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་དང༌། དེ་ཉིད་ལ་སྤྱི་བོ་ལས་བྱུང་བར་བྱས་པ། ས་ཏ་ར་ཥ་ཌར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་གཙུག་ལག་དང་མི་མཐུན་པ་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོའ་མན་ངག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དཔེ་བརྗོད་པ་འདི་དག་ ིཆོས་རྗེ་དམ་པའི་བཞེད་པ་ཉིད་བྲིས་པ་སྟེ་བརྟག་པར་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་སྣང་ངོ༌། །བསྡུས་རྒྱུད་ལྟར་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 421

རྩ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་བསྟན་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནས། རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ལྟར་འགྲེལ་པ་མཁན་པོས་ཀྱང༌། སྒྲ་བཟང་པོ་སོགས་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ། སྒྲ་ཟུར་ཆག་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་པ་ནས་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་སོགས་སོ། །མདོར་བསྡུས་གསུམ་པའི་དཀའ་བའི་གནས་བཤད་པའོ།།
ད་ནི་མདོར་བསྡུས་པ་བཞི་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྔར་བཤད་པའི་མདོར་བསྡུས་
གསུམ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ལ་མདོར་བསྡུས་བཞི་པ་འདིས། རྒྱུད་ཀྱི་གླེང་གཞིའི་དོགས་གཅོད་དང༌། བསྡུས་པའི་དོན་གཙོ་བོར་འཆད་ཅིང༌། མདོར་བསྡུས་ལྔ་པས་གླེང་གཞིའི་ཚིག་དོན་དང༌། རྒྱུད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་བསྡུ་བ་ལ་སོགས་འཆད་ལ། མདོར་བསྡུས་དྲུག་པས། རྒྱུད་ཞུ་བ་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཉིད་འཆད་པས། མདོར་བསྡུས་གསུམ་པོ་འདི་རྒྱུད་ལེའུ་ལྔའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ལེའུ་སོ་སོའ་དོན་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།། ིདེ་ལ་ད་ནི། ཞེས་པ་ནས། རྒྱས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་བར། མདོར་བསྡུས་པ་འདི་ཉིད་
བཤད་པར་དམ་བཅའོ། །འདིར་ཞེས་པ་ནས། ཉོན་ཅིག་ཅེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། བསྡུས་རྒྱུད་སྡུད་པ་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱིས་རྒྱུད་སྟོན་པར། ཞུ་བ་པོ་ལ་སྐབས་ཕྱེ་ཞིང་སྟོན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་ཉན་པར་བསྐུལ་བ་འཆད་དེ། དེ་ལ་བཞུགས་པ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གནས་དང༌། ཕྱག་བྱས་པ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཁོར་དང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ངོ་བོ་དང༌། ཉི་མའི་ཤིང་རྟས་གསོལ་བཏབ་པ། ཞེས་པས་ཞུ་བ་པོའ་ཁྱད་པར་དང༌། མིའི་དབང་ ིཔོ་གྲགས་པས། ཞེས་པས་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་ཏེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྔ་བཤད་ལ། བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཞུས་པ་ལ་ལེགས་སོ་གནང་ཞིང་སྟོན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །དེ་ནས་ཉོན་ཅིག་ཅེས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལེགས་པར་ཉན་པར་བསྐུལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཞེས་པ་ནས། གསུངས་པ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གླེང་གཞིའི་ཚིག་གིས་མཚམས་1

སྦྱར་བའོ། །ཐམས་ཅད་
1 ཞོལ། ཤོག ༥༨ བ ༡ ཚིག་གིས་འཚམས་སྦྱར་བའོ།། ཞོལ་འཚམས་འབྱུང་།

422 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཅེས་སོགས་ནི་བཤད་པར་བྱ་བ་གླེང་གཞིའི་ཚིག་དགོད་པའོ།།
དེ་འཆད་པ་ལ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདིར། ཞེས་པ་ནས། བསྡུ་བ་མཛོད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས།
གླེང་གཞིའི་བསྡུས་དོན་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་པ་ལྷ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་བཏུད་ལ་ཞེས་པ་ནི། པ་མར་ལ་དྲངས་ནས་བཏུད་པ་ལ། ཞེས་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྲི་ལ་བཞུགས་པ། ཞེས་གོང་དུ་དྲངས་ནས་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ནི་གོ་སླའོ། །མདོར་བསྡུས་བཞི་པ་སོགས་གསུམ་དོན་གྱི་ཆ་ནས་ལེའུ་ལྔ་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཀྱང༌། གཞུང་ལེའུ་དང་པོ་དང་ཚན་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པ་ལ་དགོངས་ནས། མདོར་བསྡུས་འདི་དག་གི་གནས་པ་རྣམས་ལེའུ་དང་པོར་གནས་པར་བགྲངས་སོ།།
དེའི་རྗེས་སུ་གླེང་གཞིའི་ཚིག་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་འཆད་དེ། དེ་ཡང་འདིར། བརྗོད་པར་
འོས་པའི་ཚིག་ཨེ་ཝཾ་མ་སྨོས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང༌། དངོས་སུ་སྨོས་པ་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོའ་མཚན་ ིགྱི་ཁྱད་པར་ལྔ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ལ་ཟློས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་དང༌། གཉིས་པ་ནི། འདིར་འགའ་ཞིག་ལ་ཞེས་པ་ནི། ངེས་པར་གྲོལ་བའོ་ཞེས་པའི་བར་ཡིན་ལ། དེ་ནས་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོ་དང༌། སྡུད་པ་པོ་གཞན་ལས་ཁྱད་འཕགས་པར་སྟོན་པ་ནི། དེས་ན་ཁྱབ་འཇུག་དང་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་གཞན་དོན་ཅི་ཞིག་གམ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ནི། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བའོ།།དེ་ལ་རྩོད་པ་དང་པོ་སྤང་བ་ལ་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་ནས་འབྱུང་
བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། རྒྱུད་འདི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་རྒྱས་བསྡུས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ། བཞུགས་པའི་གནས་སྟོན་པའི་ཨེ་ཝཾ་གྱི་ཚིག་ཡོད་ལ། འདིར་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་ཏེ། བཞུགས་པའི་གནས་སྟོན་པའི་ཨེ་ཝཾ་གྱི་ཚིག་མེད་པར་རྩོད་པ་ཡིན་གྱི་རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའ་བྷ་ག་ལ་ཞུགས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བཞུགས་པའི་གནས་སྟོན་པའི་ ིཚིག་ཏུ་བྱས་ནས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྩོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
དེའི་ལན་ལ། ཨེ་ཝཾ་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཁོ་ན་ངེས་བཟུང་དུ་སྨོས་མི་དགོས་
པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང༌། སྨོས་དགོས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དང་སྨོས་མི་དགོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་དང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལ་ཡང་བཞུགས་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 423

པའི་གནས་སྟོན་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཤིང་རྒྱུད་ཞུ་བ་པོ་ཡང་རིགས་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་དང༌། ཨེ་ཝཾ་གྱིས་མཚོན་པའི་དོན་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་དང༌། རྒྱུད་གཞན་དུ་གསུངས་པའི་ཨེ་ཝཾ་གྱི་ངེས་དོན་བཤད་པ་དང༌། དེ་ཉིད་བླ་མའི་མན་ངག་ལས་ཡིད་ཆེས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བར་བསྟན་པ་དང༌། ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པར་བཤད་པ་དང༌། རྒྱུད་གཞན་ལས་བསྟན་པའི་ཨེ་ཝཾ་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་འདིའི་གླེང་གཞིའི་ཚིག་གི་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཚུལ་དང༌། དེའི་ཕྱིར་ཚིག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྨད་པར་མི་བྱ་བའི་དོན་བསྡུ་དང་བཅས་པ་སྟེ། བསྡུས་པའི་དོན་བཅུས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ལན་བརྗོད་པ་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་འདིར་ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་དམ་བཅའ་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ན། ཨེ་ཝཾ་ཞེས་པའི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཚིག་ཁོ་ནས་བཞུགས་པའི་གནས་བསྟན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཆོས་སྟོན་པ་པོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་དོན་ལ་གཙོ་བོར་རྟོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྐད་དང་མཐུན་པར་སྐད་སྣ་ཚོགས་པས་ཆོས་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང༌། སྡུད་པར་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྐད་ལེགས་སྦྱར་ལས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་སྡུད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དང་ཅེས་པ་ནི་འདི་གཉིས་གང་རུང་རེས་ཀྱང་དམ་བཅའ་བ་དེ་ཉིད་འགྲུབ་པའི་རྟགས་རྣམ་གྲངས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་དམ་བཅའ་དེ་ལས་བཟློག་པ་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པ་ནི། འདིར་གལ་ཏེ་ཅེས་པ་
ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུས་དུ་མར་གདུལ་བྱ་རིགས་ཐ་དད་དུ་མ་ལ་བསྟན་མི་ནུས་པར་ཐལ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཁོ་ནས་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྡུད་པ་པོས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྐད་དང་མཐུན་པར་བསྡུ་མི་ནུས་པར་ཐལ། སྐད་ཉི་ཚེ་བ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཁོ་ནས་བསྡུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་གསུང་ཉི་ཚེ་བ་དེ་ཁོ་ནར་ངེས་ནས་རང་རང་དང་མཐུན་པར་ཆོས་མི་སྟོན་ན། སྐུ་ཡང་ཉི་ཚེ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས། ཅིག་ཅར་ཞིང་མཐའ་ཡས་པར་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སྐུ་དང་གསུང་གི་རྣམ་པས་དོན་མཛད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་

424 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པ་ནི་འདིར་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་རོ།།
གསུམ་པ་ལེགས་སྦྱར་ཁོ་ནས་བསྟན་མི་དགོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་ཡང་བཤད་པ་ནི་
འདིར་ཞེས་པ་ནས། དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཅེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པའི་གསུང་ལེགས་སྦྱར་ཁོ་ནར་ངེས་ན། སྐུ་ཡང་ལྷའི་གཟུགས་གཅིག་པུར་ངེས་དགོས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལྷའི་སྐུ་གཟུགས་གཅིག་པུར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་པོ་སངས་རྒྱས་དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཞུ་བ་པོ་དགེ་འདུན་རྣམས་རྣམ་པ་ཉི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ནས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་དེའི་དོན་བསྡུ་བའོ།།དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡུལ་སོ་སོར་གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ལ་དོན་གཅིག་ཉིད་སྐད་
རིགས་སོ་སོས་བསྟན་པ་མདོ་སྡེ་ལས་འབྱུང་བའི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། འདིར་དང་པོར་ཞེས་པ་ནས་ཆོས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་པ་གསུམ་པའི་བར་ཏེ། སྐད་རིགས་གསུམ་པ་དེའི་དོན་ནི་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན། འདི་ལྟར་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་སྐད་དང་པོ་དེའི་དོན་ནི་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། སྐད་གཞན་གཉིས་ད་ལྟ་བསྒྱུར་རྒྱུ་མེད་ཀྱང༌། སྔ་མའི་འགྲོས་ཀྱིས་དོན་འདིར་གསལ་ལོ་ཞེས་བླ་མ་སྔ་མ་དག་གསུང་ངོ༌། །དེ་ལྟར་ན་ནས་མ་ཡིན་ནོའ་བར་ནི་དཔེ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་བཞི་པ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་ ིརྣམས་ལ་ཡང་བཞུགས་པའི་གནས་སྟོན་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེས་ན་སྡུད་པར་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས། མན་ངག་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་སྟོན་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དགེ་འདུན་ཚད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ།།
དེ་ནས་ལྔ་པ་ཨེ་ཝཾ་གྱིས་མཚོན་པའི་དོན་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་ནི། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་ཁྱབ་འཇུག་དང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ལྷའི་གཟུགས་ཉི་ཚེ་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 425

བའི་སྐུ་དང༌། ལེགས་སྦྱར་གྱི་གསུང་ཉི་ཚེ་བར་ངེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་གདུལ་བྱ་དང་མཐུན་པར་སྐུ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་གསུང་སྣ་ཚོགས་པས་ཆོས་སྟོན་ཅིང༌། སྡུད་པར་བྱེད་པ་པོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྡུད་པ་ཡིན་པས་བཞུགས་པའི་གནས་སྟོན་པ་ན་ཡང༌། ཨེ་ཝཾ་གཅིག་པུ་མ་ཡིན་པར། མིང་སྣ་ཚོགས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ།།
འོ་ན་ཨེ་ཝཾ་གྱིས་མཚོན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་མིང་སྣ་ཚོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུས་བསྟན་ཞེ་ན།
སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལ། ཞེས་པ་ནས། སྨིན་པར་བྱ་བའི་སླད་དུའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དོན་གཅིག་མིང་དུ་མས་གོ་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་སྔོན་དུ་སྨོས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། ཨེའི་མཚོན་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང༌། ཝཾ་ཡིག་གིས་མཚོན་དོན་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང༌། གཉིས་ཀའི་མཚོན་དོན་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣལ་ ིའབྱོར་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང༌། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་དང་བཅས་པ་འཆད་དོ། །འདིར་གསང་བ་གཉིས་སྨོས་པའི་སྔ་མའི་སྐད་དོད་ལ་ར་ཧ་སྱ་ཕྱི་མའི་སྐད་དོད་མ་གུ་ཧྱ། ཞེས་པ་ཡོད་པས་སྔ་མ་གསང་ཆེན། ཕྱི་མ་གསང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་བ་ཉིད་ལེགས་སོ།།
དེའི་འོག་ཏུ་དྲུག་པ་རྒྱུད་གཞན་དུ་ཨེ་ཝཾ་གྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ངེས་དོན་བཤད་པ་ནི། དཔལ་
ལྡན་འདུས་པ་ལ་སོགས་པར་ལྷའི་སྐད་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་བསྟན་པ་ནི། ཨེ་ཝཾ་ཅེས་སོགས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་གླེང་གཞིའི་ཐོག་མར་ཨེ་ཝཾ་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་པོ་འདི་དབྱི་བར་མི་འདོད་དོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པས་ཀྱང་སྒྲ་དེས་གསུངས་ཤིང༌། སྡུད་པ་པོས་ཀྱང་སྒྲ་དེས་ཐོས་ནས་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ཡི་གེ་གཉིས་པོ་འདི་སོགས་སོ། །འོ་ན་ཨེ་ཝཾ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་པོ་འདི་སྒྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་བྱས་ནས་ངེས་པའི་དོན་གང་མཚོན་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་གཉིས་པོ་འདིའི་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་ངེས་པའི་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོར། ཞེས་པ་ཡི་གེ་འགོད་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་ཚིག་གོ །ཨ་ཡིག་ཅེས་པ་ནས། ཁུ་བའོ་ཅེས་པའི་བར་ནི། དང་པོར་ཨ་དེ་ནས་རྣམ་བཅད་ཚེག་དྲག །དེ་ནས་ཡང་ཨ། དེ་ནས་རྗེས་སུ་ང་རོ་ཐིག་ལེ་དགོད་པར་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་ཨ་ཨཱཿཅེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

426 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

འདིར་ཁ་ཅིག །ཨ་ཡིག་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང༌། གསང་བའི་པདྨ་ཅེས་པ། ནམ་མཁའ་
ཕྱི་པདྨ་ནང༌། ཨ་ཡིག་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཨེ་ཝཾ་གྱི་ཡི་གེ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེས་སྒྲུབ་པའི་ཨེ་ཝཾ་གྱི་ཡི་གེ་དེས་མཚོན་པའི་དོན་ལ་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་དུ་དབྱེ་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། བསྒྲུབས་ཟིན་ནས་ཀྱང་ཨེ་ཝཾ་གྱི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་བཀོད་པ་ན། ཨ་ཡིག་ལས་ཕ་རོལ་གྱི་རྣམ་པར་བཅད་པ་ནི་ཨུ་ཡིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཉི་མ་དང་རྡུལ་མཚོན་པའི་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཚེག་དྲག་ནི། ནམ་མཁའི་ཁམས་མཚོན་བྱེད་ཨ་ཡིག་སྔ་མ་དང༌། སྒྲ་གཅན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་མཚོན་བྱེད་ཨ་ཡིག་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆུད་པའི་དབང་གིས་ཨུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ནས་འགྲོ་བ་ཐོབ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཚེག་དྲག་ཕྱིས་ནས་ཨུ་འདྲིའོ།།
དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཉི་མ་དང་རྡུལ་མཚོན་བྱེད་དེ་ཉིད་ཨུ་ཉིད་དུ་བསྒྱུར་བར་ཐོབ་
པར་གྱུར་པ་ན། འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པས་ཨུ་ཡིག་དེ་ཉིད། དེའི་གོང་གི་ཨས་མཐོང་བས་ཨོ་ཡིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། ཨུ་ཨ་ལས་ཨོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་སྒྲའི་མདོ་ལས་བཤད་པས་སོ་སྙམ་ན། སྤྱིར་དེ་ལྟར་འགྱུར་མོད་ཀྱང༌། སྐབས་འདིར་ཨུ་ཡིག་དེའི་གོང་གི་ཨས་མཐོང་བས་ལུགས་འདིར། ཡོན་ཏན་གྱི་ཡི་གེར་བྱས་པའི་ཨོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་མེད་དོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན། ཨུ་ཡིག་གི་གོང་གི་ཨ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཨེ་ཡིག་སྒྲུབ་པའི་གཞིར་བཀོད་པ་ཡིན་ཞིང༌། ཨོ་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ན་ཨེ་བསྒྲུབ་ཏུ་མི་རུང་བ་དེ་ལས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡོན་ཏན་ཅེས་པ་ནི། འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཡོན་ཏན་གྱི་ཡི་གེ་ཨེ་ཨོ་སོགས་ཐུང་ངུ་དང༌། འཕེལ་བའི་ཡི་གེ་ཨཻ་ཨཽ་རིང་པོ་ལ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ཡོན་ཏན་མེད། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོན་ཏན་ཡོད། ཅེས་བཤད་ན་ནོར་བའོ།།
འོ་ན་ཨུ་ཡིག་དེ་གང་དུ་བསྒྱུར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་སྐབས་འདིར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡི་གེར་འགྱུར་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ན། སྒྲའི་མདོ་ལས། ཨི་ཀ་ནི་ཨ་ཙ་ལ་ཡ་ཎའོ་ཞེས་པ་ལྟར་བསྒྱུར་བར་བྱའོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། ཨི་རྀ་ཨུ་ལྀ་ཀ །ཅེས་པ་འདི་ཉིད་ཐོག་མཐའ་བསྡུས་ནས་ཨི་ཀའི་ཡི་གེ་བྱ་ལ། ཨ་ཨཱི་རྀ་ཨུ་ལྀ་ཨེ་ཨོ་ཨཻ་ཨཽ་ཙ་རྣམས་ལ་ཐོག་མཐའ་བསྡུས་ནས། ཨ་ཙའི་ཡི་གེ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱ་ཞིང༌། ཡ་ར་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 427

ལ་ཝ་ཎ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་ཡ་ཎའི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཨ་ཙ་ཎ་ཞེས་པ་མཐའི་ཡི་གེ་གསུམ་མ་གཏོགས། གཞན་ཨི་ཀའི་ཡི་གེ་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་རང་གི་ཕ་རོལ་ཡི་གེ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ཨ་ཙའི་ཡི་གེ་དགུ་པོ་དེ་དག་གང་ཡང་རུང་བ། ཨིས་ཨི་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། རང་དང་རིགས་མི་མཐུན་ཞིག་མཐོང་ན་ཨི་ཀའི་ཡི་གེ་དེ་འགྱུར་ནས་འགྲོའོ། །གང་དུ་ན་ཡ་ཎའི་ཡི་གེ་བཞི་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུའོ།།
ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། ཨི་ཡིས་རང་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་རང་དང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཨ་ཙའི་ཡི་གེ་
ཞིག་མཐོང་ན། ཨི་དེ་ཡ་ཎའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡ་རུ་འགྱུར་འགྲོ་ལ། དེ་བཞིན་དུ། རྀ་ར་དང༌། ཨུ་ཝ་དང༌། ལྀ་ལ་རུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ཡང། ཨུ་ཡིས་རང་དང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཨ་ཙའི་ཡི་གེ་རང་གི་འོག་གི་ཨ་དེ་མཐོང་བ་ཡིན་པས་ཨུ་དེ་ཝ་རུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་པ་དག་གི་ལུགས་ཀྱིས་དབྱངས་མེད་པའི་སྲོག་མེད་ནི། རང་གི་འགྲམ་ན་གནས་པའི་དབྱངས་ཡིག་དང་སྦྱར་ཞིང༌། དབྱངས་ཡིག་དེ་དེ་ལ་བཅུག་ནས་སྲོག་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་ཝ་སྲོག་མེད་དེ་ཉིད་ཕྱི་མའི་ཨ་ཡིག་སྒྲ་གཅན་དང༌། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཚོན་བྱེད་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡང་དག་པར་སྦྱར་ཞིང༌། ཨ་དེ་ཝ་ལ་བཅུག་པས། སྔར་གྱི་ཝ་དེ་སྲོག་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་མཐའི་རྗེས་སུ་ང་རོ་ཟླ་བ་དང་ཁུ་བ་མཚོན་བྱེད་དེ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ཝཾ་ཡིག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་དང་པོར་བཀོད་པའི་ཨ་ཡིག་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་གསང་བའི་པདྨ་མཚོན་བྱེད་དེ་ནི་ཨེ་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བདུན་པའི་མཐའ་ཅན་ཏེ། རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་བདུན་པ་གནས་གཞིའི་ཚིག་དེ་ལ་སྦྱིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང༌། ཨེ་ནི་རྟེན་ནམ་གནས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པས་སོ།།བདུན་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལའང་གཅིག་ཚིག །གཉིས་ཚིག །མང་ཚིག་གསུམ་ཡོད་པ་ལས།
འདིར་ནི་རྟེན་ནམ་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་གི་མཚོན་བྱེད་དུ་ཨེ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པས། གཅིག་ཚིག་ངི་

1

དེ་ཉིད་བཀོད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ང་ལ་ཞུགས་པའི་ཨི་དེ་ཟུར་དུ་བཀོད། ང་དེ་ཉིད་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཙམ་ཡིན་པས་ཕྱིས་ཏེ། ཨེ་ཡིག་དེ་ཉིད་ཨ་ལ་གཞུག་པར་བྱའོ། །བཅུག་པས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཨ་ཡིག་ཕ་རོལ་གྱི་ཨི་ཡིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡི་གེ་
1 ཞོལ། ཤོག ༦༢ བ ༣ གཅིག་ཚིག་དེ་དེ་ཉིད་

428 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཨེར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར། ཨི་ཡིག་དང་ཨ་དེ་གཉིས་སྦྱར་བས་ཨེ་ཡིག་གོ།དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་ཨེ་ཝཾ་གྱི་ཡི་གེས་མཚོན་པའི་དོན་ནི། ཨེས་རྟེན་དང༌། ཝཾ་གྱིས་དེ་ལ་
བརྟེན་པ་དག་མཚོན་ཞིང༌། དེ་ཡང་ཨེ་ཡིག་ཅེས་པ་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་ལ་དེའི་དོན་ནི། ཨེ་ཡིག་ལ་ཝཾ་ཡིག་བརྟེན་པ་དེས། ཕྱིར་ནམ་མཁའ་ལ་ཟླ་ཉི་སྒྲ་གཅན་གཉིས་བརྟེན་པ་དང༌། ནང་དུ་མའི་གསང་བའི་པདྨར་ཁུ་རྡུལ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་དང་། གཞན་བསྐྱེད་རིམ་ལ། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང༌། ལྷ་གནས་པ་དང༌། གཞན་རྫོགས་རིམ་དང་འབྲས་བུ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་གནས་པ་དང༌། རྣམ་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྤྲོས་བྲལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ། དམིགས་པའི་གཞིར་བྱས་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་གཉིས་ཀ་མཚོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ།།
དོན་དེ་དག་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། འདིར་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི་རྒྱུད་འདིས་ནས། གསུངས་སོའ་བར་རོ། །འདུས་པར་ཨེ་ཝཾ་གྱི་སྒྲས་བསྟན་ ིཔ་དེ་ཉིད། གཞན་དུ་སྐད་གཞན་གྱིས་གསུངས་པའི་མཚོན་པའི་དཔེ་ནི། དངོས་པོ་གང་ཞིག་ནས་བསྟན་ཏོའ་བར་རོ། །བདུན་པ་དོན་དེ་ཉིད་བླ་མའི་མན་ངག་ལས་ཡིད་ཆེས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ ིནས་རྟོགས་པར་བྱ་བར་བསྟན་པ་ནི། ཨེ་ཝཾ་གྱི་ངེས་དོན་སོགས་དེ་ཡང་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་གཞན་དུ་དགོངས་པའི་སྐད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གསུངས་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུས་ན། འདིར་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ། དགོངས་པ་དང་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱུད་ནི་འཕགས་ལུགས་པའི་བླ་མ་སྔ་མ་དག །དོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། སྒྲ་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། སྒྲ་དོན་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རྗོད་བྱེད་མཐའ་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་འདིའི་ཕྱིར་རྒྱུད་རྣམས་དོན་རྟོན་པ་ལ་མིང་གཅིག་ནི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །མཐའ་དྲུག་གི་ངོས་འཛིན་ནི་སྒྲོན་གསལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
འོ་ན་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ངེས་པའི་དོན་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེར་ཐབས་གང་གིས་རྟོགས་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 429

པར་བྱ་ཞེ་ན། སྔགས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས་མཐུས་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཡིད་ཆེས་པ་གསུམ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་བླ་མས་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུད་དོན་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བར་ངེས་པ་ན་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་དོན་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་བླ་མ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་ལ། བསྟན་པ་ལྟར་བསྒོམས་པས་མྱོང་བ་སྐྱེས་པ་ན་བདག་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། ཡིད་ཆེས་གསུམ་དང་མི་ལྡན་པའི་སློབ་མས་ལམ་བསྒོམས་ཀྱང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འཇིག་རྟེན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐོབ་སྲིད་ཀྱང༌། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དམན་པས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཐོབ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།
དེ་ཡང་མྱུར་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་མཚན་མ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། འདིར་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་གཞན་
དུ་ཞེས་པ་ནས་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏེ། བདེ་མཆོག་སྟོད་འགྲེལ་དུ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །ཉི་མ་གཅིག་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟག །གལ་ཏེ་རྟགས་ནི་མ་བྱུང་ན། །དེ་ཚེ་ང་ཡི་རྫུན་ཚིག་ཡིན།1

།ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔར་བཤད་
ཟིན་པས་ཤེས་སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་བརྒྱད་པ་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྒྱུད་དོན་བསྡུས་པ་འཆད་པ་ནི། འོ་ན་ཡིད་ཆེས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རིགས་གསུམ་དང༌། རིགས་བཞི་དང༌། རིགས་ལྔ་དང༌། རིགས་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་ལྷ་ཞལ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པ་ནི། འདིར་རིགས་གསུམ་གྱི་ཞེས་པ་ནས། གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ།།
དེ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། འདིར་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་སོགས་པའི་
གོང་འོག་རྣམས་སུ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་དག་ལ། ཉི་མ་དཔལ་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ན། རྒྱུད་འགྲེལ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གང་ལ་དྲངས་པའི་སྐབས་དོན་དང་མི་འགྲིག་པ་འགའ་རེ་སྣང་བ། དཔྱད་པའི་གཞིར་འདུག་པས་འདིར་འདི་དག་གི་བཤད་པ་མ་བྲིས་ལ། ལོགས་སུ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རིགས་བཞིའི་བདག་ཉིད་རྒྱུད་འདིའི་བརྗོད་བྱ་བསྟན་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནས་འཁོར་ལོའོ། །ཅེས་པའི་བར་ནི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་སྟེ་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨ ཤོག ༡༡༤༡ ཕྲེང་། ༡༤

430 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ལྔ་དང་ཁམས་ལྔ་དག་པའི་རིགས་ལྔ་ཡང་འདིའི་བརྗོད་བྱར་ཡོད་པ་བསྟན་པ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོའ་བར་རོ།། ིདེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྒྱུད་སྤྱིའི་དོན་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་
བ་ནི། འདིར་འདུས་པ་ཞེས་པ་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ཡང་ཕྱོགས་འདི་དག་ལས་ཨེ་ཝཾ་སོགས་ཡི་གེ་བཞི་བཅུའི་ནང་ནས་ཧྲྀ་ད་ཡ་མེད་པའི་ཡི་གེ་སོ་བདུན་ལས་མི་འབྱུང་ལ། འདུས་པའི་གླེང་གཞིའི་ཡི་གེ་ལ་ནི་བཞི་བཅུ་ཡོད་ཅིང་དེ་ཉིད་འགྲེལ་པ་མཁན་པོས་བཞི་བཅུར་བཤད་པ་མ་དག་པ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་སོ་བདུན་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་ཡི་གེ་རེའི་དོན་འཆད་པ་ལ་ཤླཽ་ཀ་རེ་རེ་གསུངས་པའི་ཤླཽ་ཀ་བཞི་བཅུས་ཡི་གེ་བཞི་བཅུར་བྱས་ནས་བསྙོན་དུ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེས་ན་སོ་བདུན་དུ་བཤད་པ་ནི། ཧྲྀ་ད་ཡའི་དོན་སྙིང་པོ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དུ་བསྡུ་བ་ལ་
དགོངས་ནས་ལྷ་སོ་དྲུག་དང༌། དེ་དག་གི་ཁྱབ་བདག་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུ་དང་སོ་བདུན་ལ་དག་པ་སྦྱོར་བའི་ཆེད་དུ་ཡི་གེ་སོ་བདུན་དུ་བསྡུས་ཏེ་གསུངས་སོ། །འདིར་གོང་འོག་རྣམས་སུ་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྐད་ཀྱིས་ཞེས་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི། ཧ་ཅང་བསྒྱུར་གྲགས་པ་ཡིན་པས། ཨེ་ཝཾ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བཤད་དགོས། ད་ནི་དགུ་པ་རྒྱུད་གཞན་ལས་བསྟན་པའི་ཨེ་ཝཾ་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་རྒྱུད་འདིའི་གླེང་གཞིའི་ཚིག་དོན་དུའང་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་ཚུལ་འཆད་དེ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་པ་ནས། ཡི་གེ་དྲུག་ཅེས་སོ་ཞེས་པའི་བར་རོ།།
བཅུ་པ་དེས་ན་ཚིག་ཙམ་ལ་རྟོན་པའི་སྒོ་ནས་འདི་ལ་སྨད་པར་མི་བྱ་བར་བསྟན་པ་
ནི། དེས་ན་ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཞེས་པ་ནས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་སྔར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བའོ། །ད་ནི་རྒྱུད་འདིའི་གླེང་གཞིར་དངོས་སུ་སྨོས་པ་སྟོན་པའི་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྔ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ལ་ཟློས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་སྤང་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། འདིར་འགའ་ཞིག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྩོད་པའི་ཚུལ་དང་ལན་བཏབ་པའི་ཚུལ་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 431

མདོར་བསྡུས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་ལ་ཟློས་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལ་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཀྱང་འདིར་གཉིས་ཀ་སྨོས་པ་ནི། ལོག་རྟོག་ལ་ལྟོས་པའི་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱབ་འཇུག་སོགས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བརྗོད་ཅིང་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་དེ་ལྟར་གྲགས་ཤིང་དེ་དག་སངས་རྒྱས་སུ་མ་གྲགས་པས་དེའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་དེ་གཉིས་ཀ་སྨོས་པ་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་ཟློས་པ་སྤོང་བ་དང་པོའོ།།
དེ་ནས་འོ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཡང་ཟློས་སྐྱོན་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་
གཉིས་དོན་གཅིག་ཀྱང༌། འགའ་ཞིག་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དག་གི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐུ་ཁོ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་གྱི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ལྷག་མ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་མེད་དོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་གཉིས་ཀ་སྨོས་པ་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཟློས་སྤོང་གཉིས་པའི་དོན་ནོ།།དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྐུ་གཉིས་ཀ་སྨོས་པ་ཟློས་ཞེས་པ་
ལ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཀྱང༌། འགའ་ཞིག་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ལྷག་མ་གང་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པས་ཤེས་སྒྲིབ་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་སྙམ་པ་ལ་དེས་མི་ཆོག་གི །རྣམ་ཤེས་ལའང་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྐུ་མ་ཐོབ་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་དོན་དུ་གཉིས་ཀ་སྨོས་སོ་ཞེས་པ་ཟློས་སྤོང་གསུམ་པའོ། །དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་དུ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་ན་ཟློས་སྤོང་དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི་འདིར་ཞེས་པ་ནས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །ལན་དངོས་ནི་འདིར་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནས་གཞན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་རོ།།
འོ་ན་ཁྱབ་འཇུག་དང་དྲག་པོ་སོགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཞིང༌། སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཁྱབ་འཇུག་སོགས་ནི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་ནང་ཚན་གྱི་ལྷར་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་བླངས་ཤིང་ལེན་པ་ཡང་ཡིན་

432 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཞིང་སངས་རྒྱས་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འདིར་དེ་དག་གི་ནང་ན་ཞེས་པ་ནས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ཡང་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་ལ་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ནི་མེད་དོ། །དེ་ཡོད་ན་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་དགོས། འཁོར་བ་ལས་བརྒལ་བ་ཙམ་ནི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་ཆོག་གི །འཁོར་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤང་མི་དགོས་པས་དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་རྒྱུད་འགྲེལ་འདིར་མང་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ཉིད་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི་འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཞེས་པ་ནས་
ཞེས་སོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ནི་དོན་བསྡུ་བའོ། །ཟློས་སྤོང་གཉིས་པ་ལ་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནས་གསུང་ཞེ་ན་ཅེས་པའི་བར་རོ། །དེའི་ལན་ནི་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། གསུངས་སོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་ལས་གསུངས་པས། དེ་ལྟ་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུར་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐུ་ཁོ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་གཉིས་ཀ་སྨོས་ཞེས་པ་སྟེ། སྔར་ཟློས་པའི་ཚིག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཟློས་པའི་ཚིག་གི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང་འདིར་ཟློས་པ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་དགོས་པ་དེ་འདྲའི་དབང་གིས་ཟློས་པ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་མདོར་ན་དགོས་པ་མེད་པར་ཟློས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཟློས་པའི་ཚིག་གསུངས་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་དང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཡོད་མེད་ནི་ཁྱད་པར་གང་གིས་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཤེས་སྒྲིབ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་འདིར་ཉན་ཐོས་དང་ཞེས་པ་ནས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ཉིད་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་ནས་ཞེས་པའི་བར་རོ་དེའི་ཕྱིར་ནས་གསུངས་སོའ་བར་ནི་དོན་བསྡུ་བའོ།། ིཟློས་སྤང་གསུམ་པ་ལ་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། གང་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 433

སྟེ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །ལན་དངོས་ནི་འདིར་གང་ཞེས་པ་ནས། འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཅེས་པའི་བར་ཏེ། འོ་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ལྷག་མ་སྤང་རྒྱུ་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྨྲ་བ་སེམས་ཙམ་པ་དག་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བྱས་པ། དེ་ཙམ་ཞིག་སྤངས་པས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རམ་སྙམ་པ་ལ། དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ཀ་སྨོས་སོ་ཞེས་བྱའོ།།
འོ་ན་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་དེ་ཙམ་ཞིག་སྤངས་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྐུ་མི་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དེ་ལ། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཁེགས་ཀྱང༌། ད་དུང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་གནས་པ་མ་སྤངས་ཤིང༌། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འདིར་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་ལས་འདས་མ་འདས་དང༌། རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་ཤེས་ལས་འདས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་ཞེས་པ་སོགས་འཆད་པ་ནི་དོན་མིན་ཏེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཀུན་གཞི་གནས་འགྱུར་དགོས་པར་རྣམ་རིག་པའང་འདོད་ཅིང༌། རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་ཟེར་ན་དེ་ལས་འདས་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཐོབ་དགོས་པར་རྣམ་རིག་པའང་འདོད་ཅིང༌། ཤེས་པ་ཙམ་ལ་ཟེར་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཉིད་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་ནས་ཞེས་སོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ནས་གསུངས་སོའ་བར་ནི་དོན་བསྡུ་བའོ།། ིདེ་ལྟར་ཟློས་པའི་སྐྱོན་སྤངས་ནས། པདྨའི་འདབ་མ་རྒྱས་པའི་སྤྱན་ཞེས་པའི་ཚིག་ལ་རྩོད་
པ་སྤང་བ་འཆད་པ་ལ། རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི་འདིར་ཞེས་པ་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་རྩོད་པའི་དོན་ནི་པདྨའི་འདབ་མ་རྒྱས་པའི་སྤྱན་ནི་གཟུགས་ཅན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ་དེ་དང་འདིར་ཡེ་ཤེས་ཉིད་སྤྱན་དུ་བཤད་པ་འགལ་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ནི་གཟུགས་ཅན་མིན་པས་སོ་ཞེས་

434 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བྱའོ། །དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་པདྨ་རྒྱས་པ་འདྲ་བའི་སྤྱན་མངའ་བར་འགལ་བའི་དོགས་པ་རྟོག་ལྡན་ལ་མི་སྐྱེ་ཡང༌། འདིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལྡོག་པ་ནས་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་སྤྱན་ཡིན་པར་བཤད་པས་རྩོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ལན་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས་སྤྱན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་འདིར་པདྨ་ཅེས་པའི་སྒྲས་ནམ་མཁའི་ཁམས་མཚོན་པ་བསྟན་ཅིང་དེའི་འདབ་མའི་སྒྲས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱིས་གར་ཁྱབ་ཏུ་གནས་པའི་རིགས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་བསྟན་ཅིང༌། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁྱེན་པ་རྒྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་ལ་པདྨའི་འདབ་མ་རྒྱས་པའི་སྤྱན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་པདྨའི་འདབ་མ་རྒྱས་པ་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་མཚུངས་པའི་སྤྱན་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་མིན་པས་ཡེ་ཤེས་ཉིད་སྤྱན་དུ་བཤད་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའོ།།དེ་ཡང་གཟུགས་སུ་གྲུབ་ན་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲངས་པ་རང་དུ་མི་འགྲོ་བས་འགལ་སྤོང་དེ་ལྟར་
དུ་མཛད་ལ། སྤྱིར་གཟུགས་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་དང་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་ནི་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ལྟའི་གཞིའི་དུས་སུ་ལུས་སེམས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མེད་ཀྱང་ལམ་གྱིས་མ་དག་པའི་ཕུང་སོགས་སྦྱངས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་གྲུབ་ཕྱིན་ཆད། ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ལྷའི་སྐུར་འཆར་བ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་བེམ་པོའ་སྐུ་མེད་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་ཤར་ ིབ་ཡིན་པས། སྐུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་དང་ཐུགས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ཉིད་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི་འདིར་ཞེས་པ་ནས་ཞེས་སོའ་ིབར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ནས་ཡིན་ནོའ་བར་དོན་བསྡུ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཉིད་ ིགཟུགས་སུ་མ་གྲུབ་པས་གཟུགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཅེས་གསུངས་ཀྱི། དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་གཟུགས་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་སྔར། སྤྲུལ་པ་ཡི་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས། །ཡེ་ཤེས་གཅིག་སྦྱོར་སྡོམ་པ་དང༌། །ཞེས་སོགས་སུ་སྐུ་ལོངས་སྤྲུལ་དང༌། ཐུགས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྡོམ་པར་བཤད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།།
དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་བར་མཚན་གྱི་རྣམ་
གྲངས་ལྔས་བསྟན་པའི་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོ་དེ་ཉིད་གནས་གང་ལ་བཞུགས་ན་སེང་གེའི་ཁྲི་ཅེས་པའི་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 435

སྒྲས་ཟིན་ལྟར་དང༌། སྒྲས་ཟིན་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་གནས་གཉིས་ལ་བཞུགས་པར་སྟོན་པར་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། སངས་རྒྱས་དེ་ཞེས་པ་ནས་སྟོན་པ་པོ་ཞེས་སོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོ་དང་སྡུད་པ་པོ་བཞི་ཀ་ཡང་སྟོན་པ་གཞན་དང༌། སྡུད་པ་པོ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་སྟོན་པ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། འགའ་ཡང་མེད་དེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་པ་ཉིད་ཁྱབ་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་ཡང་སྟོན་པར་གྱུར་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་སུ་མ་ཆད་པར་ཕན་པའི་ཆོས་དང་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་གྱི་ཁྱབ་འཇུག་དང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ།།
ཁྱབ་འཇུག་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཆད་པ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཅེས་པ་
ནས། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། ཚངས་པ་དང་ཁྱབ་འཇུག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་རང་ཉིད་ཀྱང་ལྷའི་འགྲོ་བ་ཉི་ཚེ་བར་སྐྱེས་ནས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཉི་ཚེ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་སྔོན་གྲུབ་མཐའ་ལ་སོགས་པ་དང༌། རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཉི་ཚེ་བ་ཁོ་ན་སྟོན་ཅིང༌། གདུལ་བྱའང་མི་རིགས་བཞིའི་ནང་ནས་དམངས་རིགས་སོགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀློག་པ་འགོག་པ་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་ཉི་ཚེ་བ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་རིགས་སུ་ཆད་པར་སྟོན་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་ལ་མི་སྟོན་ལ། སྡུད་པ་པོ་དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང༌། དམངས་རིགས་ཚུན་ཆོད་ཀྱིས་རིག་བྱེད་འདོན་ཤེས་ན་སུ་ཞིག་བྲམ་ཟེ་ལ་གུས་པར་འགྱུར་སྙམ་ནས། རིགས་གཞན་ལ་མ་བསྟན་ཅིང་བློ་ལ་གནས་པ་ན་ཕྱི་བློའ་མཐུ་ཆུང་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་བློ་ལ་བཟུང་མ་ནུས་ནས་སྐད་ ིཉི་ཚེ་བ་ཁོ་ནས་དེ་དག་གླེགས་བམ་ལ་བྲིས་ནས་འདོན་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གུས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་དམ་པའི་ཆོས་སྡུད་པ་པོ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་
འཆད་པ་ཁམས་གསུམ་འདིར་ཞེས་པ་ནས་ནུབ་པར་མ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གཅིག །དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གཉིས་འཆད་ལ། རེ་ཤིག་ཅེས་པ་ནས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྡུད་པ་པོ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་འཆད་དེ། དེ་ལ་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་བསྡུས་ཞེས་

436 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལོགས་པ་བསྡུ་རྒྱུ་མེད་ཀྱང༌། ཐེག་པ་ལོགས་པ་ཡིན་པས་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ལའང་ཡོད་ཅིང༌། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།།
དེའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི་སྡུད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནས་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ལྟར་ཁྱབ་འཇུག་སོགས་ལ་སྟོན་པར་མི་འཛིན་པའང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མ་མཐོང་བས་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་དག་ལའང་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་ན་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པར་སྟོན་པར་འཛིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་ཅི་སྟེ་ཞེས་སོགས་སོ། །སྔར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི་དེ་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་སོ། །མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་སོ། །མདོར་བསྡུས་བཞི་པའི་དཀའ་བའི་གནས་བཤད་པའོ།། །།
ད་ནི་མདོར་བསྡུས་ལྔ་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་གཞུང་སྤྱིའི་བསྡུ་བ་ནི་འདི་
ཡིན་ཏེ་ད་ནི་ཞེས་པ་ནས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་ནི་མཚམས་སྦྱར་བའོ། །དེ་ནས་ངེས་པའི་དོན་ཏོ་ཅེས་པའི་བར་ནི་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ངོ་བོ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའོ། །དེ་ནས་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ་ཞེས་པའི་བར་ནི་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་ལ་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བ་འགོག་པའོ། །དེ་ནས་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་ལས་དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་དང་སྐུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་འཆད་དོ། །དེ་ནས་མདོར་བསྡུས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལྷག་མས་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལྟ་བུ་དེ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་པར་ཟླ་བཟང་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོན་འཆད་དོ།།
དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལ་ཞེས་པ་ནས་
དབྱིབས་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་འདི་དང་གཞན་གྱིའང་བརྗོད་བྱ་ནི་རིམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་དྲང་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 437

དོན་དུ་གསུངས་པ་ནི། ད་དུང་དེ་ལས་གོང་དུ་དྲངས་ནས་བསྟན་དགོས་པའི་དོན་གཞན་ཡོད་པ་ལ་དྲང་དོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ཁོ་ན་དྲང་དོན་གྱི་དོན་དུ་མི་བཟུང་ངོ་།།
རིམ་པ་དེ་གཉིས་དགོས་པའི་འབྲས་བུ་གང་གི་རྒྱུར་གསུངས་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ནས་
འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཙམ་སྟེར་ནུས་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་ཆེན་ཟུང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་སྟེར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་འདི་དག་ལས། ཞེས་པ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སེམས་སོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་སྟོང་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་རང་གི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་ནམ་ཡང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་འབྲས་བུ་མཆོག་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའོ་ཞེས་པ་ནི་སེམས་འདི་གཉིས་ཞེས་པ་ནས་རབ་ཏུ་གྲག་གོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ནས་ངེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཉིད། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་གསུངས་པའི་སྐུ་དེ་ཡང་ཡིན་ལ། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་གྱི། མཚན་ཉིད་ཐེག་པར་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ།།
དེ་ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་རྒྱུད་བླ་མ་སོགས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་
ཉིད་ལ་བཤད་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་གཅིག་བསྟན་པ་ཡིན་པ་ལ། འདིར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཤད་པའང་ཆ་གཅིག་ཡིན་ཞིང༌། ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་དོན་དེ་གཅིག་མ་ཡིན་ཀྱང༌། གཉིས་ཀ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་པར་འདྲ་བས་དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ཡིན་གྱི། འདི་ནས་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྒྱན་གྱིས། དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་པའི་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདིར་གསུང་ལ་ལོངས་སྐུར་བཤད་པ་དང༌། རྒྱན་དུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་ལ་ལོངས་སྐུར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལའང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེས་འདིར་ཁས་བླངས་དགོས་སོ།།

438 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ད་ནི་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པ་དགག་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་དང་པོར་གཞི་
གང་གི་སྟེང་དུ་ཕྱོགས་འཛིན་འགོག་པ་ནི། འདིར་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིས་མེད་པ་དང་རྟག་ཆད་སྤངས་པ་སོགས་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། གཞོན་ནུ་མའི་ཞེས་སོགས་འགའ་ཞིག་སྔར་ཡང་བཤད་ཟིན་ཅིང༌། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པ་ཅེས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་དབང་པོ་ལྔའི་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིད་ཤེས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་བས་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་བྱའི། དེའི་ཚེ་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡུལ་འཛིན་པ་ནི་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་རུང་ཡང་། རྫོགས་རིམ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ནས་ཀྱང་འོང་བ་མིན་ནོ།།སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཞེས་པ་ནི་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
མོ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་དེ་ད་ལྟ་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ན་སྔར་དྲངས་པ་ལྟར། ཇི་ལྟར་ཏིལ་སོན་ཏིལ་མར་དང། །ཇི་ལྟར་ཤིང་ལ་སོན་པའི་མེ། །ཞེས་དཔེ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་ཞིང༌། ཏིལ་ལ་མར་བཙིར་བའི་དུས་ཉིད་ནས་ཏིལ་མར་དངོས་དང་ཤིང་ལ་དང་པོ་ནས་མེ་དངོས་ཡོད་པ་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་དཔེ་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་རྐྱེན་དང་འཕྲད་ན་འབྱུང་རུང་གི་ནུས་པའམ་ཁམས་གནས་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དོན་འདི་ནི་དོན་དམ་བསྙེན་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་བཤད་དེ། ཤིང་ལས་མེ་དང་ཆུ་ཡི་ཤེལ་ལས་ཆུ་དང་ནི། །ཞོ་ལས་མར་དང་རྡོ་བ་རྣམས་ལས་ལྕགས་ཀྱི་རིགས། །བུད་མེད་སྐྱེ་གནས་འགྲོགས་པས་མི་མཉམ་བདེ་བ་ནི། །སྐལ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཐབས་སྦྱར་བས་བླང་བར་གྱིས།1

།ཞེས་ཞོ་ལ་མར་འཕྱུང་2

རུང་དུ་ཡོད་པ་དེ་བསྲུབས་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་
བས་མར་ལེན་པ་བཞིན་དུ་སྐལ་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་བླང་བ་སོགས་གསུངས་ལ། ཞོ་ལ་མར་དངོས་སུ་ཡོད་པ་སྔར་མ་མཐོང་བ་བསྲུབས་ནས་མཐོང་བར་བྱས་པ་ཉིད་ཞོ་ལས་མར་བླང་བའི་དོན་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཤེས་དགོས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༡༦༥༥ ཕྲེང་། ༣
2 ཞོལ། ཤོག ༧༠ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༥༥ ན ༥ མར་འབྱུང་རུང་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 439

སོ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའོ།།
དེ་ལྟར་ན་འདིར་གང་ལ་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བའི་མཐའ་དགག་པར་བྱ་བའི་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་
ནི། སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའོ། །དེ་དག་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་དཔེས་སྟོན་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་དང་ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། མཐའ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི། འདིར་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་སོགས་སོ། །བཀག་པར་བྱ་བའི་མཐའི་ངོས་འཛིན། དེ་དག་མཐར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་སོགས་སོ།།དེ་ལ་དང་པོར་དཔེས་མཚོན་པའི་ཚུལ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་
དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདི་དག་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང༌། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་དཔེས་མཚོན་དུ་མེད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་དཔེ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བུམ་པ་དང། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གཅིག་པ་སྲིད་ན་དེ་ཉིད་འདིའི་དཔེར་སྟོན་རིགས་ནའང་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་ཅིང༌། དཔེ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མཚོན་མི་ནུས་པས་འདི་དག་དཔེ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞུང་འདིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདིར་ཡང་ཆོས་མི་མཐུན་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད། འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེར་མི་རུང་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དཔེར་རུང་བར་གསུངས་ཀྱི། ཆོས་མི་མཐུན་པ་གཅིག་པའི་དཔེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལའང་མི་སྲིད་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དཔེ་གཏན་ནས་མི་སྲིད་ན་སྔར་གཞོན་ནུ་མའི་པྲ་ཕབ་པ་སོགས་འདིར་དཔེར་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་སྨྲས་པ་དང་ཁས་བླངས་འགལ་ཞིང༌གཏན་ཚིགས་མི་སྲིད་ན། ད་ལྟ་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་དམ་བཅའ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ངག་ཏུ་སྨྲས་ནས་དེ་ཉིད་སྒྲས་བརྗོད་མི་ནུས་ཞེས་པ་རང་ཚིག་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།།
དེས་ན་གཞུང་འདི་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེར་བྱ་བ་ལས་འདས་ཞེས་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་
དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བས་ཀྱང་སྤྱིར་དཔེ་མི་སྲིད་པར་སྟོན་པ་མིན་པར་གྲུབ་བོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བུམ་པ་དང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གཅིག་མི་སྲིད་པ་དཔེར་མི་རུང་ཡང༌། དོན་དམ་པའི་བུམ་པ་དང་ནམ་

440 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

མཁའི་མེ་ཏོག་གཅིག་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་འདིའི་དཔེར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའང་ནི་དོན་དམ་པའི་བུམ་པ་དང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་ཡང་གཅིག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་བླངས་པས། དཔེ་དོན་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེ་དོན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། འདི་ཉིད་མི་འཐད་པར་རྗེས་ཐོགས་ཉིད་དུ་འཆད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ།།
དེས་ན་འཐད་པའི་ཕྱོགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདིར་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་
བ་འགོག་པ་ན་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྟོགས་བྱ་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་དགག་པ་དང༌། རྟོག་བྱེད་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་སྲིད་ཞིའི་མཐར་ལྟུང་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞིའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་མ་ལྟུང་བ་ལ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང༌། འོན་ཀྱང་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་གནས་པ་འགལ་མེད་དུ་འདུར་རུང་བ་ཞིག་བྱུང་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་རྙེད་པར་འགྱུར་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན་གཏན་མེད་དུ་སོང་ནས་དངོས་པོའ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཐག་པ་ལ་ ི སྦྲུལ་དུ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་ངོར་ཐག་པ་སྦྲུལ་དུ་འཇོག་པ་ལྟར་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་འཁྲུལ་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་གཞན་ངོར་སྨྲ་བ་མ་གཏོགས་རང་ལུགས་ལ་ལས་འབྲས་སོགས་གང་ཡང་བཞག་ས་གཏན་མེད་དུ་སོང་ནས་ཆད་ལྟ་ཆེན་པོའ་གཡང་དུ་ལྟུང་བར་འགྱུར་ལ། ིདངོས་པོའ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་ལྡན་དུ་བཞག་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཚུར་ ིལོག་ནས་ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅེས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བྱུང་ནའང་རྟག་པའི་མཐར་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། མདོར་ན་དེ་གཉིས་གཅིག་བཞག་ན་གཅིག་བཞག་ས་མེད་པར་འགྲོ་བ་འདི་སྣང་སྟོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་གོ་བའི་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང༌། ཐ་སྙད་དུ་དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདུར་རུང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་ན་བྱ་བྱེད་བཞག་ས་མེད་པ་དང༌། བྱ་བྱེད་བཞག་ས་བྱུང་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་འོང་བའི་ཚུལ་མ་ཤེས་ན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་རྙེད་པའི་ཐབས་མེད་ལ། དོན་འདི་གཉིས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པར་རིགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 441

གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར་འདི་ཡང་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང༌། སྐབས་འདིར་ཡང་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་དཔེ་དང་རིགས་པས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་སྤངས་ཞེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་སྤངས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དཔེར་འགྲོ་ཚུལ་གསུངས་པས་ཤེས་སོ།།
འཇིག་རྟེན་པ་ལ་དཔེ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་གསུངས་པས། འདིར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དཔེ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོན་གྱིས་ཐོབ་བོ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་ལྟ་བ་མ་གོ་བའི་གང་ཟག་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ནི་དེ་ཁོངས་སུ་ཆུད་པ་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པར་གོ་བའི་གང་ཟག་གོ།དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཚིག་གི་དོན་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་ཇི་ལྟར་བྲལ་བའི་ཚུལ་མཚོན་པ་ལ། ལྟ་བ་མ་གོ་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་སྤངས་པ་འདི་ཡི་དཔེར། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལྟ་བ་གོ་བའི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས། བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་ཡོད་པའི་ཡོད་ཚུལ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་དང་དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་མེད་ཚུལ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་གཅིག་པའི་གཞི་མཐུན་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དེ་འདྲ་བའི་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་མི་མཐུན་པ་དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་བ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།
འཇིག་རྟེན་པ་ལ་དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་བ་མི་སྲིད་དེ། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་
ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་དཔེ་བུམ་པ་དང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་འདི་གཉིས་དངོས་སུ་ཕན་ཚུན་སྤངས་ནས་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་ཡོད་ཚུལ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་དང༌། དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་མེད་ཚུལ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟར་སོང་བ་གཞི་གཅིག་ལ་འདུར་མི་སྲིད་པའི་དཔེར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ནི། ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་ཡོད་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་མེད་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཆ་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མེད་པ་ཡིན་ལ།

442 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བུམ་པ་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་གི་ཆ་འགའ་ཞིག་དངོས་པོར་ཡོད་ལ་འགའ་ཞིག་མེད་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་རང་གི་དངོས་པོའ་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོད་དོ།། ིདེ་ལྟར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ནི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བུམ་པ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་
ཞིང༌། དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་ཡང་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་པ་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོད་ཚུལ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་དང༌། དོན་དམ་པར་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མེད་ཚུལ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་དུ་སོང་བ་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་མི་སྲིད་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་སྲིད་དེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་ཚུལ་བུམ་པ་དང་འདྲ་བར་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་མེད་ཚུལ་དེ་ཆ་འགའ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་འགའ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གི་མེད་ཚུལ་ལྟར་དུ་སོང་བ་དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་བུམ་པ་ལྟར་སོང་བའི་སྒོ་ནས་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང༌། རང་བཞིན་མེད་ཚུལ་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་མེད་པ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གི་མེད་པ་ལྟར་སོང་བ་གཉིས་ཕན་ཚུན་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་ཅིག་འོང་བ་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དཔེ་མི་སྲིད་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྲིད་པའི་དོན་དེ་ཡིན་ལ། དོན་འདི་ཉིད་དབང་མདོར་བསྟན་ལས་གསལ་བར་བཤད་དོ།།
དེ་ཡང་གོང་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་གཅིག་སྦྱོར་བས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་མི་འགྱུར་བའོ་ཞེས་
སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་འཕེལ་བར་གསུངས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དེ་འདྲའི་འཕེལ་ཟད་དོན་དམ་པར་རང་གི་དངོས་པོས་སྟོང་པར་འཕེལ་བ་ལ་ནི་འཕེལ་བ་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་ལ། འོ་ན་འཕེལ་ཟད་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ལམ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམས་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ལན་དུ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་འབྱུང་འཇིག་བྱེད་པ་སྒྱུ་མ་དང་དྲ་བས་འབྱུང་འཇིག་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དངོས་མེད་མཚན་ཉིད་གཅིག་པར་གསུངས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི། །འབྱུང་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 443

འཇིག་སྒྱུ་མ་དེ་བཞིན་ནོ། །འབྱུང་རྣམས་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །སྣ་ཚོགས་འདི་ནི་རང་བཞིན་མེད། །དངོས་དང་དངོས་མེད་མཚན་ཉིད་གཅིག1

།ཞེས་
སོ། །དེའི་འགྲེལ་པར། ནཱ་རོ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོའ་ངོ་བོས་ཏེ་དེ་ཁོ་ནར་ ིརང་བཞིན་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་2

ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་
དང་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོར་མེད་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཉིད། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཅིག་པར་གསུངས་པའི་དོན་དུ་གསལ་བར་བཤད་དོ།།
དེ་ལྟར་གཞི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དཔེ་མདོར་བསྟན་ནས། ལམ་འཁོར་འདས་
ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་འཆད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཚུལ་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གི་མེད་ཚུལ་ལྟ་བུ་དང། དོན་བྱེད་ནུས་སུ་ཡོད་ཚུལ་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཡོད་པ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདུར་མི་རུང་ཡང། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་རུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་དམན་པ་མན་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་སོགས་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཆད་པ་མྱང་འདས་ཀྱི་མཐར་མ་ལྷུང་བར་བྱས་ན། ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་སྲིད་པར་གནས་དགོས་ལ། དེ་འདྲའི་སྲིད་པར་མི་གནས་ན་ཆད་པ་མྱང་འདས་ལ་གནས་དགོས་ཀྱི་དེ་གཉིས་གང་ལའང་མི་གནས་པའི་གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་བྱར་མི་རུང་ཡང༌། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལམ་ལ་གནས་པའི་ ིགང་ཟག་གིས་དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གནས་པར་རུང་བར་སྟོན་པ་ནི། ཆད་པ་མྱང་འདས་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོད་དོ། །སྲིད་པ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཆད་པ་མྱང་འདས་ནི་དེ་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མེད་དོ།།
དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་དམན་པ་སོགས་ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་གྱིས་དེ་གཉིས་ཀ་
ལ་མི་གནས་པའི་ཕུང་སུམ་བྱེད་མི་ནུས་ཀྱང༌། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གནས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༤༦ ཕྲེང་། ༥
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༦༩༢ ཕྲེང་། ༢༠

444 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ལམ་གྱིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་དེ་གཉིས་འགོག་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་ཀྱང༌། འདིར་དེ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་མཐའ་དེ་གཉིས་འགོག་ཚུལ་ནི། རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོང་གཟུགས་ཁྱད་པར་བ་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་ཤར་བ་སྒྲུབ་པས་ཆད་པ་མྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་དང༌། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་དང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབས་པས་སྲིད་པའི་མཐའ་འགོག་ཅིང༌། ལམ་གྱིས་དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་མནན་པས་འབྲས་བུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀ་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་བདེ་སྟོང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཁོར་འདས་ལ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་དབང་མདོར་བསྟན་ལས་བཤད་པའི་དོན་ནི། དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་ལུང་དྲངས་ནས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
དེ་ལྟར་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་ཡོད་ཚུལ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཚུལ་ནམ་
མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟར་སོང་བ་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་རུང་ཞིང། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་མི་རུང་བ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་སྔར་བཤད་པས་ཤེས་ལ། གང་གི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་དངོས་པོ་གང་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆ་གང་གིས་ཀྱང་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང༌། གང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆ་གང་གིས་ཀྱང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་དང་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་སོ་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་མི་འགལ་བའི་དོན་བསྡུའོ།།
དེས་ན་ལྟ་བ་མ་གོ་བའི་གང་ཟག་ནི་ཆོས་དེ་བྱ་བ་བྱེད་པ་གང་གིས་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་
དུ་འཛིན་པའི་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་དེས་ཆོས་བདེན་པར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་བདེན་པར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་དེས་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སེམས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ངོར་བྱ་བ་བྱེད་པ་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 445

དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་ན་བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་བྱ་བའང་བྱེད་མི་ནུས་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་དེ་འདྲ་བའི་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་པ་འགལ་བའི་དོན་བསྡུ་བའོ།།
དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེ་སྤངས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དཔེས་མཚོན་པའི་
ཚུལ་བཤད་ནས། ད་ནི་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞིར་བྱས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན། སྐབས་འདིར་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་གཞོན་ནུ་མའི་པྲ་ཕབ་པ་ལྟ་བུ་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་གཟུགས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལྟ་བུར་སྣང་ཞིང༌། རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་གཟུགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ནས་སྣང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྣང་བ་ནི་བདེན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ཉིད་གཏན་ནས་གཟུགས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པས་ཏེ་ནམ་མཁའི་ཕྱོགས་རྣལ་འབྱོར་པས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ཏེ་ངོ་བོ་ཅན་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའ་གཟུགས་ཅན་ཏེ་ངོ་བོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གོང་གི་རིགས་པས་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་རང་བཞིན་ ིགྱིས་སྟོང་པའི་ཚོགས་པ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་མི་འགལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།
དེས་ན་སེམས་གང་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་ཡོད་པའི་སེམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ནི་
རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའོ། །དེས་ན་

446 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པ་འཇོག་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་གཟུགས་གཉིས་ཀའི་སེམས་དག་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།
ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་འཁོར་བ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མྱ་
ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ཟད་པ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེ། དེའི་རྗོད་བྱེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ཐབས་ཤེས་ཕྱོགས་རེ་བའི་རིགས་སུ་ཆད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ལ་ལྟོས་པ་དང་དེ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་མི་འགལ་བ་ཡིན་གྱི་བློ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ན་གཉིས་ཀ་འཇོག་པ་མིན་པ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི་འདིར་ཞེས་སོགས་སོ།།འདིའི་མཐའ་བཅད་པ་ནི། ཅི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་གཟུགས་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་
ཉིད་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལེའུ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་འབྱུང་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་རྡུལ་ཕྲན་ཚོགས་པའི་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་བདེ་བ་མྱོང་བ་ལ་རྡུལ་ཕྲན་ཚོགས་པའི་ལུས་མི་དགོས་པ་སོགས་འབད་པ་དུ་མས་བསྒྲུབ་པའི་དགོངས་པ་ནི། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་བེམ་པོའ་ཁམས་མ་ལུས་པར་ཟད་ཀྱང་མཆོག་མི་འགྱུར་གྱི་བདེ་བ་མྱོང་ ིབའི་རྟེན་ནི། སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུས་བྱེད་པ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ལ། སྐབས་དེར་སྟོང་གཟུགས་ཀྱང་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་དང་འདྲ་བར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་གསུངས་པས་སེམས་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྟག་པ་བདེན་པར་འདོད་པ་ནི་མུན་སྤྲུལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་ལྔ་པ་ལས། ལུས་ནི་དྭང་ཞིང་རྡུལ་ཕྲན་ཉམས་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་མཚན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྫོགས་འགྱུར་ཞེས་པ་ནས། སེམས་ནི་དམ་པའི་བདེ་བས་གང་ཞིང་མི་གཡོ་ཐམས་ཅད་དུས་སུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པས་འཁྱུད་པའོ་1

ཞེས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ངོས་གཟུང་བ་ན། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཚོགས་
པའི་ལུས་ཉམས་ཤིང་ཟད་པ་དྭང་ཞིང་ཐོགས་པ་མེད་པས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བའི་སྟོང་གཟུགས་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༢༨༦ ཕྲེང་། ༡༦

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 447

མཚན་དཔེས་སྤྲས་པ་སྐུ་དང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཐུགས་སུ་བཤད་དོ།།
དེས་ན་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་གོང་ནས་གོང་དུ་གནས་
གྱུར་ཏེ། མཐར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་དེ་སྒྲུབ་པར་ཡང་ལེའུ་ལྔ་པ་ལས། ས་ནི་ཆུ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་ཅིང་ཆུ་ཡང་འབར་བྱེད་ལས་ཏེ་གཙང་བར་བྱེད་པ་རླུང་ལའོ། །རླུང་ནི་སྟོང་པ་ལ་སྟེ་སྟོང་པ་ངེས་པར་མཚན་མ་རྣམ་པ་བཅུ་རུ་འགྱུར་ཞིང་མཚན་མ་ནི། །རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་རུ་འགྱུར་ཏེ་མི་ཟད་མཆོག་གི་བདེ་བ་གཞོམ་དུ་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་སྐུ། །ཡེ་ཤེས་ལས་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་དངོས་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་མི་བདག་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ལའོ།1

།ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེས་ན་གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་པས་བདག་བྱིན་རླབས་དང་སྒྱུ་ལུས་དང་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་ཞེས་པ་རྣམས་ཟུང་འཇུག་གི་འཇའ་ལུས་ཀྱི་སྐུའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང༌། དེ་ལ་བསྔགས་པ་ཆེ་བ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་པ་སྐོར་གསུམ་ནས་སྟོང་གཟུགས་ལ་བསྔགས་པ་ཡང་དེའི་དོད་ཡིན་ཏེ། བདེ་མཆོག་སྟོད་འགྲེལ་ལས། སླར་ཡང་རང་བྱིན་བརླབས་པ་དེ། །རྗེས་མཐུན་ཆོ་གའི་རིམ་པ་ཡིས། །ཕྱི་ནས་མཚན་མ་མཚོན་པར་བྱ།2

།ཞེས་གུར་ལས་གསུངས་པའི་དོན་བཀྲལ་
བ་ན། འདིར་རང་བྱིན་རླབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོར་སྡུད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བའོ། །མཚན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲིན་དང་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རབ་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲོན་མའི་མཐར་ཐུག་པར་དང་པོ་མཐོང་བའོ་ཞེས་རང་བྱིན་རླབས་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་ལ། ནཱ་རོ་པས་ཀྱང༌། གང་ཞིག་བསྒོམ་བྱ་ནི་སོ་སོར་སྡུད་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གིས། བརྟན་པར་བྱས་པ་ཁམས་གསུམ་པོ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྟེ། རྗེས་སུ་དྲན་པས་དེའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་སྤྲོ། དེའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། ཡང་དག་སྤྲོ་ནི་ནམ་མཁའི་མཐིལ་མཐའ་དག་ཁྱབ་པར་བལྟ་བར་བྱའོ་3

ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་
སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་དང་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་པྲ་ཕབ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། མ་བརྟགས་པའི་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༢༧༦ ཕྲེང་། ༨
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨ ཤོག ༡༡༤༣ ཕྲེང་། ༢
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༦༢༢ ཕྲེང་། ༡༥

448 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་མ་ལུས་པ་མཐོང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་སྟེ་རང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་ཡང་བརྗོད་དོ་1

ཞེས་གསུངས་ལ། རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌།
འདིར་ནམ་མཁའ་ལ་དངོས་པོ་བསྒོམ་བྱ་ནི་རྨི་ལམ་ལྟ་བུས་ཏེ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་སྟེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྣང་བརྙན་མཐོང་བའོ་2

ཞེས་དངོས་པོ་སྟོང་གཟུགས་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་
པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་ནས། ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུས་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་འཆད་པ་ན། དེ་ཉིད་ལས་སྣང་བརྙན་དེ་ཉིད་དཔེ་དགུ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་ཡོར་དང༌། སྤྲུལ་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དང༌། སྒྲ་བརྙན་དང༌། རྨི་ལམ་དང༌། སྒྱུ་མའི་འཕྲུལ་འཁོར་དང༌། སྨིག་རྒྱུ་དང༌། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་དང༌། ཆུ་ཟླ་དང༌། ནམ་མཁའ་ཞེས་པའོ།3

།དེ་ཉིད་ཤེས་
རབ་ཨེ་ཡིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ཉིད་རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་སོགས་དང་མཚུངས་པའི་དངོས་པོ་དང༌། བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པས་དེའི་ཕྱིར་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཡང༌། སྟོང་གཟུགས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་གཟུགས་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་བའི་རྟག་པར་སྨྲ་བ་ནི་སྟོང་གཟུགས་བསྒྲུབ་པས་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་མ་ཤེས་པའི་བབ་ཅོལ་ལོ།།
དེ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་
གནས་གྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་དྲུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དུ་སྣང་བ་ནི། འབྲས་བུའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉེ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་དྲུག་པ་དེའི་ཚེ་ན། དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ལུས་དངོས་པོ་ལ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་སོང་བ་མེད་དེ། བེམ་པོའ་ཁམས་ ིརྣམས་མ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐུ་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཚོགས་པའི་ལུས་ཉམས་པར་བྱ་དགོས་པས། དེ་ནི་གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩིས་ལྕགས་གསེར་དུ་བསྒྱུར་བ་བཞིན་དུ་ལུས་ལ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༡༦༣༢ ཕྲེང་། ༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༨༠༡ ཕྲེང་། ༡༧
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༨༠༧ ཕྲེང་། ༣

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 449

བྱང་སེམས་འཛག་མེད་དུ་བཅིངས་པས་བེམ་པོའ་ཁམས་རྣམས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་ ིཔར་ལེའུ་ལྔ་པ་ལས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ། སྟོང་གཟུགས་ཁྱད་པར་བ་ཐབས་དུ་མས་འབད་ནས་སྒྲུབ་པ་དང་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རྒྱུ་དང་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་དབང་མདོར་བསྟན་རྩ་འགྲེལ་དང༌། འགྲེལ་པ་སྐོར་གསུམ་དུ་ལན་ཅིག་མིན་པར་འབད་པ་དུ་མ་ཡིས་བསྒྲུབས་པ་ལ། སྟོང་གཟུགས་རྒྱུས་སྐྱེད་དུ་མི་རུང་ཞིང་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་བའི་རྟག་པ་བདེན་པ་བ་གཞུང་འདི་དག་གི་དགོངས་པའོ་ཞེས་བཟློག་སྟེ་མ་སྨྲ་ཤིག།
དེ་ལ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་མི་བྱེད་
པའི་རྟག་པ་ནི་མིན་ཏེ། མི་འགྱུར་བའི་ཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ནི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དང༌། སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་མི་གནས་པ་ལ་མ་གསུངས་ཀྱི། ཁམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཕོ་བའི་འགྱུར་བ་ལ་ལན་དུ་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁམས་འཛག་མེད་དུ་བཅིངས་པ་ཉིད་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་ཁམས་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེ་ནས་དེའི་ཕྱིར་མི་འཕོ་བ་ཙམ་ལ་མི་འགྱུར་བར་བྱས་པ་དང༌། རང་གི་གནས་ནས་ལུས་ཀྱི་གནས་གཞན་གང་དུའང་མི་འཕོ་བ་ལ་བཞག་པའི་མི་འགྱུར་བ་ཁྱད་པར་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྐྱེན་དང༌། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཕུ་ཐག་ཆོད་པའི་ལྟ་བས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱིས་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་འདིར་བདེ་བ་ལ་དམིགས་མེད་དུ་གསུངས་ཤིང་དེའི་ཚེ་བདེ་བ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་སྟོང་གཟུགས་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལས་ལོགས་སུ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་ཤར་བ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོང་པ་དམིགས་བཅས་སུ་སོང་ལ། ལེའུ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའོ་1

ཞེས་སྟོང་གཟུགས་དེ་ཁོ་
ནར་སྐྱེ་འགག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གང་གི་ལུགས་ལའང༌། དོན་གང་རྟོགས་ནས་གོམས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༡༢༥༦ ཕྲེང་། ༡

450 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པར་བྱས་པས་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་དག་པར་བྱེད་ནུས་པའི་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞིང༌། དེ་རྟོགས་པ་ལ་ཟབ་དོན་རྟོགས་པ་དང་དམིགས་མེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། འདི་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དུ་བཞེད་པས། དེས་གཟུང་བའི་བདག་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདོད་ཆགས་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ན་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་འཁོར་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། མ་རིག་པ་ནི་འདིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཆགས་སོ་1

ཞེས་གསུང་རབ་
གཞན་ནས་མ་རིག་པ་དང༌། རྒྱུད་འདིར་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཤད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ལ། ལེའུ་གཉིས་པར་སྒྱུ་མས་རྨོངས་པར་བྱས་པའི་མཐའ་དག་འགྲོ་བ་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་དག་ལས་སྡུག་བསྔལ་འཛིན་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་འདིར་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་རྨོངས་པར་བྱས་པ་ནི། དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་དང༌དུད་འགྲོའ་སྡུག་བསྔལ་དག་ལས་སྡུག་བསྔལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ་ ི

2

ཞེས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པས་རྨོངས་པར་བྱས་པར་གསུངས་པས། མ་རིག་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གསུངས་པ་ཡང་འཇིག་ལྟ་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྲིད་པའི་ས་བོན་ཡིན་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཆགས་སུ་ཡང་འགྱུར་རོ།།
དེས་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཡིན་པ་འདི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྔགས་མཚན་ཉིད་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་གཅོད་བྱེད་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བས་ན་ལེའུ་བཞི་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ནས་རྩ་བ་གསུམ་དྲན་པར་བྱ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༡༢༨༨ ཕྲེང་། ༡༦
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༥༣༢ ཕྲེང་། ༡༦

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 451

པ་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བའོ་1

ཞེས་བདག་འཛིན་སྤོང་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཉིད་ལམ་གྱི་རྩ་བར་གསུངས་ལ། དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒོམ་པ་ནའང༌། བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། ལེའུ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དབུ་མ་པ་རྣམས་ལ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒོམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང༌། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའོ་2

ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་གང་རྟོགས་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་གཟུགས་ཡིན་ན། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྟངས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ།།
དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པ་ནི་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་ཤིང༌། ཆོས་བདག་
འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་ལེའུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པས་སྨྲས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་ཡོད། །དེ་ཡང་མཁས་པ་རྣམས་མི་འདོད། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང༌། །བྲལ་བས་ནམ་མཁའི་པདྨོ་བཞིན། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། །མཐའ་བཞི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིས། །དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་ཡིས་རིག3

།ཅེས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་དང༌། འགྲེལ་ཆེན་འདིར། དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ནི་རང་ལས་མ་ཡིན། གཞན་ལས་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ལས་མ་ཡིན། རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་4

ཞེས་རྡོ་རྗེ་
གཟེགས་མ་ལ་སོགས་པ་དབུ་མ་པའི་རིགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསུངས་ལ། རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། ས་བོན་ལས་ནི་མྱུ་གུ་བཞིན། །དེ་མེད་པར་ནི་དེ་མི་འབྱུང༌། །འབྲས་བུ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ལས། །བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་རྣམས་འགའ་ན་ཡང༌། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།5

།ཞེས་ས་བོན་ལ་མྱུ་གུ་ལྟོས་ནས་སྐྱེ་བ་དང༌།
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༧༥༦ ཕྲེང་། ༣
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༡༢༧༨ ཕྲེང་། ༡
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༧༤༣ ཕྲེང་། ༡༦
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༤༥༡ ཕྲེང་། ༡༤ 5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༨༢༨ ཕྲེང་། ༡༠

452 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

འོན་ཀྱང་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མཐའ་བཞི་པོ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྩ་ཤེ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་གསལ་བར་བཤད་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་ནི་མདོར་བསྡུས་པས་གསུངས་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་ལུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ་1

ཞེས་དབུ་མ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལས་ཤེས་
དགོས་པར་གསུངས་སོ།།
དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་སྟོང་ཉིད་ནི་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱས་
པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་གཟུང་བར་མི་བྱ་ལ། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ནི། རིགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་ཀྱང་ཁུངས་སུ་དྲངས་ཏེ། དེ་ལས་སྐུ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མཚན་ཉིད་གང་དེ་འདིར་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་དང་འཕགས་པ་ཀླུས་ངེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟེ། གང་ཞིག་གཅིག་མིན་དུ་མ་མ་ཡིན་རང་དང་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཕུན་ཚོགས་ཆེན་པོའ་གཞིར་གྱུར་པ། ཞེས་སོགས་སྐུ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པའི་ལུང་དྲངས་ ིསོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་བས་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལུང་བསྟན་པ་ན་ཡང༌། ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་བྱེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་ནས། བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་གསལ་བར་བྱེད་པར་གསུངས་པའང་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཚུལ་འདི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ནས་བསྟན་པ་ཆད་སྟོང་ཡིན་ན། གཞན་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་དོ།།
གཞན་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྡོ་རྗེ་ནི་མི་ཕྱེད་པ་དང་མི་ཕྱེད་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་
ཐེག་པ་ཡིན་པ་ནི། རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པས་ཏེ། སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པའོ་2

ཞེས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་སྣང་ལ་རང་
བཞིན་མེད་པ་ངེས་པའི་སྟོང་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚུལ་བདེ་ཆེན་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་དགོས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༧༤༠ ཕྲེང་། ༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༥༣༣ ཕྲེང་། ༦

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 453

པར་གསུངས་ཤིང༌། རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞི་བསྒོམ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་དོན་བྱེད། །སླར་ཡང་འདི་ལྟར་རྣམ་དཔྱད་བྱ། །རང་བཞིན་མེད་པས་སྟོང་པ་དེ། །རྒྱུ་མེད་པ་ལས་མཚན་མ་མེད། །བརྟག་ཏུ་མེད་ལས་སྨོན་མེད་ཉིད། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་སྤངས་པའོ། །སྐྱེ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །སྨོན་པའི་དོན་ནི་མེད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་མེད་སེམས་ཅན་མེད། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་དེ་ཉིད་མེད། །ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མ་རྨི་ལམ་དང༌། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་རྣམས། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པས་ལྟ།1

།ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ།།
དེའི་ཕྱིར་དུས་འཁོར་པའི་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་ཉིད་མི་འདོད་
དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། འགྲེལ་པ་སྐོར་གསུམ་གྱི་དོན་ལོག་པར་འཆད་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་ལྟ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ལས། ཕུང་པོ་རྣམ་དཔྱད་སྟོང་པ་ཉིད། །ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྙིང་པོ་མེད། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། །སྟོང་ཉིད་དེ་ལྟར་འགྱུར་མ་ཡིན།2

།ཞེས་དང༌། འདིར་ཡང་རྣམ་པར་
དཔྱད་པའི་སྟོང་པ་ཆད་པའི་སྟོང་པ་ལས་རིང་དུ་བྱས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཕུང་སོགས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་བདེན་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཚུན་ཆད། ཆད་སྟོང་དུ་སྟོན་པ་མིན་གྱི་ཕུང་སོགས་རིགས་པས་གཏན་མེད་དུ་དཔྱད་ཅིང་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཆད་སྟོང་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ཕུང་སོགས་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་སྟོང་པའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཕུང་སོགས་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་བདེན་པར་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེད་པར་གྱིས་ཤིག །གཞན་ཡང་རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ལས། གཞན་དུ་རྒྱུད་གཞན་བལྟས་ནས། གང་རིགས་པས་འཐད་པ་རྒྱུད་མང་པོར་རྟོགས་པར་བྱས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངག་དེ་གཟུང་བར་བྱ་ཡི། བླུན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༨༦༩ ཕྲེང་། ༡༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༥༧༦ ཕྲེང་། ༤

454 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པོའ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ ི 1

ཞེས་རྒྱུད་དོན་མཐའ་དག་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་གང་རིགས་
པས་གྲུབ་པའི་དོན་གཟུང་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལ། རྒྱུད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིགས་པས་དཔྱོད་པ་འགོག་པ་ནི་མ་བརྟགས་པའོ།།
དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པའི་གོ་བ་བཙལ་ནས་ལྟ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་
རྒྱུན་སྐྱོང་རྒྱུ་མེད་པར་གང་དུ་བཟུང་ཡང་རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་ཡིན་པས། ཅིར་ཡང་མི་བསམ་པ་ནི་དུས་འཁོར་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དོན་ལོག་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་གལ་ཏེ་བསམ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉིད་མཐུག་པོ་ལ་བསམ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་འཇུག་ཅིང༌། འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་མེད་ལ་མི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མེད་དོ་2

ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་ཕྱོགས་དེ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་ཚུལ་ནི་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱའོ།།
དེས་ན་སྟོང་གཟུགས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་
པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བདེ་ཆེན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སློབ་ལམ་པའི་ཤེས་ངོར་དེའི་ཚེ་གཉིས་སྣང་མ་ལུས་པར་ནུབ་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་སྣང་བ་མི་འཆར་ཡང༌། དེའི་ཚེ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མེད་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་རྐང་ལག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་གཟུགས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ཡང་དག་གམ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གང་དུ་འདོད་ཅེ་ན། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་ཡང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང༌། དེའི་ཡུལ་ལ་དེའི་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོར་ནི། སྐྲ་ཤད་ཀྱི་སྣང་བ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་སྐྲར་སྣང་གི་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀའང་ལོག་པ་དང༌། ཡུལ་ཟླ་གཅིག་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༨༣༦ ཕྲེང་། ༡༠
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༡༢༣༩ ཕྲེང་། ༢༡

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 455

དང༌། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡང་དག་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འཕགས་པ་ལྷ་དང༌། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང༌། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་བཀྲལ་བའི་དབུ་མའི་སྲོལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས། ཀུན་རྫོབ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཟླས་དྲངས་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ནས་སྣང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དོ།།
དེ་ལ་སྟོང་གཟུགས་ལ་དམིགས་བཅས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ནི། དགག་བྱ་བདེན་
པས་སྟོང་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི། དགག་བྱ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཚོགས་པའི་བེམ་པོའ་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆ་ནས་སྟོང་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་ཕྲ་རབ་རྡུལ་གྱི་ཆོས་ ིཉིད་འདས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལན་མང་དུ་བསྟན་ལ། ནཱ་རོ་པས་ཀྱང༌། དངོས་པོ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྣམ་པར་བྲལ་བ་སྟེ་1

ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་སོ།།
དེས་ན་སྟོང་གཟུགས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དགག་པའི་སླད་དུ་གཞུང་འདི་དག་གིས་
ཀྱང་སྟོང་གཟུགས་གཞིར་བྱས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་དང་གཏན་ནས་གཟུགས་སུ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་དགག་པར་མཛད་ལ། དབང་མདོར་བསྟན་ལས་ཀྱང་དེའི་ཆེད་དུ། གལ་ཏེ་ཡོད་པའི་གཟུགས་མཐོང་ན། །རང་གི་གདོང་པ་ཅིས་མི་མཐོང༌། །གལ་ཏེ་མེད་པའི་གཟུགས་མཐོང་ན། །རི་བོང་རྭ་ཡང་ཇི་ལྟར་མིན།2

།ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་རྡོ་
རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སྟོང་པའི་གཟུགས་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ཡིན་ན། སུ་ལ་ཡང་མ་ལྟོས་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། ལྟོས་མེད་དུ་མཐོང་བ་ལ་གཅིག་མཐོང་ཞིང་གཞན་མི་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པས། རང་གི་གདོང་པ་སོགས་གཟུགས་ཀུན་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༦༥༨ ཕྲེང་། ༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༨ ཤོག ༥༧༨ ཕྲེང་། ༣

456 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

གལ་ཏེ་གཏན་ནས་མེད་པའི་གཟུགས་མཐོང་ན། རི་བོང་གི་རྭ་ཡང་ཅིས་མི་མཐོང་སྟེ་
མཐོང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པ་སྟེ་འོ་ན་དེའི་མཐོང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་མཐོང་བ་རྨི་ལམ་གྱི་བུ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཐོང་བ་ནི། གཞོན་ནུ་མ་ཡི་བུ་ཇི་བཞིན།1

།ཞེས་གསུངས་ལ་དེའི་འགྲེལ་པར་ནཱ་རོ་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་
ལྟར་བུ་མོ་གཞོན་ནུའི་རྨི་ལམ་ན། །བུ་ཕོ་བྱུང་ཞིང་ཤི་བ་དེས་མཐོང་ན། །བྱུང་ན་དགའ་ཞིང་ཤི་ན་མི་དགའ་ལྟར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས།2

།ཞེས་པ་དྲངས་ནས་གཞོན་ནུ་མས་
སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་དེའི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་དང་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྣང་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པར་འདྲ་བར་གསུངས་སོ།།
གལ་ཏེ་ཡོད་པའི་གཟུགས་མཐོང་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་ནི་དབུ་མ་འཇུག་པ་
ལས། གཞན་ལས་གཞན་སྐྱེ་ན་མེ་ལྕེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་དང་རིགས་པའི་ཚུལ་འདྲ་ལ། ཁ་ཅིག་དངོས་པོ་མེད་པའི་གཟུགས་མཐོང་ན་རང་གི་གདོང་པའང་ཇི་ལྟར་མི་མཐོང་ཞེས་འཆད་མོད། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་སྐྱེ་བོའ་མིག་ ིཤེས་མི་སྲིད་པའམ། སྲིད་ན་དེས་གཟུགས་ཀྱི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བས་ཁྱབ་པ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་དགོས་ལ། དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་གཟུགས་མི་སྲིད་ན། རང་ལུགས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་བླང་དུ་མེད་པའི་ཆད་ལྟ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ། ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་རྟག་ཆད་དང༌། འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་རྒྱུད་འདི་ལས་གཞན་དུ་ཡང་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་སོ།།རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་རིགས་པས་དཔྱད་ན་སྲིད་ཞི་གང་ལའང་མི་གནས་པ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ནི། རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པ་མི་འགྱུར་བའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་སྟེར་བས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༤༠ ཕྲེང་། ༡༥
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༥ ཤོག ༦༤ ཕྲེང་། ༣

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 457

དམ་པའི་དོན་ཆེན་པོ་པ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་སྲིད་པ་ལ་མི་གནས། གཟུགས་ཀྱི་སྲིད་པ་ལ་མི་གནས། གཟུགས་མེད་པའི་སྲིད་པ་ལ་མི་གནས། འདོད་པའི་ཁམས་སྤངས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཙམ་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་ཏེ་སྲིད་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ལའང་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་ལའང་མི་གནས་ཏེ་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གྲིབ་མ་
དང་ཉི་མ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་མེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གཙུབ་སྟན་ལ་མི་གནས། གཙུབ་ཤིང་ལ་མི་གནས། སྐྱེས་བུའི་ལག་པའི་རྩོལ་བ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་དེ་དག་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་ཕྱི་འཇིག་རྟེན་དང་ནང་ལུས་དང་གཞན་ལམ་དང༌། འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་ཤིང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་བྱ་བ་བྱེད་པར་རྣལ་འབྱོར་པས་རྟོགས་པར་བྱའོ།།
ད་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཕྱིན་ཆད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་གང་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བྱེད་དུ་སོང་བའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་པར་རྟག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་འཆད་དོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་འདི་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འོག་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དེ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་ཅེས་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་པ་དེའི་རྗེས་ལ་སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པའི་གོང་དུ་བདེ་བ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རིམ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ནས་སྐྱེ་འགག་མི་བྱེད་པའི་རྟག་པར་སོང་ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མི་རྟག་པ་ལས་འབྲས་བུ་མི་རྟག་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་འཕྲོ་ལ་འབྲས་བུ་ཐ་མ་དེ་རྒྱུ་ལས་རྟག་པར་སྐྱེས་པ་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེས་ན་སློབ་ལམ་དུ་མཉམ་གཞག་གི་ཚེ། སྐྱེ་འགག་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་ནུབ་ཀྱང༌། དེ་ལས་

458 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་སྐྱེ་འགག་སོགས་སྣ་ཚོགས་འཆར་བ་སྤེལ་མར་བྱུང་གི་དུས་གཅིག་ཏུ་གང་ཟག་གཅིག་ལ་འབྱུང་མི་སྲིད་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ན། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་མེད་ཀྱང༌། མཉམ་གཞག་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་ཐོབ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཅིག་ཅར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ་དེའི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བའི་ཡུལ་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ནམ་ཡང་འཆར་མི་སྲིད་ལ། དེ་སློབ་ལམ་དུ་རེ་འགའ་བ་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ནས་དུས་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་པ་དེ་ནས་ཞེས་དང་དེའི་རྗེས་ལ་ཞེས་སྨོས་སོ།།
དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང༌། རྗེས་ཐོབ་ཇི་སྙེད་པ་
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་ཇི་སྲིད་པའི་སེམས་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་འཛིན་པ་མིན་གྱི་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྔ་མ་དེ་གང་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བའི་དོན་མེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ངོ་ན་
1

ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་དང་དག་ཕྱིར་དང༌། །ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་འོད་དང་ཟེར། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་དང་མཚུངས།2

།ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས།3

ཞེས་མཉམ་གཞག་ཇི་ལྟ་བ་
མཁྱེན་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཁྱད་པར་དང་བཅས་ནས་སྨོས་ཤིང༌། དེ་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཉི་མའི་འོད་གསལ་བའི་ཆ་ལྟ་བུ་དང༌། ཡེ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་པ་ཇི་སྙེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཉི་མའི་ཟེར་གཟུགས་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་འཕྲོ་

1 ཞོལ། ཤོག ༨༢ བ ༦ མཁྱེན་པའི་དོན་ཡོད་པར་
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༩༤༤ ཕྲེང་། ༡༨
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༡༠༨༤ ཕྲེང་། ༡༢

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 459

བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལྟར་ཆོས་ཅན་སྣ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་པའི་ལྡོག་པ་ནས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་འདྲ་ཞིང༌། ཉི་མའི་འོད་གསལ་བའི་ཆ་དང༌། ཟེར་འཕྲོ་བ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསལ་བར་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང༌། ཡུལ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དོན་དམ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པའི་ལྡོག་པ་ནས་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་སྦྱར་བའོ།།
ད་ནི་ཚིག་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་འདིར་ཅེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་པའི་བར་ནི་
མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འཇོག་ཅེས་པའོ། །འདིར་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་གང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ནས་ཏེ་དེ་ཕྱིན་ཆད་དུས་ནམ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་དེ་གང་ ིལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བར་སོང་བའི་ངོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་གནས་པ་མེད་པ་འཇིག་པ་མེད་པ་སྟེ་དེའི་ངོར་སྤྲོས་པའི་རིས་གང་གི་ཡང་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་སྐྱེ་འགག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་དེའི་ངོར་སྣང་དགོས་ཀྱང་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་དག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྟོན་པ་ནི་འདིར་སྐད་ཅིག་གང་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་སོགས་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་འབྲེལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འོག་ཏུ་འདི་ཉིད་དོན་དམ་པའི་རིགས་པས་མི་འཐད་དེ། ཞེས་དངོས་སུ་སྦྱར་རོ།།
དེ་ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་གསུམ་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་
ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་སོ་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་ཡོད་ཀྱང༌། དོན་དམ་པར་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པར་འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་ཡོད་ན་རིམ་གྱིས་ཡོད་དམ། དུས་ཅིག་ཅར་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་འགོག་པ་ནི་འདིར་སྐད་ཅིག་གང་ལ་ཞེས་པ་ནས། འཇིག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེའི་དོན་ནི། དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་དོན་དམ་པར་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་

460 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

མི་འཐད་དེ། སྐད་ཅིག་གང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་དགོས་པས་དེའི་རྗེས་སུ་གནས་པ་དང༌། འཇིག་པ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་གོ་སྐབས་མི་རྙེད་ཅིང་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་དགོས་པས་དེའི་སྔོན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་འབྱུང་བའི་སྐབས་མི་རྙེད་ལ། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཇིག་དགོས་པས། དེའི་སྔོན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་འགྲོ་བའི་གོ་མི་རྙེད་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའོ།།
འདུས་བྱས་གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཅིག་ཅར་ཚོགས་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་
འགོག་པ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཅིག་ཅར་ཡང་མི་སྲིད་དེ། སྐྱེ་གནས་འཇིག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་ནི། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་དང་འཆི་བ་ཡང་ཅིག་ཅར་གྱིས་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་བ་ལ་གང་ཟག་གཅིག་གི་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་སྟེ་རྒ་བ་དང་འཇིག་པ་སྟེ་ཤི་བའི་སྐད་ཅིག་རྣམས་དུས་གཅིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ནང་གི་ལེའུ་ལས། གལ་ཏེ་དུས་གཅིག་ལ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་དང་འཆི་བ་རྣམས་གཅིག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ལས་གཞན་པ་ཅི།1

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེ་གནས་
འཇིག་པ་ཁྱད་པར་བ་ཉིད་ལ་སྦྱར་ན་ལེགས་སོ། །གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་སྔ་མའི་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་ལས་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའི། སྐད་ཅིག་གཅིག་ཉིད། རིམ་གྱིས་དེ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་ཅིག་ཅར་དེ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མི་སྨྲའོ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ནས་ཞེ་ནའི་བར་རོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་སྔ་མ་འདི་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་གསུམ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྦྱོར་བ་མིན་པར་སྐད་ཅིག་སྔ་མའི་རང་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལས་གཉིས་པའི་རང་དུས་ཀྱི་གནས་པ་དང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་ཀྱི་གནས་པ་ལས་སྐད་ཅིག་གསུམ་པའི་དུས་ཀྱི་འཇིག་པ་འབྱུང་བ་འདིར་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འོག་གི་དགག་པ་མ་འབྲེལ་ཞིང༌། སྔར་རིམས་ཅན་བཀག་པ་དང་ཕྱོགས་སྔ་མ་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་རོ།།
དེའི་ལན་ནི་འདི་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་
པའི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་དེ། འདིར་དོན་དམ་པར་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༤༥༦ ཕྲེང་། ༡༩

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 461

སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མ་མ་འགགས་པ་ལས་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་གཞན་མི་འབྱུང་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་སྔ་མ་འགགས་པ་ལས་ཕྱི་མ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དོན་དམ་པར་ས་བོན་མ་ཉམས་པ་ལས་ཀྱང་མྱུ་གུ་མི་འབྱུང་ཞིང་ཉམས་པ་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པས་ཏེ་དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་ལུགས་ལའང༌། མྱུ་གུ་དེ་མྱུ་གུ་རང་གི་དུས་ན་འགགས་པའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ནི་དེ་མི་རུང་སྟེ་འདི་ལྟར། ལེའུ་གཉིས་པར་མར་མེའི་དཔེ་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ས་བོན་འགགས་པ་ལས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་ན་མར་མེ་ཤི་བ་ལས་ཀྱང་མར་མེ་གཉིས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། ས་བོན་མ་འགགས་པར་མྱུ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ན་ས་བོན་སྐྱ་བོ་ཅུང་ཟད་མ་ཉམས་པའི་དུས་ཉིད་ནས་མྱུ་གུ་སྔོན་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང༌། མར་མེ་གཅིག་ལས་གཅིག་སྤར་བའི་འཕྲེང་བ་བཞིན་དུ་ས་བོན་དང་མྱུ་གུའང་གནས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ལའང་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་སྔ་ཕྱི་སོ་སོ་བ་དང༌། དུས་གཅིག་པ་དག་ལ་བརྟགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་འདི་ནི། རྩ་ཤེ་ལས། སྐྱེ་ལ་སོགས་གསུམ་སོ་སོ་ཡིས། །འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་བྱ་བར་ནི། །ནུས་མིན་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ། །འདུས་པ་ཡང་ནི་ཇི་ལྟ་བུ།1

།ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པའོ།།དེ་ལྟར་བརྟགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི་ཤོང་འགྱུར་གྱི་འགྱུར་འདི་ཅུང་ཟད་
འཁྲུགས་པས་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གཅིག་དང་དུ་མ་དངོས་སུ་ཕན་ཚུན་སྤངས་ནས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ནས་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གང་ལ་དོན་དམ་འཇལ་བྱེད་དུ་སོང་བའི་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ནམ་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་དེ་དག་སྣང་མི་སྲིད་པ་སྔར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། འདིར་སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༡༠ ཕྲེང་། ༡༥

462 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

དུས་སུ་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པ་དེའི་རྗེས་ལ་དེ་ཕྱིན་ཆད་དུས་ནམ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་གང་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བའི་ངོ་ན་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པའི་སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་མེད་པ་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པའི་མཆོག་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་ཡང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་མཆོག་གི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཅེས་པ་འགྱུར་ཅུང་ཟད་མ་བདེ་བས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཆོག །ཅེས་བཤད་དགོས་སོ།།
འོ་ན་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་དུ་མ་དེ་དག་ཡེ་ཤེས་གང་ལ་སྣང་ཞེ་ན། ཇི་སྲིད་དུ་འཇིག་རྟེན་
པའི་སེམས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇལ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡེ་ཤེས་དེས་ཆོས་རྣམས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་གཅིག་དང་དུ་མས་མ་འདྲེས་པར་རྣམ་པར་དཔྱོད་དེ། ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་མའི་སེམས་སྔ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་གི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སེམས་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བྱེད་དུ་སོང་བའི་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣང་བ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཚེ་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཞེས་བརྗོད།
དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། གང་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བྱེད་དུ་སོང་བའི་སེམས་ནི་དེ་ལ་
ལྟོས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱོགས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པ་ཉམས་པར་བྱ་བའི་སླད་དུ་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དེ་དག་གིས་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། གང་དུ་བཟུང་ན་མཐར་ལྟུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དངོས་པོ་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང༌། དངོས་པོ་མེད་པར་བདེན་པ་དང༌། ཡོད་པར་བདེན་པ་དང༌། མེད་པར་བདེན་པ་དང༌། ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཏི་མུག་མ་ཡིན་པར་བདེན་པ་ཞེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི། གང་དུ་བཟུང་ན་མཐར་ལྟུང་བའི་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ནས། གཏི་མུག་དང་གཏི་མུག་མ་ཡིན་པའི་བར་གྱི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 463

ཁྱབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ལྟོས་མེད་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་ལ་ལྟོས་ན་བཅོས་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པ་ཉམས་པར་བྱ་བའི་སླད་དུ་བསྟན་པ་
རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་གང་གི་དོན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཕྱོགས་འདི་དག་དང་བྲལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་སྟེ། གང་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བྱེད་དུ་སོང་བའི་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་དུ་མའི་སྣང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་སོ།།
ད་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་པུ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་བསམ་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ལྡོག་
པའི་སྒོ་ནས་གཞིའི་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་ཁམས་འཕོ་བའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཅེས་པ་ནས། ལྷག་པར་མོས་པའི་དབང་གིས་རབ་ཏུ་སྣང་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཞེས་པ་ནི་དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱའི་བསམ་ངོ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་དེ་ཁོ་ན་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་པུའི་ངོ་བོ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ནས་མདོར་བསྡུས་འདིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་སོགས་གླེང་གཞིའི་ཚིགས་བཅད་དང་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྐང་པ་དང་པོས་ཆོས་སྟོན་པ་པོའ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དང་པོ་དང༌། རྐང་པ་ཐ་མས་གནས་ ིཔ་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་བསྡུ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་དང༌། དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་བསྡུ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་བསྟན་པ་དག་གི་ཚིག་དོན་འཆད་པ་ལ། དང་པོའ་ཚིག་དོན་འཆད་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུ། ཞེས་པ་ནས་ཕྱག་ ིན་རྡོ་རྗེས་ཞུས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པ་སྔར་བཤད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་དང་སྦྱར་བའོ།།
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པས་ཞེས་པ་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་རིམ་བཞིན་མཁྱེན་པ་བཞི་དང་སྦྱར་

464 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བ་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ལ་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་བཞིར་འབྱེད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་ལྡོག་པ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ལྡོག་པ་ནས་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མཁྱེན་པ་དང་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་རང་རང་གི་སྐད་དང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཇི་ལྟར་འཚམ་པ་བཞིན་ཅིག་ཅར་སྟོན་པའི་ལྡོག་པ་ནས་ལམ་མཁྱེན་པ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་སྐུའི་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྟོན་པ་མཁྱེན་པའི་ལྡོག་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བཞག་ལ། བཞི་པོ་དེ་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུ་ཆོས་སྐུ་ལོངས་སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་བཞི་དང༌། ཡང་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་གསུང་རྡོ་རྗེ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་བཞི་དང་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་མངོན་པར་འདུ་མ་བྱས་པའི་བར་གྱིས་རྣམ་ཐར་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་དང་སྦྱར་བའོ།།
དེ་ནས། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་སོགས་བཞིའི་གོ་རིམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་
པ་བཞི་དང་སྦྱར་བ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནས། སྤྲོས་པའི་སྐུའོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་དོན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་མས་བྱང་ཆུབ་པའོ། །རྣམ་པ་ལྔས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་ཁམས་ལྔ་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་ཅིང༌། དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་རླུང་འགོག་པས་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་པའོ། །རྣམ་པ་ཉི་ཤས་བྱང་ཆུབ་པ་ནི། དབང་པོ་ལྔ་ཡུལ་ལྔ། ལས་དབང་ལྔ་ལས་དབང་གི་བྱ་བ་ལྔ་རྣམས་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ། །སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི། དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྤྲུལ་པའི་དྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའོ། །ཡང་བཞི་པ་གཉིད་མཐུག་རྨི་ལམ་སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བཞི་དག་པས། རིམ་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཆོས་སྐུ་ལོངས་སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་བཞི་དང༌། དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་འཇོག་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། འདིར་སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པ་ནས། སྤྱན་ཞེས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མདོ་ཙམ་དུ་བསྟན་གྱི་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་འདི་ཞེས་སོགས་སོ། །རྐང་པ་མཐའ་མའི་དོན་གནས་པ་ལྔ་པ་འཆད་པ་ནི་དེ་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 465

ལྟར་ནས་ཞུས་ཏེའོ། །གང་དུ་ན་དཔལ་ལྡན་དུས་འཁོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའོ། །རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ལ་ཞུས་ཞེ་ན། ཀ་ཕྲེང་ལྡན་པའི་ཅེས་པ་ནས། ཆོས་བསྟན་ལ་བསྡུས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། འདིར་ཀ་ཕྲེང་ལྡན་པའི་ཨ་འདུས་ལ་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྐད་དོད་ལ། ཀ་ལི་ཡུ་ཀ་ས་མ་ཡེ། ཞེས་པར་ཡོད་པ་ལ་འབྲོ་ཤེས་རབ་གྲགས། ཁེར་གང་འཁོར་ལོ་གྲགས། དིང་རི་ཆོས་གྲགས། རྩ་མི་སངས་རྒྱས་གྲགས། གྱི་ཇོ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལ་སོགས་འགྱུར་མཛད་སྔ་མ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཀ་ལེ་རྩོད་པ། ཡུ་ག་ལྡན་པ། ས་མ་ཡེ་དུས་སུ་བསྒྱུར་ནས་རྩོད་ལྡན་དུས་སུ་མི་རྣམས་ཞེས་པར་བྱས་ཀྱང༌། འགྲེལ་པར་ཀ་ཕྲེང་དང་ཨུ་འདུས་ཀྱི་བཤད་པ་བྱས་ཀྱི། རྩོད་ལྡན་དུས་ཀྱི་བཤད་པ་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་པས་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དོ།།
དེས་ན་སྤྱིར་ཀ་ལེ་རྩོད་པ་དང༌། ས་མ་ཡེ་དུས་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང༌། འདིར་
དོན་དང་མི་འབྱོར་བས་ཤོང་གིས་ཀ་ལེ་ཀ་ཕྲེང་དང༌། ཡུ་ག་ལྡན་པ་དང་ཀའི་ཁོང་ན་ཡོད་པའི་ཨ་ཕྱུང་ནས་ཨ་ས་མ་ཡེ། ཞེས་ཨ་འདུས་སུ་བསྒྱུར་བ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཞེས་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་གསུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་དབྱངས་གསལ་གཉིས་སུ་འདུས་ཤིང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཕྲེང་བའི་གཙོ་བོ་ཀ་ཡིག་ཡིན་པས་ཀ་ཕྲེང་ཞེས་གསུངས་ལ། གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གསལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་དང་པོར་བསྟན་པའམ་ནང་དུ་མངལ་འཛིན་པ་ན། རྡུལ་ལ་ཁུ་བ་འཇུག་དགོས་པས། དང་པོར་རྡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། མངལ་དུ་ཐོག་མར་ཁུ་བ་གང་ལ་ཞུགས་པའི་རྡུལ་དེ། སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་རྡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་འགྲུབ་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུའང་ཀ་ཡིག་གསལ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀ་ཕྲེང་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ལའང་ཨ་ཡིག་དང་པོར་བསྟན་པ་ནི་དབྱངས་ཀྱི་ཚོགས་པའི་
གཙོ་བོ་རྟོགས་པའི་དོན་ཏེ། མངལ་དུ་རྡུལ་ལ་ཁུ་བ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བྱེད་ལ་དབྱངས་ཕྱི་ནས་སྲོག་ཏུ་འཇུག་དགོས་པས་སོ། །དེ་ལ་ཤས་ཆེར་ཀ་ཕྲེང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ལུས་བྱས་ཤིང་དེ་དག་ལ་ཨ་སོགས་དབྱངས་རྣམས་སྲོག་དང་ཡན་ལག་ཅི་རིགས་པར་འདུས་པས་རྒྱུད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྩོམ་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ལྟར་བརྩམ་པའི་རྗོད་བྱེད་ལ་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་བརྗོད་

466 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

བྱར་འདུས་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ལ་ཟླ་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ནི་ཆོས་བསྟན་པ་བསྡུས་པའི་གནས་པའོ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་པ་དྲུག་པ་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་བསྡུས་པ་འཆད་པ་ནི། ད་ནི་ཅེས་པ་ནས། བསྡུས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ་དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའ་གཟུགས་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་སྒོམ་པའི་ ིསྟོབས་ནི་ཕྲ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། དཔའ་བོའ་རིམ་པ་ལྷ་དྲག་པོ་བསྒོམ་པ་དང༌། བྱིན་གྱིས་ ིབརླབ་པའི་རིམ་པ་ནི། ལྷ་ཞི་བ་སྒོམ་པ་ཡིན་ཞིང༌། གཞན་རྣམས་སྔར་བཤད་པས་ཤེས་སོ། །རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསྟན་ཅིང་སྟོན་ལ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆོག་གི་དང་པོའ་ཞེས་སོགས་སོ། །མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ ིརྒྱལ་པོ་ཞེས་སོགས་སོ། །མདོར་བསྡུས་ལྔ་པའི་དཀའ་བའི་གནས་བཤད་པའོ།། །།
ད་ནི་མདོར་བསྡུས་དྲུག་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དེ་ལྟར་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོ་དང་གསོལ་
བ་འདེབས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང༌། གནས་པ་ལྔ་པ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་བསྡུ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་བཤད་པ་བྱས་ཟིན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ད་ནི་གནས་པ་1

དྲུག་པ་ཟླ་བཟང་གི་རྩ་རྒྱུད་དུ་སྟོང་
ཆེན་ཡི་གེ་ལྔ་སོགས་ཞུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་དེ་མི་དབང་གྲགས་པས་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པས་སྟོན་པ་ནི། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་བ་གསུངས་པ་ཞེས་བཤད་བྱའི་རྩ་བ་དགོད་པ་ནི། སྟོང་པ་ཞེས་སོགས་དེ་ཉིད་འགྲེལ་པས་འཆད་པ་ལ། རྒྱུད་རྩ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་ཉིད་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དམ་བཅས་པ་བརྗོད་པ་འདིར་ཞེས་པ་ནས། དགྲོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་རོ།།
དེ་ལ་བཤད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དང་པོར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་
རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གིས་བརྡ་བྱས་པའི་སྦས་པའི་དོན་རྣམས་གསལ་བར་བཀྲོལ་ན་འོག་ནས་འཆད་པ་དེའི་ལན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་རྟོགས་སླ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་འདིར་དང་པོར་ཞེས་པ་ནས། སླ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེས་ན་ཞེས་སོགས་དེའི་དོན་བསྡུ་
1 ཞོལ། ཤོག ༨༨ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༦༩ ན ༧ གནས་དྲུག་པ་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 467

བའོ། །དེ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཚིག་གི་དོན་བཤད་པ་འདིར་སྟོང་པ་ཞེས་པ་ནས་ཡང་དག་པར་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ལྟར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། གླེགས་བམ་ལ་བྲིས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོན་དེ་དང་དེ་རྣམས་མཚན་བརྗོད་དང་མཐུན་པར་བཤད་པར་བསྟན་པ་ནི། མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ཞེས་པ་ནས། ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །མཚན་བརྗོད་དང་རྒྱུད་འདིའི་ཆེ་བ་བརྗོད་ནས་མཉན་པར་གདམས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་གང་གིས་ཞེས་པ་ནས། མཉན་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་རོ།།
དེ་ལྟར་བསྡུས་པའི་དོན་བཤད་ནས། ད་ནི་ཡན་ལག་གི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་
གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཚིག་འདིར་སྟོང་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ཉི་ཚེ་བའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་པོའ་སྤྱོད་ཡུལ་བ་མིན་པ་དང༌། མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ ིཉི་ཚེ་བའི་དབང་པོའ་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྟོན་ནོ། །དངོས་པོ་དེ་དག་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པའི་ ིམིང་གིས་སྟོན་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྤྱིར་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ཐམས་ཅད་ལ་མིང་གི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་བྱེད་དགོས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། མེད་པ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་རང་མིང་གི་ཐ་སྙད་འབྱེད་ཚུལ་ནི་དཔེར་ན། འདིར་ནམ་མཁའི་ཞེས་སོགས་སོ།།
དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དོན་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་མིང་ཐུན་མོང་བས་
བརྡ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་སུ། གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་མ་གྲགས་ཤིང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ནང་དུ་གྲགས་པའི་མིང་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བསྟན་བཅོས་སྤྱི་དང་ཐུན་མོང་བ་དུ་མ་དང་དེར་མ་ཟད། གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གྲགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བརྡ་སྦྱར་བའི་མིང་དང་འཇིག་རྟེན་པར་མ་ཟད་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལ་ཡང་མ་གྲགས་པ་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དུ་མའི་མིང་ཐོད་པ་ལ་པད་སྣོད་ཅེས་པ་དང༌། ཡི་གེ་རེ་རེའི་མིང་སྐྱེས་པ་ལ་ཌ། བུད་མེད་ལ་ཌི་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བརྡ་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ངེས་པར་བསྟན་ཅིང་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

468 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

དེས་ན་འདིར་གཅིག་དང་ཞེས་སོགས་ལ་དཔང་ལོའ་འགྱུར་ལས། འདིར་དངོས་པོ་དང་ ིདངོས་པོ་མེད་པ་གཅིག་ལ་ཡང་མིང་སྣ་ཚོགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ལ། དེས་ན་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དངོས་པོའམ་དངོས་མེད་གཅིག་ཀྱང་མིང་སྣ་ཚོགས་པས་བསྟན་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དོན་ཡང་དུ་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་བྱ་སྟེ། བླ་མ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་བསྲེགས་བཅད་བརྡར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ནི་དོན་ལ་གཙོ་བོར་རྟོན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངེས་ཚིག་གིས་བཤད་དུ་མེད་པ་དོན་གཅིག་ལའང་མིང་དུ་མ་བརྡ་
མཛད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གི་དོན་རྟོགས་དགོས་པར་བཤད་ནས་ད་ནི་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཚིག་གི་དོན་འཆད་དེ། དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་གིས་སྐྱེས་བུ་ཁམས་དྲུག་པ་སྐྱེས་བུ་སྒྲུབ་པ་པོ་ཁམས་དང་ཕུང་སོགས་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་ཆེན་ཡིག་ལྔ་ཡིག་དྲུག་རྣམས་བསྟན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེའི་བར་རོ།།
ཇི་ལྟར་ན་དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་དག་གི་དོན་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་གོ་བདེ་བར་བཤད་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གཞི་དུས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཁམས་དྲུག་ལྡན་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་ཡེ་ཤེས་སྡུད་བྱེད་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དེ་དག་གིས་བསྡུས་པའི་ཁམས་དྲུག་དྲུག་གིས་ཕྱེ་བའི་དྲུག་ཚན་དྲུག་གི་ཁམས་སོ་དྲུག་ཡོད་ལ་དྲུག་ཚན་སོ་སོར་བཤད་ན། འཕོ་བའི་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལས་གྲུབ་པའི་སྲོག་རླུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ཐིག་ལེ་འཕོ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལས་བྱུང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་སྒྲ་དང། ཁུ་བ་འདོར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་བདེ་བའི་གནས་སྐབས་ལས་བྱུང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གྱུར་པ་མཆོག་གི་དབང་པོ་དུང་ཅན་མ་དང། གཅི་བའི་དབང་པོའ་བྱ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལས་ ིབྱུང་བ་དྲི་ཆུ་འཛག་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་དྲུག་ཚན་ནོ།།
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང༌། རྣ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
དང༌། དྲི་ཆུ་འཛག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལས་བྱུང་བ་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེའི་བུད་མེད་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 469

ཀྱི་བྷ་གའི་དབང་པོ་དང་མཆོག་གི་དབང་པོའ་བྱ་བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལས་བྱུང་བ་ཁུ་བ་འཕོ་བའི་ ིབྱ་བ་སྟེ། ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་དྲུག་ཚན་ནོ། །ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་མེའི་ཁམས་དང༌། མིག་དང་རོ་དང་ལག་པ་དང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་སྟེ། ཚོར་བའི་མེའི་ཁམས་ཀྱི་དྲུག་ཚན་ནོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ཆུའི་ཁམས་དང་ལྕེ་དབང་དང༌། གཟུགས་དང་རྐང་པ་དང་ལེན་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ནི། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཆུའི་ཁམས་ཀྱི་དྲུག་ཚན་ནོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང༌། རླུང་གི་ཁམས་དང་སྣ་དང་རེག་བྱ་དང་ངག་གི་དབང་པོ་དང་བཤང་བ་འཛག་པའི་བྱ་བ་སྟེ་རླུང་གི་ཁམས་ཀྱི་དྲུག་ཚན་ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་སའི་ཁམས་དང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང༌། དྲི་དང་བཤང་ལམ་དང༌། ཚིག་བརྗོད་པའི་བྱ་བ་སྟེ་སའི་ཁམས་ཀྱི་དྲུག་ཚན་ནོ།།
དེ་ལ་ཡང་འགྲེལ་པར། འདི་དག་ལ་ཡིད་དབང་དང་སྒྲ་ཅེས་པ་ནས། སྣ་དང་རེག་བྱའི་
བར་དུ་འདི་ལྟར་ཕན་ཚུན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རིགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ནས་བསྟན་པ་རྣམས་ནི། ཐབས་ཤེས་ལ་རང་རིགས་མ་ཡིན་པ་དགོས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་དྲུག་ཚན་དྲུག་པོ་དེ་དག་ལམ་གྱིས་སྦྱངས་ཏེ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བྱེད་པ་ན་བཤང་གཅི་འཛག་པ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། འདི་དག་གི་རིགས་འདྲ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མི་སྲིད་ལ། དེ་འདྲའི་དམིགས་བསལ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་རྣམས་ནི། དྲི་མའི་ཆ་ལམ་གྱིས་སྦྱངས་ནས་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་དྲུག་ཚན་གཉིས་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བྱས་ནས་རོ་མཉམ་པ་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ལ་འདིར་སྟོང་པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་ནོ།།
དེས་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བསྡུས་ནས་དྲུག་ཚན་དེ་གཉིས་
སྡེ་ཚན་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་ཏེ་མིང་གཅིག་གིས་བསྟན་པའོ། །དེ་ནི་སྟོང་ཆེན་ཡི་གེ་ལྔར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ལ་ཐ་མལ་པའི་དུས་སུ་སྒྲ་དང་ཡིད་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ནས་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་རོ་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་ཡང་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འདྲེས་པས་གཅིག་ཏུ་

470 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

འདྲེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྟོང་པ་དེ་ལ་གཞོམ་དུ་མེད་པའམ་གཞིག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཨེ་ཝཾ་གྱི་གཟུགས་སྒྲུབ་པ་ན་ཐོག་མར་ཝཾ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡང་ཐོག་མར་དབུས་སུ་གོང་དུ་བཤད་པའི་གཞོམ་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་དེའི་མིང་གི་མཚན་མ་གྲི་གུག་གི་རྣམ་པའི་རི་མོ་འབྲིའོ།།ཁམས་དྲུག་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་བྲལ་སོགས་སུ་གྱུར་པ་ནི་སྟོང་ཆེན་ཡི་གེ་གསུམ་
པ་ཡིན་ཞིང་དེའི་མིང་གི་མཚན་མའི་མཚོན་བྱེད་དབུས་ཀྱི་མཚན་མ་དེའི་ལྷོར་ཐིག་ལེ་གཉིས་བྲིའོ། །སྟོང་པ་གསུམ་པ་འདི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་ནོ། །དྲུག་ཚན་བཞི་པ་ཆུ་ཁམས་ཀྱི་དྲུག་ཚན་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་བྲལ་སོགས་སུ་གྱུར་པ་ནི་སྟོང་ཆེན་ཡི་གེ་བཞི་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ཉིད་ཐིག་ལེ་ཞེས་པས་བསྟན་ལ། དེའི་མཚན་མར་དབུས་ཀྱི་མཚན་མའི་བྱང་དུ་ཐིག་ལེ་གཅིག་བྲིའོ། །ཁམས་དྲུག་ཚན་ལྔ་པ་རླུང་གི་ཁམས་ཀྱི་དྲུག་ཚན་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་བྲལ་སོགས་སུ་གྱུར་པ་ནི་སྟོང་ཆེན་པོའ་ཡི་གེ་གཉིས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བསྡུས་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོག་དང་པོས་བསྟན་ཅིང༌། དེའི་ ིམཚན་མར་དབུས་ཀྱི་མཚན་མའི་ཤར་མདུན་དུ་དབྱིག་པའི་རྣམ་པ་རི་མོ་ནར་བ་གཅིག་བྲི། འདིའི་ཐད་དུ་འགྲེལ་པར། གཅིག་ཟླས་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།1

།ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྩ་རྒྱུད་དུ། མཆོག་
དང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེ།2

།ཞེས་མཆོག་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལ། འདིར་མཆོག་3

ཅེས་གཉིས་སྨོས་
པ་འགལ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོག་དང་ཅེས་པའི་དང་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཟླས་དབྱེ་བའི་བསྡུ་བ་ཡིན་པས་དེས་མཆོག་ཅེས་པ་ཕྱི་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །ཁམས་དྲུག་ཚན་དྲུག་པ་སའི་ཁམས་ཀྱི་དྲུག་ཚན་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་བྲལ་སོགས་སུ་གྱུར་པ་ནི་སྟོང་ཆེན་ཡི་གེ་ལྔ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མཆོག་ཅེས་ཕྱི་མས་བསྟན་ཅིང་དེའི་མཚན་མ་ནི་དབུས་ཀྱི་མཚན་མའི་ནུབ་རྒྱབ་ཏུ་ཐོད་ཁུག་གི་རྣམ་པ་འབྲིའོ།།
ཁམས་སྡེ་ཚན་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་གང་གི་རང་བཞིན་
གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཝཾ་ཡིག་གིས་མཚོན་པའི་དོན་ཡིན་པས། ཝཾ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༣༥༢ ཕྲེང་། ༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༣༡༩ ཕྲེང་། ༦ ནང་དུ་དྲངས།
3 ཞོལ། ཤོག ༩༠ བ ༤། གཙང་། ཤོག ༧༡ བ ༡ འདིར་མཆོག་མཆོག་ཅེས་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 471

ཡིག་ཀྱང་མཚན་མ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་དབུས་ཀྱི་མཚན་མ་གྲི་གུག་གི་རྣམ་པ་ལུས་དབྱུག་པའི་རྣམ་པ་ནི་དེའི་རྐང་པ་ཐོད་པའི་རྣམ་པ་མགོ་ཐིག་ལེ་གཉིས་ནར་མོར་བརྐྱངས་ནས་སྟེང་འོག་ཏུ་གཤིབས་ཏེ་ཟླ་ཚེས་བྱང་གི་ཐིག་ལེ་གཅིག་པོ་དེ་ཟླ་ཚེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པས་ཐིག་ལེ། འདིར་འགྲེལ་པ་རེ་རེ་ལའང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཨཱ་ལི་སོགས་རང་བྲིས་ནས་བརྗོད་བཅས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་རྣམས་བརྗོད་མེད་དུ་མཚོན་པའི་བརྡར་གྲི་གུག་གི་རྣམ་པ་སོགས་ལྔ་བྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁ་ཅིག་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་མཚན་མ་དེ་དག་ལས་ཝཾ་ཡིག་བསྒྲུབ་པ་ན་ཡང་བརྗོད་བཅས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཨ་སོགས་དང་ཝཾ་ལ་བརྗོད་བཅས་ཡིན་མ་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་མཚན་མ་ལྔ་པོ་དེ་ཡང་ཝཾ་གྱི་མགོ་བོ་དང༌། ཟླ་ཚེས་སོགས་ཡིན་པས་ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་བཅས་སུ་འགྱུར་རོ།།
དེས་ན་འདིར་དེ་དག་བཀོད་པའི་དགོས་པ་ནི། ཝཾ་ཡིག་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བཀོད་པ་ཡིན་
ལ། ཨ་ཡིག་སོགས་རང་བྲིས་ན་དེ་དག་ཚོགས་པ་ལས་ཝཾ་གྱི་གཟུགས་འོང་བ་བྱ་ས་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་མ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། བརྗོད་བཅས་སུ་སོང་དོགས་པ་མ་ཡིན་ལ། བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་ཤེས་དྲུག་ཚན་གཉིས་པོ་དེ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་གི་དབྱངས་སུ་ཨ་ཡིག་དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བརྡ་མཛད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། བུམ་པས་ལྟོ་ལྡིར་བ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། ཨ་ཡིག་གིས་ཕུང་པོ་དྲུག་ཚན་དེ་གཉིས་རང་གི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བྱས་ནས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་བྱེད་དུ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེས་རིགས་འགྲེའོ། །བོད་སྔ་མ་འགའ་ཞིག་གིས་བོད་ཡིག་ལ་ཨེ་ཝཾ་བསྒྲུབ་པ་ནས་གྲི་གུག་ལ་ཨའི་ལག་པ་བྱས་པ་སོགས་ནི་འདིར་དབུས་ཀྱི་མཚན་མ་ཝཾ་སྒྲུབ་པའི་གཞིར་དངོས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང༌། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཝཾ་བསྒྲུབ་ཏུ་མི་རུང་བས་སྔ་མ་དག་གིས་རྒྱས་པར་བཀག་པ་ལྟར་རོ།།
དེ་ལ་སྡུད་བྱེད་ཀྱི་ཁམས་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ལྔའི་མིང་གི་དབྱངས་ནི། ཨ་རྀ་ཨུ་ཨི་ལྀ་
རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའོ། །བསྡུ་བྱའི་ཁམས་

472 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

དྲུག་ཚན་དྲུག་གི་མིང་གི་དབྱངས་ཡིག་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཨཾ་ཞེས་པ་ནས་བརྗོད་པ་ལ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །འདི་དག་གི་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་དབྱངས་དང་ཡོན་ཏན་དང་འཕེལ་བ་དང་ཡ་ཎར་བསྒྱུར་བའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཞེས་པ་ནི། དབྱངས་འདི་དག་ཀྱང་ཁམས་སོ་དྲུག་གི་དབྱེ་བས་དེ་དག་གི་མིང་གི་དབྱངས་ཐ་དད་སོ་དྲུག་སྟེ། རང་བཞིན་ཡི་གེ་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡི་གེ་དང༌། འཕེལ་བའི་ཡི་གེ་དང༌། ཡ་ཎའི་ཡི་གེ་ཅི་རིགས་པར་བསྒྱུར་བའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ།།
གང་དུ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཕུང་པོ་དྲུག་དྲུག་སོ་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་ན་
ཁམས་ཀྱང་སོ་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་དགོས་པ་ལས། དེའི་འབྱེད་ཚུལ་སྔར་གྱི་སོ་དྲུག་པོ་དེ་ལ་ཕུང་པོ་དྲུག་གི་དོད་ལ། རོ་དྲུག་བཟུང་བར་བྱ་ཞིང་དེ་དག་གི་མིང་གི་དབྱངས་ནི། ཨཾ་ཨ་སོ་དྲུག་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་དབྱངས་སོ་དྲུག་གི་མིང་གི་ཡི་གེས་མཚོན་པའི་ཁམས་སོ་དྲུག་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་སོང་བའི་བདེ་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཨ་སོགས་མིང་གི་དབྱངས་ལྔས་མཚོན་པའི་དག་པའི་ཁམས་ལྔར་འདུས་ལ་ལྔ་པོ་དེ་ཡང་ཝཾ་ཡིག་གི་མཚོན་དོན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཉིད་ངོ་བོར་རོ་གཅིག་ཅིང་དེ་ལ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་ལ་དེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །ཨེ་བསྒྲུབ་པས་མཚོན་པའི་དོན་ནི་འདིར་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དམིགས་བཅས་དང་དམིགས་མེད་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཕུང་སོགས་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ལ་བཞག་དགོས་སོ།།དེ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཨེ་ཡིག་དེ་སྟོང་ཆེན་ཡི་གེ་དྲུག་ལ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། དེ་དག་གི་དོན་ཡང༌། ཕུང་པོ་དྲུག་ཚན་དྲུག་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་སོ་དྲུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་རེ་ནས་མཚོན་པའི་མིང་གི་ཡི་གེ་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་སོ་དྲུག་ཡིན་ལ། སོ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕུང་པོ་དྲུག་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་སོ་དྲུག་ཏུ་འདུས་ཤིང་དྲུག་པོ་དེའི་མིང་གི་ཡི་གེ་ནི་ཀ་ཙ་ཊ་པ་ཏ་ཅེས་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལྔ་ཡིན་ལ། དྲུག་པོ་དེའི་མཚན་མར་ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་དྲུག་སྔར་གྱི་ཝཾ་ཡིག་བསྒྲུབ་པའི་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་འགོད་ཚུལ་དངོས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 473

ལྟར་བཀོད་ནས་དེ་ནས་ཐིག་ལེ་དེ་དག་བརྐྱང་ནས་སྦྲེལ་བ་ལ་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་པའི་རྣམ་པའི་ཨེ་ཡིག་གི་གཟུགས་སུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་ཨེ་ཡིག་གི་ནང་དུ་ཝཾ་ཡིག་ཆུད་པར་བསྒྲུབ་པས་ན་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་དམིགས་བཅས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བརྟེན་པ་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་གཞི་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཁམས་སོ་དྲུག་དང་འདིར་བཤད་པའི་ཕུང་པོ་སོ་དྲུག་གཞི་དུས་སུའང་དོན་སོ་སོ་བ་མེད་ཀྱང་སྔ་མ་ཁམས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན་པས་མིང་གི་ཡི་གེ་དབྱངས་སུ་གསུངས་ལ། ཕྱི་མ་ཕུང་པོའ་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན་པས་མིང་གི་ཡི་གེའང་གསལ་ ིབྱེད་དུ་གསུངས་ཤིང༌། དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་འདི་དག་ཀྱང་ཐུང་ངུ་དང་རིང་པོའ་དབྱེ་བས་ཞེས་ ིསོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཕུང་པོ་དང་དབང་པོའ་ཆ་རྣམས་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པས་དེའི་མིང་གི་ཡི་གེ་ ིདབྱངས་གསལ་ཐུང་ངུ་དང༌། ཁམས་དང་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པས་དེའི་མིང་གི་ཡི་གེ་རྣམས་ནི་དབྱངས་གསལ་རིང་པོའོ་ཞེས་བྱ་བའོ།།
འོ་ན་ཁམས་དང་དེའི་མིང་གི་ཡི་གེ་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་དག་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་
ཝཾ་ཡིག་སྒྲུབ་ཅིང་ཕུང་པོ་དང་དེ་དག་གི་མིང་གི་ཡི་གེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དག་ལས་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་མཚོན་པའི་ཨེ་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་བསྒྲུབ་པ་ཅི་ཞེ་ན་སྒྲུབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་བདེ་སྟོང་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་མཚོན་ནོ་ཞེས་བླ་མ་སྔ་མ་དག་གསུངས་མོད་ཀྱང༌། འདིར་ཝཾ་ཡིག་དབྱངས་སུ་བཤད་ཅིང་ཨེའི་གཟུགས་བསྒྲུབ་པ་ནའང་དབྱངས་ཀྱི་ཡ་ར་ལ་ཝ་བཞི་ཡང་བཤད་སྣང་ངོ༌།།
རོ་དྲུག་དང་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བས་ཁམས་སོ་དྲུག་དང་ཕུང་པོ་དྲུག་དང་དབང་
པོའ་དབྱེ་བས་ཕུང་པོ་སོ་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། རོ་དྲུག་དང་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་ ིཞེས་སོགས་ཏེ་ཁམས་ཀྱི་འབྱེད་ཚུལ་སྔ་མ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་སླ་ལ། ཕུང་པོ་དང་དབང་པོའ་འབྱེད་ ིཚུལ་ནི། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེའི་དོན་ཡང་རྣམ་ཤེས་དྲུག་དང་རྣམ་ཤེས་དྲུག་པོ་ཡུལ་དྲུག་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་དྲུག་དང་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དྲུག་མྱོང་བའི་ཚོར་བ་དྲུག་དང༌། མགྲིན་རྐན་སྤྱི་བོ་མཆུ་དང་སོ་དང་སྣ་སྟེ་ཐ་སྙད་དྲུག་གི་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་

474 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

གསལ་བར་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་དྲུག་དང་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དྲུག་དང་མྱོང་བའི་ཚོར་བ་དྲུག་དང་སྟེང་འོག་གི་རྩ་གསུམ་གསུམ་ལ་རྒྱུ་བའི་སྲོག་ཐུར་གྱི་རླུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དྲུག་སྟེ། དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་རིན་པོ་ཆེ་པ་དང་ཆོས་རྗེ་བ་བཞེད་པ་ལྟར་བྱའི། གཞན་དུ་མིང་གི་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལ་འཆད་པ་དོན་མིན་ནོ།།
འདིར་དྲུག་ཚན་དྲུག་གི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན། དེ་དག་ཐབས་ཤེས་ལ་འགྱུར་
ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་པར་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་འཆད་པ་ནི་འདིར་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་ལྔ་ནི་དབྱངས་ཀྱི་ཚོགས་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཏེ་དེ་དག་གི་ཚིག་དོན་ནི། འདིར་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་ལྔ་ནི་དབྱངས་གསལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དབྱངས་ཀྱི་ཚོགས་ཏེ་དེ་ཉིད་ལ། ཁུ་བ་དང་ཟླ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་ཡི་གེ་དྲུག་ནི་ཤེས་རབ་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ཏེ་དེ་ཉིད་ལས་རྡུལ་དང་ཉི་མ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལྟར་གཉིས་ལས་འདིར་ཁུ་བ་དང་ཟླ་བ་ནི་ཝཾ་ཡིག་གི་ངེས་དོན་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཏེ་དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེའོ། །རྡུལ་དང་ཉི་མ་ནི་ཨེ་ཡིག་གི་ངེས་དོན་ཤེས་རབ་སྟེ་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའ་པདྨའོ། །རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་འདི་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པར་ ིརོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའོ།།
འདིར་ཤོང་འགྱུར་གྱི་འགྱུར་ཅུང་མ་བདེ་བ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་རྡོ་རྗེ་ནི་མཆོག་གི་དོན་
དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་ལ་དོན་གསུམ་ཙམ་ལས་མ་བཤད་ལ། སེམས་དཔའ་ལ་དོན་དགུ་ཙམ་བཤད་པས་འདི་དང་འདྲ་བའི་རིགས་ཅན་ལ་ཟླས་དབྱེ་བའི་བཤད་པ་ཁ་བསྐངས་ནས་འགྲིག་པར་བྱ་དགོས་གསུངས་ནས། རྡོ་རྗེའི་དོན་དྲུག་ཙམ་ཟུར་དུ་ཁ་བསྐངས་ཏེ་འཆད་མོད། དཔང་ལོའ་ིའགྱུར་ལ། རྡོ་རྗེ་ནི་མཆོག་གི་བདེ་བ་དང༌། ཤེས་པ་དང་ཟླ་བ་དང་སེམས་དཔའ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཟུགས་དང༌། ཤེས་བྱ་དང་ཉི་མ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། རྡོ་རྗེའི་དོན་གསུམ་དང་སེམས་དཔའི་དོན་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱོར་ཞིང་དེ་མན་ཆད་གཉིས་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་རྡོ་རྗེ་དང་སེམས་དཔར་སྦྱར་རོ།།
དེ་ཡང་དང་པོ་ཨེ་ཝཾ་གྱི་དོན་གཉིས་ལ་ཐོག་མར་སྦྱར་བ་དེས་སྦྱོར་ཚུལ་གཞན་ཡང་
མཚོན་པས། རྡོ་རྗེ་ནི་མཆོག་གི་བདེ་བ་དང༌། སེམས་དཔའ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཤེས་རབ་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 475

ཀྱི་གཟུགས་ཏེ། འདི་གཉིས་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའོ། །ཅེས་པ་ནས་རྡོ་རྗེ་ནི་དེ་ཉིད་སེམས་དཔའ་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །འདི་གཉིས་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་སྦྱོར། དེ་ལྟ་བུའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དང་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་འདི་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡི་ཞལ་བཞིའི་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཏེ། དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ནུབ་གྱི་ཞལ་སེར་པོའ་རྣམ་པར་ ིབསྟན་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཤར་གྱི་ཞལ་ཞེས་སོགས་སོ།།
དེ་བཞིན་དུ་གཞི་དུས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་དང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་གནས་སྐབས་བཞི་
ལ་སོགས་རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱེ་བས། འབྲས་དུས་ཀྱི་རིགས་ལྔ་དང་དྲུག་དང་སྐུ་གསུམ་དང་བཞི་ལ་སོགས་པར་འབྱེད་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་གཞི་དུས་ཀྱི་དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་སོགས་བྱེད་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་འདི་དག་ནི། ཞེས་སོགས་ཏེ་དེ་ཡང་གཞི་དུས་སུ་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་ཆུ་རླུང་ནམ་མཁའི་ཁམས་གསུམ་གཙོ་བོར་ཁུ་བ་ལས་འབྱུང་ཞིང་རྡུལ་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་ས་མེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་རྡུལ་ལས་གཙོ་བོར་འབྱུང་ཞིང༌། ཁུ་བ་ལས་གཙོ་བོར་འབྱུང་བ་མིན་ལ། ཁུ་བའམ་ཟླ་བ་ལས་གཙོ་བོར་འབྱུང་བ་གསུམ་ནི་གཙོ་བོར་མངལ་སྐྱེས་ཕོ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཞིང༌། རྡུལ་ལམ་ཉི་མ་ལས་གཙོ་བོར་འབྱུང་བ་གསུམ་ནི་གཙོ་བོར་མངལ་སྐྱེས་མོ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུ་འགྱུར་ལ། ཁམས་དྲུག་པོ་འདི་ནི་དབང་པོ་དྲུག་ཡུལ་དྲུག་ལས་དབང་དྲུག །ལས་དབང་གི་བྱ་བ་དྲུག་རྣམས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཞིང༌། དེ་དག་ནི་དྲུག་པོ་འདིའི་ཁྱབ་བྱ་རིགས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཁམས་འདི་དག་ནི་དབང་པོ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་དྲུག་གོ་ཅེས་པའི་བར་རོ།།
ཕོ་མོ་གང་ལའང་ཁུ་རྡུལ་ཕྱིར་འཕོ་མི་ནུས་ཀྱི་བར་དུ་གཞི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདེ་བ་མ་
སྐྱེས་པས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་རིགས་གསུམ་དང་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དང་གནས་སྐབས་གསུམ་དང། ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལྔའི་རིགས་ལྔ་དང༌། གང་གི་ཚེ་ཁུ་རྡུལ་འཕོ་བ་ནས་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་རིགས་བཞི་སྐུ་བཞི། གནས་སྐབས་བཞི། གཞི་དུས་ཀྱི་རིགས་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ལ། ཁུ་རྡུལ་འཕོ་བའི་དུས་ནི་བུད་མེད་ལ་ལོ་བཅུ་གཉིས་དང༌། སྐྱེས་པ་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་

476 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

པའི་དུས་ནས་ཏེ་ཚུལ་དེ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་དང་བཅས་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་སྐུ་དང་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་སོའ་བར་རོ།། ིདེ་ལྟར་གཞི་དུས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་རིགས་དང་དབང་ཡུལ་སོགས་དེའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པ་
བཞིན་དུ། འབྲས་བུའང་གཞི་ཆོས་དེ་དག་རྣམ་པར་དག་པའི་སངས་རྒྱས་དྲུག་གི་རིགས་ཡིན་ལ། དེའི་ཁྱབ་བྱ་རིགས་ཅན་ནི། སེམས་དཔའ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེ་དག་འཆད་པ་ནི། ད་ནི་རིགས་ཀྱི་རིགས་ཅན་བརྗོད་པ། ཞེས་པ་ནས་རྣམས་སོའ་བར་རོ། །དེ་དག་ནི་ཐུགས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་ ིམེད་པའི་སྟོང་ཆེན་ཡིག་ལྔ་ཡིག་དྲུག་དང༌། དེ་ཉིད་སྐུ་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ཉིད་དུ་ཤར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞུས་པ་སྟེ། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཀའོ།།
དེ་ནས་དེ་ཕྱི་དང་ལུས་དང་གཞན་ལ་ཡང་སྟེ་རང་བཞིན་རྣམས་ལ་སྐྱེས་བུ་ཉི་ཤ་ལྔ་པའི་
བདག་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་འཆད་པ་ནི། ད་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་མུ་སྟེགས་ཞུགས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མ་ཧཱ་མ་ཡ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་གཞན་དུའང་དོན་དམ་པར་གང་གིས་བརྟན་གཡོའ་ིའཇིག་རྟེན་བྱེད་པ་པོའ་སྐྱེས་བུ་མེད་ཀྱང་རྫུན་པའམ། དགོངས་པ་ཅན་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ ིལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཞེས་པ་ནས་གཞན་ཡང་ངོ་ཞེས་པའི་བར་རོ།།
དེ་ཡང་གྲངས་ཅན་ནི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་བརྟན་པ་རྣམ་འགྱུར་མ་ཡིན་ལ།
ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་ཡིན། སྐྱེས་བུའམ་བདག་ཤེས་རིག་ནི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་དང་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་སྐྱེས་བུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་ཡང༌། དོན་ནི་མི་འདྲ་སྟེ། འདིར་ནི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང༌། ས་ཆུ་མེ་རླུང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས། བློ་ངར་འཛིན་རྣམས་ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་དང་དབང་པོ་ལྔ་སོགས་ནི་རྣམ་འགྱུར་བཅུ་དྲུག་དང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཙམ་ནི་སྐྱེས་བུར་གསུངས་སོ།།
དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་
དོན་ཡིན་ལ། སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་མིན་པའང་མུ་སྟེགས་འདོད་པ་ལྟར་རྒྱུ་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 477

འབྲས་གང་ཡང་མིན་པའི་མིན་གྱི་གོང་དུ་བཤད་པའི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་དེ་དག་ནི། སྐྱེས་བུ་ཡི་གདགས་གཞི་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ། སྐྱེས་བུ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་དམ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་བཤད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་རྩ་ལྔ་ལའང་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནི་བཤད་པ་ལྟར་དང༌། གཞན་ནི་དེ་དག་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པ་དང་ཕྱི་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཁམས་ལྔ་དང་ཅེས་སོགས་སོ།།
མུ་སྟེགས་ཟད་བྱེད་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་ནི། དབང་པོ་ལྔ་དང་ཡུལ་ལྔ་དང་ས་ཆུ་མེ་རླུང་
ནགས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་འབྲུ་སྟེ་འཚོ་བའི་ལུས་དྲུག་དང་བཅས་པའི་རྣམ་འགྱུར་བཅུ་གཅིག་འདོད་པའང་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཞར་བྱུང་ལ་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་ནི། འདིར་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས་ལུས་དྲུག་ཅེས་སོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ལ་སྣ་ཚོགས་ཚད་ཅེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་པའི་བར་ནི་གོ་སླ་སྟེ། དེ་དག་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཚིག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་དང་ཞུས་པའི་དོན་རྣམས་མཚན་བརྗོད་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་ལ། མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ཚད་མར་བྱས་ནས་ཞེས་སོགས་ནི་ཅུང་ཟད་གོ་སླ་ལ། དེའི་ཕྱིར་གང་གིས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་བརྗོད་དང་རྒྱུད་འདིའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་མཉན་པར་བསྐུལ་བ་སྟོན་པ་ལ་རྗེ་བཙུན་རྭ་ལོ་གསུང་པས། གང་གིས་མཆོག་གི་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་ཞེས་ ིཔ་ནས། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ལམ་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་འདི་དག་གིས་དངོས་སུ་ལྡོག་ཁྱབ་བསྟན། ཤུགས་ལ་རྗེས་ཁྱབ་སྟོན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ལམ་དང་ལྡན་པ་དེས་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཤེས་ཞེས་སོགས་སུ་འཆད་ལ། དེ་ལ་ནི་སུ་ལའང་དོགས་པ་མེད་ཅིང་རྒྱུད་འདི་ཤེས་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ལམ་ཤེས་པར་འཆད་དགོས་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ལམ་ཟབ་མོ་ཤེས་ན་འདི་ཤེས་ཞེས་བཤད་པས་འབྲེལ་མེད་དོ།།
བླ་མ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་ན་རེ། རྗེས་འགྲོ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་དེ་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་ཤེས་པ་ ིདེས་མཚན་བརྗོད་ཤེས་ཞེས་སོགས་སུ་འཆད་ལ། མཁས་པ་དག་ཀྱང་དེ་ལེགས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་དེ་ལ་ཁྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་རྣམ་པ་མ་ཤར་རོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་

478 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ལ་ཁ་འཆམ་བྱེད་པར་སྣང་ལ། དེ་ཡིན་ན་སྔ་མ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཀྱི། ཕྱི་མ་འདི་འོང་དོན་མེད་ལ། དེས་ན་རྟགས་ཀྱི་མ་ཡིན་གྱི། མཆོག་གི་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་མི་ཤེས་ན་མཚན་ ིཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་དོན་མི་ཤེས་པས་ཁྱབ་ཅེས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤགས་ཀྱིས་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་ལ་མཆོག་གི་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་འདིའི་དོན་ཤེས་དགོས་ཞེས་སོགས་ ིསུ་སྦྱར་ཞིང་གང་གི་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འཁོར་བ་པ་སྟེ་ཞེས་པའང་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤོང་བ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་རག་ལས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འཁོར་བ་སྤངས་པའི་ཐར་པ་ཙམ་ཐོབ་པའང་སྔགས་ལ་རག་ལས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་མ་གྲོལ་བར་ཐལ་ལོ། །འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པས་སྐྱོན་དེ་མི་འབྱུང་ངོ༌། །མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས་སོ། །མདོར་བསྡུས་དྲུག་པའི་དཀའ་བའི་གནས་བཤད་པའོ།། །།
ད་ནི་མདོར་བསྡུས་བདུན་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཞུང་གི་དོན་ཚན་སོ་སོར་བཤད་
པ་ནི། མདོར་བསྡུས་འདི་ལ་འགྲེལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་མཛད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་ལ། དེ་ཡང་གནས་པ་བདུན་པ་ཟླ་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་ལན་གྱི་ཚིག་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་གྲགས་པས་བསྡུས་རྒྱུད་དུ་བསྡུས་པ་དེ་བདག་གིས་དགྲོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་བ་ནི། ད་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ལན་གྱི་ཚིག་དོན་འགྲེལ་པ་དངོས་ལ། ཟླ་བ་བཟང་པོ་ཁྱོད་ལ་བདག་མགུའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅའ་དགོད་པའོ། །རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་དོན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་ཏེ་དེ་ལ་ཀུན་དགའ་བོ་ནི། སྒྲོན་གསལ་དུ་གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ལུང་དྲངས་པ་ལས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནི་གནས་བརྟན་ཀུན་དགའ་བོར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འདིར་རྒྱུད་དོན་མི་ཤེས་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་དཔེར་སྨོས་པ་ནི། ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོའ་སྤྱོད་ ིཔ་དང༌། ཆགས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་དང་པོ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བཟུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་མཚོན་བྱེད་དུ་སྨོས་ཏེ། ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཉི་ཚེ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ཆགས་བྲལ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ཀུན་དགའ་བོ་རྒྱུན་ཞུགས་ཡིན་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་པའི་འགལ་སྤོང་མི་དགོས་སོ།།

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 479

དེ་ལྟར་ཁམས་ལྔ་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་འབྲེལ་བས་
སྦྱོར་བ་སྟེ། ཞེས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐད་དོད་ཡོ་ག་སྦྱོར་བ་ལའང་འཇུག་པས་འདིར་ཡང་སྦྱོར་བ་ལ་བཤད་ན་ལེགས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཁམས་དྲུག་ལྡན་ངོས་བཟུང་བའོ་ཚིག་གི་བགྲོད་པ་དང་བཅས་ཞེས་པ་ལ་ཚིག་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ་ཞེས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། གང་ལས་བགྲོད་པའི་འབྱུང་བའི་གནས་དང་བཅས་པའི་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཚིག་ལ་བགྲོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཚིག་ཅེས་བྱ་ཞིང་ཚིག་དེ་དག་འབྱུང་བའི་གནས་ནི། མགྲིན་རྐན་སྤྱི་བོ་མཆུ་དང་སོའ་གནས་རྣམས་ཡིན་ལ། སྤྱི་བོ་ཞེས་པའི་དོན་རྩེ་མོ་ལ་བྱས་ནས། ལྕེ་རྩེ་གྱེན་ལ་ ིལྡོག་པ་བྱ་བའམ། ཁ་ཅིག་མགོ་བོའ་སྤྱི་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེར་མེ་བཙའི་བཞག་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ལས་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་ཡི་གེ་འདོན་པའི་གདངས་ཉམས་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ།།དེ་ལྟར་བགྲོད་པའི་གནས་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་དབྱངས་གསལ་གྱི་བདག་ཉིད་ལ་སྔར་
གྱི་བརྡ་རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞིང༌། སྤྱིར་སྔགས་ལ་གཉིས་ལས། ཀུན་རྫོབ་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ལ་སོགས་པར་བརྡ་སྦྱར་བའི་སྔགས་ནི། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ལ་སོགས་སྐད་ཀྱི་གདངས་ཀྱིས་བརྗོད་པའོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་དོན་གྱི་སྔགས་ནི། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུར་ ིགྱུར་པ་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེས་མཚོན་པའི་དོན་ཐབས་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྤངས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མགྲིན་རྐན་ལ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲའི་གདངས་སུ་གྱུར་པའི་སྔགས་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ངེས་དོན་གྱི་སྔགས་དེ་ཉིད་སྒྲས་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་འཆད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་གདངས་ལུས་ཀྱི་གནས་སྤྱི་བོ་སོགས་ནས་འབྱུང་
ན་གང་ནས་གང་འབྱུང་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཡི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ནམ་མཁའི་སོགས་ཁམས་དྲུག་གི་མཚན་མའི་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལུས་ཀྱི་གནས་གང་ལས་འབྱུང་བ་ནི། ཙནྡྲ་པ་ལས། ཨུཏྷ་ཡི་སྡེ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་ལ། ཀུ་དང་ཙུ་ལ་སོགས་པའི་སྲོག་གི་ཨུ་ཡིག་གིས་ཀ་དང་ཙ་ཡི་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་སྡེ་པ་རྫོགས་པར་སྟོན་པར་བཤད་པས་འདིར་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་དབྱངས་ཨ་དང་ཀུས་མཚོན་པར་གསལ་བྱེད་ཀ་སྡེ་

480 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་ན་པ།

དང༌། དབྱངས་ཧ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཚེག་དྲག་ནི་ཧ་ཡིག་ལས་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་མཚོན་ཞིང༌། དེ་གནས་མགྲིན་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཧུ་ལྟ་བུ་ལ་ཧ་དང་མགྲིན་པ་དང༌། དེའི་སྲོག་ཨ་མཆུ་ལས་འབྱུང་བས། ཧུ་ནི་མགྲིན་པ་དང་མཆུའི་གནས་གཉིས་ལས་འབྱུང་བ་དང༌། ཞེས་སོགས་སུ་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མིང་གི་རང་བཞིན་ཅན་ཞེས་སོགས་ནི་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འདི་མཐའ་དག་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གཞི་ནི་ལུས་དབུས་སུ་སྟེ་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་དང༌། དེ་ཁོ་ན་ངེས་དོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལན་གྱི་ཚིག་བསྡུས་པའི་མདོར་བསྟན་པའོ།།
ད་ནི་གནས་པ་བརྒྱད་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བཀོད་པ་རྩ་རྒྱུད་
དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དོན་མདོར་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་སྡུད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་པ་ནས་དགྲོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་ནི་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བས་མཚམས་སྦྱར་བའོ། །སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་ཐེག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་གནས་པའི་དོན་གནས་སྐབས་ཐེག་པ་གསུམ་ཡོད། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས། ཞེས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་སྔགས་སྒྲུབ་པ་པོས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཐེག་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཐེག་པ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ས་ལ་གནས་པར་བྱེད་དགོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང༌། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་མཁས་པར་མ་བྱས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། གང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་འདིའི་དོན་དུ་མཉེས་པར་བྱ་བ་ནོར་གྱིས་རྒན་པ་མ་གཏོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྱི་དོན་དུ་བརྙེས་པར་བྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་དཀའ་ཐུབ་དང་ཐོས་པས་རྒན་པ་གསུམ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་བསྟེན་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་དང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འདིར་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དང་ཞེས་པ་ནས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ།།
དེ་བས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་
བྱ་བའི་སླད་དུ་དང་པོར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཆ་མེད་འདུས་པའི་བདག་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 481

ཉིད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོད་པར་བཤད་པའང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང༌། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ལས་ཁུར་ཁུར་བའི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཁས་ལེན་པ་དག་གིའང་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། འདིར་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཀྱིས་བརྩམས་པ་སོགས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སུའི་ལུགས་ལ་འདི་ཆ་མེད་ཡི་དངོས་པོར་འདོད་ཕྱིན་དེ་བདེན་དངོས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་པ་ལ་འདིར་ནི་སྐྱེ་འཇིག་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བཞེད་པར་སྔར་བཤད་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཏན་མི་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པས་དངུལ་ཆུས་ལྕགས་ཀྱི་ཁམས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ལྟར། ལུས་ཀྱི་བེམ་པོའ་ཁམས་ ིཟད་པར་བྱེད་པ་སོགས་སུ་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། བེམ་པོ་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཟད་པར་བྱེད་དགོས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ཡང་བེམ་པོ་ཡོད་ཀྱང་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་མི་བཞེད་པ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་ལུགས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཅེས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆ་བཅས་ཡིན་གྱི་ཆ་མེད་མིན་ནོ།།
བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་འགྲེལ་བཤད་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ ིའཇུག་པ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་མདོར་བསྡུས་དྲུག་པ་ཡན་གྱི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་བརྗེད་བྱང་གི་ཡི་གེ་གསུང་གི་ཟླ་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། སྙིགས་དུས་ཀྱི་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་གསུང་ལས་རྒྱ་ཆེར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཅུང་ཟད་ཙམ་རེ་བློ་ལ་ཇི་ཙམ་ཟིན་པ་རྣམས་བཀའ་བཅུ་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་གྱིས་ཟིན་བྲིས་སུ་བྲིས་པའོ།། །།

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིགརྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང༌།།ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི།།
དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའ་མཐུས།། ིཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྲུབས་ཀྱིས་རྒྱུད་བརླམས་པའི་ཀླ་ཀློའ་སྡིག་སྤྱོད་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་ ིཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའ་སྣང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉེས་ ིཔར་བྱས། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ན་རྡུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཚེ་གྱ་གྱུའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒོ་ཀུན་ནས་ལྔ་བདོའ་རྒུད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བརྡོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང༌། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་ ིདུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སླར་ཡང་སྔར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང༌། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའ་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ ིཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། དགེའོ།། །།